

PRZEDMOWA

Mam przyjemność przekazać Państwu publikację „Powiaty i gminy w województwie lubuskim w 2009 r.”, mając nadzieję, że okaże się ona szczególnie interesująca dla osób oraz instytucji zajmujących się problematyką społeczno-gospodarczą naszego województwa.

Publikacja zawiera analityczne opracowanie zjawisk społeczno-gospodarczych w ujęciu powiatowym i gminnym, stanowiąc cenne źródło informacji dla jednostek samorządowych naszego województwa.

Dla pełniejszego zobrazowania oraz oceny zróżnicowania poszczególnych zjawisk wybrano dane statystyczne z zakresu demografii, ochrony środowiska, rynku pracy, edukacji, kultury i turystyki, transportu, infrastruktury komunalnej i mieszkaniowej, finansów publicznych oraz podmiotów gospodarki narodowej z uwzględnieniem skali tych zmian w porównaniu do 2005 r.

Publikacja zawiera uwagi ogólne i metodyczne oraz informacje o poszczególnych powiatach i gminach wzbogacone zestawieniami tabelarycznymi oraz mapami i wykresami poszczególnych zjawisk i procesów.

Analityczny charakter wydawnictwa może stanowić interesujące uzupełnienie publikacji „Podregiony, powiaty, gminy – województwo lubuskie” wydawanej corocznie wraz z „Rocznikiem statystycznym województwa lubuskiego”.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, 2010 r.

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane dla województwa, podregionów i powiatów odpowiadają poziomowi 2, 3, i 4 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych dla Celów Statystycznych (NTS) opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007) – opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2) według sektorów własności:

sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

4. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów (REGON).

5. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

6. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy z niższych poziomów klasyfikacji mogą się różnić – z tytułu zaokrąglenia – od wielkości „ogółem” na wyższych poziomach klasyfikacji.

7. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów i usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

8. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

9. Przy **przeliczeniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

10. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

11. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

UWAGI METODYCZNE

Powierzchnia i ludność

1. Dane opracowano na podstawie bilansów stanu i struktury ludności faktycznie zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:

zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych;

różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (stan w dniu 31 XII) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;

rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;

sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

2. Przez ludność w wieku **produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą – według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej. Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 177, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

4. **Przyrost naturalny** ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

5. Dane o **migracjach** ludności opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta).

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Środowisko i ekologia

1. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważeniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki organizacyjne odprowadzające rocznie 20 dam³ i więcej ścieków oraz wszystkie jednostki nadzorujące pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielnie mieszkaniowe, spółki wodne, zakłady usług wodnych, zakłady pracy itd.).

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

3. Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

4. Dane o **ludności korzystającej** z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku, gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. **Wielkość emisji** z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowopaliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych. Zbiorowość źródeł zanieczyszczeń objęta statystyczną charakterystyką w oparciu o coroczną sprawozdawczość GUS stanowią tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono: zakłady przemysłowe, zakłady energetyki zawodowej oraz pozostałe jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza.

Wyniki tego badania nie charakteryzują globalnej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji. Dla zbiorowości tej przyjęto określenie „**zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza**”.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) lub w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj.: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki,

tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176 z późn. zm.).

6. Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako stopień redukcji zanieczyszczeń, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Ze względu na to, że wielkość emisji dwutlenku węgla charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, prezentowany wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych został wyliczony i przedstawiony bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla.

7. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

10. **Fundusze ekologiczne** (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych, spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

11. Podziału nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Rynek pracy

1. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;

pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

- a. właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- b. inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;

osoby wykonujące pracę nakładczą;

agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);

duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Prezentowane dane dotyczą pracujących w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz bez duchownych).

2. Dane dotyczące **pracujących** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

3. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** ujmują wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem bezrobotnego należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

ukończyła 18 lat;

kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;

nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;

nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;

nie podjęła pozarolniczej działalności lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;

nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. – również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

5. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** obliczona została jako procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. **Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy (tzn. zwolnieni grupowo)** – są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 III 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późniejszymi zmianami).

7. **Bezrobotni do 25 roku życia** to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat.

8. **Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia** to osoby bezrobotne w okresie do upływu 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

9. **Długotrwale bezrobotni** to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

10. **Bezrobotni powyżej 50 roku życia** to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

11. **Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** to osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

12. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane dotyczą wynagrodzeń pracowników w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego; bez duchownych oraz bez Polskich Kolei Państwowych).

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowo wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

13. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Kultura i turystyka

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

4. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

5. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

6. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu, itp.

7. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

8. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,

od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz policealne.

3. **Współczynnik skolaryzacji netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

4. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

5. Dane dotyczące wychowania przedszkolnego oraz szkół podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec poprzedniego roku szkolnego.

Transport

1. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 19, poz. 115, z późniejszymi zmianami) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

2. Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

3. Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

4. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji; w latach 2005-2008 przez starostów prezydentów miast i burmistrzów oraz w 2000 r.- przez wojewodów

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

1. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych i prezentowane są według lokalizacji obiektów.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano bez odbiorców z gazomierzy zbiorczych. Dane o zużyciu gazu odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych. Dane o zużyciu gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

4. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i innych).

Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

5. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

Finanse publiczne

1. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami. Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o

samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590—1592, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami.

2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy i rozdziały — określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy, rozdziały i paragrafy opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2000–2009.

3. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

POWIAT GORZOWSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat gorzowski położony jest w północno-zachodniej części województwa. Powierzchnię 1214 km² zamieszkuje 67,4 tys. osób, tj. 6,7% ludności województwa. Blisko 96% powierzchni powiatu zajmują obszary wiejskie zamieszkałe przez 42,9 tys. osób (63,6% populacji), czyni to powiat jednym z najmniej zurbanizowanych w województwie.

Liczba ludności wzrasta systematycznie w wyniku dodatniego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji na pobyt stały. W ciągu ostatnich pięciu lat populacja zwiększyła się o 2,1 tys. osób, tj. o 3,3% (od 2000 r. – o 8,0%). Ten dynamizm demograficzny sytuuje powiat na pierwszym miejscu w województwie.

Rozwój liczby ludności postępuje głównie w strefie wiejskiej. Motorem wzrostu demograficznego jest gmina Kłodawa, która odpowiada za niemal 1 (47,1%) przyrostu ludności ogółem.

Powierzchnia i ludność

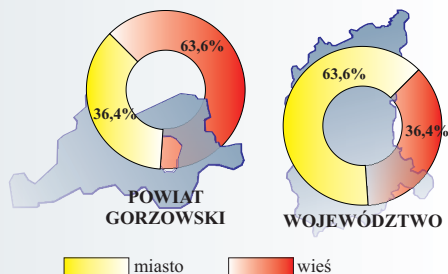
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat gorzowski	2005	1213	65301	33062	54	103
	2009	1214	67443	34202	56	103
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	2005	47	17713	9099	384	106
	2009	46	17695	9081	384	105
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	2005	278	13056	6715	47	106
	2009	279	13073	6750	47	107
w tym miasto	2005	8	6890	3518	839	104
	2009	8	6881	3544	835	106
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	2005	112	6645	3360	59	102
	2009	112	6903	3486	62	102
Deszczno	2005	168	7429	3732	44	101
	2009	168	7994	3995	47	100
Kłodawa	2005	235	6210	3099	26	100
	2009	235	7219	3619	31	101
Lubiszyn	2005	205	6740	3303	33	96
	2009	205	6703	3311	33	98
Santok	2005	168	7508	3754	45	100
	2009	169	7856	3960	46	102

O atrakcyjności gminy świadczy systematyczny napływ ludności w celach osiedleńczych; saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w 2009 r. wyniosło 239 osób. W pozostałych gminach obserwowano także wzrost liczby ludności, największy – w gminach: Deszczno i Santok (odpowiednio o: 7,6% i 4,6%).

Struktura ludności według płci wskazuje na mniejszą od średniej wojewódzkiej dysproporcję.

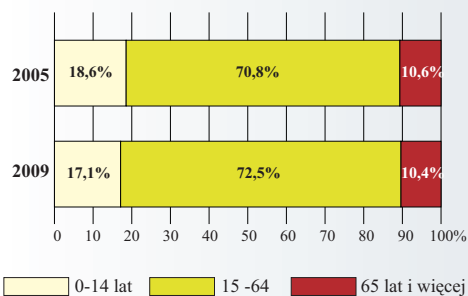
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Kobiety stanowią 50,7% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 103 (kobiety na 100 mężczyzn); w województwie – 106. Względną równowagę płci obserwuje się w gminach wiejskich, z wyjątkiem gminy Lubiszyn, gdzie występuje przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami.

W 2009 r. w powiecie gorzowskim w wieku poniżej 15 lat było 11,5 tys. osób (17,1% ludności ogółem), powyżej 65 lat – 7,0 tys. osób (10,4%). W porównaniu do 2005 r. liczba dzieci w wieku 0-14 lat zmniejszyła się o 0,6 tys. osób (o ok. 5%), a jej udział z 18,5% do 17,1%. Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że populacja powiatu jest młodsza od średniej wojewódzkiej (udział odpowiednio: 15,5% i 11,8%), co potwierdza mediana wieku. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 35,7 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat gorzowski	2005	23,3	64,4	12,2	55
	2009	21,4	65,7	12,9	52
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005	21,9	65,4	12,7	53
	2009	20,4	65,4	14,2	53
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005	24,6	62,0	13,3	61
	2009	21,8	64,6	13,6	55
w tym miasto	2005	23,8	63,5	12,7	58
	2009	21,1	65,4	13,5	53
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2005	23,5	64,4	12,1	55
	2009	21,8	65,0	13,2	54
Deszczno	2005	23,7	64,9	11,4	54
	2009	21,8	66,1	12,1	51
Kłodawa	2005	23,1	66,7	10,2	50
	2009	21,7	68,5	9,8	46
Lubiszyn	2005	23,6	63,2	13,1	58
	2009	21,5	64,7	13,8	54
Santok	2005	23,7	65,2	11,1	53
	2009	21,5	66,7	11,8	50

Wzmocnił się przy tym potencjał ekonomiczny powiatu, na co wskazuje przyrost ludności w wieku produkcyjnym (o ok. 5% w porównaniu do 2005 r.). W gminach wiejskich: Kłodawa, Santok i Deszczno potencjał produkcyjny ludności był wyższy od średniej powiatowej; udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł tam odpowiednio: 68,5%, 66,7% i 66,1% ogółu mieszkańców.

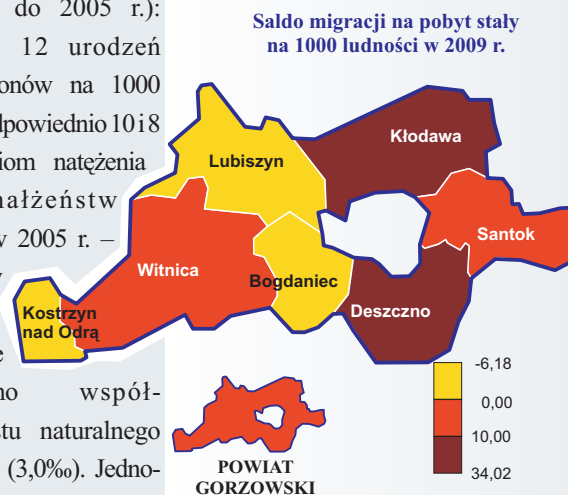
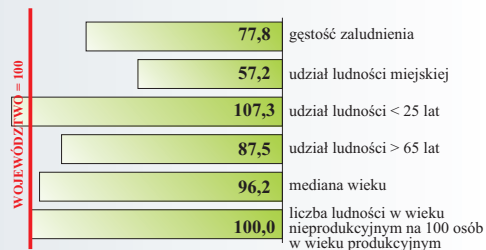
Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	
						na 1000 ludności
Powiat gorzowski	2005	4,20	10,40	8,16	2,24	
	2009	6,21	11,96	8,99	2,96	
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	2005	4,37	11,69	6,98	4,71	
	2009	6,35	12,76	9,89	2,87	
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	2005	3,11	11,37	9,40	1,97	
	2009	6,32	11,34	9,06	2,28	
w tym miasto		2005	3,59	12,21	8,19	4,02
		2009	5,81	12,19	7,84	4,35
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	2005	4,36	12,02	10,06	1,95	
	2009	5,81	12,35	8,57	3,78	
Deszczno	2005	4,19	9,18	7,56	1,62	
	2009	6,06	13,12	6,94	6,18	
Kłodawa	2005	3,83	7,99	6,00	2,00	
	2009	6,07	10,44	7,34	3,11	
Lubiszyn	2005	5,45	10,74	10,15	0,59	
	2009	5,44	11,62	10,74	0,88	
Santok	2005	4,79	7,05	7,59	-0,53	
	2009	6,99	11,31	9,28	2,03	

W okresie pięciu lat odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się z 23,3% do 21,4% (do 14,4 tys. osób w 2009 r.), a osób w wieku poprodukcyjnym nieznacznie wzrósł do 12,9% (do 8,7 tys. osób). Najwyższy udział osób starszych w ludności ogółem był w Kostrzynie nad Odrą (14,2%), najniższy – w gminie Kłodawa (9,8%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadały 52 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 55 osób), w tym 20 osób w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. zwiększyło się natężenie ruchu naturalnego ludności (w porównaniu do 2005 r.): zarejestrowano 12 urodzeń żywych i 9 zgonów na 1000 ludności wobec odpowiednio 10 i 8 w 2005 r. Poziom natężenia zawierania małżeństw wyniósł 6,2‰ (w 2005 r. – 4,2‰). Wyższy niż średnio w województwie (1,7‰) notowano współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności (3,0‰). Jednocześnie w gminie Deszczno poziom przyrostu naturalnego (6,2‰) był dwukrotnie wyższy niż średnio

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

w powiecie. Zmniejszyła się natomiast nieco intensywność ruchów migracyjnych; saldo stałej migracji wyniosło 6 osób na 1000 ludności (wobec 7 osób w 2005 r.).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu gorzowskiego zajmowały obszar 55096,9 ha stanowiąc 7,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 53391,1 ha porastały 44,0% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Kłodawa (12,8%) i Witnica (9,9%), a najmniejszym gminy Kostrzyn nad Odrą (1,5%) i Bogdaniec (1,9%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Kłodawa (66,4%) i Lubiszyn (45,4%), a najniższy w gminie Bogdaniec (20,2%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu gorzowskiego wynosiła 67430,2 ha, co stanowiło 4,8% powierzchni geograficznej województwa i 55,5% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Kłodawa (15,8%) i Witnica (14,0%), a najmniejszym gmina Kostrzyn nad Odrą (0,9%).

W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 2,4%. W dwóch gminach powiatu wystąpił wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (największy w Kostrzynie nad Odrą o 20,3%), spadek miał miejsce w czterech gminach (największy w gminie Bogdaniec o 16,7%), natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w gminie Lubiszyn nie uległa zmianie.

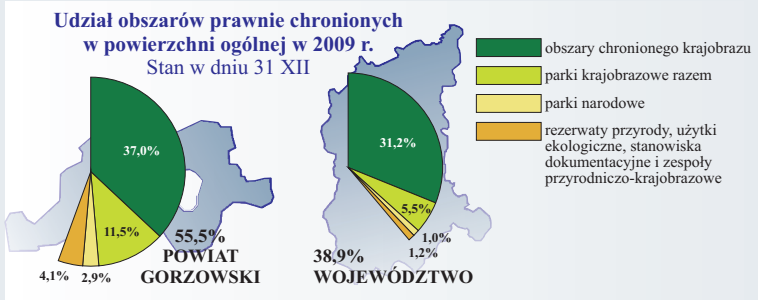
Pośród 53 pomników przyrody występujących w powiecie gorzowskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Witnica – 17 oraz Kostrzyn na Odrą – 11.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
		w ha			
Powiat gorzowski	2005	69054,9	827,9	46594,0	371,9
	2009	67430,2	827,9	44949,7	379,8
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2005	929,1	-	-	-
	2009	1117,7	-	-	-
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2005	17208,5	20,8	5350,2	16,1
	2009	16964,5	20,8	5350,2	16,1
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2005	9492,2	72,5	9419,7	-
	2009	7909,2	72,5	7836,7	-
Deszczno	2005	1656,9	454,9	1182,1	19,9
	2009	1641,9	454,9	1167,1	19,9
Kłodawa	2005	19150,9	114,4	10516,0	9,9
	2009	19218,0	114,4	10516,0	9,9
Lubiszyn	2005	10129,0	119,0	9829,0	181,0
	2009	10129,0	119,0	9829,0	181,0
Santok	2005	10488,3	46,3	10297,0	145,0
	2009	10449,9	46,3	10250,7	152,9

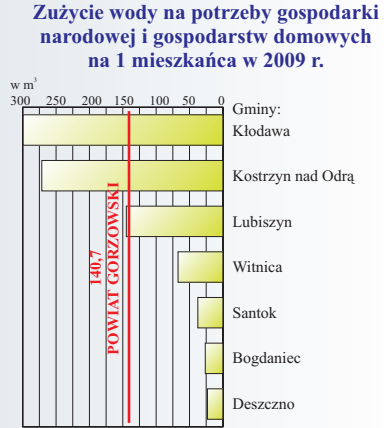
Gorzowski jest drugim powiatem w województwie (za krośnieńskim) pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 140,7 m³, tj. o 52,2 m³ więcej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 42,9% zużytej wody – wykorzystano w przemyśle, 33,7% w rolnictwie i leśnictwie, a 19,0% w gospodarstwach domowych.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby:

- ✓ rolnictwa i leśnictwa (w Kłodawie – 88,7% ogółu zużytej wody),
- ✓ przemysłu (w Kostrzynie nad Odrą – 83,1%) – największa w powiecie koncentracja podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie przemysłu i rolnictwa.

Wielkość zużycia wody w gminach Bogdaniec, Deszczno i Santok jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypa- dło odpowiednio 91,7%, 87,3% i 76,8% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 4570,8 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych.

W porównaniu do 2005 r. nastąpił wzrost o 17,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Kostrzyn nad Odrą (82,6% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Witnica (0,2% wartości ogółem).

Prawie 99% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie biologicznemu (56,2% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (43,8%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mecha- nicznie	chemicznie i biolo- gicznie	z pod- wyższonym usuwaniem biogenów	
						w % ogółem
		w dam ³	w % ogółem			
Powiat gorzowski	2005	3880	3806	1,5	85,4	11,2
	2009	4571	4514	-	55,5	43,3
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005	3164	3164	1,9	98,1	-
	2009	3776	3769	-	64,7	35,1
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005	398	347	-	7,5	79,6
	2009	374	336	-	2,7	87,2
Gminy wiejskie: Bogdaniec	2005	28	27	-	-	96,4
	2009	59	59	-	-	100,0
Deszczno	2005	108	108	-	96,3	3,7
	2009	30	29	-	-	96,7
Kłodawa	2005	84	65	-	11,9	65,5
	2009	121	120	-	9,1	90,1
Lubiszyn	2005	42	40	-	33,3	61,9
	2009	73	73	-	24,7	75,3
Santok	2005	56	55	-	87,5	10,7
	2009	139	128	-	41,0	51,1

(dok.)

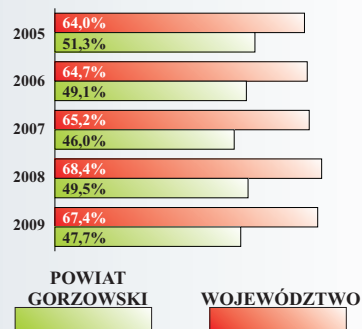
WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczone		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
	w dam ³			
Powiat gorzowski	2005	74	74	51,3
	2009	57	57	47,7
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	-	-	99,8
	2009	7	7	99,8
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	51	51	45,0
	2009	38	38	38,5
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005	1	1	13,1
	2009	-	-	10,7
Deszczno	2005	0	0	3,0
	2009	1	1	7,4
Kłodawa	2005	19	19	67,1
	2009	1	1	66,1
Lubiszyn	2005	2	2	32,6
	2009	-	-	33,7
Santok	2005	1	1	33,0
	2009	11	11	13,8

W powiecie gorzowskim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 56,8 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

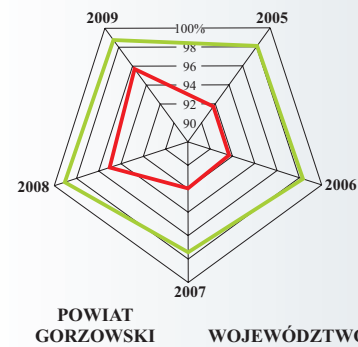
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 47,7% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 51,3%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat gorzowski na 13 lokacie, przed powiatem żagańskim.

Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się gminy Kostrzyn nad Odrą (99,8%), Kłodawa (66,1%) i miasto Witnica (64,9%), a najniższym gmina Deszczno (7,4%).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie gorzowskim 808 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 2,9% emisji województwa.

Od 2005 r. zmniejszyła się o 70,6%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,7 tony (o 1,3 tony na km² mniej niż średnio w województwie). Ponad 94% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 47,8% stanowił dwutlenek

siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 74,3% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 44 ton (3,2% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 3,6 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 6,3 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskim.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 273760 ton, tj. 14,0% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 225,5 tony (o 85,9 tony na km² więcej niż średnio w województwie).

W powiecie gorzowskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie

**Emisja zanieczyszczeń gazowych
(łącznie z dwutlenkiem węgla)**

uciążliwych dla środowiska była na czwartym miejscu w województwie (po miastach na prawach powiatu – Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim oraz powiecie żarskim).

W ciągu 2009 r. w powiecie gorzowskim wytworzono 41,9 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 89,7% poddano odzyskowi, a 10,3% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 34,5 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 17,7 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 16,5 tys. ton, tj. o 65,0%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 68,1% poddano odzyskowi, a 31,9% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie gorzowskim zebrano 18052 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 14,9 tony w przeliczeniu na km² i 269 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 81,6 mln zł, tj. 1217 zł w przeliczeniu na mieszkańca (najwięcej w województwie lubuskim). Najwięcej – 90,9% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 8,1% - na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 0,7% - na gospodarkę odpadami, a pozostałe 0,3% - na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleby, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.

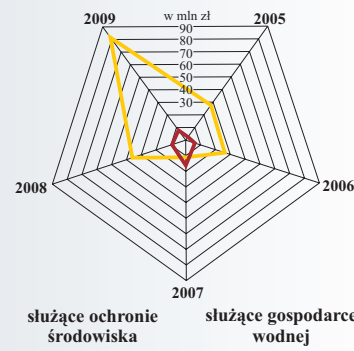

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat gorzowski	2005	27553,1	2543,4
	2009	81627,6	7829,6
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005	24073,9	751,1
	2009	75983,0	181,0
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005	2781,0	-
	2009	4902,7	32,7
w tym miasto	2005	2781,0	-
	2009	3427,7	32,7
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec	2005	18,0	143,0
	2009	88,5	-
Deszczno	2005	60,0	1461,4
	2009	-	7241,9
Kłodawa	2005	542,9	20,0
	2009	109,1	112,0
Lubiszyn	2005	-	153,2
	2009	544,3	262,0
Santok	2005	77,3	14,7

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Kostrzynie nad Odrą, w którym wydano 93,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 4296 zł (tj. najczęściej wśród gmin grodzkich w województwie).

Nakłady na środki trwałe

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 7,8 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 117 zł. Najwięcej – 92,5% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Deszczno.

Środki finansowe przeznaczono na obwałowania przeciwpowodziowe – 90,3% nakładów na środki trwałe

służące gospodarce wodnej oraz na ujęcia i doprowadzenia wody – 9,7%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 68,4% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 23,3% pochodziło z funduszy ekologicznych, a 6,8% z budżetu województwa.

RYNEK PRACY

Sytuację na rynku pracy w powiecie gorzowskim w dużym stopniu determinuje usytuowanie w centralnej części powiatu jednego z dwóch miast wojewódzkich – Gorzowa Wielkopolskiego – głównego ośrodka rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. W końcu 2009 r. w powiecie gorzowskim było 11,6 tys. pracujących, tj. 5,4% ogółu pracujących w Lubuskiem oraz 2,8 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 4,6% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	2005	9615	4278	228
	2009	11562	5219	261
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	4740	2132	409
	2009	5825	2583	504
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	1771	745	219
	2009	2407	1017	285
w tym miasto	2005	1300	537	297
	2009	1988	826	442
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005	376	209	88
	2009	508	215	113
Deszczno	2005	847	292	176
	2009	554	250	105
Kłodawa	2005	565	312	136
	2009	535	265	108
Lubiszyn	2005	488	193	114
	2009	627	274	145
Santok	2005	828	395	169
	2009	1106	615	211

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 20,2%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 41,6%.

W powiecie gorzowskim blisko 6 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 8,0% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i aż 51,8% pracujących w powiecie.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	2005	4762	2658	113
	2009	2782	1520	63
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	730	450	63
	2009	543	280	47
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	1227	697	151
	2009	850	489	101
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005	479	272	112
	2009	251	146	56
Deszczno	2005	616	340	128
	2009	286	150	54
Kłodawa	2005	447	243	108
	2009	233	139	47
Lubiszyn	2005	627	333	147
	2009	308	164	71
Santok	2005	636	323	130
	2009	311	152	59

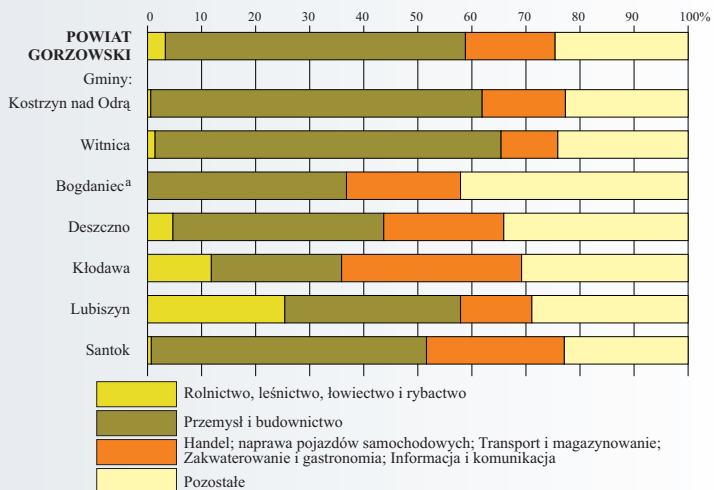
Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w Witnicy (59,5% pracujących w gminie, w tym w miejskiej części gminy aż 68,5%) oraz w Kostrzynie nad Odrą (58,9%), a najmniejszy w gminie Kłodawa i Bogdaniec – odpowiednio 21,1% i 22,2% pracujących w gminie.

Sektor usługowy koncentruje 41,2% pracujących w powiecie gorzowskim, w tym 10,6% przypada na edukację, 8,2% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 6,2% – na transport i gospodarkę magazynową.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ujęto w grupie pozostałych sekcji.

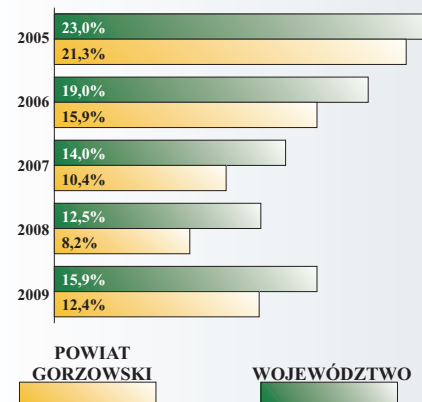
Dalsze 4,5% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. W sektorze rolniczym pracuje 3,3% ogółu pracujących w powiecie.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 6,3% (wobec 11,3% w 2005 r.), w tym w Kostrzynie nad Odrą oraz w Kłodawie po 4,7% (wobec odpowiednio 6,3% i 10,8% w 2005 r.). Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 12,4% (wobec 21,3% przed czterema laty) stawia powiat gorzowski na 2 lokacie wśród powiatów ziemskich o najniższym udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo.

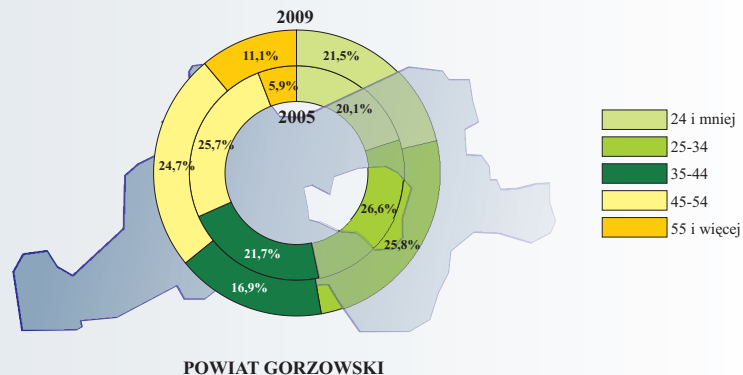
W 2009 r. 83,1% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 3,3% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Niższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (27,3% wobec 37,8% w Lubuskim).

W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, i wyniósł odpowiednio 28,5% i 34,8% ogółu bezrobotnych w powiecie. Wyższy był natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

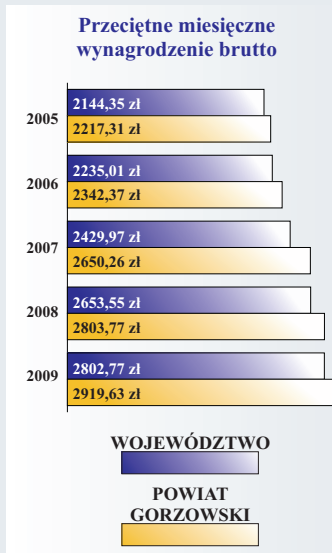
POWIAT GORZOWSKI

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 21,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 2,1% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Większy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (24,8% wobec 22,9% w województwie).

Gorzowski jest jednym z dwóch powiatów ziemskich (obok żarskiego), w którym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest wyższe (o 4,2%) niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2919,63 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 31,7%. Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w działalności profesjonalnej naukowej i technicznej, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz transportu i magazynowania.

W przemyśle, koncentrującym 54,3% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 3234,13 zł, tj. o 10,8% więcej niż przeciętnie w powiecie i 15,4% więcej niż średnio w Lubuskiem.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie gorzowskim funkcjonowało 14 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 5,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. przybyła 1 biblioteka publiczna w gminie Bogdaniec, natomiast liczba czytelników bibliotek spadła o 390, tj. o 6,0%.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy	
Powiat gorzowski	2005	13	177267	6493	
	2009	14	182224	6103	
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2005	1	32653	2614	
	2009	1	31101	2376	
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2005	3	33820	1438	
	2009	3	32194	1434	
w tym miasto		2005	1	22074	1254
		2009	1	22301	1206
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2009	1	5734	285	
Deszczno	2005	1	26166	407	
	2009	1	22682	221	
Kłodawa	2005	2	24136	740	
	2009	2	24440	684	
Lubiszyn	2005	4	39479	765	
	2009	4	43925	694	
Santok	2005	2	21013	529	
	2009	2	22148	409	

a Stan w dniu 31 XII.

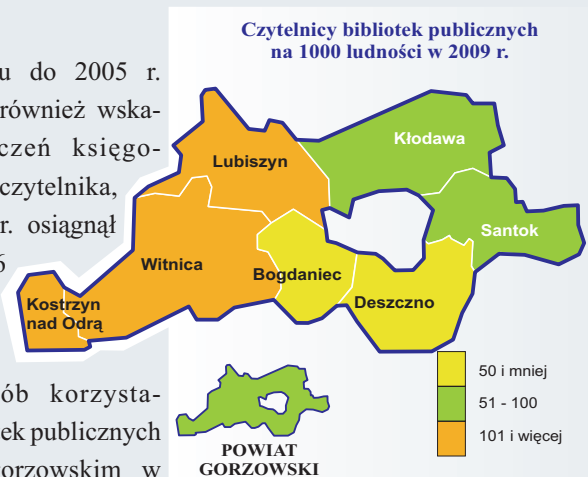
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat gorzowski	2005	135389	20,9
	2009	113289	18,6
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą	2005	46179	17,7
	2009	49966	21,0
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica	2005	43880	30,5
	2009	23108	16,1
w tym miasto	2005	36192	28,9
	2009	16477	13,7
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec	2009	3079	10,8
Deszczno	2005	11116	27,3
	2009	5737	26,0
Kłodawa	2005	12051	16,3
	2009	10382	15,2
Lubiszyn	2005	14921	19,5
	2009	13244	19,1
Santok	2005	7242	13,7
	2009	7773	19,0

Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich gminach powiatu gorzowskiego, największy wystąpił w gminach wiejskich Deszczno (o 45,7%), Santok (o 22,7%) i Lubiszyn (o 9,3%). Wzrost czytelników odnotowano jedynie na obszarze wiejskim gminy Witnica o 23,9%.

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 16,3% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w gminach Deszczno (o 48,4%) i Witnica (o 47,3%), natomiast niewielki wzrost wystąpił jedynie w gminie Santok o 7,3%.

W stosunku do 2005 r. zmniejszył się również wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika, który w 2009 r. osiągnął wartość 18,6 (20,9 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie gorzowskim w 2009 r. stanowiła 9,1% populacji powiatu (10,0% w 2005 r.) i jest to najniższy wskaźnik w województwie.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów.

W powiecie gorzowskim w 2009 r. działało 1 muzeum w gminie Kostrzyn nad Odrą, które zaprezentowało 2 wystawy własne, udostępniając zwiedzającym, według stanu na dzień 31 XII, 235 muzealiów.

Muzeum zwiedziło 12687 osób, w tym 763 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 6,0%.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu gorzowskiego instytucje wzrosła o 11, tj. o 3,3%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat gorzowski	2005	4	333	79348
	2009	4	344	73784
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	1	112	33438
	2009	1	147	51810
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	1	98	34700
	2009	1	68	7520
w tym miasto	2005	1	98	34700
	2009	1	68	7520
Gminy wiejskie:				
Kłodawa	2005	1	76	6940
	2009	1	91	8554
Santok	2005	1	47	4270
	2009	1	38	5900

a Stan w dniu 31 XII.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą 42,7% ogólnej liczby imprez w powiecie.

Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 352 osoby. Analogiczny wskaźnik dla powiatu gorzowskiego wyniósł w 2009 r. 215 osób i był niższy o 9,7% w porównaniu do 2005 r.

Doliny rzeczne Warty i Noteci, jeziora, wzgórza morenowe, zwarte kompleksy leśne, a także duży udział obszarów chronionego krajobrazu, stanowią dobre warunki dla rozwoju turystyki.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu gorzowskiego funkcjonowało 11 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 3,6% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat gorzowski	2005	11	7	447	281
	2009	11	6	763	324
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2005	4	4	136	136
	2009	2	2	179	179
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2005	3	2	219	99
	2009	2	1	129	49
w tym miasto	2005	2	2	99	99
	2009	1	1	49	49
Gminy wiejskie:					
Kłodawa	2005	4	1	92	46
	2009	5	1	383	24
Lubiszyn	2009	1	1	52	52
Santok	2009	1	1	20	20

Bazę noclegową powiatu gorzowskiego tworzyły 4 obiekty hotelowe (2 hotele, 1 motel oraz 1 inny obiekt hotelowy) i 7 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (3 zespoły domków turystycznych, 2 ośrodki szkoleniowo – wypoczynkowe, 1 ośrodek wczasowy oraz 1 pole biwakowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Kłodawa 45,5% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 763 miejsc noclegowych, tj. o 70,7% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 42,5% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie gorzowskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w mieście Witnica - na 1 km² przypadało 6,1 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowały się gminy Santok (0,1) i Lubiszyn (0,3). W powiecie gorzowskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 0,6 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z gorzowskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 23,7 tys. turystów, w tym 13,4% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano znaczny wzrost osób korzystających z noclegu - o 85,2%, w tym o 8,4% turystów zagranicznych. Najwyższy – pięciokrotny wzrost liczby turystów korzystających odnotowano w gminie Kłodawa. Znaczny wzrost wystąpił również w gminie Kostrzyn nad Odrą (o 69,2%). Spadek wystąpił jedynie w gminie Witnica (o 18,3%).

Podobnie jak w 2005 r. najwięcej turystów wybierało nocleg w obiektach noclegowych w gminie Kostrzyn nad Odrą, gdzie z noclegu skorzystało 54,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (80,0%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat gorzowski	2005	12788	2929	27406	10198
	2009	23679	3175	42775	6140
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2005	7622	1797	15934	7407
	2009	12895	2541	20214	4685
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2005	4330	1126	8679	2761
	2009	3538	588	7497	1404
w tym miasto					
	2005	3753	918	6882	2166
	2009	3258	541	6061	1200
Gminy wiejskie:					
Kłodawa	2005	836	6	2793	30
	2009	4571	36	9267	39
Lubiszyn	2009	1178	-	2244	-
Santok	2009	1497	10	3553	12

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie gorzowskim wzrosła o 15,4 tys., tj. o 56,1%. Natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym spadła o 4,1 tys., tj. o 39,8% mniej niż w 2005 r. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wyniósł 14,4%.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat gorzowski w 2009 r. wyniosła 1,8 dni i zmalała nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,3 dni.

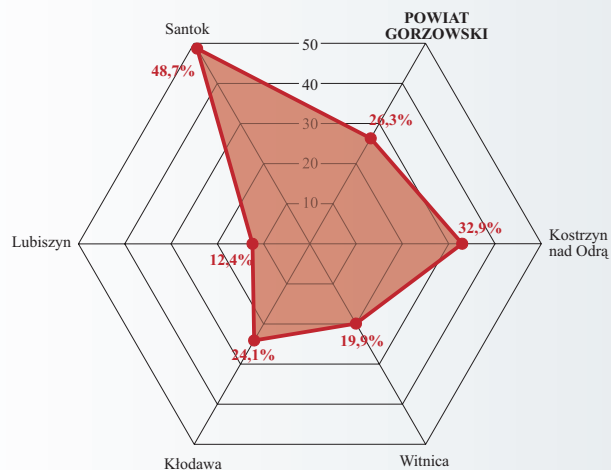

Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,9 dni (3,5 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Santok, w której wyniósł 2,4 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego rejonu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Santok (48,7%) i Kostrzyn nad Odrą (32,9%), a najniższy w gminie Lubiszyn (12,4%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie gorzowskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 26,3% i zwiększył się o 3,0 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie gorzowskim funkcjonowało 39 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 8,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 9, tj. o 30,0%.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach	
	ogółem	w tym przedszkola		
Powiat gorzowski	2005/06	30	13	1013
	2009/10	39	15	1186
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005/06	6	4	400
	2009/10	6	4	400
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005/06	4	2	247
	2009/10	5	2	250
w tym miasto	2005/06	1	1	197
	2009/10	1	1	200
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005/06	4	2	69
	2009/10	6	2	100
Deszczno	2005/06	4	1	65
	2009/10	7	1	75
Kłodawa	2005/06	2	1	57
	2009/10	2	1	72
Lubiszyn	2005/06	6	-	-
	2009/10	9	2	75
Santok	2005/06	4	3	175
	2009/10	4	3	214

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat gorzowski 2005/06	1366	1010	676
2009/10	1709	1208	588
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą 2005/06	534	414	207
2009/10	534	418	155
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica 2005/06	253	223	133
2009/10	342	276	150
w tym miasto 2005/06	182	182	83
2009/10	226	226	89
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec 2005/06	126	107	64
2009/10	168	99	59
Deszczno 2005/06	118	80	76
2009/10	161	75	57
Kłodawa 2005/06	109	52	51
2009/10	142	72	48
Lubiszyn 2005/06	86	-	85
2009/10	158	80	58
Santok 2005/06	140	134	60
2009/10	204	188	61

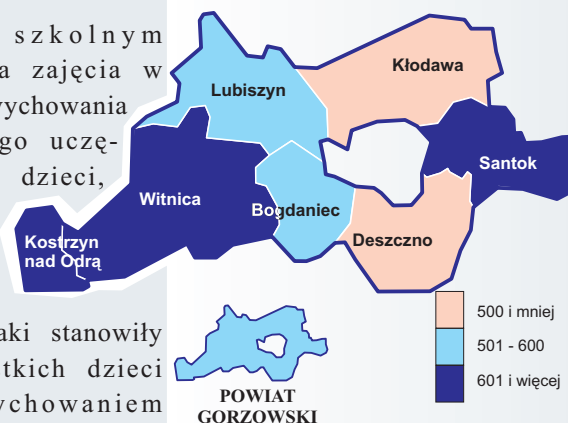
Wzrost liczby placówek wychowania przedszkolnego odnotowano w gminach Deszczno (o 75%), Bogdaniec (o 50%), Lubiszyn (o 50,0%) i Witnica (o 25,0%).

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Lubiszyn 23,1% ogólnej liczby placówek w powiecie. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat skolaryzację przedszkolną w powiecie gorzowskim objętych było 586 dzieci.

Przedszkola stanowiły 38,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2005/2006 ich liczba wzrosła o 15,4%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą 26,7% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie, które oferowały 33,7% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu gorzowskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie gorzowskim przypadało 79 miejsc.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1709 dzieci, tj. o 25,1% więcej niż pięć lat wcześniej.

Przedszkolaki stanowiły 70,7% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,2 pkt

proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie gorzowskim 44 dzieci.

W powiecie gorzowskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 28 szkół podstawowych i w stosunku do roku szkolnego 2005/2006 ubyła jedna szkoła w gminie Santok. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Lubiszyn 21,4% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,1 tys. dzieci, tj. 6,9% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 13,3%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat gorzowski	2005/06	29	4734	892
	2009/10	28	4103	725
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005/06	2	1276	197
	2009/10	2	1129	198
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005/06	5	1070	195
	2009/10	5	847	155
w tym miasto	2005/06	1	652	110
	2009/10	1	531	84
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005/06	4	456	90
	2009/10	4	434	68
Deszczno	2005/06	4	570	118
	2009/10	4	476	96
Kłodawa	2005/06	2	357	67
	2009/10	2	362	50
Lubiszyn	2005/06	6	494	111
	2009/10	6	436	77
Santok	2005/06	6	511	114
	2009/10	5	419	81

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Największy spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano w mieście Witnica (o 18,6%) oraz gminach Santok (o 18,0%) i Deszczno (o 16,5%). Niewielki wzrost wystąpił jedynie w gminie Kłodawa (o 1,4%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 18,7% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie gorzowskim przypadało 147 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 12 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ubyłoby 1 gimnazjum w gminie Bogdaniec.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat gorzowski	2005/06	13	2665	872
	2009/10	12	2288	741
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005/06	2	752	244
	2009/10	2	671	202
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005/06	1	595	215
	2009/10	1	492	161
w tym miasto	2005/06	1	595	215
	2009/10	1	492	161
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005/06	2	269	72
	2009/10	1	218	76
Deszczno	2005/06	1	225	77
	2009/10	1	239	76
Kłodawa	2005/06	2	193	66
	2009/10	2	172	50
Lubiszyn	2005/06	2	271	82
	2009/10	2	234	77
Santok	2005/06	3	360	116
	2009/10	3	262	99

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 2,3 tys. uczniów, tj. 6,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów o 14,1%. Również liczba absolwentów z roku szkolnego 2008/2009 zmniejszyła się o 15,0% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Największy sadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy gmin Santok (o 27,2%) i Bogdaniec (o 19,0%) oraz miasta Witnica (o 17,3%). Wzrost wystąpił jedynie w gminie Deszczno (o 6,2%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie gorzowskim przypadało 191 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

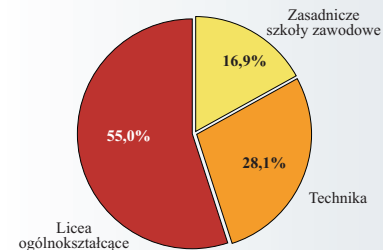
WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły podstawowe	Gimnazja
		w %	
Powiat gorzowski	2005/06	90,7	82,6
	2009/10	87,7	80,4
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005/06	100,0	97,7
	2009/10	96,9	100,3
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005/06	93,1	88,1
	2009/10	89,2	83,0
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec	2005/06	87,4	84,7
	2009/10	87,8	79,0
Deszczno	2005/06	90,9	62,7
	2009/10	88,6	67,6
Kłodawa	2005/06	72,1	63,2
	2009/10	69,0	55,4
Lubiszyn	2005/06	92,6	78,1
	2009/10	93,3	80,6
Santok	2005/06	82,9	79,2
	2009/10	77,3	74,4

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Podobnie jak w roku szkolnym 2005/2006 najwyższy wskaźnik, zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjach odnotowano w mieście Witnica. Średnio w powiecie gorzowskim stosunek liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 87,7% i był o 3,0 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006.

Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13–15 lat) wynosił w powiecie 80,4% i był o 2,2 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie gorzowskim pozostawało 10 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 955 uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu gorzowskiego tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 technika (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) i 3 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi). W stosunku do roku szkolnego 2005/2006 przybyły 2 zasadnicze szkoły zawodowe. Największą popularnością wśród

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

młodzieży cieszyły się licea ogólnokształcące, w których naukę wybrało 37,7% uczniów. W technikach kształciło się 35,5% młodzieży, a w zasadniczych szkołach zawodowych 26,8%.

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie gorzowskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o 57,1% wyższa niż pięć lat wcześniej.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie gorzowskim funkcjonowały 3 szkoły policealne, w których kształciło się 50 osób.

TRANSPORT

Rozmieszczenie dróg pozwala mieszkańcom na swobodne połączenia pomiędzy miejscowościami. Powiat gorzowski posiada dobrze rozwiniętą sieć drogową. Przez jego teren przebiegają drogi krajowe o znaczeniu tranzytowym z północy na południe (Świnoujście - Gorzów - Praga), jak również z zachodu na wschód (Kostrzyn - Gorzów - Gdańsk).

W końcu 2008 r. w granicach powiatu było 355,2 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 353,1 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 29,3 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był wyższy od przeciętnego wojewódzkiego o 4,4 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 3 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 149,5 km, a o nawierzchni ulepszonej było 120,0 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 12,3 (16,1 dla województwa). Była to 8 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 31426 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie gorzowskim liczba samochodów osobowych wzrosła najbardziej dynamicznie w województwie. Wzrost wyniósł 39,6%, tj. o 10,5 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadały 464 samochody osobowe, tj. o 34,9% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 4,6%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 4921 samochodów ciężarowych, tj. o 32,4% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 77 pojazdów, tj. o 8 więcej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to trzecia lokata.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	22,5	344
	2009	31,4	464
Samochody ciężarowe	2005	3,7	56
	2009	4,9	77
Motocykle	2005	2,6	40
	2009	3,1	45

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 3060, tj. o 19,2% więcej w relacji do 2005 r. Ich liczba była większa tylko w powiecie żarskim. Na 1000 mieszkańców przypadało 45 motocykli, tj. o 44,9% więcej niż województwie, co stawia powiat na 4 lokacie w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie gorzowskim wynosiła 699,2 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 21,3%. Przyrost nastąpił we wszystkich gminach, największy w gminie Kłodawa o 44,5% i Santok o 43,0%, a najmniejszy w Witnicy o 5,4%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 57,6 km sieci wodociągowej, tj. o 31,2% więcej niż średnio w województwie i o 21,3% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Kłodawa (o 44,2%), Santok (o 42,2%) i Deszczno (o 20,7%). Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: Bogdaniec 110,7 km, Kostrzyn nad Odrą 107,1 km, Santok 76,5 km na 100 km².

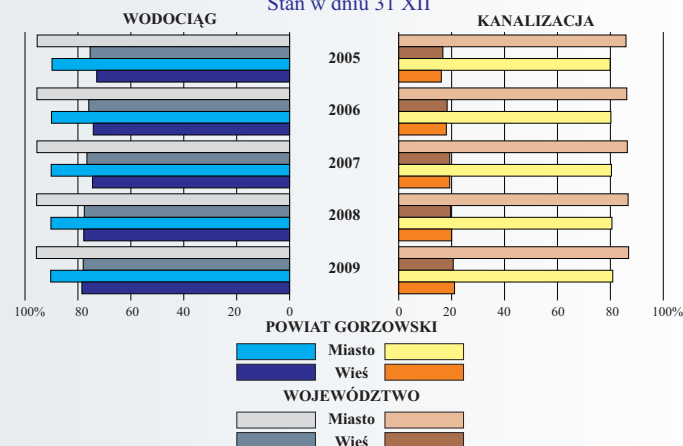
Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

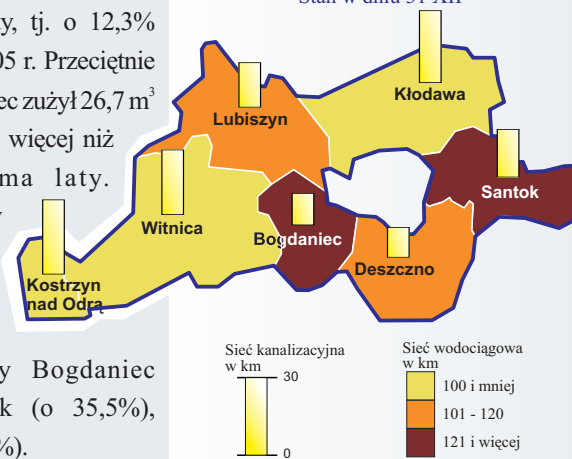
WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³ a
		w km	na 100 km ²		
Powiat gorzowski	2005	576,4	47,5	79,2	24,6
	2009	699,2	57,6	82,8	26,7
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005	41,7	90,3	98,1	32,7
	2009	49,4	107,1	98,2	31,7
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005	78,9	28,4	71,2	21,2
	2009	83,2	29,9	72,5	20,9
w tym miasto	2005	21,3	259,4	68,6	24,5
	2009	25,1	304,6	70,2	19,4
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2005	106,3	94,8	65,5	17,1
	2009	123,7	110,7	75,6	24,2
Deszczno	2005	97,4	57,9	53,9	17,9
	2009	117,6	69,9	59,9	20,2
Kłodawa	2005	64,7	27,6	78,8	26,3
	2009	93,5	39,8	90,0	32,3
Lubiszyn	2005	96,8	47,2	78,2	26,8
	2009	102,2	49,8	80,5	26,7
Santok	2005	90,6	53,8	87,3	21,2
	2009	129,6	76,5	90,2	28,8

a W ciągu roku.

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 82,8% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 79,2% ogółu ludności. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 90,3% i 78,5% ogółu.

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
 Stan w dniu 31 XII

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczone 1792 dam³ wody, tj. o 12,3% więcej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 26,7 m³ wody, tj. o 8,5% więcej niż przed czterema laty. Największy wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Bogdaniec (41,5%), Santok (o 35,5%), Kłodawa (o 22,8%).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
 Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu gorzowskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 140,8 km, co stanowiło 5,5% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą (28,7 km), w gminie wiejskiej Kłodawa (27,8 km) oraz gminie miejsko – wiejskiej Witnica (25,0 km), w której zdecydowana większość znajdowała się na terenie miasta. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 2093,8 dam³ ścieków, tj. 7,0% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć kanalizacyjna

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
		w km	na 100 km ²		
Powiat gorzowski	2005	151,5	12,5	40,1	1750,7
	2009	140,8	11,6	42,9	2093,8
Gmina miejska:					
Kostrzyn nad Odrą	2005	27,3	59,1	92,1	1139,0
	2009	28,7	62,2	92,3	1333,8
Gmina miejsko-wiejska:					
Witnica	2005	20,2	7,3	29,2	398,2
	2009	25,0	9,0	30,7	374,0
w tym miasto	2005	17,1	208,3	48,5	384,2
	2009	21,9	265,8	51,4	363,4
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2005	18,4	16,4	9,2	27,5
	2009	12,2	10,9	11,0	58,7
Deszczno	2005	11,5	6,8	-	4,3
	2009	11,5	6,8	4,9	29,5
Kłodawa	2005	24,6	10,5	35,8	84,2
	2009	27,8	11,8	53,5	121,2
Lubiszyn	2005	31,7	15,4	19,7	41,5
	2009	17,2	8,4	20,3	72,9
Santok	2005	17,8	10,6	25,5	56,0
	2009	18,4	10,9	28,0	103,7

a W ciągu roku.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 11,6 km, tj. 36,6% mniej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z najniższych wśród powiatów województwa, mniejszy był jedynie w powiecie krośnieńskim. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie obszaru miejskiego gminy Witnica 265,8 km na 100 km². Z kolei na obszarze wiejskim tej gminy wskaźnik wyniósł zaledwie 1,1 km. W pozostałych gminach gęstość wahała się od 6,8 km na 100 km² w gminie Deszczno do 62,2 km na 100 km² w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą.

Jedynie 42,9% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Pomimo wzrostu od 2005 r. tego odsetka o 7,0% nadal jest to najmniejsza dostępność do kanalizacji wśród lubuskich powiatów. W województwie w 2009 r. wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 62,8% ogółu ludności.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu gorzowskiego 22,1 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 53,0 GW·h energii, tj. o 12,3% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2400 kW·h, czyli o 7,0% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 17,1% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 789,9 kW·h, czyli o 9,1% więcej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 491,3 km, tj. o 22,9% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 4440, tj. o 34,0%. W powiecie gorzowskim z sieci gazowej korzystało 9757 odbiorców, tj. o 12,8% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 697,6 m³ gazu, tj. o 3,1% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił wzrost o 18,7%.

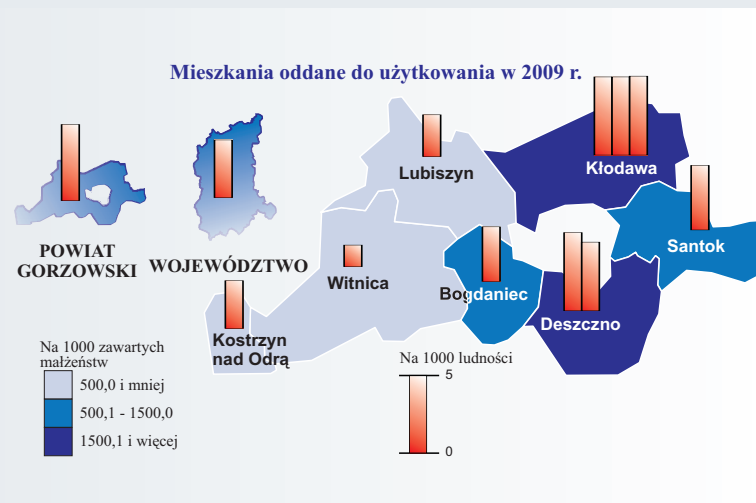
Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 26,5 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 22,1%. Wskaźnik ten był wyższy niż w województwie o 41,7%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 215,7 i 17,6 km na 100 km². Jednocześnie widoczny w kolejnych latach przyrost długości tej sieci jest zdecydowanie większy na terenach wiejskich - w porównaniu do 2005 r. wyniósł 37,5%, a w miastach zaledwie 1,3%.

W 2009 r. na terenie powiatu gorzowskiego oddano do użytkowania 327 mieszkań, tj. o 16,2% mniej niż w poprzednim roku, ale o 35,1% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 10% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu bardziej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 780,4, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 2488,4 w gminie Kłodawa do 216,9 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Witnica.

Podobnie bardziej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 4,87, tj. o 32,0% więcej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 110,1 m², tj. o 11,2% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Bogdaniec (130,7m²) i Santok (118,8 m²), najmniejsze w Kostrzynie nad Odrą (79,9 m²) i w gminie Lubiszyn (102,5 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 5,3 izb. Było to o 23,3% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W gminie Santok mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (5,9 izby), najmniej było w Kostrzynie nad Odrą (4,3). Przeciętna izba miała 20,6 m² powierzchni użytkowej, tj. mniej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Bogdaniec (23,4 m²), a najmniejszą w Kostrzynie nad Odrą (18,8 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania		
			w m ²			
Powiat gorzowski	2005	242	1261	26211	108,3	
	2009	327	1747	36013	110,1	
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	2005	80	341	5929	74,1	
	2009	54	230	4314	79,9	
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	2005	16	95	1981	123,8	
	2009	18	100	1907	105,9	
w tym miasto		2005	9	55	1058	117,6
		2009	12	72	1371	114,3
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	2005	20	108	2310	115,5	
	2009	24	134	3137	130,7	
Deszczno	2005	31	164	3513	113,3	
	2009	74	414	8523	115,2	
Kłodawa	2005	69	404	9630	139,6	
	2009	107	595	12484	116,7	
Lubiszyn	2005	10	61	1189	118,9	
	2009	18	84	1845	102,5	
Santok	2005	16	88	1659	103,7	
	2009	32	190	3803	118,8	

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu gorzowskiego było 20,7 tys. mieszkań, tj. 6,0% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie wyższy niż w województwie i wyniósł 5,9%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 82,4 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie o 18,2% (69,7 m²). Relatywnie największe mieszkania były w gminach wiejskich Deszczno 101,4 m² i Kłodawa 100,7 m², a najmniejsze w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą 64,0 m² i miejsko-wiejskiej Witnica 80,0 m².

Zasoby mieszkaniowe

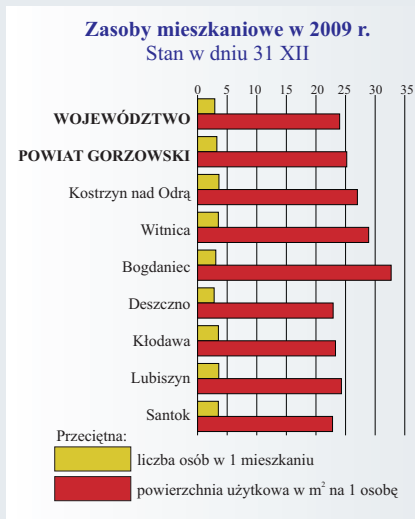
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	
Powiat gorzowski	2005	19522	1575,6	80,7	4,21	
	2009	20668	1702,5	82,4	4,27	
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	2005	6031	380,4	63,1	3,68	
	2009	6320	404,4	64,0	3,71	
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	2005	3647	289,7	79,4	4,27	
	2009	3723	297,7	80,0	4,30	
w tym miasto		2005	2051	152,0	74,1	4,10
		2009	2095	156,3	74,6	4,13
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	2005	1827	177,1	96,9	4,70	
	2009	1911	186,5	97,6	4,73	
Deszczno	2005	2046	203,1	99,3	4,66	
	2009	2275	230,6	101,4	4,76	
Kłodawa	2005	2045	197,5	96,6	4,63	
	2009	2344	236,0	100,7	4,78	
Lubiszyn	2005	1834	148,7	81,1	4,23	
	2009	1902	156,5	82,3	4,27	
Santok	2005	2092	179,1	85,6	4,35	
	2009	2193	190,7	87,0	4,41	

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 4,27 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej (gminy Deszczno i Kłodawa) miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,76 i 4,78 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu gorzowskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 3,26 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Bogdaniec 3,61 i Santok 3,58. Najmniej osób mieszkało w Kostrzynie nad Odrą – 2,80 w mieszkaniu.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 25,2 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 5,0% większa niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadła na mieszkańca gminy Kłodawa 32,7 m² i Deszczno 28,9 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Witnica i Kostrzyn nad Odrą, odpowiednio 22,8 i 22,9 m² na 1 mieszkańca.

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu gorzowskiego dynamicznie wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 62,0%) przy wolniejszym wzroście wydatków (o 44,0%).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat gorzowski	2005	29687,6	456,87	30779,7	473,67
	2009	56175,7	837,47	50700,0	755,85
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	127274,6	1958,64	28331,0	1974,90
	2009	180983,6	2698,11	197269,2	2940,89
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2005	37481,4	2123,11	35697,0	2022,03
	2009	53723,4	3037,45	59582,5	3368,72
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2005	21890,8	1675,79	22600,1	1730,09
	2009	33099,1	2535,94	34734,3	2661,22
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	2005	14149,9	2131,98	16545,4	2492,90
	2009	15678,9	2281,89	15194,7	2211,42
Deszczno	2005	12978,0	1761,64	12458,1	1691,07
	2009	18877,0	2396,47	24796,5	3147,96
Kłodawa	2005	13583,3	2271,07	14173,8	2369,80
	2009	21489,2	3022,39	21777,7	3062,96
Lubiszyn	2005	12839,4	1907,79	12411,0	1844,12
	2009	17455,0	2594,00	19504,6	2898,59
Santok	2005	14351,7	1901,13	14445,7	1913,59
	2009	20661,0	2665,25	21679,0	2796,57

Tym samym powiat gorzowski jest jednym z dwóch lubuskich powiatów ziemskich (obok wschowskiego), w którym saldo dochodów i wydatków było dodatnie, na poziomie 5,5 mln zł.

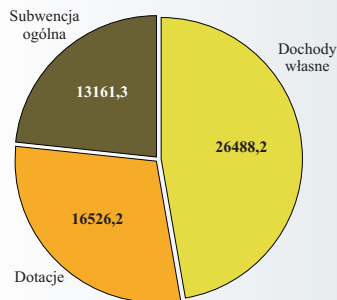
W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu gorzowskiego są o 4,5% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Powiat wyróżnia jednak wysoki udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu, które w 2009 r. stanowiły 47,2% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 394,89 zł, tj. o 72,9% więcej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 19,4% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z majątku, a 14,5% - dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dalsze 29,4% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 19,6% dotacje celowe, a 9,9% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 23,4% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 61,6% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu gorzowskiego i wyniósł 10,4% (wobec 1,1% w 2008 r. i 6,4% w 2007 r.), przy czym 89,1% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

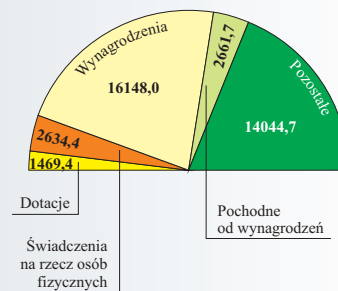
Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Z ogółu wydatków budżetu powiatu gorzowskiego 72,9% (tj. 37,0 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 62,7% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 31,9% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 39,2% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo były o 25,2% niższe niż w 2009 r.

Pozostałe 13,7 mln zł, tj. 27,1% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 4,4 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 204,86 zł, tj. czterokrotnie więcej niż przed czterema laty.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

W 2009 r. budżety gmin powiatu gorzowskiego zamknęły się deficytem na poziomie 16,3 mln zł. Jedyną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki budżetowe była gmina Bogdaniec, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 0,5 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 42,2%, przy wzroście wydatków o 53,7%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Kłodawa (o 58,2%) i Witnica (o 51,2%).

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	49,7	20,3	30,0
	2009	47,0	25,5	27,5
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	65,0	16,8	18,2
	2009	56,9	26,6	16,5
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	36,8	22,4	40,8
	2009	39,2	27,2	33,6
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005	45,5	20,9	33,6
	2009	34,4	24,1	41,5
Deszczno	2005	39,3	20,7	40,0
	2009	43,7	22,1	34,2
Kłodawa	2005	53,6	22,5	23,9
	2009	60,2	18,0	21,8
Lubiszyn	2005	45,3	23,0	31,7
	2009	42,0	23,7	34,3
Santok	2005	43,3	20,6	36,1
	2009	36,8	33,2	30,0

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina miejska Kostrzyn nad Odrą (o 12,6% wyższe niż średnio w gminach powiatu gorzowskiego), a spośród gmin wiejskich – Kłodawa (12,0% powyżej mediany w powiecie). Były to jednocześnie gminy o największym udziale dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu, który w gminie Kłodawa wyniósł 60,2% łącznych wpływów do budżetu gminy, a w Kostrzynie nad Odrą 56,9%.

Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Bogdaniec (o 15,4% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu gorzowskiego), przy najniższym spośród gmin powiatu udziale dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu (na poziomie 34,4%).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	4378,4	3,1	3806,0
	2007	9391,5	5,8	8488,8
	2008	2793,5	1,7	1380,0
	2009	8838,5	4,9	7253,9
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2006	987,6	2,5	546,9
	2007	5913,1	11,8	5455,9
	2008	837,5	1,7	268,7
	2009	4620,2	8,6	3893,0
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2007	975,0	3,4	785,2
	2008	405,0	1,5	244,0
	2009	1213,1	3,7	1032,4
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2006	1892,6	11,8	1892,6
	2007	110,6	0,8	-
	2008	820,0	5,3	512,1
	2009	246,6	1,6	167,9
Deszczno	2006	130,0	0,9	-
	2007	76,0	0,4	-
	2008	103,5	0,6	-
	2009	237,4	1,3	37,0

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy wiejskie (dok.):				
Kłodawa	2006	1366,5	8,1	1366,5
	2007	2247,8	11,2	2247,8
	2008	132,1	0,8	-
	2009	1841,4	8,6	1758,1
Lubiszyn	2006	1,7	0,0	-
	2007	13,2	0,1	-
	2008	83,5	0,5	-
	2009	231,1	1,3	-
Santok	2007	55,6	0,3	-
	2008	411,8	2,1	355,2
	2009	448,6	2,2	365,7

W ostatnich latach widoczny jest wzrost aktywności gmin w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej. W 2009 r. gminy powiatu gorzowskiego pozyskały łącznie ponad 8,8 mln zł, tj. o 101,9% więcej niż w 2006 roku, co stanowiło łącznie 4,9% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasililo budżet Kostrzyna nad Odrą (ponad 4,6 mln zł, co stanowiło 8,6% dochodów budżetu miasta), a spośród gmin wiejskich – Kłodawy, do budżetu której wpłynęło ponad 1,8 mln zł, tj. 8,6% dochodów budżetu gminy. Najmniejsze wsparcie budżetu za pomocą środków z funduszy Unii Europejskiej uzyskały gminy Lubiszyn oraz Deszczno.

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 48,9%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Deszczno (o 86,2%) oraz w Kostrzynie nad Odrą (o 66,6%). Jedynie w gminie Bogdaniec wydatki budżetu były niższe niż przed czterema laty (o 11,3%).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie gorzowskim zarejestrowanych było 6355 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,2% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu z 2005 r. liczba podmiotów wzrosła o 779, tj. o 14,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat gorzowski	2005	5556	193	5363
	2009	6335	145	6190
Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą	2005	1921	100	1821
	2009	2095	45	2050
Gmina miejsko-wiejska Witnica	2005	927	24	903
	2009	971	27	944
w tym miasto	2005	620	12	608
	2009	604	15	589
Gminy wiejskie: Bogdaniec	2005	579	13	566
	2009	639	13	626
Deszczno	2005	630	12	618
	2009	750	12	738
Kłodawa	2005	549	13	536
	2009	802	14	788
Lubiszyn	2005	425	13	412
	2009	472	14	458
Santok	2005	525	18	507
	2009	606	20	586

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat gorzowski	2005	357	189	4498
	2009	418	210	5113
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2005	143	92	1497
	2009	184	108	1595
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	2005	61	38	766
	2009	65	42	795
w tym miasto	2005	52	32	506
	2009	55	36	475
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	2005	30	15	477
	2009	32	16	523
Deszczno	2005	43	11	522
	2009	44	9	633
Kłodawa	2005	30	14	448
	2009	35	12	679
Lubiszyn	2005	21	8	353
	2009	30	13	381
Santok	2005	29	11	435
	2009	28	1020	507

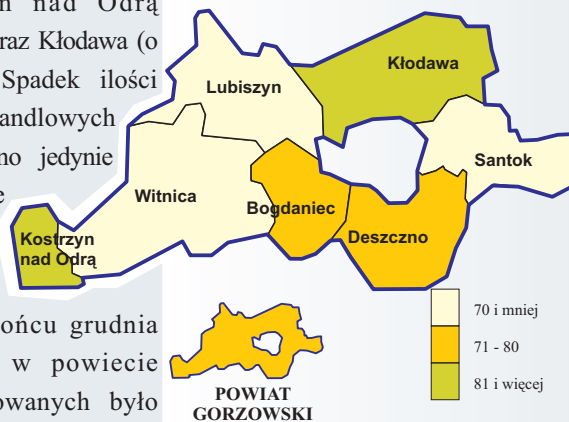
Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano we wszystkich gminach powiatu gorzowskiego, największy wystąpił w gminach wiejskich Kłodawa (o 46,1%), Deszczno (o 19,0%) i Santok (o 15,4%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano jedynie w mieście Witnica o 2,6%.

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą - 33,1% ogólnej liczby podmiotów w powiecie. Znaczną liczbę zarejestrowanych podmiotów odnotowano również w gminie miejsko-wiejskiej Witnica (15,3% ogółu) oraz w gminach wiejskich Kłodawa i Deszczno (odpowiednio 12,7% i 11,8%).

Spółki handlowe stanowiły w powiecie gorzowskim 6,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 210 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (7,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą 44,0% wszystkich spółek handlowych w powiecie gorzowskim oraz w gminie Witnica (15,6%) i gminie Deszczno (10,5%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 17,1%. Największy wzrost wystąpił w gminach

Lubiszyn (o 42,9%), Kostrzyn nad Odrą (28,7%) oraz Kłodawa (o 16,7%). Spadek ilości spółek handlowych odnotowano jedynie w gminie Santok (o 3,4%).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 5113 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 615 jednostek, tj. o 13,7%, w tym największy w gminach Kłodawa (o 51,6%), Deszczno (o 21,3%) oraz Santok (o 16,6%). Spadek wystąpił jedynie w mieście Witnica (o 6,1%).

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

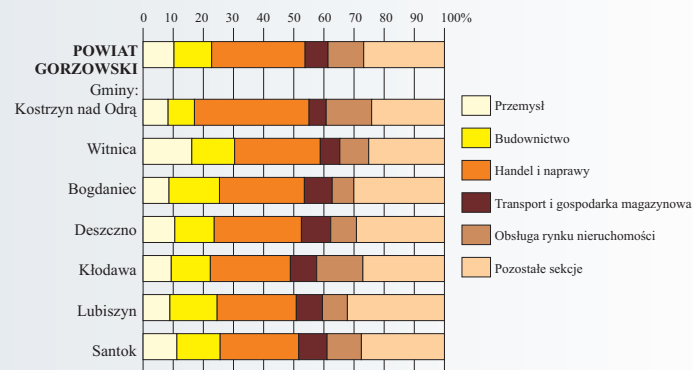
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat gorzowski 2005	5556	5285	226	42	3
2009	6335	6001	285	45	4
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	2095	1987	88	17	3
Gmina miejsko - wiejska					
Witnica	971	913	47	11	-
w tym miasto	604	564	31	9	-
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	639	612	25	2	-
Deszczno	750	713	36	1	-
Kłodawa	802	773	22	7	-
Lubiszyn	472	437	35	-	-
Santok	606	566	32	7	1

Na terenie powiatu gorzowskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,7% (w 2005 - r. 95,1%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 4,5% (w 2005 - r. 4,1%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,7% i 0,1% (w 2005 r. odpowiednio - 08% i 0,1%). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie Kłodawa 96,4% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw w gminie, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Lubiszyn (92,6%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 31,0% ogółu podmiotów, budownictwo 12,5% oraz obsługa rynku nieruchomości 11,8%.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

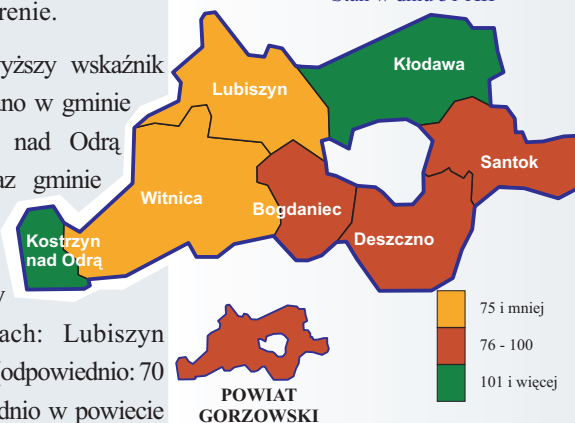

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Kostrzyn nad Odrą (118) oraz gminie Kłodawa (111), a najniższy w gminach: Lubiszyn i Witnica (odpowiednio: 70 i 74). Średnio w powiecie gorzowskim na 1000 ludności przypadały 94 podmioty gospodarki narodowej.

POWIAT MIĘDZYRZECKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Usytuowany w środkowo-wschodniej części województwa obszar o powierzchni 1388 km² zamieszkuje 58,3 tys. osób, tj. 5,8% ludności województwa. Blisko 96% powierzchni powiatu zajmuje strefa wiejska o niskiej gęstości zaludnienia (średnio 20 osób na km²). Więcej niż połowa (53,2%) ludności mieszka w miastach (niemal $\frac{1}{3}$ w Międzyrzeczu).

W ciągu pięciu lat liczba mieszkańców nieznacznie się zmniejszyła. Mimo dodatniego przyrostu naturalnego, wzrost liczby ludności ograniczał deficyt migracyjny. Od 2005 r. obserwuje się systematyczny odpływ ludności do gmin poza administrację powiatu; saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w 2009 r. wyniosło minus 142 osoby.

Powierzchnia i ludność

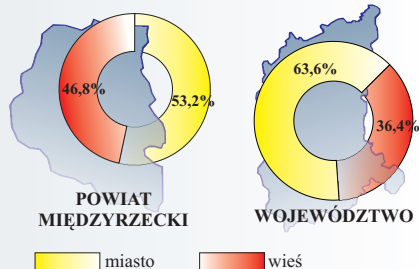
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat międzyrzecki	2005	1388	58402	29624	42	103
	2009	1388	58250	29581	42	103
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	2005	315	24796	12691	79	105
	2009	315	24886	12755	79	105
w tym miasto	2005	10	18698	9679	1822	107
	2009	10	18549	9612	1808	108
Skwierzyna	2005	286	12748	6529	45	105
	2009	285	12820	6580	45	105
w tym miasto	2005	36	10054	5153	282	105
	2009	36	10113	5217	282	107
Trzciel	2005	177	6343	3183	36	101
	2009	178	6312	3169	36	101
w tym miasto	2005	3	2371	1207	783	104
	2009	3	2338	1179	769	102
Gminy wiejskie:						
Bledzew	2005	248	4625	2289	19	98
	2009	247	4514	2256	18	100
Przytoczna	2005	184	5684	2770	31	95
	2009	185	5547	2683	30	94
Pszczew	2005	178	4206	2162	24	106
	2009	178	4171	2138	23	105

W porównaniu do 2005 r. niewielki (poniżej 1%) wzrost liczby ludności odnotowały gminy miejsko-wiejskie: Międzyrzecz i Skwierzyna. Natomiast większy ubytek ludności obserwowano w gminach: Bledzew i Przytoczna (po 2,4%).

W 2009 r. powiat międzyrzecki zamieszkiwało 29,6 tys. kobiet tj. 50,8% ludności ogółem; wskaźnik feminizacji wyniósł 103 kobiety na 100 mężczyzn (w województwie – 106).

Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

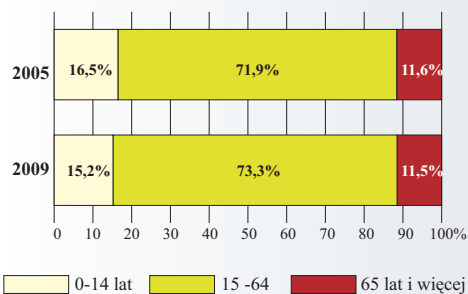

W miastach powiatu obserwuje się większą dysproporcję płci niż na wsi: w Międzyrzeczu notowano 108 kobiet na 100 mężczyzn, w Skwierzynie – 107 (wobec 94 w gminie Przytoczna).

W 2009 r. w powiecie międzyrzeckim w wieku

poniżej 15 lat było 8,9 tys. osób (15,2% ludności ogółem), powyżej 65 lat – 6,7 tys. osób (11,5%). O niemal 8% (o 0,8 tys. osób) zmniejszyła się liczba dzieci w wieku 0-14 lat w porównaniu do 2005 r. (o 1 pkt. proc. udział w populacji). Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że struktura populacji powiatu jest prawie tożsama z wojewódzką (udział odpowiednio: 15,5% i 11,8%). W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 37,2 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

Mimo wzrostu o 1 pkt. proc. (z 65,5% w 2005 r. do 66,5% w 2009 r.) odsetka osób w wieku produkcyjnym, w powiecie obserwuje się szybki spadek odsetka dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 lat (z 21,2% do 19,1%).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat międzyrzecki	2005	21,2	65,5	13,3	53
	2009	19,1	66,5	14,4	50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	20,5	65,4	14,1	53
	2009	18,6	66,0	15,3	51
w tym miasto	2005	19,9	65,8	14,3	52
	2009	18,1	66,0	15,9	52
Skwierzyna	2005	22,1	66,1	11,8	51
	2009	19,5	67,6	12,9	48
w tym miasto	2005	22,0	66,8	11,2	50
	2009	19,3	68,3	12,4	46
Trzciel	2005	21,7	64,5	13,8	55
	2009	19,7	65,7	14,6	52
w tym miasto	2005	19,7	67,0	13,3	49
	2009	17,2	67,3	15,4	49
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	22,0	63,8	14,2	57
	2009	19,8	65,0	15,2	54
Przytoczna	2005	20,0	67,7	12,3	48
	2009	17,8	68,7	13,4	46
Pszczew	2005	22,8	64,2	13,1	56
	2009	20,2	65,7	14,1	52

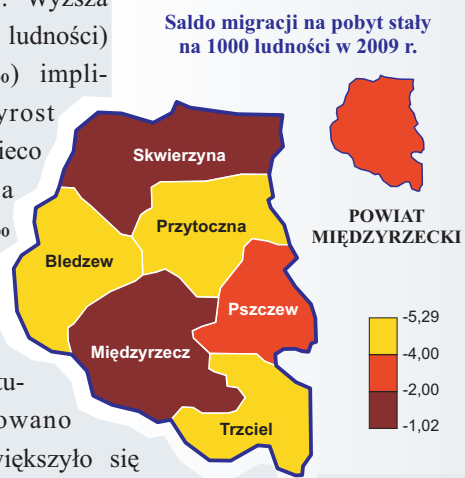
Jednocześnie rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym, w 2009 r. kształtował się on na poziomie 14,4% ogółu mieszkańców. Szybsze niż średnio w powiecie obserwuje się starzenie struktury populacji w gminach. O niemal 3 pkt. proc. zmniejszył się udział dzieci i młodzieży w ludności ogółem w miastach: Skwierzyna i Trzciel oraz w gminie Pszczew, przy czym w mieście Trzciel odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym zmierzają do wyrównania poziomów (17,2% i 15,4%).

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat międzyrzecki	2005	5,37	9,77	9,07	0,70
	2009	6,54	11,34	9,39	1,95
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	4,53	9,62	8,82	0,80
	2009	5,70	11,64	9,87	1,77
w tym miasto	2005	4,52	9,78	8,72	1,06
	2009	5,98	11,21	9,70	1,51
Skwierzyna	2005	5,61	9,11	9,04	0,08
	2009	6,90	10,97	8,54	2,43
w tym miasto	2005	5,32	8,97	8,28	0,69
	2009	6,66	9,94	8,74	1,19
Trzciel	2005	6,86	10,75	9,04	1,71
	2009	6,91	10,83	9,26	1,57
w tym miasto	2005	8,70	9,53	9,53	-
	2009	7,17	11,81	7,59	4,22
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	6,18	11,29	11,50	-0,21
	2009	8,20	11,87	8,64	3,24
Przytoczna	2005	6,39	10,02	8,81	1,21
	2009	7,58	11,64	10,40	1,23
Pszczew	2005	5,03	9,10	8,38	0,72
	2009	6,66	10,46	8,79	1,66

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadało 50 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 53 osoby), w tym 22 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. w powiecie zarejestrowano zdecydowanie więcej małżeństw niż w 2005 r. (niemal 7 wobec 5 w przeliczeniu na 1000 ludności). Oprócz miasta Trzciel wszystkie gminy odnotowały wzrost liczby zawieranych małżeństw. Wyższa od zgonów (9,4 na 1000 ludności) stopa urodzeń (11,3‰) implikowała dodatni przyrost naturalny na poziomie nieco powyżej średniej dla województwa (2,0‰ wobec 1,7‰). Dwukrotnie wyższy – w przeliczeniu na 1000 ludności – przyrost naturalny (4,2‰) odnotowano w mieście Trzciel. Zwiększyło się również natężenie ruchów migracyjnych (deficytowych): saldo (ujemne) migracji ludności na pobyt stały wyniosło więcej niż 2 osoby na 1000 ludności (minus 0,4 w 2005 r.). Wśród gmin najwyższy odpływ ludności w celach osiedleńczych odnotowały Przytoczna (5 osób na 1000 ludności) i Trzciel (4 osoby).

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu międzyrzeckiego zajmowały obszar 74561,6 ha stanowiąc 10,6% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 72498,6 ha porastały 52,2% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Skwierzyna (13,8%), Międzyrzecz (11,5%) i Bledzew (9,9%), a najmniejszym gmina Przytoczna (5,2%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminie Skwierzyna (67,0%), Bledzew (55,3%) i Międzyrzecz (50,5%), a najniższy w gminie Przytoczna (38,7%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu międzyrzeckiego wynosiła 43797,0 ha, co stanowiło 3,1% powierzchni geograficznej województwa i 31,6% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Pszczew (10,8%) i Międzyrzecz (7,7%), a najmniejszym gmina Trzciel (2,0%).

W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 10,1%. Wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody miał miejsce jedynie w gminie Skwierzyna (o 0,1%), spadek wystąpił w gminach Międzyrzecz i Bledzew odpowiednio o 31,2% i 0,5%, natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w pozostałych gminach nie uległa zmianie.

Spśród 110 pomników przyrody występujących w powiecie międzyrzeckim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Międzyrzecz – 28, Przytoczna – 24 oraz Bledzew – 23.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
		w ha			
Powiat międzyrzecki	2005	48700,0	317,8	34054,1	416,7
	2009	43797,0	321,8	34054,0	366,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	15628,4	46,5	10271,0	200,1
	2009	10753,2	46,5	10271,0	185,7
Skwierzyna	2005	5120,9	0,0	5086,0	34,9
	2009	5124,9	4,0	5086,0	34,9
Trzciel	2005	2801,5	263,8	1953,1	51,5
	2009	2801,4	263,8	1953,0	51,5
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	5760,8	0,0	5660,0	100,8
	2009	5729,6	-	5660,0	69,6
Przytoczna	2005	4368,9	4,4	3037,0	6,9
	2009	4368,4	4,4	3037,0	2,0
Pszczew	2005	15019,5	3,1	8047,0	22,5
	2009	15019,5	3,1	8047,0	22,5

Międzyrzecki jest powiatem zajmującym 6. lokatę w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 89,8 m³, tj. o 1,3 m³ więcej niż średnio w województwie.

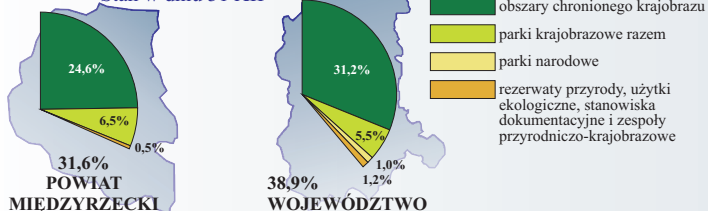
Najwięcej – 56,7% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 34,4% w gospodarstwach domowych, a 2,6% przemysłu.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (w Trzcielu – 83,7% i w Bledzewie – 78,8% ogółu zużytej wody).

Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogólnej w 2009 r.

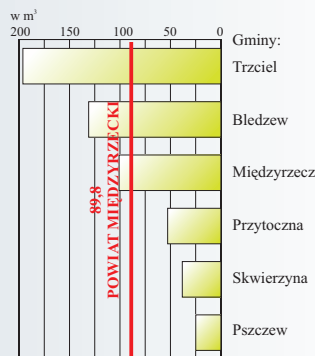
Stan na dzień 31 XII

Wielkość zużycia wody w gminach Pszczew, Przytoczna i Skwierzyna jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 86,1%, 81,1% i 73,9% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1680,5 dam³ ścieków

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 7,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Międzyrzecz (52,2% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Trzciel (0,9% wartości ogółem). Oczyszczaniu poddano 98,1% ścieków, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (81,3% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz biologicznemu (17,7%).

W powiecie międzyrzeckim 90,8% ścieków nieoczyszczanych, tj. 29,5 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 71,9% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 71,8%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat międzyrzecki na 3 lokacie, po miastach na prawach powiatu: Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechani- cznie	biolo- gicznie	z pod- wyższonym usuwaniem biogenów	
						w % ogółem
		w dam ³				
Powiat międzyrzecki	2005	1823	1619	0,5	38,3	50,0
	2009	1681	1648	1,0	17,3	79,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	2005	1085	939	-	6,5	80,1
	2009	877	873	-	0,9	98,6
Skwierzyna	2005	435	435	-	100,0	-
	2009	417	416	-	-	99,8
Trzciel	2005	99	99	-	100,0	-
	2009	172	146	-	84,7	-
Gminy wiejskie:						
Bledzew	2005	34	5	-	14,7	-
	2009	37	37	-	100,0	-
Przytoczna	2005	117	98	8,6	75,3	-
	2009	116	116	13,8	86,2	-
Pszczew	2005	54	42	-	-	78,4
	2009	62	60	-	-	97,6

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat międzyrzecki 2005	204	201	71,8
2009	33	30	71,9
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz 2005	146	143	89,7
2009	4	1	90,9
Skwierzyna 2005	-	-	67,9
2009	1	1	75,5
Trzciel 2005	-	-	31,1
2009	26	26	34,4
Gminy wiejskie:			
Bledzew 2005	29	29	30,3
2009	-	-	30,8
Przytoczna 2005	19	19	61,0
2009	-	-	62,4
Pszczew 2005	12	12	99,3
2009	2	2	60,7

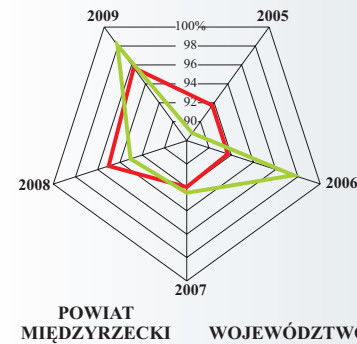
Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się gminy Międzyrzecz (90,9%), Skwierzyna (75,5%) i Przytoczna (62,4%), a najniższym gmina Bledzew (30,8%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie międzyrzeckim 525 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 1,9% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 1,3%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,4 tony (o 1,6 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

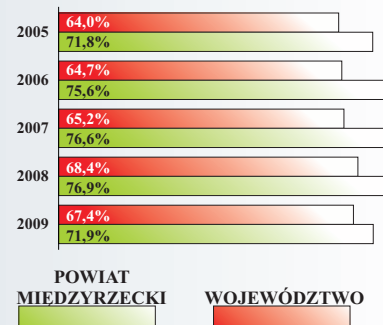
Prawie 67% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 33,0% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 37,4% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 174 ton (12,6% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 12,5 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 2,6 ton na 100 km² więcej niż przeciętnie w Lubuskim.

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 35926 ton, tj. 1,8% emisji zanieczyszczeń gazowych województwa. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 25,9 tony (o 113,7 tony na km² mniej niż średnio w województwie). Emisja gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska plasowała powiat międzyrzecki na 8. lokacie w Lubuskim.

z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska plasowała powiat międzyrzecki na 8. lokacie w Lubuskim.

W ciągu 2009 r. w powiecie międzyrzeckim wytworzono 20,2 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 49,5% poddano odzyskowi, a 50,5% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

14,6 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 37,6 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 9,0 tys. ton, tj. o 80,4%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 52,7% unieszkodliwiono, 45,5% poddano odzyskowi, a 1,8% magazynowano czasowo.

W 2009 r. w powiecie międzyrzeckim zebrano 13721 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 9,9 tony w przeliczeniu na km² i 236 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 2,2 mln zł, tj. 37 zł w przeliczeniu na mieszkańca (13 miejsce w województwie lubuskim, przed powiatem ślubickim). Najwięcej – 89,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a 10,5% - na gospodarkę odpadami.

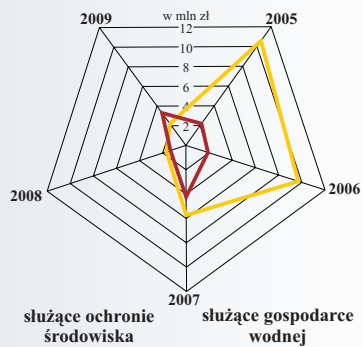
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat międzyrzecki	2005	10567,6	2197,8	
	2009	2182,2	3263,2	
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005	1363,5	915,0	
	2009	-	1390,4	
w tym miasto	2005	265,5	390,3	
	2009	-	1057,4	
Skwierzyna	2005	7200,8	58,0	
	2009	737,0	471,0	
w tym miasto	2005	7200,8	58,0	
	2009	737,0	471,0	
Trzciel	2005	147,0	221,0	
	2009	340,0	248,8	
w tym miasto	2005	147,0	-	
	2009	340,0	15,3	
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005	-	986,0	
	2009	-	669,0	
Przytoczna	2005	299,0	-	
	2009	103,0	-	
Pszczew	2005	1557,3	17,8	
	2009	1002,2	484,0	

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Pszczewie, w którym wydano 45,9% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 239 zł.

Nakłady na środki trwałe

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 3,3 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 56 zł. Najwięcej – 42,6% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Międzyrzecz.

Środki finansowe przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody – 56,5% nakładów na środki trwałe służące

gospodarce wodnej oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 43,5%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 77,4% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 6,6% pochodziło z funduszy ekologicznych, 1,9% z budżetu województwa, a pozostałe 14,1% to były inne środki, kredyty i pożyczki krajowe oraz środki z zagranicy.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie międzyrzeckim było 10,7 tys. pracujących, tj. 5,0% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 4,6 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 7,5% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyrzecki	2005	10184	4862	266
	2009	10656	5559	275
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005	4906	2358	303
	2009	5729	2919	349
w tym miasto	2005	4631	2244	376
	2009	5338	2725	436
Skwierzyna	2005	2065	992	245
	2009	2264	1265	261
w tym miasto	2005	1949	927	290
	2009	2137	1208	309
Trzciel	2005	1641	783	401
	2009	1132	602	273
w tym miasto	2005	362	180	228
	2009	747	422	475
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005	254	112	86
	2009	179	106	61
Przytoczna	2005	593	337	154
	2009	866	414	227
Pszczew	2005	725	280	269
	2009	486	253	177

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 4,6%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła w tym czasie o 18,1%, przy czym jest to najmniejszy spadek liczby bezrobotnych wśród powiatów lubuskich.

Według danych z 2009 r. w powiecie międzyrzeckim blisko 4 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 5,3% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 37,5% pracujących w powiecie. Dalsze 4,0% stanowią osoby związane z budownictwem, a 3,8% – z rolnictwem, leśnictwem, rybołówstwem i rybactwem.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

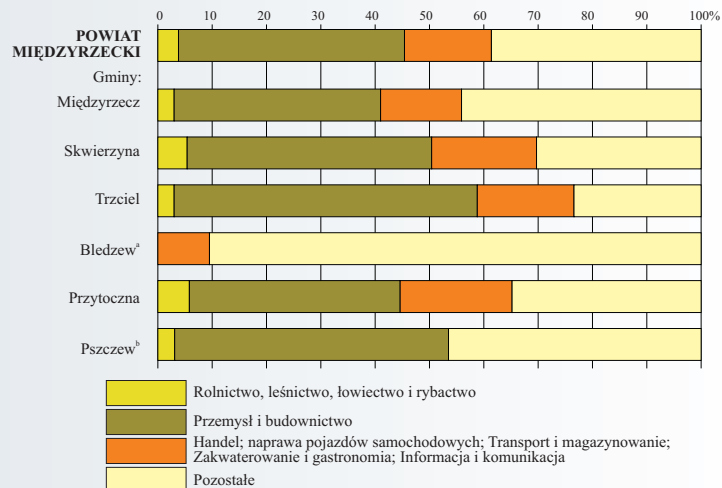
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyszecki 2005	5594	3162	146
2009	4584	2385	118
Gminy miejsko-wiejskie			
Międzyrzecz 2005	2232	1318	138
2009	1898	1031	116
Skwierzyna 2005	1188	658	141
2009	945	464	109
Trzeiel 2005	632	347	155
2009	497	260	120
Gminy wiejskie			
Bledzew 2005	580	305	197
2009	428	224	146
Przytoczna 2005	603	331	157
2009	479	234	126
Pszczew 2005	359	203	133
2009	337	172	123

Sektor usługowy zapewnia ponad 5,8 tys. miejsc pracy, skupiając 54,6% pracujących w powiecie. Powiat międzyszecki koncentruje największą w skali województwa grupę pracujących w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. W 2009 r. było to 1,4 tys. osób, co stanowiło 9,4% pracujących w tej sekcji w województwie oraz 12,8% ogółu pracujących w powiecie. W edukacji pracuje 12,0% ogółu pracujących w powiecie, w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, – 8,5% w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 7,8%, a w transporcie i gospodarce magazynowej – 5,6%.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 11,8% (wobec 14,6% w 2005 r.), przy czym najwyższy był w gminie Bledzew (14,6%), a najniższy w gminie Skwierzyna (10,9%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 21,0% (wobec 25,3% przed czterema laty), co stawia powiat międzyszecki wśród powiatów o wyższym niż średnio w Lubuskiem udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz przemysł i budownictwo ujęto w grupie pozostałych sekcji.

b Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ujęto w grupie pozostałych sekcji.

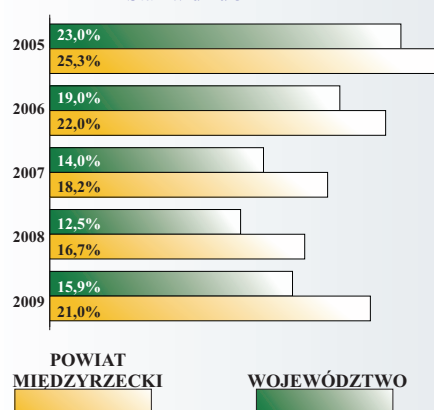
W 2009 r. 84,3% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 3,0% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (42,9% wobec 37,8% w Lubuskiem).

W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Większy był natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

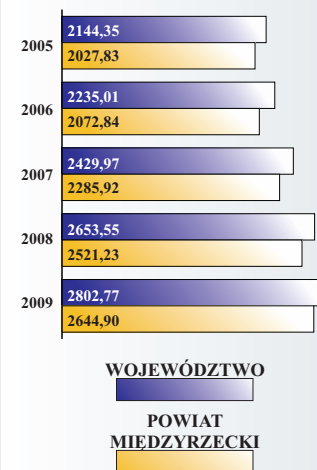
Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 23,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,2% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskim). Udział osób w wieku powyżej 50 roku życia wyniósł 22,9%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII

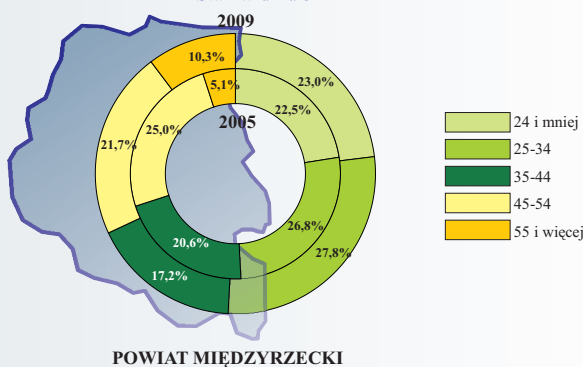

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie międzyrzeckim jest niższe (o 5,6%) niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2644,90 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 30,4%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)

Bezrobotni zarejestrowani według wieku
Stan w dniu 31 XII

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz transportu i magazynowania. W przemyśle, koncentrującym 38,6% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2421,14 zł, tj. o 8,5% mniej niż przeciętnie w powiecie i 13,6% mniej niż średnio w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie międzyrzeckim funkcjonowały 22 biblioteki publiczne wraz z filiami, tj. 8,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. spadła liczba czytelników bibliotek o 1548, tj. o 12,0%.

Największy spadek liczby czytelników odnotowano na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz (o 27,9%) i w mieście Skwierzyna (o 27,2%). Wzrost czytelników odnotowano jedynie w mieście Trzciel (o 7,1%) i w gminie wiejskiej Pszczew (2,9%).

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 10,4% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w gminie Przytoczna (o 22,7%) i na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz (o 20,2%), natomiast najwyższy wzrost wystąpił w mieście Trzciel (o 15,5%) i w gminie Pszczew (o 8,7%).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat międzyrzecki	2005	22	271041	12942
	2009	22	272566	11394
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005	5	112622	6897
	2009	5	110540	5913
w tym miasto	2005	1	73204	5629
	2009	1	74530	4999
Skwierzyna	2005	4	46697	2146
	2009	4	45301	1665
w tym miasto	2005	1	27313	1560
	2009	1	25040	1135
Trzciel	2005	3	31235	1565
	2009	3	35300	1620
w tym miasto	2005	1	18382	1030
	2009	1	20566	1103
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005	4	28308	927
	2009	4	30353	921
Przytoczna	2005	4	30264	864
	2009	4	28889	716
Pszczew	2005	2	21915	543
	2009	2	22183	559

a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat międzyrzecki	2005	336858	26,0
	2009	301780	26,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	2005	204955	29,7
	2009	174541	29,5
w tym miasto	2005	167832	29,8
	2009	144900	29,0
Skwierzyna	2005	53801	25,1
	2009	49863	30,0
w tym miasto	2005	42796	27,4
	2009	40302	35,5
Trzciel	2005	32485	20,8
	2009	34780	21,5
w tym miasto	2005	19800	19,2
	2009	22864	20,7
Gminy wiejskie:			
Bledzew	2005	16725	18,0
	2009	16213	17,6
Przytoczna	2005	16004	18,5
	2009	12377	17,3
Pszczew	2005	12888	23,7
	2009	14006	25,1

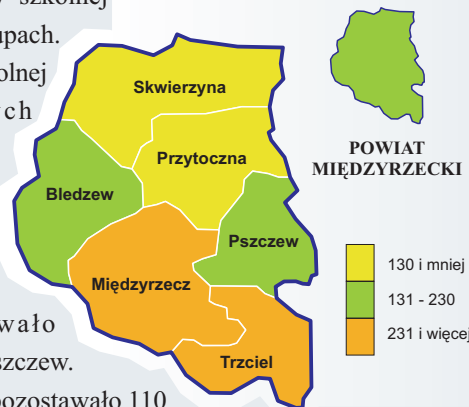
W stosunku do 2005 r. zwiększył się nieznacznie wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 26,5 (26,0 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie międzyrzeckim w 2009 r. stanowiła 19,6% populacji powiatu (22,2% w 2005 r.) i jest to najwyższy wskaźnik w województwie.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów i kin. W powiecie międzyrzeckim w 2009 r. działały 2 muzea (w mieście Międzyrzecz i gminie Pszczew), które zaprezentowały 4 wystawy własne, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 12534 muzealiów. Muzea odwiedziło 9458 osób (o 9,5% mniej niż w 2005 r.), w tym 3170 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 33,5%.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie międzyrzeckim funkcjonowało 1 kino stałe w gminie Pszczew. Do dyspozycji widzów pozostawało 110 miejsc na widowni, z których w ciągu 2009 r. skorzystało 766 widzów.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu międzyrzeckiego instytucje spadła o 456, tj. o 75,6%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat międzyrzecki	2005	5	603	84223
	2009	5	147	43350
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005	1	330	50283
	2009	1	41	18300
w tym miasto	2005	1	330	50283
	2009	1	41	18300
Skwierzyna	2005	1	138	4870
	2009	1	-	-
w tym miasto	2005	1	138	4870
	2009	1	-	-
Trzciel	2005	1	54	1550
	2009	1	15	1080
w tym miasto	2005	1	54	1550
	2009	1	15	1080
Gminy wiejskie:				
Przytoczna	2005	1	16	4300
	2009	1	27	2900
Pszczew	2005	1	65	23220
	2009	1	64	21070

^a Stan w dniu 31 XII.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Pszczew 43,5% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Międzyrzecz – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 446 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu międzyrzeckiego wyniósł w 2009 r. 295 osób i był wyższy o 110,7% w porównaniu z 2005 r.

Pszczewski Park Krajobrazowy, bogactwo jezior, dobrze rozwinięta baza noclegowa oraz muzea przyciągają turystów z różnych regionów kraju i zagranicy.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu międzyrzeckiego funkcjonowały 43 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, tj. 14,1% wszystkich obiektów w województwie (2 lokata).

Bazę noclegową powiatu międzyrzeckiego tworzyło 13 obiektów hotelowych (8 innych obiektów hotelowych, 4 hotele oraz 1 motel) i 30 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (10 ośrodków wczasowych, 7 pól biwakowych, 6 ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, 4 szkolne schroniska młodzieżowe, 1 schronisko młodzieżowe, 1 zespół domków turystycznych, 1 pozostały obiekt niesklasyfikowany). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Pszczew 32,6% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 2739 miejsc noclegowych, tj. o 15,3% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 48,6% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie międzyrzeckim jest nierównomierne.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat międzyrzecki	2005	39	14	2375	769
	2009	43	22	2739	1331
Gmina miejsko - wiejska					
Międzyrzecz	2005	7	3	503	238
	2009	9	5	643	311
w tym miasto	2005	2	1	51	26
	2009	4	3	144	78
Skwierzyna	2005	5	4	209	185
	2009	3	3	230	230
w tym miasto	2005	3	3	122	122
	2009	2	2	110	110
Trzciel	2005	5	3	394	86
	2009	9	6	403	207
w tym miasto	2005	4	2	358	50
	2009	3	3	74	74
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	4	1	209	65
	2009	3	1	155	64
Przytoczna	2005	5	1	232	16
	2009	5	4	283	233
Pszczew	2005	13	2	828	179
	2009	14	3	1025	286

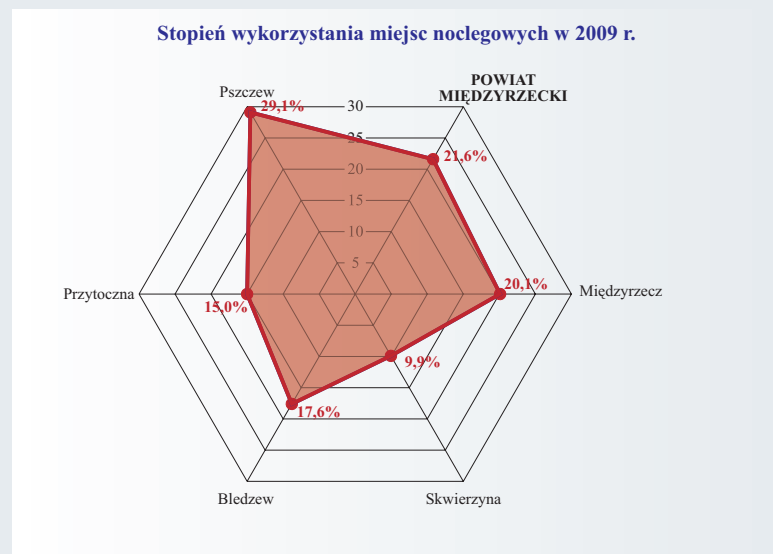
Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w gminie Pszczew - na 1 km² przypadało 5,8 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Bledzew (0,6). W powiecie międzyrzeckim w 2009 r. na 1 km² przypadały 2,0 miejsca noclegowe.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat międzyrzecki	2005	54469	7763	122685	10093
	2009	53153	14862	122691	18415
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	26160	846	36602	961
	2009	11461	790	29738	2450
w tym miasto	2005	4035	707	4611	707
	2009	4639	333	6121	766
Skwierzyna	2005	7160	1134	20126	2437
	2009	5576	271	8352	415
w tym miasto	2005	4495	939	15785	2075
	2009	2452	159	3454	220
Trzciel	2005	8917	5583	12192	5961
	2009	19046	12869	28019	13726
w tym miasto	2005	3538	1635	6489	1780
	2009	3701	2615	6793	3008
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	1663	-	9953	-
	2009	1993	-	6538	-
Przytoczna	2005	2122	83	9345	138
	2009	6445	55	9872	86
Pszczew	2005	8447	117	34467	596
	2009	8632	877	40172	1738

W 2009 r. z międzyrzeckich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 53,2 tys. turystów, w tym 30,0% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano niewielki spadek ogólnej liczby osób korzystających z noclegu - o 2,4 %. Natomiast znacznie wzrosła liczba turystów zagranicznych - o 91,4%. Najwyższy wzrost turystów korzystających odnotowano w gminach Przytoczna (o 203,7%) i Trzciel (o 113,6%). Natomiast największy spadek wystąpił na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz (o 69,2%) i w mieście Skwierzyna (o 45,5%).

W 2009 r. najczęściej turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych na terenie wiejskim gminy Trzciel, gdzie z noclegu skorzystało 28,9% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (69,0%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

W stosunku do 2005 r. ogólna liczba udzielonych noclegów w powiecie międzyrzeckim utrzymała się na tym samym poziomie, natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym wzrosła o 8,3 tys., tj. o 82,5% więcej niż w 2005 r. Ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wyniósł 15,0%.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat międzyrzecki w 2009 r. wyniosła 2,3 dni i była identyczna jak w 2005 r. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,2 dnia (1,3 dnia w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Pszczew – 4,7 dni, natomiast najkrótszy miasto Międzyrzecz – 1,3 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Trzciel (29,3%) i Pszczew (29,1%), a najniższy w gminie Skwierzyna (9,9%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie międzyrzeckim w 2009 r. kształtował się na poziomie 21,6% i był niższy o 3,7 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie międzyrzeckim funkcjonowało 20 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 4,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 przybyła 1 placówka wychowania przedszkolnego w mieście Międzyrzecz i 1 placówka w gminie Pszczew, natomiast ubyły 2 placówki w gminie Przytoczna.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Międzyrzecz i Skwierzyna – odpowiednio 35,0% i 25,0% ogólnej liczby placówek w powiecie. Na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat skolaryzacja przedszkolną w powiecie międzyrzeckim objętych było 650 dzieci.

Przedszkola stanowiły 55,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie międzyrzeckim przypadało 114 miejsc. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w mieście Międzyrzecz 36,4% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie, które oferowały 41,4% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu międzyrzeckiego.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat międzyrzecki	2005/06	20	11	1240
	2009/10	20	11	1257
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005/06	6	4	505
	2009/10	7	4	521
w tym miasto	2005/06	5	4	505
	2009/10	6	4	521
Skwierzyna	2005/06	5	2	240
	2009/10	5	2	267
w tym miasto	2005/06	2	2	240
	2009/10	2	2	267
Trzciel	2005/06	2	2	200
	2009/10	2	2	194
w tym miasto	2005/06	1	1	100
	2009/10	1	1	94
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005/06	2	1	75
	2009/10	2	1	75
Przytoczna	2005/06	4	1	120
	2009/10	2	1	100
Pszczew	2005/06	1	1	100
	2009/10	2	1	100

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat międzyrzecki 2005/06	1310	1160	575
2009/10	1449	1224	497
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz 2005/06	576	503	249
2009/10	638	518	237
w tym miasto 2005/06	554	503	227
2009/10	620	518	225
Skwierzyna 2005/06	311	269	132
2009/10	325	279	103
w tym miasto 2005/06	269	269	107
2009/10	279	279	90
Trzciel 2005/06	159	159	63
2009/10	178	178	48
w tym miasto 2005/06	85	85	27
2009/10	90	90	27
Gminy wiejskie:			
Bledzew 2005/06	75	61	44
2009/10	76	57	27
Przytoczna 2005/06	94	73	45
2009/10	115	98	45
Pszczew 2005/06	95	95	42
2009/10	117	94	37

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1449 dzieci, tj. o 10,6% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 84,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 4,0 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006.

Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie międzyrzeckim przypadało 72 dzieci.

W powiecie międzyrzeckim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 17 szkół podstawowych. W stosunku do roku szkolnego 2005/2006 ubyły 3 szkoły w gminie Przytoczna i 1 na obszarze wiejskim gminy Trzciel. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz 35,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,3 tys. dzieci, tj. 5,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 20,5%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat międzyrzecki	2005/06	21	4108	770
	2009/10	17	3266	663
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005/06	6	1656	338
	2009/10	6	1413	267
w tym miasto	2005/06	4	1450	297
	2009/10	4	1268	239
Skwierzyna	2005/06	4	912	176
	2009/10	4	697	148
w tym miasto	2005/06	1	733	143
	2009/10	1	569	121
Trzciel	2005/06	3	506	81
	2009/10	2	398	84
w tym miasto	2005/06	1	290	43
	2009/10	1	221	55
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005/06	2	297	53
	2009/10	2	234	59
Przytoczna	2005/06	5	401	64
	2009/10	2	288	55
Pszczew	2005/06	1	336	58
	2009/10	1	236	50

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano we wszystkich gminach powiatu, największy wystąpił w gminach wiejskich Pszczew (o 29,8%) i Przytoczna (o 28,2%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/209 była niższa o 13,9% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 192 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie międzyrzeckim funkcjonowało 10 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 przybyło 1 gimnazjum w gminie Międzyrzecz.

W gimnazjach kształciło się 2,2 tys. uczniów, tj. 6,1% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat międzyrzecki	2005/06	9	2542	870
	2009/10	10	2182	708
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005/06	3	1126	368
	2009/10	4	1002	302
w tym miasto	2005/06	3	1126	368
	2009/10	4	1002	302
Skwierzyna	2005/06	1	555	193
	2009/10	1	450	150
w tym miasto	2005/06	1	555	193
	2009/10	1	450	150
Trzciel	2005/06	2	269	99
	2009/10	2	241	81
w tym miasto	2005/06	1	161	66
	2009/10	1	150	50
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005/06	1	173	65
	2009/10	1	147	51
Przytoczna	2005/06	1	228	98
	2009/10	1	187	76
Pszczew	2005/06	1	191	47
	2009/10	1	155	48

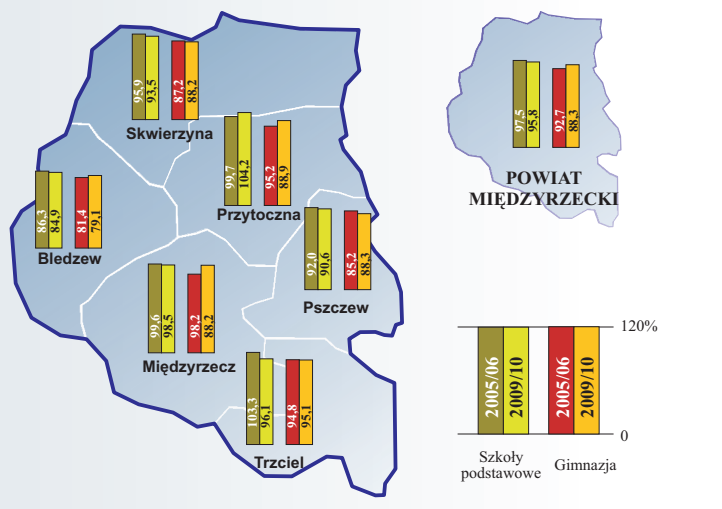
a Z poprzedniego roku szkolnego.

W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów o 14,2%. Również liczba absolwentów z roku szkolnego 2008/2009 zmniejszyła się o 18,6% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Spadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy wszystkich gmin powiatu, największy gmin Skwierzyna (o 18,9%) i Pszczew (o 18,8%).

Średnio na 1 gimnazjum w powiecie międzyrzeckim przypadało 218 uczniów.

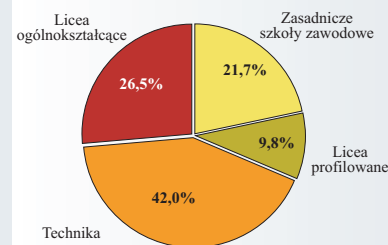
Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie międzyrzeckim stosunek liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 95,8% i był o 1,7 pkt. proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 88,3% i był o 4,4 pkt. proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie międzyrzeckim pozostawało 15 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2191 uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu międzyrzeckiego tworzyło 5 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 3 licea profilowane, 5 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) i 2 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi). W stosunku do roku szkolnego 2005/2006 ubyła 1 zasadnicza szkoła zawodowa, 1 liceum profilowane, 4 technika oraz 3 licea ogólnokształcące.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę wybrało 43,7% uczniów. W liceach ogólnokształcących kształciło się 25,1% młodzieży, w zasadniczych szkołach zawodowych 19,0%, a w liceach profilowanych 12,2%.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie międzyrzeckim funkcjonowały 3 szkoły policealne, w których kształciło się 75 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu międzyrzeckiego było 315,0 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 288,0 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 22,7 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 2,2 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 8 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 102,9 km, a o nawierzchni ulepszonej było 75,3 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 7,4 (16,1 dla województwa). Była to 12 lokata, ostatnia, wśród powiatów ziemskich.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 27707 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie międzyrzeckim liczba samochodów osobowych wzrosła bardziej dynamicznie niż w województwie. Wzrost wyniósł 33,8%, tj. o 4,7 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadały 473 samochody osobowe, tj. o 33,6% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 6,7%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 4047 samochodów ciężarowych, tj. o 29,0% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 75 pojazdów, tj. o 6 więcej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to trzecia lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 1930, tj. o 18,8% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 33, tj. o 5,8% więcej niż województwie, co stawia powiat na 7 lokacie w województwie wśród powiatów ziemskich.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	20,7	354
	2009	27,7	473
Samochody ciężarowe	2005	3,1	54
	2009	4,0	75
Motocykle	2005	1,6	27
	2009	1,9	33

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie międzyrzeckim wynosiła 326,1 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 4,0%. Największy przyrost o 8,8% nastąpił w gminie Pszczew i Międzyrzecz o 6,9%. W gminie Skwierzyna wzrost wyniósł 3,2%. W gminie Trzciel w okresie czterech lat nie zwiększyła się długość sieci wodociągowej. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 23,5 km sieci wodociągowej, tj. o 46,5% mniej niż średnio w województwie, a o 4,0% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Pszczew (o 9,1%) i Międzyrzecz (o 6,7%). Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: Międzyrzecz 35,0 km, Pszczew 30,1 km na 100 km². Zdecydowanie wyższa gęstość wodociągów jest na terenach miast gmin miejsko – wiejskich: Międzyrzecz, Trzciel, Skwierzyna. Jest ona wielokrotnie wyższa niż na obszarach wiejskich tych gmin.

Dostępność ludności do sieci wodociągowej w kolejnych latach wzrosła w niewielkim stopniu. W 2009 r. 85,7% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 85,0% ogółu ludności. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 93,0% i 77,4% ogółu.

Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

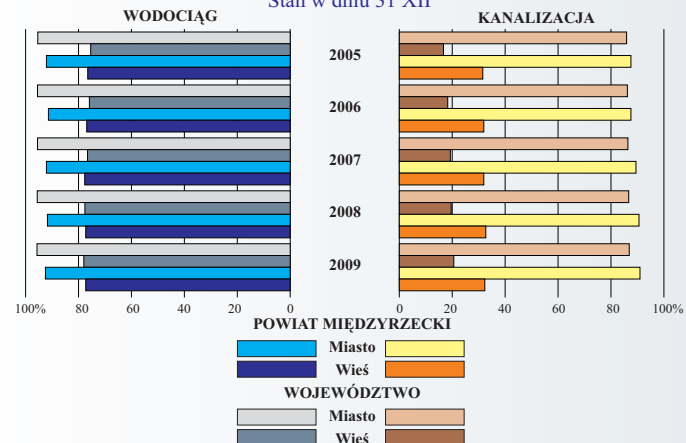
WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³ a
		w km	na 100 km ²		
Powiat międzyrzecki	2005	313,5	22,6	85,0	31,4
	2009	326,1	23,5	85,7	30,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	103,4	32,8	91,8	34,0
	2009	110,5	35,0	92,5	34,9
w tym miasto	2005	39,2	382,1	95,4	37,4
	2009	42,3	412,3	96,1	39,0
Skwierzyna	2005	56,6	19,8	88,8	31,8
	2009	58,4	20,5	89,3	28,2
w tym miasto	2005	35,6	99,7	94,9	34,4
	2009	37,1	103,4	95,4	30,0
Trzciel	2005	37,0	20,9	58,8	17,7
	2009	37,0	20,8	58,8	19,2
w tym miasto	2005	11,4	376,2	57,8	22,0
	2009	11,4	375,0	57,8	24,7
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	44,2	17,9	92,6	26,1
	2009	43,6	17,6	92,7	26,8
Przytoczna	2005	23,2	12,6	87,7	48,8
	2009	23,2	12,6	88,6	42,8
Pszczew	2005	49,1	27,6	60,8	18,1
	2009	53,4	30,1	63,6	21,5

a W ciągu roku.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1797 dam³ wody, tj. o 2,0% mniej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 30,9 m³ wody, tj. o 1,6% mniej niż przed czterema laty. Zmniejszenie zużycia wody wystąpiło wśród mieszkańców gminy Przytoczna o 12,3% i Skwierzyna o 11,3%. Największy wzrost zużycia wody w porównaniu do 2005 r. mieli mieszkańcy gminy Pszczew o 18,8%.

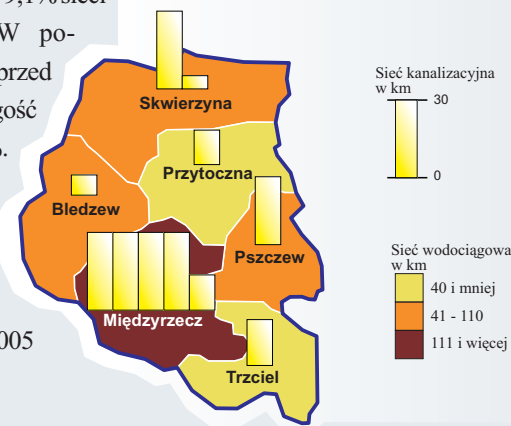
Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności

Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu międzyrzeckiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 233,7 km, co stanowiło 9,1% sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w 2009 r. Stan w dniu 31 XII

W porównaniu do stanu sprzed czterech lat jej długość zwiększyła się o 12,0%. Największy procentowy przyrost w tym czasie nastąpił w gminie Skwierzyna o 96,1%, z 17,9 km w 2005 r. do 35,1 km w 2009 r.

Najdłuższa sieć kanalizacyjna w końcu 2009 r. była w gminie Międzyrzecz, jej długość stanowiła ponad połowę sieci rozmieszczonej w powiecie. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1669,5 dm³ ścieków, tj. 5,6% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć kanalizacyjna

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone
		w km	na 100 km ²		
Powiat międzyrzecki	2005	208,6	15,0	61,6	1751,3
	2009	233,7	16,8	62,7	1669,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	130,4	41,4	84,1	1018,2
	2009	133,6	42,4	84,6	874,0
w tym miasto	2005	65,4	637,4	93,4	927,1
	2009	68,5	667,6	93,9	766,5
Skwierzyna	2005	17,9	6,3	64,3	434,6
	2009	35,1	12,3	65,2	416,9
w tym miasto	2005	17,9	50,2	81,5	434,6
	2009	35,1	97,8	82,7	416,9
Trzciel	2005	16,1	9,1	22,7	99,1
	2009	17,7	10,0	26,1	172,3
w tym miasto	2005	14,6	481,8	59,3	96,5
	2009	15,7	516,4	67,6	158,0
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	9,3	3,8	31,6	33,9
	2009	7,8	3,2	32,0	36,9
Przytoczna	2005	12,4	6,7	35,6	111,9
	2009	13,3	7,2	36,1	107,9
Pszczew	2005	22,5	12,7	47,5	53,6
	2009	26,2	14,7	48,1	61,5

a W ciągu roku.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 16,8 km, tj. 8,2% mniej niż przeciętnie w województwie. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie gminy Międzyrzecz, jej gęstość wyniosła 42,4 km na 100 km². Teren miejski tej gminy miał zdecydowanie większe natężenie siecią kanalizacyjną niż teren wiejski. Wielkości te wyniosły odpowiednio 667,6 i 21,3 km na każde 100 km². W pozostałych gminach gęstość wahała się od 3,2 km na 100 km² w gminie Bledzew do 14,7 w Pszczewie.

W końcu 2009 r. w powiecie międzyrzeckim odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej wyniósł 62,7% ogółu i wielkość ta była zbliżona do średniej wojewódzkiej (62,8%). Najwyższe wskaźniki korzystających z kanalizacji były w gminach Międzyrzecz i Skwierzyna, a najmniejszy w gminie Trzciel.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu międzyrzeckiego 20,8 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 44,4 GW·h energii, tj. o 3,5% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2130 kW·h, czyli o 0,8% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 4,0% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 763 kW·h, czyli o 5,3% więcej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 325,7 km, tj. o 4,6% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 2380, tj. o 11,5%. W powiecie międzyrzeckim z sieci gazowej korzystało 2394 odbiorców, tj. o 33,4% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 2488 m³ gazu, tj. ponad 2-krotnie więcej niż przeciętne gospodarstwo domowe w województwie.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 14,7 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 7,3%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 21,4%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 84,9 i 12,1 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu międzyrzeckiego oddano do użytkowania 185 mieszkań, tj. o 2,1% mniej niż w poprzednim roku.

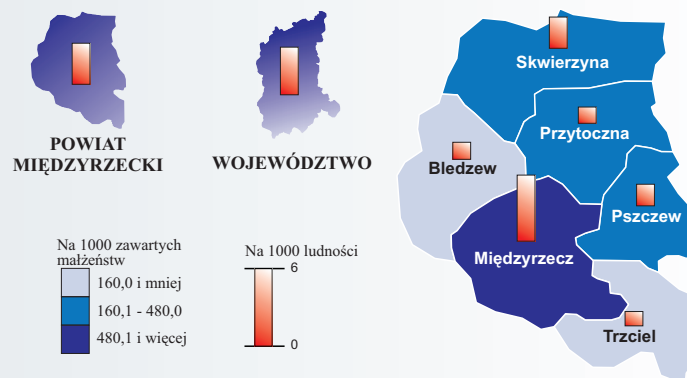
Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią ok. 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. Najwięcej mieszkań powstało w 2009 r. w gminie Międzyrzecz. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 483,0, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 894,4 w gminie Międzyrzecz do 157,9 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Bledzew.

Mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się również liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu międzyrzeckiego w 2009 r. wyniosła ona 3,18, tj. o 13,8% mniej niż dla województwa. Wśród gmin powiatu najwyższy był w Międzyrzeczu (5,12), a najniższy w gminie Trzciel (1,11).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 100,4 m², tj. o 1,4% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Bledzew (147,0 m²) i Przytoczna (132,6 m²), najmniejsze w gminie Międzyrzecz (88,4 m²) i Pszczew (96,9 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2009 r.

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,5 izb. Było to o 4,7% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Przytoczna mieszkania oddane miały największą przeciętną liczbę izb (5,9 izby), najmniej było w Międzyrzeczu (4,0 izby). Przeciętna izba miała 22,5 m² powierzchni użytkowej, tj. o 1,3% mniej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Bledzew (25,9 m²), a najmniejszą w Pszczewie (21,2 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Powiat międzyrzecki	2005	185	772	17796	96,2
	2009	185	827	18575	100,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	128	511	11080	86,6
	2009	127	512	11229	88,4
w tym miasto	2005	107	393	8105	75,7
	2009	95	334	7073	74,5
Skwierzyna	2005	16	104	2773	173,3
	2009	31	169	3939	127,1
w tym miasto	2005	16	104	2773	173,3
	2009	21	111	2736	130,3
Trzciel	2005	6	48	1280	213,3
	2009	7	39	919	131,3
w tym miasto	2005	2	12	364	182,0
	2009	2	9	213	106,5
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	2	15	264	132,0
	2009	6	34	882	147,0
Przytoczna	2005	2	13	337	168,5
	2009	7	41	928	132,6
Pszczew	2005	31	81	2062	66,5
	2009	7	32	678	96,9

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu międzyrzeckiego było 19,6 tys. mieszkań, tj. 5,6% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 3,2%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 71,0 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie, które miało powierzchnię użytkową 69,7 m². Relatywnie największe mieszkania, powyżej przeciętnej w powiecie, były w gminach Pszczew 83,9 m², Trzciel 80,6 m², Bledzew 77,0 m² i Przytoczna 75,2 m².

Zasoby mieszkaniowe

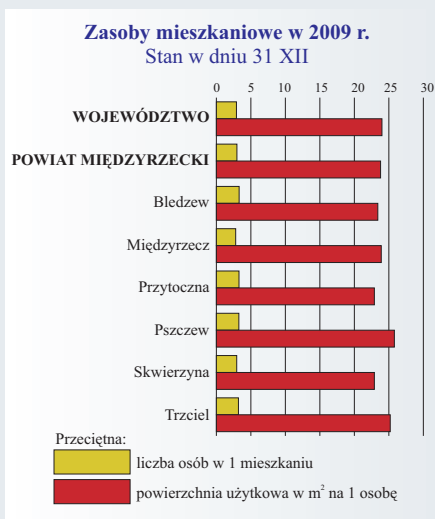
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat międzyrzecki	2005	18943	1329,6	70,2	3,83
	2009	19553	1388,6	71,0	3,85
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	8488	561,3	66,1	3,69
	2009	8887	595,3	67,0	3,70
w tym miasto	2005	6492	396,5	61,1	3,60
	2009	6787	416,9	61,4	3,59
Skwierzyna	2005	4240	282,1	66,5	3,79
	2009	4351	294,1	67,6	3,82
w tym miasto	2005	3371	219,0	65,0	3,76
	2009	3465	229,2	66,1	3,79
Trzciel	2005	1945	155,2	79,8	4,09
	2009	1973	159,1	80,6	4,12
w tym miasto	2005	784	60,1	76,7	3,92
	2009	791	61,1	77,2	3,93
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	1353	103,3	76,3	4,14
	2009	1369	105,4	77,0	4,16
Przytoczna	2005	1674	125,1	74,7	3,96
	2009	1692	127,3	75,2	3,98
Pszczew	2005	1243	102,8	82,7	4,05
	2009	1281	107,4	83,9	4,09

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,85 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej miały również największą liczbę izb, odpowiednio: Bledzew 4,16, Trzciel 4,12, Pszczew 4,09 izb.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu międzyrzeckiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 2,98 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Bledzew 3,30, Przytoczna 3,28 i Pszczew 3,26. Najmniej osób mieszkało w gminie Międzyrzecz – 2,80 w mieszkaniu.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,8 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była 0,2 m² mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadła na mieszkańca gminy Pszczew 25,8 m² i Trzciel 25,2 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Przytoczna i Skwierzyna po 22,9 m² na 1 mieszkańca.

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu międzyrzeckiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 22,7%) przy bardziej zdecydowanym wzroście wydatków (o 42,6%). Tym samym saldo dochodów i wydatków budżetu powiatu było ujemne, na poziomie minus 7,5 mln zł.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

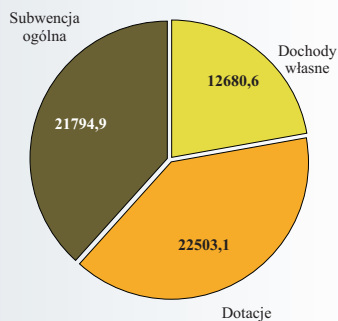
WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat międzyrzecki	2005	42059,6	721,58	42594,4	730,76
	2009	56978,6	978,71	64456,1	1107,15
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	155113,6	2661,16	158842,7	2725,14
	2009	159921,0	2746,93	172464,9	2962,40
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	2005	81458,1	3293,23	81108,6	3279,10
	2009	64879,4	2616,84	70094,9	2827,20
Skwierzyna	2005	28616,1	2249,16	32784,4	2576,78
	2009	35175,0	2750,19	38661,1	3022,76
Trzciel	2005	11695,5	1840,95	10872,6	1711,42
	2009	16204,3	2559,12	17173,7	2712,20
Gminy wiejskie:					
Bledzew	2005	9630,6	2087,70	9085,5	1969,53
	2009	12408,4	2721,13	11850,8	2598,86
Przytoczna	2005	11350,5	1996,57	11665,9	2052,05
	2009	15400,7	2775,41	15915,2	2868,12
Pszczew	2005	12362,7	2958,30	13325,7	3188,74
	2009	15853,1	3779,96	18769,3	4475,28

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu międzyrzeckiego są o 11,6% wyższe niż przeciętnie w lubuskich powiatach ziemskich.

Udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu, w 2009 r. wyniósł 22,3% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich w Lubuskiem), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 217,81 zł, tj. o 4,6% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich. W ramach dochodów własnych, 10,1% dochodów budżetu

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dalsze 39,5% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 33,3% dotacje celowe, a 6,2% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 38,3% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 23,1% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu międzyrzeckiego wyniósł 6,6% (wobec 0,4% w 2008 r., 1,3% w 2007 r. i 9,0% w 2006 r.), przy czym 55,5% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

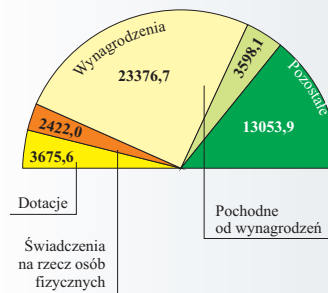
Z ogółu wydatków budżetu powiatu międzyrzeckiego 71,6% (tj. 46,1 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 62,0% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 36,3% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 42,1% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 23,2% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 18,3 mln zł, tj. 28,4% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 5,6 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 314,85 zł, tj. o 123,3% więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu międzyrzeckiego zamknęły się deficytem na poziomie 12,5 mln zł. Jedyną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki budżetowe była gmina Bledzew, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 0,6 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 3,1%, przy wzroście wydatków o 8,6%.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Trzciel (o 38,6%) i Przytoczna (o 35,7%).

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina Pszczew – o 37,6% wyższe niż średnio w gminach powiatu międzyrzeckiego i o 27,8% wyższe niż w 2005 r.).

Poniżej średniej w powiecie ukształtowały się przychody na 1 mieszkańca gminy Międzyrzecz, Trzciel i Bledzew.

W 2009 r. notowano wzrost aktywności gmin w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej. Gminy powiatu międzyrzeckiego pozyskały łącznie ponad 11,8 mln zł, tj. ponad trzykrotnie więcej niż w 2006 r., co stanowiło 7,4% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasililo budżet gminy Międzyrzecz (blisko 10,4 mln zł, co stanowiło 16,0% dochodów budżetu gminy).

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	53,8	23,3	22,9
	2009	43,2	28,1	28,7
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2005	59,3	27,1	13,6
	2009	46,4	32,6	21,0
Skwierzyna	2005	47,2	17,7	35,1
	2009	37,4	22,2	40,4
Trzciel	2005	42,1	18,1	39,8
	2009	38,5	23,0	38,5
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2005	48,8	20,6	30,6
	2009	43,7	25,4	31,0
Przytoczna	2005	44,8	22,3	32,9
	2009	43,3	27,7	29,0
Pszczew	2005	56,5	18,6	24,9
	2009	47,2	30,2	22,6

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 8,7%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Trzciel (o 58,5%), a wydatki o charakterze inwestycyjnym w tej gminie wzrosły ponad czterokrotnie. Niższe niż w 2005 r. były wydatki na 1 mieszkańca gminy Międzyrzecz (o 13,8%).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	2644,7	2,1	2339,1
	2007	5577,0	4,0	4816,1
	2008	1849,5	1,3	853,0
	2009	11818,3	7,4	10895,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	2006	1122,5	2,2	1122,5
	2007	244,0	0,5	204,7
	2008	191,3	0,3	-
	2009	10363,6	16,0	10232,4
Skwierzyna	2006	151,7	0,6	34,8
	2007	2676,0	8,1	2325,6
	2008	456,3	1,4	251,4
	2009	880,0	2,5	446,0
Trzciel	2006	704,2	5,2	704,2
	2007	1320,5	8,9	1235,8
	2008	767,9	4,8	601,6
	2009	227,7	1,4	213,5
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2006	599,2	5,3	477,7
	2007	87,8	0,8	-
	2008	223,7	1,9	-
	2009	53,5	0,4	-
Przytoczna	2006	65,1	0,6	-
	2007	131,6	1,0	-
	2008	103,1	0,7	-
	2009	110,7	0,7	-
Pszczew	2006	2,0	0,0	-
	2007	1117,0	8,4	1049,9
	2008	107,2	0,8	-
	2009	182,8	1,2	3,4

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie międzyrzeckim zarejestrowane były 5722 podmioty gospodarki narodowej, tj. 5,6% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów spadła o 243., tj. o 4,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat międzyrzecki 2005	5965	328	5637
2009	5722	241	5481
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz 2005	3072	195	2877
2009	2987	131	2856
w tym miasto 2005	2582	189	2393
2009	2434	125	2309
Skwierzyna 2005	1256	42	1214
2009	1167	40	1127
w tym miasto 2005	1084	38	1046
2009	982	36	946
Trzciel 2005	644	46	598
2009	593	33	560
w tym miasto 2005	329	40	289
2009	294	27	267
Gminy wiejskie:			
Bledzew 2005	285	22	263
2009	269	14	255
Przytoczna 2005	411	13	398
2009	380	12	368
Pszczew 2005	297	10	287
2009	326	11	315

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Z ogółem		
	spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
	ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat międzyrzecki 2005	270	119	4580
2009	312	131	4239
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz 2005	141	58	2336
2009	161	64	2208
w tym miasto 2005	120	46	1924
2009	140	51	1737
Skwierzyna 2005	55	11	997
2009	67	13	878
w tym miasto 2005	47	9	850
2009	59	11	721
Trzciel 2005	25	16	470
2009	26	17	408
w tym miasto 2005	10	7	213
2009	11	7	168
Gminy wiejskie:			
Bledzew 2005	11	9	223
2009	12	10	204
Przytoczna 2005	20	9	319
2009	30	14	277
Pszczew 2005	18	16	235
2009	16	13	264

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów miał miejsce w Pszczewie (o 9,8%). W pozostałych gminach powiatu międzyrzeckiego odnotowano spadek liczby zarejestrowanych podmiotów; największy spadek wystąpił w miastach Trzciel (o 10,6%) i Skwierzyna (o 9,4%), a najmniejszy w gminach: Międzyrzecz i Bledzew – odpowiednio o 2,8% i 5,6%.

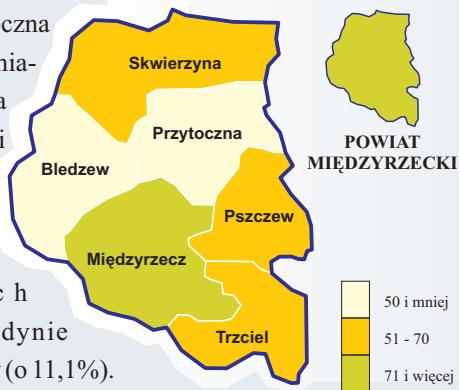
Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz – 52,2% ogólnej liczby podmiotów w powiecie. Znaczną liczbę zarejestrowanych podmiotów odnotowano również w gminach miejsko-wiejskich Skwierzyna i Trzciel (odpowiednio 20,4% i 10,4%).

Spółki handlowe stanowiły w powiecie międzyrzeckim 5,5% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 131 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Międzyrzecz - 51,6% wszystkich spółek handlowych w powiecie międzyrzeckim oraz w gminie Skwierzyna (21,5%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

zwiększyła się o 15,6%. Największy wzrost wystąpił w gminach Przytoczna (o 50,0%) oraz miastach: Skwierzyna (o 25,5%) i Międzyrzecz (o 16,7%). Spadek ilości spółek handlowych odnotowano jedynie w gminie Pszczew (o 11,1%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 4239 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

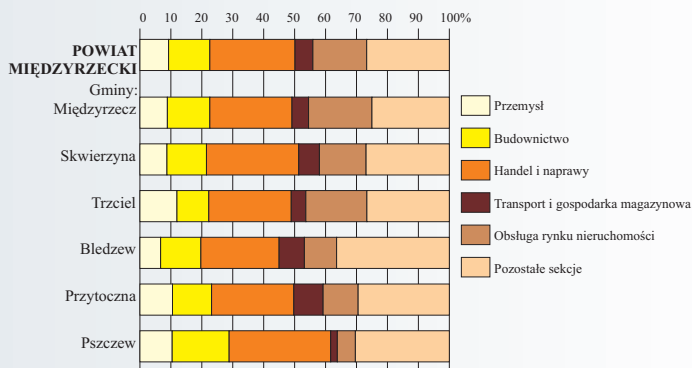
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat międzyrzecki	2005	5965	5644	266	49	6
	2009	5722	5374	289	54	5
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz		2987	2816	136	32	3
w tym miasto		2434	2283	117	31	3
Skwierzyna		1167	1092	65	9	1
w tym miasto		982	914	58	9	1
Trzciel		593	557	31	4	1
w tym miasto		294	278	14	2	-
Gminy wiejskie:						
Bledzew		269	255	12	2	-
Przytoczna		380	347	29	4	-
Pszczew		326	307	16	3	-

W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 341 jednostek, tj. o 7,4%, w tym największy w mieście Trzciel (o 21,1%) i Skwierzyna (o 15,2%). Wzrost wystąpił na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz (o 14,3%), w gminie Pszczew (o 12,3%) oraz obszarze wiejskim gminy Skwierzyna (o 6,8%).

Na terenie powiatu międzyrzeckiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 93,9% (w 2005 - r. 94,6%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 5,1% (w 2005 - r. 4,5%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,9% i 0,1% (w 2005 r. odpowiednio – 0,8% i 0,1%).

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

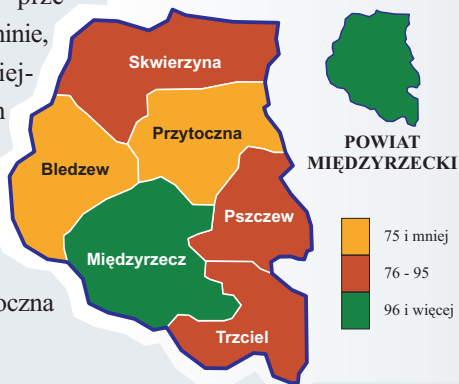

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w mieście Międzyrzecz (131) oraz Trzciel (126), a najniższy w gminie Bledzew (60). Średnio w powiecie międzyrzeckim na 1000 ludności przypadało 98 podmiotów gospodarki narodowej.

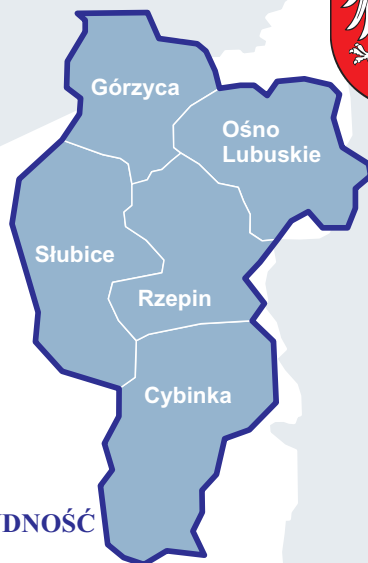
Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz - 96,4% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw w gminie, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Przytoczna (91,3%).

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 27,1% ogółu podmiotów, budownictwo 13,5% oraz obsługa rynku nieruchomości 9,2%.

POWIAT SŁUBICKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat słubicki położony jest w środkowo-zachodniej części województwa. Powierzchnię 999 km² zamieszkuje 46,4 tys. osób, tj. 4,6% populacji województwa. Wskaźnik urbanizacji określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem wyniósł 63,4% (niemal 30 tys. osób, z tego więcej niż połowa mieszka w mieście Słubice).

Mimo dodatniego przyrostu naturalnego, wzrost liczby ludności ogranicza deficyt migracyjny. W porównaniu do 2005 r. w skali powiatu liczba mieszkańców nieznacznie się zmniejszyła (o 1%). Większe zmiany obserwowano w gminach miejsko-wiejskich: przyrost ludności o 1,4% w Ośnie Lubuskim oraz ubytek o 2,5% w Słubicach (w tym o 4,4% w mieście). Stan ludności w obu gminach korespondował z natężeniem ruchów migracyjnych (na pobyt stały), w przeliczeniu na 1000 ludności w Ośnie Lubuskim zameldowało się na pobyt stały więcej niż 5 osób, w Słubicach – było 5.

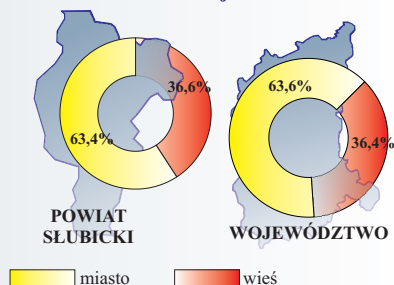
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat słubicki	2005	1000	46811	23846	47	104
	2009	999	46413	23655	46	104
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	2005	280	6747	3358	24	99
	2009	280	6751	3345	24	98
w tym miasto	2005	5	2656	1337	499	101
	2009	5	2680	1339	507	100
Ośno Lubuskie	2005	198	6301	3164	32	101
	2009	198	6390	3240	32	103
w tym miasto	2005	8	3764	1933	470	106
	2009	8	3794	1964	474	107
Rzepin	2005	191	9879	4936	52	100
	2009	191	9832	4954	51	102
w tym miasto	2005	11	6497	3309	569	104
	2009	11	6440	3298	564	105
Słubice	2005	185	19772	10334	107	109
	2009	186	19283	10038	104	109
w tym miasto	2005	19	17265	9097	899	109
	2009	19	16497	8661	859	111
Gmina wiejska						
Górzycza	2005	146	4112	2054	28	100
	2009	145	4157	2078	29	100

Analiza struktury ludności według płci wskazuje na liczebną przewagę kobiet, które stanowiły 51% populacji. Wskaźnik feminizacji wyniósł 104 kobiety na 100 mężczyzn (w województwie – 106). W gminach miejskich obserwuje się większą dysproporcję płci niż średnio w powiecie: w Słubicach notowano 111 kobiet na 100 mężczyzn, w Ośnie Lubuskim – 107.

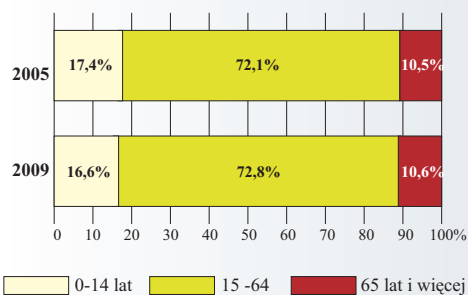
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Liczba osób młodych maleje szybciej niż przyrasta starszych. W 2009 r. w wieku poniżej 15 lat było 7,7 tys. osób (o 5,5% mniej niż w 2005 r.), natomiast w wieku powyżej 65 lat było 4,9 tys. osób (o 0,4% więcej). Udział osób w tych grupach wieku w ludności ogółem kształtował się odpowiednio: 16,6% i

10,6%. Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że populacja powiatu jest młodsza od średniej wojewódzkiej (udział odpowiednio: 15,5% i 11,8%), co potwierdza mediana wieku. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 35,8 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

W porównaniu do 2005 r. nieznacznie wzrósł odsetek osób w wieku zdolności produkcyjnej: z 65,5% do 66,2%. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się do 20,6% (o 1,6 pkt. proc.), a tej w wieku poprodukcyjnym wzrósł do 13,2% (o 1 pkt. proc.). Spadek udziału (i liczby) osób młodych w populacji odnotowały wszystkie gminy.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat słubicki	2005	22,2	65,5	12,2	53
	2009	20,6	66,2	13,2	51
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	23,2	63,7	13,2	57
	2009	21,4	64,9	13,7	54
w tym miasto	2005	22,6	64,6	12,7	55
	2009	21,4	65,6	13,0	52
Ośno Lubuskie	2005	23,0	64,1	12,9	56
	2009	20,9	66,0	13,1	51
w tym miasto	2005	22,5	64,9	12,6	54
	2009	20,6	66,5	12,9	50
Rzepin	2005	23,5	64,0	12,4	56
	2009	21,4	65,5	13,1	53
w tym miasto	2005	22,0	64,8	13,2	54
	2009	20,5	65,4	14,1	53
Słubice	2005	20,7	68,0	11,3	47
	2009	19,4	67,4	13,3	48
w tym miasto	2005	20,1	68,7	11,3	46
	2009	18,8	67,5	13,7	48
Gmina wiejska					
Górzycza	2005	23,8	62,5	13,8	60
	2009	22,4	64,8	12,8	54

Młodszą strukturę wieku ludności w porównaniu do średniej powiatowej obserwowano w gminie Górzycza: odsetek dzieci i młodzieży do lat 18 wyniósł 22,4%, a osób w wieku emerytalnym – 12,8% (w powiecie odpowiednio: 20,6% i 13,2%).

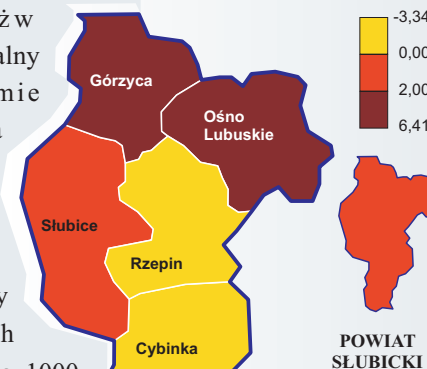
Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat słubicki	2005	4,91	11,56	8,72	2,83
	2009	6,68	12,46	9,68	2,78
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	4,77	12,44	9,98	2,46
	2009	6,24	11,47	11,18	0,29
w tym miasto	2005	5,15	12,50	12,87	-0,37
	2009	6,62	12,15	11,78	0,37
Ośno Lubuskie	2005	7,20	9,23	8,92	0,31
	2009	7,58	13,30	9,59	3,71
w tym miasto	2005	8,46	8,99	9,52	-0,53
	2009	8,62	12,54	10,97	1,57
Rzepin	2005	4,55	11,42	7,48	3,94
	2009	7,43	13,02	9,97	3,05
w tym miasto	2005	4,98	9,95	6,63	3,32
	2009	8,36	11,24	10,94	0,30
Słubice	2005	4,40	12,20	8,64	3,55
	2009	6,00	12,05	9,26	2,79
w tym miasto	2005	4,47	11,64	8,76	2,88
	2009	5,93	11,29	9,57	1,73
Gmina wiejska					
Górzycy	2005	4,82	11,08	9,63	1,44
	2009	7,36	13,29	8,54	4,75

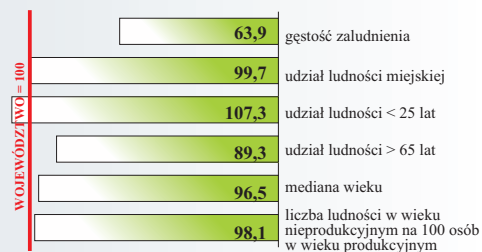
Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadało 51 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 53 osoby), w tym 20 osób w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. współczynniki natężenia ruchu naturalnego ludności w powiecie były wyższe niż w 2005 r. Przyrost naturalny pozostaje na poziomie wyższym niż średnia wojewódzka (2,8‰ wobec 1,7‰).

W mieście Rzepin odnotowano największy wzrost liczby zawieranych małżeństw (8 wobec 5 na 1000 ludności), a w gminie miejsko-wiejskiej Ośno Lubuskie – liczba zarejestrowanych urodzeń

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

najbardziej wzrosła (13 wobec 9). Większym fluktuacjom w gminach podlegał przyrost naturalny; najwyższy współczynnik wystąpił w gminie Górzycy (4,8‰). Natężenie ruchów wędrownych ludności w 2009 r. oscylowało wokół wartości zero.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu słubickiego zajmowały obszar 48162,1 ha stanowiąc 6,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 46629,1 ha porastały 46,7% powierzchni powiatu.

Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Cybinka (16,5%) i Ośno Lubuskie (10,3%), a najmniejszym gmina Górzycza (3,2%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Cybinka (59,0%) i Rzepin (51,5%), a najniższy w gminie Górzycza (22,3%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu słubickiego wynosiła 39466,3 ha, co stanowiło 2,8% powierzchni geograficznej województwa i 39,5% powierzchni geograficznej powiatu.

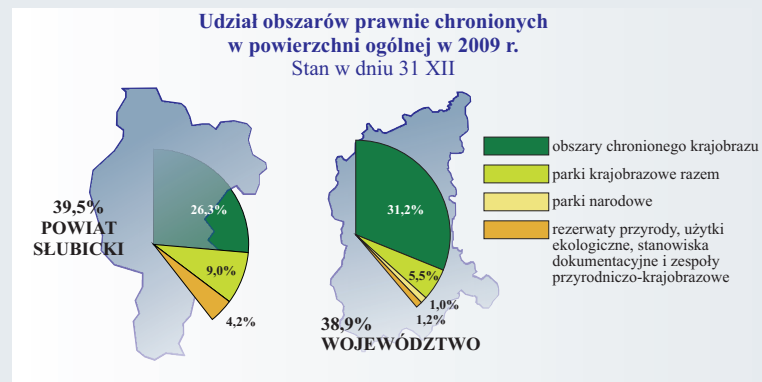
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
		w ha			
Powiat słubicki	2005	39688,7	547,9	26259,0	550,3
	2009	39466,3	547,9	26259,0	337,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	14249,9	92,9	12170,0	90,0
	2009	14243,5	92,9	12170,0	83,6
Ośno Lubuskie	2005	5400,8	-	2122,0	-
	2009	5400,8	-	2122,0	-
Rzepin	2005	2767,0	45,3	2594,0	127,7
	2009	2767,0	45,3	2594,0	127,7
Słubice	2005	9792,0	397,9	9145,0	249,1
	2009	9585,2	397,9	9145,0	42,3
Gmina wiejska					
Górzycza	2005	7479,0	11,8	228,0	83,5
	2009	7469,8	11,8	228,0	83,6

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Cybinka (14,3%) i Słubice (9,6%), a najmniejszym gmina Rzepin (2,8%).

W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,6%. W dwóch gminach powiatu wystąpił spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (największy w Słubicach o 2,1%), w pozostałych gminach powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.

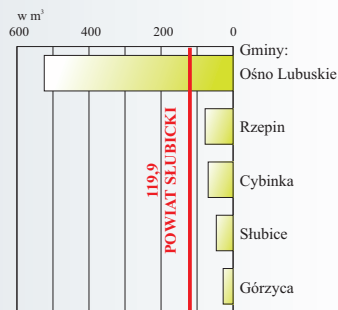

Spośród 28 pomników przyrody występujących w powiecie słubickim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Rzepin – 11 oraz Cybinka – 10.

Słubicki jest trzecim powiatem w województwie (za krośnieńskim i gorzowskim) pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 119,9 m³, tj. o 31,4 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

Najwięcej – 63,5% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie, 27,9% w gospodarstwach domowych, a 1,6% w przemyśle.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najczęściej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (na obszarze wiejskim gminy Ośno Lubuskie – 97,0% ogółu zużytej wody).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ścieki	Oczyszczane	
			razem	biologicznie w % ogółem
			w dam ³	
Powiat słubicki	2005	1347	1312	97,4
	2009	1322	1320	99,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	56	56	99,5
	2009	106	106	100,0
Ośno Lubuskie	2005	129	109	84,2
	2009	138	138	100,0
Rzepin	2005	292	278	95,2
	2009	259	259	100,2
Słubice	2005	805	805	100,0
	2009	759	758	99,9
Gmina wiejska				
Górzycza	2005	64	64	100,0
	2009	60	59	98,3

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³		
Powiat słubicki	2005	35	21	66,1
	2009	2	2	67,7
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	0	0	27,1
	2009	-	-	40,9
Ośno Lubuskie	2005	20	20	59,4
	2009	-	-	59,0
Rzepin	2005	14	0	57,3
	2009	-	-	57,6
Słubice	2005	-	-	87,3
	2009	1	1	87,1
Gmina wiejska				
Górzycza	2005	-	-	59,8
	2009	1	1	58,7

Wielkość zużycia wody w gminach Górzycza i Słubice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 89,5% i 75,5% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1321,6 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 1,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Słubice (57,4% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Słubice (1,0% wartości ogółem). Prawie 100% ścieków poddano oczyszczaniu biologicznemu.

W powiecie słubickim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 1,6 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

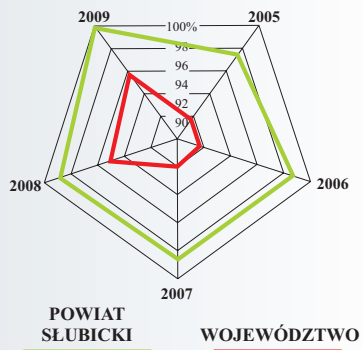

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 67,7% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 66,1%). Stosunkowo wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat słubicki na 5 lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Słubice (100,0%), Ośno Lubskie (99,3%), gmina Słubice (87,1%), miasta Cybinka i Rzepin (odpowiednio 79,5% i 79,2%), a najniższym obszar wiejski Słubic (10,8%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie słubickim 144 tony (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 0,5% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 35,1%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,1 tony (o 1,9 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Prawie 74% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 34,0% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 83,0% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

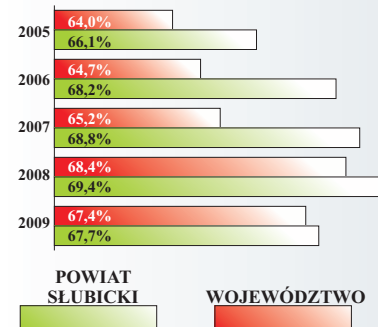
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 38 ton (2,7% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 3,8 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 6,1 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskim.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 11312 ton, tj. 0,6% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 11,3 tony (o 128,3 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie słubickim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na 12. miejscu w województwie (przed powiatami sulęcińskim i wschowskim).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie słubickim wytworzono 11,9 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 99,2% poddano odzyskowi, a 0,8% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 11,9 tony odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 40,3 tony na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zmniejszyła się o 1,1 tys. ton, tj. o 8,5%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 99,2% poddano odzyskowi, a 0,8% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie ślubickim zebrano 8907 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 8,9 tony w przeliczeniu na km² i 191,1 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat ślubicki	2005	6954,5	8805,7
	2009	1392,6	685,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	2005	73,5	540,0
	2009	515,0	17,0
w tym miasto	2005	39,0	-
	2009	515,0	-
Ośno Lubuskie	2005	1936,0	83,4
	2009	22,0	157,0
w tym miasto	2005	934,0	-
	2009	22,0	120,0
Rzepin	2005	164,2	247,0
	2009	19,0	24,0
w tym miasto	2005	164,2	-
	2009	19,0	24,0
Ślubice	2005	4264,7	7935,3
	2009	280,6	144,4
w tym miasto	2005	1938,9	1135,3
	2009	223,9	-
Gmina wiejska			
Górzycy	2005	516,1	-
	2009	556,0	343,0

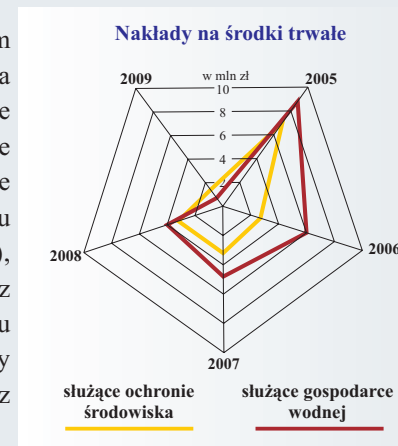
W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 1,4 mln zł, tj. 30 zł w przeliczeniu na mieszkańca (najmniej w województwie lubuskim). Najwięcej – 74,6% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 25,4% - na gospodarkę odpadami.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Górzycy, w której wydano 39,9% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 133 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 0,7 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 15 zł. Najwięcej – 50,0% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Górzycy.

Środki finansowe przeznaczono w 100,0% na ujęcia i doprowadzenia wody.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 57,8% ogółu zainwestowanych środków), 18,8% środków pochodziło z zagranicy, 11,2% z budżetu województwa, a 12,2% to były kredyty i pożyczki oraz fundusze ekologiczne.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie ślubickim było 9,2 tys. pracujących, tj. 4,3% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 3,6 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 5,9% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat ślubicki	2005	9434	4449	307
	2009	9178	4641	299
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	1079	462	251
	2009	845	370	193
w tym miasto	2005	531	236	309
	2009	578	291	329
Ošno Lubuskie	2005	996	473	247
	2009	978	520	232
w tym miasto	2005	819	419	335
	2009	837	478	332
Rzepin	2005	2592	1023	410
	2009	2601	1232	404
w tym miasto	2005	2319	925	551
	2009	2329	1085	553
Ślubice	2005	4506	2350	335
	2009	4433	2336	341
w tym miasto	2005	4019	2129	339
	2009	4129	2184	371
Gmina wiejska:				
Górzycza	2005	261	141	102
	2009	321	183	119

W relacji do 2005 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 2,7%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 19,6%, przy czym mniejszy spadek liczby bezrobotnych notowano tylko w powiecie międzyrzeckim.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

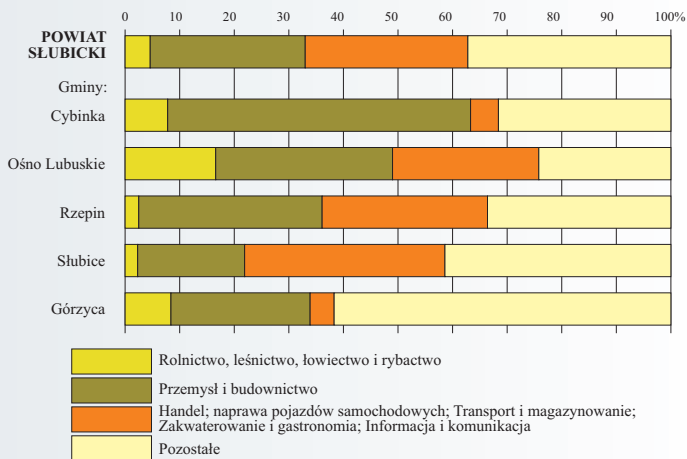
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat ślubicki	2005	4452	2231	145
	2009	3581	1840	117
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	682	369	159
	2009	540	319	123
Ošno Lubuskie	2005	560	255	139
	2009	376	197	89
Rzepin	2005	881	454	139
	2009	670	358	104
Ślubice	2005	1929	957	143
	2009	1719	823	132
Gmina wiejska:				
Górzycza	2005	400	196	156
	2009	276	143	102

W powiecie ślubickim ponad 2,4 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 3,3% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 26,5% pracujących w powiecie. Spośród gmin powiatu, największy udział pracujących w przemyśle obserwuje się w gminie Cybinka. Najmniejszy odsetek pracujących w przedsiębiorstwach przemysłowych notuje się w gminie Ślubice, w której z kolei dobrze rozwinięty sektor usługowy koncentruje aż 78,1% pracujących w gminie.

Sektor usługowy w powiecie ślubickim jest miejscem pracy dla ponad 6,1 tys. osób, tj. dla 67,0% pracujących w powiecie, w tym 14,9% przypada na transport i gospodarkę magazynową, 12,3% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, 12,1% – na edukację, a 11,3% – na administrację, obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia publiczne.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r. Stan w dniu 31 XII

Dalsze 3,8% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. W sektorze rolniczym pracuje 4,6% ogółu pracujących w powiecie.

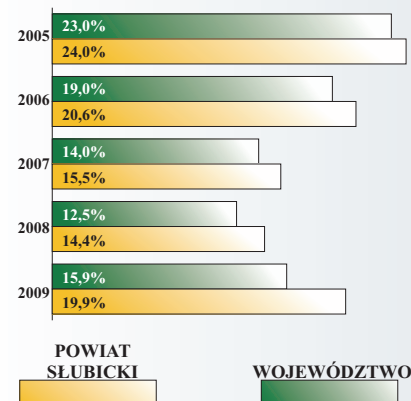
Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 11,7% (wobec 14,5% w 2005 r.), w tym najmniejszy był w gminie Ośno Lubuskie – 8,9% wobec 13,9% w 2005 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 19,9% (wobec 24,0% przed czterema laty) stawia powiat słubicki wśród powiatów ziemskich o wyższym niż średnio w Lubuskiem udziale bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

W 2009 r. 84,9% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 0,4% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (39,1% wobec 37,8% w Lubuskiem).

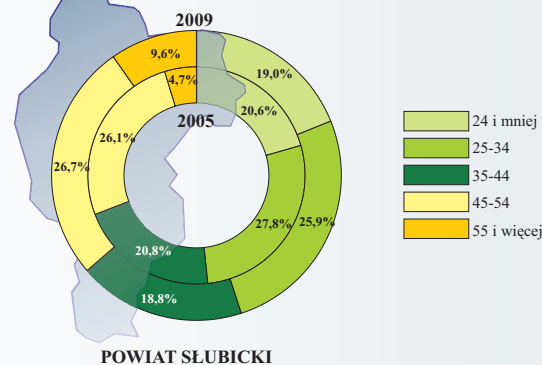
W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Większy był natomiast udział osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 19,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast tylko 0,7% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Większy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (24,5% wobec 22,9% w województwie).

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

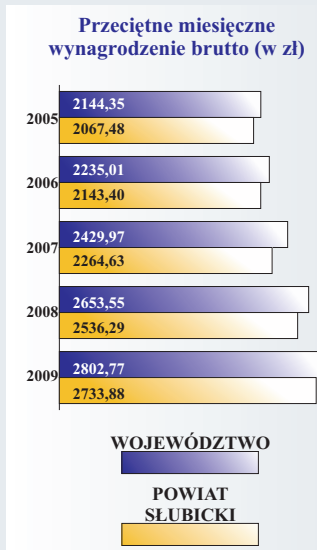
Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

W powiecie słubickim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest niższe (o 2,5%) niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2733,88 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 32,2%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych oraz w jednostkach zajmujących się obsługą rynku nieruchomości, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz budownictwa. W przemyśle, koncentrującym 28,3% zatrudnionych w powiecie słubickim, przeciętna płaca wyniosła 2259,56 zł, tj. o 17,4% mniej niż przeciętnie w powiecie i 19,4% mniej niż średnio w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie słubickim funkcjonowało 12 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 4,6% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. ubyły 2 biblioteki publiczne w gminie Cybinka, a liczba czytelników bibliotek spadła o 205, tj. o 2,5%.

Największy spadek liczby czytelników wystąpił na obszarze wiejskim gminy Słubice – o 59,5%, natomiast najwyższy wzrost czytelników odnotowano w miastach Ośno Lubuskie (o 41,8%) i Rzepin (o 23,3%).

W stosunku do 2005 r. nieznacznie zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 1,1%. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano na obszarach wiejskich gmin Słubice (o 38,6%) i Rzepin (31,1%), natomiast największy wzrost wystąpił w mieście Ośno Lubuskie o 49,6%.

W stosunku do 2005 r. zmniejszył się również wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 19,3 (19,0 w 2005 r.).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat słubicki	2005	14	176253	8131
	2009	12	164207	7926
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	6	39075	1099
	2009	4	32453	1156
w tym miasto	2005	1	17310	638
	2009	1	17312	754
Ośno Lubuskie	2005	1	19673	637
	2009	1	17732	903
w tym miasto	2005	1	19673	637
	2009	1	17732	903
Rzepin	2005	3	32630	1138
	2009	3	30963	1210
w tym miasto	2005	1	13445	619
	2009	1	13877	763
Słubice	2005	2	64503	4647
	2009	2	63373	4007
w tym miasto	2005	1	53605	4254
	2009	1	52566	3848
Gmina wiejska				
Górzycza	2005	2	20372	610
	2009	2	19686	650

^a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat słubicki	2005	154739	19,0
	2009	153016	19,3
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	2005	18354	16,7
	2009	21512	18,6
w tym miasto	2005	11316	17,7
	2009	13942	18,5
Ośno Lubuskie	2005	11529	18,1
	2009	17251	19,1
w tym miasto	2005	11529	18,1
	2009	17251	19,1
Rzepin	2005	25218	22,2
	2009	22832	18,9
w tym miasto	2005	12845	20,8
	2009	14306	18,8
Słubice	2005	90420	19,5
	2009	83574	20,9
w tym miasto	2005	84544	19,9
	2009	79967	20,8
Gmina wiejska			
Górzycza	2005	9218	15,1
	2009	7847	12,1

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie słubickim w 2009 r. stanowiła 17,0% populacji powiatu, tj. o 0,3 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność kin.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie Słubickim funkcjonowały 2 kina stałe w miastach Ośno Lubuskie i Rzepin. Podobnie jak w 2005 r. do dyspozycji widzów pozostawały 362 miejsca na widowni, z których w ciągu 2009 r. skorzystało 2596 widzów, tj. o 125,2% więcej niż w 2005 r.

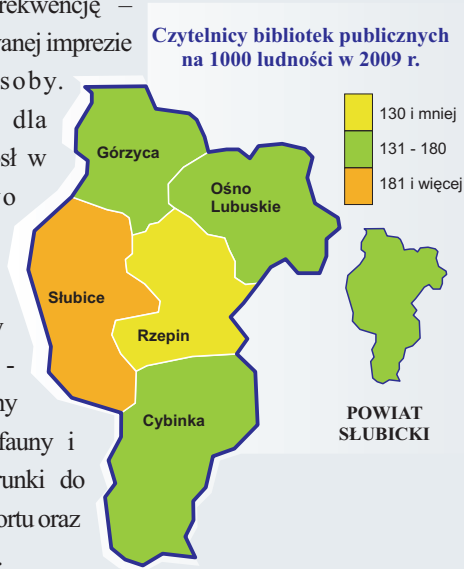
Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu słubickiego instytucje wzrosła o 186, tj. o 72,7%.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Ośno Lubuskie 43,9% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tym mieście odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 254 osoby.

Analogiczny wskaźnik dla powiatu słubickiego wyniósł w 2009 r. 191 osób i był wyższy o 61,9% w porównaniu z 2005 r.

Naturalne walory przyrodnicze powiatu - jeziora, lasy, zróżnicowany krajobraz oraz bogactwo fauny i flory stwarzają dobre warunki do wypoczynku, uprawiania sportu oraz turystyki pieszej i rowerowej.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu słubickiego funkcjonowało 27 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 8,8% wszystkich obiektów w województwie.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat ślubicki	2005	4	256	30260
	2009	5	442	84490
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	1	31	5370
	2009	1	3	500
w tym miasto	2005	1	31	5370
	2009	1	3	500
Ošno Lubuskie	2005	1	100	11785
	2009	1	194	49280
w tym miasto	2005	1	100	11785
	2009	1	194	49280
Rzepin	2009	1	58	14430
w tym miasto	2009	1	58	14430
Ślubice	2005	1	110	12105
	2009	1	124	18280
w tym miasto	2005	1	110	12105
	2009	1	124	18280
Gmina wiejska				
Górzycza	2005	1	15	1000
	2009	1	63	2000

a Stan w dniu 31 XII.

Bazę noclegową powiatu ślubickiego tworzyło 16 obiektów hotelowych (8 hoteli, 7 innych obiektów hotelowych oraz 1 pensjonat) i 11 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (5 pozostałych obiektów niesklasyfikowanych, 2 ośrodki wczasowe, 1 dom wycieczkowy, 1 schronisko, 1 schronisko młodzieżowe oraz 1 pole biwakowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Ślubice 48,1% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 2228 miejsc noclegowych, tj. o 86,9% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 88,9% wszystkich miejsc noclegowych.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat ślubicki	2005	32	28	1192	1103
	2009	27	22	2228	1981
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	1	1	21	21
	2009	2	2	56	56
w tym miasto	2005	1	1	21	21
	2009	1	1	31	31
Ošno Lubuskie	2005	3	2	123	86
	2009	4	2	242	82
w tym miasto	2005	3	2	123	86
	2009	4	2	242	82
Rzepin	2005	10	9	207	195
	2009	5	4	393	381
w tym miasto	2005	9	9	195	195
	2009	4	4	381	381
Ślubice	2005	15	13	778	738
	2009	13	11	1460	1385
w tym miasto	2005	12	12	719	719
	2009	10	10	1360	1360
Gmina wiejska					
Górzycza	2005	3	3	63	63
	2009	3	3	77	77

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie ślubickim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w gminie Ślubice - na 1 km² przypadało 7,8 miejsc.

Natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Cybinka (0,2). W powiecie ślubickim w 2009 r. na 1 km² przypadało 2,2 miejsc noclegowych.

W 2009 r. ślubickie obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 75,3 tys. turystów, w tym 37,2% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 15,9%, w tym znaczny turystów zagranicznych - o 45,0%.

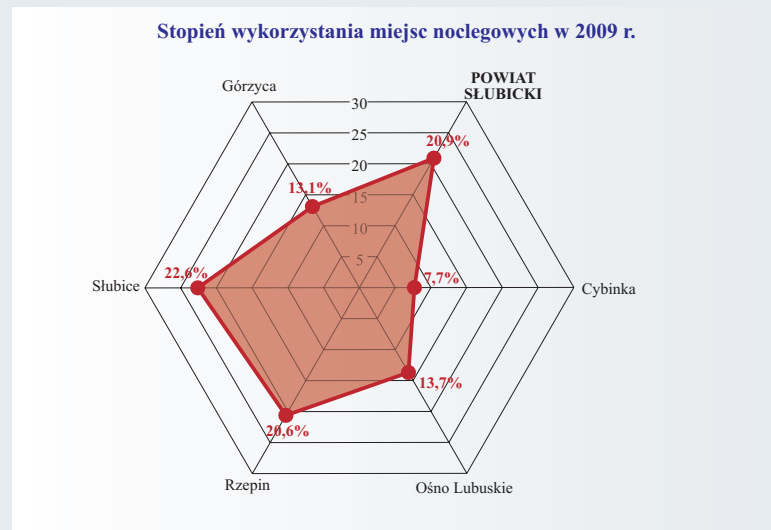
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat ślubicki	2005	89491	50989	132207	72255
	2009	75302	28038	118925	35781
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	1067	69	1448	69
	2009	784	75	1269	124
w tym miasto	2005	1067	69	1448	69
	2009	591	59	783	68
Ośno Lubuskie	2005	2026	1240	5939	3670
	2009	2538	585	5357	1209
w tym miasto	2005	2026	1240	5939	3670
	2009	2538	585	5357	1209
Rzepin	2005	9826	5282	14876	9017
	2009	6972	2496	10695	4577
w tym miasto	2005	9642	5098	14157	8298
	2009	6809	2333	10127	4009
Ślubice	2005	75806	44280	107041	59202
	2009	63950	24767	97917	29517
w tym miasto	2005	74708	43747	104014	58527
	2009	63070	24319	96706	28996
Gmina wiejska					
Górzycyca	2005	766	118	2903	297
	2009	1058	115	3687	354

Najwyższy spadek turystów korzystających odnotowano w mieście Cybinka (o 44,6%). Wzrost wystąpił jedynie w gminach Górzycyca (o 38,1%) i Ośno Lubuskie (o 25,3%).

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała pobyt w obiektach noclegowych w mieście Ślubice, gdzie z noclegu skorzystało 83,8% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (86,7%) skorzystała z noclegu właśnie w tym mieście.

Spadek liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował spadek liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie ślubickim spadła o 13,3 tys., tj. o 10,0%. Spada również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 36,5 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił 30,1%, tj. o 24,6 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat ślubicki w 2009 r. wyniosła 1,6 dni i zmalała nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,1 dnia. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,3 dnia (1,4 dnia w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Górzycyca i obszar wiejski gminy Rzepin (3,5 dnia).

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w miastach Ślubice (22,8%) i Rzepin (21,0%), a najniższy na obszarze wiejskim gminy Cybinka (5,8%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ślubickim w 2009 r. kształtował się na poziomie 20,9% i zmniejszył się o 10,6 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat ślubicki	2005/06	22	9	955
	2009/10	27	10	994
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005/06	3	1	150
	2009/10	3	1	104
tym miasto	2005/06	1	1	150
	2009/10	1	1	104
Ośno Lubuskie	2005/06	4	1	115
	2009/10	3	1	115
w tym miasto	2005/06	2	1	115
	2009/10	2	1	115
Rzepin	2005/06	3	2	265
	2009/10	3	2	250
w tym miasto	2005/06	2	2	265
	2009/10	2	2	250
Ślubice	2005/06	8	5	425
	2009/10	14	6	525
w tym miasto	2005/06	6	5	425
	2009/10	9	6	525
Gmina wiejska				
Górzycza	2005/06	4	-	-
	2009/10	4	-	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat ślubicki	2005/06	1017	840	477
	2009/10	1220	960	429
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005/06	143	119	78
	2009/10	142	104	69
tym miasto	2005/06	119	119	55
	2009/10	104	104	45
Ośno Lubuskie	2005/06	110	73	61
	2009/10	142	97	52
w tym miasto	2005/06	97	73	48
	2009/10	121	97	44
Rzepin	2005/06	213	198	95
	2009/10	281	260	113
w tym miasto	2005/06	198	198	80
	2009/10	260	260	93
Ślubice	2005/06	495	450	189
	2009/10	616	499	162
w tym miasto	2005/06	462	450	170
	2009/10	562	499	152
Gmina wiejska				
Górzycza	2005/06	56	-	54
	2009/10	39	-	33

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie ślubickim funkcjonowało 27 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 5,9% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 5, tj. o 22,7%.

Przybyło 6 placówek wychowania przedszkolnego w gminie Ślubice i ubył 1 placówka w gminie Ośno Lubuskie.

Większość placówek wychowania przedszkolnego działała w gminie Słubice 51,9% ogólnej liczby placówek w powiecie. Na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie słubickim objętych było 615 dzieci.

Przedszkola stanowiły 37,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie słubickim przypadało 99 miejsc. W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 liczba przedszkoli wzrosła o 11,1%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w mieście Słubice 60,0% ogólnej liczby które oferowały 52,8% wszystkich terenu powiatu słubickiego.

przedszkoli w powiecie, miejsc w przedszkolach z

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1220 dzieci, tj. o 20,0% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 78,7% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,9 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie słubickim przypadało 45 dzieci.

W powiecie słubickim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 16 szkół podstawowych i w stosunku do roku szkolnego 2005/2006 ubyły 2 szkoły w gminie Cybinka i 1 szkoła w gminie Ośno Lubuskie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Słubice 37,5% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczęszczało 2,8 tys. dzieci, tj. 4,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 17,3%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat słubicki	2005/06	19	3444	692
	2009/10	16	2848	553
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005/06	4	538	85
	2009/10	2	482	84
w tym miasto	2005/06	1	336	56
	2009/10	1	354	57
Ośno Lubuskie	2005/06	3	496	97
	2009/10	2	384	81
w tym miasto	2005/06	1	389	81
	2009/10	1	324	66
Rzepin	2005/06	2	730	166
	2009/10	2	609	125
w tym miasto	2005/06	1	506	117
	2009/10	1	451	84
Słubice	2005/06	6	1347	273
	2009/10	6	1051	216
w tym miasto	2005/06	4	1239	256
	2009/10	4	930	198
Gmina wiejska				
Górzycy	2005/06	4	333	71
	2009/10	4	322	47

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano we wszystkich gminach powiatu, największy wystąpił w gminach Ośno Lubuskie (o 22,6%) i Słubice (o 22,0%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 20,1% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 178 uczniów.

Podobnie jak pięć lat wcześniej, w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie słubickim funkcjonowało 8 gimnazjów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci*	
Powiat słubicki	2005/06	8	2108	683
	2009/10	8	1686	587
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005/06	1	303	104
	2009/10	1	248	90
w tym miasto	2005/06	1	303	104
	2009/10	1	248	90
Ośno Lubuskie	2005/06	1	302	112
	2009/10	1	252	79
w tym miasto	2005/06	1	302	112
	2009/10	1	252	79
Rzepin	2005/06	2	457	148
	2009/10	2	362	118
w tym miasto	2005/06	1	321	114
	2009/10	1	251	71
Słubice	2005/06	3	844	275
	2009/10	3	682	239
w tym miasto	2005/06	3	844	275
	2009/10	3	682	239
Gmina wiejska				
Górzycy	2005/06	1	202	44
	2009/10	1	142	61

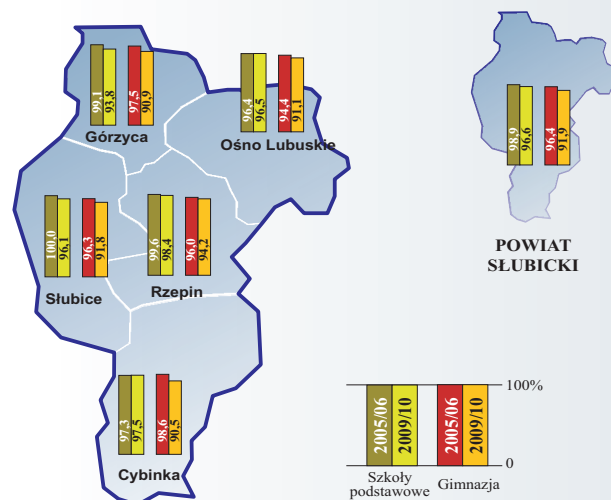
a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 1,7 tys. uczniów. W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów o 20,0%. Również liczba absolwentów z roku szkolnego 2008/2009 zmniejszyła się o 14,1% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Spadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy wszystkich gmin powiatu, największy gminy Górzycy (o 29,7%).

Średnio na 1 gimnazjum w powiecie słubickim przypadało 211 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

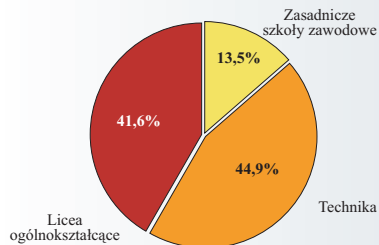

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie słubickim stosunek liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 96,6% i był o 2,3 pkt. proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 91,9% i był o 4,5 pkt. proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie ślubickim pozostawało 15 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1791 uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

ślubickiego tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 9 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) i 2 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi). W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 przybyło 1 technikum

oraz ubyły 2 licea profilowane, 1 zasadnicza szkoła zawodowa i 1 liceum ogólnokształcące.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę wybrało 54,2% uczniów. W liceach ogólnokształcących kształciło się 32,4% młodzieży, a w zasadniczych szkołach zawodowych 13,4%.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie ślubickim funkcjonowała 1 szkoła policealne, w której kształciło się 35 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu ślubickiego było 195,5 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 180,9 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 19,6 km dróg powiatowych.

Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 5,3 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 11 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 149,4 km, a o nawierzchni ulepszonej było 106,3 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 15,0 (16,1 dla województwa). Była to 7 lokata wśród powiatów ziemskich.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 20217 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie ślubickim liczba samochodów osobowych wzrosła nieco więcej niż w województwie. Wzrost wyniósł 29,5%, tj. o 0,4 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 435 samochodów osobowych, tj. o 31,0% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest niższy niż przeciętna w województwie o 1,8%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 2680 samochodów ciężarowych, tj. o 22,7% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 66 pojazdów, tj. o 3 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to szоста lokata.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	15,6	332
	2009	20,2	435
Samochody ciężarowe	2005	2,2	48
	2009	2,7	66
Motocykle	2005	2,1	45
	2009	2,3	50

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2326, tj. o 9,5% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 50, tj. o 60,6% więcej niż województwie, co stawia powiat na 3 lokacie w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie słubickim wynosiła 292,6 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 15,3%. Przyrost nastąpił we wszystkich gminach, największy w gminie Ośno Lubuskie o 35,5% i Cybinka o 25,1%, a najmniejszy w Górzycy o 0,2%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 29,3 km sieci wodociągowej, tj. o 33,3% mniej niż średnio w województwie, a o 15,4% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Ośno Lubuskie (o 35,1%) i Cybinka (o 25,2%). Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: Słubice 42,0 km, Cybinka 30,3 km i Górzycyca 28,3 km na każde 100 km².

W 2009 r. 91,9% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 91,5% ogółu ludności. Wskaźnik korzystających w powiecie słubickim jest najwyższy w województwie wśród powiatów ziemskich. Dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi wynosił odpowiednio 93,6% i 88,9% ogółu.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1559 dam³ wody, tj. o 8,2% więcej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 33,5 m³ wody, tj. o 9,1% więcej niż przed czterema laty. Największy wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Rzepin (o 39,8%) i Ośno Lubuskie (o 29,3%).

Sieć wodociągowa Stan w dniu 31 XII

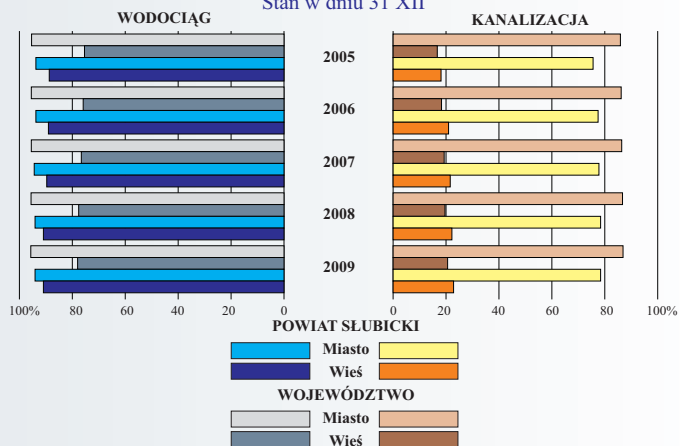
WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³ a
		w km	na 100 km ²		
Powiat słubicki	2005	253,8	25,4	91,5	30,7
	2009	292,6	29,3	91,9	33,5
Gminy miejsko – wiejskie:					
Cybinka	2005	67,8	24,2	88,6	33,8
	2009	84,8	30,3	88,9	33,4
w tym miasto	2005	21,2	398,5	93,3	28,0
	2009	25,6	483,9	93,7	25,8
Ośno Lubuskie	2005	30,4	15,4	96,4	24,6
	2009	41,2	20,8	97,0	31,8
w tym miasto	2005	12,8	159,8	98,1	26,1
	2009	23,5	293,4	98,1	35,1
Rzepin	2005	39,7	20,8	83,5	24,9
	2009	47,4	24,8	84,2	34,8
w tym miasto	2005	19,7	172,5	87,6	26,0
	2009	27,4	239,9	88,2	40,1
Słubice	2005	74,8	40,3	94,1	35,5
	2009	78,0	42,0	94,4	35,2
w tym miasto	2005	44,7	232,8	94,6	37,1
	2009	44,7	232,7	94,7	36,8
Gmina wiejska:					
Górzycyca	2005	41,1	28,2	95,9	25,7
	2009	41,2	28,3	96,0	24,7

a W ciągu roku.

W końcu 2009 r. w gminach powiatu słubickiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 152,0 km, co stanowiło 5,9% sieci w województwie.

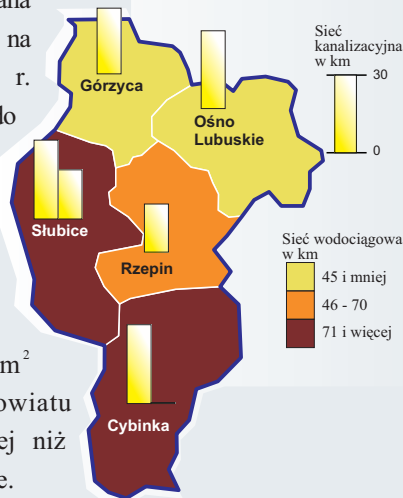
Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

Najdłuższa była w gminach miejsko-wiejskich Ślubice 48,7 km i Cybinka 30,4 km, w których zdecydowana większość znajdowała się na terenie miast. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1307 dam³ ścieków, tj. 4,4% ścieków odprowadzonych w województwie.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 15,2 km, tj. 16,9% mniej niż przeciętnie w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone
	w km	na 100 km ²		
Powiat ślubicki	2005: 117,5	2005: 11,8	2005: 54,9	2005: 1201,8
	2009: 152,0	2009: 15,2	2009: 57,8	2009: 1306,6
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005: 11,6	2005: 4,1	2005: 20,5	2005: 56,3
	2009: 30,4	2009: 10,9	2009: 32,5	2009: 106,0
w tym miasto	2005: 8,2	2005: 154,1	2005: 23,6	2005: 36,1
	2009: 27,0	2009: 510,4	2009: 53,8	2009: 91,1
Ośno Lubuskie	2005: 29,6	2005: 15,0	2005: 35,0	2005: 129,4
	2009: 29,6	2009: 15,0	2009: 39,9	2009: 138,0
w tym miasto	2005: 29,6	2005: 369,5	2005: 58,6	2005: 129,4
	2009: 29,6	2009: 369,5	2009: 67,1	2009: 138,0
Rzepin	2005: 18,1	2005: 9,5	2005: 48,5	2005: 169,1
	2009: 18,3	2009: 9,6	2009: 49,3	2009: 243,6
w tym miasto	2005: 16,2	2005: 141,9	2005: 66,7	2005: 159,2
	2009: 16,4	2009: 143,6	2009: 68,2	2009: 232,1
Ślubice	2005: 33,8	2005: 18,2	2005: 78,0	2005: 783,0
	2009: 48,7	2009: 26,2	2009: 78,6	2009: 759,0
w tym miasto	2005: 33,8	2005: 176,0	2005: 89,3	2005: 783,0
	2009: 33,8	2009: 176,0	2009: 89,5	2009: 745,4
Gmina wiejska				
Górzycza	2005: 24,4	2005: 16,8	2005: 46,5	2005: 64,0
	2009: 25,0	2009: 17,2	2009: 50,0	2009: 60,0

a W ciągu roku.

Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na miejskich terenach gmin od 369,5 km na 100 km² w Ośnie Lubuskim do 143,6 km w Rzepinie. Z kolei na obszarze wiejskim tych gmin wskaźnik wyniósł zaledwie 1,1 km w Rzepinie, 1,2 km w Cybince, a na terenie wiejskim gminy Ośno Lubuskie nie było sieci kanalizacyjnej.

Ponad połowa ludności powiatu (57,8 % ogółu) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Pomimo wzrostu od 2005 r. korzystających z sieci o 2,9 pkt. proc. nadal udział korzystających nie jest wyższy niż przeciętna w województwie (62,8%).

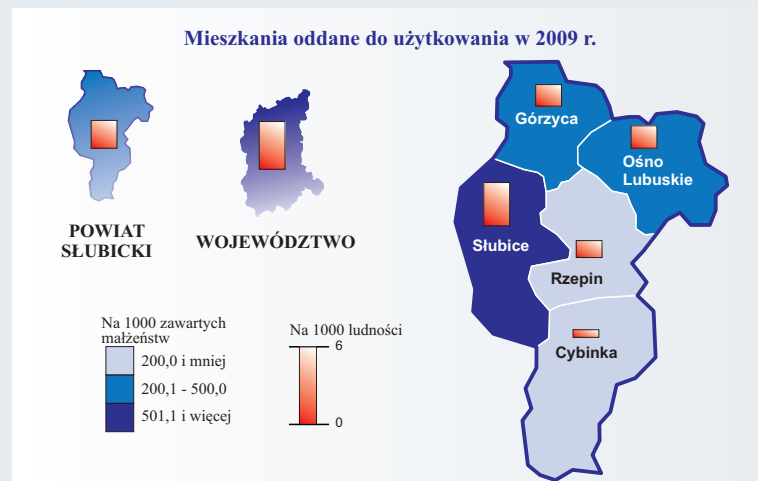
W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu ślubickiego 16,0 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 32,8 GW·h energii, tj. o 2,5% więcej niż w 2005r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2053 kW·h, czyli o 0,1% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 0,2% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 703 kW·h, czyli o 2,9% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 285,7 km, tj. o 24,2% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 2676 tj. o 45,1%. W powiecie ślubickim z sieci gazowej korzystało 6667 odbiorców, tj. o 12,1% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 781,0 m³ gazu, tj. o 15,4% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił spadek o 14,7%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 21,0 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 2,9%. Wskaźnik ten był wyższy niż w województwie o 12,3%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 181,9 i 13,7 km na 100 km². Jednocześnie widoczny w kolejnych latach przyrost długości tej sieci jest wyższy na terenach wiejskich - w porównaniu do 2005 r. wyniósł 4,6%, a w miastach 1,1%.

W 2009 r. na terenie powiatu ślubickiego oddano do użytkowania 100 mieszkań, tj. o 9,9% mniej niż w poprzednim roku, ale o 8,7% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. Ponad połowa nowych mieszkań powstała w gminie Ślubice. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. Jest to jeden z niższych wskaźników wśród lubuskich powiatów. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 322,6, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 570,2 w gminie Ślubice do 93,0 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Cybinka.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania
				w m ²	
Powiat słubicki	2005	92	490	11719	127,4
	2009	100	556	13390	133,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	7	38	823	117,6
	2009	4	21	577	144,3
w tym miasto	2005	4	20	439	109,8
	2009	4	21	577	144,3
Ośno Lubuskie	2005	11	65	1697	154,3
	2009	11	64	1487	135,2
w tym miasto	2005	11	65	1697	154,3
	2009	9	50	1213	134,8
Rzepin	2005	19	95	2392	125,9
	2009	13	68	1542	118,6
w tym miasto	2005	16	80	2027	126,7
	2009	9	46	949	105,4
Słubice	2005	49	262	6098	124,4
	2009	65	362	8878	136,6
w tym miasto	2005	37	195	4494	121,5
	2009	26	140	3570	137,3
Gmina wiejska					
Górzycza	2005	6	30	709	118,2
	2009	7	41	906	129,4

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 2,16, tj. o 41,5% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 133,9 m², tj. o 35,3% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Cybinka (144,3 m²), a najmniejsze w Rzepinie (118,6 m²).

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat słubicki	2005	14989	1018,2	67,9	3,79
	2009	15420	1069,9	69,4	3,82
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	1961	151,2	77,1	4,29
	2009	1985	154,5	77,8	4,30
w tym miasto	2005	773	63,1	81,6	4,44
	2009	794	66,1	83,2	4,47
Ośno Lubuskie	2005	2029	146,8	72,4	3,91
	2009	2078	152,5	73,4	3,93
w tym miasto	2005	1230	91,0	74,0	3,96
	2009	1277	96,4	75,5	3,99
Rzepin	2005	3124	218,7	70,0	3,84
	2009	3173	225,4	71,0	3,87
w tym miasto	2005	2205	150,9	68,4	3,86
	2009	2243	156,2	69,6	3,89
Słubice	2005	6681	418,4	62,6	3,57
	2009	6977	452,6	64,9	3,63
w tym miasto	2005	5956	360,9	60,6	3,51
	2009	6161	382,4	62,1	3,54
Gmina wiejska					
Górzycza	2005	1194	83,1	69,6	3,84
	2009	1207	84,8	70,3	3,86

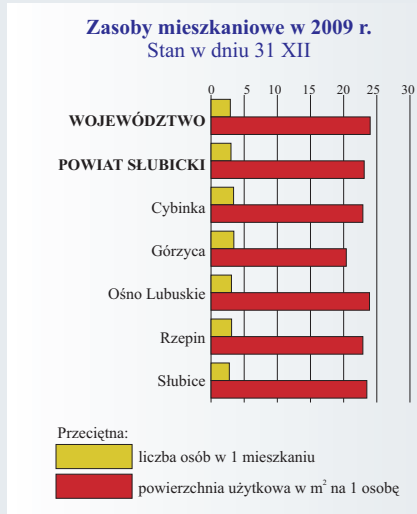

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 5,6 izb. Było to o 30,2% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Górzycy mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (5,9 izb), najmniej było w Rzepinie (5,2). Przepiętna izba miała 24,1 m² powierzchni użytkowej, tj. o 5,7% więcej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Cybinka (27,5 m²), a najmniejszą w Górzycy (22,1 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu ślubickiego było 15,4 tys. mieszkań, tj. 4,4% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 2,9%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 69,4 m² i była ona nieznacznie większa niż przeciętnie w województwie. Relatywnie największe mieszkania były w gminie Cybinka 77,8 m² i Ośno Lubuskie 73,4 m², a najmniejsze w gminie Słubice 64,9 m².

W każdym mieszkaniu znajdowało się przeciętnie 3,82 izb i była to wielkość zbliżona do przeciętnej w województwie. Powyżej przeciętnej w powiecie przeciętną liczbę izb miały mieszkania w gminach: Cybinka 4,30, Ośno Lubuskie 3,93, Rzepin 3,87 i Górzycy 3,86. Poniżej przeciętnej liczby izb miały mieszkania w gminie Słubice 3,63.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu ślubickiego zamieszkiwała większa niż w województwie przeciętna liczba osób, tj. 3,01 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Górzycy 3,44 osób i Cybinka 3,40. Najmniej osób mieszkało w gminie Słubice 2,76 w mieszkaniu.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,1 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 3,8% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Ośno Lubuskie 23,9 m² i Słubice 23,5 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Górzycy 20,4 m².

FINANSE PUBLICZNE

W powiecie ślubickim w 2009 r. odnotowano najwyższy wśród lubuskich powiatów wzrost dochodów i wydatków w relacji do poprzedniego roku. Wpływy do budżetu powiatu były o 89,2% wyższe niż przed rokiem, a wydatki wzrosły w tym czasie o 79,7%. Saldo dochodów i wydatków podobnie jak w poprzednich latach było ujemne, ukształtowało się jednak na niższym niż w poprzednim roku poziomie, tj. minus 4,3 mln zł (wobec minus 3,8 mln zł w 2008 r.).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu ślubickiego są o 28,1% wyższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Środki własne w 2009 r. stanowiły 20,4% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 228,66 zł, tj. o 0,1% więcej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 8,4% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, a 3,4% – dochody z majątku.

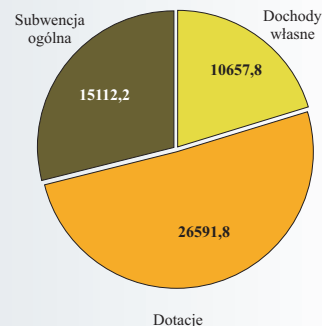
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat słubicki	2005	31337,2	667,67	33552,3	714,87
	2009	52361,8	1123,43	56638,2	1215,18
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	106717,5	2273,73	111960,4	2385,44
	2009	137393,9	2947,80	150770,8	3234,80
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	2005	13371,7	1982,17	12198,5	1808,26
	2009	17348,6	2561,06	17718,9	2615,72
Ośno Lubuskie	2005	15638,7	2490,63	19155,5	3050,72
	2009	24417,8	3843,50	24283,2	3822,32
Rzepin	2005	20587,9	2068,30	21293,9	2139,24
	2009	27194,2	2749,67	31433,7	3178,33
Słubice	2005	47666,2	2400,11	50302,7	2532,86
	2009	54758,6	2821,73	63639,2	3279,35
Gmina wiejska	2005	9453,0	2307,87	9009,9	2199,67
Górzycza	2009	13674,7	3266,77	13695,8	3271,81

Dalsze 50,8% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 33,0% dotacje rozwojowe – co wyróżnia powiat słubicki na tle pozostałych lubuskich powiatów ziemskich, w których udział dotacji w dochodach budżetu wynosił średnio 31,9%, a dotacji rozwojowych – 9,0%. Tym samym niższy niż w pozostałych powiatach był odsetek dotacji celowych, które w 2009 roku stanowiły 17,8% dochodów budżetu (wobec 22,9% średnio w powiatach ziemskich w Lubuskim). Pozostałe 28,9% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 76,8% przypadło na część oświatową.

W 2009 r. budżet powiatu słubickiego w większym stopniu niż budżety innych powiatów lubuskich został zasilony środkami z budżetu Unii Europejskiej.

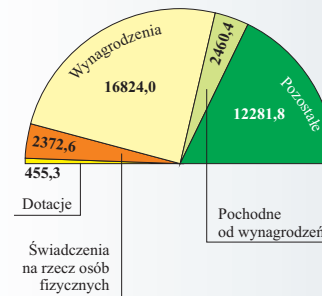
Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody w kwocie blisko 17,5 mln zł stanowiły 27,2% ogółu środków z budżetu Unii Europejskiej pozyskanych przez lubuskie powiaty i aż 33,4% łącznych dochodów budżetu powiatu słubickiego, przy czym w 97,6% były to środki inwestycyjne. Dla porównania w 2008 r. udział środków z budżetu Unii Europejskiej w dochodach budżetu powiatu sulęcińskiego wyniósł 0,5%, a w 2007 r. – 1,0%.

Z ogółu wydatków budżetu powiatu słubickiego 60,7% (tj. 34,4 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 54,5% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 29,7% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 39,5% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 21,3% mniej niż w 2009 r.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Pozostałe 22,2 mln zł, tj. 39,3% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 16,5 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki inwestycyjne były najwyższe wśród lubuskich powiatów ziemskich – wyniosły 477,25 zł, tj. blisko dwukrotnie więcej niż przed czterema laty i o 124,7% więcej niż średnio w powiatach ziemskich.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	58,1	17,9	24,0
	2009	51,3	25,8	22,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	45,9	16,1	38,0
	2009	44,4	20,0	35,6
Ošno Lubuskie	2005	45,7	26,9	27,4
	2009	57,5	21,3	21,2
Rzepin	2005	49,2	20,3	30,5
	2009	44,1	28,2	27,7
Słubice	2005	71,1	13,7	15,2
	2009	56,6	27,4	16,0
Gmina wiejska				
Górzycza	2005	49,9	21,1	29,0
	2009	42,4	29,3	28,3

W 2009 r. budżety gmin powiatu słubickiego zamknęły się deficytem na poziomie 13,4 mln zł. Jediną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki budżetowe była gmina Ošno Lubuskie, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 0,1 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 28,7%, przy wzroście wydatków o 34,7%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Ošno Lubuskie, a najmniej – gminy Słubice.

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody zrealizowała gmina: Ošno Lubuskie – o 30,4% wyższe niż średnio w gminach powiatu słubickiego i o 54,3% wyższe niż przed czterema laty.

Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Cybinka (o 13,1% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu słubickiego). Najmniejszy przyrost dochodów na 1 mieszkańca w relacji do 2005 r. notowano w gminie Słubice (o 17,6%).

W ostatnich latach widoczny jest wzrost aktywności gmin w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej. W 2009 r. gminy powiatu słubickiego pozyskały łącznie blisko 9,0 mln zł, co stanowiło łącznie 6,5% ogółu dochodów budżetów gmin.

W 2009 r. najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasililo budżet gminy Słubice (ponad 5,9 mln zł, co stanowiło 10,9% dochodów budżetu gminy). Najmniejsze wsparcie budżetu za pomocą środków z funduszy Unii Europejskiej uzyskała gmina Cybinka (23,3 tys. zł).

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 35,6%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w wiejskiej gminie Górzycza (o 48,7%) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Rzepin (o 48,6%).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	243,5	0,2	110,8
	2007	6247,8	5,2	5456,5
	2008	4953,6	4,0	4301,0
	2009	8962,1	6,5	8098,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2007	76,5	0,5	-
	2008	121,5	0,8	-
	2009	23,3	0,1	-
Ošno Lubuskie	2007	35,6	0,2	-
	2008	22,8	0,1	-
	2009	37,4	0,2	-
Rzepin	2006	2,3	0,0	2,3
	2007	2279,2	8,8	2134,7
	2008	2767,1	9,8	2543,4
	2009	2149,2	7,9	2149,2
Słubice	2006	140,7	0,3	108,5
	2007	534,7	1,2	4,0
	2008	1166,5	2,5	959,7
	2009	5944,2	10,9	5340,9
Gmina wiejska				
Górzycza	2006	100,4	0,9	-
	2007	3321,8	20,6	3317,8
	2008	875,7	6,3	797,9
	2009	808,0	5,9	608,9

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie ślubickim zarejestrowanych było 5547 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,5% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów wzrosła o 38, tj. o 0,7%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat ślubicki	2005	5509	364	5145
	2009	5547	379	5168
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	480	13	467
	2009	487	15	472
w tym miasto	2005	259	11	248
	2009	286	13	273
Ośno Lubuskie	2005	544	21	523
	2009	559	20	539
w tym miasto	2005	431	19	412
	2009	426	19	407
Rzepin	2005	997	63	934
	2009	998	62	936
w tym miasto	2005	770	55	715
	2009	767	55	712
Ślubice	2005	3222	253	2969
	2009	3254	268	2986
w tym miasto	2005	3016	250	2766
	2009	2980	265	2715
Gmina wiejska				
Górzycyca	2005	266	14	525
	2009	249	14	235

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat ślubicki	2005	418	258	4071
	2009	477	289	3978
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	2005	27	15	393
	2009	32	14	393
w tym miasto	2005	17	8	204
	2009	20	8	228
Ośno Lubuskie	2005	57	38	414
	2009	63	39	421
w tym miasto	2005	34	24	337
	2009	39	25	328
Rzepin	2005	85	52	701
	2009	97	60	680
w tym miasto	2005	61	37	528
	2009	69	43	508
Ślubice	2005	231	140	2351
	2009	265	161	2294
w tym miasto	2005	209	129	2188
	2009	241	151	2079
Gmina wiejska				
Górzycyca	2005	18	13	212
	2009	20	15	190

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w wszystkich gminach miejsko-wiejskich powiatu ślubickiego, w tym największy wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Ośno Lubuskie (o 2,8%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminie wiejskiej Górzycyca o 6,4%.

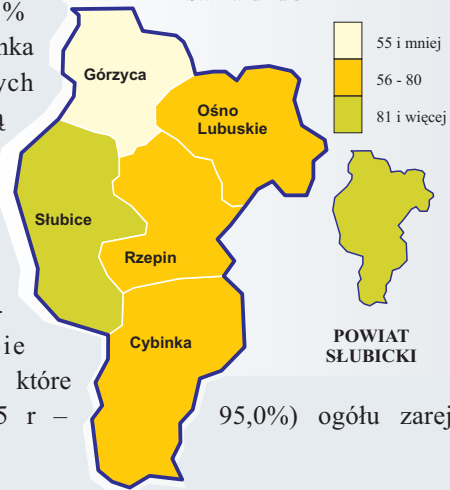
Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Ślubice – 58,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie ślubickim 8,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 289 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (10,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Ślubice 55,6% wszystkich spółek handlowych w powiecie ślubickim oraz w gminie Rzepin (20,3%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 14,1%. Największy wzrost wystąpił w gminach Cybinka (o 18,5%) i Ślubice (14,7%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 3978 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 93 jednostki, tj. o 2,3%, w tym największy w gminie Górzycza (o 11,4%). Wzrost ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wystąpił w tylko w gminie Ośno Lubuskie o 1,7% natomiast w gminie Cybinka ilość osób prowadzących działalność gospodarczą nie zmieniła się.

Na terenie powiatu ślubickiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,6%(w 2005 r – 95,0%) ogółu zarejestrowanych jednostek.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

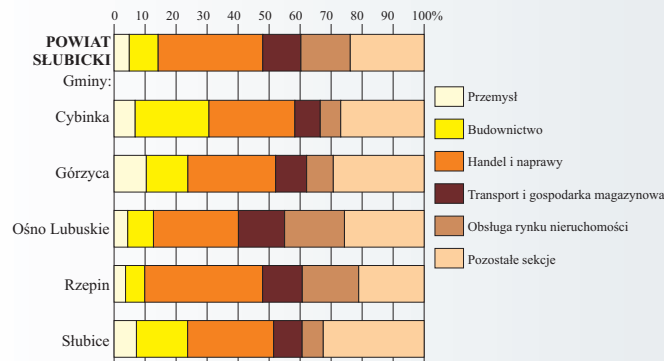

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat ślubicki	2005	5509	5232	236	38	3
	2009	5547	5246	259	39	3
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka		487	456	28	3	-
w tym miasto		286	267	17	2	-
Ośno Lubuskie		559	525	28	5	1
w tym miasto		426	397	23	5	1
Rzepin		998	931	54	11	2
w tym miasto		767	719	39	7	2
Ślubice		3254	3105	129	20	-
w tym miasto		2980	2847	115	18	-
Gminy wiejska						
Górzycza		249	229	20	-	-

Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 4,7% (w 2005 - r. 4,3%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,7% i 0,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

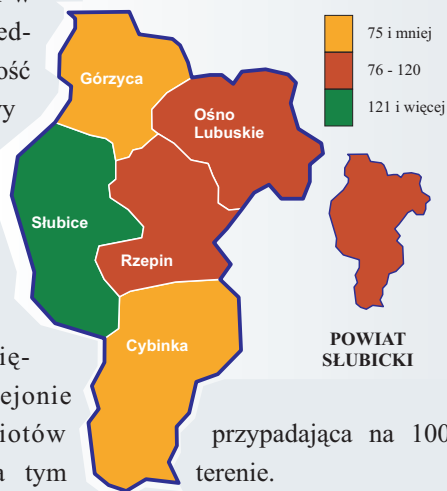
Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejsko -wieskiej Słubice 95,4% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Górzycza (92,0%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 33,7% ogółu podmiotów, obsługa nieruchomości i firm 15,9% oraz transport gospodarka magazynowa i łączność 12,3%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów ludności zamieszkałej na tym

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

przypadająca na 1000 terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Słubice (169) oraz gminie Rzepin (102), a najniższy w gminach: Górzycza i Cybinka (odpowiednio 60 i 72). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadało 120 podmiotów gospodarki narodowej.

POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat strzelecko-drezdenecki usytuowany jest w najdalej na północ wysuniętej części województwa. Obszar o powierzchni 1248 km² zamieszkuje 49,8 tys. osób (5,0% populacji województwa). Ludność miejska (23,6 tys. osób) to głównie mieszkańcy dwóch dziesięcioletnich miast: Drezdenka i Strzelce Krajeńskich. Wskaźnik urbanizacji (47,4%) oraz gęstość zaludnienia (40 osób/km²) znacznie odchylają się od średniej wojewódzkiej (odpowiednio: 63,6% i 72 osoby/km²).

W latach 2005-2009 w wyniku ujemnego salda migracji wewnętrznych (więcej osób wyjeżdżało z powiatu niż do niego przyjeżdżało) stan populacji zmniejszył się o ok. 1%. Wszystkie gminy, z wyjątkiem Strzelce Krajeńskich (wzrost o 0,5%), odnotowały niewielki spadek liczby ludności.

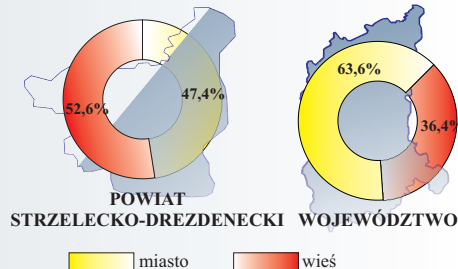
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	1248	50262	25592	40	104
	2009	1248	49789	25345	40	104
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew	2005	351	6986	3531	20	102
	2009	351	6807	3414	19	101
w tym miasto	2005	6	3186	1653	560	108
	2009	6	3172	1642	557	107
Drezdenko	2005	400	17223	8798	43	104
	2009	400	17076	8729	43	105
w tym miasto	2005	11	10347	5341	963	107
	2009	11	10265	5330	958	108
Strzelce Krajeńskie	2005	318	17396	8901	55	105
	2009	319	17358	8913	54	106
w tym miasto	2005	5	10129	5307	2050	110
	2009	5	10175	5347	2060	111
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	2005	78	4175	2116	54	103
	2009	78	4100	2059	53	101
Zwierzyn	2005	101	4482	2246	44	100
	2009	100	4448	2230	44	101

W 2009 r. powiat zamieszkiwało 25,3 tys. kobiet, które przedstawiały 51% populacji. W mieście Strzelce Krajeńskie liczebność kobiet była najwyższa, tu wskaźnik feminizacji wyniósł 111, wobec 104 średnio w powiecie (106 w województwie). W gminach wiejskich notowano względną równowagę płci: na 100 mężczyzn przypadało 101 kobiet.

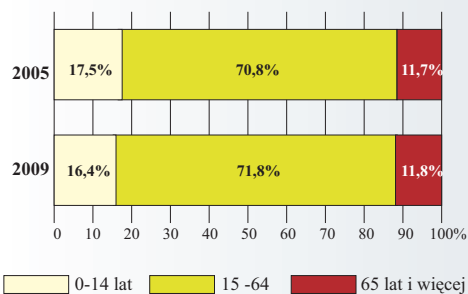
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Zmiana w strukturze wieku ludności nastąpiła przede wszystkim w grupie osób młodych (8,2 tys. w 2009 r.): spadek populacji o 7,1% w porównaniu do 2005 r. Udział osób w wieku 0-14 lat w ludności ogółem zmniejszył się o 1,1 pkt. proc. i wyniósł 16,4%. Natomiast liczba i udział

osób starszych powyżej 65 lat (odpowiednio: 5,9 tys. osób i 11,8%) utrzymuje się na relatywnie stałym poziomie. Mimo spadku odsetka osób młodych, populacja powiatu jest nadal nieco młodsza od średniej wojewódzkiej (w województwie udział osób w wieku 0-14 lat wyniósł 15,5%, a osób powyżej 65 lat – 11,8%). W 2009 r. wiek środkowy mieszkańców wyniósł 36,9 lat (w województwie – 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

W 2009 r. w wieku produkcyjnym było 32,2 tys. osób, tj. 64,7% ludności ogółem. Zasób ludności w wieku zdolności produkcyjnej pozostał na poziomie zbliżonym do 2005 r. Natomiast do 10,2 tys. osób (20,5 % populacji) zmniejszyła się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym. Spadek udziału ludności w tej grupie w nadchodzących latach będzie implikował zmniejszanie się potencjału ekonomicznego powiatu. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł (o 1,3 pkt. proc.) do 14,8%.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	22,2	64,2	13,5	56
	2009	20,5	64,7	14,8	54
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	22,0	63,3	14,7	58
	2009	18,8	64,4	16,9	55
w tym miasto	2005	19,7	65,7	14,6	52
	2009	17,1	65,8	17,1	52
Drezdenko	2005	22,1	63,6	14,2	57
	2009	20,5	64,3	15,2	56
w tym miasto	2005	20,5	65,1	14,4	54
	2009	19,1	65,0	15,9	54
Strzelce Krajeńskie	2005	21,5	66,1	12,4	51
	2009	20,4	65,8	13,9	52
w tym miasto	2005	20,5	68,2	11,3	47
	2009	19,9	66,9	13,2	50
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	23,8	62,3	13,9	60
	2009	21,5	64,0	14,5	56
Zwierzyn	2005	24,3	62,5	13,2	60
	2009	22,3	63,7	14,0	57

Gminy wiejskie: Stare Kurowo i Zwierzyn cechuje wyższy od średniej powiatowej udział ludności młodszej (odpowiednio: 21,5% i 22,3%). W gminie miejskiej Dobiegniew natomiast szybciej postępują procesy starzenia się mieszkańców, odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym zrównał się i wyniósł 17,1%.

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	5,06	10,60	10,01	0,59
	2009	6,18	11,73	9,59	2,14
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	3,36	10,64	11,62	-0,98
	2009	5,31	10,90	11,90	-1,00
w tym miasto	2005	2,47	8,63	13,56	-4,93
	2009	4,98	10,89	12,13	-1,24
Drezdenko	2005	6,40	10,75	10,86	-0,11
	2009	7,07	10,80	9,88	0,92
w tym miasto	2005	6,07	9,48	10,15	-0,66
	2009	6,60	11,29	9,38	1,91
Strzelce Krajeńskie	2005	4,89	9,96	8,48	1,48
	2009	5,21	12,36	8,59	3,78
w tym miasto	2005	4,70	9,59	7,83	1,76
	2009	6,09	11,89	8,06	3,83
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	3,80	10,67	8,54	2,13
	2009	6,26	13,01	8,67	4,34
Zwierzyn	2005	4,43	12,40	11,52	0,89
	2009	7,81	12,95	9,60	3,35

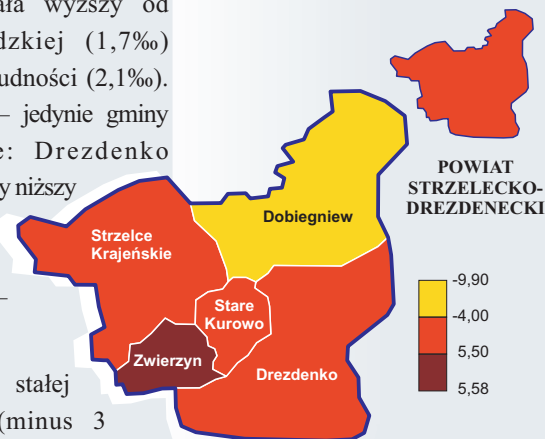
Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadają 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 56 osób), w tym 23 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. współczynniki ruchu naturalnego ludności (małżeństwa, urodzenia, zgony, przyrost naturalny) były korzystniejsze w porównaniu do 2005 r.

Wyższa od zgonów stopa urodzeń implikowała wyższy od średniej wojewódzkiej (1,7‰) przyrost naturalny ludności (2,1‰). Na poziomie gmin – jedynie gminy miejsko-wiejskie: Drezdenko i Dobiegniew notowały niższy od powiatowego przyrost naturalny, przy czym ta druga – ujemny (minus 1‰).

Saldo migracji stałej było negatywne (minus 3

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

osoby na 1000 ludności). Napływ ludności w celach osiedleńczych odnotowała gmina Zwierzyn (niemal 6 osób na 1000 ludności).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu strzelecko-drezdeneckiego zajmowały obszar 63846,3 ha stanowiąc 9,1% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 61951,0 ha porastały 49,6% powierzchni powiatu.

Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Drezdenko (20,8%) i Dobiegniew (16,8%), a najmniejszym gminy Zwierzyn (1,0%) i Stare Kurowo (1,6%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Drezdenko (64,9%) i Dobiegniew (59,6%), a najniższy w gminie Zwierzyn (12,0%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego wynosiła 90704,9 ha, co stanowiło 6,5% powierzchni geograficznej województwa i 72,7% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Dobiegniew (27,8%) i Drezdenko (23,8%), a najmniejszym gmina Stare Kurowo (5,4%).

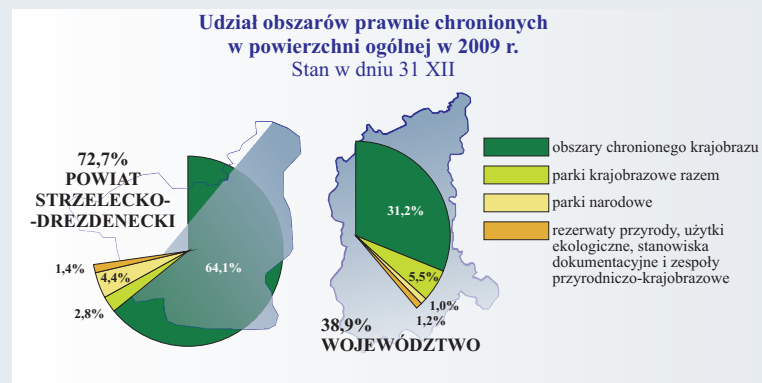
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym			
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	90860,6	327,1	79977,7	285,5
	2009	90704,9	360,9	79967,1	163,8
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	34682,2	18,2	29086,0	9,2
	2009	34648,8	18,2	29052,6	9,2
Drezdenko	2005	29782,2	279,7	28196,3	122,2
	2009	29660,5	302,3	28173,7	0,5
Strzelce Krajeńskie	2005	12088,4	29,2	8513,4	28,3
	2009	12106,8	40,4	8577,8	28,3
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	6738,0	-	6738,0	-
	2009	6738,0	-	6738,0	-
Zwierzyn	2005	7569,8	-	7444,0	125,8
	2009	7550,8	-	7425,0	125,8

W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,2%. W gminie Strzelce Krajeńskie wystąpił wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (o 0,2%), spadek miał miejsce w trzech gminach (najgłębszy w gminie Drezdenko o 0,4%), natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w gminie Stare Kurowo nie uległa zmianie.

Spośród 70 pomników przyrody występujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim, najczęściej zlokalizowanych jest w gminach: Drezdenko – 36 oraz Dobiegniew – 19.

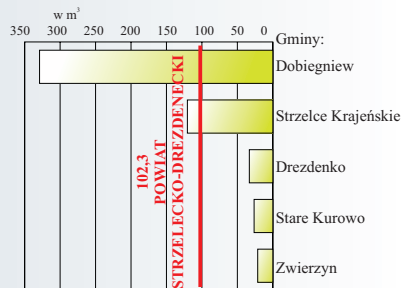
Strzelecko-drezdenecki jest piątym powiatem w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 102,3 m³, tj. o 13,8 m³ więcej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 70,7% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 26,8% w gospodarstwach domowych, a 0,7% w przemyśle.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najczęściej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (na obszarze wiejskim gminy Dobiegniew – 95,2% ogółu zużytej wody).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

Wielkość zużycia wody w gminach Zwierzyn, Drezdenko i Stare Kurowo jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 96,4%, 89,4% i 86,2% zużytej

wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechanicznie	chemicznie i biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
		w dam ³		w % ogółem		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	974	933	0,8	53,6	41,4
	2009	967	942	0,2	59,4	37,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew	2005	114	108	-	94,5	-
	2009	139	138	-	99,5	-
Drezdenko	2005	390	356	-	91,3	-
	2009	404	380	-	94,1	-
Strzelce Krajeńskie	2005	439	438	-	8,0	91,8
	2009	389	389	-	5,9	94,1
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	2005	31	31	25,8	74,2	-
	2009	35	35	5,7	94,3	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	41	41	52,8
	2009	25	25	59,5
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	6	6	54,9
	2009	1	1	71,1
Drezdenko	2005	34	34	55,7
	2009	24	24	59,2
Strzelce Krajeńskie	2005	1	1	65,6
	2009	-	-	72,4
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	-	-	40,7
	2009	-	-	51,2

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 966,5 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 0,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Drezdenko (41,8% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Drezdenko (2,0% wartości ogółem). Oczyszczaniu poddano 97,5% ścieków, głównie biologicznemu (60,6% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (38,9%).

W powiecie strzelecko-drezdeneckim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 24,5 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 59,5% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 52,8%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat strzelecko-drezdenecki na 7 lokacie w województwie.

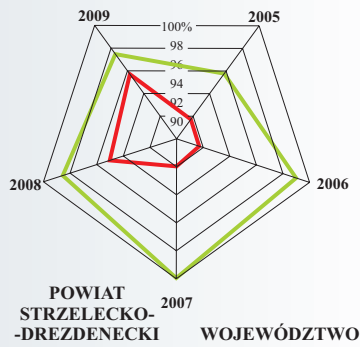
Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Drezdenko (97,4%), Strzelce Krajeńskie (95,7%) i Dobiegniew (93,9%), a najniższym obszar wiejski gminy Drezdenko (2,2%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim 269 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 1,0% emisji województwa. Od 2005 r. zwiększyła się o 15,0%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,2 tony (o 1,8 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Blisko 82% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 10,5% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 98,6% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 49 ton (3,5% emisji pyłów w województwie).

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

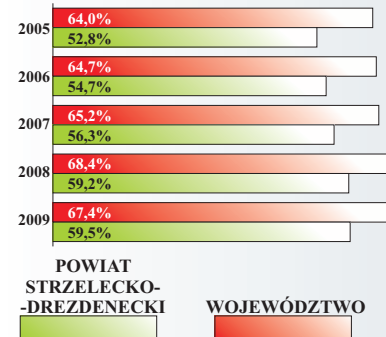
Oznacza to emisję 3,9 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 6,0 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 15425 ton, tj. 0,8% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu

na 1 km² powierzchni było to 12,4 tony (o 127,2 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

W powiecie strzelecko-drezdeneckim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na jedenastym miejscu w województwie (przed powiatami: słubickim, sulęcińskim i wschowskim).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim wytworzono 31,4 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 66,2% poddano odzyskowi, a 33,8% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 25,2 tony odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 27,0 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 14,1 tys. ton, tj. o 81,5%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 55,5% poddano odzyskowi, a 44,5% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim zebrano 10119 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 8,1 tony w przeliczeniu na km² i 203 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	5728,1	1244,0
	2009	4833,8	2130,6
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegniew	2005	2149,2	327,0
	2009	1531,9	5,8
w tym miasto	2009	5,9	5,8
Drezdenko	2005	3116,2	821,2
	2009	2879,5	752,3
w tym miasto	2005	3009,0	240,3
	2009	2877,5	448,3
Strzelce Krajeńskie	2005	397,1	2,6
	2009	419,4	1370,5
w tym miasto	2005	151,4	-
	2009	419,4	54,0
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	2005	65,6	4,2
	2009	3,0	2,0
Zwierzyn	2005	-	89,0

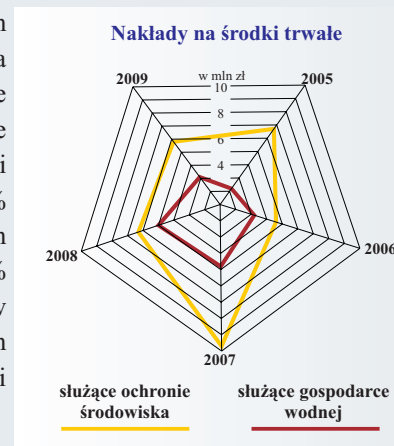
W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 4,8 mln zł, tj. 97 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 97,3% poniesionych nakładów – przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 2,5% – na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 0,2% – na zmniejszenie hałasu i wibracji.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Drezdenku, w którym wydano 59,5% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 167 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 43 zł. Najwięcej – 64,3% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Strzelce Krajeńskie.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 84,9% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej oraz budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 15,1%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były kredyty i pożyczki krajowe (stanowiące 62,1% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 22,9% pochodziło ze środków własnych, 8,1% - z innych źródeł, a 6,9% stanowiły środki z budżetu gminy.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim było 8,0 tys. pracujących, tj. 3,8% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 4,6 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 7,5% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	8003	3698	248
	2009	8049	3581	250
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	781	392	177
	2009	850	414	194
w tym miasto	2005	624	337	298
	2009	720	356	345
Drezdenko	2005	3165	1440	289
	2009	3247	1505	296
w tym miasto	2005	2263	1086	336
	2009	2393	1201	359
Strzelce Krajeńskie	2005	3163	1561	275
	2009	3007	1324	263
w tym miasto	2005	2961	1464	429
	2009	2780	1234	409
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	458	153	176
	2009	553	183	211
Zwierzyn	2005	436	152	156
	2009	392	155	138

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 0,6%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 24,4%.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	6 042	3 068	187
	2009	4 570	2 305	142
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	1 046	532	236
	2009	763	381	174
Drezdenko	2005	2 030	1 037	185
	2009	1 533	761	140
Strzelce Krajeńskie	2005	2 031	1 023	177
	2009	1 616	837	142
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	445	239	171
	2009	324	166	123
Zwierzyn	2005	490	237	175
	2009	334	160	118

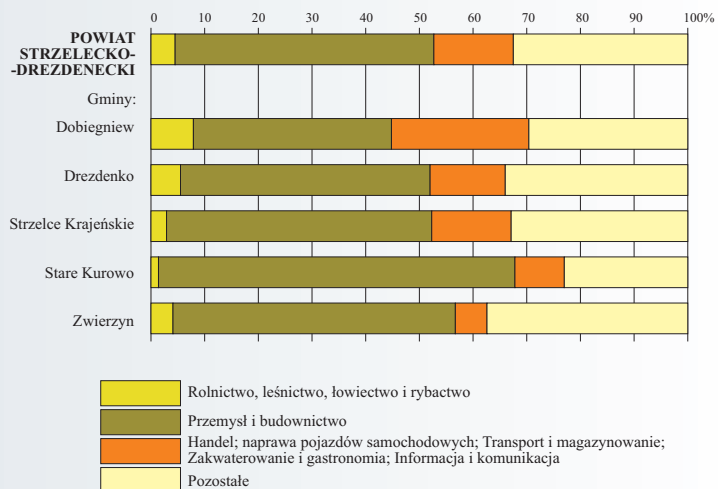
W powiecie strzelecko-drezdeneckim blisko 3,7 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 4,9% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 45,4% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminach wiejskich: Stare Kurowo i Zwierzyn, a najmniejszy w gminie Dobiegniew.

Sektor usługowy koncentruje 47,3% pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim, w tym 12,2% przypada na edukację, 9,9% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, 7,2% – na administrację publiczną i obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Dalsze 6,8% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. W sektorze rolniczym pracuje 4,5% ogółu pracujących w powiecie.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

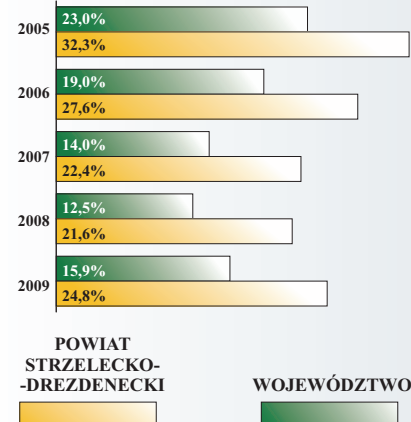

Strzelecko-drezdenecki jest powiatem o najwyższym udziale bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym. W 2009 r. było to aż 14,2% (wobec 18,7% w 2005 r.), w tym w gminie Dobiegiew 17,4%. Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 24,8% (wobec 32,3% przed czterema laty) stawia powiat strzelecko-drezdenecki na 3 lokacie wśród powiatów ziemskich o najwyższym udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo.

W 2009 r. 85,0% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym aż 11,5% (tj. zdecydowanie najwięcej wśród lubuskich powiatów) to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (45,2% wobec 37,8% w Lubuskiem).

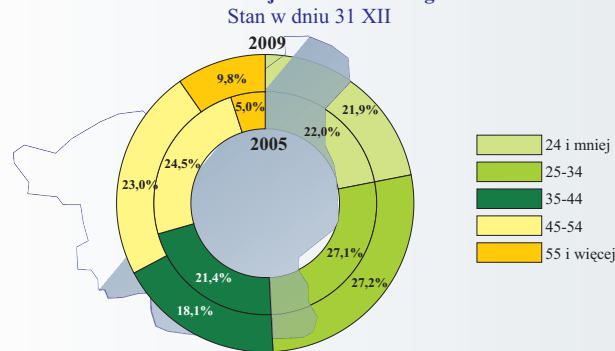
W ciągu czterech lat w niewielkim stopniu zmieniła się w powiecie struktura bezrobotnych według wykształcenia. W 2009 r. 34,4% stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, 34,3% - z zasadniczym zawodowym. Zwiększył się udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 21,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,6% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (22,4% wobec 22,9% w województwie).

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

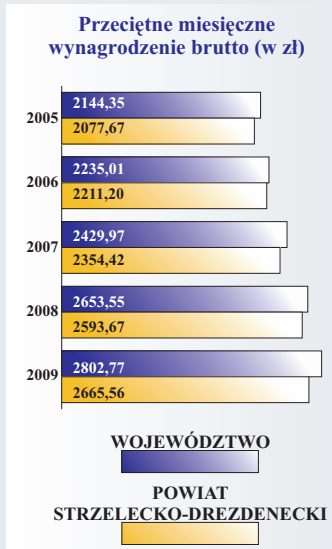

POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie strzelecko-drezdeneckim jest niższe (o 4,9%) niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2665,56 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 28,3%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w przedsiębiorstwach związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Zdecydowanie niższe niż średnio w Lubuskiem były wynagrodzenia w budownictwie oraz w transporcie i gospodarce magazynowej. W przemyśle, koncentrującym 48,1% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2420,28 zł, tj. o 9,2% mniej niż przeciętnie w powiecie i 13,6% poniżej średniej płacy w Lubuskiem.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonowało 15 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 5,8% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. ubyła 1 biblioteka publiczna w gminie Strzelce Krajeńskie, a liczba czytelników bibliotek spadła o 899, tj. o 12,6%.

Największy spadek liczby czytelników wystąpił na obszarze wiejskim gminy Strzelce Krajeńskie – o 28,5%, natomiast najwyższy wzrost czytelników odnotowano w gminie wiejskiej Zwierzyn (o 92,7%).

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 9,0% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w mieście Drezdenko (o 15,3%), natomiast na obszarze wiejskim tej gminy odnotowano najwyższy wzrost o 27,3%.

W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 27,7 (26,6 w 2005 r.).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	16	174245	7116
	2009	15	166016	6217
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	2	31204	1168
	2009	2	34050	1257
w tym miasto	2005	1	24379	1055
	2009	1	26741	1143
Drezdenko	2005	6	60992	3338
	2009	6	64602	2522
w tym miasto	2005	1	27745	1975
	2009	1	30930	1428
Strzelce Krajeńskie	2005	5	52782	1836
	2009	4	40566	1556
w tym miasto	2005	1	23130	1384
	2009	1	21026	1233
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	1	13646	569
	2009	1	14922	487
Zwierzyn	2005	2	15621	205
	2009	2	11876	395

^a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	189112	26,6
	2009	172117	27,7
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegniew	2005	70789	60,6
	2009	60459	48,1
w tym miasto	2005	69597	66,0
	2009	58941	51,6
Drezdenko	2005	73721	22,1
	2009	66484	26,4
w tym miasto	2005	37470	19,0
	2009	32082	22,5
Strzelce Krajeńskie	2005	27658	15,1
	2009	30445	19,6
w tym miasto	2005	16580	12,0
	2009	19807	16,1
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	2005	9151	16,1
	2009	8114	16,7
Zwierzyn	2005	7793	38,0
	2009	6615	16,8

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2009 r. stanowiła 12,4% populacji powiatu (14,1 w 2005 r.) i jest to jeden z najniższych wskaźników w województwie – niższy był jedynie w powiecie gorzowskim (9,1%).

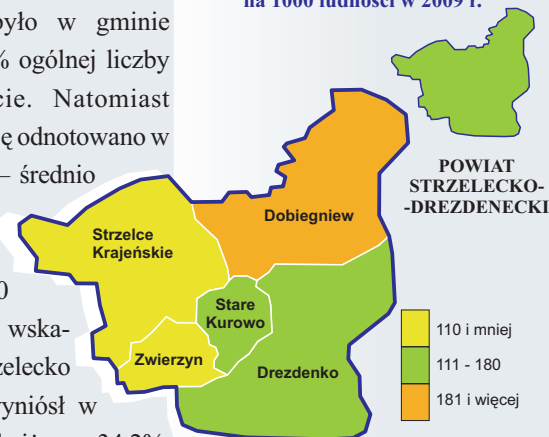
Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów. W powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2009 r. działały 2 muzea w miastach Dobiegniew i Drezdenko, które łącznie zaprezentowały 7 wystaw własnych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 4141 muzealiów.

Muzeum zwiedziło 5811 osób, w tym 2223 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 38,3%.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego instytucje spadła o 57, tj. o 32,0%.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Stare Kurowo 39,7% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Drezdenko – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 500 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu strzelecko-drezdeneckiego wyniósł w 2009 r. 208 osób i był niższy o 34,2% w porównaniu z 2005 r.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Drawieński Park Narodowy, Barlinecko-Gorzowski Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000, a także duża ilość jezior i rzek, stanowią dobre warunki dla rozwoju turystyki.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu strzelecko-drezdeneckiego funkcjonowało 20 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 6,5% wszystkich obiektów w województwie.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat strzelecko-	2005	4	178	56300
-drezdenecki	2009	4	121	25179
Gminy miejsko-wiejskie:				
Drezdenko	2005	1	17	6700
	2009	1	12	6000
w tym miasto	2005	1	17	6700
	2009	1	12	6000
Strzelce Krajeńskie	2005	1	87	30750
	2009	1	33	2005
w tym miasto	2005	1	87	30750
	2009	1	33	2005
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	1	16	16300
	2009	1	48	14600
Zwierzyn	2005	1	58	2550
	2009	1	28	2574

a Stan w dniu 31 XII.

Bazę noclegową powiatu strzelecko-drezdeneckiego tworzyły 4 hotele, 5 ośrodków wczasowych, 3 ośrodki kolonijne, 3 ośrodki szkoleniowo – wypoczynkowe, 2 zespoły domków turystycznych oraz 1 pole biwakowe. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Drezdenko 55,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1923 miejsc noclegowych, tj. o 22,2% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 38,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie strzelecko-drezdeneckim jest nierównomierne.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat strzelecko-	2005	18	7	1574	1028
-drezdenecki	2009	20	8	1923	745
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegiew	2005	2	1	29	4
	2009	2	1	175	150
w tym miasto	2005	1	-	25	-
	2009	1	-	25	-
Drezdenko	2005	8	3	1120	899
	2009	11	4	1304	470
w tym miasto	2005	1	1	21	21
	2009	1	1	58	58
Strzelce Krajeńskie	2005	8	3	425	125
	2009	7	3	444	125
w tym miasto	2005	2	2	81	81
	2009	2	2	81	81

Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w mieście Strzelce Krajeńskie - na 1 km² przypadało 16,2 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Dobiegiew (0,5). W powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2009 r. na 1 km² przypadało 1,5 miejsc noclegowych.

W 2009 r. w strzelecko-drezdeneckich obiektach zbiorowego zakwaterowania zatrzymało się 28,1 tys. turystów, w tym 5,9% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano znaczny wzrost osób korzystających z noclegów - o 71,7%, w tym o 158,6% turystów zagranicznych. Na uwagę zasługuje znaczny wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w gminie Dobiegiew, który jest reakcją na wyższą o 83% ofertę miejsc noclegowych.

Mimo, iż jedyny spadek liczby osób korzystających z noclegów dotyczy miasta Drezdenko (o 20,6%), to liczba osób odwiedzających gminę jest nadal najwyższa w powiecie. Z noclegu w gminie Drezdenko skorzystało 47,9% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Natomiast turyści zagraniczni (38,9%) najczęściej wybierali nocleg w gminie Dobiegniew.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

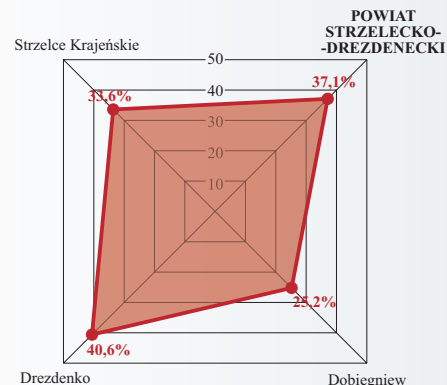
WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat strzelecko-drezdenecki 2005	16396	647	102407	2025
-drezdenecki 2009	28144	1673	137870	3533
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew 2005	112	5	695	5
2009	7390	650	12256	1232
w tym miasto 2005	32	5	243	5
2009	43	1	139	5
Drezdenko 2005	9880	277	77349	1472
2009	13492	607	99462	1469
w tym miasto 2005	1832	175	2209	269
2009	1455	480	2704	1051
Strzelce Krajeńskie 2005	6404	365	24363	548
2009	7262	416	26152	832
w tym miasto 2005	4030	281	6692	464
2009	4615	360	7656	776

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie strzelecko - drezdeneckim wzrosła o 35,5 tys., tj. o 34,6%. Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym wzrosła o 1,5 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił jedynie 2,7%, tj. o 0,7 pkt proc. więcej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat strzelecko-drezdenecki w 2009 r. wyniosła 4,9 dni i zmalała w stosunku do 2005 r. o 1,3 dni. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 2,1 dni (3,1 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Drezdenko (7,4 dni).

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano na obszarze wiejskim gminy Drezdenko (43,3%), a najniższy w mieście Dobiegniew (9,0%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie strzelecko - drezdeneckim w 2009 r. kształtował się na poziomie 37,1% i zwiększył się nieznacznie w porównaniu do 2005 r. o 0,8 pkt proc.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach	
	ogółem	w tym przedszkola		
Powiat strzelecko- -drezdenecki	2005/06	26	6	629
	2009/10	31	9	859
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005/06	2	1	120
	2009/10	3	1	125
w tym miasto	2005/06	1	1	120
	2009/10	1	1	125
Drezdenko	2005/06	10	1	174
	2009/10	11	2	352
w tym miasto	2005/06	2	1	174
	2009/10	3	2	352
Strzelce Krajeńskie	2005/06	7	2	220
	2009/10	9	4	279
w tym miasto	2005/06	2	2	220
	2009/10	2	2	245
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005/06	2	1	90
	2009/10	2	1	53
Zwierzyn	2005/06	5	1	25
	2009/10	6	1	50

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym		
		w przedszkolach	w wieku 6 lat	
Powiat strzelecko- -drezdenecki	2005/06	887	645	531
	2009/10	1133	883	407
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005/06	121	115	70
	2009/10	143	123	54
w tym miasto	2005/06	115	115	64
	2009/10	123	123	49
Drezdenko	2005/06	270	174	179
	2009/10	416	337	142
w tym miasto	2005/06	199	174	109
	2009/10	351	337	85
Strzelce Krajeńskie	2005/06	342	274	176
	2009/10	406	338	161
w tym miasto	2005/06	274	274	110
	2009/10	305	305	111
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005/06	78	59	50
	2009/10	66	51	9
Zwierzyn	2005/06	76	23	56
	2009/10	102	34	41

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie strzelecko - drezdeneckim funkcjonowało 31 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,7% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 5, tj. o 19,2%.

Przybyły 2 placówki wychowania przedszkolnego w gminie Strzelce Krajeńskie oraz po 1 placówce w gminach Dobiegniew, Drezdenko i Zwierzyn.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Drezdenko 35,5% ogólnej liczby placówek w powiecie.

Na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie strzelecko-drezdeneckim objętych było 548 dzieci.

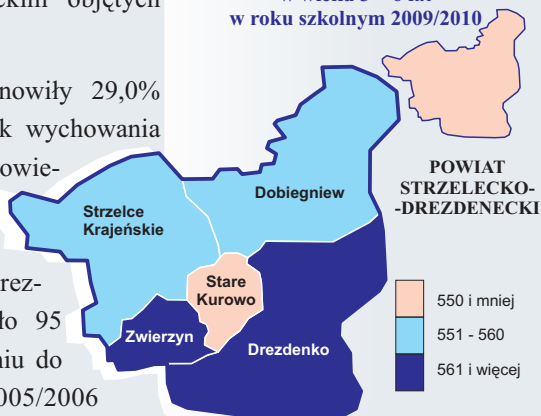
Przedszkola stanowiły 29,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie strzelecko-drezdeneckim przypadało 95 miejsc. W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 liczba przedszkoli wzrosła o 50,0%.

Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie 44,4% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie, które oferowały 32,5% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu strzelecko-drezdeneckiego.

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1133 dzieci, tj. o 27,7% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 77,9% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 5,2 pkt. proc. więcej niż w roku szkolnym 2005/2006.

Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 37 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

W powiecie strzelecko - drezdeneckim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowały 24 szkoły podstawowe i w odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 ubyła jedna szkoła w gminie Zwierzyn. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Drezdenko 41,7% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005/06	25	3742	752
	2009/10	24	3132	610
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005/06	2	484	117
	2009/10	2	414	72
w tym miasto	2005/06	1	440	106
	2009/10	1	377	63
Drezdenko	2005/06	10	1289	237
	2009/10	10	1061	211
w tym miasto	2005/06	2	878	174
	2009/10	2	717	164
Strzelce Krajeńskie	2005/06	7	1255	252
	2009/10	7	1051	222
w tym miasto	2005/06	2	854	171
	2009/10	2	723	156
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005/06	2	339	67
	2009/10	2	289	51
Zwierzyn	2005/06	4	375	79
	2009/10	3	317	54

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,1 tys. dzieci, tj. 5,3% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 16,3%.

Spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano we wszystkich gminach powiatu, największy w mieście Drezdenko (o 18,3%) oraz na obszarze wiejskim gminy Strzelce Krajeńskie (o 18,2%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 18,9% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

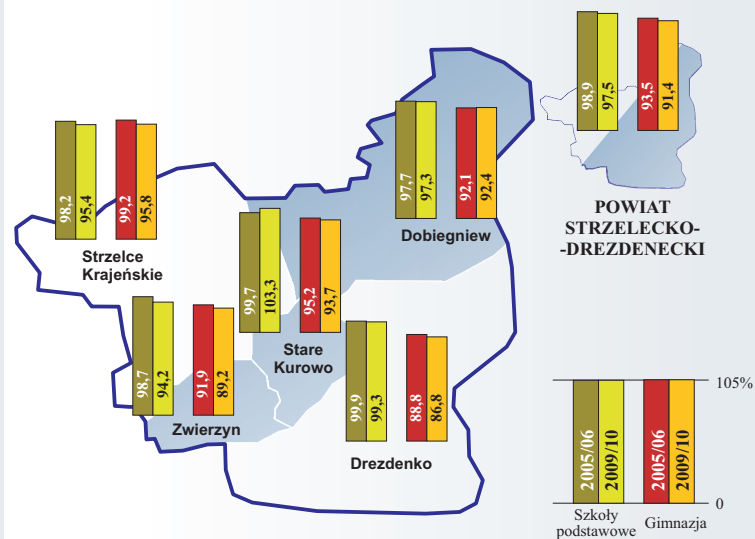
WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005/06	8	2246	731
	2009/10	8	1918	653
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegiew	2005/06	1	330	115
	2009/10	1	242	87
w tym miasto	2005/06	1	330	115
	2009/10	1	242	87
Drezdenko	2005/06	2	722	241
	2009/10	2	618	204
w tym miasto	2005/06	2	722	241
	2009/10	2	618	204
Strzelce Krajeńskie	2005/06	3	796	242
	2009/10	2	716	256
w tym miasto	2005/06	3	796	242
	2009/10	2	716	256
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005/06	1	190	75
	2009/10	1	159	47
Zwierzyn	2005/06	1	208	58
	2009/10	2	183	59

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 131 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ubyło 1 gimnazjum w gminie Strzelce Krajeńskie i przybyło 1 gimnazjum w gminie Zwierzyn.

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

W gimnazjach kształciło się 1,9 tys. uczniów, tj. 5,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów o 14,6%. Również liczba absolwentów z roku szkolnego 2008/2009 zmniejszyła się o 10,7% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Spadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy wszystkich gmin powiatu strzelecko – drezdeneckiego, największy miasta Dobiegiew (o 26,7%) i gminy Stare Kurowo (o 16,3%).

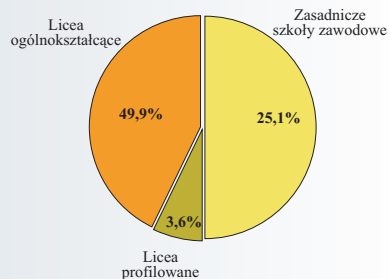
Średnio na 1 gimnazjum w powiecie strzelecko - drezdeneckim przypadało 240 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie strzelecko - drezdeneckim stosunek liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 97,5% i był o 1,4 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 91,4% i był o 2,1 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie strzelecko-drezdeneckim pozostawało 11 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1781 uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu strzelecko - drezdeneckiego tworzyło 5 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 3 technika (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) i 3 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi). W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 były 3 licea profilowane i 1 technikum.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się licea ogólnokształcące, w których naukę wybrało 38,8% uczniów. W technikumach kształciło się 32,8% młodzieży, a w zasadniczych szkołach zawodowych 28,4%.

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w

powiecie strzelecko-drezdeneckim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów techników w roku szkolnym 2009/2010 była o 4,8% wyższa niż pięć lat wcześniej.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu strzelecko-drezdeneckiego było 184,7km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 173,2 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 14,8 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był najniższy wśród lubuskich powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 204,2 km, a o nawierzchni ulepszonej było 81,0 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 16,4 (16,1 dla województwa). Była to 4 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 25650 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim liczba samochodów osobowych wzrosła o 26,0%, tj. o 3,1 pkt. proc. mniej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 509 samochodów osobowych, tj. o 25,4% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 14,7% i był najwyższy wśród lubuskich powiatów.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowane były 3692 samochody ciężarowe, tj. o 27,6% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 80 pojazdów, tj. o 11 więcej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to pierwsza lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2922, tj. o 11,5% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 58, tj. o 85,6% więcej niż województwie, co stawia powiat na 1 lokacie w województwie.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	20,4	406
	2009	25,7	509
Samochody ciężarowe	2005	2,9	58
	2009	3,7	80
Motocykle	2005	2,6	52
	2009	2,9	58

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie strzelecko - drezdeneckim wynosiła 361,1 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 11,9%. Przyrost nastąpił we wszystkich gminach, największy w gminie Drezdenko o 33,7% i Strzelce Krajeńskie o 14,2%. W gminie Stare Kurowo długość sieci wodociągowej pozostała na niezmiennym poziomie. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 28,9 km sieci wodociągowej, tj. o 11,6% więcej niż przed czterema laty. Gęstość sieci wodociągowej była o 34,2% mniejsza niż średnio w województwie. Wśród lubuskich powiatów ziemskich jest to jeden z mniejszych wskaźników, który plasuje powiat na 9 lokacie. Wśród gmin powiatu najwyższa gęstość sieci wodociągowej wystąpiła w gminie Stare Kurowo 69,4 km i Zwierzyn 56,7% km na 100 km².

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 81,0% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 79,9% ogółu ludności. Wielkość ta w 2009 r. była mniejsza od przeciętnej wojewódzkiej. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 97,3% i 66,3% ogółu. Korzystających mieszkańców wsi powiatu strzelecko–drezdeneckiego jest o 11,7 pkt. proc. mniej w porównaniu do przeciętnej w województwie.

Sieć wodociągowa

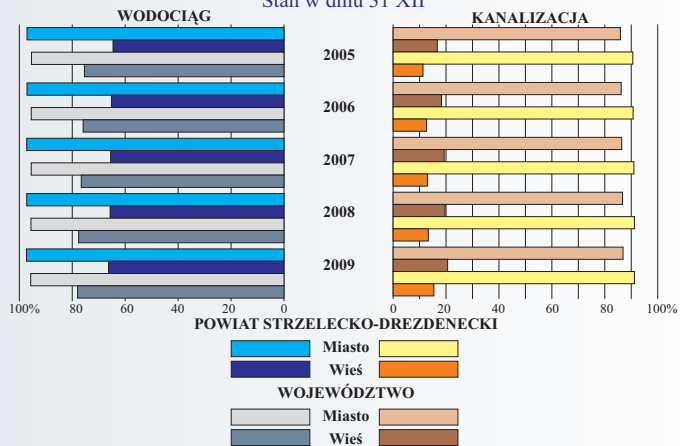
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	322,8	25,9	79,9	25,6
	2009	361,1	28,9	81,0	27,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	59,9	17,1	81,1	24,6
	2009	63,6	18,1	81,8	26,4
w tym miasto	2005	15,7	275,9	95,1	27,7
	2009	16,4	288,2	95,2	27,5
Drezdenko	2005	65,2	16,3	78,4	26,6
	2009	87,2	21,8	80,2	29,6
w tym miasto	2005	21,7	202,0	96,9	35,8
	2009	23,4	218,3	97,1	37,7
Strzelce Krajeńskie	2005	87,3	27,4	87,4	27,7
	2009	99,7	31,3	87,9	28,4
w tym miasto	2005	34,0	688,3	97,8	29,4
	2009	34,8	704,5	98,1	33,3
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	53,8	69,1	75,8	21,0
	2009	53,8	69,4	76,8	22,8
Zwierzyn	2005	56,6	56,1	58,2	20,1
	2009	56,8	56,7	59,8	20,5

a W ciągu roku.

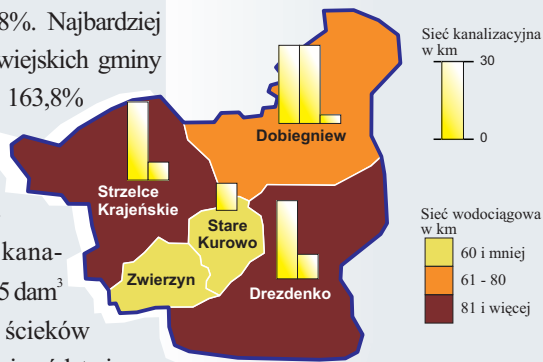
W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1367 dam³ wody, tj. o 5,9% więcej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 27,4 m³ wody, tj. o 7,0% więcej niż przed czterema laty. Największy wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Drezdenko (11,3%) i Stare Kurowo (8,6%).

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu strzelecko - drezdeneckiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 150,0 km, co stanowiło 5,8% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie Dobiegniew 63,3 km i Drezdenko 39,4 km. W porównaniu do 2005 r. długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 24,8%. Najbardziej wzrosła na terenach wiejskich gminy Strzelce Krajeńskie o 163,8% i Dobiegniew o 76,5%. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 949,5 dm³ ścieków, tj. 3,2% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 12,0 km, tj. 34,4% mniej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten stawia powiat na 10 lokacie wśród powiatów ziemskich. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie gminy Dobiegniew i Stare Kurowo, odpowiednio 18,0 i 13,4 km na 100 km². Widoczna jest różnica zagęszczenia kanalizacji na terenach miejskich i obszarze wiejskim gmin miejsko – wiejskich. W gminie Dobiegniew przy przeciętnym zagęszczeniu kanalizacji 18,0 km na 100 km² a terenie miejskim wskaźnik ten wyniósł 557,1 km, a na obszarze wiejskim 9,1 km na 100 km².

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone
	w km	na 100 km ²		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005: 120,2	2005: 9,6	2005: 48,6	2005: 957,2
	2009: 150,0	2009: 12,0	2009: 51,4	2009: 949,5
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005: 38,7	2005: 11,0	2005: 58,2	2005: 114,3
	2009: 63,3	2009: 18,0	2009: 64,0	2009: 138,7
w tym miasto	2005: 20,8	2005: 365,6	2005: 88,8	2005: 81,7
	2009: 31,7	2009: 557,1	2009: 89,1	2009: 92,0
Drezdenko	2005: 33,3	2005: 8,3	2005: 51,6	2005: 384,0
	2009: 39,4	2009: 9,9	2009: 53,3	2009: 392,0
w tym miasto	2005: 17,3	2005: 161,1	2005: 85,6	2005: 384,0
	2009: 23,4	2009: 218,3	2009: 86,6	2009: 385,1
Strzelce Krajeńskie	2005: 37,8	2005: 11,9	2005: 61,4	2005: 439,1
	2009: 36,9	2009: 11,6	2009: 64,8	2009: 388,8
w tym miasto	2005: 25,1	2005: 508,1	2005: 96,3	2005: 402,1
	2009: 3,4	2009: 68,8	2009: 96,6	2009: 318,1
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005: 10,4	2005: 13,4	2005: 19,4	2005: 19,8
	2009: 10,4	2009: 13,4	2009: 21,2	2009: 30,0

a W ciągu roku.

Nieco ponad połowa (51,4%) ogółu ludności korzystała z sieci kanalizacyjnej. Pomimo wzrostu od 2005 r. tego odsetka o 5,8% nadal jest to jeden z najniższych udziałów korzystających wśród lubuskich powiatów ziemskich. W województwie w 2009 r. wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 62,8% ogółu ludności.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu strzelecko – drezdeneckiego 17,6 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 35,1 GW·h energii, tj. o 3,8% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 1995 kW·h, czyli o 1,9% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 2,7% niższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 704 kW·h, czyli o 2,8% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 126,2 km, tj. o 25,6% więcej niż w 2005 r. Przyrost długości sieci gazowej był bardziej dynamiczny niż w województwie. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 1772, tj. o 15,0%. W powiecie Strzelecko-drezdeneckim z sieci gazowej korzystało 3964 odbiorców, tj. o 9,0% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 781,0m³ gazu, tj. o 15,4% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił wzrost o 22,9%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 7,3 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 43,1%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 61,0%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 324,4 i 1,8 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu gorzowskiego oddano do użytkowania 173 mieszkania, tj. o 32,1% więcej niż w poprzednim roku i o 55,9% więcej w porównaniu do 2005 r.

Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw była dla powiatu nieco niższa niż średnia dla województwa.

W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 554,5, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 1175,8 w gminie Strzelce Krajeńskie do 192,3 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Stare Kurowo.

Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 3,46, tj. o 6,2% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była mniejsza od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 92,5 m², tj. o 6,6% mniej.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	111	415	9340	84,1
	2009	173	733	16008	92,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	9	48	1301	144,6
	2009	8	39	981	122,6
w tym miasto	2005	6	30	798	133,0
	2009	3	13	263	87,7
Drezdenko	2005	32	143	3198	99,9
	2009	40	195	4574	114,4
w tym miasto	2005	18	81	1865	103,6
	2009	20	97	2459	123,0
Strzelce Krajeńskie	2005	64	193	4283	66,9
	2009	107	398	7796	72,9
w tym miasto	2005	51	136	3120	61,2
	2009	92	312	5410	58,8
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	4	21	363	90,8
	2009	5	26	712	142,4
Zwierzyn	2005	2	10	195	97,5
	2009	13	75	1945	149,6

Największe mieszkania powstały w gminie Zwierzyn (149,6 m²) i Stare Kurowo (142,4 m²), a najmniejsze w gminie Strzelce Krajeńskie (72,9 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,2 izby, tj. o 2,3% mniej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie.

W nowych mieszkaniach gmin Zwierzyn i Stare Kurowo, o największej w powiecie przeciętnej powierzchni użytkowej, znajdowała się również największa przeciętna liczba izb i wyniosła odpowiednio 4,37 i 4,5 izby w 1 mieszkaniu.

Przeciętna izba miała 21,8 m² powierzchni użytkowej, tj. o 4,4% mniej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Stare Kurowo (27,4 m²), a najmniejszą w gminie Strzelce Krajeńskie (19,6 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego było 16,1 tys. mieszkań, tj. 4,6% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie mniejszy niż w województwie i wyniósł 3,3%, wobec 4,1%.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	15573	1083,4	69,6	3,94
	2009	16087	1131,6	70,3	3,95
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	2254	153,4	68,1	3,81
	2009	2284	157,1	68,8	3,83
w tym miasto	2005	1046	69,1	66,1	3,76
	2009	1058	70,7	66,8	3,78
Drezdenko	2005	5417	382,7	70,6	3,99
	2009	5630	402,8	71,5	4,01
w tym miasto	2005	3432	224,4	65,4	3,82
	2009	3584	237,2	66,2	3,84
Strzelce Krajeńskie	2005	5490	353,7	64,4	3,73
	2009	5711	371,5	65,0	3,74
w tym miasto	2005	3333	208,4	62,5	3,76
	2009	3519	221,3	62,9	3,75
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	1184	95,7	80,9	4,48
	2009	1206	98,5	81,7	4,50
Zwierzyn	2005	1228	97,9	79,7	4,34
	2009	1256	101,7	81,0	4,37

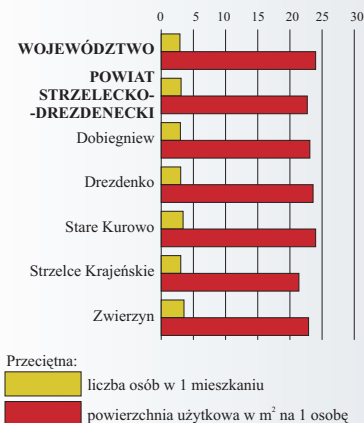
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 70,3 m² i była niewiele większa niż przeciętnie w województwie. Największe mieszkania były w gminach wiejskich Stare Kurowo 81,7 m² i Zwierzyn 81,0 m², a najmniejsze w gminie Strzelce Krajeńskie 65,0 m².

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,95 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej (gminy Stare Kurowo i Zwierzyn) miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,50 i 4,37 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu strzelecko-drezdeneckiego zamieszkiwała mniejsza niż w województwie liczba osób, tj. 3,09 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób, powyżej przeciętnej w powiecie, w mieszkaniu było w gminie Zwierzyn 3,54 i Stare Kurowo 3,40. Najmniej osób mieszkało w mieszkaniach gminy Dobiegniew 2,98.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 22,7 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 5,4% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Stare Kurowo 24,0 m² i Drezdenko 23,6 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Strzelce Krajeńskie 21,4 m² na 1 mieszkańca.

Zasoby mieszkaniowe w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 15,0%) przy wzroście wydatków (o 27,2%). Podobnie jak w poprzednich trzech latach, saldo dochodów i wydatków było ujemne, w 2009 r. ukształtowało się na poziomie minus 5,2 mln zł.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

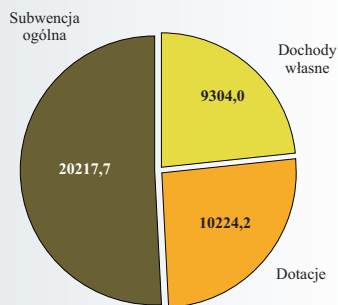
WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	31413,8	623,54	28549,1	566,68
	2009	39745,9	795,94	44909,2	899,33
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	94234,9	1870,48	88105,6	1748,82
	2009	129378,5	2590,89	143401,0	2871,69
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2005	14714,2	2101,72	15426,3	2203,44
	2009	22943,4	3361,67	25240,3	3698,21
Drezdenko	2005	32376,8	1872,90	30795,9	1781,45
	2009	40120,7	2332,73	41785,1	2429,51
Strzelce Krajeńskie	2005	28785,7	1651,69	25505,3	1463,47
	2009	40688,7	2347,33	47717,7	2752,84
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	2005	8853,4	2119,56	8001,9	1915,71
	2009	12487,5	3035,36	14211,8	3454,50
Zwierzyn	2005	9504,9	2118,32	8376,3	1866,78
	2009	13138,3	2943,16	14446,1	3236,13

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego są o 9,3% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Środki własne w 2009 r. stanowiły 23,4% dochodów budżetu powiatu (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 186,32 zł, tj. o 18,4% więcej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych 11,0% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Dalsze 25,7% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 24,0% dotacje celowe, a 1,7% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 50,9% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 69,6% przypadało na część oświatową.

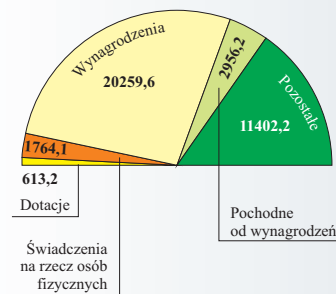
Powiat strzelecko-drezdenecki wyróżnia niski udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu, wolno rosnący w poszczególnych latach. W 2009 wyniósł 2,8% (wobec 1,3% w 2008 r., 1,5% w 2007 r. i 1,0% w 2006 r.).

Z ogółu wydatków budżetu powiatu strzelecko-drezdeneckiego 82,4% (tj. 37,0 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 73,4% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 45,1% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 48,5% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 31,7% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 7,9 mln zł, tj. 17,6% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 5,1 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 158,38 zł, tj. blisko pięciokrotnie więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego zamknęły się deficytem na poziomie minus 14,0 mln zł. Największą przewagę wydatków nad dochodami notowano w gminie Strzelce Krajeńskie – na poziomie minus 7,0 mln zł, a na najmniejszą w gminie Zwierzyn – minus 1,3 mln zł.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 37,3%, przy wzroście wydatków o 62,8%.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego wzrosły o 38,5% i były najwyższe w gminie Dobiegniew – o 29,7% wyższe niż średnio w gminach powiatu i o 59,9% wyższe niż w 2005 r. Wysokie w skali powiatu dochody na mieszkańca notowano także w gminie Stare Kurowo (17,2% powyżej średniego poziomu w powiecie) oraz w gminie Zwierzyn (o 13,6% więcej niż średnio w gminach powiatu). Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Drezdenko (o 10,0% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu).

W ostatnich latach widoczny jest wzrost aktywności gmin w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	43,9	21,4	34,7
	2009	39,7	27,4	32,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	41,7	21,0	37,3
	2009	30,7	37,6	31,7
Drezdenko	2005	47,9	21,4	30,7
	2009	47,9	22,5	29,6
Strzelce Krajeńskie	2005	45,1	20,7	34,2
	2009	45,0	21,3	33,7
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	34,6	24,3	41,1
	2009	27,0	38,9	34,1
Zwierzyn	2005	37,9	21,5	40,6
	2009	26,4	32,1	41,5

W 2009 r. gminy powiatu strzelecko-drezdeneckiego pozyskały łącznie ponad 5,4 mln zł, tj. o 112,8% więcej niż w 2006 roku, co stanowiło łącznie 4,2% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasiliło budżet gminy Dobiegniew (ponad 3,9 mln zł, co stanowiło 17,2% dochodów budżetu gminy), a spośród gmin wiejskich – gminy Zwierzyn, do budżetu której wpłynęło blisko 0,8 mln zł, tj. 6,0% dochodów budżetu gminy. Najmniejsze wsparcie budżetu za pomocą środków z funduszy Unii Europejskiej uzyskały gminy Strzelce Krajeńskie i Drezdenko (mniej niż 0,2 mln zł).

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 64,2%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Strzelce Krajeńskie (o 88,1%) oraz Stare Kurowo (o 80,3%).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	2529,2	2,5	2425,7
	2007	2523,6	2,3	1915,0
	2008	1876,7	1,5	977,8
	2009	5382,0	4,2	4470,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2006	970,3	6,2	966,2
	2007	532,5	3,2	397,0
	2008	261,3	1,3	3,8
	2009	3938,5	17,2	3774,6
Drezdenko	2006	1406,9	4,1	1406,9
	2007	343,2	0,9	229,6
	2008	145,9	0,4	-
	2009	198,4	0,5	52,3
Strzelce Krajeńskie	2006	52,5	0,2	52,5
	2007	1327,6	3,5	1288,4
	2008	852,6	2,0	761,8
	2009	154,0	0,4	-
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2006	65,1	0,7	-
	2007	152,0	1,5	-
	2008	223,9	2,1	-
	2009	298,7	2,4	119,2
Zwierzyn	2006	34,4	0,4	-
	2007	168,3	1,7	-
	2008	393,1	3,3	212,2
	2009	792,4	6,0	524,0

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowanych było 4167 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 4,1% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów wzrosła o 283, tj. o 7,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	3884	121	3763
	2009	4167	135	4032
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	533	18	515
	2009	630	27	603
w tym miasto	2005	307	15	292
	2009	373	25	348
Drezdenko	2005	1509	38	1471
	2009	1579	35	1544
w tym miasto	2005	1039	29	1010
	2009	1035	26	1009
Strzelce Krajeńskie	2005	1324	44	1280
	2009	1456	48	1408
w tym miasto	2005	1039	39	1000
	2009	1098	43	1055
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	264	11	253
	2009	245	11	234
Zwierzyn	2005	254	10	244
	2009	257	14	243

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2005	145	65	3253
	2009	205	88	3328
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	2005	19	6	455
	2009	22	9	491
w tym miasto	2005	14	5	248
	2009	13	5	259
Drezdenko	2005	36	15	1318
	2009	47	15	1368
w tym miasto	2005	19	7	903
	2009	28	7	893
Strzelce Krajeńskie	2005	67	33	1053
	2009	111	53	1073
w tym miasto	2005	58	30	814
	2009	81	41	791
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2005	11	4	218
	2009	13	4	193
Zwierzyn	2005	12	7	209
	2009	12	7	203

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w wszystkich gminach miejsko-wiejskich powiatu strzelecko-drezdeneckiego oraz w gminie wiejskiej Zwierzyn, w tym największy wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Dobiegniew (o 18,2%) oraz w gminie Strzelce Krajeńskie (o 10,0%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano jedynie w gminie wiejskiej Stare Kurowo o 7,2%.

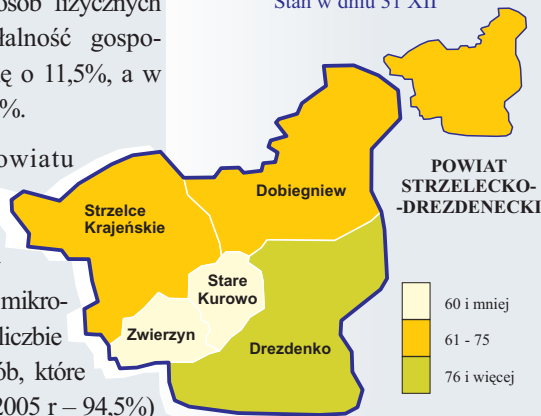
Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko – wiejskiej Drezdenko – 37,9% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie strzelecko - drezdeneckim 4,9% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 88 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,3% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie 54,1% wszystkich spółek handlowych w powiecie ślubickim oraz w gminie Drezdenko (22,9%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 41,4%. Największy wzrost wystąpił w gminach Strzelce Krajeńskie (o 65,7%) i Drezdenko (30,6%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 3328 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 75 jednostek, tj. o 2,3%, w tym największy w gminie Dobiegniew (o 7,9%). Spadek ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wystąpił w gminach wiejskich powiatu. W gminie stare Kurowo ilość osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zmniejszyła się o 11,5%, a w gminie Zwierzyn o 2,9%.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,1% (w 2005 r – 94,5%) ogółu zarejestrowanych jednostek.

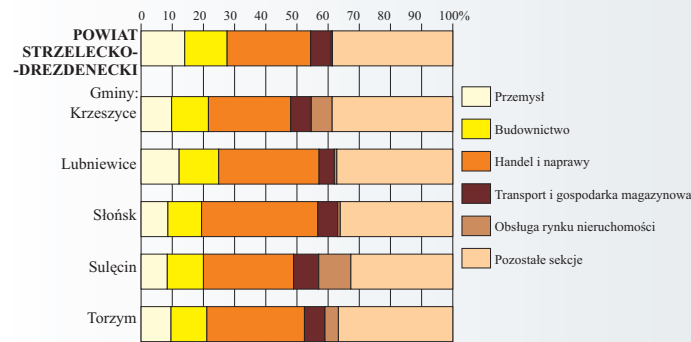

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat strzelecko-drezdenecki 2005	3884	3670	175	36	3
-drezdenecki 2009	4167	3923	207	36	1
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	630	600	28	2	-
w tym miasto	373	351	20	2	-
Drezdenko	1579	1499	64	15	1
w tym miasto	1035	977	48	9	1
Strzelce Krajeńskie	1456	1363	80	13	-
w tym miasto	1098	1023	62	13	-
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	245	229	14	2	-
Zwierzyn	257	232	21	4	-

Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 5,0% (w 2005 - r. 4,5%), a podmiotów średnich (50-249 osób) 0,9% (w 2005 r. – 0,1%).

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

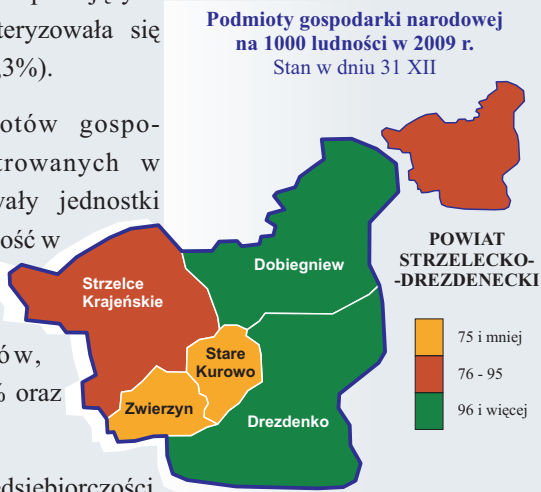

Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Dobiegniew 95,2% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Zwierzyn (90,3%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 31,3% ogółu podmiotów, budownictwo 11,5% oraz przemysł 9,6%

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Dobiegniew (93) i Drezdenko (92), a najniższy w gminach: Zwierzyn (58). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadały 84 podmioty gospodarki narodowej.

POWIAT SULECIŃSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Położony w środkowo-północnej części województwa powiat suleciński jest najslabiej zaludnionym obszarem (30 osób/km²). Powierzchnię 1178 km² zamieszkuje 35,5 tys. osób, z tego niemal 60% ludności mieszka na wsi. Obszar wiejski zajmuje 97% powierzchni powiatu. Blisko 1 (45,7%) populacji skupia się w gminie miejsko-wiejskiej Sulęcín.

Liczba ludności nieznacznie wzrosła (o 0,2%) w porównaniu do 2005 r. Przyrost demograficzny ograniczał relatywnie niski przyrost naturalny i deficyt migracyjny w ruchu wewnętrznym. Większy wzrost liczby ludności odnotowało miasto Sulęcín (o 1,3%). Również gminy wiejskie Krzeszyce (więcej o 1,2%) i Słońsk (o 1,1%) zyskały nowych mieszkańców: pierwsza w wyniku napływu ludności osiedleńczej, druga – wskutek nadwyżki liczby urodzeń nad liczbą zgonów.

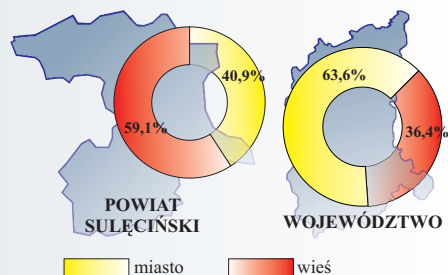
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat suleciński	2005	1177	35431	17875	30	102
	2009	1178	35492	17839	30	101
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	2005	130	3067	1558	24	103
	2009	130	3067	1549	24	102
w tym miasto	2005	12	1933	998	160	107
	2009	12	1942	992	160	104
Sulęcín	2005	319	16232	8297	51	105
	2009	320	16211	8248	51	104
w tym miasto	2005	8	9979	5177	1166	108
	2009	9	10105	5258	1180	108
Torzym	2005	375	6817	3426	18	101
	2009	375	6795	3400	18	100
w tym miasto	2005	9	2479	1285	272	108
	2009	9	2470	1294	271	110
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	2005	194	4556	2185	23	92
	2009	194	4610	2214	24	92
Słońsk	2005	159	4759	2409	30	103
	2009	159	4809	2428	30	102

Struktura ludności według płci wskazuje na mniejszą od średniej wojewódzkiej dysproporcję. Kobiety stanowią 50,3% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 101 (kobiet na 100 mężczyzn); w województwie – 106. Większa dysproporcja płci występuje w podziale na miasto i wieś. W miastach zdecydowanie przeważają kobiety, średnio na 100 mężczyzn było 108-110 kobiet. Jedynie w gminie Krzeszyce występowała przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami.

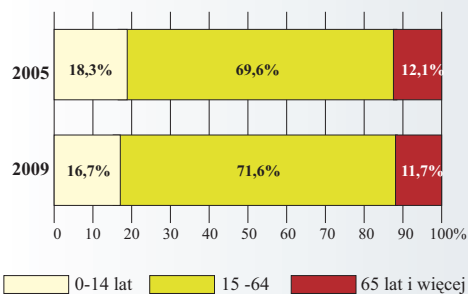
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

W 2009 r. powiat liczył 5,9 tys. osób młodych (0-14 lat) i 4,2 tys. osób starszych (65 lat i więcej). W porównaniu do 2005 r. zmniejszyła się zarówno liczba osób młodych (o 8,3%), jak i starszych (o 2,9%); udział tych grup w ludności ogółem wyniósł odpowiednio: 16,7%

i 11,7% (w województwie odpowiednio: 15,5% i 11,8%). W wieku 15-64 lata było 25,4 tys. osób. Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że populacja powiatu jest młodsza od średniej wojewódzkiej, co potwierdza mediana wieku. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 36,1 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

W okresie pięciu lat zwiększył się odsetek osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (odpowiednio o: 1,6 i 0,6 pkt. proc.) oraz zmniejszył się odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (o 2,3 pkt. proc.). W 2009 r. w mieście Lubniewice udział ludności w wieku aktywności zawodowej był wyższy niż średnio w powiecie (64,9% mieszkańców) i wyniósł 68,3%.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat sulęciński	2005	23,0	63,3	13,8	58
	2009	20,7	64,9	14,4	54
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	20,4	66,3	13,3	51
	2009	17,8	67,3	14,9	49
w tym miasto	2005	19,0	67,6	13,5	48
	2009	16,4	68,3	15,3	46
Sulęcín	2005	22,7	63,9	13,4	56
	2009	20,7	64,9	14,4	54
w tym miasto	2005	20,8	65,8	13,3	52
	2009	19,5	65,6	14,9	52
Torzym	2005	23,4	63,2	13,4	58
	2009	21,4	64,5	14,1	55
w tym miasto	2005	22,6	65,3	12,0	53
	2009	19,6	67,4	13,0	48
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	23,7	60,5	15,7	65
	2009	20,8	63,8	15,4	57
Słońsk	2005	24,0	61,9	14,1	61
	2009	21,7	65,0	13,3	54

Z drugiej strony, wskutek spadku poziomu urodzeń, niższy był odsetek osób w wieku poniżej 18 lat (16,4%), co wskazuje na starszą od powiatowej strukturę wieku ludności oraz rokuje szybki spadek potencjału ekonomicznego miasta.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadały 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 58 osób), w tym 22 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

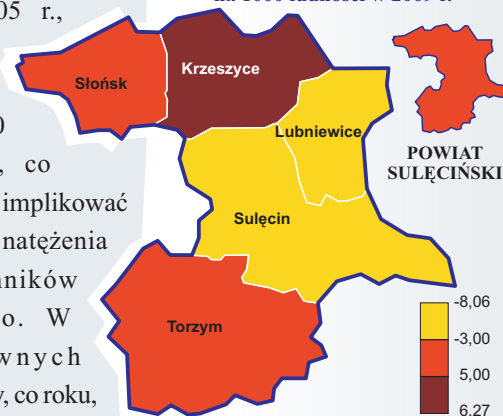
Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat sulęciński	2005	5,03	11,38	9,90	1,48
	2009	6,35	11,64	10,69	0,95
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	4,52	9,36	9,68	-0,32
	2009	6,13	7,42	6,45	0,97
w tym miasto	2005	5,62	10,72	10,21	0,51
	2009	5,62	6,13	6,64	-0,51
Sulęcín	2005	4,65	12,42	10,15	2,26
	2009	6,72	11,59	11,34	0,25
w tym miasto	2005	5,87	11,94	7,96	3,98
	2009	6,53	11,68	9,60	2,08
Torzym	2005	7,34	13,09	9,21	3,88
	2009	6,51	13,75	9,70	4,05
w tym miasto	2005	7,06	12,95	8,63	4,32
	2009	10,47	12,89	12,08	0,81
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	5,10	8,42	8,42	-
	2009	5,41	11,89	12,54	-0,65
Słońsk	2005	3,29	9,46	11,52	-2,06
	2009	5,95	11,29	10,88	0,41

W 2009 r. współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie nieco niższym niż w 2005 r. (1,0‰ wobec 1,5‰). W gminach stopa przyrostu naturalnego wykazywała większe fluktuacje: w mieście Torzym współczynnik zmniejszył się z 4,3‰ do 0,8‰.

Również w Torzymiu, w porównaniu do 2005 r., znacznie wzrósł poziom zawierania małżeństw (z 7 do 10 na 1000 ludności), co może w przyszłości implikować korzystne zmiany natężenia innych współczynników ruchu naturalnego. W wyniku negatywnych migracji na pobyt stały, co roku, powiat traci niemal 2 osoby na

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

1000 mieszkańców; wśród gmin jedynie Krzeszyce rejestrują stały napływ ludności w celach osiedleńczych (6,3‰ w 2009 r.).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu sulęcińskiego zajmowały obszar 66998,3 ha stanowiąc 9,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 64921,6 ha porastały 55,1% powierzchni powiatu.

Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Torzym (19,7%) i Sulęcín (17,2%), a najmniejszym gmina Słońsk (3,0%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Lubniewice (64,9%) i Sulęcín (63,3%), a najniższy w gminie Słońsk (22,0%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu sulęcínskiego wynosiła 60998,8 ha, co stanowiło 4,4% powierzchni geograficznej województwa i 51,8% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Torzym (15,2%) i Sulęcín (12,1%), a najmniejszym gminy Lubniewice i Krzeszyce (po 6,7%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

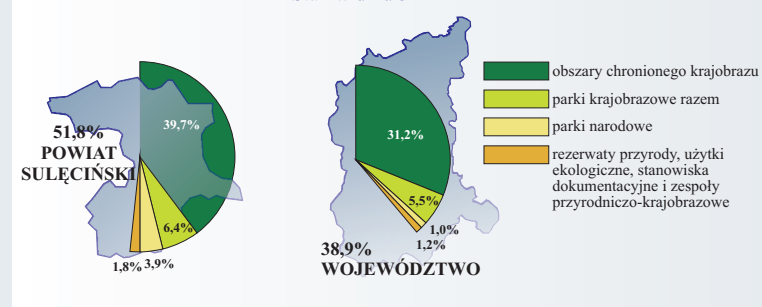
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
			w ha		
Powiat sulęcínski	2005	61156,0	477,6	46796,2	165,7
	2009	60998,8	477,6	46759,5	191,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	7866,2	50,5	6566,5	9,6
	2009	7866,2	50,5	6566,5	9,6
Sulęcín	2005	14184,4	115,9	12463,0	-
	2009	14189,9	115,9	12463,0	-
Torzym	2005	17934,8	239,3	17539,7	155,8
	2009	17960,8	239,3	17539,7	181,8
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	7933,0	-	7933,0	-
	2009	7896,3	-	7896,3	-
Słońsk	2005	13237,6	71,9	2294,0	0,3
	2009	13085,6	71,9	2294,0	0,3

W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,3%. Wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody wystąpił w gminie Torzym (o 0,1%), spadek miał miejsce w dwóch gminach (najgłębszy w gminie Słońsk o 1,1%), natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w gminach Lubniewice i Sulęcín nie uległa zmianie.

Spośród 94 pomników przyrody występujących w powiecie sulęcínskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminie Sulęcín – 55, a najmniej w Słońsku – 4.

Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogólnej w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

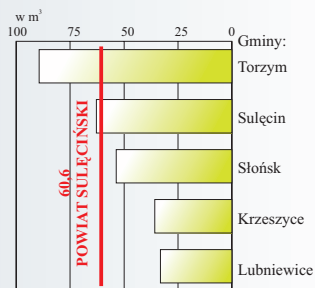
Sulęcínski jest dziewiątym powiatem w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 60,6 m³, tj. o 27,9 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 44,4% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, 27,6% w rolnictwie, a 14,6% w przemyśle.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby:

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

- rolnictwa i leśnictwa (na obszarze wiejskim gminy Torzym – 72,2% i ogółu zużytej wody),
- przemysłu (w gminie Sulęcín – 30,1%).

Wielkość zużycia wody w gminie Lubniewice, mieście Sulęcín oraz w gminach Krzeszyce i Słońsk jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych.

W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 82,3%, 80,8%, 73,3% i 70,0% zużytej wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane		
		razem	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		w dam ³		w % ogółem
Powiat sulęciński 2005	1157	1110	80,7	15,2
2009	1126	1044	76,0	16,8
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice 2005	114	109	96,0	-
2009	115	112	97,4	-
Sulęcín 2005	684	684	100,0	-
2009	657	591	90,0	-
Torzym 2005	185	164	11,9	76,9
2009	153	144	2,0	92,4
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce 2005	34	34	-	100,0
2009	48	48	-	100,0
Słońsk 2005	141	119	84,4	-
2009	153	149	97,3	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
	w dam ³		
Powiat sulęciński 2005	47	47	65,0
2009	82	82	62,7
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice 2005	5	5	82,6
2009	3	3	85,3
Sulęcín 2005	-	-	68,9
2009	66	66	71,0
Torzym 2005	21	21	47,9
2009			
Gminy wiejskie:	9	9	52,5
Krzeszyce 2005	-	-	28,5
2009	-	-	32,5
Słońsk 2005	22	22	100,0
2009	4	4	63,2

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1125,7 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 2,7% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Sulęcín (58,4% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim gminy Lubniewice (2,1% wartości ogółem). Prawie 93% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie biologicznemu (81,9% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (18,1%).

W powiecie sulęcińskim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 81,7 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

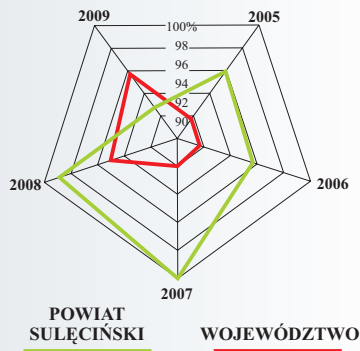

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 62,7% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 65,0%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat suleciński na 6 lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta Torzym (99,4%), Lubniewice (99,2%) i Sulęcín (99,0%), a najniższym obszar wiejski Sulęcína (24,7%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie sulecińskim 172 tony (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 0,6% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 35,3%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,1 tony (o 1,9 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Ponad 77% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 36,1% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 64,9% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

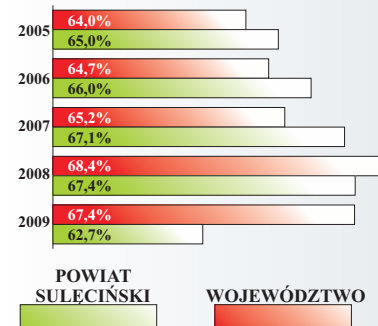

Lubuskiem.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 39 ton (2,8% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 3,3 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 6,6 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 10678 ton, tj. 0,5% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 9,1 tony (o 130,5 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie sulecińskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na 13. miejscu w województwie (przed powiatem wschowskim).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie sulecińskim wytworzono 13,8 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), które całkowicie poddano odzyskowi. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 11,7 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 40,5 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 3,3 tys. ton, tj. o 31,4%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 100,0% poddano odzyskowi.

W 2009 r. w powiecie sulęcińskim zebrano 8700 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 7,4 tony w przeliczeniu na km² i 246 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat sulęciński	2005	6928,9	840,7
	2009	2453,5	4488,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	2005	1151,0	273,0
	2009	-	3493,7
w tym miasto	2005	1128,0	273,0
	2009	-	3493,7
Sulęcín	2005	1950,8	159,7
	2009	4250,6	889,1
w tym miasto	2005	3070,3	62,3
	2009	1234,2	-
Torzym	2005	85,1	-
	2009	605,3	23,6
w tym miasto	2005	64,8	-
	2009	605,3	-
Gminy wiejskie:			
Krzyszczycy	2005	360,0	408,0
	2009	-	82,0
Słońsk	2005	382,0	-
	2009	597,6	-

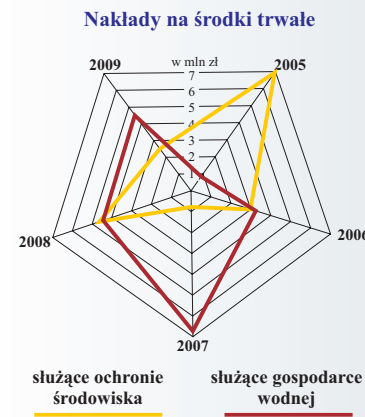
W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 2,5 mln zł, tj. 69 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 75,9% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 24,1% - na zmniejszenie hałasu i wibracji.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Sulęcín, w której wydano 51,0% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 77 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 4,5 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 127 zł. Najwięcej – 77,8% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Lubniewice.

Środki finansowe przeznaczono na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 77,8% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej oraz na ujęcia i doprowadzenia wody – 22,2%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki z budżetu centralnego, województwa i powiatu (stanowiące łącznie 55,0% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 22,5% pochodziło z funduszy ekologicznych i środków własnych, inne środki stanowiły 14,0%, a pozostałe 8,5% pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie sulęcińskim było 6,5 tys. pracujących, tj. 3,1% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 1,9 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 3,0% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	2005	7386	4152	330
	2009	6539	3454	284
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005	274	146	135
	2009	252	136	122
w tym miasto	2005	231	128	177
	2009	209	123	157
Sulęcín	2005	4452	2781	429
	2009	3796	2205	361
w tym miasto	2005	4022	2529	612
	2009	3207	1941	484
Torzym	2005	1203	617	279
	2009	1237	617	282
w tym miasto	2005	742	433	458
	2009	762	439	458
Gminy wiejskie:				
Krzyszczycy	2005	409	152	148
	2009	493	191	168
Słońsk	2005	1048	456	356
	2009	761	305	243

W relacji do 2005 r. liczba pracujących spadła o 11,5% (jest to najgłębszy spadek liczby pracujących wśród lubuskich powiatów), natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się w ciągu czterech lat o 36,3%.

Bezrobotni zarejestrowani

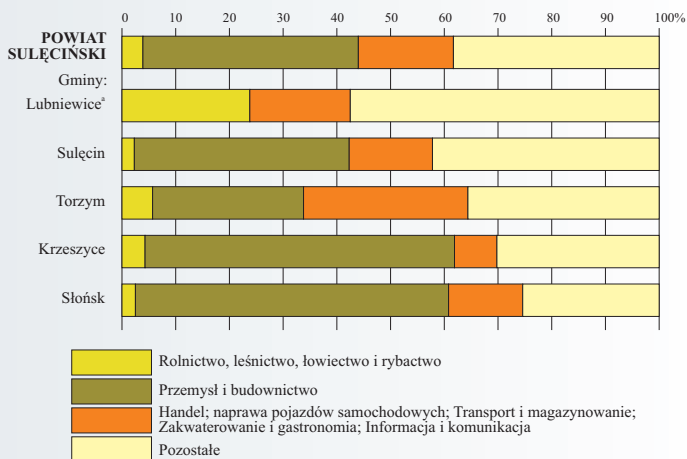
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	2005	2911	1200	130
	2009	1855	975	81
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005	330	113	162
	2009	202	108	98
Sulęcín	2005	1277	479	123
	2009	908	475	86
Torzym	2005	499	216	116
	2009	370	182	84
Gminy wiejskie:				
Krzyszczycy	2005	379	185	137
	2009	182	97	62
Słońsk	2005	426	207	145
	2009	193	113	62

W powiecie sulęcińskim blisko 2,4 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 3,2% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 36,4% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminach wiejskich: Słońsk i Krzyszczycy.

Sektor usługowy koncentruje 56,0% pracujących w powiecie sulęcińskim, w tym 11,6% przypada na edukację, 10,5% – na opiekę zdrowotną i pomoc społeczną, a 9,3% - na administrację i obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Dalsze 7,3% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z handlem; naprawą pojazdów samochodowych, a 6,1% – z transportem i gospodarkę magazynową. W sektorze rolniczym pracuje 3,9% ogółu pracujących w powiecie.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r. Stan w dniu 31 XII

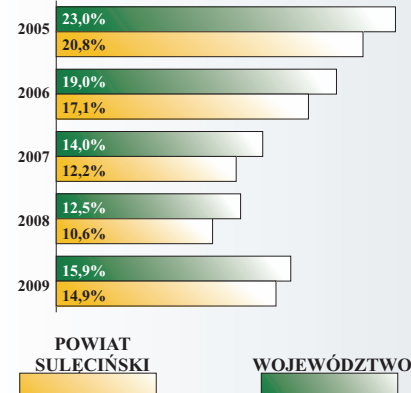
a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: przemysł i budownictwo ujęto w grupie pozostałych sekcji.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 8,1% (wobec 13,0% w 2005 r.), w tym najmniejszy był w gminach Słońsk i Krzeszyce – po 6,2%. Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 14,9% (wobec 20,8% przed czterema laty) stawia powiat sulęciński na 3 lokacie wśród powiatów ziemskich o najniższej stopie bezrobocia (za świebodzińskim i gorzowskim).

W 2009 r. 87,2% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 4,7% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Niższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (21,5% wobec 37,8% przeciętnie w Lubuskim).

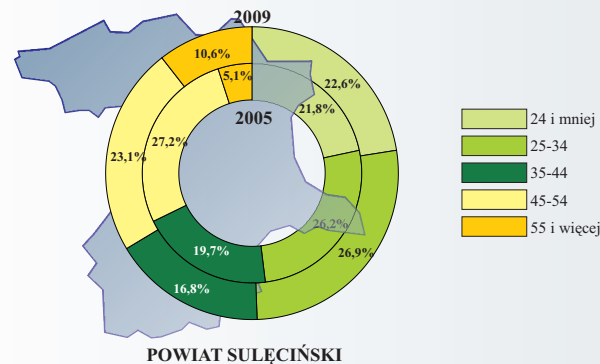
W 2009 r. 64,8% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Podobnie jak w 2005 r. udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wyniósł około 20%, natomiast zwiększył się odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 22,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,6% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskim). Wyższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (25,6% wobec 22,9% w województwie).

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

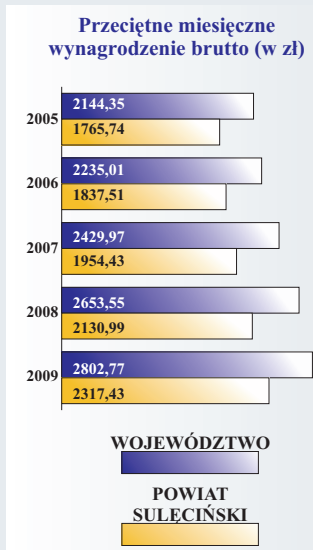

POWIAT SULĘCIŃSKI

Sulęciński jest powiatem o najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wśród powiatów lubuskich. W 2009 r. średnia płaca wyniosła 2317,43 zł i była o 17,3% niższa niż przeciętnie w województwie. W relacji do 2005 r. wzrosła o 31,2%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie transportu i magazynowania oraz zakwaterowania i gastronomii. W przemyśle, koncentrującym 39,7% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 1975,13 zł, tj. o 14,8% mniej niż przeciętnie w powiecie i 29,5% mniej niż średnio w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie sulęcińskim funkcjonowało 13 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 5,0% wszystkich bibliotek w województwie.

W porównaniu z 2005 r. liczba czytelników bibliotek spadła o 869, tj. o 15,8%. Największy spadek liczby czytelników odnotowano w gminie Słońsk (o 36,9%).

Znaczny spadek wystąpił również na obszarach wiejskich gmin Torzym (o 28,8%) i Sulęcín (o 23,9%). Wzrost czytelników odnotowano jedynie w gminie Krzeszyce o 22,6%.

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 17,2% w stosunku do 2005 r. Spadek odnotowano we wszystkich gminach powiatu sulęcińskiego, największy wystąpił na obszarze wiejskim gminy Sulęcín (o 32,6%).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat sulęciński	2005	13	165819	5512
	2009	13	158961	4643
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005	1	21292	680
	2009	1	21867	564
w tym miasto	2005	1	21292	680
	2009	1	21867	564
Sulęcín	2005	4	62360	2782
	2009	4	62759	2130
w tym miasto	2005	1	41810	1995
	2009	1	41721	1531
Torzym	2005	3	32185	679
	2009	3	28422	566
w tym miasto	2005	1	12711	391
	2009	1	13039	361
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2005	3	31315	870
	2009	3	28663	1067
Słońsk	2005	2	18667	501
	2009	2	17250	316

a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat sulęciński	2005	103453	18,8
	2009	85680	18,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	2005	8250	12,1
	2009	5924	10,5
w tym miasto	2005	8250	12,1
	2009	5924	10,5
Sulęcín	2005	46577	16,7
	2009	39762	18,7
w tym miasto	2005	30582	15,3
	2009	28978	18,9
Torzym	2005	14356	21,1
	2009	12126	21,4
w tym miasto	2005	6937	17,7
	2009	6150	17,0
Gminy wiejskie:			
Krzyszycy	2005	16537	19,0
	2009	12888	12,1
Słońsk	2005	17733	35,4
	2009	14980	47,4

W stosunku do 2005 r. zmniejszył się również nieznacznie wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 18,5 (18,8 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie sulęcińskim w 2009 r. stanowiła 13,1% populacji powiatu (15,6 % w 2005 r.) i jest to jeden z najniższych wskaźników w województwie - niższy był jedynie w powiecie gorzowskim i strzelecko – drezdeneckim.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów i kin.

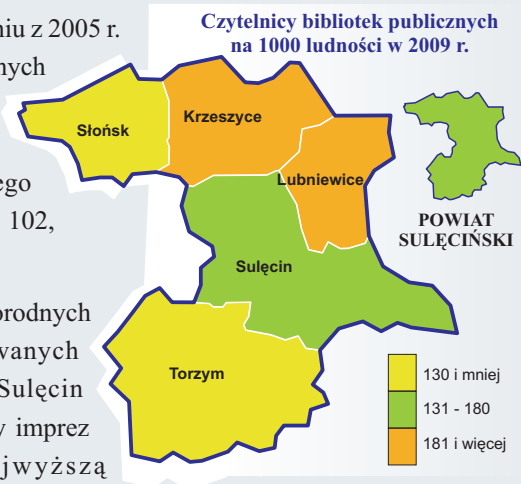
W powiecie sulęcińskim w 2009 r. działało 1 muzeum w gminie Słońsk, które udostępniło zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 349 muzealiów. Muzeum zwiedziło 4000 osób, w tym 500 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 12,5%.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie sulęcińskim funkcjonowało 1 kino stałe w mieście Sulęcín. Do dyspozycji widzów pozostawało 280 miejsc na widowni (288 miejsc w 2005 r.), z których w ciągu 2009 r. skorzystało 1227 widzów, tj. o 46,5% mniej niż w 2005 r.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i

świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu sulęcińskiego instytucje wzrosła o 102, tj. o 50,0%.

Większość różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Sulęcín 90,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Krzyszycy – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 226 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu sulęcińskiego wyniósł w 2009 r. 128 osób i był niższy o 2,3% w porównaniu z 2005 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat sulęciński	2005	3	204	26680
	2009	3	306	39247
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2009	1	13	850
w tym miasto	2009	1	13	850
Sulęcín	2005	1	108	20100
	2009	1	278	35007
w tym miasto	2005	1	108	20100
w tym miasto	2009	1	278	35007
Torzym	2005	1	76	4080
	2005	1	76	4080
Gmina wiejska				
Krzyszycze	2005	1	20	2500
	2009	1	15	3390

a Stan w dniu 31 XII.

Uwarunkowania przyrodniczo – krajobrazowe powiatu (łagodny klimat, czyste środowisko, malowniczo położone jeziora i lasy oraz liczne zabytki) sprzyjają rozwojowi turystyki pieszej, rowerowej, konnej i wodnej.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu sulęcińskiego funkcjonowało 31 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 10,1% wszystkich obiektów w województwie.

Bazę noclegową powiatu sulęcińskiego tworzyło 11 obiektów hotelowych (6 innych obiektów hotelowych, 3 motele oraz 2 pensjonaty) i 20 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (5 pozostałych obiektów niesklasyfikowanych, 4 ośrodki wczasowe, 4 ośrodki szkoleniowo – wypoczynkowe, 4 pola biwakowe, 1 schronisko młodzieżowe, 1 zespół domków turystycznych oraz 1 kemping). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gmin Lubniewice i Torzym – po 38,7% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat sulęciński	2005	26	22	1299	915
	2009	31	19	2798	1054
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	10	6	793	409
	2009	12	5	917	203
w tym miasto	2005	8	4	683	299
w tym miasto	2009	10	3	820	112
Sulęcín	2005	5	5	137	137
	2009	4	3	303	103
w tym miasto	2005	5	5	137	137
w tym miasto	2009	4	3	303	103
Torzym	2005	8	8	340	340
	2009	12	9	1270	640
w tym miasto	2005	5	5	258	258
w tym miasto	2009	6	5	503	303
Gminy wiejskie:					
Krzyszycze	2005	1	1	6	6
Słońsk	2005	2	2	23	23
	2009	3	2	308	108

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 2798 miejsc noclegowych, tj. o 115,4% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 37,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie sulęcińskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w gminie Lubniewice - na 1 km² przypadało 7,1 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Słońsk (1,9). W powiecie sulęcińskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 2,4 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z sulęcińskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 67,1 tys. turystów, w tym 35,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 67,6%, w tym o 50,7% turystów zagranicznych.

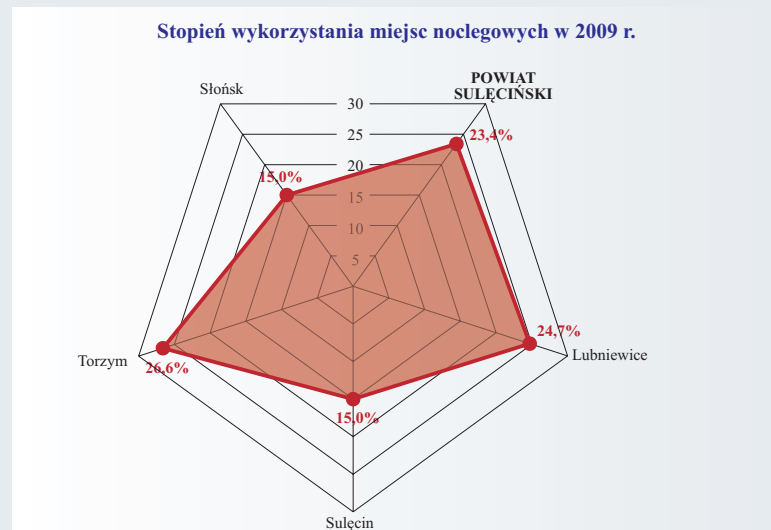
Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający		Udzielone noclegi		
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Powiat sulęciński	2005	40014	15878	70735	22186
	2009	67070	23936	120336	26992
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	9782	859	30795	2436
	2009	7516	155	38038	727
w tym miasto	2005	7208	847	24697	2424
	2009	6010	155	35679	727
Sulęcín	2005	1981	474	6855	1805
	2009	3064	386	10025	2529
w tym miasto	2005	1981	474	6855	1805
	2009	2784	251	6745	779
Torzym	2005	27836	14477	31347	16819
	2009	52750	22556	64999	22645
w tym miasto	2005	23204	11109	23542	11252
	2009	25921	16146	26800	16235
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	197	1	197	1
Słońsk	2005	218	67	1541	1125
	2009	3740	839	7274	1091

Na uwagę zasługuje najwyższy wzrost liczby turystów korzystających w gminie Słońsk, który jest reakcją na wyższą o 85% ofertę całorocznych miejsc noclegowych. Znaczny wzrost odnotowano również w gminach Torzym (o 89,5%) i Sulęcín (o 54,7%). Spadek wystąpił jedynie w gminie Lubniewice (o 23,2%).

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych w gminie Torzym, gdzie z noclegu skorzystało 78,6% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (94,2%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie sulęcińskim wzrosła o 49,6 tys., tj. o 70,1%. Również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym wzrosła o 4,8 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił 22,4%, tj. o 9,0 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat sulęciński w 2009 r. wyniosła 1,8 dni i była identyczna jak w 2005 r. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 2,1 dni (3,1 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminy Lubniewice (5,1 dni) i Sulęcín (3,3 dni).

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w mieście Lubniewice (29,3%) i na terenie wiejskim gminy Torzym (28,4%), a najniższy na obszarze wiejskim gminy Lubniewice (7,4%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie sulęcińskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 23,4% i zwiększył się o 4,2 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach
	ogółem	w tym przedszkola	
Powiat sulęciński 2005/06	17	10	774
2009/10	16	10	924
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice 2005/06	1	1	75
2009/10	1	1	95
w tym miasto 2005/06	1	1	75
2009/10	1	1	95
Sulęcín 2005/06	6	3	350
2009/10	6	3	400
w tym miasto 2005/06	3	2	300
2009/10	3	2	350
Torzym 2005/06	4	3	199
2009/10	4	3	237
w tym miasto 2005/06	1	1	100
2009/10	1	1	137
Gminy wiejskie:			
Krzyszczyc 2005/06	2	2	100
2009/10	2	2	125
Słońsk 2005/06	4	1	50
2009/10	3	1	67

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat sulęciński 2005/06	805	689	381
2009/10	913	836	309
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice 2005/06	69	69	28
2009/10	86	86	24
w tym miasto 2005/06	69	69	28
2009/10	86	86	24
Sulęcín 2005/06	365	319	146
2009/10	415	381	128
w tym miasto 2005/06	298	280	117
2009/10	337	328	106
Torzym 2005/06	161	149	77
2009/10	190	184	57
w tym miasto 2005/06	79	79	33
2009/10	116	116	32
Gminy wiejskie:			
Krzyszczyc 2005/06	102	102	56
2009/10	118	118	44
Słońsk 2005/06	108	50	74
2009/10	104	67	56

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie sulęcińskim funkcjonowało 16 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 3,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ubyła 1 placówka w gminie Słońsk.

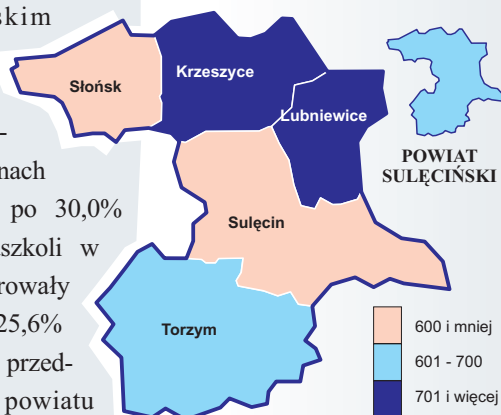
Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Sulęcín 37,5% ogólnej liczby placówek w powiecie, natomiast najmniej w gminie Lubniewice (6,3%).

Na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie sulęcińskim objętych było 622 dzieci.

Przedszkola stanowiły 62,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie sulęcińskim przypadało 99 miejsc. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminach Sulęcín i Torzym - po 30,0% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie, które oferowały odpowiednio 43,3% i 25,6% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu sulęcińskiego.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 913 dzieci, tj. o 13,4% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 91,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 6,0 pkt proc. więcej niż w roku szkolnym 2005/2006.

Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie sulęcińskim przypadało 57 dzieci.

W powiecie sulęcińskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 13 szkół podstawowych i w odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 ubywała jedna szkoła w gminie Słońsk.

Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminach Sulęcín i Torzym- po 30,8% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,2 tys. dzieci, tj. 3,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 19,3%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat sulęciński	2005/06	14	2762	546
	2009/10	13	2229	382
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005/06	1	230	48
	2009/10	1	182	32
w tym miasto	2005/06	1	230	48
	2009/10	1	182	32
Sulęcín	2005/06	4	1218	253
	2009/10	4	962	174
w tym miasto	2005/06	2	936	189
	2009/10	2	749	138
Torzym	2005/06	4	572	108
	2009/10	4	457	68
w tym miasto	2005/06	1	279	60
	2009/10	1	218	40
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2005/06	2	369	67
	2009/10	2	312	56
Słońsk	2005/06	3	373	70
	2009/10	2	316	52

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano we wszystkich gminach powiatu, największy na obszarze wiejskim gminy Sulęcina (o 24,5%) i w mieście Torzym (o 21,9%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 30,0% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 171 uczniów.

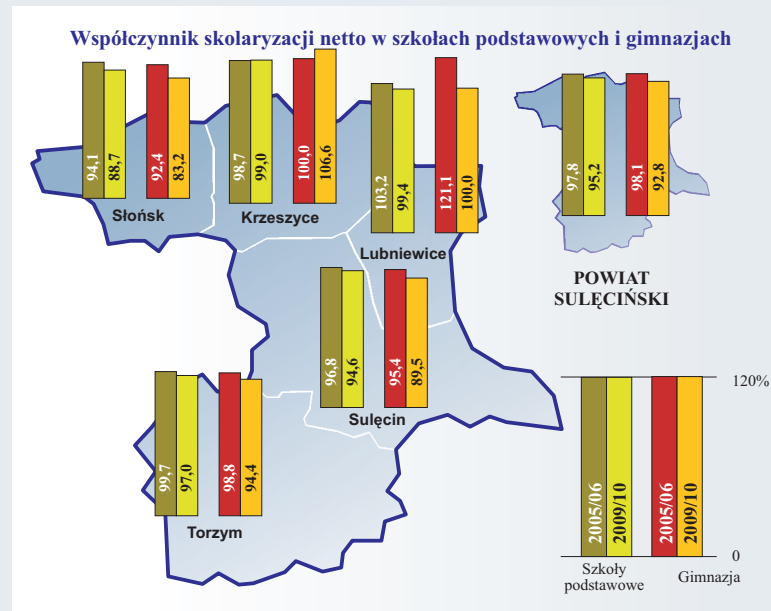
Podobnie jak pięć lat wcześniej w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie sulęcińskim funkcjonowało 6 gimnazjów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci*
Powiat sulęciński	2005/06	6	1779	593
	2009/10	6	1297	486
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005/06	1	155	60
	2009/10	1	123	41
w tym miasto	2005/06	1	155	60
	2009/10	1	123	41
Sulęcina	2005/06	2	787	255
	2009/10	2	553	203
w tym miasto	2005/06	2	787	255
	2009/10	2	553	203
Torzym	2005/06	1	345	112
	2009/10	1	259	98
w tym miasto	2005/06	1	345	112
	2009/10	1	259	98
Gminy wiejskie:				
Krzyszczycy	2005/06	1	258	82
	2009/10	1	198	76
Słońska	2005/06	1	234	84
	2009/10	1	164	68

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 1,3 tys. uczniów, tj. 3,6% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów o 27,1%. Również liczba absolwentów z roku szkolnego 2008/2009 zmniejszyła się o 18,0% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005.

Spadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy wszystkich gmin powiatu, największy odnotowano w gminach Słońska (o 29,9%) i Sulęcina (o 29,7%).

Średnio na 1 gimnazjum w powiecie sulęcińskim przypadało 216 uczniów.

Miara powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie sulęcińskim stosunek liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 95,2% i był o 2,6 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 92,8% i był o 5,3 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie sulęcińskim pozostawało 6 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1178 uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu sulęcińskiego tworzyły 2 zasadnicze szkoły zawodowe (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 2 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi), 1 liceum profilowane i 1 technikum (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe). W odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 ubywała 1 zasadnicza szkoła zawodowa.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się licea ogólnokształcące, w których naukę wybrało 52,0% uczniów. W technikum kształciło się 22,2% młodzieży, w zasadniczych szkołach zawodowych 21,4%, a w liceach profilowanych 4,5%.

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie sulęcińskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów techników w roku szkolnym 2009/2010 była o 13,5% wyższa niż pięć lat wcześniej.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie sulęcińskim funkcjonowała 1 szkoła policealna, w której kształciło się 41 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu sulęcińskiego było 253,3 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 212,5 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 21,5 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 3,4 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 9 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 133,6 km, a o nawierzchni ulepszonej było 54,2 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 11,3 (16,1 dla województwa). Była to 9 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 16236 samochodów osobowych. Powiat sulęciński był jednym z dwóch powiatów, w których w porównaniu do 2005 r. wzrosła najbardziej dynamicznie liczba samochodów osobowych. Wzrost wyniósł 35,0%, tj. o 5,9 pkt. proc. większy niż przeciętną w województwie. Był on drugą lokatą wśród lubuskich powiatów, za powiatem gorzowskim. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 455 samochodów osobowych, tj. o 34,2 % więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 2,6%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 1907 samochodów ciężarowych, tj. o 26,7% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 56 pojazdów, tj. o 13 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to dziesiąta lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 1934, tj. o 11,8% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 54, tj. o 73,7% więcej niż województwie, co stawia powiat na 2 lokacie w województwie.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	12,0	339
	2009	16,2	455
Samochody ciężarowe	2005	1,5	42
	2009	1,9	56
Motocykle	2005	1,7	48
	2009	1,9	54

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie sulęcińskim wynosiła 324,3 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 2,6%. Największy przyrost nastąpił w gminie Sulęcín o 7,2% i Lubniewice o 3,6%. W gminie Krzeszyce w okresie czterech lat nie zwiększyła się długość sieci wodociągowej. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 27,5 km sieci wodociągowej, tj. o 37,4% mniej niż średnio w województwie i o 2,6% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Sulęcín o 6,9% i Lubniewice o 3,4%. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to gminy wiejskie Krzeszyce i Słońsk, odpowiednio 54,8 i 36,5 km na 100 km². W gminach miejsko-wiejskich widoczne jest zróżnicowanie gęstości sieci na terenach miast i wsi, np. w gminie Sulęcín przy ogólnej gęstości 27,8 km na 100 km² na terenie miejskim zagęszczenie wynosi 384,3, a na terenach wiejskich 18,0 km na 100 km².

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 88,0% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 87,7% ogółu ludności. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 95,6% i 82,8% ogółu.

Sieć wodociągowa

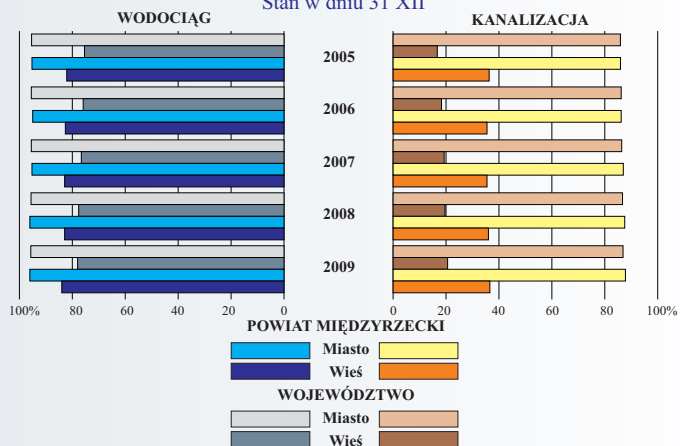
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³
		w km	na 100 km ²		
Powiat sulęciński	2005	316,1	26,8	87,7	26,4
	2009	324,3	27,5	88,0	26,9
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	19,2	14,8	88,0	31,6
	2009	19,9	15,3	88,5	27,3
w tym miasto	2005	11,5	95,0	84,9	32,2
	2009	12,2	100,7	85,7	28,1
Sulęcín	2005	83,0	26,0	94,4	23,1
	2009	89,0	27,8	94,5	23,6
w tym miasto	2005	29,9	349,3	97,2	27,5
	2009	32,9	384,3	97,2	28,4
Torzym	2005	50,3	13,4	82,6	29,4
	2009	51,1	13,6	82,8	27,8
w tym miasto	2005	16,9	185,5	96,5	43,0
	2009	16,9	185,5	96,7	39,8
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	106,4	54,8	61,9	30,7
	2009	106,4	54,8	63,0	26,2
Słońsk	2005	57,2	36,0	96,7	26,1
	2009	57,9	36,5	97,6	37,5

a W ciągu roku.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 954,0 dam³ wody, tj. o 2,1% więcej niż w 2005r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 26,9 m³ wody, tj. o 1,9% więcej niż przed czterema laty. Wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Słońsk (o 43,7%) i Sulęcín (o 2,2%).

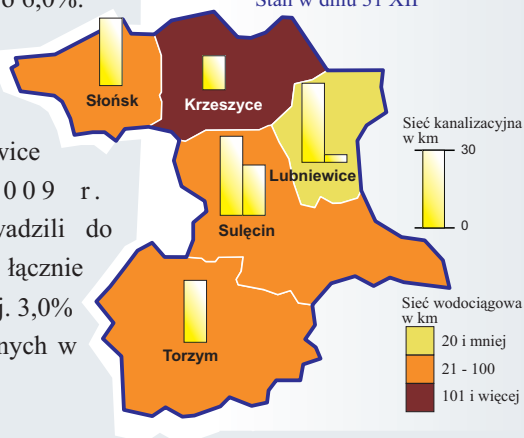
Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu sulęcińskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 144,0 km, co stanowiło 5,6% sieci w województwie. W skali czterech lat nastąpił jej wzrost o 6,0%.

Najdłuższa sieć kanalizacyjna była w gminie Sulęcín 49,1 km i Lubniewice 32,9 km. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 898,7 dam³ ścieków, tj. 3,0% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 12,2 km, tj. 33,3% mniej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z niższych wśród powiatów ziemskich województwa, dając 8 lokatę. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie obszaru miejskiego gminy Sulęcín 308,4 km na 100 km². Z kolei na obszarze wiejskim tej gminy wskaźnik wyniósł zaledwie 7,3 km.

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a	
	w km	na 100 km ²			
Powiat sulęciński	2005	135,8	11,5	56,5	802,3
	2009	144,0	12,2	57,7	898,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	32,9	25,4	73,9	113,6
	2009	32,9	25,4	75,0	115,0
w tym miasto	2005	18,1	149,5	83,0	87,9
	2009	18,1	149,5	84,4	91,0
Sulęcín	2005	46,9	14,7	68,8	348,7
	2009	49,1	15,3	69,4	430,0
w tym miasto	2005	24,2	282,7	86,5	322,1
	2009	26,4	308,4	86,8	377,3
Torzym	2005	19,3	5,1	33,4	164,6
	2009	23,5	6,3	35,8	152,6
w tym miasto	2005	12,3	135,0	85,7	125,6
	2009	13,3	146,0	86,1	113,7
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	12,9	6,6	30,9	34,4
	2009	12,9	6,6	33,6	48,0
Słońsk	2005	23,8	15,0	61,0	141,0
	2009	25,6	16,1	61,1	153,1

a W ciągu roku.

W pozostałych gminach gęstość wahała się od 6,3 km na 100 km² w gminie Torzym do 25,4 km na 100 km² w gminie Lubniewice.

Z sieci kanalizacyjnej korzystało 57,7% ogółu ludności. Pomimo wzrostu od 2005 r. tego odsetka o 1,2 pkt. proc. nadal jest to mniejsza dostępność do kanalizacji niż wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji w województwie, który wyniósł 62,8% ogółu ludności.

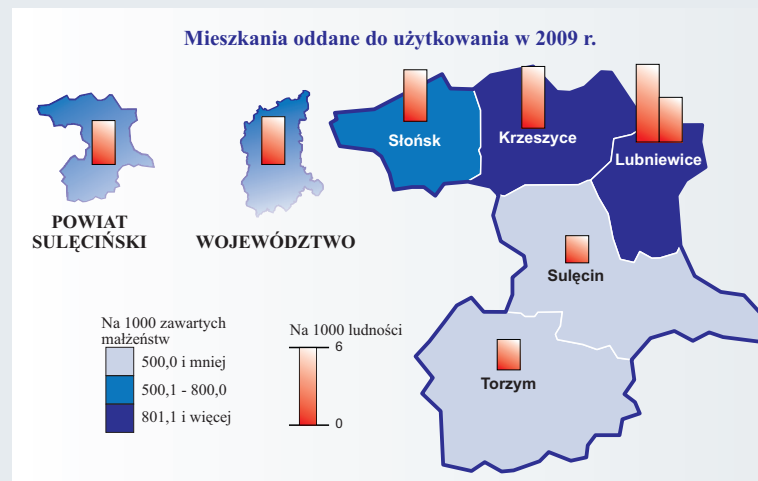
W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu sulęcińskiego 12,5 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 25,5 GW·h energii, tj. o 1,2% mniej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2040 kW·h, czyli o 2,6% mniej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o niewiele niższe (o 0,5%) niż na odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 720 kW·h, czyli o 0,6% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 142,9 km, tj. o 17,0% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 988, tj. o 145,2%. W powiecie sulęcińskim z sieci gazowej korzystało 840 odbiorców, tj. o 91,8% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 1560 m³ gazu, tj. o 130,4% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpiło zmniejszenie o 44,1%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 8,9 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 4,7%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 52,4%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 179,2 i 4,4 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu sulęcińskiego oddano do użytkowania 120 mieszkań, tj. o 6,2% mniej niż w poprzednim roku, ale o 42,9% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 528,6, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 1526,3 w gminie Lubniewice do 311,9 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Sulęcín.

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 3,39, tj. o 8,1% mniej niż dla województwa.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Powiat sulęciński	2005	84	470	11754	139,9
	2009	120	570	13822	115,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	22	135	3457	157,1
	2009	29	106	2361	81,4
w tym miasto	2005	18	112	2916	162,0
	2009	20	79	1718	85,9
Sulęcín	2005	34	177	4612	135,6
	2009	34	152	3748	110,2
w tym miasto	2005	32	166	4314	134,8
	2009	28	120	2837	101,3
Torzým	2005	13	75	1830	140,8
	2009	16	79	2017	126,1
w tym miasto	2005	6	42	1056	176,0
	2009	8	41	1161	145,1
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	7	40	852	121,7
	2009	22	118	2892	131,5
Słońsk	2005	8	43	1003	125,4
	2009	19	115	2804	147,6

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 115,2 m², tj. o 16,4% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Słońsk (147,6 m²) i Krzeszyce (131,5 m²), najmniejsze w gminie Lubniewice (81,4 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,8 izb. Było to o 11,6% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W gminie Słońsk mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (6,1 izby), najmniej było w Lubniewicach (3,7). Przeciętna izba miała 24,2 m² powierzchni użytkowej, tj. o 1,4 m² więcej niż w województwie.

Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Torzým (25,5 m²), a najmniejsza w gminie Lubniewice (22,3 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu sulęcińskiego było 11,7 tys. mieszkań, tj. 3,4% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 3,2%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 75,1 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie o 7,7%. Relatywnie największe mieszkania były w gminach wiejskich Krzeszyce 94,1 m² i Słońsk 82,8 m², a najmniejsze w gminie miejsko-wiejskiej Sulęcín 67,8 m².

Zasoby mieszkaniowe

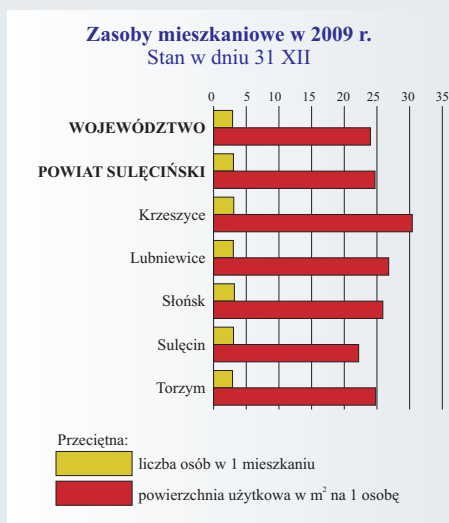
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	
Powiat sulęciński	2005	11302	833,9	73,8	3,95
	2009	11667	875,9	75,1	3,98
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	965	76,3	79,0	4,19
	2009	1017	82,1	80,7	4,20
w tym miasto	2005	639	52,0	81,4	4,25
	2009	678	56,8	83,7	4,27
Sulęcín	2005	5138	341,8	66,5	3,82
	2009	5309	360,1	67,8	3,84
w tym miasto	2005	3353	217,9	65,0	3,79
	2009	3496	233,1	66,7	3,82
Torzým	2005	2296	163,7	71,3	3,82
	2009	2344	168,7	72,0	3,83
w tym miasto	2005	865	62,6	72,3	3,85
	2009	897	65,7	73,3	3,87
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	1441	133,7	92,8	4,39
	2009	1491	140,3	94,1	4,42
Słońsk	2005	1462	118,6	81,1	4,06
	2009	1506	124,6	82,8	4,12

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,98 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej miały również największą liczbę izb, w gminie Krzeszyce 4,42, Lubniewice 4,20 i Słońsk 4,12 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu sulęcińskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 3,04 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Słońsk 3,19 i Krzeszyce 3,09. Najmniej osób mieszkało w gminie Torzym 2,90 osób w 1 mieszkaniu.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 24,7 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 2,9% większa niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadła na mieszkańca gminy Krzeszyce i Lubniewice, odpowiednio 30,4 i 26,8 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Torzym i Sulęcín 24,8 i 22,2 m² na 1 osobę.

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu sulęcińskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku o 38,8%, przy wzroście wydatków o 48,4%. Tym samym budżet powiatu zamknął się najgłębszym na przestrzeni analizowanych lat deficytem – na poziomie minus 5,7 mln zł (wobec minus 2,0 mln zł przed rokiem).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

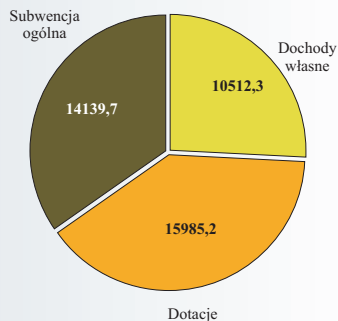
WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat sulęciński	2005	28223,5	798,20	29755,9	841,54
	2009	40637,2	1147,13	46359,7	1308,67
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	72085,8	2038,68	71331,1	2017,34
	2009	91450,5	2581,52	102029,1	2880,15
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	2005	7721,6	2525,87	7687,6	2514,75
	2009	9584,2	3122,91	12970,7	4226,35
Sulęcín	2005	31845,2	1959,34	32518,7	2000,78
	2009	36867,1	2280,96	38874,9	2405,18
Torzym	2005	12902,7	1896,34	12400,4	1822,52
	2009	18114,9	2664,34	20339,9	2991,60
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	2005	10201,3	2275,56	9385,2	2093,50
	2009	12790,1	2770,82	14838,8	3214,64
Słońsk	2005	9415,0	1977,11	9339,2	1961,19
	2009	14094,3	2949,83	15004,9	3140,42

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu sulęcińskiego są o 30,8% wyższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu w 2009 r. wyniósł 25,9% (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 296,75 zł, tj. o 29,9% więcej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 14,4% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Dalsze 39,3% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 21,6% dotacje celowe, a 17,7% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 34,8% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 68,0% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii

Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu sulęcińskiego i wyniósł 18,3% (wobec 1,0% w 2008 r., 1,2% w 2007 r. i 1,1% w 2006 r.), przy czym 88,4% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

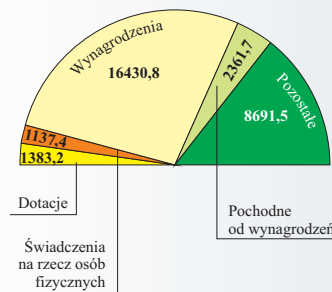
Z ogółu wydatków budżetu powiatu sulęcińskiego 64,7% (tj. 30,0 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 57,9% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 35,4% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 36,4% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 34,1% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 16,4 mln zł, tj. 35,3% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 12,5 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 461,68 zł, tj. o 119,8% więcej niż przed czterema laty i o 117,4% więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. Wyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniósł jedynie powiat słubicki.

W 2009 r. budżety gmin powiatu sulęcińskiego zamknęły się deficytem na poziomie 10,6 mln zł. Największą przewagę wydatków nad dochodami budżetu notowano w gminie Lubniewice (saldo na poziomie minus 3,4 mln zł).

Najmniejszą wartość deficytu uzyskała gmina Słońsk – minus 0,9 mln zł.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 26,9%, przy wzroście wydatków o 43,0%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Słońsk (o 49,7%) i Torzym (o 40,4%).

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina Lubniewice (o 21,0% wyższe niż średnio w gminach powiatu sulęcińskiego) oraz gmina Słońsk (14,3% powyżej średniej w powiecie). Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Sulęcín (o 11,6% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu sulęcińskiego).

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	47,2	20,3	32,5
	2009	42,9	25,2	31,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2005	51,9	21,1	27,0
	2009	48,0	25,0	27,0
Sulęcín	2005	56,2	20,6	23,2
	2009	54,4	21,5	24,1
Torzým	2005	36,5	22,1	41,4
	2009	37,5	28,9	33,6
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2005	42,8	16,6	40,6
	2009	35,6	21,9	42,5
Słońsk	2005	32,0	20,7	47,3
	2009	23,1	33,4	43,5

W 2009 r. gminy powiatu sulęcińskiego pozyskały łącznie ponad 2,2 mln zł z budżetu Unii Europejskiej, tj. o 19,3% mniej niż w poprzednim roku. Środki te stanowiły łącznie 2,4% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasililo budżet gminy Słońsk (ponad 1,6 mln zł, co stanowiło 11,4% dochodów budżetu gminy). Najmniejsze wsparcie budżetu za pomocą środków z funduszy Unii Europejskiej uzyskała gmina Krzeszyce.

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 42,8%. Najwyższy wzrost notowano w gminach: Lubniewice (o 68,7%) oraz Torzým (o 64,0%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwięcej środków wydano w gminie Lubniewice (o 46,7% więcej niż średnio w gminach powiatu) oraz w gminie Krzeszyce (11,6% powyżej przeciętnej wartości wydatków na mieszkańca w gminach powiatu sulęcińskiego). Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły w gminach powiatu sulęcińskiego 634,54 zł, przy czym były najwyższe w gminie Lubniewice (o 162,8% wyższe niż średnio w gminach powiatu), a najniższe w gminie Sulęcín (54,1% poniżej średniej w gminach powiatu).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	3404,5	4,2	3292,8
	2007	1652,4	2,0	1261,4
	2008	2766,4	3,1	2229,3
	2009	2232,1	2,4	2023,6
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	2006	2817,3	24,2	2817,3
	2007	2,8	0,0	-
	2009	78,2	0,8	-
Sulęcín	2006	364,7	1,1	364,7
	2007	183,1	0,5	-
	2008	1609,0	4,2	1412,4
	2009	430,8	1,2	415,1
Torzým	2006	78,7	0,5	78,7
	2007	32,1	0,2	-
	2008	72,5	0,4	-
	2009	89,7	0,5	5,5
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2006	143,7	1,5	32,0
	2007	105,3	1,0	-
	2008	740,2	5,3	633,4
	2009	30,4	0,2	-
Słońsk	2007	1329,2	11,0	1261,4
	2008	344,7	3,0	183,5
	2009	1603,0	11,4	1603,0

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie sulęcińskim zarejestrowane były 2632 podmioty gospodarki narodowej, tj. 2,6% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 60, tj. o 2,2%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat sulęciński	2005	2692	98	2594
	2009	2632	104	2528
Gminy miejsko – wiejskie:				
Lubniewice	2005	253	10	243
	2009	291	14	277
w tym miasto	2005	197	10	187
	2009	231	14	217
Sulęcín	2005	1250	47	1203
	2009	1151	49	1102
w tym miasto	2005	950	39	911
	2009	896	42	854
Torzym	2005	531	16	515
	2009	481	17	464
w tym miasto	2005	297	10	287
	2009	266	11	255
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2005	289	12	277
	2009	331	13	318
Słońsk	2005	369	13	356
	2009	378	11	367

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat sulęciński	2005	133	74	2187
	2009	162	85	2046
Gminy miejsko – wiejskie:				
Lubniewice	2005	23	15	199
	2009	25	14	215
w tym miasto	2005	18	12	151
	2009	20	11	166
Sulęcín	2005	50	28	1019
	2009	66	37	874
w tym miasto	2005	39	21	761
	2009	53	28	677
Torzym	2005	34	18	420
	2009	35	18	365
w tym miasto	2005	11	5	241
	2009	15	7	203
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	2005	12	8	239
	2009	14	8	279
Słońsk	2005	14	5	310
	2009	22	8	313

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w trzech gminach powiatu sulęcińskiego, największy wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Lubniewice (o 15,0%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminach miejsko – wiejskich Torzym i Sulęcín (odpowiednio o 9,4% i 7,9%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko – wiejskiej Sulęcín – 43,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

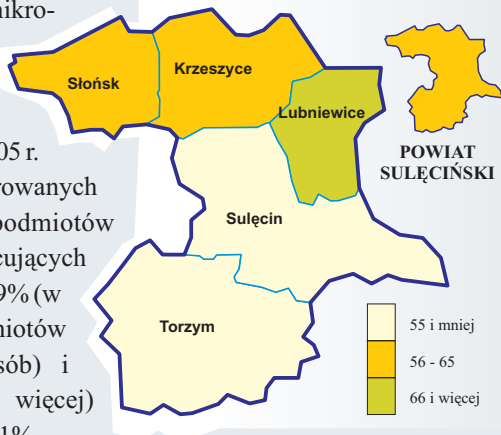

Spółki handlowe stanowiły w powiecie sulęcińskim 6,2% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 85 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,2% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Sulęcín 40,7% wszystkich spółek handlowych w powiecie gorzowskim oraz w gminie Torzym (21,6%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 21,8%. Największy wzrost wystąpił w gminach Słońsk (o 57,1%), Sulęcín (32,0%) oraz Krzeszyce (o 16,7%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 2046 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 141 jednostek, tj. o 6,4%, w tym największy w gminie Sulęcín (o 14,2%). Wzrost ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wystąpił w trzech gminach powiatu sulęcińskiego w tym największy, w gminie Krzeszyce o 16,7%.

Na terenie powiatu sulęcińskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 93,0% (w 2005 r. 93,9%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 5,9% (w 2005 - r. 5,0%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 1,0% i 0,1%.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

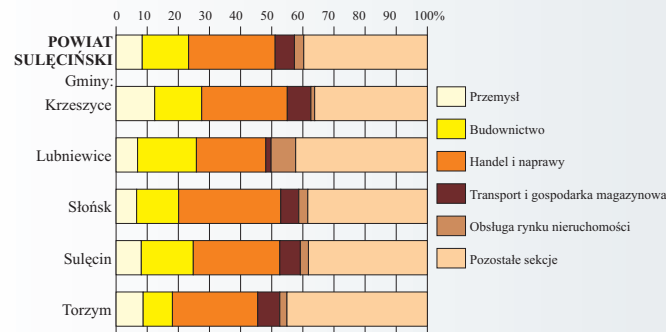

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat sulęciński	2005	2692	2592	135	26	2
	2009	2632	2449	154	27	2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice		291	278	13	-	-
w tym miasto		231	220	11	-	-
Sulęcín		1151	1063	71	15	2
w tym miasto		896	821	61	12	2
Torzym		481	444	31	6	-
w tym miasto		266	243	18	5	-
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce		331	314	15	2	-
Słońsk		378	350	24	4	-

Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie Lubniewice 95,5% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Torzym (92,4%).

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

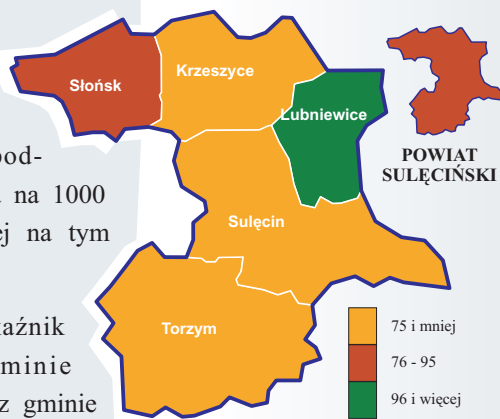
Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 27,8% ogółu podmiotów, budownictwo 14,9% oraz przemysł 8,4%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Lubniewice (95) oraz gminie Słońsk (79), a najniższy w gminach: Sulęcín i Torzym (po 71). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadają 74 podmioty gospodarki narodowej.

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

POWIAT KROŚNIENSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat krośniński usytuowany jest w środkowo-zachodniej części województwa. Obszar o powierzchni 1391 km² zamieszkuje 56,1 tys. osób, tj. 5,6% ludności województwa. W miastach: Gubin i Krosno Odrzańskie mieszka 1 (50,8%) populacji powiatu. Gminy wiejskie cechuje niskie zaludnienie: w Bytnicy średnia gęstość zaludnienia wyniosła 13 osób na km².

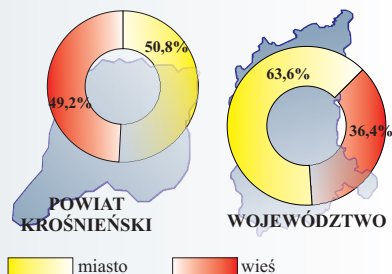
W wyniku relatywnie niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji na pobyt stały, liczba ludności w powiecie systematycznie maleje (spadek o 1% w porównaniu do 2005 r.). Rozwój demograficzny ograniczają przede wszystkim negatywne migracje: co roku z pobytu stałego wymeldowuje się więcej osób niż nań melduje. Jednakże w ostatnich latach nieco zmniejszyło się natężenie deficytu migracyjnego (minus 2,7% w 2009 r. wobec minus 4,2% w 2005 r.). Stagnację demograficzną może przerwać progresja liczby urodzeń.

W 2009 r. ujemny przyrost naturalny obserwowano w gminach miejskich: Krosno Odrzańskie i Gubin.

Powierzchnia i ludność Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat krośniński	2005	1390	56656	28843	41	104
	2009	1391	56131	28661	40	104
Gmina miejska:						
Gubin	2005	21	17055	8894	825	109
	2009	21	16668	8746	806	110
Gmina miejsko-wiejska:						
Krosno Odrzańskie	2005	211	18551	9449	88	104
	2009	212	18376	9407	87	105
w tym miasto	2005	8	12145	6236	1498	106
	2009	8	11863	6108	1456	106
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	2005	185	3099	1588	17	105
	2009	185	3169	1624	17	105
Bytnica	2005	209	2615	1317	12	101
	2009	209	2613	1330	13	104
Dąbie	2005	170	5085	2475	30	95
	2009	171	5102	2443	30	92
Gubin	2005	380	7269	3619	19	99
	2009	380	7252	3635	19	100
Maszewo	2005	214	2982	1501	14	101
	2009	214	2951	1476	14	100

Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

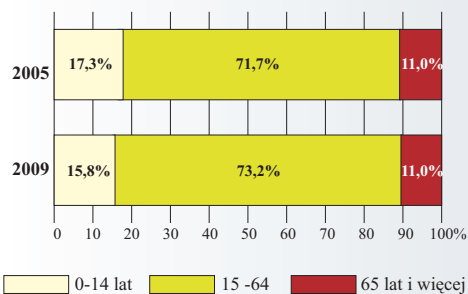

Powiat zamieszkuje 28,7 tys. kobiet, co stanowi 51,1% ludności ogółem. Wskaźnik feminizacji wyrażony relacją kobiet do mężczyzn (100) wyniósł 104 (w województwie – 106). W miastach wskaźnik feminizacji był wyższy niż na wsi, z wyjątkiem gminy Dąbie, gdzie wystąpiła przewaga

liczebna mężczyzn. Natomiast równowaga płci panowała w gminach wiejskich Gubin i Maszewo.

W 2009 r. w powiecie krośnieńskim w wieku poniżej 15 lat było 8,9 tys. osób, a w wieku powyżej 65 lat – 6,2 tys. osób. Odsetek osób w wieku 0-14 lat zmniejszył się do 15,8% (o 1,5 pkt. proc.), a osób w wieku 65 lat i więcej pozostał na tym samym poziomie – 11,0%. Struktura wieku

Ludność według biologicznych grup wieku

ludności jest niemal odzwierciedleniem struktury wojewódzkiej (udział osób młodych i starszych wyniósł odpowiednio: 15,5% i 11,8%). Spadek liczby dzieci i młodzieży implikował wzrost wieku środkowego mieszkańców powiatu. W 2009 r. połowa ludności miała więcej niż 36,7 lat (wobec 35,2 lat w 2005 r.).

Potencjał ekonomiczny powiatu w 2009 r. stanowiła zbiorowość 37,3 tys. osób, tj. 66,4% populacji (65,4% w 2005 r.). Niemal 20% populacji było w wieku przedprodukcyjnym wobec 22% w 2005 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat krośnieński	2005	21,8	65,4	12,7	53
	2009	19,8	66,4	13,8	51
Gmina miejska:					
Gubin	2005	21,6	65,6	12,8	52
	2009	19,1	66,5	14,5	50
Gmina miejsko-wiejska:					
Krosno Odrzańskie	2005	20,4	67,7	12,0	48
	2009	18,8	67,5	13,7	48
w tym miasto	2005	19,4	69,2	11,5	45
	2009	18,1	67,8	14,1	48
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	21,1	64,5	14,4	55
	2009	20,4	65,0	14,5	54
Bytnica	2005	22,3	64,6	13,1	55
	2009	20,2	66,1	13,7	51
Dąbie	2005	23,2	65,2	11,6	53
	2009	21,1	66,7	12,2	50
Gubin	2005	24,7	61,9	13,4	61
	2009	21,4	65,5	13,0	53
Maszewo	2005	23,0	61,2	15,8	63
	2009	21,8	62,9	15,3	59

Spadek zasobu osób młodych wskazuje na fakt, iż w nadchodzących latach mniej ich będzie zasilało rynek pracy, co osłabi znacznie moc wytwórczą powiatu. W gminie wiejskiej Maszewo odsetek osób w wieku zdolności produkcyjnej (62,9%) pozostaje zdecydowanie poniżej średniej powiatowej, natomiast powyżej kształtuje się odsetek osób w wieku emerytalnym (15,3%). W 2009 r. w wieku poprodukcyjnym było 13,8% mieszkańców powiatu.

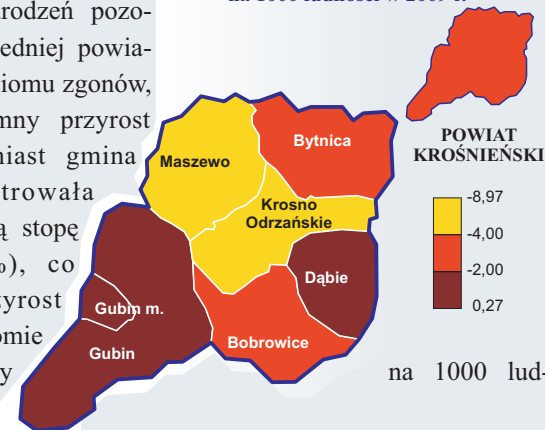
Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat krośnieński	2005	4,08	9,71	9,62	0,09
	2009	6,79	10,97	10,51	0,46
Gmina miejska:					
Gubin	2005	4,02	8,05	9,91	-1,87
	2009	7,02	9,41	10,18	-0,77
Gmina miejsko-wiejska:					
Krosno Odrzańskie	2005	4,36	10,11	8,14	1,97
	2009	7,33	10,14	10,14	-
w tym miasto	2005	4,37	9,39	8,10	1,30
	2009	7,33	9,91	10,25	-0,33
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	4,12	9,19	12,36	-3,17
	2009	7,16	13,39	10,90	2,49
Bytnica	2005	5,19	11,13	12,61	-1,48
	2009	11,33	16,24	12,84	3,40
Dąbie	2005	3,51	10,52	10,33	0,19
	2009	5,80	13,16	7,93	5,22
Gubin	2005	3,25	11,64	8,93	2,71
	2009	5,04	10,09	11,04	-0,95
Maszewo	2005	4,61	9,87	12,18	-2,30
	2009	3,65	15,94	15,28	0,66

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadają 51 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 53 osoby), w tym 21 osób w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W porównaniu do 2005 r. zwiększyło się w powiecie natężenie ruchu naturalnego ludności. Również w gminach korzystniej kształtowały się współczynniki.

Wyjątek stanowią miasta (Gubin i Krosno Odrzańskie), gdzie natężenie urodzeń pozostawało poniżej średniej powiatowej i poniżej poziomu zgonów, determinując ujemny przyrost naturalny. Natomiast gmina Bytnica zarejestrowała rekordowo wysoką stopę urodzeń (16,2%), co implikowało przyrost naturalny na poziomie więcej niż 3 osoby na 1000 ludności.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

Saldo stałej migracji pozostaje nadal ujemne (minus 2,7‰); najwięcej osób opuściło gminę wiejską Maszewo (9 osób na 1000 ludności).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu krośnieńskiego zajmowały obszar 85904,2 ha stanowiąc 12,2% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 83288,4 ha porastały 59,9% powierzchni powiatu.

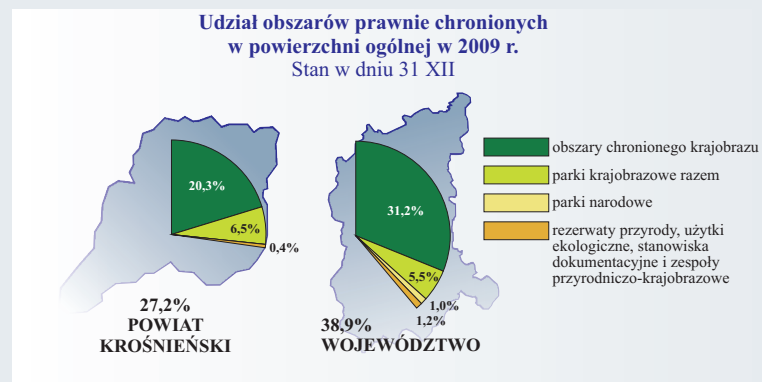
Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy: wiejska Gubin (15,9%), Bytnica (11,5%) i Maszewo (10,0%), a najmniejszym miasto Gubin (0,1%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Bytnica (76,8%), Bobrowice (66,3%) i Maszewo (64,7%), a najniższy w gminie miejskiej Gubin (4,8%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
			w ha		
Powiat krośnieński	2005	37778,7	15,7	28239,0	485,0
	2009	37878,6	15,7	28239,0	584,9
Gmina miejska					
Gubin	2005	17,2	-	-	17,2
	2009	17,2	-	-	17,2
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	4930,7	-	4480,0	175,7
	2009	5030,6	-	4480,0	275,6
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	6907,6	-	6849,0	58,6
	2009	6907,6	-	6849,0	58,6
Bytnica	2005	3078,1	-	900,0	63,1
	2009	3078,1	-	900,0	63,1
Dąbie	2005	4826,2	-	4800,0	26,2
	2009	4826,2	-	4800,0	26,2
Gubin	2005	11929,6	15,7	7010,0	133,9
	2009	11929,6	15,7	7010,0	133,9
Maszewo	2005	6089,3	-	4200,0	10,3
	2009	6089,3	-	4200,0	10,3

W porównaniu do 2005 r. odnotowano wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,3%. Wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody wystąpił jedynie w gminie Krosno Odrzańskie (o 2,0%), natomiast w pozostałych gminach powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.

Spośród 97 pomników przyrody występujących w powiecie krośnieńskim, najwięcej zlokalizowanych jest w mieście Gubin – 27 oraz w gminie Bytnica – 17.

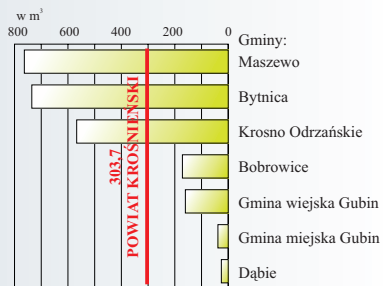

Krosno Odrzańskie jest pierwszym powiatem w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 303,7 m³, tj. o 215,2 m³ więcej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 86,3% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 10,0% w gospodarstwach domowych, a 2,6% w przemyśle.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

Wśród gmin o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby:

- rolnictwa i leśnictwa (na terenie wiejskim gminy Krosno Odrzańskie – 98,1% ogółu zużytej wody),
- przemysłu (w mieście Krosno Odrzańskie – 44,8%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechanicznie	chemicznie i biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
					w dam ³	w % ogółem
Powiat krosnoński 2005	1425	1396	1,5	2,7	93,8	
2009	1238	1225	-	4,5	94,4	
Gmina miejska						
Gubin 2005	664	664	-	-	100,0	
2009	580	580	-	-	100,0	
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie 2005	613	613	2,6	1,5	95,9	
2009	528	528	-	2,8	97,2	
Gminy wiejskie:						
Bobrowice 2005	84	84	-	-	100,0	
2009	49	48	-	-	99,0	
Bytnica 2005	27	-	-	-	-	
2009	30	28	-	-	94,3	
Dąbie 2005	36	35	13,9	83,3	-	
2009	44	41	-	93,2	-	
Gubin 2005	2	-	-	-	-	
2009	8	-	-	-	-	

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³		
Powiat krosnoński 2005	29	29	57,0	
2009	13	13	56,1	
Gmina miejska				
Gubin 2005	-	-	99,7	
2009	-	-	100,0	
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie 2005	-	-	68,5	
2009	-	-	60,1	
Gminy wiejskie:				
Bobrowice 2005	-	-	55,1	
2009	1	1	54,4	
Bytnica 2005	27	27	-	
2009	2	2	39,8	
Dąbie 2005	1	1	17,9	
2009	3	3	19,4	
Gubin 2005	2	2	-	
2009	8	8	-	

Wielkość zużycia wody w gminie miejskiej Gubin oraz Dąbie jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 99,7% i 73,3% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1237,8dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 13,1% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie miejskiej Gubin (46,9% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Gubin (0,6% wartości ogółem). Prawie 99% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (95,4% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz biologicznemu (4,6%).

W powiecie krośnieńskim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 12,8 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

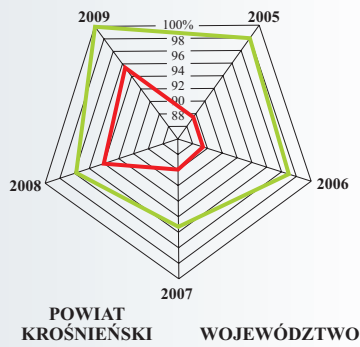
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 56,1% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 57,0%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat krośnieński na 10 lokacie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się gminy: miejska Gubin (100,0%) i miasto Krosno Odrzańskie (80,1%), a najniższym gmina Dąbie (19,4%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie krośnieńskim 399 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 1,5% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 22,2%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to

0,3 tony (o 1,7 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Ponad 73% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 46,1% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 97,5% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

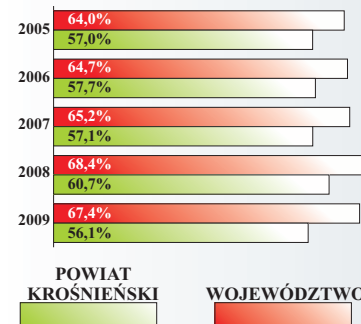
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 106 ton (7,8% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 7,6 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 2,3 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 38819 ton, tj. 2,0% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 27,9 tony (o 111,7 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie krośnieńskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na siódmym miejscu w województwie.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie krośnieńskim wytworzono 27,5 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 85,5% poddano odzyskowi, a 14,5% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 19,8 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 32,4 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zmniejszyła się o 0,3 tys. ton, tj. o 1,1%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 87,8% poddano odzyskowi, a 12,2% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie krośnieńskim zebrano 14234 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 10,2 tony w przeliczeniu na km² i 253 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat krośnieński	2005	5010,0	4140,2
	2009	4473,4	2857,6
Gmina miejska			
Gubin	2005	2562,5	1436,1
	2009	3933,4	867,5
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	2005	2056,4	-
	2009	426,6	383,8
w tym miasto	2005	1185,8	-
	2009	-	-
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	2005	311,1	149,9
	2009	-	137,0
Bytnica	2005	61,0	3,0
	2009	27,0	4,0
Dąbie	2005	-	53,6
	2009	13,4	523,3
Gubin	2005	19,0	1936,6
	2009	-	942,0
Maszewo	2005	-	561,0
	2009	73,0	-

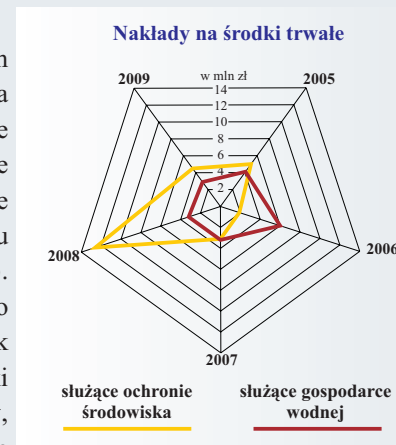
W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 4,5 mln zł, tj. 80 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 69,2% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 19,5% – na gospodarkę odpadami, a pozostałe 11,3% – na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Gubin, w którym wydano 87,9% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 235 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,9 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 51 zł. Najwięcej – 33,0% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie wiejskiej Gubin.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 68,9% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej, zbiorniki i stopnie wodne – 20,2% oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 10,9%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 47,7% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 20,0% pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych, 19,5% to środki pochodzące z zagranicy, 12,8% stanowiły łącznie środki z budżetu centralnego i z budżetu województwa.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie krośnieńskim było 7,4 tys. pracujących, tj. 3,4% ogółu pracujących w Lubuskiem oraz 5,0 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 8,2% ogółu bezrobotnych w województwie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	2005	7435	3704	201
	2009	7358	3824	197
Gmina miejska				
Gubin	2005	2400	1291	214
	2009	2342	1323	211
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	3092	1550	246
	2009	3112	1571	251
w tym miasto	2005	2814	1419	335
	2009	2678	1413	333
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	376	140	188
	2009	380	162	184
Bytnica	2005	232	109	137
	2009	235	117	136
Dąbie	2005	487	229	147
	2009	402	220	118
Gubin	2005	741	318	165
	2009	740	350	156
Maszewo	2005	107	67	59
	2009	147	81	79

W relacji do 2005 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 1,0%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 25,7%.

W powiecie krośnieńskim ponad 2,2 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 3,0% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 30,3% pracujących w powiecie.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	2005	6 715	3 583	181
	2009	4 988	2 646	134
Gmina miejska				
Gubin	2005	2 260	1 188	202
	2009	1 838	918	166
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	1 771	975	141
	2009	1 185	700	96
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	323	168	162
	2009	225	113	109
Bytnica	2005	289	150	171
	2009	168	108	97
Dąbie	2005	616	325	186
	2009	474	243	139
Gubin	2005	1 078	573	240
	2009	863	429	182
Maszewo	2005	378	204	207
	2009	235	135	127

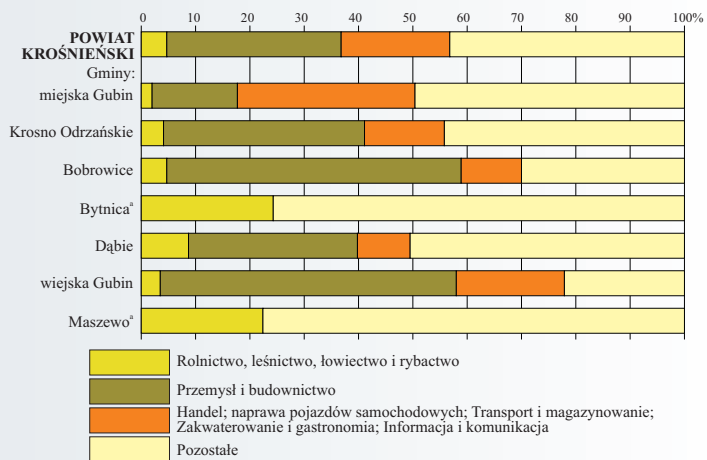
Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w wiejskiej gminie Gubin – 54,5% ogółu pracujących w gminie.

Sektor usługowy koncentruje 63,2% pracujących w powiecie krośnieńskim, w tym 17,5% przypada na edukację, 12,0% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, 11,0% – na administrację publiczną i obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Dalsze 7,5% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, a 5,5% z transportem i gospodarką magazynową. W sektorze rolniczym pracuje 4,7% ogółu pracujących w powiecie.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

^a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji przemysł i budownictwo oraz Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i magazynowanie; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ujęto w grupie pozostałych sekcji.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 13,4% (wobec 18,1% w 2005 r.), w tym w gminach: Krosno Odrzańskie 9,6% oraz w Bytnica 9,7% (wobec odpowiednio 14,1% i 17,1% w 2005 r.).

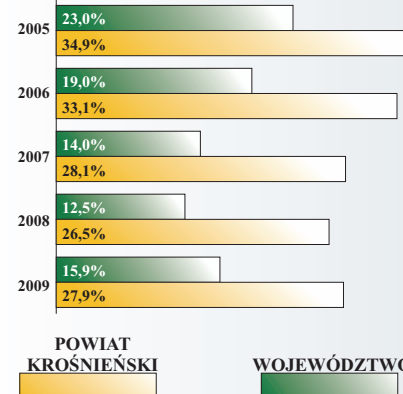
Ze względu na najwyższy udział bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo powiat krośniński znajdował się na ostatniej – 12 lokacie wśród lubuskich powiatów ziemskich. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2009 r. wyniosła 27,9% (wobec 34,9% przed czterema laty i 15,9% średnio w Lubuskiem).

W 2009 r. 79,8% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 1,2% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Zdecydowanie wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (54,3% wobec 37,8% w Lubuskiem).

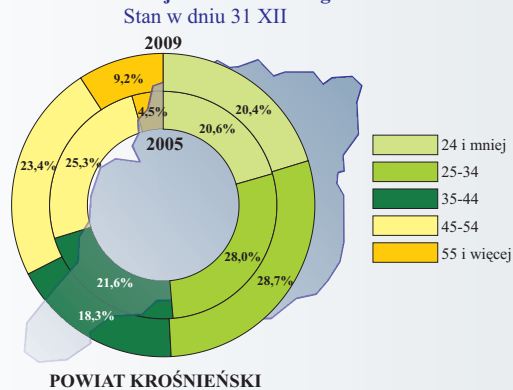
W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Zwiększył się natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 20,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast 0,9% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (21,8% wobec 22,9% w województwie).

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

POWIAT KROŚNIEŃSKI

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie krośnieńskim jest o 2,8% niższe niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2725,00zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 34,8%.

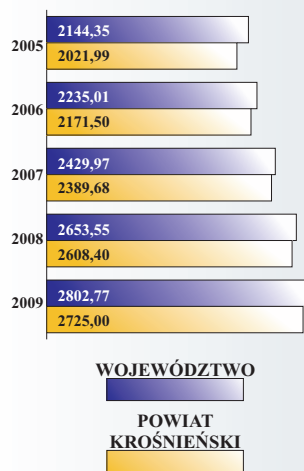
Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; w obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie transportu i magazynowania oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych.

W przemyśle, koncentrującym 30,0% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2660,93 zł, tj. o 2,4% mniej niż przeciętnie w powiecie i 5,1% poniżej poziomu przeciętnej płacy w województwie.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie krośnieńskim funkcjonowało 16 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 6,2% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. liczba bibliotek spadała o 7, tj. o 30,4%. Spadek liczby bibliotek publicznych odnotowano w gminach wiejskich Gubin (o 85,7%) i Bobrowice (o 33,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)

Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich gminach powiatu krośnieńskiego, największy wystąpił w gminie wiejskiej Gubin (o 81,2%) oraz mieście Krosno Odrzańskie (o 30,7%).

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 19,7% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w gminie wiejskiej Gubin (o 92,8%) i mieście Gubin (o 22,9%).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ⁴	Księgozbiór w woluminach ⁵	Czytelnicy
Powiat krośnieński	2005	23	248652	12133
	2009	16	188712	8582
Gmina miejska				
Gubin	2005	2	61998	3608
	2009	2	49539	2758
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	4	60767	4587
	2009	4	57908	3339
w tym miasto	2005	1	42212	3539
	2009	1	39163	2451
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	3	16575	796
	2009	2	19416	599
Bytnica	2005	2	16466	545
	2009	2	16337	460
Dąbie	2005	3	23703	897
	2009	3	24676	786
Gubin	2005	7	53563	1193
	2009	1	6250	224
Maszewo	2005	2	15580	507
	2009	2	14586	416

a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat krośnieński	2005	207466	17,1
	2009	166651	19,4
Gmina miejska			
Gubin	2005	60167	16,7
	2009	46417	16,8
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	2005	83585	18,2
	2009	72525	21,7
w tym miasto	2005	47426	13,4
	2009	45420	18,5
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	2005	10097	12,7
	2009	9641	16,1
Bytnica	2005	12474	22,9
	2009	12018	26,1
Dąbie	2005	20883	23,3
	2009	17007	21,6
Gubin	2005	10194	8,5
	2009	738	3,3
Maszewo	2005	10066	19,9
	2009	8305	20,0

W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 19,4 (17,1 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie krośnieńskim w 2009 r. stanowiła 15,3% populacji powiatu i wskaźnik ten jest o 6,1 pkt proc. niższy niż w 2005 r.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca również działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu krośnieńskiego instytucje spadła o 98, tj. o 48,8%.

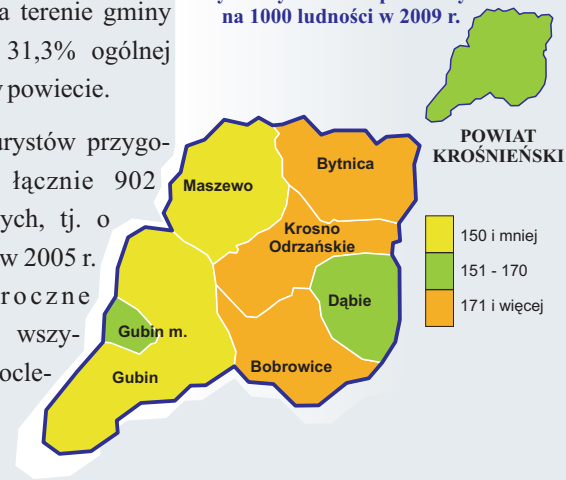
W 2009 r. jedyna funkcjonująca instytucja tego typu znajdowała się w gminie miejskiej Gubin, gdzie średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 72 osoby (o 13,3% mniej niż w 2005 r.).

Ciekawa rzeźba terenu, liczne akwenty wodne, jeziora, stawy i rzeki oraz cenne zabytki kultury są niewątpliwie argumentem dla dynamicznego rozwoju turystyki w regionie.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu krośnieńskiego funkcjonowało 16 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,2% wszystkich obiektów w województwie.

Bazę noclegową powiatu krośnieńskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych (3 inne obiekty hotelowe, 2 hotele oraz 1 pensjonat) i 10 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (5 ośrodków czasowych, 2 pozostałe obiekty niesklasyfikowane, 1 szkolne schronisko młodzieżowe, 1 zespół domków turystycznych oraz 1 pole biwakowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy miejskiej Gubin 31,3% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 902 miejsc noclegowych, tj. o 19,0% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 29,2% wszystkich miejsc noclegowych.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat krośnieński	2005	10	201	16200
	2009	1	103	7410
Gmina miejska				
Gubin	2005	1	188	15675
	2009	1	103	7410
Gminy wiejskie:				
Dąbie	2005	9	13	525

a Stan w dniu 31 XII.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie krośnieńskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w gminie miejskiej Gubin - na 1 km² przypadało 11,4 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina wiejska Gubin (0,2). W powiecie krośnieńskim w 2009 r. na 1 km² przypadało jedynie 0,6 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z krośnieńskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 15,7 tys. turystów, w tym 16,8% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano wzrost osób korzystających z noclegu o 4,8 %. Natomiast liczba turystów zagranicznych spadła o 27,4%. Najwyższy wzrost ogólnej liczby turystów korzystających z noclegów odnotowano w gminach Gubin (o 166,7%) i Bytnica (o 139,3%). Największy spadek osób korzystających odnotowano w gminie Bobrowice (o 42,0%).

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat krośnieński	2005	14	7	758	252
	2009	16	7	902	263
Gmina miejska					
Gubin	2005	4	2	200	66
	2009	5	3	240	116
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	4	2	262	64
	2009	5	2	316	66
w tym miasto	2005	2	2	64	64
	2009	2	2	66	66
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	4	2	246	100
	2009	3	2	131	81
Bytnica	2005	1	1	22	22
	2009	1	-	149	-
Gubin	2005	1	-	28	-
	2009	2	-	66	-

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie krośnieńskim wzrosła o 8,3 tys., tj. o 20,5%. Natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym spadła o 2,8 tys., tj. o 22,8% mniej niż w 2005 r. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił 19,6%.

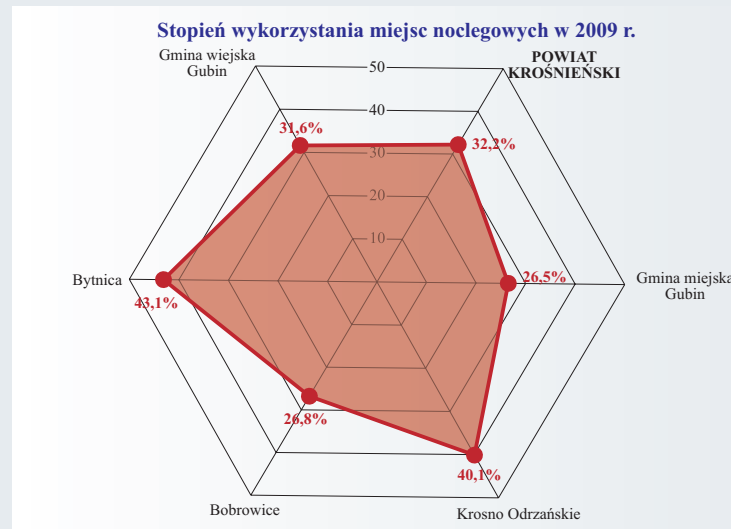
W 2009 r. najwięcej turystów odwiedzających powiat krośnieński wybierała nocleg w obiektach turystycznych w gminie Krosno Odrzańskie, gdzie z noclegu skorzystało 38,3% ogólnej liczby osób korzystających z noclegu i gminie miejskiej Gubin (33,6%). Również najwięcej turystów zagranicznych (45,5%) skorzystała z noclegu w gminie miejskiej Gubin.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający		Udzielone noclegi		
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Powiat krośnieński	2005	14938	3632	40392	12390
	2009	15650	2637	48681	9563
Gmina miejska					
Gubin	2005	2665	1065	6524	3126
	2009	5255	1199	12560	1872
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	6302	1119	16477	1849
	2009	5998	742	19495	1743
w tym miasto	2005	3666	970	4482	1178
	2009	3517	552	4756	809
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	5418	1202	15959	6744
	2009	3142	689	10712	5887
Bytnica	2005	384	246	874	671
	2009	919	7	4035	61
Gubin	2005	126	-	515	-
	2009	336	-	1879	-

W 2005 r. największy udział osób korzystających odnotowano w gminie Bobrowice (36,3%).

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat krośnieński w 2009 r. wyniosła 3,1 dni i wzrosła nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,4 dni. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 3,6 dni (3,4 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminy wiejskie Gubin (5,6 dni), Bytnicę (4,4 dni) i Bobrowice (3,4 dni).

O turystycznej atrakcyjności danego rejonu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano na terenie wiejskim gminy Krosno Odrzańskie (58,5%) oraz w gminie Bytnica (43,1%), a najniższy w mieście Krosno Odrzańskie (20,4%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie krośnieńskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 32,2% i zwiększył się o 4,0 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach
	ogółem	w tym przedszkola	
Powiat krośnieński 2005/06	31	15	1105
2009/10	33	15	1130
Gmina miejska			
Gubin 2005/06	6	3	366
2009/10	6	3	349
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie 2005/06	8	6	480
2009/10	8	6	515
w tym miasto 2005/06	4	4	410
2009/10	4	4	415
Gminy wiejskie:			
Bobrowice 2005/06	2	2	81
2009/10	2	2	79
Bytnica 2005/06	2	2	82
2009/10	4	2	80
Dąbie 2005/06	5	1	49
2009/10	5	1	50
Gubin 2005/06	5	-	-
2009/10	5	-	-
Maszewo 2005/06	3	1	47
2009/10	3	1	57

(dok.)

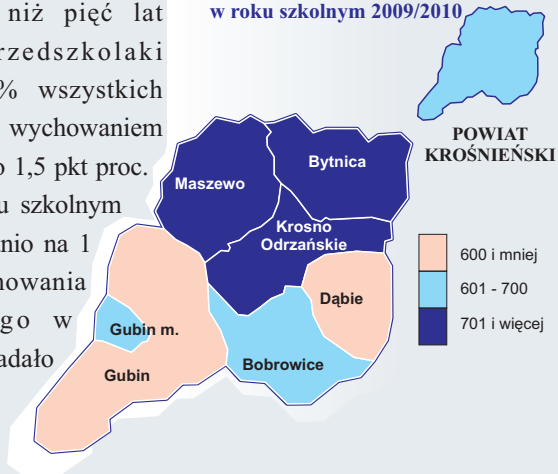
WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat krośnieński 2005/06	1336	1049	624
2009/10	1485	1144	457
Gmina miejska			
Gubin 2005/06	461	406	184
2009/10	439	382	143
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie 2005/06	477	428	182
2009/10	553	511	140
w tym miasto 2005/06	366	366	137
2009/10	420	420	95
Gminy wiejskie:			
Bobrowice 2005/06	76	76	33
2009/10	90	90	30
Bytnica 2005/06	66	66	36
2009/10	98	62	16
Dąbie 2005/06	104	36	78
2009/10	99	50	40
Gubin 2005/06	80	-	76
2009/10	120	-	52
Maszewo 2005/06	72	37	35
2009/10	86	49	36

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie krośnieńskim funkcjonowały 33 placówki wychowania przedszkolnego, co stanowiło 7,2% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 2 (o 6,5%) - były to utworzone w gminie Bytnica zespoły wychowania przedszkolnego.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminach wiejskich: Dąbie i Gubin (po 5). Większość to funkcjonujące przy szkołach podstawowych oddziały przedszkolne. W roku szkolnym 2009/2010 w gminie wiejskiej Gubin 120 dzieci realizowało edukację przedszkolną w 5 oddziałach przedszkolnych. Mimo wzrostu liczby dzieci (o 40 więcej niż w roku 2005/2006) w placówkach wychowania przedszkolnego w gminie, jedynie 410 dzieci na 1000 w wieku 3-6 lat było objętych skolaryzacją przedszkolną (średnio w powiecie – 675).

Przedszkola stanowiły niemal połowę (45,5%) wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 75 miejsc. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się. Najwięcej przedszkoli działało w gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie (6). Oferowały one łącznie 45,6% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu krośnieńskiego. W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1485 dzieci, tj. o 11,2% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 77,0% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (o 1,5 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006). Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 45 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

W powiecie krośnieńskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 27 szkół podstawowych, o 1 placówkę więcej (w gminie Maszewo) w porównaniu do roku 2005/2006. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie wiejskiej Gubin (5). Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,4 tys. dzieci, tj. 5,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 19,6%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci*
Powiat krośnieński 2005/06	26	4260	795
2009/10	27	3423	671
Gmina miejska			
Gubin 2005/06	4	1299	233
2009/10	4	1047	185
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie 2005/06	7	1317	264
2009/10	7	1043	234
w tym miasto 2005/06	4	999	204
2009/10	4	793	175
Gminy wiejskie:			
Bobrowice 2005/06	2	271	48
2009/10	2	218	47
Bytnica 2005/06	2	195	29
2009/10	2	154	32
Dąbie 2005/06	4	400	78
2009/10	4	331	56
Gubin 2005/06	5	526	87
2009/10	5	432	88
Maszewo 2005/06	2	252	56
2009/10	3	198	29

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Spadek liczby uczniów w powiecie odnotowały wszystkie szkoły podstawowe. Największy wystąpił w gminach wiejskich: Maszewo (o 21,4%) i Bytnica (o 21,0%) oraz w gminie Krosno Odrzańskie (o 20,8%).

Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 15,6% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 127 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się.

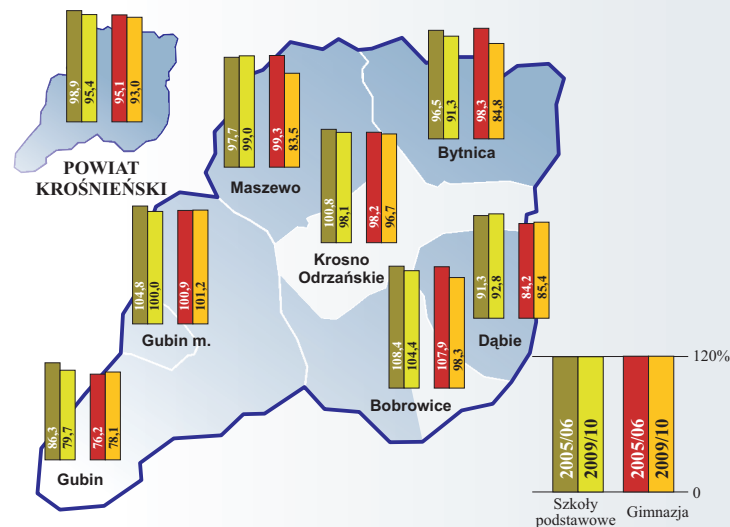
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat krośnieński	2005/06	14	2489	790
	2009/10	14	2111	715
Gmina miejska				
Gubin	2005/06	4	814	249
	2009/10	3	646	217
Gmina miejsko - wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005/06	3	789	249
	2009/10	4	724	223
w tym miasto	2009/10	2	678	213
	2005/06	3	626	186
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2009/10	1	138	43
	2005/06	1	121	44
Bytnica	2005/06	1	122	37
	2009/10	1	94	20
Dąbie	2005/06	1	188	63
	2009/10	1	178	77
Gubin	2009/10	3	293	113
	2005/06	3	243	88
Maszewo	2009/10	1	145	36
	2005/06	1	105	46

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 2,1 tys. uczniów, tj. 5,9% wszystkich gimnazjalistów w województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (w odniesieniu do roku 2004/2005) odpowiednio o 15,2% i 9,5%.

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

Największy spadek liczby uczniów gimnazjów obserwowano w gminie Maszewo (o 27,6%) i Bytnicy (o 23,0%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 151 uczniów.

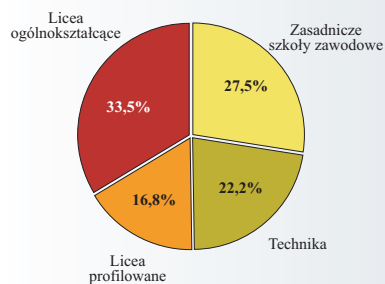
Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie krośnieńskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 95,4% i był o 3,5 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 93,0% i był o 2,1 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie krośnieńskim pozostawało 14 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 1853 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu krośnieńskiego tworzyły 7 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 3 technika (łącznie z technikami

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

uzupełniającymi), 3 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 1 liceum profilowane.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowały 733 osoby (731 osób w roku 2005/2006), tj.

39,5% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 31,1% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 25,3%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 4,1% młodzieży (wobec 15,9% w roku 2005/2006).

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie krośnieńskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o 25,8% wyższa niż pięć lat wcześniej.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowały 2 szkoły policealne, w których kształciły się 72 osoby.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu krośnieńskiego było 330,5 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 319,9 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 23,8 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 1,1 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 6 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 111,5 km, a o nawierzchni ulepszonej było 91,4 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 8,0 (16,1 dla województwa). Była to 10 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 27009 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. liczba samochodów osobowych w powiecie krośnieńskim wzrosła o 28,6%, tj. o 0,5 pkt. proc. mniej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadały 477 samochody osobowe, tj. o 28,6% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 7,6%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 3184 samochodów ciężarowych, tj. o 28,0% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 60 pojazdów, tj. o 9 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to ósma lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2189, tj. o 15,8% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 39, tj. o 24,0% więcej niż województwie, co stawia powiat na 5 lokacie w województwie.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	21,0	371
	2009	27,0	477
Samochody ciężarowe	2005	2,5	44
	2009	3,2	60
Motocykle	2005	1,9	34
	2009	2,2	39

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie krośnieńskim wynosiła 509,8 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 18,8%. Największy przyrost nastąpił w gminie wiejskiej Gubin o 63,4%, i w gminie miejskiej Gubin o 13,0%. W pozostałych gminach wzrost wyniósł: 12,1% w gminie Maszewo, 11,1% w Bytnicy, 5,3% w Krośnie Odrzańskim i 4,2% w gminie Dąbie. W gminie Bobrowice długość w okresie czterech lat nie zwiększyła się. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 36,6 km sieci wodociągowej, tj. o 16,6% mniej niż średnio w województwie, a o 18,4% więcej niż przed czterema laty. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: gmina miejska Gubin 400,4 km, Krosno Odrzańskie 54,1 km, gmina wiejska Gubin 36,9 km na 100 km².

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 82,3% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 80,5% ogółu ludności. Widoczny jest różnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 93,4% i 70,7% ogółu.

Sieć wodociągowa

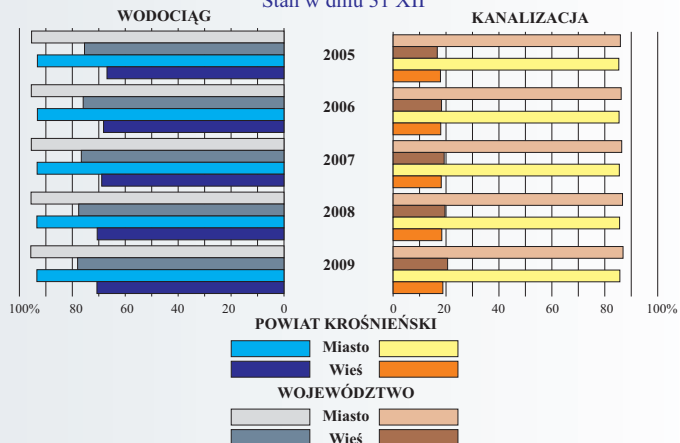
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³
		w km	na 100 km ²		
Powiat krośnieński	2005	429,2	30,9	80,5	30,7
	2009	509,8	36,6	82,3	30,4
Gmina miejska					
Gubin	2005	73,3	354,4	98,5	41,9
	2009	82,8	400,4	98,6	38,4
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	109,1	51,6	84,1	34,0
	2009	114,9	54,1	84,5	32,0
w tym miasto					
	2005	41,2	508,0	85,8	39,1
	2009	42,6	522,7	86,1	34,5
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	36,5	19,7	64,9	17,1
	2009	36,5	19,7	65,3	21,5
Bytnica	2005	27,9	13,3	70,7	19,4
	2009	31,0	14,9	71,9	27,0
Dąbie	2005	49,5	29,1	64,4	21,2
	2009	51,6	30,2	65,6	18,9
Gubin	2005	85,8	22,6	58,3	19,9
	2009	140,2	36,9	69,4	26,8
Maszewo	2005	47,1	22,1	60,9	12,2
	2009	52,8	24,7	63,4	16,5

a W ciągu roku.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1710 dam³ wody, tj. o 1,7% mniej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 30,4 m³ wody, tj. o 1,0% mniej niż przed czterema laty. Największe zmniejszenie zużycia wystąpiło wśród mieszkańców gminy Dąbie o 10,8%, z kolei największy wzrost wystąpił w gminie Bytnica, każdy mieszkaniec zużył przeciętnie o 39,2% więcej wody w porównaniu do 2005 r.

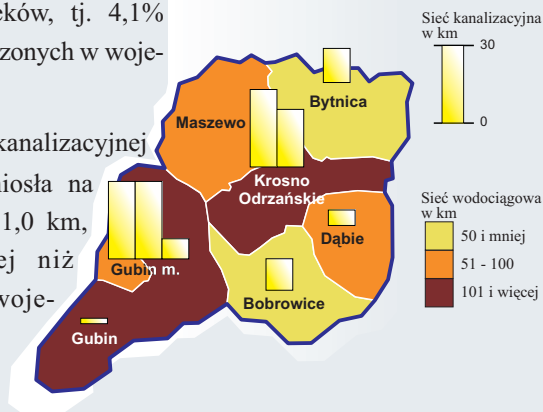
**Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
w miastach i na wsi w % ogółu ludności**
Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu krośnieńskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 153,6 km, co stanowiło 6,0% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie miejskiej Gubin 67,8 km i w miejsko – wiejskiej Krosno Odrzańskie 52,3 km. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1211,8 dam³ ścieków, tj. 4,1% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 11,0 km, tj. 39,9% mniej niż przeciętnie w województwie.

Wskaźnik ten był najniższy wśród powiatów województwa. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie obszaru miejskiego gminy Krosno Odrzańskie 374,2 km na 100 km². Z kolei na obszarze wiejskim tej gminy wskaźnik wyniósł zaledwie 10,7 km.

Nieco ponad połowa ogółu ludności powiatu korzystała z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 52,8% ogółu ludności, wobec 62,8% w województwie.

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone	
		w km	na 100 km ²			
Powiat krośnieński	2005	137,0	9,9	52,6	1394,9	
	2009	153,6	11,0	52,8	1211,8	
Gmina miejska						
Gubin	2005	57,3	277,1	89,6	663,6	
	2009	67,8	327,9	90,1	580,1	
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie	2005	51,2	24,2	59,8	587,8	
	2009	52,3	24,6	59,8	512,6	
w tym miasto		2005	29,6	365,0	79,2	568,7
		2009	30,5	374,2	79,5	485,6
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	2005	11,8	6,4	47,4	83,8	
	2009	12,2	6,6	48,8	48,5	
Bytnica	2005	13,2	6,3	12,4	26,9	
	2009	13,2	6,3	14,0	29,7	
Dąbie	2005	2,5	1,5	19,2	31,0	
	2009	6,0	3,5	19,3	33,0	
Gubin	2005	1,0	0,3	9,0	1,8	
	2009	2,1	0,6	9,8	7,9	
Maszewo	2005	-	-	0,1	-	
	2009	-	-	-	-	

a W ciągu roku.

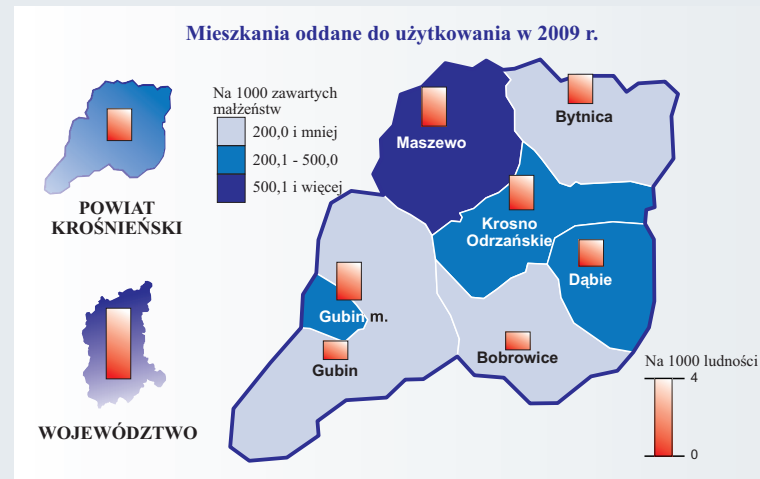
W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu krośnieńskiego 19,0 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 41,0 GW·h energii, tj. o 5,9% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2160 kW·h, czyli o 5,0% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 5,4% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 730,3 kW·h, czyli o 0,8% więcej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 173,6 km, tj. o 38,2% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 3133, tj. o 17,4%. W powiecie krośnieńskim z sieci gazowej korzystało 6205 odbiorców, tj. o 4,7% więcej w stosunku do 2005 r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 691,8 m³ gazu, tj. o 2,2% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił wzrost o 7,7%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 9,1 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 2,2%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 51,3%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 323,8 i 2,4 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu krośnieńskiego oddano do użytkowania 93 mieszkania, tj. o 9,4% więcej niż w poprzednim roku i o 16,3% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu najmniej korzystna w województwie. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 241,6, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 545,5 mieszkań w gminie Maszewo do 130,4 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Bobrowice.

Podobnie najmniej korzystnie w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 1,66, tj. o 55,0% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2009 r. w powiecie wyniosła 137,9m², tj. o 39,3% więcej niż przeciętna w województwie. Wśród lubuskich powiatów była to największa powierzchnia. Największe mieszkania powstały w gminie Maszewo (159,8 m²) i w gminie miejskiej Gubin (148,6 m²). Najmniejsze w gminie Bobrowice (104,3 m²) i w gminie wiejskiej Gubin (96,1 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
				w m ²	
Powiat krośnieński	2005	80	390	10315	128,9
	2009	93	490	12821	137,9
Gmina miejska					
Gubin	2005	23	110	3642	158,3
	2009	33	187	4905	148,6
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	18	100	2707	150,4
	2009	33	172	4478	135,7
w tym miasto	2005	13	74	1999	153,8
	2009	21	108	2919	139,0
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	25	105	2025	81,0
	2009	3	14	313	104,3
Bytnica	2005	5	26	773	154,6
	2009	4	24	510	127,5
Dąbie	2005	4	23	521	130,3
	2009	7	38	983	140,4
Gubin	2005	5	26	647	129,4
	2009	7	26	673	96,1
Maszewo	2009	6	29	959	159,8

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 5,3 izb. Było to o 23,3% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Bytnica mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (6,0 izb), najmniej było w gminie wiejskiej Gubin (3,7). Przeciętna izba miała 26,2 m² powierzchni użytkowej, tj. o 14,9% więcej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Maszewo 33,1 m², a najmniejszą w gminie Bytnica 21,3 m².

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu krośnieńskiego było 18,6 tys. mieszkań, tj. 5,3% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy od wzrostu w województwie i wyniósł 2,3%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 72,0 m² i była większa niż przeciętnie w województwie o 3,3%.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat krośnieński	2005	18150	1283,4	70,7	3,86
	2009	18569	1336,1	72,0	3,88
Gmina miejska					
Gubin	2005	5886	398,4	67,7	3,72
	2009	6042	418,0	69,2	3,73
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	6022	402,8	66,9	3,80
	2009	6199	423,7	68,4	3,82
w tym miasto	2005	4225	257,2	60,9	3,60
	2009	4350	270,6	62,2	3,62
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	1033	76,7	74,2	3,99
	2009	1055	79,2	75,1	4,01
Bytnica	2005	890	61,0	68,5	3,62
	2009	899	62,3	69,3	3,64
Dąbie	2005	1400	104,6	74,7	3,91
	2009	1421	107,8	75,9	3,93
Gubin	2005	2024	170,5	84,2	4,36
	2009	2042	172,7	84,5	4,36
Maszewo	2005	895	69,5	77,6	4,17
	2009	911	72,4	79,5	4,19

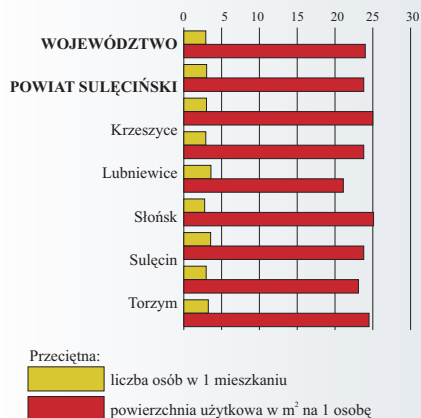
Relatywnie największe mieszkania były w gminie wiejskiej Gubin 84,5 m² i Maszewo 79,5 m², a najmniejsze w gminie miejsko – wiejskiej Krosno Odrzańskie 68,4 m² i miejskiej Gubin 69,2 m².

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,88 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin wiejskich Gubin, Maszewo, Dąbie i Bobrowice miały wyższą niż przeciętnie liczbę izb w mieszkaniu.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu krośnieńskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 3,02 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Dąbie 3,59 i gminie wiejskiej Gubin 3,55. Najmniej osób mieszkało w mieszkaniach miejskiej gminy Gubin 2,76.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,8 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 0,2 m² mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy miejskiej Gubin 25,1m² i gminy Bobrowice 25,0 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Krosno Odrzańskie 23,1 m² i Dąbie 21,1 m² na osobę.

Zasoby mieszkaniowe w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

FINANSE PUBLICZNE

Krosnieński jest jedynym lubuskim powiatem, w którym dochody budżetu w 2009 r. były niższe niż w poprzednim roku. Spadkowi dochodów (o 0,7%) towarzyszył wzrost wydatków o 6,7%, przy czym był to najniższy wzrost wydatków w ujęciu rocznym wśród powiatów ziemskich.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

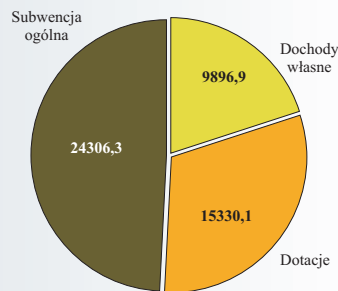
WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat krośnieński	2005	35036,8	617,71	34307,4	604,86
	2009	49533,3	881,61	51045,9	908,53
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	104015,7	1833,84	105731,0	1864,09
	2009	143514,5	2554,32	164496,4	2927,76
Gmina miejska					
Gubin	2005	31037,5	1822,09	33398,9	1960,72
	2009	43561,9	2597,77	60013,5	3578,84
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	2005	31237,9	1679,55	31680,9	1703,37
	2009	43417,3	2365,68	45788,6	2494,88
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2005	8906,9	2871,36	7942,7	2560,50
	2009	11281,7	3551,07	9870,6	3106,88
Bytnica	2005	4872,5	1856,91	4299,3	1638,44
	2009	6506,6	2485,32	6569,1	2509,19
Dąbie	2005	8846,7	1744,23	9745,3	1921,39
	2009	13115,8	2577,80	14109,6	2773,12
Gubin	2005	13413,4	1840,23	13554,1	1859,53
	2009	17472,4	2411,99	18616,8	2569,97
Maszewo	2005	5700,6	1900,20	5109,9	1703,29
	2009	8158,6	2778,83	9528,2	3245,30

Saldo dochodów i wydatków budżetu powiatu krośnieńskiego było ujemne, na poziomie minus 1,5 mln zł, był to jednak w skali województwa najmniejszy deficyt budżetu powiatu.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu krośnieńskiego są o 0,5% wyższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Środki własne w 2009 r. stanowiły 20,0% dochodów budżetu (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 176,15 zł, tj. o 22,9% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

W ramach dochodów własnych 10,7% stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dalsze 30,9% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 25,6% dotacje celowe, a 5,4% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 49,1% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 61,9% przy-

padało na część oświatową.

W 2009 r. budżet powiatu krośnieńskiego w znacznie mniejszym stopniu niż w roku poprzednim zasilają środki z budżetu Unii Europejskiej, których wartość była niższa niż w 2008 r. o 49,7%, a ich udział w ogóle dochodów budżetu powiatu krośnieńskiego wyniósł 5,9% (wobec 11,7% w 2008 r.). Środki inwestycyjne stanowiły 72,0% dochodów uzyskanych z funduszy Unii Europejskiej.

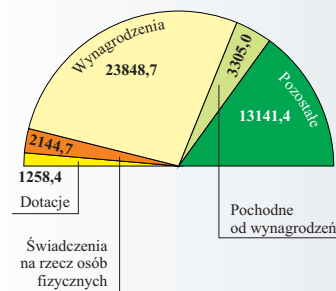
Z ogółu wydatków budżetu powiatu krośnieńskiego 85,6% (tj. 43,7 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 76,8% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 46,7% – na wynagrodzenia.

Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 45,7% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 34,3% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 7,3 mln zł, tj. 14,4% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 8,3 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 130,78 zł, tj. o 78,1% więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu krośnieńskiego zamknęły się deficytem na poziomie 21,0 mln zł. Jediną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki budżetowe była gmina Bobrowice, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 1,4 mln zł.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 38,0%, przy wzroście wydatków o 55,6%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Dąbie (o 48,3%) i Maszewo (o 43,1%).

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskały gminy wiejskie: Bobrowice (o 39,0% wyższe niż średnio w gminach powiatu krośnieńskiego) oraz Maszewo (o 8,8% wyższe od mediany w powiecie). Gmina Bobrowice wyróżnia się ponadto wysokim udziałem dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu – na poziomie 65,0% (wobec 47,9% średnio w gminach powiatu). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy Bobrowice dochody własne wyniosły 2309,76 zł wobec 1222,83 zł przeciętnie w gminach powiatu.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	49,1	19,9	31,0
	2009	47,9	22,4	29,7
Gmina miejska				
Gubin	2005	51,9	20,6	27,5
	2009	48,2	26,1	25,7
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	55,8	19,6	24,6
	2009	56,8	18,7	24,5
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	64,3	11,1	24,6
	2009	65,0	14,0	21,0
Bytnica	2005	43,4	19,3	37,3
	2009	39,9	21,3	38,8
Dąbie	2005	34,2	23,8	42,0
	2009	36,4	23,9	39,7
Gubin	2005	33,4	23,6	43,0
	2009	31,6	24,1	44,3
Maszewo	2005	39,3	17,1	43,6
	2009	34,5	28,4	37,1

Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w Krośnie Odrzańskim (o 7,4% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu krośnieńskiego).

W 2009 r. gminy powiatu krośnieńskiego z budżetu Unii Europejskiej pozyskały łącznie blisko 4,2 mln zł, tj. o 11,0% więcej niż w 2006 roku, co stanowiło łącznie 2,9% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków zasililo budżet Gubina (ponad 2,8 mln zł, co stanowiło 6,5% dochodów budżetu miasta).

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 57,1%.

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	3765,1	3,2	3765,1
	2007	1169,7	1,0	1018,0
	2008	2932,5	2,2	568,9
	2009	4178,5	2,9	2234,0
Gmina miejska				
Gubin	2007	44,8	0,1	32,3
	2008	189,5	0,5	-
	2009	2809,7	6,5	1394,1
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2006	3746,2	9,8	3746,2
	2007	794,4	2,0	752,6
	2008	2193,5	5,0	321,7
	2009	1089,2	2,5	782,4
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2007	3,5	0,0	-
Bytnica	2007	97,8	1,7	61,4
	2008	262,9	3,8	93,9
	2009	107,4	1,7	54,1
Dąbie	2007	57,4	0,5	-
	2008	67,4	0,5	-
	2009	160,5	1,2	3,4
Gubin	2008	65,9	0,4	-
Maszewo	2006	18,9	0,3	18,9
	2007	171,7	2,7	171,7
	2008	153,3	2,2	153,3
	2009	11,6	0,1	-

W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Maszewo (o 90,5%) oraz w Gubinie (o 82,5%). W najmniejszym stopniu wzrosły wydatki gminy Bobrowice (o 21,3%).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie krośnieńskim zarejestrowanych było 5220 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,1% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 702, tj. o 11,9%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat krośnieński	2005	5922	584	5338
	2009	5220	411	4809
Gmina miejska				
Gubin	2005	2379	312	2067
	2009	2162	165	1997
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	2162	209	1953
	2009	1818	182	1636
w tym miasto	2005	1672	194	1478
	2009	1349	166	1183
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	251	14	237
	2009	203	14	189
Bytnica	2005	193	15	178
	2009	153	15	138
Dąbie	2005	321	13	308
	2009	320	13	307
Gubin	2005	421	14	407
	2009	408	13	395
Maszewo	2005	195	7	188
	2009	156	9	147

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat krośnieński	2005	211	117	4512
	2009	224	119	3740
Gmina miejska				
Gubin	2005	87	48	1706
	2009	89	51	1474
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	2005	48	15	1710
	2009	50	17	1336
w tym miasto	2005	40	11	1282
	2009	37	11	939
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	2005	23	17	193
	2009	25	16	141
Bytnica	2005	9	6	156
	2009	11	6	105
Dąbie	2005	22	17	245
	2009	24	17	238
Gubin	2005	14	7	345
	2009	16	4	329
Maszewo	2005	8	7	157
	2009	9	8	117

Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano we wszystkich gminach powiatu krośnieńskiego, największy wystąpił w gminach wiejskich Bytnica (o 20,7%) oraz w Maszewie (o 20,0%).

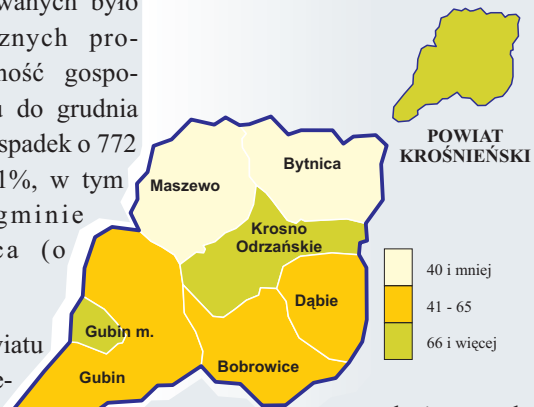
Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin – 41,4% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie krośnieńskim 4,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 119 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,5% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin 39,7% wszystkich spółek handlowych w powiecie krośnieńskim oraz w gminie miejsko – wiejskiej Krosno Odrzańskie (22,3%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 6,2%. Wzrost wystąpił w gminach wiejskich Bytnica (o 22,2%), Gubin (14,3%) oraz Maszewo (o 12,5%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 3740 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 772 jednostek, tj. o 17,1%, w tym największy w gminie wiejskiej Bytnica (o 32,7%).

Na terenie powiatu krośnieńskiego prze-
ważały podmioty należące do grupy mikro-
przedsiębiorstw tzn. do 9 osób, które stanowiły 95,5% (w 2005 r. - 96,2%) ogółu zarejestrowanych jednostek.

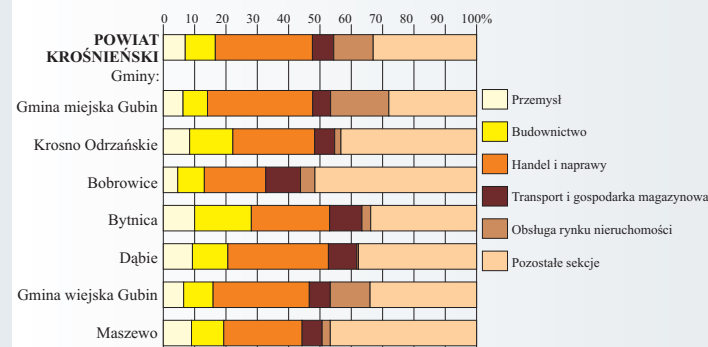
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat krośnieński 2005	5922	5697	187	30	8
2009	5220	4986	194	33	7
Gmina miejska					
Gubin	2162	2083	68	10	1
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	1818	1735	63	15	5
w tym miasto	1349	1289	43	12	5
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	203	188	12	3	-
Bytnica	153	142	10	1	-
Dąbie	320	299	17	3	1
Gubin	408	390	17	1	-
Maszewo	156	149	7	0	-

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

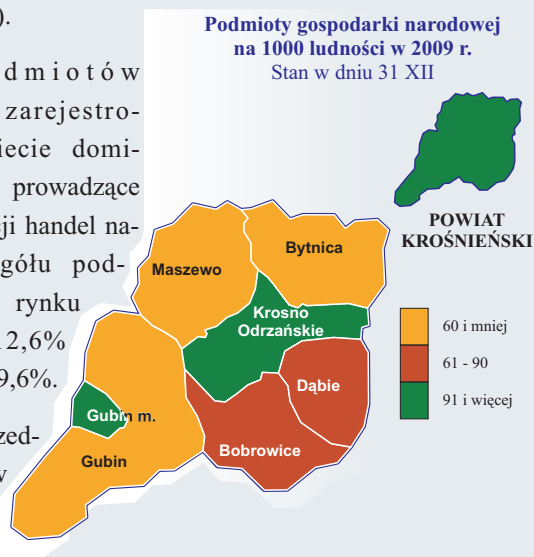

Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 3,7% (w 2005 r. - 3,2%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,6% i 0,1% (w porównaniu do 2005 r. nie uległ zmianie). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejskiej Gubin 96,3% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Bobrowice (92,6%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel naprawy 31,0% ogółu podmiotów, obsługa rynku nieruchomości 12,6% oraz budownictwo 9,6%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie miejskiej Gubin (130) oraz gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie (99), a najniższy w gminach wiejskich: Gubin (56) i Maszewo (53). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadają 93 podmioty gospodarki narodowej.

POWIAT NOWOSOLSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat nowosolski położony jest w południowo-wschodniej części województwa. Powierzchnię 771 km² zamieszkuje 86,9 tys. osób (8,6% ludności województwa), co wskazuje na wysoką gęstość zaludnienia obszaru (113 osób/km²). W miastach mieszka 65,3% ludności, co czyni powiat najbardziej zurbanizowanym w województwie. Niemal 1 (46,0%) populacji żyje w gminie miejskiej Nowa Sól.

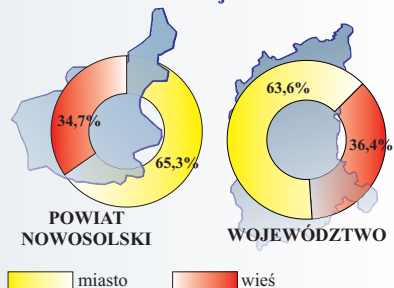
Mimo nadwyżki liczby urodzeń nad liczbą zgonów, o rozwoju demograficznym powiatu decydują ruchy migracyjne ludności, które pozostają ujemne od 5 lat. To sprawia, że liczba ludności utrzymuje się na relatywnie stałym poziomie. Natomiast na poziomie gmin, dodatnie saldo stałej migracji determinuje przyrost populacji: w porównaniu do 2005 r. gmina wiejska Otyń odnotowała wzrost liczby ludności o 5,4% implikowany wysokim dodatnim saldem migracyjnym (11 osób na 1000 ludności). Przyrost liczby ludności notowano również w gminie wiejskiej Siedlisko (o 2,0%) oraz miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański (o 1,9%).

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat nowosolski	2005	771	86816	44726	113	106
	2009	771	86890	44872	113	107
Gmina miejska						
Nowa Sól	2005	22	40451	21226	1876	110
	2009	22	39945	21107	1832	112
Gminy miejsko-wiejskie:						
Bytom Odrzański	2005	52	5374	2728	103	103
	2009	52	5476	2775	105	103
w tym miasto	2005	2	4379	2253	1856	106
	2009	2	4461	2273	1940	104
Kozuchów	2005	179	16002	8212	89	105
	2009	179	16009	8250	89	106
w tym miasto	2005	6	9624	5025	1617	109
	2009	6	9539	4983	1606	109
Nowe Miasteczko	2005	77	5498	2763	71	101
	2009	77	5521	2802	72	103
w tym miasto	2005	3	2819	1420	832	102
	2009	3	2825	1448	859	105
Gminy wiejskie:						
Kolsko	2005	81	3273	1663	41	103
	2009	81	3262	1639	40	101
Nowa Sól	2005	176	6608	3363	38	104
	2009	176	6668	3370	38	102
Otyń	2005	92	6118	3013	67	97
	2009	92	6447	3146	70	95
Siedlisko	2005	92	3492	1758	38	101
	2009	92	356	1783	39	100

Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

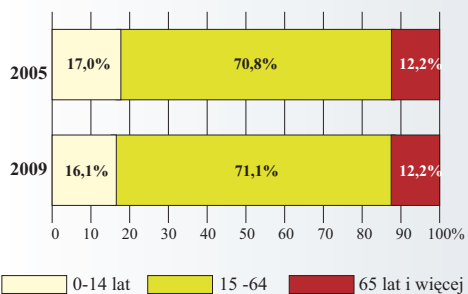

Struktura ludności według płci świadczy o nieco wyższej od średniej wojewódzkiej dysproporcji. Kobiety stanowią 51,6% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 107 (kobiet na 100 mężczyzn); w województwie – 106. Najwyższy współczynnik wystąpił w mieście Nowa Sól (112),

najniższy we wsi Otyń (95).

W okresie pięciu lat nieznacznie zmieniła się struktura wieku populacji. W 2009 r. w powiecie nowosolskim było 14,0 tys. (16,1%) osób młodych i 10,6 tys. (12,2%) osób starszych. W wyniku występującego w tych latach dodatniego salda naturalnego udział osób młodych w ludności

Ludność według biologicznych grup wieku

ogółem zmniejszył się tylko o 1 pkt. proc. Natomiast udział osób starszych (11,8%) pozostał na identycznym poziomie w porównaniu do 2005 r. W 2009 r. połowa mieszkańców powiatu miała więcej niż 37,1 lat (mediana wieku była równa średniej wojewódzkiej).

Potencjał ekonomiczny powiatu stanowiła w 2009 r. zbiorowość 56,2 tys. osób (w wieku produkcyjnym), tj. 64,7% ludności ogółem. Odsetek osób w wieku produkcyjnym jest niższy od średniej wojewódzkiej (65,8%).

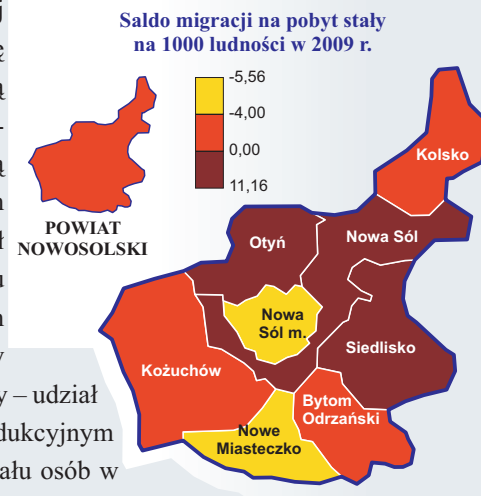
Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat nowosolski	2005	21,5	64,5	14,0	55
	2009	19,9	64,7	15,3	55
Gmina miejska Nowa Sól	2005	19,2	65,3	15,5	53
	2009	17,9	65,0	17,1	54
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	23,3	64,7	12,0	55
	2009	21,3	65,5	13,2	53
w tym miasto	2005	22,5	65,9	11,6	52
	2009	20,6	66,2	13,2	51
Kozuchów	2005	22,5	63,7	13,8	57
	2009	21,2	63,4	15,4	58
w tym miasto	2005	21,3	64,4	14,4	55
	2009	20,0	63,5	16,5	58
Nowe Miasteczko	2005	23,2	62,9	13,9	59
	2009	21,1	64,3	14,6	55
w tym miasto	2005	21,2	64,4	14,4	55
	2009	19,3	65,1	15,5	54
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	24,6	62,7	12,7	60
	2009	22,2	64,5	13,3	55
Nowa Sól	2005	23,4	64,0	12,6	56
	2009	21,7	65,0	13,3	54
Otyń	2005	24,6	64,5	10,9	55
	2009	22,6	65,4	11,9	53
Siedlisko	2005	25,9	63,5	10,7	58
	2009	23,9	64,5	11,5	55

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat nowosolski	2005	5,72	10,27	8,96	1,30
	2009	6,88	11,92	10,26	1,66
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	6,43	9,02	9,05	-0,02
	2009	7,15	10,86	10,93	-0,07
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	5,33	10,49	7,73	2,76
	2009	5,81	12,71	9,26	3,45
w tym miasto	2005	5,86	10,15	7,44	2,71
	2009	6,48	12,73	9,16	3,57
Kozuchów	2005	6,34	11,62	9,82	1,80
	2009	5,46	11,98	9,25	2,73
w tym miasto	2005	6,31	10,65	9,41	1,24
	2009	5,54	11,91	9,93	1,99
Nowe Miasteczko	2005	3,77	11,32	8,99	2,34
	2009	8,26	12,92	8,62	4,31
w tym miasto	2005	3,16	11,59	8,08	3,51
	2009	10,18	10,18	8,78	1,40
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	3,36	13,13	9,47	3,66
	2009	5,50	14,36	12,22	2,14
Nowa Sól	2005	5,01	12,74	9,10	3,64
	2009	6,93	14,31	10,03	4,28
Otyń	2005	4,26	8,19	7,70	0,49
	2009	7,75	11,16	7,91	3,26
Siedlisko	2005	4,28	12,84	7,42	5,42
	2009	9,28	15,47	14,34	1,12

W gminie miejskiej Nowa Sól obserwuje się mniej korzystną strukturę wieku populacji determinowaną ujemnym przyrostem naturalnym: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (17,9%) był najniższy w powiecie, a najwyższy – udział ludności w wieku poprodukcyjnym (17,1%). Wielkość udziału osób w

tych grupach wskazuje na zachodzące szybciej procesy starzenia się nowosolskiej społeczności. Dalszy wzrost odsetka osób w wieku emerytalnym spowoduje, że w Nowej Soli

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

wcześniej niż winnych gminach odczuje się wzrost popytu na usługi socjalne i zdrowotne. W gminach wiejskich udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wahał się od 22% do 24%, w wieku zdolności

wytwórczej było 65% populacji, natomiast w wieku poprodukcyjnym – od 12% do 13%. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się tam zdecydowanie korzystniej niż na poziomie powiatu (udział odpowiednio: 19,9%, 64,7%, 15,3%).

Wskaźnik obciążenia ekonomicznego pozostał na poziomie roku 2005. Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadało 55 osób w wieku nieprodukcyjnym, w tym 24 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W porównaniu do 2005 r. zwiększyło się natężenie współczynników ruchu naturalnego ludności (małżeństw, urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego). W 2009 r. zarejestrowano: 7 małżeństw, 12 urodzeń żywych i 10 zgonów na 1000 ludności. Współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie średniej województwa (1,7‰). Wszystkie gminy, z wyjątkiem miasta Nowa Sól odnotowały dodatni przyrost naturalny. W Nowej Soli, wyższy odsetek osób starszych koresponduje z wyższym natężeniem zgonów, co przy niższej stopie urodzeń daje ujemny przyrost naturalny (obserwowany także w 2005 r.).

W 2009 r. liczba zameldowań na pobyt stały w powiecie była niższa niż wymeldowań; saldo stałej migracji wyniosło minus 2 osoby na 1000 ludności. Jedynie gmina Otyń notowała wysoki napływ ludności (11 osób na 1000 ludności) w celach osiedleńczych.

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu nowosolskiego zajmowały obszar 30574,9 ha stanowiąc 4,3% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 29745,9 ha porastały 38,6% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy: wiejska Nowa Sól (12,9%) i Koźuchów (6,5%), a najmniejszym gmina miejska Nowa Sól (0,4%).

Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach: wiejskiej Nowa Sól (56,5%), Otyń (45,6%) i Kolsko (45,4%), a najniższy w gminie miejskiej Nowa Sól (12,9%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

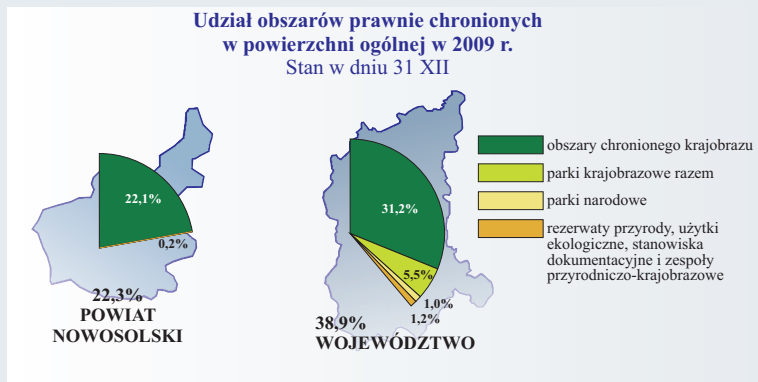
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
		w ha			
Powiat nowosolski	2005	17190,2	124,0	17017,5	48,7
	2009	17195,3	124,0	17017,5	53,8
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	2863,0	56,1	2806,9	-
	2009	2863,0	56,1	2806,9	-
Koźuchów	2005	458,3	-	452,0	6,3
	2009	458,3	-	452,0	6,3
Nowe Miasteczko	2005	450,0	-	450,0	0
	2009	450,0	-	450,0	-
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	4440,8	39,4	4309,6	10,8
	2009	4440,8	39,4	4390,6	10,8
Nowa Sól	2005	5812,7	-	5806,0	6,7
	2009	5817,8	-	5806,0	11,8
Otyń	2005	2785,4	28,5	2732,0	24,9
	2009	2785,4	28,5	2732,0	24,9
Siedlisko	2005	380,0	-	380,0	-
	2009	380,0	-	380,0	-

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu nowosolskiego wynosiła 17195,3 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 22,3% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy: wiejska Nowa Sól (7,5%) i Kolsko (5,8%), a najmniejszym gmina Siedlisko (0,5%).

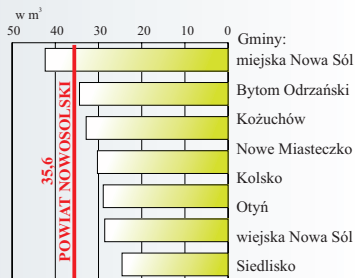
W porównaniu do 2005 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie nie uległa zmianie. Jedynie w gminie wiejskiej Nowa Sól powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody wzrosła o 0,1%.

Spośród 106 pomników przyrody występujących w powiecie nowosolskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Kozuchów – 26 oraz miejska Nowa Sól – 19.

Nowosolski jest ostatnim powiatem w województwie (po wschowskim i zielonogórskim) pod względem zużycia wody. W 2009 r.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 35,6 m³, tj. o 52,9 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 77,9% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, a 8,5% w przemyśle.

Wielkość zużycia wody na obszarze wiejskim gminy Bytom Odrzański oraz w gminie Otyń zdeterminowana jest zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło tam po 100,0% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2051,3 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 2,3% ilości ścieków odprowadzonych.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechanicznie	chemicznie i biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem
						w % ogółem
		w dam ³	w % ogółem			
Powiat nowosolski	2005	2100	1633	1,3	75,9	0,6
	2009	2051	1823	1,7	80,5	6,7
Gmina miejska						
Nowa Sól	2005	1514	1396	1,8	90,4	-
	2009	1581	1457	2,1	90,0	-
Gminy miejsko-wiejskie:						
	2005	119	117	-	98,7	-
Bytom Odrzański	2009	127	127	-	100,0	-
	2005	346	30	-	8,7	-
Kozuchów	2009	216	130	-	2,3	57,8
	2005	102	78	-	76,4	-
Nowe Miasteczko	2009	93	82	-	88,6	-
Gminy wiejskie:						
	2005	4	-	-	-	-
Kolsko	2009	11	11	-	96,5	-
	2005	3	-	-	-	-
Nowa Sól	2009	5	4	-	88,9	-
	2005	12	12	-	-	98,4
Siedlisko	2009	18	12	-	-	66,7

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat nowosolski	2005	467	456	51,2
	2009	228	228	55,1
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	118	118	90,2
	2009	124	124	89,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	2	2	80,0
	2009	-	-	84,1
Koźuchów	2005	316	305	3,7
	2009	86	86	18,9
Nowe Miasteczko	2005	24	24	47,3
	2009	11	11	55,5
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	4	4	-
	2009	0	0	18,4
Nowa Sól	2005	3	3	-
	2009	1	1	2,7
Siedlisko	2005	0	0	13,7
	2009	6	6	13,6

Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie miejskiej Nowa Sól (77,1% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Bytom Odrzański (0,1% wartości ogółem). Prawie 89% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie biologicznemu (90,6% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (7,5%).

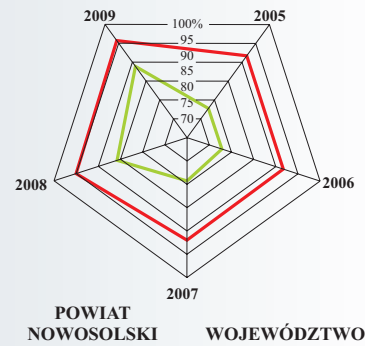
W powiecie nowosolskim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 228,3 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 55,1% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 51,2%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat nowosolski na 11 lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta Bytom Odrzański (97,6%), Nowe Miasteczko (93,8%) i Nowa Sól (89,9%), a najniższym gmina wiejska Nowa Sól (2,7%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie nowosolskim 349 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 1,3% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 33,1%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,5 tony (o 1,5 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Prawie 88% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 56,5% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 86,1% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

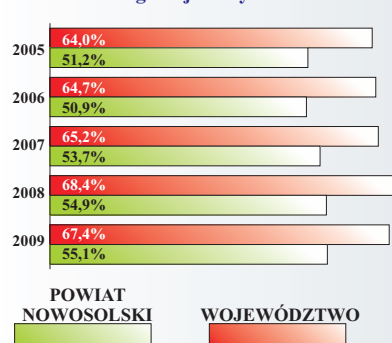
Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 43 ton (3,1% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 5,6 ton pyłów na 100 km² powierzchni,

tj. o 4,3 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskiem.

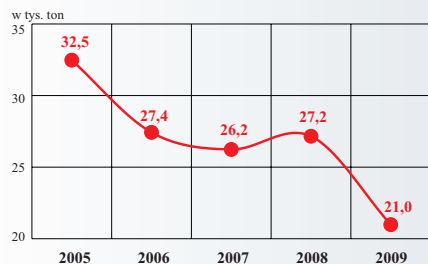
W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 20982 ton, tj. 1,1% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 27,2 tony (o 112,4 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie nowosolskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na dziewiątym miejscu w województwie.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie nowosolskim wytworzono 39,4 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 65,5% magazynowano czasowo, 31,2% poddano odzyskowi, a 3,3% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 51,1 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 1,1 tony na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 25,1 tys. ton, tj. o 175,5%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 57,3% unieszkodliwiono, 39,9% poddano odzyskowi, a 2,8% magazynowano czasowo.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat nowosolski	2005	9847,7	2971,7
	2009	8574,0	4171,7
Gmina miejska			
Nowa Sól	2005	9280,9	1423,9
	2009	3528,1	1169,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	2005	17,1	94,7
	2009	71,0	12,0
w tym miasto	2005	17,1	94,7
	2009	-	-
Kozuchów	2005	91,0	53,0
	2009	3326,4	218,9
w tym miasto	2005	-	41,4
	2009	2813,0	218,9
Nowe Miasteczko	2005	22,5	-
	2009	83,3	46,5
w tym miasto	2005	22,5	-
	2009	83,3	46,5
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2005	114,0	166,0
	2009	81,7	55,0
Nowa Sól	2005	322,2	689,8
	2009	432,4	849,8
Otyń	2005	-	313,2
	2009	53,1	1820,0
Siedlisko	2005	-	231,1
	2009	998,0	-

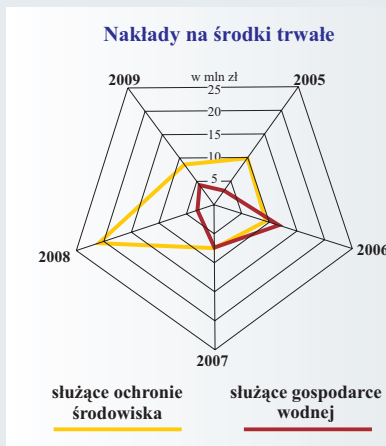
W 2009 r. w powiecie nowosolskim zebrano 25 199 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 32,7 tony w przeliczeniu na km² i 290 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 8,6 mln zł, tj. 99 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 82,3% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 10,2% – na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska, 5,6% - na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 1,7% - na gospodarkę odpadami, a pozostałe 0,2% - na zmniejszenie hałasu i wibracji.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Nowa Sól, w którym wydano 41,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 88 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 4,2 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 48 zł. Najwięcej – 43,6% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Otyń.

Środki finansowe przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody – 76,3% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej, na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 12,4%, na zbiorniki i stopnie wodne – 6,1% oraz na regulację i zabudowę rzek i potoków – 5,2%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 79,2% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 12,4% pochodziło z funduszy ekologicznych, a 8,4% z budżetu gminy.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie nowosolskim było 13,7 tys. pracujących, tj. 6,4% ogółu pracujących w Lubuskiem oraz 7,8 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 12,8% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 1,1%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 26,6%.

W powiecie nowosolskim ponad 5,3 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 7,1% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 39,0% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminie Bytom Odrzański (60,2% pracujących w gminie, w tym w wiejskiej części gminy aż 82,6%). Sektor usługowy koncentruje 54,2% pracujących w powiecie nowosolskim, w tym 13,7% przypada na edukację, 11,5% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 8,2% - na opiekę zdrowotną i pomoc społeczną. Dalsze 7,4% pracujących wykonuje pracę w administracji i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, a 4,4% w jednostkach związanych z transportem i gospodarką magazynową. W sektorze rolniczym pracuje 2,0% ogółu pracujących w powiecie.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	2005	13555	6362	242
	2009	13703	6860	244
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	8838	4399	335
	2009	9645	4914	371
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	483	236	139
	2009	495	251	138
w tym miasto	2005	481	236	167
	2009	386	213	131
Kozuchów	2005	2141	903	210
	2009	1719	806	169
w tym miasto	2005	2040	858	329
	2009	1584	732	262
Nowe Miasteczko	2005	467	218	135
	2009	440	243	124
w tym miasto	2005	370	179	204
	2009	328	197	178
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	147	81	72
	2009	166	113	79
Nowa Sól	2005	612	160	145
	2009	457	175	105
Otyń	2005	585	221	148
	2009	521	224	124
Siedlisko	2005	282	144	127
	2009	260	134	113

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 13,9% (wobec 19,1% w 2005 r.), w tym najmniejszy w gminie Bytom Odrzański (11,0% wobec 17,7% w 2005 r.) oraz w Nowej Soli (12,2% wobec 17,3% przed czterema laty). Wysoka stopa bezrobocia rejestrowanego – na poziomie 26,3% (wobec 34,4% w 2005 r. oraz 15,9% średnio w województwie) stawia powiat nowosolski na 11 lokacie wśród 12 lubuskich powiatów ziemskich.

Bezrobotni zarejestrowani

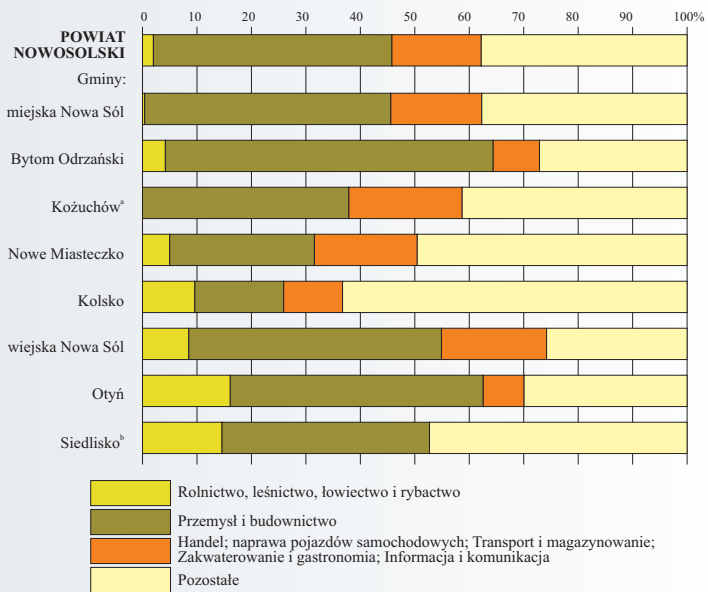
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	2005	10 672	5 592	191
	2009	7 838	4 156	139
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	4 575	2 319	173
	2009	3 169	1 635	122
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	615	356	177
	2009	393	228	110
Kozuchów	2005	2 181	1 161	214
	2009	1 955	1 064	193
Nowe Miasteczko	2005	715	414	207
	2009	494	285	139
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	398	205	194
	2009	305	155	145
Nowa Sól	2005	869	458	206
	2009	630	314	145
Otyń	2005	750	380	190
	2009	555	295	132
Siedlisko	2005	569	299	257
	2009	337	180	147

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

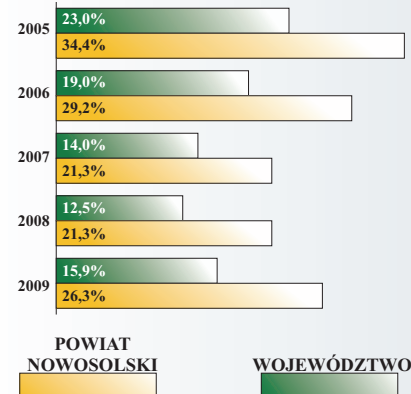
a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ujęto w grupie pozostałych sekcji. b Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i magazynowanie; zakwaterowanie i gastronomia; Informacja i komunikacja ujęto w grupie pozostałych sekcji.

W 2009 r. 82,1% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 3,4% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (44,7% wobec 37,8% w Lubuskiem).

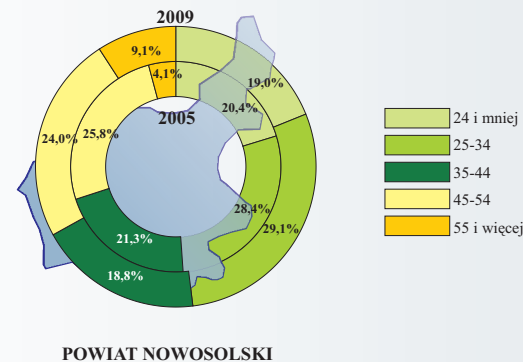
W relacji do 2005 r. w niewielkim stopniu zmieniła się struktura bezrobotnych według wykształcenia. Zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Większy był natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 19,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 0,9% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Nieco niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób powyżej 50 roku życia (21,8% wobec 22,9% w województwie).

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

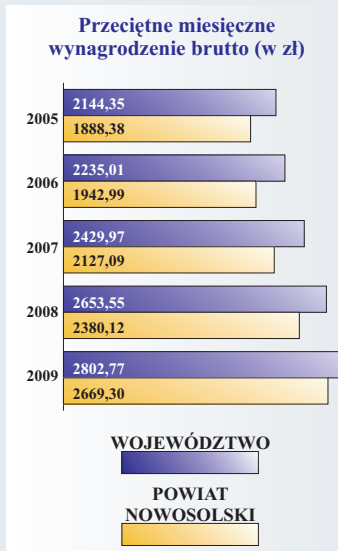

POWIAT NOWOSOLSKI

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest o 4,8% niższe niż średnio w województwie. Dla porównania w 2005 r. przeciętna płaca w powiecie stanowiła 88,1% średniego wynagrodzenia w Lubuskiem. W 2009 r. wyniosła 2669,30 zł, tj. wzrosła w relacji do 2005 r. o 41,4%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, a najniższe w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz administrowania i działalności wspierającej. W przemyśle, koncentrującym 41,2% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2616,62 zł, tj. o 2,0% mniej niż przeciętnie w powiecie i o 6,6% mniej niż średnio w Lubuskiem.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie nowosolskim funkcjonowało 27 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 10,4% wszystkich bibliotek w województwie.

W porównaniu z 2005 r. liczba czytelników bibliotek spadła o 2718, tj. o 16,2%.

Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich gminach powiatu nowosolskiego, największy wystąpił na obszarze wiejskim gminy Nowe Miasteczko (o 48,6%) , w gminie Siedlisko (o 25,7%) i mieście Bytom Odrzański (o 24,4%).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami)*	Księgozbiór w woluminach*	Czytelnicy
Powiat nowosolski	2005	27	376513	16781
	2009	27	342510	14063
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	5	136670	7938
	2009	5	107508	6753
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	1	23460	1708
	2009	1	18175	1291
w tym miasto	2005	1	23460	1708
	2009	1	18175	1291
Kozuchów	2005	8	111922	3333
	2009	8	113742	2885
w tym miasto	2005	2	67643	2411
	2009	2	67376	2132
Nowe Miasteczko	2005	2	21370	858
	2009	2	21404	682
w tym miasto	2005	1	15454	710
	2009	1	15293	606
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	1	11479	353
	2009	1	9654	277
Nowa Sól	2005	6	32579	985
	2009	6	32004	916
Otyń	2005	2	22482	778
	2009	2	23601	644
Siedlisko	2005	2	16551	828
	2009	2	16422	615

a Stan w dniu 31 XII.

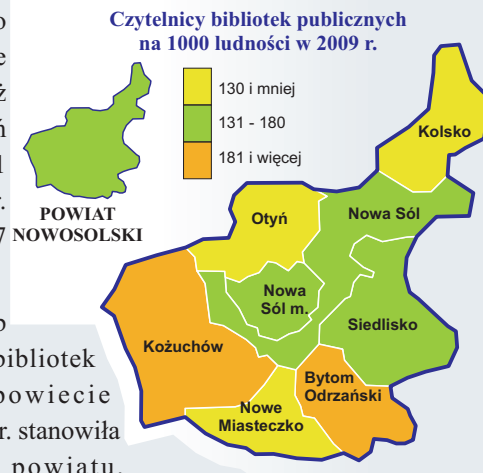
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat nowosolski	2005	383816	22,9
	2009	319680	22,7
Gmina miejska			
Nowa Sól	2005	188929	23,8
	2009	176404	26,1
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	2005	18841	11,0
	2009	12320	9,5
w tym miasto	2005	18841	11,0
	2009	12320	9,5
Kozuchów	2005	110809	33,2
	2009	75376	26,1
w tym miasto	2005	73212	30,4
	2009	51817	24,3
Nowe Miasteczko	2005	17051	19,9
	2009	11939	17,5
w tym miasto	2005	14550	20,5
	2009	11559	19,1
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2005	2590	7,3
	2009	3186	11,5
Nowa Sól	2005	19780	20,1
	2009	16886	18,4
Otyń	2005	16469	21,2
	2009	14630	22,7
Siedlisko	2005	9347	11,3
	2009	8939	14,5

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 16,7% w stosunku do 2005 r.

Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano na obszarze większym gmin Nowe Miasteczko (o 84,8%) i Kozuchów (o 37,3%) oraz w mieście Bytom Odrzański (o 34,6%). Wzrost wypożyczeń zanotowano jedynie w gminie Kolsko - 23,0%.

W stosunku do 2005 r. nieznacznie zmniejszył się również wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 22,7 (22,9 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie nowosolskim w 2009 r. stanowiła 16,2% populacji powiatu, tj. o 3,1 pkt. proc. mniej niż w 2005 r.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów i kin. W powiecie nowosolskim w 2009 r. działało 1 muzeum w mieście Nowa Sól, które zaprezentowało 7 wystaw własnych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 8483 muzealiów. Muzeum zwiedziło 4487 osób, w tym 2946 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 65,7%.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie nowo-solskim funkcjonowało 1 kino stałe, w którym do dyspozycji widzów pozostawały 252 miejsca na widowni. W ciągu 2009 r. z usług nowosolskiego kina skorzystało 9924 widzów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat nowosolski	2005	12	291	56470
	2009	13	259	46300
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	1	75	14720
	2009	1	50	8900
Gminy miejsko - wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	1	46	5190
	w tym miasto	2005	1	46
Kozuchów	2005	1	57	18560
	2009	1	66	10161
w tym miasto	2005	1	57	18560
	2009	1	66	10161
Nowe Miasteczko	2005	7	80	10450
	2009	8	84	5051
w tym miasto	2005	1	53	8500
	2009	1	30	1101
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	1	25	950
	2009	1	2	60
Otyń	2009	1	32	12880
Siedlisko	2005	1	8	6600
	2009	1	25	9248

a Stan w dniu 31 XII.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu nowosolskiego instytucje spadła o 32, tj. o 11,0%.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Nowe Miasteczko 32,4% ogólnej liczby imprez w powiecie, w tym większość (64,3%) na obszarze wiejskim gminy. Znaczna liczba imprez odbyła się również w mieście Kozuchów - 25,5%.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat nowosolski	2005	11	8	488	302
	2009	12	8	898	312
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	4	4	150	150
	2009	4	3	381	113
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	1	1	49	49
	2009	1	1	89	89
w tym miasto	2005	1	1	49	49
	2009	1	1	89	89
Kozuchów	2005	1	1	50	50
	2009	1	1	51	51
w tym miasto	2005	1	1	50	50
	2009	1	1	51	51
Nowe Miasteczko	2005	1	1	27	27
	2009	2	2	33	33
w tym miasto	2005	1	1	27	27
	2009	2	2	33	33
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	1	-	78	-
	2009	1	-	78	-
Nowa Sól	2005	2	-	108	-
	2009	2	-	240	-
Otyń	2005	1	1	26	26
	2009	1	1	26	26

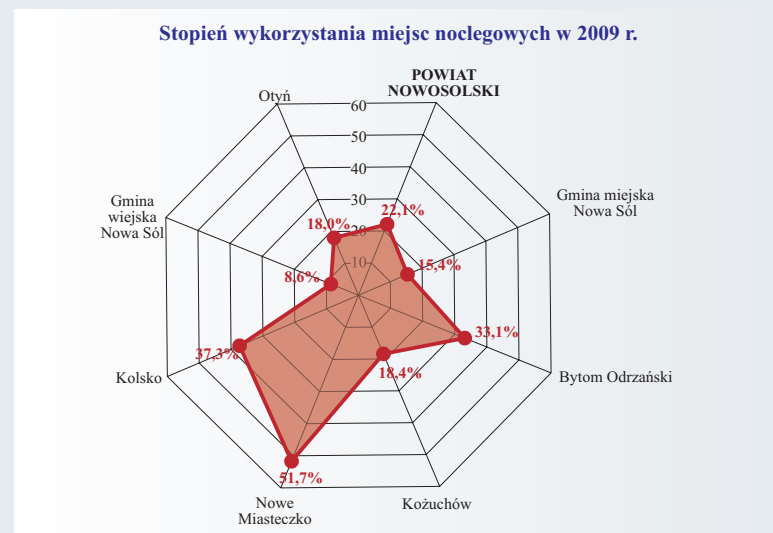
Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Otyń i Siedlisko – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło odpowiednio 403 i 370 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu nowosolskiego wyniósł w 2009 r. 179 osób i był niższy o 7,7% w porównaniu z 2005 r.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat nowosolski	2005	20584	2004	33646	2993
	2009	17042	851	35379	1525
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	5412	936	9838	1570
	2009	4044	425	8786	915
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	725	37	1115	62
	2009	1412	18	8031	22
w tym miasto	2005	725	37	1115	62
	2009	1412	18	8031	22
Kozuchów	2005	2494	479	4585	777
	2009	2268	236	3374	328
w tym miasto	2005	2494	479	4585	777
	2009	2268	236	3374	328
Nowe Miasteczko	2005	6823	54	6823	54
	2009	5398	2	5562	6
w tym miasto	2005	6823	54	6823	54
	2009	5398	2	5562	6
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	1086	-	5401	-
	2009	1026	-	5700	-
Nowa Sól	2005	1176	6	2897	12
	2009	1307	-	2077	-
Otyń	2005	2868	492	2987	518
	2009	1587	170	1849	254

O turystycznej atrakcyjności powiatu decyduje przede wszystkim jego malownicze położenie pośród lasów. Specyficzny mikroklimat to atrakcja dla turystów i wczasowiczów. Bogate w runo leśne i zwierzyinę łowną lasy to nie jedyne skarby powiatu. Przez region przepływa rzeka Odra, która pozwala na uprawianie turystyki. Nowa Sól posiada port rzeczny oraz przystań kajakową.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu nowosolskiego funkcjonowało 12 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 3,9% wszystkich obiektów w województwie.

Bazę noclegową powiatu nowosolskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych (3 inne obiekty hotelowe, 2 hotele oraz 1 motel) i 6 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2 pozostałe obiekty niesklasyfikowane, 1 ośrodek wczasowy, 1 ośrodek szkoleniowo – wypoczynkowy, 1 zespół domków turystycznych oraz 1 pole biwakowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie miasta Nowa Sól 33,3% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 898 miejsc noclegowych, tj. o 84,0% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 34,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie nowosolskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w mieście Bytom Odrzański i Nowa Sól - na 1 km² przypadało odpowiednio 44,5 i 17,3 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Otyń (0,3). W powiecie nowosolskim w 2009 r. na 1 km² przypadało jedynie 1,2 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z nowosolskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 17,0 tys. turystów, w tym 5,0% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano spadek ogólnej liczby osób korzystających z noclegu - o 17,2%, w tym o 57,5% turystów zagranicznych. Najwyższy spadek turystów korzystających odnotowano w gminie Otyń (o 44,7%) i mieście Nowa Sól (o 25,3%). Wzrost wystąpił jedynie w mieście Bytom Odrzański (o 94,8%) oraz w gminie wiejskiej Nowa Sól (o 11,1%).

Podobnie jak w 2005 r. najczęściej turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych w gminie Nowe Miasteczko, gdzie z noclegu skorzystało 31,7% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Natomiast turyści zagraniczni najchętniej nocowali w mieście Nowa Sól (49,9%).

Spadek liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania i wzrost liczby udzielonych noclegów świadczy o dłuższym czasie pobytu. Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat nowosolski w 2009 r. wyniosła 2,1 dni i wzrosła w stosunku do 2005 r. o 0,5 dnia.

Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,8 dni (1,5 dnia w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował miasto Bytom Odrzański (5,7 dni) i gminę Kolsko (5,6 dni).

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie nowosolskim wzrosła o 1,7 tys., tj. o 5,2%. Natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym spadła o 1,5 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił jedynie 4,3%, tj. o 4,6 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w mieście Nowe Miasteczko (51,7%) i gminie Kolsko (37,3%), a najniższy w gminie wiejskiej Nowa Sól (8,6%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie nowosolskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 22,1% i zmniejszył się o 1,5 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie nowosolskim funkcjonowało 30 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek zmniejszyła się o 1 – w gminie Otyń.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat nowosolski	2005/06	31	19	1861
	2009/10	30	19	1944
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005/06	9	9	1034
	2009/10	9	9	1047
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005/06	1	1	130
	2009/10	1	1	145
w tym miasto	2005/06	1	1	130
	2009/10	1	1	145
Kozuchów	2005/06	7	3	280
	2009/10	7	3	285
w tym miasto	2005/06	4	3	280
	2009/10	4	3	285
Nowe Miasteczko	2005/06	2	1	82
	2009/10	2	1	95
w tym miasto	2005/06	1	1	82
	2009/10	1	1	95
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005/06	2	2	102
	2009/10	2	2	104
Nowa Sól	2005/06	4	1	55
	2009/10	4	1	60
Otyń	2005/06	4	1	110
	2009/10	3	1	110
Siedlisko	2005/06	2	1	68
	2009/10	2	1	98

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejskiej Nowa Sól (9), natomiast najmniej w gminie miejsko-wiejskiej Nowe Miasteczko oraz w gminach: Kolsko i Siedlisko (po 2).

(dok.)

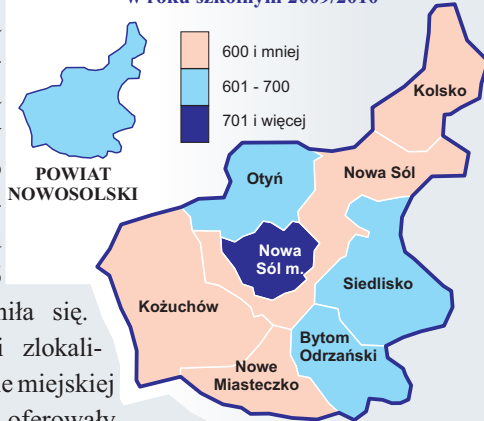
WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat nowosolski	2005/06	2013	1724	883
	2009/10	2205	1933	738
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005/06	966	966	403
	2009/10	1081	1081	305
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005/06	114	114	52
	2009/10	146	146	64
w tym miasto	2005/06	114	114	52
	2009/10	146	146	64
Kozuchów	2005/06	402	276	175
	2009/10	386	295	137
w tym miasto	2005/06	314	276	125
	2009/10	325	295	101
Nowe miasteczko	2005/06	92	82	48
	2009/10	101	95	43
w tym miasto	2005/06	82	82	39
	2009/10	95	95	42
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005/06	90	90	38
	2009/10	84	84	28
Nowa Sól	2005/06	104	54	74
	2009/10	127	56	67
Otyń	2005/06	153	72	60
	2009/10	161	80	62
Siedlisko	2005/06	92	70	33
	2009/10	119	96	32

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejskiej Nowa Sól (9), natomiast najmniej w gminie miejsko-wiejskiej Nowe Miasteczko oraz w gminach: Kolsko i Siedlisko (po 2).

Do placówek wychowania przedszkolnego (przedszkoli) zlokalizowanych w mieście Nowa Sól uczęszcza niemal 1 (49,0%) wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat edukacją przedszkolną w gminie objętych było 720 dzieci (wobec 638 dzieci średnio w powiecie).

Przedszkola stanowiły 63,3% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 102 miejsca. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (9), które oferowały 53,9% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu nowosolskiego. W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2205 dzieci, tj. o 9,5% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły blisko 90% (87,7%) wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 2,0 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 74 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

W powiecie nowosolskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 26 szkół podstawowych. W ciągu pięciu lat liczba szkół nie zmieniła się. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól oraz gminie miejsko-wiejskiej Koźuchów (odpowiednio 8 i 5). Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,3 tys. dzieci, tj. 8,9% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 16,2%.

Największy spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano w gminach: Kolsko (o 24,4%) i Siedlisko (o 22,0%) oraz w gminach miejsko-wiejskich Bytom Odrzański (o 20,1%) i Nowe Miasteczko (o 21,9%).

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat nowosolski	2005/06	26	6288	1151
	2009/10	26	5270	967
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005/06	8	2775	477
	2009/10	8	2322	428
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005/06	1	418	83
	2009/10	1	334	76
w tym miasto	2005/06	1	418	83
	2009/10	1	334	76
Koźuchów	2005/06	5	1206	236
	2009/10	5	1070	160
w tym miasto	2005/06	2	874	167
	2009/10	2	780	117
Nowe miasteczko	2005/06	2	457	87
	2009/10	2	357	64
w tym miasto	2005/06	1	400	78
	2009/10	1	306	57
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005/06	2	271	58
	2009/10	2	205	47
Nowa Sól	2005/06	3	363	69
	2009/10	3	305	60
Otyń	2005/06	3	494	77
	2009/10	3	440	86
Siedlisko	2005/06	2	304	64
	2009/10	2	237	46

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 16,0% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 203 uczniów.

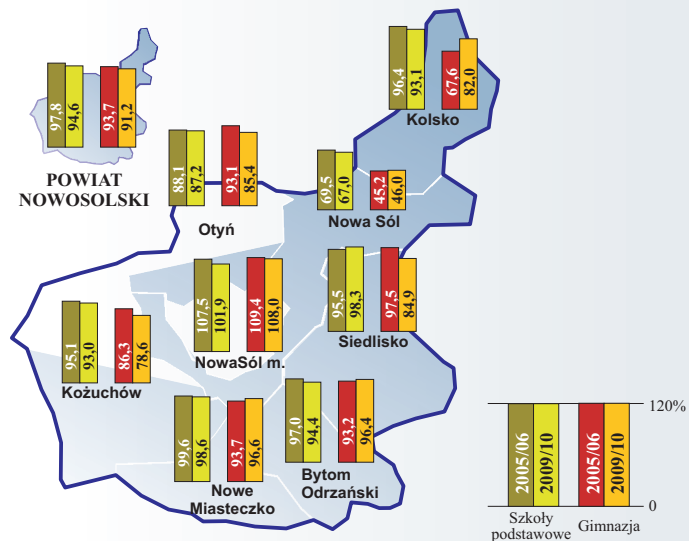
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci*
Powiat nowosolski	2005/06	13	3689	1224
	2009/10	14	3079	1015
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005/06	5	1786	609
	2009/10	5	1444	506
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005/06	1	247	83
	2009/10	1	225	67
w tym miasto	2005/06	1	247	83
	2009/10	1	225	67
Koźuchów	2005/06	1	650	194
	2009/10	1	529	175
w tym miasto	2005/06	1	650	194
	2009/10	1	529	175
Nowe miasteczko	2005/06	1	273	89
	2009/10	1	233	67
w tym miasto	2005/06	1	273	89
	2009/10	1	233	67
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005/06	1	109	52
	2009/10	2	120	22
Nowa Sól	2005/06	1	145	39
	2009/10	1	129	46
Otyń	2005/06	2	275	97
	2009/10	2	265	87
Siedlisko	2005/06	1	204	61
	2009/10	1	134	45

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 przybyło 1 gimnazjum w gminie Kolsko.

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

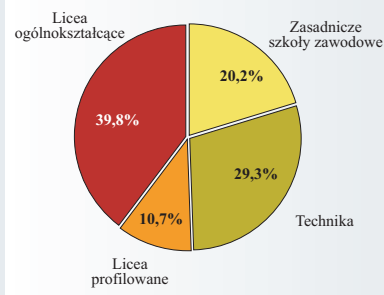

W gimnazjach kształciło się 3,1 tys. uczniów, tj. 8,6% ogółu gimnazjalistów w województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów odpowiednio o 16,5% i 17,1%. Wszystkie gimnazja rejestrowały spadek uczęszczającej do nich młodzieży. Największy spadek liczby uczniów miał miejsce w gminie Siedlisko (o 34,3%). Również w gminie miejskiej Nowa Sól oraz miejsko-wiejskiej Koźuchów niemal o 1/5 (19,0%) zmniejszyła się liczba uczniów gimnazjów. Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 220 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie nowosolskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 94,6% i był o 3,2 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 91,2% i był o 2,5 pkt proc.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie nowosolskim pozostawało 19 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 3050 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu nowosolskiego tworzyły 8 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 5 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi), 4 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 2 licea profilowane.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 1498 osób (1002 osoby w roku 2005/2006), co stanowiło niemal 1 (49,1%) wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. W liceach ogólnokształcących kształciło się 25,8% młodzieży, a w zasadniczych szkołach zawodowych – 20,7%. Natomiast w liceach profilowanych naukę pobierało zaledwie 4,4% ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych (wobec 23,6% w roku 2005/2006).

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie nowosolskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o 30,2% wyższa niż pięć lat wcześniej. Jeszcze mocniej wzrosła ich liczba w technikach – o 49,5% więcej niż w roku 2005/2006.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 6 szkół policealnych, w których kształciło się 446 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu nowosolskiego było 218,2 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 213,2 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 28,3 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był wyższy od przeciętnego wojewódzkiego o 3,4 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 4 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 143,2 km, a o nawierzchni ulepszonej było 109,5 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 18,6, (16,1 dla województwa). Była to trzecia lokata wśród powiatów ziemskich.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 33945 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie nowosolskim liczba samochodów wzrosła o 31,4%, tj. o 2,3 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 388 samochodów osobowych, tj. o 30,6% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest niższy niż przeciętna w województwie o 12,4%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 4673 samochodów ciężarowych, tj. o 23,7% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 57 pojazdów, tj. o 12 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to dziewiąta lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2105, tj. o 31,3% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 24, tj. o 22,8% mniej niż województwie, co stawia powiat na 11 lokacie w województwie.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane w powiecie nowosolskim
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	25,8	297
	2009	33,9	388
Samochody ciężarowe	2005	3,8	44
	2009	4,7	57
Motocykle	2005	1,6	19
	2009	2,1	24

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie nowosolskim wyniosła 475,9 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 4,0%. Największy przyrost nastąpił w gminie wiejskiej Nowa Sól o 10,0%, Nowe Miasteczko o 6,4% i w gminie miejskiej Nowa Sól o 6,3%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 61,7 km sieci wodociągowej, tj. o 40,5% więcej niż średnio w województwie, a o 3,9% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie wiejskiej Nowa Sól o 10,0% oraz w gminie Nowe Miasteczko o 6,7% i Kolsko o 5,5%. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: miasto Nowa Sól 380,7 km i gminy Bytom Odrzański 91,6 i Otyń 74,9 km na 100 km².

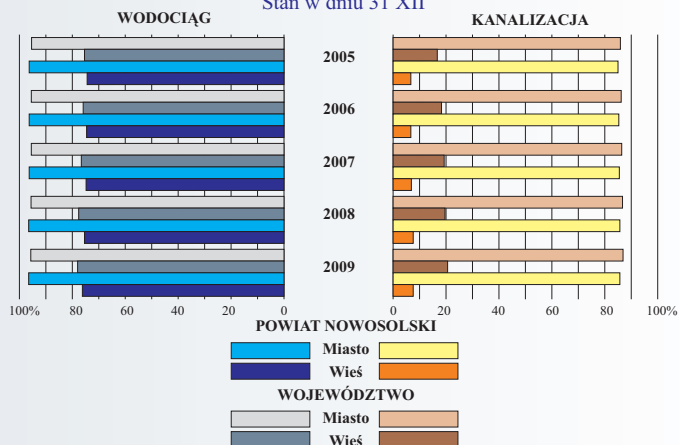
Sieć wodociągowa
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Powiat nowosolski	2005	457,4	59,4	88,8	27,6
	2009	475,9	61,7	89,5	27,7
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	78,1	362,2	97,1	30,7
	2009	83,0	380,7	97,2	29,8
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	47,0	89,7	94,6	24,2
	2009	48,0	91,6	94,8	30,4
w tym miasto	2005	23,0	974,6	99,2	25,9
	2009	23,0	1000,0	99,2	31,0
Kozuchów	2005	123,9	69,3	90,0	26,4
	2009	126,9	70,8	90,3	28,5
w tym miasto	2005	22,2	373,1	97,1	26,2
	2009	25,2	424,2	97,3	23,4
Nowe Miasteczko	2005	39,1	50,7	82,2	22,6
	2009	41,6	54,1	84,1	24,9
w tym miasto	2005	10,0	295,0	78,0	33,1
	2009	12,6	383,0	80,0	37,7
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	19,0	23,6	68,7	23,8
	2009	20,1	24,9	70,4	25,4
Nowa Sól	2005	51,1	29,0	73,0	31,3
	2009	56,2	31,9	74,3	17,7
Otyń	2005	67,8	74,0	70,3	20,6
	2009	68,7	74,9	75,1	28,6
Siedlisko	2005	31,4	34,1	70,8	19,0
	2009	31,4	34,1	71,2	20,2

a W ciągu roku.

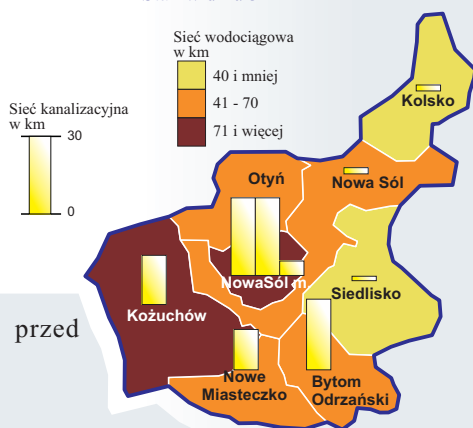

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 85,5% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 88,8% ogółu ludności. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 96,5% i 76,2% ogółu.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 2406 dam³ wody, tj. o 0,4% więcej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 27,7m³ wody, tj. o 0,4% więcej niż przed czterema laty.

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
		w km	na 100 km ²		
Powiat nowosolski	2005	108,8	14,1	58,4	2041,0
	2009	133,9	17,4	58,6	2017,3
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	47,4	219,9	86,4	1487,1
	2009	65,6	300,9	86,9	1547,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	27,3	52,1	69,6	118,6
	2009	27,3	52,1	74,0	127,0
w tym miasto	2005	27,3	1156,8	85,4	118,6
	2009	17,1	743,5	86,7	125,0
Koźuchów	2005	15,8	8,8	53,9	313,8
	2009	19,0	10,6	54,1	216,4
w tym miasto	2005	14,0	235,3	81,8	301,8
	2009	17,2	289,6	82,9	206,4
Nowe Miasteczko	2005	15,7	20,3	45,7	102,1
	2009	15,6	20,3	45,9	92,6
w tym miasto	2005	11,9	351,0	76,0	78,9
	2009	11,8	358,7	76,6	83,6
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	0,3	0,4	10,4	4,0
	2009	2,3	2,8	10,4	11,4
Nowa Sól	2005	0,6	0,3	0,6	3,2
	2009	2,4	1,4	2,5	4,5
Siedlisko	2005	1,7	1,8	13,5	12,2
	2009	1,7	1,8	13,6	18,0

a W ciągu roku.

W końcu 2009 r. w gminach powiatu nowosolskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 133,9 km, co stanowiło 5,2% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie miejskiej Nowa Sól, która stanowiła połowę długości sieci znajdującej się na terenie powiatu.

W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 2017,3 dam³ ścieków, tj. 6,8% ścieków odprowadzonych w województwie.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 17,4 km, tj. 4,9% mniej niż przeciętnie w województwie. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie miasta Nowa Sól 300,9 km na 100 km². W pozostałych gminach gęstość wahała się od 1,4 km na 100 km² w gminie wiejskiej Nowa Sól do 52,1 km w Bytomiu Odrzańskim. Gmina Otyń nie ma na swoim terenie sieci kanalizacyjnej.

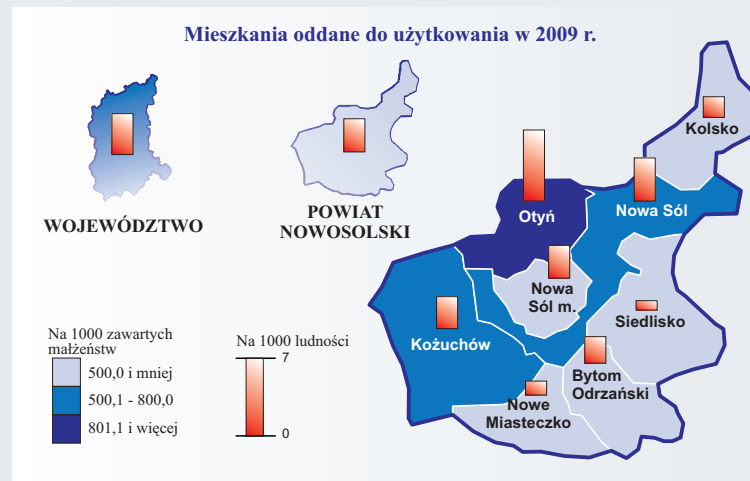
W powiecie 58,6% ogółu ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik ten jest o 4,2 pkt. proc. mniejszy niż przeciętna w województwie. Spośród lubuskich powiatów jest to trzecia lokata.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu nowosolskiego 31,8 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 62,5 GW·h energii, tj. o 1,8% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 1966,6 kW·h, czyli o 1,1% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 4,0% niższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 719,4 kW·h, czyli o 0,7% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 244,2 km, tj. o 31,9% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 3051, tj. o 29,0%. W powiecie nowosolskim z sieci gazowej korzystało 15190 odbiorców, tj. o 5,1% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 674,0 m³ gazu, tj. o 0,4% mniej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił spadek o 2,3%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 25,2 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 38,5%. Wskaźnik ten był wyższy niż w województwie o 34,8%. Dostępność do

sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 397,9 i 8,3 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu nowosolskiego oddano do użytkowania 260 mieszkań, tj. o 9,7% więcej niż w poprzednim roku i o 73,3% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowiły mniej niż od 4,6 % w roku 2005 i 2007 do 7,0% w 2009 r. wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
				w m ²	
Powiat nowosolski	2005	150	766	18447	123,0
	2009	260	1182	25707	98,9
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	40	145	3804	95,1
	2009	118	432	9401	79,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	9	50	1068	118,7
	2009	13	71	1543	118,7
w tym miasto	2005	7	36	802	114,6
	2009	12	67	1423	118,6
Kozuchów	2005	24	135	3104	129,3
	2009	46	216	4764	103,6
w tym miasto	2005	10	55	1292	129,2
	2009	28	118	2434	86,9
Nowe Miasteczko	2005	11	60	1219	110,8
	2009	7	37	758	108,3
w tym miasto	2005	11	60	1219	110,8
	2009	5	24	487	97,4
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	8	37	830	103,8
	2009	6	28	588	98,0
Nowa Sól	2005	25	165	4183	167,3
	2009	26	142	2894	111,3
Otyń	2005	26	133	3288	126,5
	2009	41	232	5132	125,2
Siedlisko	2005	7	41	951	135,9
	2009	3	24	627	209,0

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 432,6, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 90,9 w gminie Siedlisko do 820,0 mieszkań w gminie Otyń na 1000 zawartych małżeństw.

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 2,99, tj. o 19,0% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie była niewiele mniejsza od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 98,9m², tj. o 0,1% mniej. Największe mieszkania powstały w gminie Siedlisko (209,0 m²) i Otyń (125,2 m²), a najmniejsze w gminie miejskiej Nowa Sól (79,7 m²) i w gminie wiejskiej Kolsko (98,0 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,5 izb. Było to o 4,7% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W gminie Siedlisko mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (8,0 izb), najmniej było w mieście Nowa Sól (3,7). Przeciętna izba miała 21,7 m² powierzchni użytkowej, tj. mniej o 4,8% niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Siedlisko (26,1 m²), a najmniejszą w gminie wiejskiej Nowa Sól (20,4 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu nowosolskiego było 29,1 tys. mieszkań, tj. 8,4% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 2,8%, wobec 4,1%.

Zasoby mieszkaniowe
Stan w dniu 31 XII

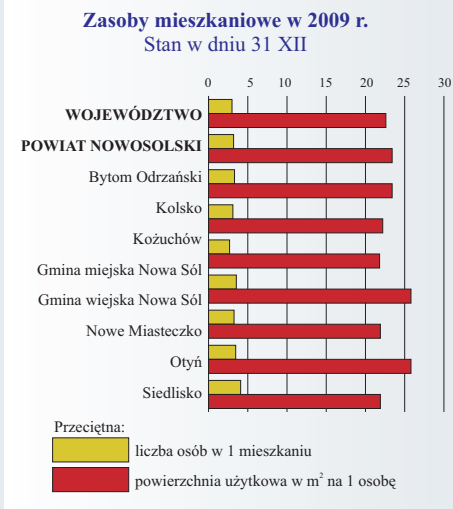
WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat nowosolski	2005	28286	1883,3	66,6	3,68
	2009	29074	1966,4	67,6	3,71
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	14589	841,5	57,7	3,42
	2009	14889	870,3	58,5	3,43
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	2005	1674	122,6	73,2	3,84
	2009	1716	127,9	74,5	3,89
w tym miasto	2005	1389	100,5	72,3	3,80
	2009	1428	105,4	73,8	3,85
Kozuchów	2005	4986	337,9	67,8	3,71
	2009	5168	355,2	68,7	3,74
w tym miasto	2005	3228	201,0	62,3	3,51
	2009	3361	211,8	63,0	3,53
Nowe Miasteczko	2005	1683	119,1	70,8	3,83
	2009	1699	120,7	71,1	3,83
w tym miasto	2005	909	59,6	65,6	3,70
	2009	923	61,0	66,0	3,71
Gminy wiejskie:					
Kolsko	2005	964	74,1	76,9	4,08
	2009	986	76,2	77,3	4,09
Nowa Sól	2005	1812	163,8	90,4	4,43
	2009	1881	171,9	91,4	4,47
Otyń	2005	1719	148,4	86,3	4,22
	2009	1865	166,3	89,2	4,32
Siedlisko	2005	859	75,9	88,4	4,33
	2009	870	77,8	89,5	4,35

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 67,6 m² i była ona mniejsza niż przeciętnie w województwie o 3,0% (69,7 m²). Relatywnie największe mieszkania były w gminach wiejskich Nowa Sól 91,4 m², Siedlisko 89,5 m² i Otyń 89,2 m², a najmniejsze w gminie miejskiej Nowa Sól 58,5 m² i miejsko-wiejskiej Kozuchów 68,7 m².

W każdym mieszkaniu powiatu znajdowała się mniejsza niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,71 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej (gminy Nowa Sól i Siedlisko) miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,47 i 4,35 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu nowosolskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 2,99 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminach wiejskich Siedlisko 4,09 i Nowa Sól 3,54. Najmniej osób mieszkało w przeciętnym mieszkaniu miasta Nowa Sól 2,68.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 22,6 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 5,8% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Otyń i Nowa Sól po 25,8 m² na 1 osobę. Najmniejsza powierzchnia użytkowa na 1 osobę była w gminie miejskiej Nowa Sól 21,8 m².

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu nowosolskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku o 12,3% przy wzroście wydatków o 20,3%. Saldo dochodów i wydatków po raz pierwszy od trzech lat było ujemne, na poziomie minus 3,9 mln zł.

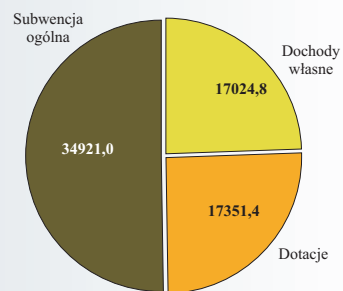
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat nowosolski	2005	50534,1	582,23	53209,4	613,05
	2009	69297,3	797,71	73186,8	842,49
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	159357,0	1836,04	158889,9	1830,66
	2009	228602,4	2631,55	241952,0	2785,22
Gmina miejska					
Nowa Sól	2005	77080,5	1900,78	78077,9	1925,38
	2009	105643,0	2639,16	109076,0	2724,92
Gminy miejsko-wiejskie					
Bytom Odrzański	2005	11911,7	2219,85	11453,6	2134,48
	2009	13834,4	2544,97	14343,4	2638,59
Koźuchów	2005	24816,0	1548,87	24554,9	1532,57
	2009	43668,6	2732,19	45706,6	2859,70
Nowe Miasteczko	2005	10947,2	1991,85	10260,4	1866,89
	2009	14926,5	2697,23	15565,5	2812,69
Gminy wiejskie					
Kolsko	2005	6528,5	2011,24	6067,4	1869,20
	2009	8749,9	2710,63	10444,2	3235,50
Nowa Sól	2005	10826,0	1659,16	11540,9	1768,72
	2009	15319,8	2294,76	15515,7	2324,11
Otyń	2005	10434,1	1720,38	10049,6	1656,98
	2009	14719,2	2300,24	16939,3	2647,18
Siedlisko	2005	6813,0	1934,42	6885,2	1954,90
	2009	11741,0	3275,05	14361,4	4005,96

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu nowosolskiego są o 9,1% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu w 2009 r. wyniósł 24,6% (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 195,98 zł, tj. o 14,2% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 11,5% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Dalsze 25,0% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 22,1% dotacje celowe, a 2,9% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 50,4% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 73,9% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. wzrosła wartość środków z budżetu Unii Europejskiej zasilających budżet powiatu (z 0,7 mln zł w 2008 r. do 2,3 mln zł w 2009 r.), a ich udział w ogóle dochodów budżetu powiatu wyniósł 3,3% (wobec 1,1% w 2008 r.). Środki inwestycyjne stanowiły 42,8% ogółu środków uzyskanych z budżetu Unii Europejskiej.

Z ogółu wydatków budżetu powiatu nowosolskiego 81,8% (tj. 60,0 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 75,1% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 44,2% - na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 42,3% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 30,5% mniej niż w 2009 r.

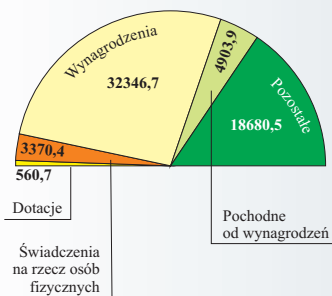

Pozostałe 13,3 mln zł, tj. 18,2% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 4,5 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 153,39 zł, tj. o 67,0% więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu nowosolskiego zamknęły się deficytem na poziomie 13,3 mln zł. W najmniejszym stopniu wydatki przekroczyły dochody budżetu w gminie wiejskiej Nowa Sól, w której budżet zamknął się saldem na poziomie minus 0,2 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. 43,5%, przy wzroście wydatków o 52,3%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Koźuchów i Siedlisko (odpowiednio o 76,0% i 72,3%).

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r.
(w tys. zł)

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina Siedlisko (o 24,5% wyższe niż średnio w gminach powiatu nowosolskiego) oraz gmina Koźuchów (3,8% powyżej mediany w powiecie). Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie wiejskiej Nowa Sól (o 12,8% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu

nowosolskiego).

W 2009 r. gminy powiatu nowosolskiego pozyskały z budżetu Unii Europejskiej łącznie ponad 15,0 mln zł, co stanowiło łącznie 6,6% ogółu dochodów budżetów gmin, przy czym najwięcej (51,3%) tych środków zasiliło budżet Nowej Soli, a dalsze 45,8% wsparło budżet gminy Koźuchów.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	47,0	20,2	32,8
	2009	45,1	23,2	31,7
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	56,2	18,5	25,3
	2009	51,8	22,9	25,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	43,7	17,1	39,2
	2009	32,4	23,3	44,3
Koźuchów	2005	43,7	24,3	32,0
	2009	47,1	24,2	28,7
Nowe Miasteczko	2005	34,3	15,5	50,2
	2009	36,1	21,6	42,3
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	37,5	18,9	43,6
	2009	31,8	22,3	45,9
Nowa Sól	2005	35,7	29,7	34,6
	2009	37,8	25,7	36,5
Otyń	2005	33,3	20,9	45,8
	2009	30,7	22,1	47,2
Siedlisko	2005	28,7	23,7	47,6
	2009	40,2	23,6	36,2

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 52,1%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Siedlisko (o 104,9%) osiągając w 2009 r. wartość 4005,96 zł, tj. o 43,8% wyższą niż średnio w gminach powiatu. Najniższe wydatki na mieszkańca poniosła wiejska gmina Nowa Sól – o 16,6% niższe od przeciętnych w powiecie.

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	3213,4	1,9	2928,5
	2007	8699,4	4,5	8325,2
	2008	2205,2	1,1	1206,4
	2009	15032,1	6,6	12935,2
Gmina miejska				
Nowa Sól	2006	37,8	0,0	-
	2007	5731,7	6,2	5612,5
	2008	1160,7	1,3	896,2
	2009	7712,5	7,3	7354,4
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2006	2387,6	17,1	2387,6
	2007	1700,2	12,0	1681,5
	2008	108,8	0,8	-
Kozuchów	2006	262,7	1,0	262,7
	2007	33,9	0,1	-
	2008	287,4	0,8	-
	2009	6884,9	15,8	5573,9
Nowe Miasteczko	2006	185,6	1,6	49,6
	2007	547,6	4,5	536,4
	2008	434,3	2,9	310,2
	2009	184,0	1,2	6,9
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2006	60,2	0,9	-
	2007	190,4	2,6	171,6
	2008	73,2	0,9	-
Nowa Sól	2006	113,1	1,0	62,2
	2007	91,7	0,7	-
	2008	118,3	0,8	-
	2009	250,7	1,6	-
Otyń	2006	166,3	1,4	166,3
	2007	323,2	2,3	323,2
Siedlisko	2007	80,6	1,0	-
	2008	22,5	0,2	-

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie nowosolskim zarejestrowanych było 6536 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,4% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zwiększyła się o 139, tj. o 2,2%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat nowosolski	2005	6397	619	5778
	2009	6536	415	6121
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	3664	410	3254
	2009	3627	271	3356
Gminy miejsko - wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	310	12	298
	2009	344	14	330
w tym miasto	2005	283	12	271
	2009	308	14	294
Kozuchów	2005	1088	128	960
	2009	1090	67	1023
w tym miasto	2005	836	124	712
	2009	797	62	735
Nowe Miasteczko	2005	280	23	257
	2009	309	18	291
w tym miasto	2005	182	21	161
	2009	193	16	177
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	164	11	153
	2009	169	15	154
Nowa Sól	2005	344	8	336
	2009	377	8	369
Otyń	2005	379	12	367
	2009	448	12	436
Siedlisko	2005	168	15	153
	2009	172	10	162

(dok.)

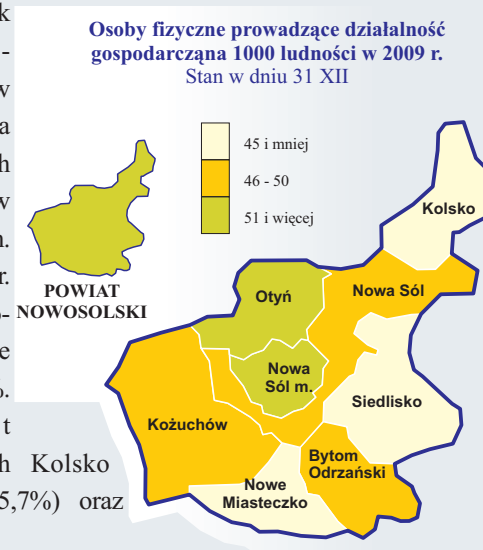
WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat nowosolski	2005	309	74	4471
	2009	343	84	4556
Gmina miejska				
Nowa Sól	2005	203	37	2418
	2009	225	46	2388
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	2005	17	8	240
	2009	18	9	264
w tym miasto	2005	17	8	216
	2009	17	9	234
Koźuchów	2005	34	13	746
	2009	34	13	729
w tym miasto	2005	27	11	540
	2009	27	12	493
Nowe Miasteczko	2005	11	5	211
	2009	13	5	241
w tym miasto	2005	6	2	127
	2009	6	1	148
Gminy wiejskie:				
Kolsko	2005	3	-	139
	2009	5	-	125
Nowa Sól	2005	17	6	286
	2009	16	6	316
Otyń	2005	14	1	309
	2009	19	1	370
Siedlisko	2005	10	4	122
	2009	13	4	123

W gminach powiatu nowosolskiego największy wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów wystąpił w gminie wiejskiej Otyń (o 18,2%) oraz w gminach miejsko - wiejskich Bytom Odrzański (o 11,0%) i Nowe Miasteczko (o 10,4%). Spadek zarejestrowano w gminie miejskiej Nowa Sól (o 1,0%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól – 55,5% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie nowosolskim 5,2% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie-mających osobowości prawnej, w tym 84 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,2% ogółu w województwie).

Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól 65,6% wszystkich spółek handlowych w powiecie nowosolskim. W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 11,0%. Wyraźny wzrost wystąpił w gminach Kolsko (o 66,7%), Otyń (35,7%) oraz Siedlisko (o 30,0%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 4556 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 85 jednostek, tj. o 1,9%, w tym największy w gminie wiejskiej Otyń (o 19,7%) i gminie miejsko-wiejskiej Nowe Miasteczko (o 14,2%).

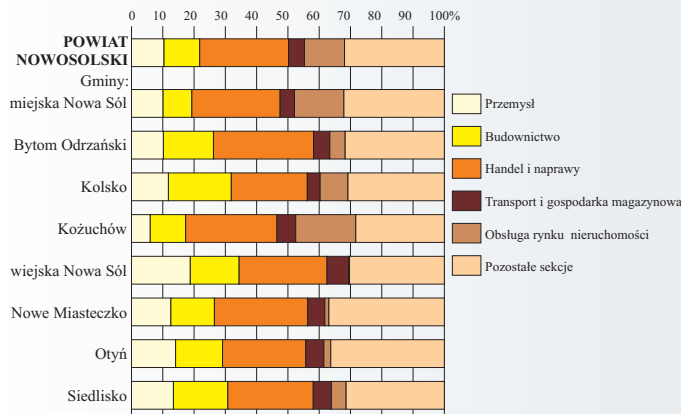
Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

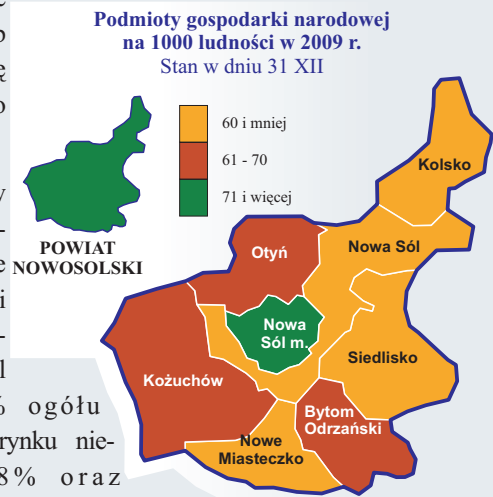
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat nowosolski	2005	6397	6014	317	61	5
	2009	6536	6152	317	60	7
Gmina miejska						
	Nowa Sól	3627	3402	179	43	3
Gmina miejsko - wiejska						
	Bytom Odrzański	344	326	16	1	1
	w tym miasto	308	293	13	1	1
	Koźuchów	1090	1044	34	10	2
	w tym miasto	797	761	24	10	2
	Nowe Miasteczko	309	292	17	-	-
	w tym miasto	193	184	9	-	-
Gminy wiejskie:						
	Kolsko	169	159	10	-	-
	Nowa Sól	377	350	24	2	1
	Otyń	448	421	23	-	-
	Siedlisko	172	158	14	-	-

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Na terenie powiatu nowosolskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,1% (w 2005 r. - 94,0%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 4,9% (w 2005 - r. 4,9%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,9% i 0,1% (w porównaniu do 2005 r. nie uległ zmianie). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Koźuchów 95,8% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Siedlisko (91,9%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 28,4% ogółu podmiotów, obsługa rynku nieruchomości 12,8% oraz budownictwo 11,4%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól (91) oraz gminie wiejskiej Otyń (69), a najniższy w gminach wiejskich: Siedlisko (48) i Kolsko (52). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadało 75 podmiotów gospodarki narodowej.

POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat świębodziński usytuowany jest w środkowo-wschodniej części województwa. Obszar o powierzchni 937 km² zamieszkuje 56,0 tys. osób, tj. 5,5% ludności województwa. Odsetek ludności miejskiej wyniósł 47,8% (wobec 63,6% w województwie). W gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin mieszka więcej niż 1/2 (53,0%) populacji powiatu.

Mimo dodatniego przyrostu naturalnego stan populacji w powiecie nie zmienia się i utrzymuje na poziomie podobnym do 2005 r. Rozwój demograficzny ogranicza deficyt migracyjny. Niemniej jednak w strefie wiejskiej obserwowano wzrost liczby ludności, głównie w: Lubrzy (o 3,7%) i Skąpem (o 2,6%). Od 5 lat w Lubrzy obserwuje się napływ ludności w celach osiedleńczych, natomiast Skąpe zyskuje nowych mieszkańców wskutek wyższej stopy urodzeń.

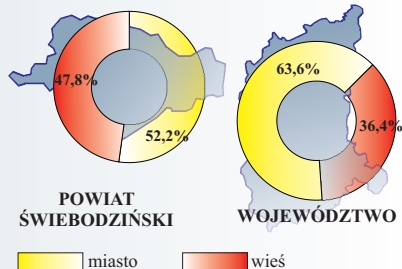
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat świębodziński	2005	938	56008	28759	60	106
	2009	937	56038	28829	60	106
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	2005	228	29758	15442	131	108
	2009	226	29728	15501	131	109
w tym miasto	2005	11	21691	11377	2058	110
	2009	11	21714	11453	2060	112
Zbąszynek	2005	95	8395	4328	89	106
	2009	94	8324	4344	88	109
w tym miasto	2005	3	5105	2657	1850	109
	2009	3	5068	2651	1748	110
Gminy wiejskie:						
Lubrza	2005	122	3338	1650	27	98
	2009	122	3462	1677	28	94
Łagów	2005	199	5132	2555	26	99
	2009	199	5091	2537	26	99
Skąpe	2005	181	5421	2729	30	101
	2009	181	5561	2774	31	100
Szczaniec	2005	113	3964	2055	35	108
	2009	113	3872	1996	34	106

Powiat zamieszkuje 27,2 tys. mężczyzn (48,6%) i 28,8 tys. kobiet (51,4%). Struktura ludności według płci jest równa wojewódzkiej. Na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet. Najwyższy współczynnik feminizacji notowano w mieście Świebodzin (112), najniższy w Lubrzy (94). Liczebna przewaga mężczyzn (99) wystąpiła również w Łagowie.

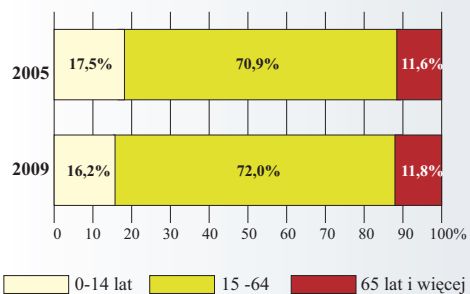
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Struktura wieku mieszkańców powiatu wykazuje spadek (o 1,3 pkt proc.) udziału dzieci do lat 14 oraz niewielki wzrost (o 0,2 pkt proc.) udziału osób w wieku powyżej 65 lat w ludności ogółem. W 2009 r. w wieku poniżej 15 lat było 9,1 tys. osób (16,2% populacji), powyżej 65 lat –

6,6 tys. osób (11,8%). Odsetek ludności starszej pozostaje na poziomie średniej wojewódzkiej (11,8%), natomiast udział osób młodych – powyżej tego poziomu (16,2% wobec 15,5%). To sprawia, że ludność powiatu w sensie demograficznym jest młodsza od średniej wojewódzkiej, co potwierdza wiek środkowy. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 36,5 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

O potencjale ekonomicznym powiatu stanowi liczba ludności w wieku produkcyjnym. W 2009 r. w wieku aktywności zawodowej było 36,4 tys. osób, tj. 64,9% mieszkańców. W porównaniu do 2005 r. odnotowano niewielki przyrost tej zbiorowości (o 0,9 pkt proc.).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym		
Powiat świebodziński	2005	22,5	64,0	13,5	56	
	2009	20,3	64,9	14,7	54	
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	2005	22,1	65,0	12,8	54	
	2009	20,3	65,4	14,3	53	
w tym miasto		2005	21,0	66,1	12,9	51
		2009	19,6	65,8	14,6	52
Zbąszynek	2005	23,1	63,6	13,3	57	
		2009	20,4	65,2	14,4	53
w tym miasto		2005	21,4	66,2	12,4	51
		2009	19,2	66,4	14,4	51
Gminy wiejskie:						
Lubrza	2005	24,4	62,6	12,9	60	
	2009	22,3	64,7	13,0	55	
Łągów	2005	20,5	64,6	14,9	55	
	2009	18,6	65,2	16,1	53	
Skąpe	2005	22,6	60,0	17,4	67	
	2009	19,2	61,9	18,9	62	
Szczaniec	2005	24,3	63,5	12,2	57	
	2009	22,2	64,9	13,0	54	

W gminach odsetek ludności w wieku produkcyjnym oscylował w przedziale 65-66% populacji. Jedynie w gminie wiejskiej Skąpe udział ludności w wieku wytwórczym był niższy i wyniósł 61,9%. Gminę tę cechuje również wysoki, znacznie powyżej średniej powiatu (14,7%) odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (18,9%).

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat świebodziński	2005	4,78	10,51	9,92	0,59
	2009	6,92	11,80	10,08	1,72
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	5,32	11,69	9,60	2,09
	2009	6,67	12,17	10,18	1,99
w tym miasto	2005	5,30	11,52	9,63	1,89
	2009	7,15	12,73	9,78	2,95
Zbąszynek	2005	4,91	7,31	10,31	-3,00
	2009	8,64	11,07	9,85	1,22
w tym miasto	2005	4,47	6,22	9,72	-3,50
	2009	7,89	11,05	8,68	2,37
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	3,58	12,25	10,45	1,79
	2009	5,78	11,55	8,95	2,60
Łagów	2005	3,63	10,70	12,80	-2,10
	2009	7,10	9,59	11,32	-1,73
Skape	2005	4,59	8,26	9,55	-1,29
	2009	6,06	11,93	9,36	2,57
Szczaniec	2005	3,27	9,81	7,80	2,01
	2009	7,10	13,44	10,15	3,30

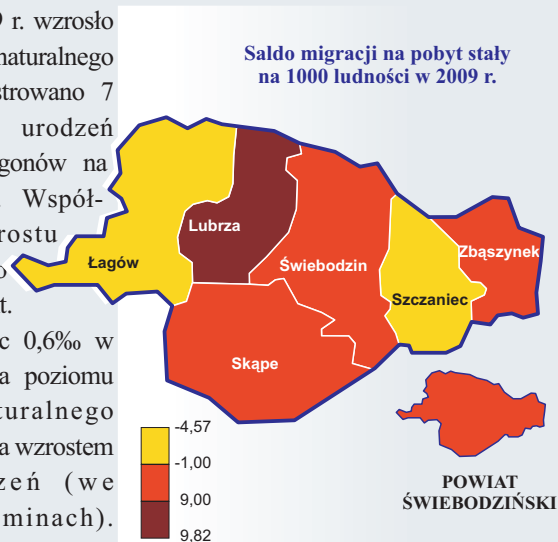
Natomiast w gminach wiejskich: Lubrza i Szczaniec odnotowano wyższy od średniej powiatu (20,3%) udział osób w wieku przedprodukcyjnym (odpowiednio: 22,3% i 22,2%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadają 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 56 osób), w tym 23 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. wzrosło natężenie ruchu naturalnego ludności; zarejestrowano 7 małżeństw, 12 urodzeń żywych i 10 zgonów na 1000 ludności. Współczynnik przyrostu naturalnego

wzrósł o 1,1 pkt. do 1,7‰ (wobec 0,6‰ w 2005 r.). Zmiana poziomu przyrostu naturalnego powodowana była wzrostem stopy urodzeń (we wszystkich gminach). Największy wzrost (o niemal

5 pkt) współczynnika urodzeń odnotowano w gminie miejskiej Zbąszynek (z 6,2‰ do 11,1‰). Natomiast największe natężenie urodzeń wystąpiło w gminie Szczaniec (13,4‰).

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

Wielkość ruchów migracyjnych w powiecie kształtuje się na poziomie zrównoważonym implikując zerowe saldo stałej migracji. Na poziomie gmin natężenie migracji jest bardziej zróżnicowane. Najwyższy

napływ ludności notowała Lubrza (10 osób na 1000 ludności), najwyższy odpływ – Szczaniec (5 osób).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu świebodzińskiego zajmowały obszar 40411,2 ha stanowiąc 5,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 39288,8 ha porastały 41,9% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Łągów (12,6%) i Skape (9,5%), a najmniejszą gmina Szczaniec (3,1%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Łągów (59,5%), Skape (49,0%) i Lubrza (47,0), a najniższy w gminie Szczaniec (25,6%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu świebodzińskiego wynosiła 31042,1 ha, co stanowiło 2,2% powierzchni geograficznej powiatu i 33,1% powierzchni geograficznej powiatu.

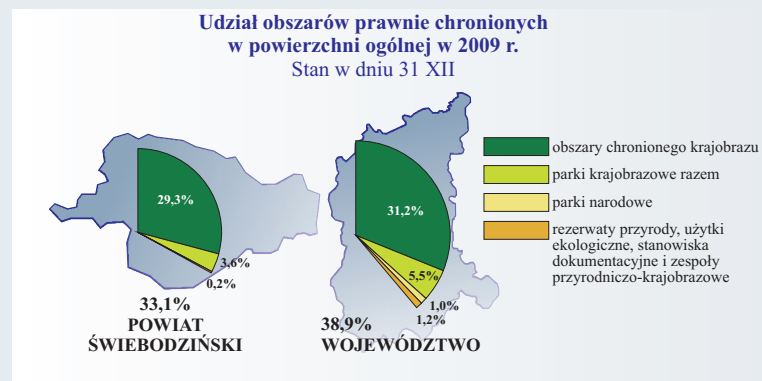
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
			w ha		
Powiat świebodziński	2005	31100,1	176,6	27443,0	31,9
	2009	31042,1	176,6	27415,3	32,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	5919,0	1,8	5917,2	-
	2009	5891,3	1,8	5889,5	-
Zbąszynek	2005	1363,5	65,6	1293,4	4,5
	2009	1363,5	65,6	1293,4	4,5
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	5524,3	11,1	5513,2	-
	2009	5524,3	11,1	5513,2	-
Łągów	2005	11636,2	82,3	8187,0	13,3
	2009	11605,4	82,3	8187,0	13,3
Skape	2005	4302,1	-	4193,0	14,1
	2009	4302,6	-	4193,0	14,6
Szczaniec	2005	2355,0	15,8	2355,0	-
	2009	2355,0	15,8	2339,2	-

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Łągów (12,4%) i Świebodzin (6,3%), a najmniejszą gmina Zbąszynek (1,5%).

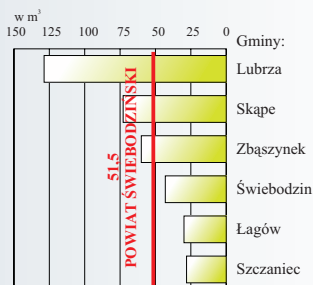
W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,2%. W dwóch gminach powiatu wystąpił spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody – Świebodzińskie o 0,5% i w Łągowie o 0,3%, natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w pozostałych gminach nie uległa zmianie.

Spśród 61 pomników przyrody występujących w powiecie świebodzińskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Łągów – 23 oraz Lubrza – 15.

Świebodziński jest jedenastym powiatem w województwie (przed wschowskim, zielonogórskim i nowosolskim) pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 51,5 m³, tj. o 37,0 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 53,1% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, 16,9% w rolnictwie i leśnictwie, a 13,1% w przemyśle.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (w Lubrzy – 79,3% ogółu zużytej wody).

Wielkość zużycia wody w gminach Szczaniec i Łągów jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 99,5% i 86,2% zużytej wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczone			
		razem	mecha- nicznie	biolo- gicznie	z pod- wyższonym usuwaniami biogenów
Powiat świębodziński 2005	1981	1686	10,4	11,3	63,5
2009	2063	1829	-	26,7	62,0
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin 2005	1305	1257	-	-	96,3
2009	1141	1119	-	0,4	97,7
Zbąszynek 2005	219	205	93,8	-	-
2009	219	218	-	99,7	-
Gminy wiejskie:					
Lubrza 2005	50	-	-	-	-
2009	160	158	-	-	98,7
Łągów 2005	115	87	-	75,4	-
2009	185	141	-	76,3	-
Skąpe 2005	291	137	-	47,0	-
2009	352	186	-	52,9	-
Szczaniec 2009	7	7	-	-	100,0

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczone		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat świębodziński 2005	295	295	65,5
2009	234	232	69,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005	48	48	88,0
2009	22	20	88,4
Zbąszynek 2005	14	14	64,3
2009	1	1	73,2
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005	50	50	-
2009	2	2	39,9
Łągów 2005	28	28	99,4
2009	44	44	65,0
Skąpe 2005	154	154	-
2009	166	166	28,4

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2063,2 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił wzrost o 4,2% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Świebodzin (55,3% ogółu), natomiast najmniej w gminie Szczaniec (0,3% wartości ogółem). Prawie 89% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (69,9% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz biologicznemu (30,1%).

W powiecie świębodzińskim 99,1% ścieków nieoczyszczanych, tj. 232,2 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

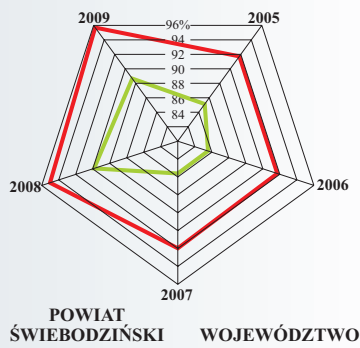

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 69,5% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 65,5%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat świebodziński na 4. lokacie, po miastach na prawach powiatu: Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. oraz po powiecie miedzyrzeckim.

Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Zbąszynek (100,0%) i Świebodzin (99,9%), a najniższym gmina Szczaniec (7,3%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie świebodzińskim 366 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 1,3% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 27,4%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,4 tony (o 1,6 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

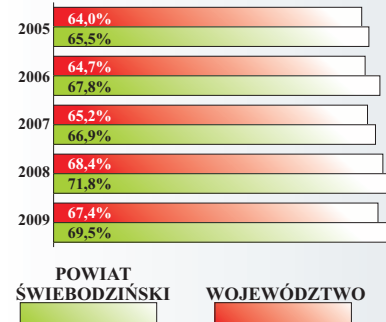

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 52 ton (3,8% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 5,5 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 4,4 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 19335 ton, tj. 1,0% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie.

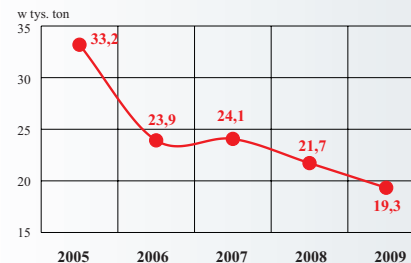
W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 20,6 tony (o 119,0 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie świebodzińskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na dziesiątym miejscu w województwie.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie świebodzińskim wytworzono 64,4 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 96,7% poddano odzyskowi, 3,1% magazynowano czasowo, a 0,2% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 68,7 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 16,5 tony na km² więcej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 32,3 tys. ton, tj. o 100,6%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 72,0% poddano odzyskowi, a 28,0% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie świebodzińskim zebrano 18148 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 19,4 tony w przeliczeniu na km² i 324 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 41,7 mln zł, tj. 743 zł w przeliczeniu na mieszkańca (drugie miejsce w województwie lubuskim). Najwięcej – 98,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a 1,5% - na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Świebodzin, w której wydano 71,3% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1000 zł.

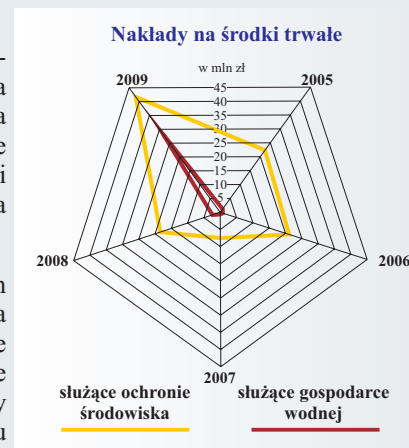
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat świebodziński	2005	22262,1	1246,3
	2009	41662,2	28094,8
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	2005	2090,0	188,3
	2009	29689,9	25787,0
w tym miasto	2005	2090,0	188,3
	2009	13859,9	2326,0
Zbąszynek	2005	14280,6	280,9
	2009	442,0	-
w tym miasto	2005	6380,9	58,7
	2009	41,0	-
Gminy wiejskie:			
Lubrza	2005	2645,4	-
	2009	152,0	52,0
Łagów	2005	1670,1	108,0
	2009	1097,0	30,0
Skape	2005	1576,0	695,1
	2009	9843,8	1973,8
Szczaniec	2005	437,5	226,0

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 28,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 501 zł. Najwięcej – 91,8% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Świebodzin.

Środki finansowe przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody – 66,8% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 33,2%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki z zagranicy (stanowiące 44,2% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 25,2% pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych, 19,3% stanowiły środki własne i środki budżetu gminy, a 11,3% środków pochodziło z innych źródeł.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie świebodzińskim było 15,0 tys. pracujących, tj. 7,0% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 2,4 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 3,9% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 4,7%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 35,0%.

W powiecie świebodzińskim blisko 6,9 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 9,2% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 45,9% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminie Zbąszynek (68,5% pracujących w gminie, w tym w wiejskiej części gminy aż 92,5%).

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	2005	14294	6511	399
	2009	14970	7399	411
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2005	9089	4507	470
	2009	9003	4746	463
w tym miasto	2005	8262	4111	576
	2009	8171	4313	572
Zbąszynek	2005	3033	772	568
	2009	3303	1153	609
w tym miasto	2005	1277	454	378
	2009	1143	436	340
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2005	417	242	199
	2009	690	445	308
Łągów	2005	512	281	154
	2009	768	392	231
Skąpe	2005	1041	595	320
	2009	971	542	282
Szczaniec	2005	202	114	80
	2009	235	121	94

Sektor usługowy koncentruje 49,7% pracujących w powiecie świebodzińskim, w tym 15,1% przypada na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 8,8% – na edukację. Dalsze 5,7% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z transportem i gospodarką magazynową, a 4,9% - z administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi. W sektorze rolniczym pracuje 2,4% ogółu pracujących w powiecie.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 6,6% (wobec 10,3% w 2005 r. i 9,2% średnio w Lubuskiem), w tym najniższy był w gminie Zbąszynek (4,9% wobec 6,8% w 2005 r.), a najwyższy w gminie Szczaniec (8,0% wobec 12,3% w 2005 r.).

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	2005	3681	1918	103
	2009	2393	1184	66
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2005	1837	938	95
	2009	1299	595	67
Zbąszynek	2005	361	240	68
	2009	268	164	49
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2005	296	142	142
	2009	161	88	72
Łągów	2005	500	232	151
	2009	251	120	76
Skąpe	2005	377	187	116
	2009	212	116	62
Szczaniec	2005	310	179	123
	2009	202	101	80

Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 10,2% (wobec 15,6% przed czterema laty i 15,9% średnio w województwie) stawia powiat świebodziński na 1 lokacie wśród lubuskich powiatów ziemskich o najniższym udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo.

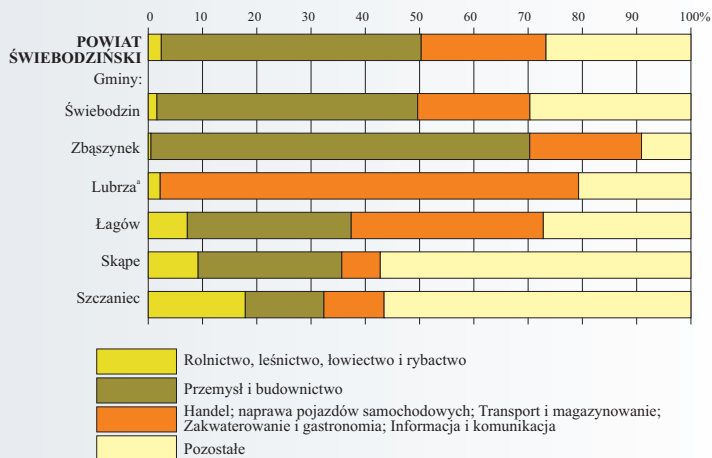
W 2009 r. 72,8% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 0,4% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Powiat świebodziński wyróżnia najniższy wśród powiatów ziemskich i niższy niż w Zielonej Górze – mieście na prawach powiatu – udział długotrwale bezrobotnych (26,5% wobec 37,8% przeciętnie w Lubuskiem).

W relacji do 2005 r. wzrósł udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

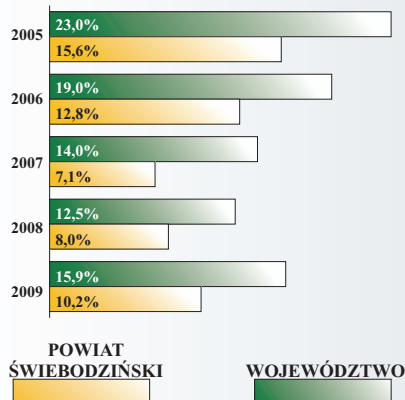

a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach przemysł i budownictwo ujęto w grupie pozostałych sekcji.

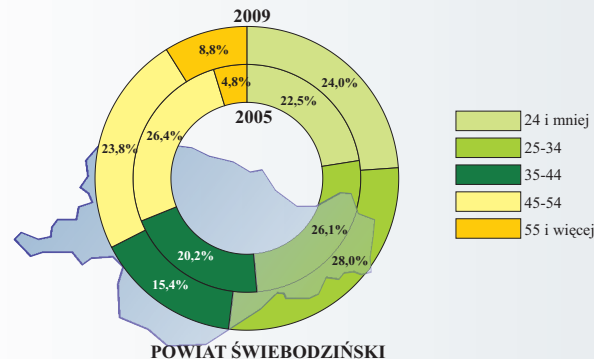
Zwiększył się natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 24,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,5% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem).

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

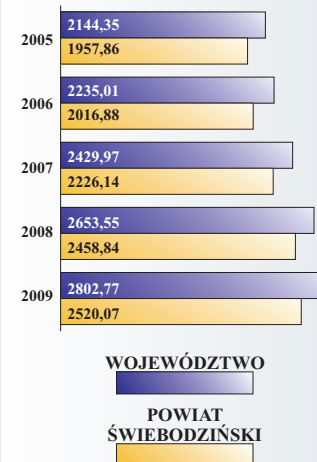

Udział osób w wieku powyżej 50 roku życia wyniósł w 2009 r. 22,8% wobec 22,9% przeciętnie w województwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest o 10,1% niższe niż średnio w województwie. Dla porównania w 2005 r. przeciętna płaca w powiecie wyniosła 91,3% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W 2009 r. wyniosło 2520,07 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 28,7%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej. Na relatywnie niskim poziomie ukształtowały się płace w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz transportu i magazynowania. W przemyśle, koncentrującym 42,8% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2499,66 zł, tj. o 0,8% mniej niż przeciętnie w powiecie i 10,8% mniej niż średnio w Lubuskiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 15 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 5,8% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. znacznie spadła liczba czytelników bibliotek o 2180, tj. o 22,8%.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat świebodziński 2005	15	187863	9541
2009	15	186340	7361
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005	4	87360	6100
2009	4	87484	4796
w tym miasto 2005	2	72456	5662
2009	2	72118	4492
Zbąszynek 2005	3	29356	1637
2009	3	27929	948
w tym miasto 2005	1	13928	1308
2009	1	14092	608
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005	2	16776	386
2009	2	16958	374
Łągów 2005	2	19781	490
2009	2	19858	428
Skąpe 2005	2	18802	347
2009	2	17761	373
Szczaniec 2005	2	15788	581
2009	2	16350	442

a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat świebodziński 2005	200948	21,1
2009	168321	22,9
Gminy miejsko-wiejskie:		
Świebodzin 2005	147329	24,2
2009	121925	25,4
w tym miasto 2005	135359	23,9
2009	113541	25,3
Zbąszynek 2005	24619	15,0
2009	16623	17,5
w tym miasto 2005	20779	15,9
2009	12640	20,8
Gminy wiejskie:		
Lubrza 2005	5596	14,5
2009	6877	18,4
Łągów 2005	7473	15,3
2009	5823	13,6
Skąpe 2005	5529	15,9
2009	8166	21,9
Szczaniec 2005	10402	17,9
2009	8907	20,2

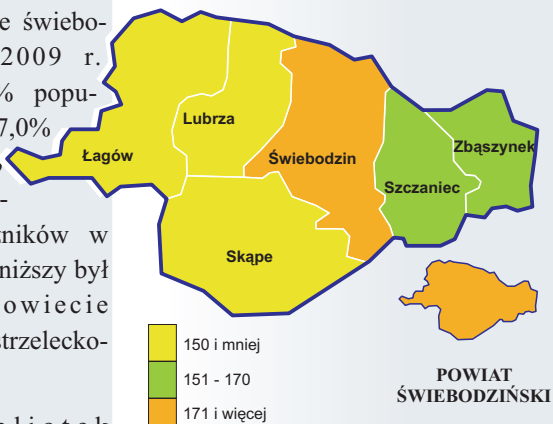
Wzrost liczby czytelników wystąpił jedynie w gminie Skąpe – o 7,5%. Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich pozostałych gminach powiatu świebodzińskiego, największy wystąpił w gminach Zbąszynek (o 42,1%) i Szczaniec (o 23,9%). Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 16,2% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w gminach Zbąszynek (o 32,5%) i Łągów (o 22,1%), natomiast wzrost wystąpił w gminach Skąpe (o 47,7%) i Lubrza (o 22,9%).

W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 22,9 (21,1 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie świebodzińskim w 2009 r. stanowiła 13,1% populacji powiatu (17,0% w 2005 r.) i jest to jeden z najniższych wskaźników w województwie - niższy był jedynie w powiecie gorzowskim i strzelecko-drezdeneckim.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów i kin. W powiecie świebodzińskim w 2009 r. działało 1 muzeum w mieście Świebodzin, które łącznie zaprezentowało 7 wystaw własnych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 8535 muzealiów. Muzeum zwiedziło 4113 osób, w tym 830 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 20,2%.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 1 kino stałe w mieście Świebodzin. Podobnie jak w 2005 r. do dyspozycji widzów pozostawało 550 miejsc na widowni, z których w ciągu 2009 r. skorzystało 9198 widzów, tj. o 17,0% mniej niż w 2005 r.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu świebodzińskiego instytucje wzrosła o 117, tj. o 28,4%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat świebodziński 2005	2	412	41450
2009	4	529	64530
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005	1	368	31420
2009	1	452	43560
w tym miasto 2005	1	368	31420
2009	1	452	43560
Zbąszynek 2009	1	9	832
w tym miasto 2009	1	9	832
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2009	1	30	12670
2005	1	44	10030
Szczaniec 2009	1	38	7468

a Stan w dniu 31 XII.

Większość różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Świebodzin 85,4% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Lubrza – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 422 osoby. Analogiczny wskaźnik dla powiatu świebodzińskiego wyniósł w 2009 r. 122 osoby i był wyższy o 20,8% w porównaniu z 2005 r.

Doskonałe walory przyrodniczo-krajobrazowe, nieskażone środowisko, dwa parki krajobrazowe, rezerваты przyrody i rezerваты leśne, stanowią doskonałe warunki dla rozwoju turystyki.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu świebodzińskiego funkcjonowały 44 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, co zdecydowanie wyróżnia powiat na tle innych w województwie, lokując go na 1 pozycji.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat świębodziński	2005	36	19	2944	1095
	2009	44	24	3798	1661
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	6	4	472	330
	2009	6	6	395	395
w tym miasto	2005	4	4	330	330
	2009	4	4	318	318
Zbąszynek	2009	1	1	30	30
w tym miasto	2009	1	1	30	30
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	7	4	499	184
	2009	10	4	843	225
Łagów	2005	17	10	1024	482
	2009	20	12	1641	912
Skąpe	2005	5	-	850	-
	2009	6	-	790	-
Szczaniec	2005	1	1	99	99
	2009	1	1	99	99

Bazę noclegową powiatu świębodzińskiego tworzyło 13 obiektów hotelowych (9 hoteli, 3 inne obiekty hotelowe oraz 1 motel) i 31 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (9 ośrodków czasowych, 7 ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, 5 zespołów domków turystycznych, 5 pól biwakowych, 3 pozostałe obiekty niesklasyfikowane oraz 2 szkolne schroniska młodzieżowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Łagów 45,5% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 3798 miejsc noclegowych, tj. o 29,0% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 43,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie świębodzińskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w miastach Świebodzin i Zbąszynek - na 1 km² przypadało odpowiednio 28,9 i 10,0 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzował się obszar wiejski gminy Świebodzin (0,4). W powiecie świębodzińskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 4,1 miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat świębodziński	2005	60790	14579	182995	23855
	2009	98914	38250	219179	47325
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	18300	7458	36565	9813
	2009	17206	4871	37253	8984
w tym miasto	2005	17647	7201	34330	9486
	2009	13870	4714	33907	8827
Zbąszynek	2009	1300	178	2702	474
w tym miasto	2009	1300	178	2702	474
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	6380	776	39641	1862
	2009	11908	4018	38153	4159
Łagów	2005	21989	3800	61499	8879
	2009	54797	25208	94118	28750
Skąpe	2005	8919	70	39463	387
	2009	6589	71	38629	275
Szczaniec	2005	5202	2475	5827	2914
	2009	7114	3904	8324	4683

W 2009 r. świebodzińskie obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 98,9 tys. turystów, w tym 38,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano znaczny wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 62,7 %. Najwyższy wzrost turystów korzystających odnotowano w gminach Łągów (o 149,2%) i Lubrza (o 86,6%). Spadek wystąpił jedynie w gminie Skape (o 26,1%) i gminie Świebodzin (o 6,0%).

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała pobyt w obiektach noclegowych w gminie Łągów, gdzie z noclegu skorzystało 55,4% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (65,9%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

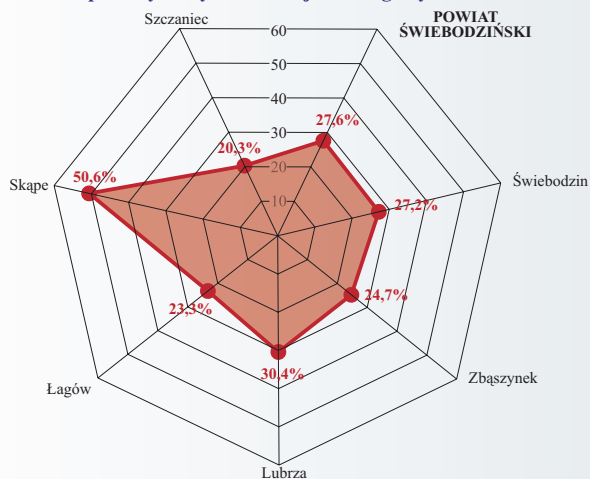
W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie świebodzińskim wzrosła o 36,2 tys., tj. o 19,8%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 23,5 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wyniósł 21,6%, tj. o 8,6 pkt proc. więcej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat świebodziński w 2009 r. wyniosła 2,2 dni i zmalała w stosunku do 2005 r. o 0,8 dnia. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,2 dni (1,6 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Skape, w której wyniósł 5,9 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego rejonu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Skape (50,6%) i Lubrza (30,4%), a najniższy w gminie Szczaniec (20,3%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie świebodzińskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 27,6% i był niższy o 5,2 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 27 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 5,9% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek zmniejszyła się o 3 (o 10,0%). Zlikwidowano placówki w gminie miejsko-wiejskiej Zbąszynek oraz gminach Skape i Szczaniec (po 1).

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin (12), najmniej w gminie Szczaniec (1). W mieście Świebodzin funkcjonowało 7 przedszkoli, które udostępniały łącznie 812 miejsc zajętych przez 775 dzieci. Średnio na 1 przedszkole w mieście przypadało 111 dzieci. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie objętych było 723 dzieci.

Przedszkola stanowiły 63,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 86 miejsc.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach
	ogółem	w tym przedszkola	
Powiat świebodziński 2005/06	30	15	1214
2009/10	27	17	1468
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005/06	12	6	660
2009/10	12	7	812
w tym miasto 2005/06	9	6	660
2009/10	10	7	812
Zbąszynek 2005/06	6	5	307
2009/10	5	5	251
w tym miasto 2005/06	2	1	207
2009/10	1	1	175
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005/06	3	1	50
2009/10	3	2	85
Łągów 2005/06	3	1	60
2009/10	3	1	75
Skąpe 2005/06	4	1	60
2009/10	3	1	125
Szczaniec 2005/06	2	1	77
2009/10	1	1	120

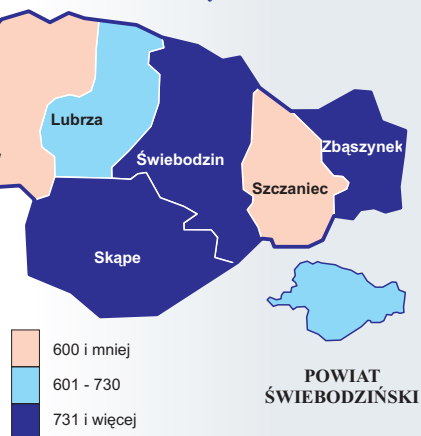
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat świebodziński 2005/06	1350	1056	585
2009/10	1638	1401	507
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005/06	805	629	330
2009/10	915	775	262
w tym miasto 2005/06	764	629	302
2009/10	881	775	237
Zbąszynek 2005/06	212	197	75
2009/10	262	262	71
w tym miasto 2005/06	134	119	49
2009/10	175	175	39
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005/06	56	50	33
2009/10	102	83	43
Łągów 2005/06	96	53	50
2009/10	120	72	50
Skąpe 2005/06	96	59	51
2009/10	145	115	38
Szczaniec 2005/06	85	68	46
2009/10	94	94	43

W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 ich liczba wzrosła o 2 (o 13,3%). Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Świebodzin, które oferowały 55,3% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu świebodzińskiego. W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1638 dzieci, tj. o 21,3% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 85,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 7,3 pkt proc. więcej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 61 dzieci.

W powiecie świebodzińskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowały 22 szkoły podstawowe. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 ubyły dwie szkoły – w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin i gminie Skąpe. Mimo zamknięcia 1 placówki, w gminie Świebodzin (8) nadal zlokalizowanych jest najwięcej szkół podstawowych, do których uczęszcza więcej niż połowa (53,5%) wszystkich uczniów szkół podstawowych w powiecie.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,5 tys. dzieci, tj. 5,9% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 17,7%.

Największy spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano w gminach wiejskich: Łagów (o 25,1%) i Lubrza (o 22,2%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 21,7% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 159 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 10 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat świebodziński 2005/06	24	4240	825
2009/10	22	3489	646
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005/06	9	2275	458
2009/10	8	1866	356
w tym miasto 2005/06	6	1993	393
2009/10	6	1662	309
Zbąszynek 2005/06	3	601	123
2009/10	3	531	83
w tym miasto 2005/06	1	363	69
2009/10	1	343	52
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005/06	3	297	51
2009/10	3	231	39
Łagów 2005/06	3	374	61
2009/10	3	280	62
Skąpe 2005/06	4	389	77
2009/10	3	313	52
Szczaniec 2005/06	2	304	55
2009/10	2	268	54

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 2,2 tys. uczniów, co stanowiło 6,0% wszystkich gimnazjalistów w województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (z roku 2004/2005) odpowiednio o 17,5% i 18,7%.

Największy spadek liczby uczniów gimnazjów obserwowano w gminie miejsko-wiejskiej Zbąszynek (o 28,8%) i gminie wiejskiej Skąpe (o 22,3%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 216 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat świebodziński 2005/06	10	2617	899
2009/10	10	2160	731
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin 2005/06	5	1548	517
2009/10	5	1304	417
w tym miasto 2005/06	5	1548	517
2009/10	5	1304	417
Zbąszynek 2005/06	1	392	142
2009/10	1	279	106
w tym miasto 2005/06	1	392	142
2009/10	1	279	106
Gminy wiejskie:			
Lubrza 2005/06	1	133	32
2009/10	1	122	53
Łągów 2005/06	1	196	77
2009/10	1	175	56
Skąpe 2005/06	1	197	80
2009/10	1	153	61
Szczaniec 2005/06	1	151	51
2009/10	1	127	38

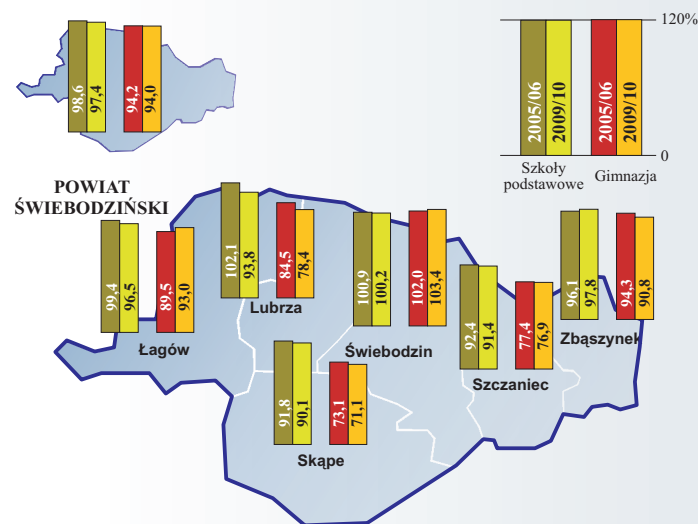
a Z poprzedniego roku szkolnego.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie świebodzińskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 97,4% i był o 1,2 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 94,0% i był nieznacznie (o 0,2 pkt. proc.) niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie świebodzińskim pozostawało 14 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 2566 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu świebodzińskiego tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 5 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi), 4 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 1 liceum profilowane.

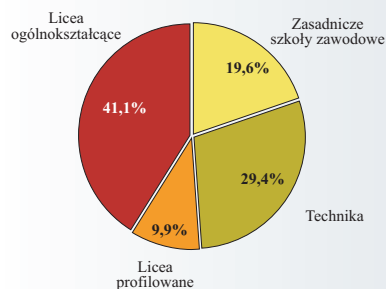
Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 1147 osób (1229 osób w roku 2005/2006), tj. 44,7% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 29,1% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 22,0%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 4,2% młodzieży (wobec 14,0% w roku 2005/2006).

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie świebodzińskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o 31,5% wyższa niż pięć lat wcześniej.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowały 2 szkoły policealne, w których kształciły się 92 osoby.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu było 331,2 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 267,8 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 35,3 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był wyższy od przeciętnego wojewódzkiego o 10,4 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało pierwszą lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 146,1 km, a o nawierzchni ulepszonej było 71,3 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 15,6, (16,1 dla województwa). Była to 5 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 24379 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie świebodzińskim liczba samochodów osobowych wzrosła bardziej dynamicznie niż w województwie.

Wzrost wyniósł 31,9%, tj. o 2,8 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 435 samochodów osobowych, tj. o 31,4% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest niższy niż przeciętna w województwie o 1,8%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 2887 samochodów ciężarowych, tj. o 20,8% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 56 pojazdów, tj. o 13 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to jedenasta lokata.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	18,5	331
	2009	24,4	435
Samochody ciężarowe	2005	2,4	44
	2009	2,9	56
Motocykle	2005	1,2	21
	2009	1,5	27

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 1499, tj. o 25,0% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 27, tj. o 14,1% mniej niż województwie, co stawia powiat na dziesiątej lokacie w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie świebodzińskim wynosiła 241,3 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 8,5%. Największy przyrost sieci wodociągowej nastąpił w gminie Skape o 30,8% i Szczaniec o 12,7%.

Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 25,8 km sieci wodociągowej, tj. o 41,2% mniej niż średnio w województwie, ale o 8,9% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Skąpe i Szczaniec. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: Szczaniec 31,2 km, Skąpe 29,0 km i Zbąszynek 28,8 km na 100 km².

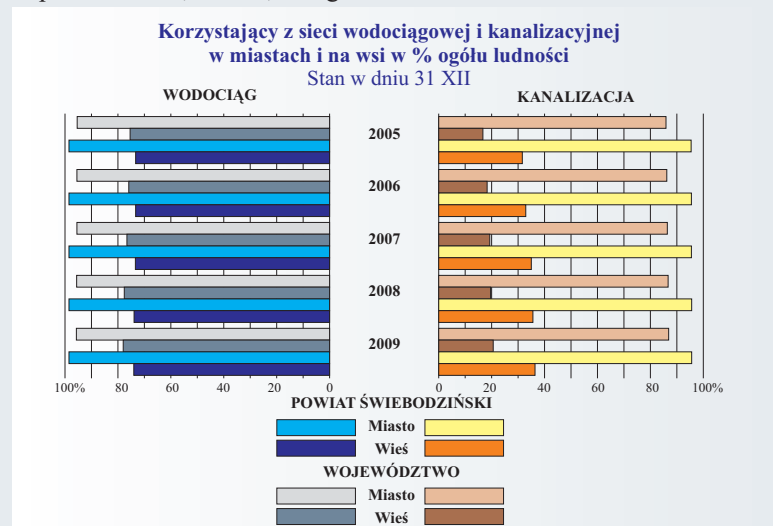
Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Powiat świebodziński	2005	222,3	23,7	85,3	26,7
	2009	241,3	25,8	85,7	27,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	63,1	27,8	88,7	27,2
	2009	62,9	27,8	89,0	26,6
w tym miasto	2005	40,3	382,4	98,3	31,6
	2009	40,6	385,2	98,4	30,3
Zbąszynek	2005	26,6	28,2	88,9	32,0
	2009	27,1	28,8	89,1	33,1
w tym miasto	2005	9,3	337,0	99,2	32,3
	2009	9,3	320,7	99,3	32,0
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	28,5	23,3	99,9	26,1
	2009	28,5	23,3	99,9	21,4
Łagów	2005	32,5	16,3	67,2	18,7
	2009	34,8	17,5	68,7	25,7
Skąpe	2005	40,2	22,2	65,3	25,4
	2009	52,6	29,0	66,5	27,6
Szczaniec	2005	31,4	27,8	90,7	25,1
	2009	35,4	31,2	91,1	27,9

a W ciągu roku.

Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 85,7% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 85,3% ogółu ludności. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 98,5% i 74,0% ogółu.

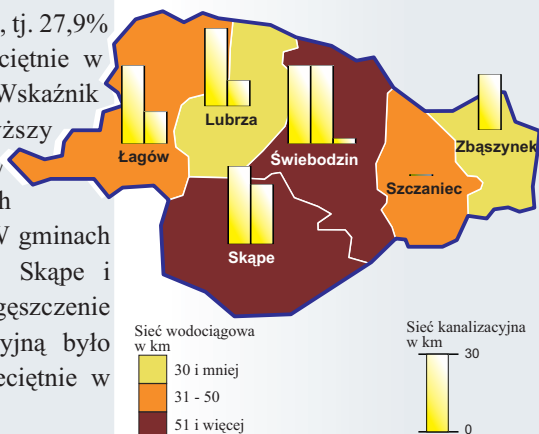

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1535 dam³ wody, tj. o 2,3% więcej niż w 2005r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 27,4 m³ wody, tj. o 2,6% więcej niż przed czterema laty. Największy wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Łagów (o 37,4%), Szczaniec (o 11,2%) i Skąpe (o 8,7%).

W końcu 2009 r. w gminach powiatu świebodzińskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 218,8 km, co stanowiło 8,5% sieci w województwie. Najdłuższa sieć kanalizacyjna była w gminie Świebodzin 61,9 km, Skąpe 53,0 km i Łagów 42,2 km. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1921,2 dam³ ścieków, tj. 6,4% ścieków odprowadzonych w województwie.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 23,4 km, tj. 27,9% więcej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był najwyższy wśród powiatów ziemskich województwa. W gminach Lubrza, Łagów, Skąpe i Świebodzin zagęszczenie siecią kanalizacyjną było wyższe niż przeciętnie w powiecie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

W powiecie 64,7% ogółu ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej. Jest to najwyższy wskaźnik wśród lubuskich powiatów ziemskich.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu świebodzińskiego 18,6 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 38,1 GW·h energii, tj. o 0,3% mniej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2044,3 kW·h, czyli o 4,6% mniej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 0,2% niższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 679,6 kW·h, czyli o 6,2% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 195,2 km, tj. o 7,3% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 2205, tj. o 19,8%.

W powiecie świebodzińskim z sieci gazowej korzystało 10229 odbiorców, tj. o 6,9 % więcej w stosunku do 2005 r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 795,1 m³ gazu, tj. o 17,5% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpiło zmniejszenie o 0,3%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 28,2 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 5,2%. Wskaźnik gęstości był niższy niż w województwie o 2,7%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 417,8 i 12,4 km na 100 km².

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
		w km	na 100 km ²		
Powiat świebodziński	2005	140,1	14,9	62,2	1843,6
	2009	218,8	23,4	64,7	1921,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	61,5	27,0	81,6	1305,1
	2009	61,9	27,3	82,2	1133,8
w tym miasto	2005	31,2	296,0	95,1	1187,9
	2009	31,3	297,0	95,3	1017,8
Zbąszynek	2005	21,4	22,7	64,0	218,6
	2009	21,4	22,7	66,4	218,6
w tym miasto	2005	12,7	460,1	97,1	191,5
	2009	12,7	437,9	97,2	176,4
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	15,4	12,6	39,0	50,1
	2009	39,8	32,6	56,0	160,1
Łagów	2005	28,9	14,5	36,3	115,4
	2009	42,2	21,2	41,6	184,8
Skąpe	2005	12,9	7,1	28,3	154,4
	2009	53,0	29,2	32,1	216,9
Szczaniec	2005	-	-	11,6	-
	2009	0,5	0,4	11,9	7,0

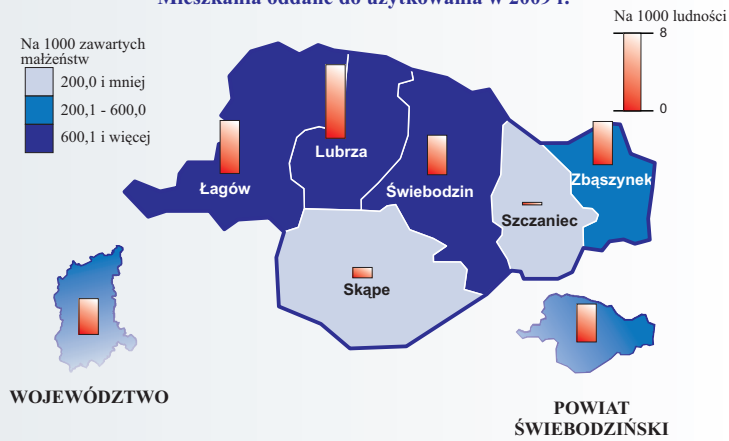
a W ciągu roku.

W 2009 r. na terenie powiatu świebodzińskim oddano do użytkowania 219 mieszkań, tj. o 13,4 % mniej niż w poprzednim roku, ale o 184,4% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią około 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest w powiecie zbliżona do średniej wojewódzkiej. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 565,9, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 35,7 w gminie Szczaniec do 1300,0 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Lubrza. Liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła w 2009 r. 3,91 w powiecie, tj. o 6,0% więcej niż przeciętna w województwie.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 111,2 m², tj. o 12,3% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Szczaniec (140,0 m²) i Lubrza (119,9 m²), a najmniejsze w gminie Łągów (105,3 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2009 r.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania
			w m ²	
Powiat świebodziński 2005	77	412	9860	128,1
2009	219	1047	24358	111,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin 2005	39	213	5270	135,1
2009	121	558	13479	111,4
w tym miasto 2005	30	159	3989	133,0
2009	98	421	10072	102,8
Zbąszynek 2005	3	15	361	120,3
2009	37	176	3956	106,9
w tym miasto 2005	2	12	290	145,0
2009	32	152	3258	101,8
Gminy wiejskie:				
Lubrza 2005	13	60	1324	101,8
2009	26	143	3118	119,9
Łągów 2005	14	83	1925	137,5
2009	28	127	2948	105,3
Skąpe 2005	5	25	691	138,2
2009	6	36	717	119,5
Szczaniec 2005	3	16	289	96,3
2009	1	7	140	140,0

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,8 izb. Było to o 11,6% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Szczaniec mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (7,0 izb), najmniej było w Łągowie (4,5). Przeciętna izba miała 23,3 m² powierzchni użytkowej, tj. więcej o 2,2% niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Świebodzin (24,2 m²), a najmniejszą w gminie Skąpe (19,9 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu świebodzińskiego było 18,3 tys. mieszkań, tj. 5,3% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie wyższy niż w województwie i wyniósł 4,4%, wobec 4,1%.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

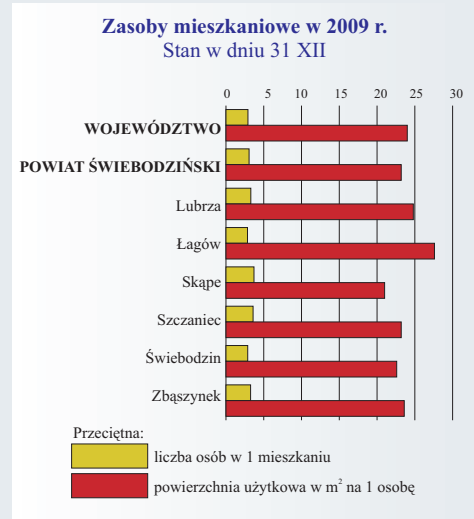
WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat świebodziński	2005	17528	1229,9	70,2	3,80
	2009	18291	1302,0	71,2	3,82
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	9816	629,6	64,1	3,60
	2009	10319	672,9	65,2	3,61
w tym miasto	2005	7666	461,5	60,2	3,50
	2009	8103	494,7	61,1	3,50
Zbąszynek	2005	2462	187,2	76,0	4,12
	2009	2555	196,0	76,7	4,12
w tym miasto	2005	1548	104,8	67,7	3,95
	2009	1628	111,8	68,7	3,95
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	988	78,1	79,1	4,10
	2009	1053	85,9	81,6	4,18
Łagów	2005	1726	133,9	77,6	4,07
	2009	1784	140,7	78,9	4,09
Skąpe	2005	1467	112,6	76,7	3,88
	2009	1500	116,5	77,7	3,91
Szczaniec	2005	1069	88,5	82,8	4,12
	2009	1080	89,9	83,2	4,13

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 71,2 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie o 2,2%. Największe mieszkania były w gminach wiejskich Szczaniec 83,2 m² i Lubrza 81,6 m², a najmniejsze w gminie Świebodzin 65,2 m².

W każdym mieszkaniu znajdowała się zbliżona do przeciętnej w województwie liczba izb – 3,82 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej (gminy Lubrza i Szczaniec) miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,18 i 4,13 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu świebodzińskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 3,06 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Skąpe 3,71 osób i Szczaniec 3,59. Najmniej osób mieszkało w mieszkaniach gminy Łagów 2,85.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,2 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 3,3% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Łagów 27,6 m² i Lubrza 24,8 m², najmniejsza - przypadała na mieszkańca gminy Skąpe 21,0 m².

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu świebodzińskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 19,8%) przy wzroście wydatków (o 26,1%). Podobnie jak w poprzednich latach, saldo dochodów i wydatków w 2009 r. było ujemne, na poziomie minus 6,0 mln zł, tj. zdecydowanie większym niż w latach poprzednich.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat świebodziński	2005	42249,9	752,25	42478,4	756,31
	2009	57119,2	1018,66	63073,3	1124,84
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	103338,0	1839,90	103028,9	1834,40
	2009	137087,1	2444,80	154086,5	2747,96
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	2005	52680,5	1769,23	49082,1	1648,38
	2009	66506,7	2239,43	73990,8	2491,44
Zbąszynek	2005	16450,1	1934,40	18367,2	2159,83
	2009	16883,8	2029,79	18878,6	2269,60
Gminy wiejskie:					
Lubrza	2005	7130,3	2144,44	8738,3	2628,06
	2009	11181,6	3259,00	11191,9	3262,00
Łagów	2005	9541,0	1860,93	9772,5	1906,08
	2009	14971,0	2918,32	14697,6	2865,02
Skape	2005	10244,7	1867,76	9799,1	1786,53
	2009	16632,4	2977,52	24201,5	4332,54
Szczaniec	2005	7291,5	1846,88	7269,7	1841,37
	2009	10911,7	2790,70	11126,1	2845,56

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu świebodzińskiego są o 16,1% wyższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu wyniósł w 2009 r. 27,9% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 283,77 zł, tj. o 24,2% więcej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

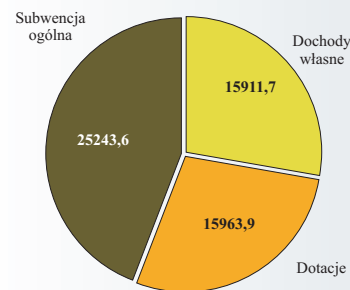
W ramach dochodów własnych, 10,6% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dalsze 27,9% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 27,2% dotacje celowe, a 0,7%, tj. najmniej wśród powiatów lubuskich - dotacje rozwojowe. Pozostałe 44,2% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 81,7% przypadało na część oświatową.

Budżet powiatu świebodzińskiego był zasilany środkami z budżetu Unii Europejskiej w mniejszym stopniu niż budżety pozostałych powiatów lubuskich. W 2009 r. było to 0,6 mln zł, co stanowiło 1,1% ogółu dochodów budżetu powiatu świebodzińskiego.

Z ogółu wydatków budżetu powiatu świebodzińskiego 83,0% (tj. 52,4 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 75,9% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 46,7% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 51,3% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 26,0% mniej niż w 2009 r.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

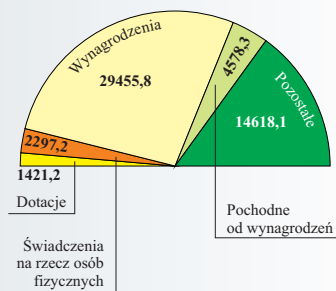

Pozostałe 10,7 mln zł, tj. 17,0% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 5,8 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 190,87 zł, tj. blisko trzykrotnie więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu świebodzińskiego zamknęły się deficytem na poziomie 17,0 mln zł. Jediną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki budżetowe była gmina Łągów, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 0,3 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 32,7%, przy wzroście wydatków o 49,6%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetów gmin wiejskich: Skąpe (o 62,4%), Łągów (o 56,9%), Lubrza (o 56,8%) oraz Szczaniec (o 49,6%).

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina Lubrza (o 33,3% wyższe niż średnio w gminach powiatu świebodzińskiego).

Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Zbąszynek (o 17,0% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu świebodzińskiego) oraz Świebodzin (8,4% poniżej mediany w gminach powiatu).

W 2009 r. widoczny jest wzrost aktywności gmin powiatu świebodzińskiego w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej. Do budżetów gmin wpłynęło łącznie 5,9 mln zł, z których najwięcej – 53,3% zasililo budżet gminy Skąpe, a dalsze 22,8% wsparło budżet gminy Łągów.

Wydatki budżetów gmin powiatu świebodzińskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 49,8%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Skąpe (o 142,5%), osiągając wartość 4332,54 zł, tj. o 57,7% wyższą niż średnio w gminach powiatu. Najmniej środków wydano na 1 mieszkańca gminy Zbąszynek (o 17,4% mniej niż średnio w powiecie).

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	53,9	17,1	29,0
	2009	49,8	23,3	26,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2005	58,8	17,1	24,1
	2009	57,5	18,5	24,0
Zbąszynek	2005	61,4	12,1	26,5
	2009	48,4	24,2	27,4
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2005	51,7	15,9	32,4
	2009	52,9	20,9	26,2
Łągów	2005	46,3	18,1	35,6
	2009	44,7	25,0	30,3
Skąpe	2005	36,9	21,8	41,3
	2009	36,7	36,4	26,9
Szczaniec	2005	37,1	21,8	41,1
	2009	29,2	31,3	39,5

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	11524,9	8,7	11264,9
	2007	3505,9	2,6	3057,9
	2008	798,5	0,6	144,4
	2009	5905,6	4,3	5294,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2007	74,1	0,1	-
	2008	234,7	0,3	-
	2009	125,4	0,2	-
Zbąszynek	2006	5561,4	28,3	5423,9
	2007	748,6	5,0	619,3
	2008	100,6	0,6	-
	2009	363,8	2,2	3,1
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2006	5074,2	40,6	5074,2
	2007	1007,3	9,9	971,7
	2008	215,3	2,0	84,6
	2009	37,8	0,3	-
Łągów	2007	1135,5	8,9	1135,5
	2008	93,1	0,7	59,8
	2009	1349,4	9,0	1332,8
Skąpe	2006	766,8	6,4	766,8
	2007	350,8	2,8	331,4
	2008	77,4	0,5	-
	2009	3148,5	18,9	3125,8
Szczaniec	2006	122,5	1,6	-
	2007	189,6	2,1	-
	2008	77,4	0,8	-
	2009	880,6	8,1	832,3

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie świebodzińskim zarejestrowanych było 5415 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,3% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 777, tj. o 12,5%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat świebodziński	2005	6192	262	5930
	2009	5415	175	5240
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2005	3949	187	3762
	2009	3395	111	3284
w tym miasto	2005	3394	176	3218
	2009	2857	103	2754
Zbąszynek	2005	736	23	713
	2009	752	19	733
w tym miasto	2005	490	14	476
	2009	483	15	468
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2005	257	11	246
	2009	236	11	225
Łągów	2005	608	13	595
	2009	484	12	472
Skąpe	2005	382	16	366
	2009	327	11	316
Szczaniec	2005	260	12	248
	2009	221	11	210

(dok.)

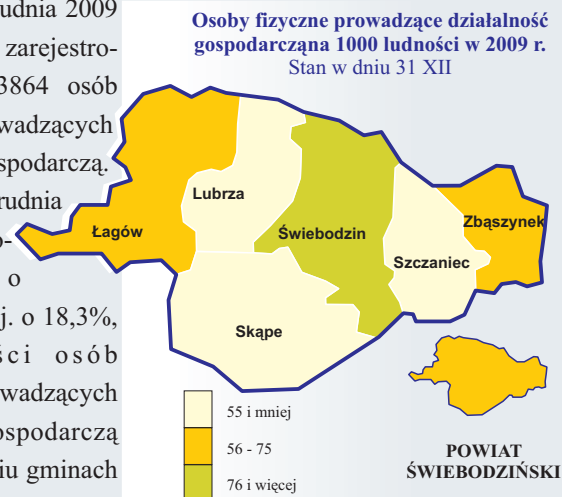
WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat świębodziński	2005	265	105	4728
	2009	324	126	3864
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	2005	168	59	2900
	2009	209	71	2287
w tym miasto	2005	137	45	2459
	2009	161	50	1878
Zbąszynek	2005	24	6	594
	2009	31	10	599
w tym miasto	2005	10	4	394
	2009	12	4	378
Gminy wiejskie:				
Lubrza	2005	11	6	208
	2009	11	8	190
Łągów	2005	36	24	512
	2009	43	24	382
Skąpe	2005	9	3	298
	2009	12	5	231
Szczaniec	2005	17	7	216
	2009	18	8	175

Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w większości gmin powiatu świębodzińskiego, największy wystąpił w gminie wiejskiej Łągów (o 20,4%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano również w gminach miejsko-wiejskich Świebodzin (o 14,0%) i w gminie wiejskiej Szczaniec (o 15,0%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin – 62,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie świębodzińskim 6,0% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 126 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,7% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Świebodzin 64,5% wszystkich spółek handlowych w powiecie świębodzińskim oraz w gminie wiejskiej Łągów (13,3%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 22,3%. Największy wzrost wystąpił w gminie wiejskiej Skąpe (o 33,3%) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Zbąszynek (o 29,2%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 3864 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 864 jednostek, tj. o 18,3%. Spadek ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wystąpił w pięciu gminach powiatu świębodzińskiego w tym największy w gminie wiejskiej Łągów o 25,4%.

Na terenie powiatu świębodzińskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,8% (w 2005 r. 95,6%) ogółu zarejestrowanych jednostek.

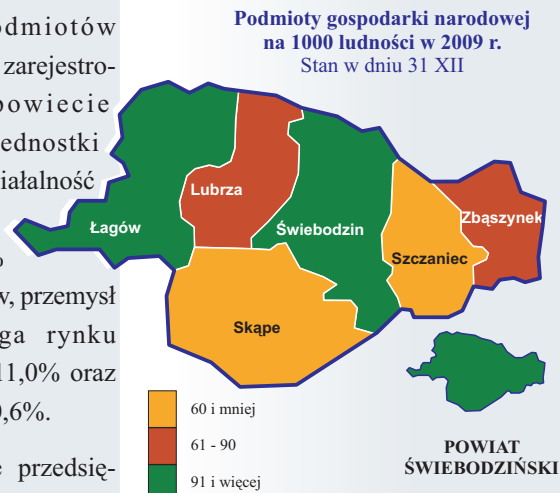

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat świębodziński	2005	6192	5921	220	43	8
	2009	5415	5135	227	44	9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin		3395	3214	133	40	8
w tym miasto		2857	2709	105	35	8
Zbąszynek		752	721	31	-	-
w tym miasto		483	467	16	-	-
Gminy wiejskie:						
Lubrza		236	227	8	1	-
Łagów		484	457	25	2	-
Skąpe		327	306	19	1	1
Szczaniec		221	210	11	-	-

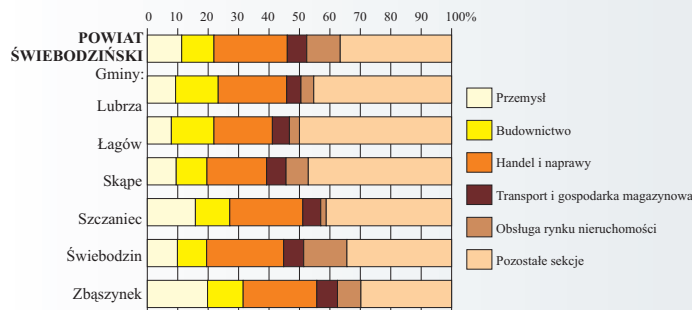
Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 4,2% (w 2005 r. 3,6%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,8% i 0,2%. Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie wiejskiej Lubrza 96,2% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Skąpe (93,6%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handlu i naprawy 24,1% ogółu podmiotów, przemysł 11,3%, obsługa rynku nieruchomości 11,0% oraz budownictwo 10,6%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach miejsko-wiejskich Świebodzin (114), gminie wiejskiej Łagów (95) oraz Zbąszynek (90), a najniższy w gminach wiejskich: Skąpe (59) i Szczaniec (57). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadało 97 podmiotów gospodarki narodowej.

POWIAT WSCHOWSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat wschowski położony jest w najdalej na wschód wysuniętej części województwa. Powierzchnię 624 km² zamieszkuje 39,1 tys. osób, tj. 3,9% ludności województwa. Poziom urbanizacji, wyrażony udziałem ludności miejskiej w populacji ogółem, wyniósł 50,4% (19,7 tys. osób). Więcej niż 1 (55,1%) ludności mieszka w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa.

Mimo dodatniego przyrostu naturalnego, wzrost liczby ludności w powiecie ograniczał deficyt migracyjny. W porównaniu do 2005 r. liczba ludności pozostała na relatywnie stałym poziomie (przyrost o 0,2%). Większe zmiany stanu populacji obserwowano w gminach: wzrost liczby ludności odnotowały gminy miejsko-wiejskie: Sława (o 1,9%) i Szlichtyngowa (o 1,2%), spadek – Wschowa (o 1,0%). Gmina Sława zyskuje mieszkańców wskutek systematycznego napływu ludności (3 osoby na 1000 ludności w 2009 r.) Przeciwnie gminy Szlichtyngowa i Wschowa, od kilku lat notują ujemne saldo stałej migracji (odpowiednio: minus 1‰ i 3‰).

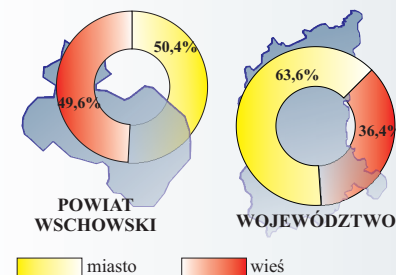
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

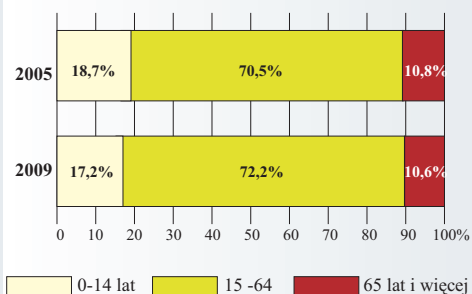
WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat wschowski	2005	624	38978	19742	62	103
	2009	624	39055	19832	63	103
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	2005	326	12153	6150	37	102
	2009	327	12389	6288	38	103
w tym miasto	2005	14	3907	2023	273	107
	2009	14	3917	2050	274	110
Szlichtyngowa	2005	100	5098	2556	51	101
	2009	100	5157	2608	52	102
w tym miasto	2005	2	1330	673	858	102
	2009	2	1371	703	885	105
Wschowa	2005	198	21727	11036	110	103
	2009	197	21509	10936	109	103
w tym miasto	2005	8	14600	7544	1742	107
	2009	8	14389	7454	1715	107

Struktura ludności według płci wskazuje na mniejszą od średniej wojewódzkiej dysproporcję. Kobiety przedstawiają 50,8% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 103 (kobiety na 100 mężczyzn); w województwie – 106. W miastach notowano liczebną przewagę kobiet nad mężczyznami. Największa dysproporcja płci wystąpiła w Sławie (110).

Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Struktura ludności według biologicznych grup wieku w stosunku do ogółu kształtowała się w 2009 r. następująco: ludność w wieku 0-14 lat – 17,2% (spadek o 7,6% w odniesieniu do 2005 r. do 6,7 tys. osób), w wieku 15-64 lata – 72,1% (wzrost o 2,5% do 28,2 tys. osób) oraz w wieku 65 lat i więcej – 10,6% (spadek o 1,3% do 4,2 tys. osób). W porównaniu do średniej wojewódzkiej (udziały poszczególnych grup wyniosły odpowiednio: 15,5%, 72,7%, 11,8%) struktura wieku ludności w powiecie wschowskim jest korzystniejsza (młodsza), co potwierdza wiek środkowy mieszkańców. W 2009 r. połowa populacji miała więcej niż 34,9 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według biologicznych grup wieku

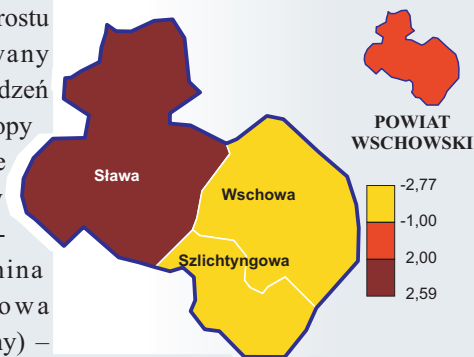
Wzmocnił się przy tym potencjał ekonomiczny powiatu, o czym świadczy przyrost ludności w wieku produkcyjnym (o więcej niż 2% w porównaniu do 2005 r.). W 2009 r. w wieku zdolności produkcyjnej było 25,4 tys. osób, tj. 65,0% populacji (w 2005 r. – 63,7%). W gminie miejskiej Wschowa odsetek ludności w wieku wytwórczym był o 1 pkt. proc. wyższy od średniej powiatu i wyniósł 66,0%. Udział dzieci i młodzieży do lat 17 w ludności ogółem powiatu zmniejszył się o 2,3 pkt. proc. do 21,5%, a osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) wzrósł o 1,1 pkt. proc. do 13,6%.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadały 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 57 osób), w tym 21 osób w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat wschowski	2005	23,8	63,7	12,5	57
	2009	21,5	65,0	13,6	54
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	23,8	64,1	12,1	56
	2009	21,9	64,7	13,4	55
w tym miasto	2005	22,4	66,0	11,6	52
	2009	20,9	65,2	13,9	53
Szlichtyngowa	2005	25,8	61,9	12,2	61
	2009	23,9	63,9	12,2	56
w tym miasto	2005	23,0	64,4	12,6	55
	2009	22,5	64,4	13,1	55
Wschowa	2005	23,3	63,9	12,8	56
	2009	20,6	65,4	14,0	53
w tym miasto	2005	22,1	65,2	12,7	53
	2009	19,5	66,0	14,4	51

W porównaniu do 2005 r. zmniejszył się o 1,5 pkt. do 0,9‰ współczynnik przyrostu naturalnego implikowany spadkiem poziomu urodzeń żywych i wzrostem stopy zgonów; w województwie wyniósł 1,7‰. Najwyższy poziom przyrostu naturalnego notowała gmina miejska Szlichtyngowa (7,2‰), najniższy (ujemny) – Wschowa (minus 0,1‰).

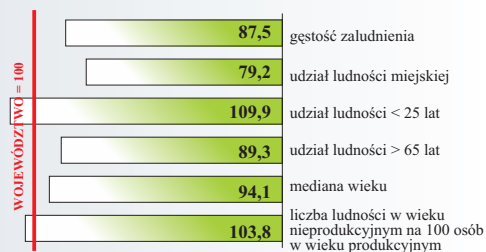
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat wschowski	2005	5,63	10,93	8,52	2,41
	2009	7,15	10,67	9,78	0,89
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	4,61	12,26	9,30	2,96
	2009	6,24	9,97	8,59	1,38
w tym miasto	2005	4,09	11,50	10,48	1,02
	2009	6,71	12,13	9,29	2,84
Szlichtyngowa	2005	6,21	10,87	9,51	1,36
	2009	5,94	11,50	8,82	2,68
w tym miasto	2005	4,42	8,09	7,36	0,74
	2009	7,23	15,18	7,95	7,23
Wschowa	2005	6,07	10,20	7,86	2,34
	2009	7,95	10,87	10,68	0,18
w tym miasto	2005	5,34	8,49	8,56	-0,07
	2009	8,45	11,71	11,77	-0,07

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

Tak korzystny przyrost naturalny Szlichtyngowa rejestruje wskutek wyższej od zgonów (8,0‰) stopy urodzeń (15,2‰), we Wschowie poziom urodzeń i zgonów jest zrównoważony.

W 2009 r. saldo migracji było deficytowe. W przeliczeniu na 1000 ludności powiat opuściła 1 osoba (w 2005 r. saldo wyniosło 0,1‰).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu wschowskiego zajmowały obszar 24813,9 ha stanowiąc 3,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 24199,4 ha porastały 38,8% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowała się gmina Sława (25,5%), a najmniejszym gmina Szlichtyngowa (4,6%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminie Sława (48,7%), a najniższy w gminie Wschowa (27,3%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu wschowskiego wynosiła 16436,9 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 26,3% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Sława (15,7%), następnie gmina Wschowa (10,6%), natomiast w gminie Szlichtyngowa obszary prawnie chronionej przyrody nie wystąpiły.

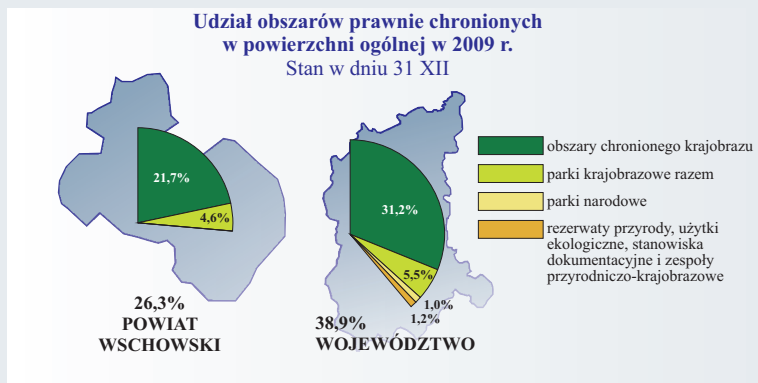
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym	
			obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
w ha				
Powiat wschowski	2005	15542,9	13537,0	5,9
	2009	16436,9	13537,0	5,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	9806,9	9801,0	5,9
	2009	9806,9	9801,0	5,9
Wschowa	2005	5736,0	3736,0	-
	2009	6630,0	3736,0	-

W porównaniu do 2005 r. odnotowano wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 5,8%. W gminie Wschowa odnotowano wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (o 15,6%), natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w gminie Sława nie uległa zmianie.

Spośród 59 pomników przyrody występujących w powiecie wschowskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Sława – 35 oraz Szlichtyngowa – 16.

Wschowski jest dwunastym powiatem w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 47,7 m³, tj. o 40,8 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 67,7% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, a 18,7% w przemyśle.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby przemysłu (w Sławie – 35,0% ogółu zużytej wody).

Wielkość zużycia wody w gminach Szlichtyngowa i Wschowa jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 98,0% i 83,6% i zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1090,7 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 4,3% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Wschowa (45,6%

ogółu), a najmniej na terenie wiejskim gminy Wschowa (0,4% wartości ogółem). Prawie 97% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie biologicznemu (56,1% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (43,9%).

W powiecie wschowskim 100,0% ścieków nieoczyszczanych, tj. 33,7 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 58,8% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 47,5%). Stosunkowo niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat wschowski na 9 lokacie w województwie.

Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Wschowa (100,0%), Szlichtyngowa (99,8%) i Sława (99,2%), a najniższym obszar wiejski gminy Wschowa (2,0%). W 2009 r. nie odnotowano emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych. W 2005 r. emisja wyniosła 87 ton.

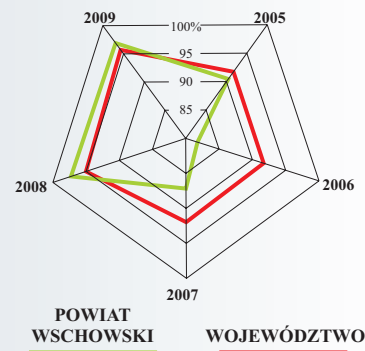
Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczone			
		razem	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
		w dam ³		w % ogółem	
Powiat wschowski	2005	1140	1031	48,2	42,2
	2009	1091	1057	54,4	42,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	583	550	94,3	-
	2009	461	461	100,0	-
Szlichtyngowa	2005	43	-	-	-
	2009	132	132	100,0	-
Wschowa	2005	514	481	-	93,7
	2009	498	464	-	93,2

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczone		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³		
Powiat wschowski	2005	109	109	47,5
	2009	34	34	58,8
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	33	33	33,9
	2009	-	-	34,7
Szlichtyngowa	2005	43	43	-
	2009	-	-	79,8
Wschowa	2005	33	33	66,3
	2009	34	34	67,6

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

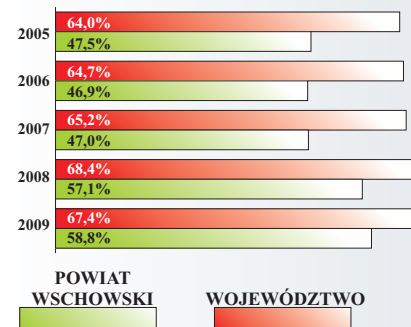
W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 467 ton, tj. 0,03% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,7 tony (o 138,9 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie wschowskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z

dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na ostatnim czternastym miejscu w województwie

W ciągu 2009 r. w powiecie wschowskim wytworzono 6,3 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 23,8% poddano odzyskowi, a 76,2% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 10,1 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 42,1 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

W 2009 r. w powiecie wschowskim zebrano 12249 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 19,6 tony w przeliczeniu na km² i 314 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

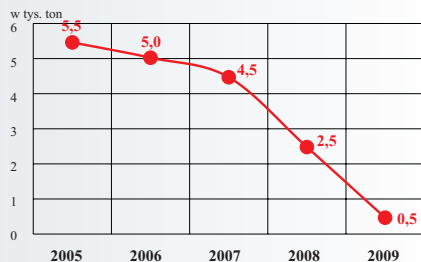
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 1,6 mln zł, tj. 42 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 98,3%

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a 1,7% - na gospodarkę odpadami.

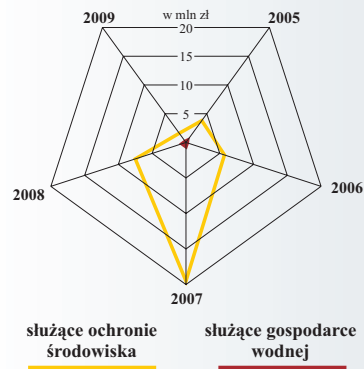
Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Wschowa, w której wydano 40,5%

ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 31.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 0,2 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 6 zł. Najwięcej – 66,5% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Wschowa.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 100,0% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej.

Nakłady na środki trwałe

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat wschowski	2005	3775,7	421,2
	2009	1624,0	236,1
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	2005	727,8	361,2
	2009	352,0	-
w tym miasto	2005	41,0	361,2
	2009	352,0	-
Szlichtyngowa	2005	2339,0	-
	2009	615,0	79,0
w tym miasto	2005	2229,0	-
	2009	-	79,0
Wschowa	2005	708,9	60,0
	2009	657,0	157,1
w tym miasto	2005	679,6	60,0
	2009	290,9	157,1

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 65,5% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 18,4% stanowiły środki budżetu gminy, a 16,1% kredyty i pożyczki krajowe.

RYNEK PRACY

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wschowski	2005	6908	3569	278
	2009	6880	3392	271
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	2661	1255	342
	2009	2574	1320	321
w tym miasto	2005	1672	784	649
	2009	1536	839	602
Szlichtyngowa	2005	502	195	159
	2009	507	189	154
w tym miasto	2005	392	158	458
	2009	397	161	450
Wschowa	2005	3745	2119	270
	2009	3799	1883	270
w tym miasto	2005	2997	1844	315
	2009	3138	1686	330

W końcu 2009 r. w powiecie wschowskim było 6,9 tys. pracujących, tj. 3,2% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 2,1 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 3,4% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 0,4%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 31,7%.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

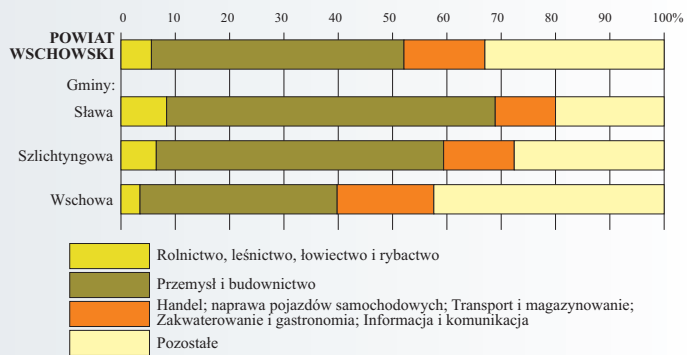
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wschowski	2005	3081	1590	124
	2009	2103	1092	83
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	808	409	104
	2009	563	294	70
Szlichtyngowa	2005	438	234	139
	2009	314	161	95
Wschowa	2005	1835	947	132
	2009	1226	637	87

W powiecie wschowskim ponad 3,0 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 4,0% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 43,8% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminach: Sława (58,6% pracujących w gminie) oraz Szlichtyngowa (48,5%). Sektor usługowy koncentruje 47,9% pracujących w powiecie wschowskim, w tym 13,2% przypada na edukację, 11,7% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 6,1% – na administrację publiczną i obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Dalsze 5,6% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, a 3,5% - w przedsiębiorstwach prowadzących działalności w zakresie administrowania i działalności wspierającej. W sektorze rolniczym pracuje 5,6% ogółu pracujących w powiecie.

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 8,3% (wobec 12,4% w 2005 r.), w tym najmniej w gminie Sława – 7,0%. Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 15,3% (wobec 21,3% przed czterema laty i 15,9% średnio w województwie) stawia powiat wschowski na 5 lokacie wśród powiatów ziemskich o najniższym udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo (za powiatami: świebodzińskim, gorzowskim, sulęcińskim i zielonogórskim).

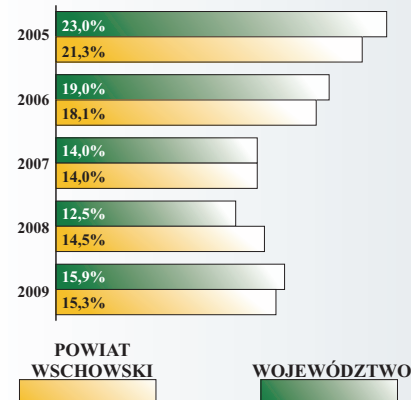
W 2009 r. 85,9% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 0,3% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Nieco niższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (37,6% wobec 37,8% przeciętnie w Lubuskiem).

W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Zwiększył się natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

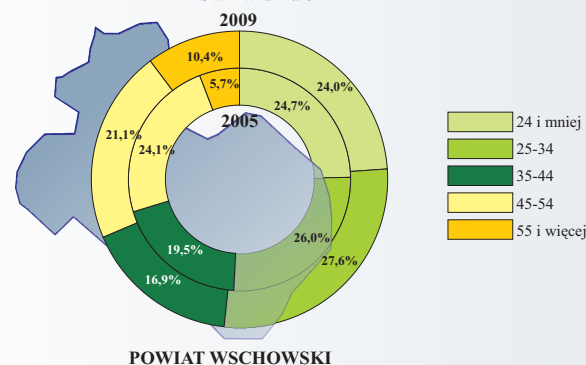
Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 24,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,6% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Nieco niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (22,3% wobec 22,9% w województwie).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest o 9,6% niższe niż średnio w województwie. Dla porównania w 2005 r. przeciętna płaca w powiecie stanowiła 84,2% przeciętnego wynagrodzenia w Lubuskiem. W 2009 r. wyniosła 2534,57 zł, tj. wzrosła w relacji do 2005 r. o 40,3%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

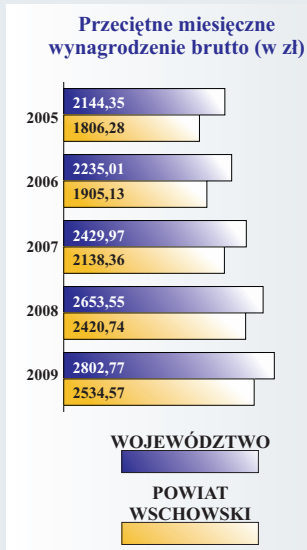

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych. Na relatywnie niskim poziomie kształtują się wynagrodzenia w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie transportu i magazynowania oraz zakwaterowania i gastronomii. W przemyśle, koncentrującym 42,2% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2326,50 zł, tj. o 8,2% mniej niż przeciętnie w powiecie i 17,0% poniżej średniego wynagrodzenia w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie wschowskim funkcjonowało 8 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 3,1% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. spadła liczba czytelników bibliotek o 784, tj. o 11,6%.

Wzrost liczby czytelników odnotowano jedynie w mieście Szlichtyngowa – o 9,3%. Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich pozostałych gminach powiatu wschowskiego, największy wystąpił na obszarach wiejskich gmin Szlichtyngowa (o 51,3%) i Sława (o 20,2%).

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat wschowski	2005	8	151265	6778
	2009	8	144604	5994
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	5	55540	1691
	2009	5	56378	1392
w tym miasto	2005	1	19868	829
	2009	1	20008	704
Szlichtyngowa	2005	2	32150	997
	2009	2	30493	875
w tym miasto	2005	1	21198	642
	2009	1	20086	702
Wschowa	2005	1	63575	4090
	2009	1	57733	3727
w tym miasto	2005	1	63575	4090
	2009	1	57733	3727

a Stan w dniu 31 XII.

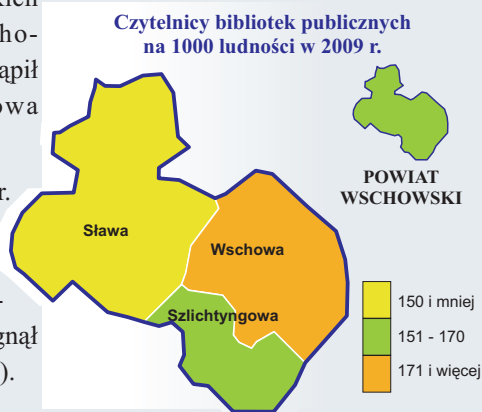
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat wschowski	2005	131559	19,4
	2009	113303	18,9
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	2005	37415	22,1
	2009	31957	23,0
w tym miasto	2005	10961	13,2
	2009	9748	13,9
Szlichtyngowa	2005	18088	18,1
	2009	15314	17,5
w tym miasto	2005	12765	19,9
	2009	10702	15,3
Wschowa	2005	76056	18,6
	2009	66032	17,7
w tym miasto	2005	76056	18,6
	2009	66032	17,7

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 13,9% w stosunku do 2005 r. Spadek liczby wypożyczeń odnotowano we wszystkich gminach powiatu wschowskiego, największy wystąpił w gminie Szlichtyngowa (o 15,3%).

W stosunku do 2005 r. zmniejszył się również wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 18,9 (19,4 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie wschowskim w 2009 r. stanowiła 15,4% populacji powiatu, tj. o 2,0 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów.

W powiecie wschowskim w 2009 r. działało 1 muzeum w mieście Wschowa, które zaprezentowało 4 wystawy własne, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 6733 muzealia. Muzeum zwiedziły 5864 osoby, w tym 2083 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 35,5%.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu wschowskiego instytucje spadła o 110, tj. o 21,7%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat wschowski	2005	15	507	36880
	2009	14	397	43347
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	4	118	4635
	2009	4	137	15497
w tym miasto	2005	2	33	1777
	2009	1	66	12640
Szlichtyngowa	2005	10	246	6094
	2009	9	127	4445
w tym miasto	2005	1	24	880
	2009	1	9	440
Wschowa	2005	1	143	26151
	2009	1	133	23405
w tym miasto	2005	1	143	26151
	2009	1	133	23405

a Stan w dniu 31 XII.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Sława 34,5% ogólnej liczby imprez w powiecie. Znaczna liczba imprez odbyła się również w mieście Wschowa – 33,5%. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Sława – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 192 osoby. Analogiczny wskaźnik dla powiatu wschowskiego wyniósł w 2009 r. 109 osób i był wyższy o 49,3% w porównaniu z 2005 r.

Powiat charakteryzuje się bogatym i różnorodnym środowiskiem, obejmującym swym zasięgiem niepowtarzalne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym zespoły leśne, łąkowe i jeziorne, stanowiące dobre warunki do rozwoju turystyki.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu wschowskiego funkcjonowały 32 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, tj. 10,5% wszystkich obiektów w województwie (3 lokata).

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe		
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne	
Powiat wschowski	2005	29	6	2939	141	
	2009	32	11	3223	633	
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	2005	23	3	2718	95	
	2009	24	7	2770	569	
w tym miasto		2005	10	1	1434	33
		2009	10	1	1479	69
Szlichtyngowa	2005	1	1	13	13	
	2009	1	1	15	15	
w tym miasto		2005	1	1	13	13
		2009	1	1	15	15
Wschowa	2005	5	2	208	33	
	2009	7	3	438	49	
w tym miasto		2005	1	1	16	16
		2009	2	2	33	33

Bazę noclegową powiatu wschowskiego tworzyło 7 obiektów hotelowych (3 pensjonaty, 3 inne obiekty hotelowe oraz 1 hotel) i 25 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (9 ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, 5 zespołów domków turystycznych, 4 ośrodki wczasowe, 3 pola biwakowe, 2 ośrodki kolonijne, 1 kemping oraz 1 pozostały obiekt niesklasyfikowany). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Sława 21,9% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 3223 miejsc noclegowych, tj. o 9,7% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 19,6% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie wschowskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w gminie Sława - na 1 km² przypadało 8,5 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowała się gmina Szlichtyngowa (0,2). W powiecie wschowskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 5,2 miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi		
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Powiat wschowski	2005	26056	803	105273	2026	
	2009	31949	842	125473	2704	
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	2005	23428	399	91365	1220	
	2009	27946	528	103505	1756	
w tym miasto		2005	7766	329	43823	1150
		2009	12681	460	48316	1391
Szlichtyngowa	2005	710	268	1265	579	
	2009	754	93	1261	213	
w tym miasto		2005	710	268	1265	579
		2009	754	93	1261	213
Wschowa	2005	1918	136	12643	227	
	2009	3249	221	20707	735	
w tym miasto		2005	173	-	3056	-
		2009	1341	190	2919	369

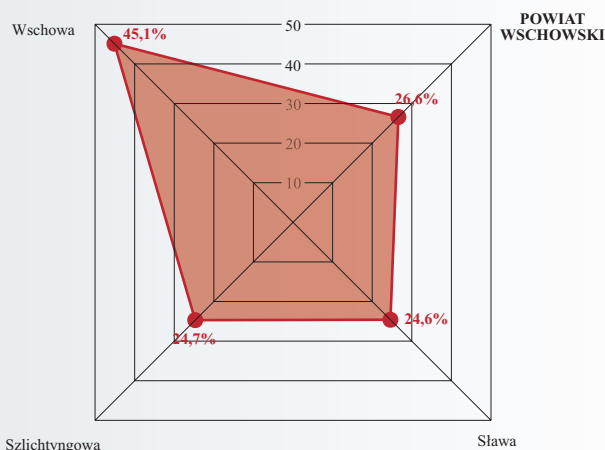
W 2009 r. wschowskie obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 31,9 tys. turystów, w tym 2,6% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano wzrost osób korzystających z noclegu - o 22,6 %, w tym o 4,9% turystów zagranicznych.

Najwyższy wzrost turystów korzystających odnotowano w gminie Wschowa (o 69,4%). Niewielki spadek wystąpił jedynie na obszarze wiejskim gminy Sława (o 2,5%).

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych w gminie Sława, gdzie z noclegu skorzystało 87,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (62,7%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie wschowskim wzrosła o 20,2 tys., tj. o 19,2%. Nieznacznie wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,7 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wyniósł jedynie 2,2%, tj. o 0,3% mniej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat wschowski w 2009 r. wyniosła 3,9 dni i zmalała nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,1 dnia. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 3,2 dni (2,5 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Wschowa, w której wyniósł 6,4 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Wschowa(45,1%), a najniższy w gminie Sława (24,6%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie wschowskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 26,6% i był mniejszy o 2,2 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie wschowskim funkcjonowało 28 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,1% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 7 (o 33,3%). Nowe placówki powstały w gminach miejsko-wiejskich Sława (6 placówek) i Wschowa (2). Natomiast w gminie Szlichtyngowa zamknięto 1 oddział przedszkolny.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminach miejsko-wiejskich Sława i Wschowa (po 12). W większości (3/4) były to funkcjonujące przy szkołach podstawowych oddziały przedszkolne, pozostałe placówki to przedszkola (1/4). Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat skolarzycją przedszkolną w powiecie objętych było 631 dzieci.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat wschowski	2005/06	21	7	712
	2009/10	28	8	792
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005/06	6	1	159
	2009/10	12	2	209
w tym miasto	2005/06	2	1	159
	2009/10	4	2	209
Szlichtyngowa	2005/06	5	2	68
	2009/10	4	2	108
w tym miasto	2005/06	2	1	23
	2009/10	1	1	58
Wschowa	2005/06	10	4	485
	2009/10	12	4	475
w tym miasto	2005/06	4	4	485
	2009/10	4	4	475

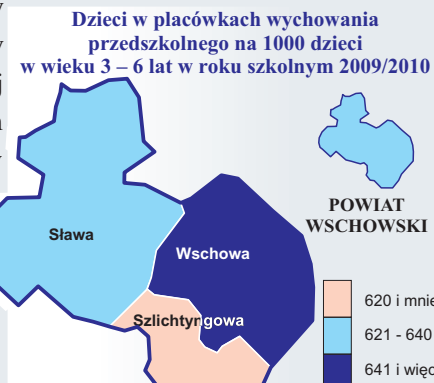
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat wschowski	2005/06	850	617	449
	2009/10	1036	741	302
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005/06	228	156	137
	2009/10	334	181	133
w tym miasto	2005/06	164	156	73
	2009/10	224	181	67
Szlichtyngowa	2005/06	107	41	66
	2009/10	141	104	40
w tym miasto	2005/06	73	29	44
	2009/10	58	58	27
Wschowa	2005/06	515	420	246
	2009/10	561	456	129
w tym miasto	2005/06	420	420	169
	2009/10	456	456	83

Przedszkola stanowiły 28,6% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 99 miejsc. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 przybyło 1 przedszkole w Sławie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w mieście Wschowa (4), które oferowały 60,0% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu wschowskiego.

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1036 dzieci, tj. o 21,9% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 71,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,1 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 37 dzieci.

W powiecie wschowskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 19 szkół podstawowych. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 przybyły 2 nowe szkoły na terenie gminy wiejskiej Sława. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Wschowa (9). Naukę pobierało w nich łącznie 1451 uczniów (ponad 50% uczniów ogółem szkół podstawowych w powiecie).

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,7 tys. dzieci, tj. 4,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 13,9%.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski	2005/06	17	3133	592
	2009/10	19	2696	481
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005/06	5	993	164
	2009/10	7	881	157
w tym miasto	2005/06	1	584	103
	2009/10	1	464	90
Szlichtyngowa	2005/06	3	447	80
	2009/10	3	364	72
w tym miasto	2005/06	1	259	59
	2009/10	1	234	46
Wschowa	2005/06	9	1693	348
	2009/10	9	1451	252
w tym miasto	2005/06	3	1224	251
	2009/10	3	1059	166

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Największy spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano w gminie miejskiej Sława (o 20,5%) oraz miejsko-wiejskiej Szlichtyngowa (o 18,6%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 18,8% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 142 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 przybyły 2 gimnazja w mieście Wschowa.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski	2005/06	6	1879	611
	2009/10	8	1642	526
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005/06	2	543	176
	2009/10	2	472	152
w tym miasto	2005/06	1	447	146
	2009/10	1	381	125
Szlichtyngowa	2005/06	1	228	70
	2009/10	1	184	55
w tym miasto	2005/06	1	228	70
	2009/10	1	184	55
Wschowa	2005/06	3	1108	365
	2009/10	5	986	319
w tym miasto	2005/06	3	1108	365
	2009/10	5	986	319

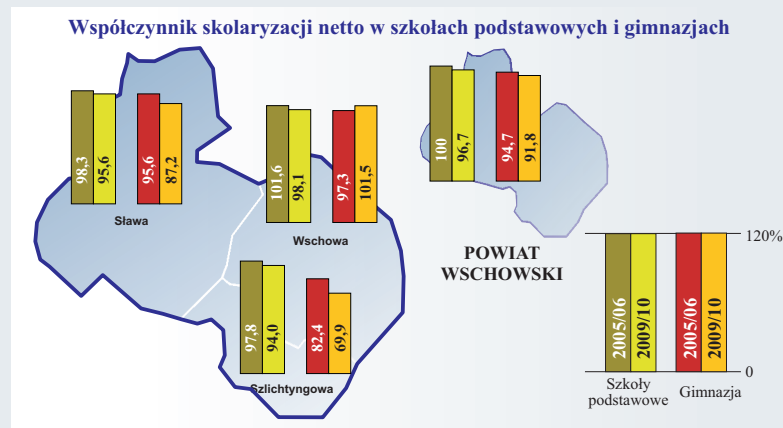
a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 1,6 tys. uczniów. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (w odniesieniu do 2004/2005) odpowiednio o 12,6% i 13,9%.

Największy spadek liczby uczniów gimnazjów dotyczy gminy miejskiej Szlichtyngowa (o 19,3%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 205 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie wschowskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 96,7% i był o 3,3 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 91,8% i był o 2,9 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie wschowskim pozostawało 9 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 1267 uczniów.

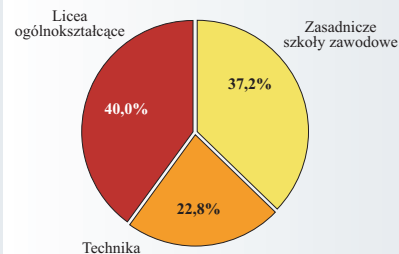

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu wschowskiego tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 2 technika (łącznie z technikami uzupełniającymi), 3 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi).

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 495 osób (387 w roku 2005/2006), tj. 39,1% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 29,1% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 31,8%.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowała 1 szkoła policealna, w której kształciło się 60 osób.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2009/2010

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu było 146,1 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 137,6 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 23,4 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 1,5 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 7 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 50,2 km, a o nawierzchni ulepszonej było 38,4 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 8,0, (16,1 dla województwa). Była to 11 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 17132 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie wschowskim liczba samochodów wzrosła o 28,6%, tj. o 0,5 pkt. proc. mniej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 437 samochodów osobowych, tj. o 28,2% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest mniejszy niż przeciętna w województwie o 1,4%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 2462 samochodów ciężarowych, tj. o 31,6% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 66 pojazdów, tj. o 3 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to piąta lokata.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	13,3	341
	2009	17,1	437
Samochody ciężarowe	2005	1,9	49
	2009	2,5	66
Motocykle	2005	0,6	16
	2009	0,8	21

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 839, tj. o 33,3% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 21, tj. o 31,4% mniej niż w województwie, co stawia powiat na 12, ostatniej lokacie w województwie wśród powiatów ziemskich.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie wschowskim wyniosła 282,1 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 6,5%. Przyrost nastąpił we wszystkich gminach, największy w gminie Sława 13,8%, w tym na obszarze miejskim jej długość zwiększyła się o 56,8%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 45,2 km sieci wodociągowej, tj. o 3,0% więcej niż średnio w województwie i o 6,6% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Sława. Największe zagęszczenie siecią wodociągową występowało w gminie Wschowa 70,5 km na 100 km². Wielokrotnie większa gęstość sieci w gminach była na terenach miejskich niż wiejskich, dla przykładu w gminie Wschowa wskaźnik ten wynosił odpowiednio 485,1 i 52,1 km na 100 km².

W końcu 2009r. 87,5% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 87,4% ogółu ludności. W powiecie na terenach miejskich i wiejskich gmin zbliżony % ogółu ludności korzysta z sieci wodociągowej, jest to odpowiednio 89,7% i 85,2%.

W końcu 2009 r. 87,5% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 87,4% ogółu ludności. W powiecie na terenach miejskich i wiejskich gmin zbliżony odsetek ogółu ludności korzysta z sieci wodociągowej, jest to odpowiednio 89,7% i 85,2%.

Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

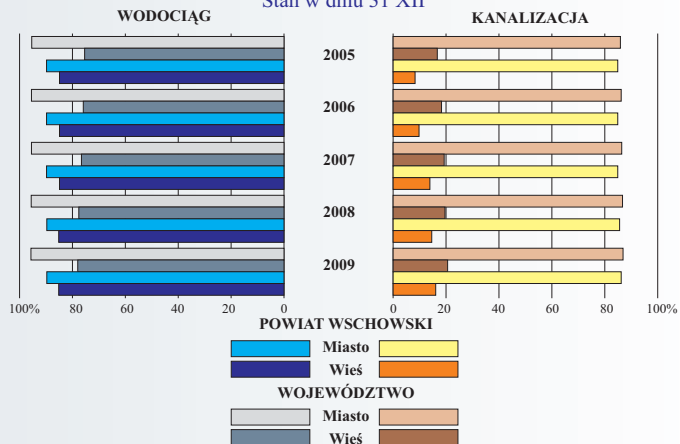
WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Powiat wschowski	2005	264,8	42,4	87,4	32,9
	2009	282,1	45,2	87,5	32,3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	89,9	27,5	67,9	28,1
	2009	102,3	31,3	68,1	27,0
w tym miasto	2005	12,5	87,4	58,1	27,1
	2009	19,6	137,0	58,1	37,1
Szlichtyngowa	2005	40,0	40,1	95,3	25,3
	2009	40,5	40,6	95,4	25,1
w tym miasto	2005	5,8	374,2	92,0	31,3
	2009	6,3	406,5	92,2	31,5
Wschowa	2005	134,9	68,0	96,4	37,4
	2009	139,3	70,5	96,7	37,1
w tym miasto	2005	39,3	469,0	98,1	30,6
	2009	40,7	485,1	98,1	30,6

a W ciągu roku.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 1260 dam³ wody, tj. o 1,8% mniej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 32,3 m³ wody, tj. o 1,8% mniej niż przed czterema laty.

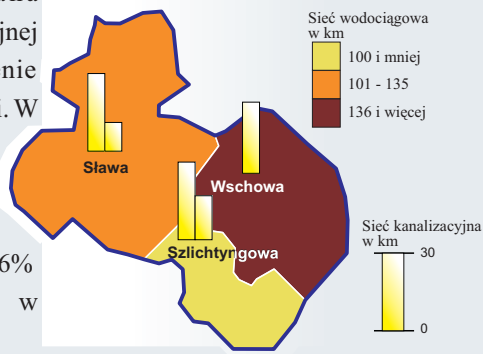

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu wschowskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 115,6 km, co stanowiło 4,5% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie Szlichtyngowa (47,0 km) i Sława (41,1 km). W gminie Wschowa zdecydowana większość sieci kanalizacyjnej znajdowała się na terenie miasta, tj. 96,4% ogółu sieci. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1062,7 dam³ ścieków, tj. 3,6% ścieków odprowadzonych w województwie.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 18,5 km, tj. 1,1% więcej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z wyższych wśród powiatów województwa, pozwolił umieścić powiat na trzeciej lokacie. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie gminy Szlichtyngowa 47,1 km na 100 km².

W powiecie, w końcu 2009 r., nieco ponad połowa ogółu ludności (51,5%) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Pomimo wzrostu od 2005 r. tego wskaźnika o 8,9% jest to niższy odsetek korzystających niż przeciętnie w województwie (o 11,3 pkt. proc.), jest to ósma lokata wśród powiatów ziemskich.

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
	w km	na 100 km ²		
Powiat wschowski 2005	69,2	11,1	47,3	1085,9
Powiat wschowski 2009	115,6	18,5	51,5	1062,7
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława 2005	15,5	4,7	28,0	529,3
Sława 2009	41,1	12,6	31,3	433,0
w tym miasto 2005	14,8	103,4	67,3	518,0
w tym miasto 2009	37,1	259,3	71,7	421,3
Szlichtyngowa 2005	28,5	28,6	17,7	43,0
Szlichtyngowa 2009	47,0	47,1	42,0	131,9
w tym miasto 2005	13,2	851,6	42,7	27,2
w tym miasto 2009	13,2	851,6	51,5	44,9
Wschowa 2005	25,2	12,7	65,1	513,6
Wschowa 2009	27,5	13,9	65,3	497,8
w tym miasto 2005	25,2	300,7	93,5	513,6
w tym miasto 2009	26,5	315,9	93,5	493,9

a W ciągu roku.

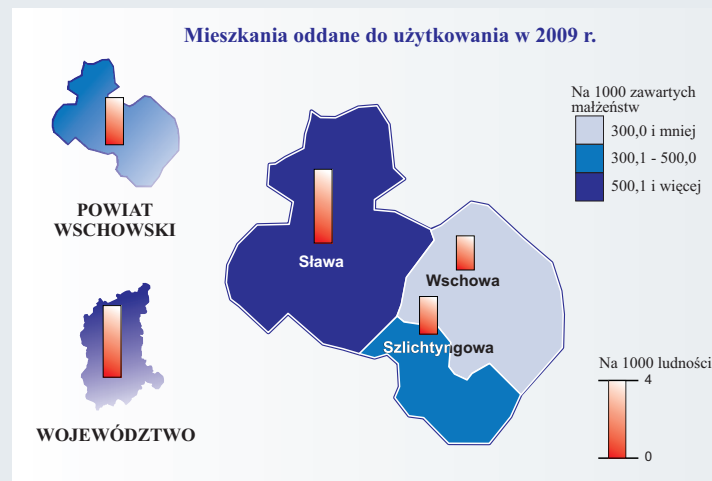
W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu wschowskiego 13,1 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 28,3 GW·h energii, tj. o 7,2% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2158 kW·h, czyli o 6,4% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 5,3% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 724,0 kW·h, czyli podobnie jak przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 77,0 km, tj. o 24,0% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 1627, tj. o 17,9%. W powiecie wschowskim z sieci gazowej korzystało 4827 odbiorców, tj. o 3,7% więcej w stosunku do 2005 r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 1230 m³ gazu, w stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił wzrost o 21,0%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 9,3 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 34,8%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 50,3%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 225,1 i 0,6 km na 100 km².

W 2009 r. na terenie powiatu wschowskiego oddano do użytkowania 95 mieszkań, tj. mniej o 15,9% niż w poprzednim roku i o 30,7% w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią mniej niż 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wschowskim wskaźnik wyniósł 339,3, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 220,9 w gminie Wschowa do 610,4 w gminie Sława.

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 2,43, tj. o 34,1% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 133,6 m², tj. o 34,9% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Szlichtyngowa (137,8 m²) i Wschowa (135,5 m²).

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Powiat wschowski	2005	137	732	17745	129,5
	2009	95	494	12690	133,6
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	69	377	9077	131,6
	2009	47	238	6163	131,1
w tym miasto	2005	18	92	2200	122,2
	2009	9	42	988	109,8
Szlichtyngowa	2005	6	33	739	123,2
	2009	10	46	1378	137,8
w tym miasto	2005	3	16	386	128,7
	2009	3	16	386	128,7
Wschowa	2005	62	322	7929	127,9
	2009	38	210	5149	135,5
w tym miasto	2005	39	206	5184	132,9
	2009	29	159	3980	137,2

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 5,2 izb. Było to o 20,9% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Wschowa mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (5,5 izby), najmniej było w Szlichtyngowa (4,6 izby). Przeciętna izba miała 25,7 m² powierzchni użytkowej, tj. o 12,7% więcej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Szlichtyngowa 30,0 m².

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu wschowskiego było 11,9 tys. mieszkań, tj. 3,4% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 3,2%, wobec 4,1%.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat wschowski	2005	11495	896,6	78,0	4,00
	2009	11865	945,0	79,6	4,04
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	3446	295,4	85,7	4,29
	2009	3630	319,1	87,9	4,32
w tym miasto	2005	1210	97,8	80,8	4,10
	2009	1243	101,7	81,8	4,12
Szlichtyngowa	2005	1424	113,0	79,3	3,93
	2009	1463	118,7	81,2	3,97
w tym miasto	2005	401	31,0	77,3	3,77
	2009	413	33,0	79,9	3,83
Wschowa	2005	6625	488,2	73,7	3,87
	2009	6772	507,2	74,9	3,89
w tym miasto	2005	4718	318,0	67,4	3,70
	2009	4810	329,3	68,5	3,73

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 79,6 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie o 14,2%. Największe mieszkania były w gminie Sława 87,9 m², a najmniejsze w gminie Wschowa 74,9 m².

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 4,04 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Największą przeciętną liczbę izb miały mieszkania gminy Sława 4,32 izby, a najmniejszą w gminie Wschowa 3,89.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu wschowskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 3,29 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Szlichtyngowa 3,52, a najmniej w gminie Wschowa 3,18 osób w mieszkaniu.

Zasoby mieszkaniowe w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 24,2 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była niewiele większa niż przeciętna w województwie (o 0,8%). Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Sława 25,8 m², a najmniejsza w gminie Szlichtyngowa 23,0 m².

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu wschowskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku o 15,9% przy wolniejszym wzroście wydatków (o 9,4%). Tym samym powiat wschowski jest jednym z dwóch lubuskich powiatów ziemskich (obok gorzowskiego), w którym saldo dochodów i wydatków było dodatnie, na poziomie 1,1 mln zł.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat wschowski	2005	26531,9	680,20	25589,5	656,04
	2009	33625,2	861,50	32564,0	834,31
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	71827,7	1841,45	71361,2	1829,49
	2009	106428,0	2726,76	108962,2	2791,68
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2005	25749,9	2108,06	24894,9	2038,06
	2009	38579,2	3122,55	41746,0	3378,88
Szlichtyngowa	2005	11630,2	2271,96	10693,3	2088,95
	2009	12876,1	2503,62	12299,6	2391,52
Wschowa	2005	34447,6	1589,50	35773,0	1650,66
	2009	54972,7	2552,95	54916,5	2550,34

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu wschowskiego były o 1,8% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Środki własne w 2009 r. stanowiły 20,8% dochodów budżetu (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 179,43 zł, tj. o 21,5% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

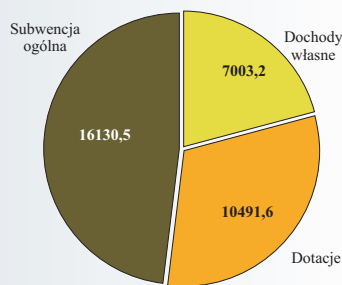
W ramach dochodów własnych, 10,6% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, a 2,6% – dochody z majątku.

Dalsze 31,2% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 23,5% dotacje celowe, a 7,7% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 48,0% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 81,9% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu wschowskiego i wyniósł 9,0% (wobec 0,1% w 2008 r. i 0,3% w 2007 r.), przy czym 82,6% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

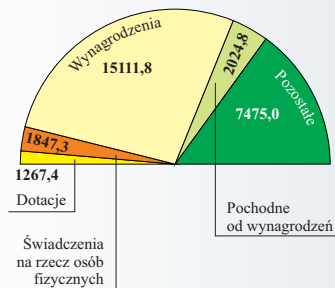
Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Z ogółu wydatków budżetu powiatu wschowskiego 85,1% (tj. 27,2 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 74,0% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 46,4% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 45,1% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 23,6% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 4,8 mln zł, tj. 14,9% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 7,9 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 123,95 zł, tj. o 64,1% więcej niż przed czterema laty.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

W 2009 r. budżety gmin powiatu wschowskiego zamknęły się deficytem na poziomie 2,5 mln zł, na co wpłynęło ujemne saldo dochodów i wydatków gminy Sława (na poziomie minus 3,2 mln zł). W pozostałych gminach dochody przekroczyły wydatki budżetowe.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	44,6	20,2	35,2
	2009	44,9	22,8	32,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	43,9	19,1	37,0
	2009	41,2	25,3	33,5
Szlichtyngowa	2005	54,6	12,9	32,4
	2009	36,3	23,2	40,5
Wschowa	2005	41,7	23,5	34,8
	2009	49,5	21,0	29,5

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 48,2%, przy wzroście wydatków o 52,7%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Wschowa (o 59,6%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody zrealizowała gmina Wschowa (o 14,5% wyższe niż średnio w gminach powiatu wschowskiego). Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Szlichtyngowa (o 8,2% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu wschowskiego).

W 2009 r. gminy powiatu wschowskiego z budżetu Unii Europejskiej pozyskały łącznie blisko 2,5 mln zł, co stanowiło łącznie 2,3% ogółu dochodów budżetów gmin. Większość uzyskanych środków (84,8%) zasililo budżet gminy Sława, zapewniając tym samym 5,4% dochodów budżetu gminy. Najmniejsze wsparcie budżetu za pomocą środków z funduszy Unii Europejskiej uzyskała gmina Szlichtyngowa.

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 52,6%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Sława (o 65,8%) osiągając wartość 3378,88, tj. o 21,0% wyższą niż średnio w gminach powiatu. Najmniejsze wydatki na 1 mieszkańca poniesiono w gminie Szlichtyngowa (o 14,3% niższe od średniej w powiecie).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	1668,3	2,1	1668,3
	2007	6898,6	7,0	6705,4
	2008	2420,9	2,4	2178,6
	2009	2472,0	2,3	2000,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2006	1202,5	4,3	1202,5
	2007	4726,3	11,8	4685,9
	2008	1942,7	5,2	1883,3
	2009	2096,3	5,4	2000,0
Szlichtyngowa	2006	176,2	1,7	176,2
	2007	1891,9	14,4	1846,9
	2008	325,3	2,3	295,3
	2009	65,3	0,5	-
Wschowa	2006	289,6	0,7	289,6
	2007	280,5	0,6	172,6
	2008	152,9	0,3	-
	2009	310,3	0,6	-

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat wschowski	2005	2990	238	2752
	2009	3096	208	2888
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	818	27	791
	2009	927	28	899
w tym miasto	2005	422	20	402
	2009	445	22	423
Szlichtyngowa	2005	226	12	214
	2009	198	11	187
w tym miasto	2005	89	10	79
	2009	86	9	77
Wschowa	2005	1946	199	1747
	2009	1971	169	1802
w tym miasto	2005	1521	187	1334
	2009	1515	157	1358

(dok.)

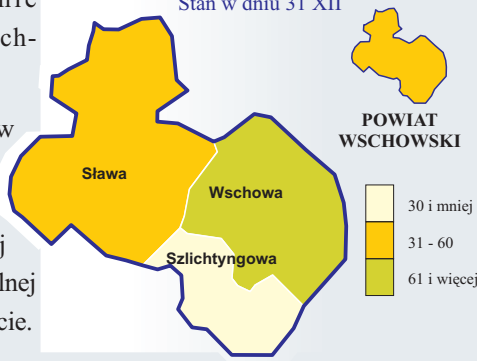
WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat wschowski	2005	121	21	2247
	2009	142	26	2266
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	2005	49	8	645
	2009	51	14	728
w tym miasto	2005	30	3	319
	2009	32	7	325
Szlichtyngowa	2005	4	1	178
	2009	7	1	143
w tym miasto	2005	4	1	58
	2009	6	1	51
Wschowa	2005	68	12	1424
	2009	84	11	1395
w tym miasto	2005	45	5	1088
	2009	57	4	1035

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie wschowskim zarejestrowanych było 3096 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 3,1% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zwiększyła się o 106, tj. o 3,5%.

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminach miejsko-wiejskich powiatu wschowskiego, największy wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Sława (o 13,3%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Szlichtyngowa (o 12,4%).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa – 63,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

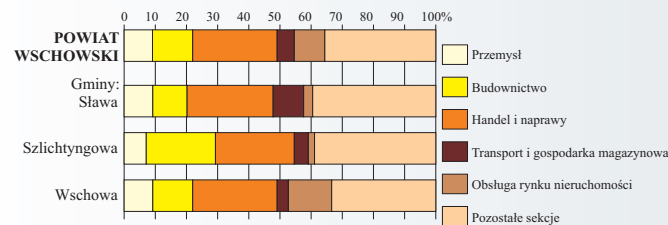
Spółki handlowe stanowiły w powiecie wschowskim 4,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 26 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (1,0% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa 59,1% wszystkich spółek handlowych w powiecie wschowskim oraz w gminie miejsko-wiejskiej Sława (35,9%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 17,4%. Największy wzrost wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Szlichtyngowa (o 75,0%) oraz we Wschowie (o 23,5%).

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat wschowski 2005	2990	2818	137	29	6
2009	3096	2892	174	26	4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	927	869	47	8	3
w tym miasto	445	408	31	4	2
Szlichtyngowa	198	182	15	1	-
w tym miasto	86	76	9	1	-
Wschowa	1971	1841	112	17	1
w tym miasto	1515	1409	92	13	1

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 2266 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 19 jednostek, tj. o 0,8%, w tym największy w gminie miejsko-wiejskiej Sława (o 12,9%). Spadek ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wystąpił w dwóch gminach miejsko-wiejskich powiatu wschowskiego w Szlichtyngowej o 19,7% i Wschowie o 2,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

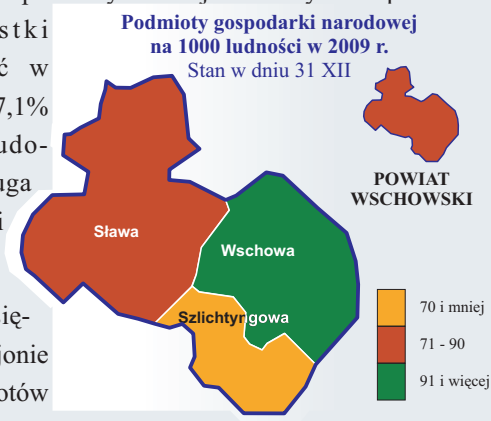

Na terenie powiatu wschowskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 93,4% (w 2005 r. - 94,2%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 5,6% (w 2005 r. - 4,6%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,8% i 0,1%. Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Sława 93,7% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina miejsko-wiejska Szlichtyngowa (91,9%).

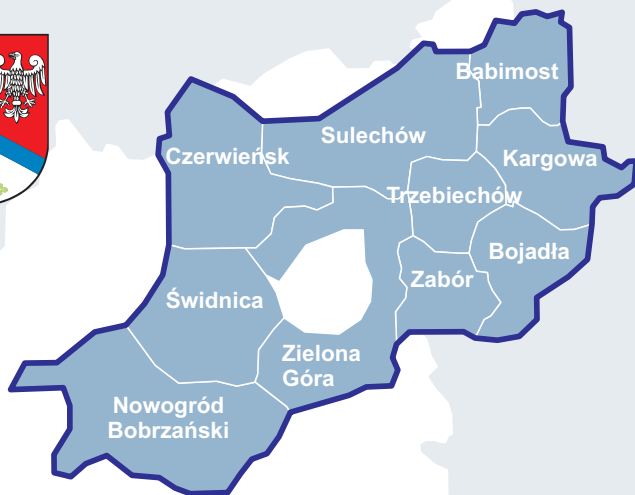
Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 27,1% ogółu podmiotów, budownictwo 12,9%, obsługa rynku nieruchomości 9,8% i przemysł 9,1%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach miejsko - wiejskich Wschowa (92) oraz Sława (75), a najniższy w gminie miejsko - wiejskiej Szlichtyngowa (38) Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadały 79 podmioty gospodarki narodowej.

POWIAT ZIELONOGÓRSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat zielonogórski usytuowany jest w środkowo-wschodniej części województwa. Powierzchnię 1569 km² zamieszkuje 91,6 tys. osób, tj. 9,1% ludności województwa. Blisko 98% powierzchni powiatu zajmują obszary wiejskie zamieszkałe przez 56,9 tys. osób (62,1% populacji). Obok powiatu gorzowskiego, powiat zielonogórski jest jednym z najmniej zurbanizowanych w województwie; wskaźnik urbanizacji wynosi 37,9%.

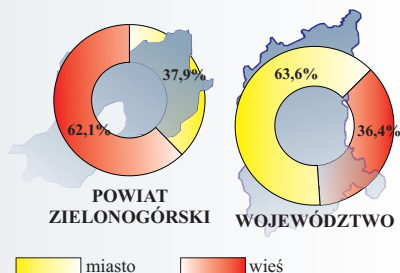
Populacja powiatu powiększa się regularnie, wskutek nadwyżki liczby urodzeń nad liczbą zgonów oraz wymiany migracyjnej, która przynosi co roku dodatkowych mieszkańców. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba ludności zwiększyła się o 2,2 tys. osób tj. o 2,5% (od 2000 r. – o 5,0%). Ten dynamizm demograficzny sytuuje powiat na drugim miejscu w województwie, za powiatem gorzowskim.

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat zielonogórski	2005	1571	89442	45370	57	103
	2009	1569	91638	46624	58	104
Gminy miejsko-wiejskie:						
Babimost	2005	93	6525	3289	70	102
	2009	93	6501	3257	70	100
w tym miasto	2005	4	4177	2109	1154	102
	2009	3	4184	2072	1146	98
Czerwieńsk	2005	196	9480	4812	48	103
	2009	195	9581	4914	49	105
w tym miasto	2005	9	4152	2118	450	104
	2009	9	4126	2133	441	107
Kargowa	2005	128	5769	2947	45	104
	2009	129	5812	2978	45	105
w tym miasto	2005	4	3643	1878	878	106
	2009	5	3667	1893	806	107
Nowogród Bobrzański	2005	260	9236	4664	36	102
	2009	260	9338	4725	36	102
w tym miasto	2005	15	5042	2563	345	103
	2009	15	5132	2632	351	105
Sulechów	2005	236	26432	13605	112	106
	2009	237	26479	13624	112	106
w tym miasto	2005	7	17929	9341	2637	109
	2009	7	17608	9146	2559	108
Gminy wiejskie:						
Bojadła	2005	103	3387	1691	33	100
	2009	102	3373	1688	33	100
Świdnica	2005	161	5721	2864	36	100
	2009	160	6207	3113	39	101
Trzebiechów	2005	81	3241	1612	40	99
	2009	81	3307	1641	41	98
Zabór	2005	93	3523	1747	38	98
	2009	93	3706	1863	40	101
Zielona Góra	2005	220	16128	8139	73	102
	2009	219	17334	8821	79	104

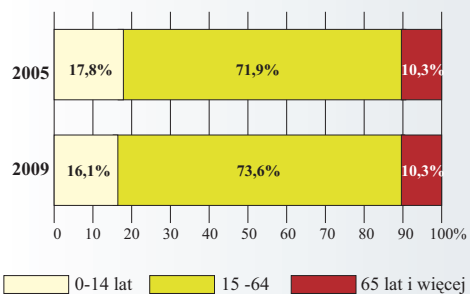
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Rozwój liczby ludności postępuje głównie w strefie wiejskiej. Tu obserwuje się silny i stały, bazujący na dodatnim saldzie naturalnym i migracyjnym wzrost liczby ludności. Motorem wzrostu demograficznego są gminy: Świdnica oraz Zielona Góra, które realizują więcej niż 3 (77,0%) przyrostu ludności.

O atrakcyjności gmin świadczy stały napływ ludności w celach osiedleńczych; saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w 2009 r. wyniosło odpowiednio: 121 i 350 osób. Gmina Zielona Góra jest najbardziej zaludnioną gminą wiejską w województwie; średnia gęstość zaludnienia wynosi 79 osób/km² (wobec 72 osób/km² w województwie). Większy wzrost liczby ludności odnotowały również gminy wiejskie: Zabór (o 5,2%) i Trzebiechów (o 2,0%) oraz miasto Nowogród Bobrzański (o 1,8%).

Ludność według biologicznych grup wieku

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym		
Powiat zielonogórski	2005	22,6	65,5	11,9	53
	2009	20,4	66,6	13,0	50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	23,0	63,5	13,4	57
	2009	21,0	64,4	14,6	55
w tym miasto	2005	23,1	64,4	12,5	55
	2009	21,4	64,6	14,1	55
Czerwieńsk	2005	22,5	66,4	11,1	51
	2009	20,8	67,0	12,2	49
w tym miasto	2005	20,6	69,6	9,8	44
	2009	19,3	69,0	11,6	45
Kargowa	2005	23,6	63,3	13,2	58
	2009	20,7	65,2	14,1	53
w tym miasto	2005	22,9	64,5	12,6	55
	2009	20,3	65,9	13,8	52
Nowogród Bobrzański	2005	23,3	65,2	11,6	53
	2009	20,6	66,8	12,6	50
w tym miasto	2005	21,6	69,3	9,2	44
	2009	19,2	69,6	11,1	44
Sulechów	2005	21,6	66,0	12,3	51
	2009	19,4	66,7	13,8	50
w tym miasto	2005	21,0	67,2	11,9	49
	2009	18,6	67,4	14,0	48
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	22,9	62,1	15,0	61
	2009	19,6	64,6	15,8	55
Świdnica	2005	22,0	65,6	12,4	52
	2009	19,8	67,2	13,0	49
Trzebiechów	2005	22,3	63,2	14,6	58
	2009	20,9	64,3	14,8	55
Zabór	2005	25,4	63,0	11,6	59
	2009	21,7	66,3	12,0	51
Zielona Góra	2005	23,1	67,4	9,6	48
	2009	21,1	68,3	10,6	47

Struktura ludności według płci wskazuje na mniejszą od średniej wojewódzkiej dysproporcję. Kobiety stanowią 50,9% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 104 (kobiety na 100 mężczyzn); w województwie – 106.

W miastach liczebność kobiet jest wyższa niż na wsi, wyjątek stanowi miasto Babimost, gdzie wskaźnik feminizacji ukształtował się poniżej 100, co świadczy o przewadze liczebnej mężczyzn nad kobietami. Podobną sytuację obserwowano w gminie Trzebiechów (98).

W 2009 r. w powiecie zielonogórskim w wieku poniżej 15 lat było 14,7 tys. osób, powyżej 65 lat – 9,4 tys. osób. W porównaniu do 2005 r. liczba dzieci w wieku 0-14 lat zmniejszyła się o 1,2 tys. osób (o ok. 7,4%), a jej udział o 1,7 pkt. proc. (do 16,1% ludności ogółem). Natomiast liczba osób starszych wzrosła o 0,2 tys. osób (o 2,2%), przy czym udział tej zbiorowości nie uległ zmianie (10,3%). Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że populacja powiatu jest młodsza od średniej wojewódzkiej (udział odpowiednio: 15,5% i 11,8%), co potwierdza mediana wieku. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 35,9 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Wzmocnił się przy tym potencjał ekonomiczny powiatu, o czym świadczy przyrost ludności w wieku produkcyjnym (o 4,3% w porównaniu do 2005 r.). W 2009 r. w wieku zdolności produkcyjnej było 61,1 tys. osób, tj. 66,6% populacji (w 2005 r. – 65,5%). Atutem strefy miejskiej był wyższy od średniej powiatowej odsetek ludności w wieku produkcyjnym: miasto Czerwieńsk i Nowogród Bobrzański notowały 69-70% udział osób w wieku 18-59/64 lata w populacji. Spowodowane było to wejściem frakcji osób młodych w wiek zdolności produkcyjnej; w obu miastach udział osób poniżej 18 lat był niższy i wyniósł ok. 19%. Również w gminach wiejskich: Świdnica (67,2%) i Zielona Góra (68,3%) moc wytwórcza pozostawała powyżej średniej powiatowej. W okresie pięciu lat odsetek osób w wieku nieprodukcyjnym zmniejszył się w powiecie o 2,2 pkt. proc. do 20,4% (18,7 tys. osób), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł do 13,0% (11,9 tys. osób). Najwyższy udział osób starszych w ludności ogółem był w gminie Bojadła (15,8%), najniższy – w gminie wiejskiej Zielona Góra (10,6%), co tłumaczy odmienny w obu gminach poziom natężenia zgonów i wynik salda naturalnego.

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat zielonogórski	2005	4,79	9,22	8,58	0,64
	2009	6,69	11,41	7,79	3,63
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	5,66	9,03	4,90	4,13
	2009	7,09	12,02	7,86	4,16
w tym miasto	2005	5,74	8,13	4,07	4,07
	2009	7,72	11,82	7,96	3,86
Czerwieńsk	2005	4,68	9,67	8,08	1,59
	2009	5,73	11,46	7,71	3,75
w tym miasto	2005	5,27	7,67	6,47	1,20
	2009	9,31	9,31	7,88	1,43
Kargowa	2005	4,30	9,97	9,97	-
	2009	6,00	10,63	7,03	3,60
w tym miasto	2005	4,07	9,50	10,85	-1,36
	2009	6,80	11,42	5,71	5,71
Nowogród Bobrzański	2005	6,43	7,28	9,64	-2,36
	2009	7,58	11,11	8,22	2,88
w tym miasto	2005	7,25	7,06	8,43	-1,37
	2009	9,15	11,29	6,03	5,25
Sulechów	2005	3,95	9,23	7,60	1,63
	2009	7,38	11,96	8,10	3,86
w tym miasto	2005	4,21	8,99	6,97	2,02
	2009	8,19	11,38	7,56	3,81
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	2,37	9,49	15,12	-5,63
	2009	7,43	7,43	14,26	-6,84
Świdnica	2005	3,34	7,56	8,79	-1,23
	2009	6,31	10,03	6,47	3,56
Trzebiechów	2005	5,73	9,95	15,38	-5,43
	2009	8,49	12,13	10,92	1,21
Zabór	2005	6,43	11,10	9,93	1,17
	2009	6,02	12,32	7,94	4,38
Zielona Góra	2005	5,58	9,85	7,72	2,13
	2009	5,59	11,7	5,94	5,76

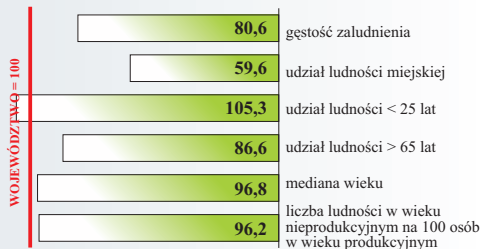
Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadało 50 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 53 osoby), w tym 19 osób w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

Od pięciu lat, każdego roku, w powiecie odnotowuje się więcej urodzeń niż zgonów.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

W porównaniu do 2005 r. poziom przyrostu naturalnego wzrósł o niemal 3 pkt. proc. do 3,6‰ w 2009 r. (w województwie 1,7‰). W przeliczeniu na 1000 ludności największe dodatnie

saldo naturalne odnotowały gminy wiejskie: Zielona Góra (5,8‰), Zabór (4,4‰) oraz Świdnica (3,6‰), a wśród miast: Kargowa (5,7‰) i Nowogród Bobrzański (5,3‰). Wskutek dużej nadwyżki liczby zgonów nad liczbą urodzeń w gminie Bojadła wystąpił deficyt naturalny (na poziomie minus 6,8‰).

Saldo migracji na pobyt stały ludności było dodatnie i wyniosło 6 osób na 1000 ludności; w gminach wiejskich: Świdnica, Zabór i Zielona Góra aport migracyjny kształtował się na poziomie 20‰.

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu zielonogórskiego zajmowały obszar 80742,5 ha stanowiąc 11,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 78325,4 ha porastały 49,9% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Nowogród Bobrzański (10,1%) i Zielona Góra (7,8%), a najmniejszym gminy Trzebiechów (1,3%) i Babimost (2,2%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Świdnica (61,4%) i Nowogród Bobrzański (60,8%), a najniższy w gminie Trzebiechów (25,2%).

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu zielonogórskiego wynosiła 46235,1 ha, co stanowiło 3,3% powierzchni geograficznej województwa i 29,5% powierzchni geograficznej powiatu.

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Świdnica i Zielona Góra (po 4,2%), a najmniejszym gmina Babimost (1,4%).

W porównaniu do 2005 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie zwiększył się o 1,3 ha. W dwóch gminach powiatu wystąpił niewielki wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (największy w gminie Sulechów o 0,4%), spadek miał miejsce w dwóch gminach (najgłębszy w gminie Trzebiechów o 0,7%).

Spośród 220 pomników przyrody występujących w powiecie zielonogórskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminach: Sulechów – 70 oraz Świdnica – 45.

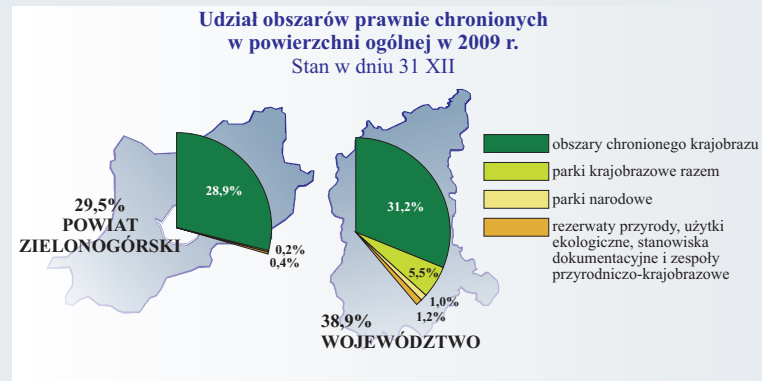
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
			w ha		
Powiat zielonogórski	2005	46233,8	187,2	45357,4	419,2
	2009	46235,1	187,2	45351,4	426,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	2219,9	42,9	2169,0	8,0
	2009	2219,9	42,9	2169,0	8,0
Czerwieńsk	2005	5636,0	-	5219,0	147,0
	2009	5636,0	-	5219,0	147,0
Kargowa	2005	4274,6	-	4242,0	32,6
	2009	4274,6	-	4242,0	32,6
Nowogród Bobrzański	2005	4627,5	-	4608,0	19,5
	2009	4621,5	-	4602,0	19,5
Sulechów	2005	4480,9	37,0	4342,4	101,5
	2009	4499,5	37,0	4361,0	101,5
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	6440,2	-	6422,0	18,2
	2009	6440,2	-	6422,0	18,2
Świdnica	2005	6570,6	-	6569,0	1,6
	2009	6570,6	-	6569,0	1,6
Trzebiechów	2005	2601,8	18,6	2536,0	47,2
	2009	2583,2	18,6	2517,4	47,2
Zabór	2005	2785,3	-	2771,0	14,3
	2009	2785,3	-	2771,0	14,3
Zielona Góra	2005	6597,0	88,7	6479,0	29,3
	2009	6604,3	88,7	6479,0	36,6

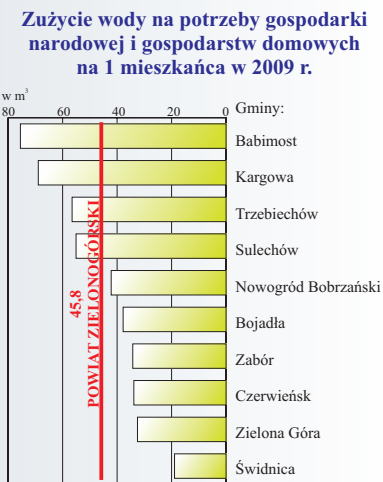
Zielonogórski jest trzynastym powiatem w województwie (przed powiatem nowosolskim) pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 45,8 m³, tj. o 42,7 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 61,6% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, 16,9% w przemyśle, a 6,1% w rolnictwie i leśnictwie.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby: rolnictwa i leśnictwa (w gminie Babimost – 51,8% ogółu zużytej wody) oraz przemysłu (w gminie Kargowa – 51,0%).

Wielkość zużycia wody w gminach Zabór, Świdnica i Czerwieńsk jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 100,0%, 97,4% i 91,4% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2498,4 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił wzrost o 25,4% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie Sulechów (39,4% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Kargowa (0,2% wartości ogółem).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane			
		razem	mecha- nicznie	biologicznie	z pod- wyższonym usuwaniami biogenów
w dam ³		w % ogółem			
Powiat zielonogórski 2005	1993	1841	3,9	74,1	14,4
2009	2498	2378	5,5	59,9	29,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost 2005	153	150	-	98,0	-
2009	172	172	-	99,8	-
Czerwieńsk 2005	205	157	-	21,5	55,1
2009	182	163	-	9,3	80,2
Kargowa 2005	173	173	-	-	99,8
2009	214	214	-	-	100,0
Nowogród Bobrzański 2005	207	207	-	100,0	-
2009	223	223	7,8	99,9	-
Sulechów 2005	995	995	14,0	99,2	-
2009	985	984	-	85,9	-
Gminy wiejskie:					
Świdnica 2005	17	13	-	76,5	-
2009	136	136	-	100,0	-
Trzebiechów 2005	99	84	-	84,8	-
2009	105	86	-	-	82,1
Zabór 2005	31	26	-	84,4	-
2009	44	32	-	73,4	-
Zielona Góra 2005	113	36	-	31,9	-
2009	437	368	-	16,2	67,9

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat zielonogórski 2005	152	81	41,0
2009	120	119	51,0
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost 2005	3	3	62,1
2009	0	0	63,1
Czerwieńsk 2005	48	21	43,2
2009	19	19	54,2
Kargowa 2005	0	0	56,2
2009	-	-	51,1
Nowogród Bobrzański 2005	-	-	45,6
2009	0	0	56,3
Sulechów 2005	-	-	71,5
2009	1	-	80,0
Gminy wiejskie:			
Świdnica 2005	4	4	8,8
2009	-	-	47,8
Trzebiechów 2005	15	15	13,9
2009	19	19	13,9
Zabór 2005	5	5	14,2
2009	12	12	32,0
Zielona Góra 2005	77	33	4,5
2009	69	69	19,8

Ponad 95% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie biologicznemu (63,0% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów (31,2%). Pozostałe 5,8% ścieków oczyszczono mechanicznie.

W powiecie zielonogórskim 99,2% ścieków nieoczyszczanych, tj. 119,4 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

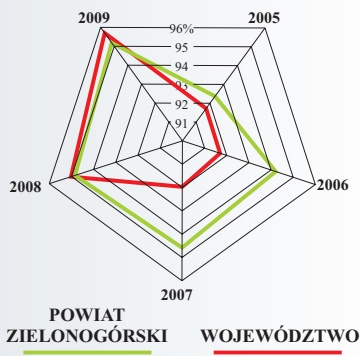

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 51,0% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 41,0%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat zielonogórski na 12 lokacie, przed powiatem gorzowskim i żagańskim. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Czerwieńsk (100,0%), Sulechów (98,9%) i Babimost (96,8%), a najniższym obszar wiejski gminy Babimost (2,2%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie zielonogórskim 19328 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 70,2% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 13,9%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 12,3 tony (o 10,3 tony na km² więcej niż średnio w województwie).

Ponad 99% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 1,6% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 96,8% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych i 0,1% zanieczyszczeń gazowych.

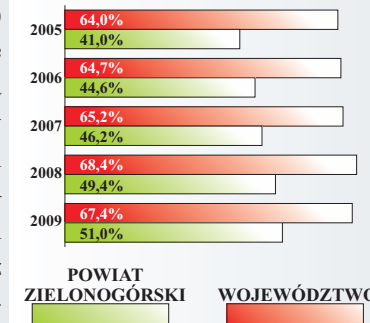
Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 106 ton (7,7% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 6,8 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 3,1 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w

Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 130283 ton, tj. 6,8% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie.

W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 83,0 tony (o 56,6 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie zielonogórskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na piątym miejscu w województwie (po miastach na prawach powiatu – Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze oraz powiatach żarskim i gorzowskim).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

W ciągu 2009 r. w powiecie zielonogórskim wytworzono 113,1 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 70,0% poddano odzyskowi, 26,3% magazynowano czasowo, a 3,7% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 72,1 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 19,9 ton na km² więcej niż przeciętnie w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 66,8 tys. ton, tj. o 144,3%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 34,6% unieszkodliwiono, 34,1% poddano odzyskowi, a 31,3% magazynowano czasowo.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat zielonogórski	2005	11996,1	3077,0
	2009	53863,7	7489,2
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	2005	660,0	102,0
	2009	1071,0	21,0
w tym miasto	2005	165,0	78,0
	2009	-	-
Czerwieńsk	2005	4859,7	-
	2009	12944,0	-
w tym miasto	2005	143,1	-
	2009	12676,0	-
Kargowa	2005	66,0	120,0
	2009	59,0	67,4
w tym miasto	2005	24,0	49,0
	2009	59,0	10,0
Nowogród Bobrzański	2005	74,5	146,2
	2009	1763,4	275,8
w tym miasto	2005	74,5	-
	2009	783,5	260,8
Sulechów	2005	3372,9	2378,2
	2009	1185,3	317,3
w tym miasto	2005	1646,9	1746,6
	2009	314,7	218,0
Gminy wiejskie:			
Bojadła	2005	160,0	-
	2009	-	-
Świdnica	2005	498,3	29,1
	2009	1018,9	31,8
Trzebiechów	2005	1176,0	28,0
	2009	-	17,0
Zabór	2005	26,0	53,3
	2009	72,0	120,0
Zielona Góra	2005	1102,7	220,2
	2009	35750,1	6638,9

W 2009 r. w powiecie zielonogórskim zebrano 24771 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 15,8 tony w przeliczeniu na km² i 271 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

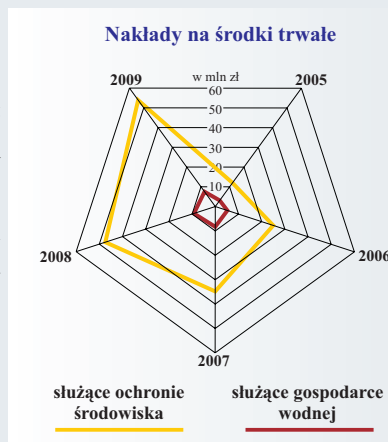
W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 53,9 mln zł, tj. 590 zł w przeliczeniu na mieszkańca (trzecie miejsce w województwie lubuskim, po powiecie gorzowskim i świebodzińskim). Najwięcej – 99,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 0,5% - na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Zielona Góra, w której wydano 66,4% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 2083 zł (tj. najwięcej wśród gmin wiejskich w województwie).

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 7,5 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 82 zł. Najwięcej – 88,6% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Zielona Góra.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 94,8% oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 5,2%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były kredyty i pożyczki krajowe (stanowiące 69,8% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 27,4% pochodziło ze środków własnych, a 2,8% z funduszy ekologicznych.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie zielonogórskim było 15,1 tys. pracujących, tj. 7,1% ogółu pracujących w Lubuskim oraz 4,3 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 7,1% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 6,6%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 37,3%. Pod względem dynamiki wzrostu liczby pracujących (podobnie jak dynamiki spadku liczby bezrobotnych) powiat zajmuje wysoką – trzecią lokatę wśród powiatów ziemskich (za powiatem gorzowskim i żarskim).

W powiecie zielonogórskim blisko 5,9 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 7,8% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 38,7% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminach: Kargowa oraz Babimost.

Sektor usługowy koncentruje 51,0% pracujących w powiecie zielonogórskim, w tym 13,3% przypada na edukację, 8,1% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 7,6% – na transport i gospodarkę magazynową. Dalsze 7,0% pracujących wykonuje pracę w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, a 5,2% – w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. W sektorze rolniczym pracuje 6,2% ogółu pracujących w powiecie.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 7,1% (wobec 11,8% w 2005 r. i 9,2% średnio w województwie), w tym najniższy był w gminie Babimost (4,3%).

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	2005	14189	5955	242
	2009	15130	6746	248
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005	1319	467	318
	2009	1540	505	368
w tym miasto	2005	1274	434	474
	2009	1450	470	537
Czerwieńsk	2005	1714	516	272
	2009	1535	579	239
w tym miasto	2005	1448	424	501
	2009	1260	450	442
Kargowa	2005	1055	563	289
	2009	1148	593	303
w tym miasto	2005	883	475	376
	2009	957	498	396
Nowogród Bobrzański	2005	1338	444	222
	2009	1257	616	201
w tym miasto	2005	923	257	264
	2009	409	243	114
Sulechów	2005	4700	2214	269
	2009	5237	2401	296
w tym miasto	2005	3435	1856	285
	2009	3533	1971	298
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005	479	215	228
	2009	316	192	145
Świdnica	2005	593	292	158
	2009	856	390	205
Trzebiechów	2005	446	260	218
	2009	470	274	221
Zabór	2005	276	189	124
	2009	448	277	182
Zielona Góra	2005	2269	795	209
	2009	2323	919	196

Bezrobotni zarejestrowani

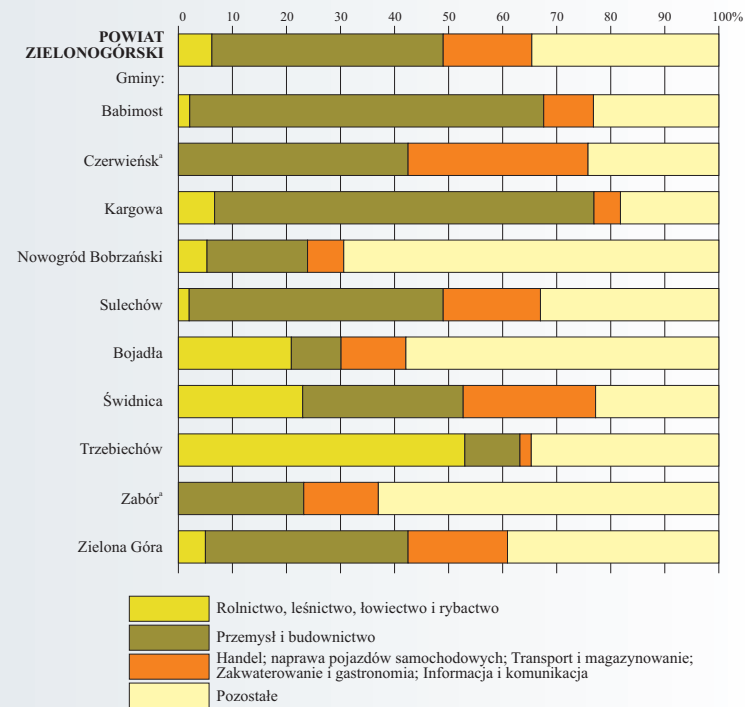
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	2005	6931	4003	118
	2009	4346	2292	71
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005	263	176	63
	2009	179	111	43
Czerwieńsk	2005	861	463	137
	2009	551	274	86
Kargowa	2005	401	223	110
	2009	254	128	67
Nowogród Bobrzański	2005	822	464	137
	2009	486	232	78
Sulechów	2005	2070	1279	119
	2009	1252	721	71
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005	295	168	140
	2009	186	92	85
Świdnica	2005	472	236	126
	2009	284	142	68
Trzebiechów	2005	296	156	145
	2009	152	88	71
Zabór	2005	292	170	132
	2009	197	86	80
Zielona Góra	2005	1159	668	107
	2009	805	418	68

Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 15,1% (wobec 23,9% przed czterema laty i 15,9% średnio w województwie) stawia powiat zielonogórski na 4 lokacie wśród powiatów ziemskich o najniższym udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo, za świebodzińskim, gorzowskim i sulęcińskim.

W 2009 r. 73,0% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 1,6% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Niższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (30,2% wobec 37,8% w Lubuskim).

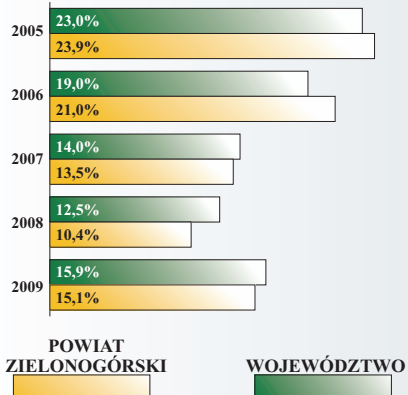
Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ujęto w grupie pozostałych sekcji.

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII

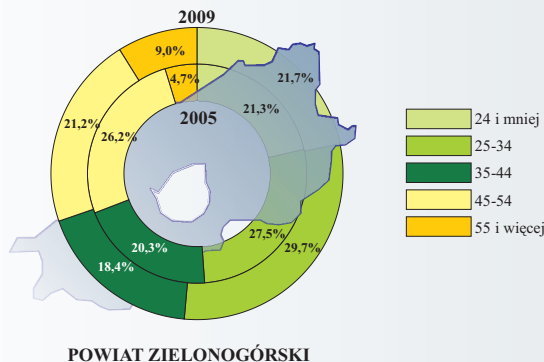

W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Zwiększył się natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 21,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,2% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem).

Niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (20,6% wobec 22,9% w województwie).

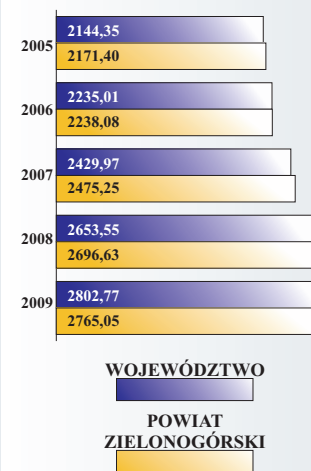
Bezrobotni zarejestrowani według wieku
Stan w dniu 31 XII

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie zielonogórskim jest o 1,3% niższe niż średnio w województwie. W 2009 r. wyniosło 2765,05 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 27,3% (jest to najmniejszy przyrost płac w skali czterech lat wśród powiatów ziemskich). Dla porównania w 2005 r. przeciętna płaca w powiecie stanowiła 101,3% średniego wynagrodzenia w województwie).

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w edukacji. Najniższe były wynagrodzenia w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz budownictwa. W przemyśle, koncentrującym 36,7% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2863,83 zł, tj. o 3,6% więcej niż przeciętnie w powiecie i o 2,2% powyżej poziomu średniego wynagrodzenia w Lubuskiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zielonogórskim funkcjonowało 30 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 11,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. ubyła 1 biblioteka publiczna w gminie Babimost, natomiast liczba czytelników bibliotek spadła o 1733, tj. o 10,7%.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Powiat zielonogórski 2005	31	369613	16126
2009	30	359645	14393
Gminy miejsko-wiejska:			
Babimost 2005	3	37016	2061
2009	2	30064	1816
w tym miasto 2005	1	19744	1368
2009	1	20272	1450
Czerwieńsk 2005	5	53266	1390
2009	5	49832	1388
w tym miasto 2005	1	22029	656
2009	1	24089	913
Kargowa 2005	2	24972	994
2009	2	24334	830
w tym miasto 2005	1	17516	814
2009	1	17829	692
Nowogród Bobrzański 2005	3	47607	1361
2009	3	43387	1347
w tym miasto 2005	2	34212	1159
2009	2	35567	1127
Sulechów 2005	6	86316	6309
2009	6	89009	5488
w tym miasto 2005	1	46377	4871
2009	1	49387	4137
Gminy wiejskie:			
Bojadła 2005	2	21550	617
2009	2	22186	454
Świdnica 2005	2	19562	482
2009	2	17812	409
Trzebiechów 2005	1	14653	521
2009	1	13376	414
Zabór 2005	1	18155	459
2009	1	18356	404
Zielona Góra 2005	6	46516	1932
2009	6	51289	1843

a Stan w dniu 31 XII.

Wzrost liczby czytelników odnotowano jedynie w mieście Czerwieńsk, na terenie wiejskim gminy Nowogród Bobrzański i w mieście Babimost – odpowiednio o 39,2%, 8,9% i 6,0%. Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich pozostałych gminach powiatu zielonogórskiego, największy wystąpił na obszarze wiejskim gminy Babimost (o 47,2%).

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 7,1% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano na obszarach wiejskich gmin Babimost (o 51,0%) i Czerwieńsk (o 36,4%), natomiast najwyższy wzrost wystąpił na terenie wiejskim gminy Nowogród Bobrzański o 65,3%.

W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 20,5 (19,7 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie zielonogórskim w 2009 r. stanowiła 15,8% populacji powiatu i była o 2,3 pkt proc. niższa niż w 2005 r.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów i kin. W powiecie zielonogórskim w 2009 r. działały 3 muzea (2 w gminie Świdnica i 1 w gminie Zielona Góra), które łącznie zaprezentowały 40 wystaw własnych i 5 obcych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 41951 muzealiów. Muzea zwiedziło 59707 osób, w tym 29412 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 49,3%.

(dok.)

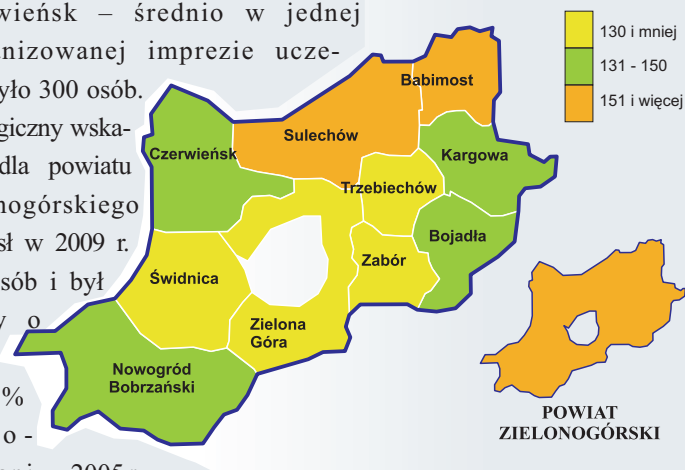
WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat zielonogórski	2005	317967	19,7
	2009	295545	20,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	2005	37948	18,4
	2009	30366	16,7
w tym miasto	2005	21665	15,8
	2009	22391	15,4
Czerwieńsk	2005	31185	22,4
	2009	26767	19,3
w tym miasto	2005	13633	20,8
	2009	15610	17,1
Kargowa	2005	18026	18,1
	2009	16483	19,9
w tym miasto	2005	11471	14,1
	2009	10782	15,6
Nowogród Bobrzański	2005	38522	28,3
	2009	47056	34,9
w tym miasto	2005	30858	26,6
	2009	34388	30,5
Sulechów	2005	116798	18,5
	2009	109601	20,0
w tym miasto	2005	78030	16,0
	2009	74845	18,1
Gminy wiejskie:			
Bojadła	2005	9715	15,7
	2009	7332	16,2
Świdnica	2005	10104	21,0
	2009	8039	19,7
Trzebiechów	2005	8938	17,2
	2009	7210	17,4
Zabór	2005	6937	15,1
	2009	5576	13,8
Zielona Góra	2005	39794	20,6
	2009	37115	20,1

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie zielonogórskim funkcjonowało 1 kino stałe w mieście Kargowa. Podobnie jak w 2005 r. do dyspozycji widzów pozostawało 169 miejsc na widowni, z których w ciągu 2009 r. skorzystało 120 widzów, tj. o 87,7% mniej niż w 2005 r.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu zielonogórskiego instytucje spadła o 21, tj. o 4,0%.

Większość różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Sulechów 65,6% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Czerwieńsk – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 300 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu zielonogórskiego wyniósł w 2009 r. 107 osób i był niższy o 37,8% w porównaniu z 2005 r.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Piękne tereny rekreacyjne powiatu zielonogórskiego skłaniają swymi walorami do czynnego uprawiania turystyki, zajęć rekreacyjnych i różnorodnej aktywności ruchowej.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat zielonogórski	2005	6	527	90435
	2009	6	506	54252
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005	1	46	29000
	2009	1	29	5862
w tym miasto	2005	1	46	29000
	2009	1	29	5862
Czerwieńsk	2005	1	16	4750
	2009	1	9	2700
w tym miasto	2005	1	16	4750
	2009	1	9	2700
Kargowa	2005	1	42	9685
	2009	1	46	4550
w tym miasto	2005	1	42	9685
	2009	1	46	4550
Nowogród Bobrzański	2005	1	40	4800
	2009	1	24	2980
w tym miasto	2005	1	40	4800
	2009	1	24	2980
Sulechów	2005	1	347	36450
	2009	1	332	29800
w tym miasto	2005	1	347	36450
	2009	1	332	29800
Gmina wiejska:				
Trzebiechów	2005	1	36	5750
	2009	1	66	8360

a Stan w dniu 31 XII.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu zielonogórskiego funkcjonowało 15 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 4,9% wszystkich obiektów w województwie.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat zielonogórski	2005	15	12	713	549
	2009	15	13	754	622
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	1	1	30	30
	2009	1	1	50	50
w tym miasto	2005	1	1	30	30
	2009	1	1	50	50
Czerwieńsk	2009	1	1	23	23
	w tym miasto	2009	1	1	23
Kargowa	2005	4	1	169	25
	2009	3	1	142	10
w tym miasto	2009	1	1	10	10
	Nowogród Bobrzański	2005	1	1	52
w tym miasto	2009	1	1	27	27
	2005	1	1	52	32
2009	1	1	27	27	
	Sulechów	2005	3	3	181
2009	3	3	225	225	
	w tym miasto	2005	3	3	181
2009	3	3	225	225	
	Gminy wiejskie:				
Zabór	2005	2	2	91	91
	2009	2	2	91	91
Zielona Góra	2005	4	4	190	190
	2009	4	4	196	196

Bazę noclegową powiatu zielonogórskiego tworzyło 9 obiektów hotelowych (4 inne obiekty hotelowe, 3 hotele oraz 2 motele) i 6 pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2 pozostałe obiekty niesklasyfikowane, 1 szkolne schronisko młodzieżowe, 1 ośrodek wczasowy, 1 ośrodek szkoleniowo – wypoczynkowy oraz 1 zespół domków turystycznych). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Zielona Góra 33,3% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 754 miejsc noclegowych, tj. o 5,8% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowią 82,5% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie zielonogórskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w mieście Babimost - na 1 km² przypadało 16,7 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowały się gminy Czerwieńsk (0,1) i Nowogród Bobrzański (0,1). W powiecie zielonogórskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 0,5 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z zielonogórskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 30,5 tys. turystów, w tym 19,1% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano niewielki spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 6,5 %, w tym o 41,6% turystów zagranicznych. Najwyższy spadek turystów korzystających odnotowano w gminie Sulechów (o 22,4%). Na uwagę zasługuje ponad trzykrotny wzrost liczby osób korzystających z noclegu w mieście Babimost.

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych w gminie Sulechów, gdzie z noclegu skorzystało 57,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również większość turystów zagranicznych (82,5%) skorzystała z noclegu właśnie w tej gminie.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

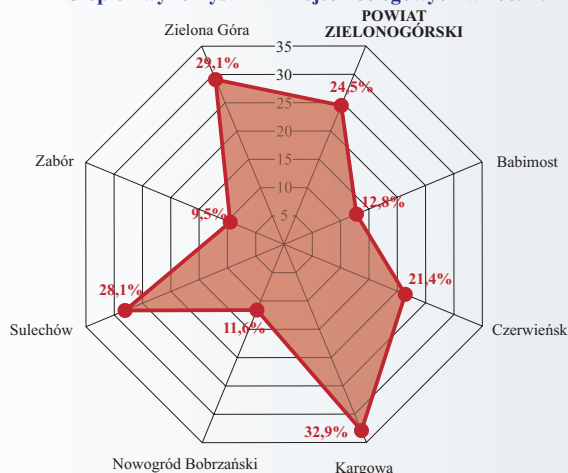
WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat zielonogórski	2005	32661	9953	63833	13103
	2009	30524	5816	63974	8972
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	291	-	495	-
	2009	969	84	2327	247
w tym miasto	2005	291	-	495	-
	2009	969	84	2327	247
Czerwieńsk	2009	724	15	3486	21
	w tym miasto	2009	449	-	3020
Kargowa	2005	1188	10	5729	97
	2009	1328	1	7622	1
w tym miasto	2009	371	1	1257	1
	Nowogród Bobrzański	2005	436	-	2697
2009		530	-	1242	-
w tym miasto	2005	436	-	2697	-
	2009	530	-	1242	-
Sulechów	2005	22630	9008	29775	9240
	2009	17554	4801	22071	4801
w tym miasto	2005	22630	9008	29775	9240
	2009	17554	4801	22071	4801
Gminy wiejskie:					
Zabór	2005	1285	100	4239	315
	2009	1579	75	2944	318
Zielona Góra	2005	6831	835	20898	3451
	2009	7840	840	24282	3584

Mimo spadku liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania odnotowano niewielki wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie zielonogórskim wzrosła o 0,2%. Natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym spadła o 4,1 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił jedynie 14,0%, tj. o 6,5 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat zielonogórski w 2009 r. wyniosła 2,1 dni i wzrosła nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,1 dnia. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,5 dni (1,3 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu charakteryzował miasto Czerwieńsk oraz obszar wiejski gminy Kargowa, w których wyniósł 6,7 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Kargowa (32,9%) i Zielona Góra (29,1%), a najniższy w gminie Zabór (9,5%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie zielonogórskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 24,5% i był niższy o 7,0 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie zielonogórskim funkcjonowały 43 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 9,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła ogółem o 1. Wzrost liczby placówek wychowania przedszkolnego notowały gminy miejsko-wiejskie: Czerwieńsk i Sulechów oraz gmina Zielona Góra, spadek – gmina miejsko-wiejska Nowogród Bobrzański oraz gmina Trzebiechów.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminach miejsko-wiejskich Czerwieńsk i Sulechów, odpowiednio 8 i 10. W zespołach tych opieką przedszkolną objętych było łącznie 2/5 (40,9%) wszystkich przebywających w placówkach dzieci. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie objętych było 678 dzieci. W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie działało 17 przedszkoli, o 1 więcej niż w roku 2005/2006. Przedszkola stanowiły 39,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 97 miejsc.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przedszkolach
	ogółem	w tym przedszkola	
Powiat zielonogórski 2005/06	42	16	1496
2009/10	43	17	1642
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost 2005/06	3	3	195
2009/10	3	3	208
w tym miasto 2005/06	1	1	120
2009/10	1	1	125
Czerwieńsk 2005/06	7	3	186
2009/10	8	5	235
w tym miasto 2005/06	1	1	120
2009/10	1	1	120
Kargowa 2005/06	2	1	75
2009/10	2	1	100
w tym miasto 2005/06	2	1	75
2009/10	2	1	100
Nowogród Bobrzański 2005/06	5	1	150
2009/10	4	1	175
w tym miasto 2005/06	1	1	150
2009/10	1	1	175
Sulechów 2005/06	9	3	375
2009/10	10	3	400
w tym miasto 2005/06	4	3	375
2009/10	5	3	400
Gminy wiejskie:			
Bojadła 2005/06	1	1	75
2009/10	1	1	75
Świdnica 2005/06	3	-	-
2009/10	3	-	-
Trzebiechów 2005/06	4	1	50
2009/10	3	1	45
Zabór 2005/06	2	1	120
2009/10	2	1	100
Zielona Góra 2005/06	6	2	270
2009/10	7	1	304

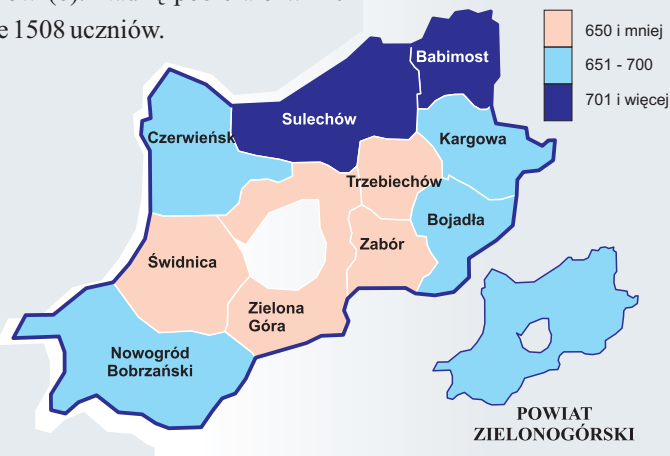
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dzieci ogółem	W tym	
		w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat zielonogórski 2005/06	1979	1402	837
2009/10	2356	1639	711
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost 2005/06	213	213	77
2009/10	209	209	57
w tym miasto 2005/06	125	125	52
2009/10	126	126	29
Czerwieńsk 2005/06	225	157	92
2009/10	266	239	77
w tym miasto 2005/06	96	96	42
2009/10	141	141	40
Kargowa 2005/06	131	68	63
2009/10	141	94	45
w tym miasto 2005/06	131	68	63
2009/10	141	94	45
Nowogród Bobrzański 2005/06	195	145	93
2009/10	229	175	66
w tym miasto 2005/06	145	145	59
2009/10	175	175	54
Sulechów 2005/06	601	411	246
2009/10	698	420	213
w tym miasto 2005/06	474	411	189
2009/10	563	420	165
Gminy wiejskie:			
Bojadła 2005/06	76	76	36
2009/10	84	84	36
Świdnica 2005/06	96	-	38
2009/10	105	-	40
Trzebiechów 2005/06	61	36	38
2009/10	70	44	25
Zabór 2005/06	50	49	24
2009/10	91	70	19
Zielona Góra 2005/06	331	247	130
2009/10	463	304	133

Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminach miejsko-wiejskich Czerwieńsk i Sulechów, które oferowały łącznie 38,7% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu zielonogórskiego.

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2356 dzieci, tj. o 19,1% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 69,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,2 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 55 dzieci.

W powiecie zielonogórskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 41 szkół podstawowych. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 ubyły dwie szkoły gminne – w Sulechowie i Nowogrodzie Bobrzańskim. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów (8). Naukę pobierało w nich łącznie 1508 uczniów.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat zielonogórski	2005/06	43	6638	1244
	2009/10	41	5578	996
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005/06	4	527	100
	2009/10	4	469	89
w tym miasto	2005/06	2	376	72
	2009/10	2	322	66
Czerwieńsk	2005/06	5	738	122
	2009/10	6	653	102
w tym miasto	2005/06	1	365	67
	2009/10	1	286	47
Kargowa	2005/06	2	441	86
	2009/10	2	401	62
w tym miasto	2005/06	1	441	86
	2009/10	1	401	62
Nowogród Bobrzański	2005/06	5	753	156
	2009/10	4	605	109
w tym miasto	2005/06	1	445	94
	2009/10	1	348	64
Sulechów	2005/06	9	1919	360
	2009/10	8	1508	282
w tym miasto	2005/06	3	1491	294
	2009/10	3	1190	219
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005/06	2	266	55
	2009/10	2	232	41
Świdnica	2005/06	3	350	59
	2009/10	3	259	55
Trzebiechów	2005/06	4	238	48
	2009/10	3	203	34
Zabór	2005/06	4	308	66
	2009/10	4	265	47
Zielona Góra	2005/06	5	1098	192
	2009/10	5	983	175

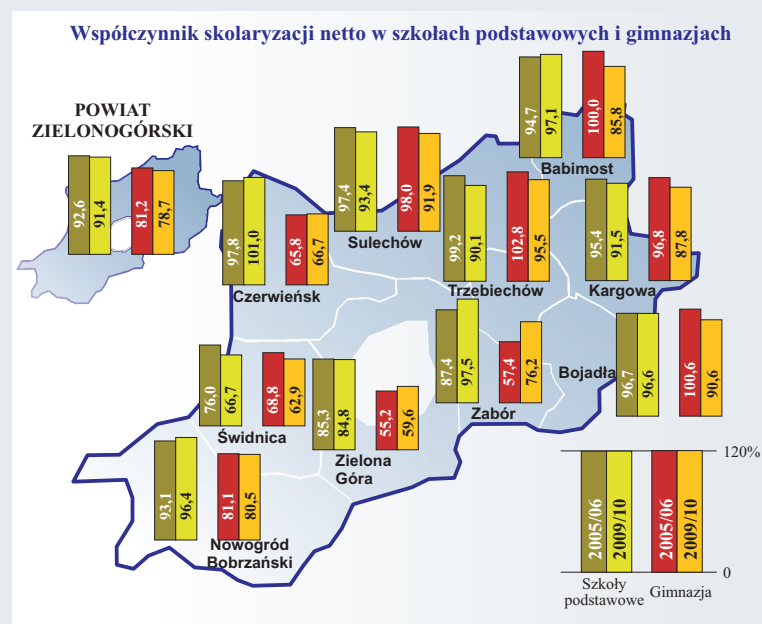
a Z poprzedniego roku szkolnego.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat zielonogórski	2005/06	20	3627	1206
	2009/10	18	3010	1011
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005/06	2	329	111
	2009/10	2	294	95
w tym miasto	2005/06	2	329	111
	2009/10	2	294	95
Czerwieńsk	2005/06	1	282	97
	2009/10	1	240	96
w tym miasto	2005/06	1	282	97
	2009/10	1	240	96
Kargowa	2005/06	2	258	84
	2009/10	2	191	81
w tym miasto	2005/06	1	258	84
	2009/10	1	191	81
Nowogród Bobrzański	2005/06	1	386	133
	2009/10	1	316	133
w tym miasto	2005/06	1	386	133
	2009/10	1	316	133
Sulechów	2005/06	6	1272	442
	2009/10	4	990	277
w tym miasto	2005/06	3	1081	390
	2009/10	3	861	277
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005/06	2	186	49
	2009/10	1	129	26
Świdnica	2005/06	1	186	54
	2009/10	1	159	59
Trzebiechów	2005/06	1	151	44
	2009/10	1	132	38
Zabór	2005/06	2	131	44
	2009/10	3	128	51
Zielona Góra	2005/06	2	446	148
	2009/10	2	431	155

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,6 tys. dzieci, tj. 9,4% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów w powiecie zmniejszyła się o 16,0%.

Największy spadek liczby uczniów szkół podstawowych odnotowano w gminie Świdnica (o 26,0%) oraz gminie miejsko-wiejskiej Sulechów (o 21,4%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 19,9% w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 136 uczniów.

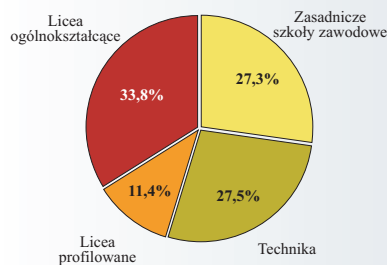
W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 18 gimnazjów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ubyły 2 gimnazja (w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów).

W gimnazjach kształciło się 3,0 tys. uczniów, tj. 8,4% wszystkich gimnazjalistów w województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 17,1%. Również liczba absolwentów (z roku 2008/2009) była o 16,2% niższa w odniesieniu do roku 2004/2005.

Największy spadek liczby uczniów gimnazjów odnotowały: gmina

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

miejsko-wiejska Kargowa (o 26,0%) oraz – w wyniku likwidacji placówek szkolnych – gminy Sulechów (22,2%) i Bojadła (o 30,7%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 167 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie zielonogórskim

stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 91,4% i był o 1,2 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 78,7% i był o 2,5 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie zielonogórskim pozostawało 8 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 1514 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu zielonogórskiego tworzyły 3 zasadnicze szkoły zawodowe (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 2 technika (łącznie z technikami uzupełniającymi), 2 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 1 liceum profilowane.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 616 osób (543 osoby w roku 2005/2006), tj. 40,7% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 29,1% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 25,2%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 5,0% młodzieży (wobec 16,8% w roku 2005/2006).

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowała 1 szkoła policealna, w której kształciło się 15 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu było 311,5 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 304,7 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 19,9 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był niższy od przeciętnego wojewódzkiego o 5,0 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 10 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 332,8 km, a o nawierzchni ulepszonej było 185,8 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 21,2, (16,1 dla województwa). Była to 2 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 42300 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie zielonogórskim liczba samochodów osobowych wzrosła bardziej dynamicznie niż przeciętnie w województwie. Wzrost wyniósł 31,8%, tj. o 2,7 pkt. proc. więcej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 460 samochodów osobowych, tj. o 28,1% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 3,7%.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane w powiecie zielonogórskim

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	32,1	359
	2009	42,3	460
Samochody ciężarowe	2005	5,1	57
	2009	6,3	72
Motocykle	2005	2,1	23
	2009	2,6	28

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 6319 samochodów ciężarowych, tj. o 23,5% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców były to 72 pojazdy, tj. o 3 więcej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to czwarta lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2608, tj. o 23,8% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 28, tj. o 9,0% mniej niż województwie, co stawia powiat na 9 lokacie w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie zielonogórskim wynosiła 727,4 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 10,5%. Największy przyrost nastąpił w gminach Świdnica o 53,0%, Zabór o 17,2% i Zielona Góra o 16,9%.

Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 46,3 km sieci wodociągowej, tj. o 5,5% więcej niż średnio w województwie i o 10,5% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie Świdnica o 53,2%, Zielona Góra o 17,2% i Zabór o 17,1%. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: Zielona Góra 75,1, Trzebiechów 58,4, Sulechów 52,8 i Zabór 47,3 km na 100 km². Dostępność do sieci wodociągowej ludności wzrasta w kolejnych latach. W 2009 r. 85,6% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 83,2% ogółu ludności.

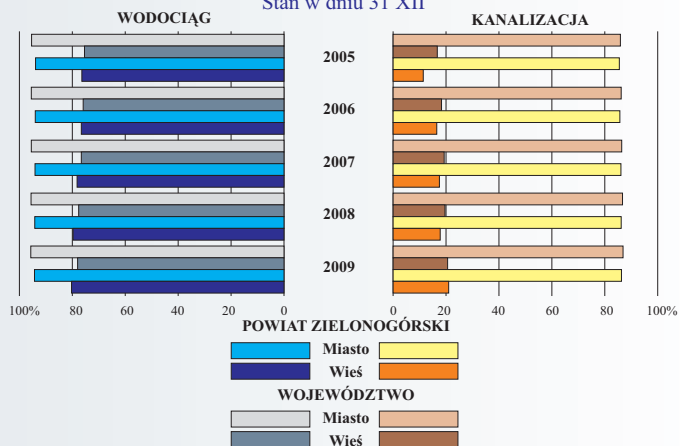
Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³
		w km	na 100 km ²		
Powiat zielonogórski	2005	658,1	41,9	83,2	28,6
	2009	727,4	46,3	85,6	28,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	41,7	45,0	78,8	30,6
	2009	42,3	45,6	80,7	30,7
w tym miasto	2005	18,9	522,1	72,9	43,4
	2009	18,9	517,8	75,5	27,5
Czerwieńsk	2005	73,7	37,6	89,9	23,2
	2009	78,6	40,4	90,4	31,0
w tym miasto	2005	10,0	108,5	97,6	27,6
	2009	10,0	106,8	97,6	30,1
Kargowa	2005	30,7	23,9	67,0	20,4
	2009	26,0	20,2	70,7	20,6
w tym miasto	2005	23,0	554,2	85,5	26,2
	2009	18,0	395,6	86,8	25,1
Nowogród Bobrzański	2005	105,4	40,6	84,8	30,6
	2009	115,4	44,4	85,3	27,0
w tym miasto	2005	26,1	178,4	98,3	29,7
	2009	28,7	196,2	98,4	29,1
Sulechów	2005	119,8	50,8	96,4	33,6
	2009	124,9	52,8	96,5	31,2
w tym miasto	2005	39,1	575,0	98,3	37,2
	2009	40,9	594,5	98,3	34,1
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	26,7	26,0	69,9	24,8
	2009	26,7	26,1	87,3	26,5
Świdnica	2005	37,2	23,1	73,6	16,7
	2009	56,9	35,4	78,1	18,4
Trzebiechów	2005	44,0	54,3	76,2	25,4
	2009	47,3	58,4	96,8	22,2
Zabór	2005	37,7	40,4	92,1	31,9
	2009	44,2	47,3	93,3	34,3
Zielona Góra	2005	141,2	64,1	70,1	29,3
	2009	165,1	75,1	72,0	27,8

a W ciągu roku.

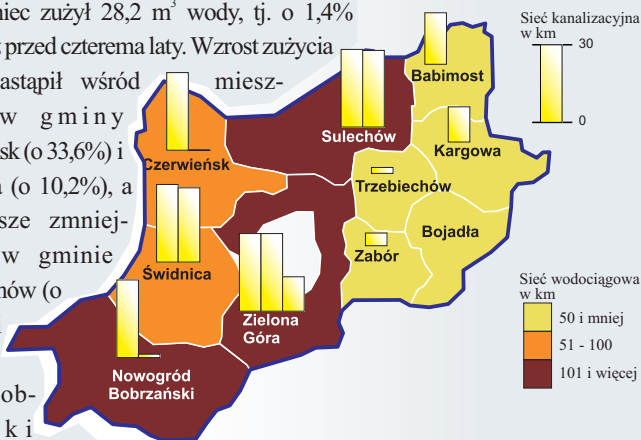
Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności
Stan w dniu 31 XII

Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 94,3% i 80,3% ogółu.

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 2573 dam³ wody, tj. o 1,1% więcej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 28,2 m³ wody, tj. o 1,4% mniej niż przed czterema laty. Wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Czerwieńsk (o 33,6%) i Świdnica (o 10,2%), a największe zmniejszenie w gminie Trzebiechów (o 12,6%) i Nowogród Bobrzański (o 11,8%).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Sieć kanalizacyjna
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone*	
	w km	na 100 km ²			
Powiat zielonogórski	2005	151,9	9,7	40,4	1711,0
	2009	293,7	18,7	45,8	2327,4
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	16,5	17,8	52,2	153,1
	2009	19,9	21,5	54,8	172,3
w tym miasto	2005	16,5	455,8	81,6	153,1
	2009	16,5	452,1	82,8	171,2
Czerwieńsk	2005	8,0	4,1	39,3	134,0
	2009	30,1	15,5	51,9	165,0
w tym miasto	2005	8,0	86,8	89,7	134,0
	2009	10,5	112,2	90,0	103,0
Kargowa	2005	13,1	10,2	40,9	167,3
	2009	13,6	10,6	41,9	210,0
w tym miasto	2005	13,1	315,7	64,8	167,3
	2009	13,6	298,9	66,5	210,0
Nowogród Bobrzański	2005	21,3	8,2	49,8	136,7
	2009	31,3	12,1	51,8	223,2
w tym miasto	2005	15,7	107,3	75,1	123,9
	2009	25,7	175,7	78,4	135,0
Sulechów	2005	45,3	19,2	65,9	904,4
	2009	59,6	25,2	67,4	835,2
w tym miasto	2005	36,0	529,4	92,6	849,6
	2009	40,0	581,4	92,8	727,5
Gminy wiejskie:					
Świdnica	2005	24,7	15,4	20,7	17,0
	2009	58,7	36,5	44,1	136,0
Trzebiechów	2005	4,3	5,3	7,0	99,0
	2009	2,3	2,8	8,3	104,8
Zabór	2005	3,9	4,2	19,9	30,8
	2009	4,9	5,2	24,2	43,6
Zielona Góra	2005	14,8	6,7	15,6	68,7
	2009	73,3	33,3	25,2	437,3

* W ciągu roku.

W końcu 2009 r. w gminach powiatu zielonogórskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 293,7 km, co stanowiło 11,4% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminach Zielona Góra 73,3 km, Sulechów 59,6 km i Świdnica 58,7 km. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 2327,4 dm^3 ścieków, tj. 7,8% ścieków odprowadzonych w województwie.

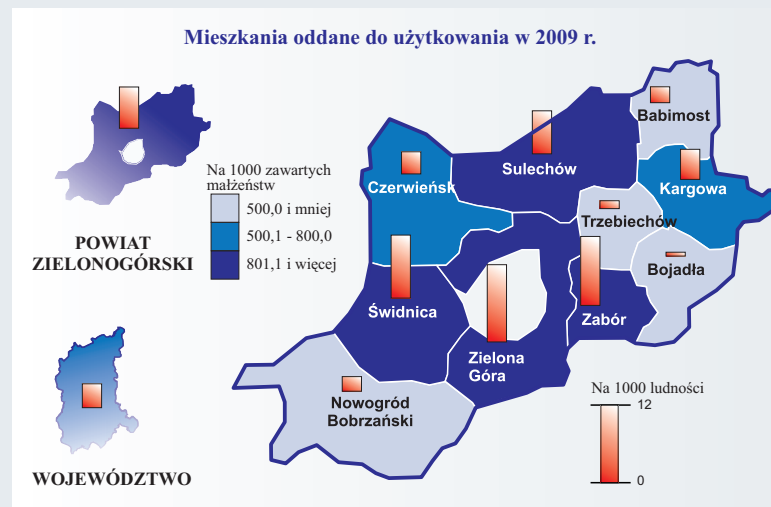
Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km^2 wyniosła na terenie powiatu 18,7 km, tj. 2,2% więcej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z najwyższych wśród powiatów ziemskich województwa, wyższy był jedynie w powiecie świebodzińskim. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenach miejskich gmin miejsko - wiejskich, była ona wielokrotnie wyższa niż na terenach wiejskich tych gmin. Wskaźnik gęstości sieci w gminie Sulechów, przy ogólnym wskaźniku dla gminy 25,2 km, na obszarze miejskim wyniósł 581,4 km, a na obszarze wiejskim zaledwie 8,5 km na 100 km^2 . W pozostałych gminach gęstość wahała się od 2,8 km na 100 km^2 w gminie Trzebiechów do 36,5 w gminie Świdnica. W gminie Bojadła nie było sieci kanalizacyjnej.

W końcu 2009 r. jedynie 45,8% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Pomimo wzrostu od 2005 r. tego odsetka o 13,4% jest to jeden z niższych wskaźników w województwie, niższy był jedynie w powiecie gorzowskim. W województwie w 2009 r. wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 62,8% ogółu ludności.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu zielonogórskiego 28,8 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 70,5 GW·h energii, tj. o 16,9% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2445 kW·h, czyli o 10,6% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 19,3% wyższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 771,6 kW·h, czyli o 6,5% więcej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 545,2 km, tj. o 42,8% więcej niż w 2005 r. Wzrost ten był najwyższy wśród lubuskich powiatów. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 6773, tj. o 50,0%. W powiecie zielonogórskim z sieci gazowej korzystało 13335 odbiorców, tj. o 17,0% więcej w stosunku do 2005 r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 1042,4 m^3 gazu, tj. o 54,0% więcej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił wzrost o 4,8%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km^2 w powiecie wyniosła 23,5 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 30,6%. Wskaźnik ten był wyższy niż w województwie o 25,7%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 268,0 i 17,2 km na 100 km^2 . Jednocześnie widoczny w kolejnych latach przyrost długości tej sieci jest zdecydowanie większy na terenach wiejskich - w porównaniu do 2005 r. wyniósł 43,3%, a w miastach 4,7%.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Powiat zielonogórski	2005	349	1836	43135	123,6
	2009	583	2665	68995	118,3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	7	35	1035	147,9
	2009	16	67	1969	123,1
w tym miasto	2005	1	4	73	73,0
	2009	12	46	1246	103,8
Czerwieńsk	2005	21	118	2818	134,2
	2009	33	169	4529	137,2
w tym miasto	2005	5	31	879	175,8
	2009	4	17	400	100,0
Kargowa	2005	10	52	1226	122,6
	2009	27	141	3030	112,2
w tym miasto	2005	7	34	858	122,6
	2009	12	65	1401	116,8
Nowogród Bobrzański	2005	29	125	2645	91,2
	2009	21	113	3355	159,8
w tym miasto	2005	23	92	1937	84,2
	2009	15	80	2469	164,6
Sulechów	2005	82	324	6605	80,5
	2009	176	604	14863	84,4
w tym miasto	2005	52	164	2774	53,3
	2009	126	342	8489	67,4
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	2	13	228	114,0
	2009	2	10	198	99,0
Świdnica	2005	40	240	6178	154,5
	2009	60	338	8714	145,2
Trzebiechów	2005	4	25	462	115,5
	2009	4	19	409	102,3
Zabór	2005	24	132	2903	121,0
	2009	39	225	5687	145,8
Zielona Góra	2005	130	772	19035	146,4
	2009	205	979	26241	128,0

W 2009 r. na terenie powiatu zielonogórskiego oddano do użytkowania 583 mieszkania, tj. o 3,7% więcej niż w poprzednim roku i o 67,0% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowiły od 10% w 2005 r. do ponad 15 % w 2009 r. w województwie. Na terenie powiatu zielonogórskiego oddano najczęściej mieszkań wśród ziemskich powiatów lubuskiego. W gminach powiatu w większości powstawały mieszkania inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu najwyższa w województwie. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 951,1, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 80,0 w gminie Bojadła do 2113,4 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie Zielona Góra.

Podobnie najwyżej w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 6,38, tj. o 72,9% więcej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była większa od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 118,3 m², tj. o 19,5% więcej. Największe mieszkania powstały w gminach Nowogród Bobrzański (159,8 m²) i Zabór (145,8 m²), a najmniejsze w gminach Sulechów (84,4 m²) i Bojadła (99,0 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,6 izb. Było to o 7,0% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W gminie Zabór mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (5,8 izby), najmniej było w gminie Sulechów (3,4).

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

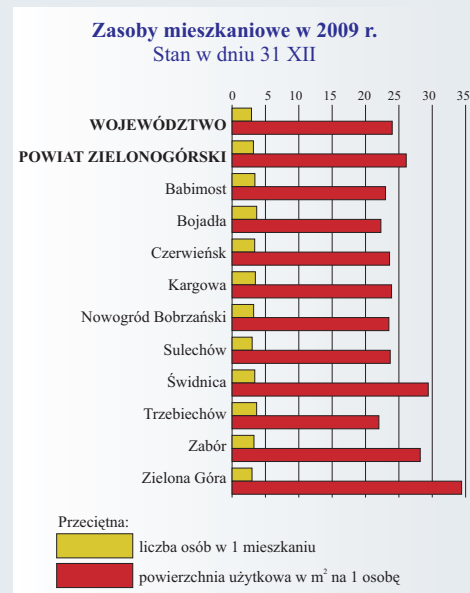
WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat zielonogórski 2005	26828	2170,6	80,9	4,11
2009	28646	2391,7	83,5	4,16
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost 2005	1858	144,1	77,5	4,10
2009	1900	149,3	78,6	4,12
w tym miasto 2005	1259	87,1	69,2	3,81
2009	1293	91,1	70,4	3,84
Czerwieńsk 2005	2686	208,2	77,5	4,12
2009	2825	225,9	80,0	4,16
w tym miasto 2005	1239	85,6	69,1	3,89
2009	1282	89,7	70,0	3,91
Kargowa 2005	1605	132,5	82,5	4,15
2009	1663	139,2	83,7	4,18
w tym miasto 2005	1023	79,9	78,1	4,07
2009	1055	83,7	79,3	4,10
Nowogród Bobrzański 2005	2815	208,7	74,1	3,97
2009	2891	219,1	75,8	4,00
w tym miasto 2005	1586	109,8	69,2	3,91
2009	1637	116,9	71,4	3,95
Sulechów 2005	8452	592,5	70,1	3,83
2009	8799	627,6	71,3	3,85
w tym miasto 2005	5999	384,0	64,0	3,66
2009	6209	399,5	64,3	3,65
Gminy wiejskie:				
Bojadła 2005	904	74,0	81,9	4,32
2009	914	75,2	82,2	4,32
Świdnica 2005	1620	150,7	93,1	4,43
2009	1828	182,2	99,7	4,58
Trzebiechów 2005	886	71,3	80,5	4,16
2009	898	72,8	81,1	4,19
Zabór 2005	1024	88,8	86,8	4,24
2009	1131	104,4	92,3	4,38
Zielona Góra 2005	4978	499,8	100,4	4,47
2009	5797	596,1	102,8	4,51

Przeciętna izba miała 25,9 m² powierzchni użytkowej, tj. o 13,6% więcej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminach Nowogród Bobrzański (29,7 m²) i Babimost (29,4 m²), a najmniejszą w gminach Bojadła (19,8 m²) i Trzebiechów (21,5 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu zielonogórskiego było 28,6 tys. mieszkań, tj. 8,2% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie wyższy niż w województwie i wyniósł 6,8%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 83,5 m² i była ona większa niż przeciętnie w województwie o 19,8%. Największe mieszkania były w gminach Zielona Góra 102,8 m² i Świdnica 99,7 m², a najmniejsze w gminach Sulechów 71,3 m² i Nowogród Bobrzański 75,8 m².

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 4,16 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej, gminy Zielona Góra i Świdnica, miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,51 i 4,58 izby.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu zielonogórskiego zamieszkiwała większa niż w województwie przeciętna liczba osób, tj. 3,20 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminach Bojadła 3,69 i Trzebiechów 3,68. Najmniej osób mieszkało w mieszkaniach gmin Zielona Góra 2,99 i Sulechów 3,01.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 26,1 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 8,8% większa niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy Zielona Góra 34,4 m² i Świdnica 29,4 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Trzebiechów i Bojadła 22,0 i 22,3 m² na 1 mieszkańca.

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu zielonogórskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 16,0%) przy wzroście wydatków (o 29,0%). Tym samym saldo dochodów i wydatków w odróżnieniu od poprzedniego roku było ujemne – na poziomie minus 4,8 mln zł.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu zielonogórskiego są o 15,6% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. W 2009 r. 31,7% dochodów budżetu zapewniły dochody własne w kwocie 21,4 mln zł, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu – 234,39 zł, tj. o 2,6% więcej niż przeciętnie w powiatach lubuskich ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 16,7% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, a 1,8% - dochody z majątku.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

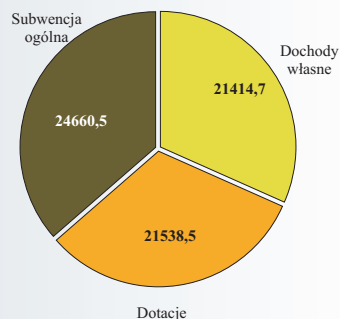
WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat zielonogórski	2005	49203,8	552,24	44774,4	502,52
	2009	67613,7	740,06	72448,8	792,99
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	169565,1	1903,11	173176,2	1943,64
	2009	245426,3	2686,31	278790,9	3051,50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2005	12720,5	1952,50	11219,1	1722,05
	2009	15505,6	2388,06	16981,2	2615,31
Czerwieńsk	2005	17904,2	1890,02	20408,6	2154,40
	2009	33257,0	3443,10	39551,3	4094,76
Kargowa	2005	10995,8	1906,67	10074,7	1746,95
	2009	15484,7	2669,32	15713,4	2708,75
Nowogród Bobrzański	2005	19086,1	2061,13	19128,5	2065,71
	2009	24554,6	2636,88	31508,8	3383,68
Sulechów	2005	47469,2	1800,53	50603,7	1919,43
	2009	65126,0	2460,74	76621,1	2895,08
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2005	5671,0	1692,34	5537,4	1652,48
	2009	7828,1	2331,17	8107,9	2414,51
Świdnica	2005	11003,5	1930,10	11619,2	2038,10
	2009	20729,1	3365,67	20467,3	3323,15
Trzebiechów	2005	7073,2	2166,38	7289,4	2232,60
	2009	8825,0	2681,55	9654,1	2933,48
Zabór	2005	7508,3	2182,00	6229,0	1810,24
	2009	10144,8	2773,33	10769,0	2943,95
Zielona Góra	2005	30133,3	1887,82	31066,4	1946,28
	2009	43971,3	2561,69	49416,8	2878,93

Dalsze 31,9% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 18,2% dotacje celowe, a 13,6% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 36,5% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 81,3% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu zielonogórskiego i wyniósł 14,5% (wobec 2,6% w 2008 r. i 1,4% 2007 r.), przy czym 88,5% tych środków miało charakter inwestycyjny.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Z ogółu wydatków budżetu powiatu zielonogórskiego 76,2% (tj. 55,2 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 64,3% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 33,8% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 36,8% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o

32,7% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 17,3 mln zł, tj. 23,8% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 1,1 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 189,11 zł, tj. ponad czterokrotnie więcej niż przed czterema laty.

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	52,2	16,6	31,2
	2009	49,3	24,5	26,2
Gminy miejsko-wiejskie				
Babimost	2005	52,8	13,7	33,5
	2009	53,7	12,8	33,5
Czerwieńsk	2005	42,7	21,1	36,2
	2009	38,1	37,4	24,5
Kargowa	2005	46,7	13,7	39,6
	2009	46,5	20,9	32,6
Nowogród Bobrzański	2005	49,2	16,7	34,1
	2009	43,8	29,8	26,4
Sulechów	2005	57,4	17,2	25,4
	2009	54,2	24,4	21,4
Gminy wiejskie				
Bojadła	2005	29,8	21,4	48,8
	2009	30,8	23,3	45,9
Świdnica	2005	52,5	18,4	29,1
	2009	52,3	29,6	18,1
Trzebiechów	2005	46,7	18,2	35,1
	2009	33,6	28,1	38,3
Zabór	2005	52,0	14,2	33,8
	2009	46,1	18,2	35,7
Zielona Góra	2005	58,8	14,1	27,1
	2009	58,9	15,9	25,2

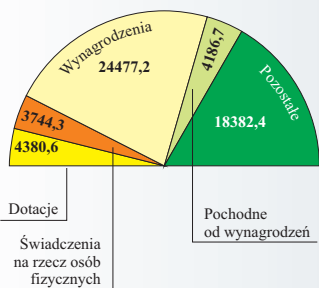
W 2009 r. budżety gmin powiatu zielonogórskiego zamknęły się deficytem na poziomie 33,4 mln zł. Jediną gminą, w której dochody przekroczyły wydatki była Świdnica, w której osiągnięto nadwyżkę w wysokości 0,3 mln zł.

Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 44,7%, przy wzroście wydatków o 61,0%. Najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu gminy Świdnica (o 88,4%) oraz gminy Czerwieńsk (o 85,7%), osiągając w 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość odpowiednio o 25,3% i 28,2% wyższą niż średnio w gminach powiatu.

Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Bojadła (o 13,2% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu zielonogórskiego) oraz w gminie Babimost (11,1% poniżej średniego dochodu na mieszkańca w powiecie).

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

W 2009 r. gminy powiatu zielonogórskiego z budżetu Unii Europejskiej pozyskały łącznie blisko 17,2 mln zł, co stanowiło 7,0% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków zasililo budżet gminy Czerwieńsk (ponad 9,2 mln zł, co stanowiło 27,8% dochodów budżetu gminy). Do budżetu gminy Sulechów wpłynęło

blisko 3,9 mln zł z funduszy Unii Europejskiej, tj. 5,9% dochodów budżetu gminy.

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 57,0%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminach: Czerwieńsk (o 90,1%), Nowogród Bobrzański (o 63,8%) oraz Świdnica (o 63,1%). Najmniej środków w przeliczeniu na mieszkańca wydano w gminie Bojadła (o 20,9% mniej niż średnio w gminach powiatu zielonogórskiego).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł	
	w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy		
Gminy razem	2006	6065,9	3,1	5819,2
	2007	20494,9	9,2	19502,2
	2008	8904,6	3,8	7212,4
	2009	17191,6	7,0	15750,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2007	4332,2	22,3	4221,5
	2008	450,9	2,6	344,3
Czerwieńsk	2006	1755,9	7,6	1755,9
	2007	1417,0	5,9	1400,3
	2008	156,8	0,6	94,2
	2009	9248,3	27,8	9211,2
Kargowa	2006	436,8	3,5	435,7
	2007	362,3	2,7	194,9
	2008	408,8	2,9	282,1
Nowogród Bobrzański	2006	3531,3	16,1	3529,2
	2007	728,2	3,4	610,9
	2008	699,9	3,2	492,6
	2009	481,7	2,0	14,8
Sulechów	2006	39,2	0,1	35,4
	2007	6638,0	10,4	6453,2
	2008	4520,7	6,6	4232,3
	2009	3865,2	5,9	3685,2
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2007	3465,1	31,7	3418,1
	2008	753,3	8,7	563,7
	2009	99,3	1,3	-
Świdnica	2007	2486,6	14,5	2476,1
	2008	1262,9	7,3	1203,1
	2009	2841,8	13,7	2838,9
Trzebiechów	2006	51,2	0,7	-
	2007	755,6	10,1	724,4
	2008	112,3	1,5	-
Zabór	2006	176,5	2,2	63,1
	2007	60,2	0,7	-
	2008	93,7	0,9	-
	2009	118,1	1,2	-
Zielona Góra	2006	75,1	0,2	-
	2007	249,7	0,7	2,6
	2008	445,3	1,1	-
	2009	537,3	1,2	-

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zielonogórskim zarejestrowanych było 7546 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 7,4% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów wzrosła o 349, tj. o 4,8%.

Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w większości gmin powiatu zielonogórskiego, największy wystąpił w gminach wiejskich Świdnica (o 24,0%), Zabór (o 15,1%) i Zielona Góra (o 15,1%) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrzański (o 17,4%). Spadek zarejestrowanych podmiotów odnotowano jedynie w gminie miejsko-wiejskiej Babimost o 8,8%, Sulechów 3,5% i Czerwieńsk 2,5%.

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów – 31,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie. Znaczną liczbę zarejestrowanych podmiotów odnotowano również w gminie wiejskiej Zielona Góra (25,4% ogółu).

Spółki handlowe stanowiły w powiecie zielonogórskim 5,8% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 158 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (5,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów 33,5% wszystkich spółek handlowych w powiecie zielonogórskim oraz w gminie Zielona Góra (30,1%). W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 19,9%. Największy wzrost wystąpił w gminach Świdnica (o 54,5%), Zabór oraz w gminie miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrzański (po 33,3%). Spadek ilości spółek handlowych odnotowano jedynie w gminie miejsko-wiejskiej Babimost (o 10,0%).

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat zielonogórski	2005	7197	382	6815
	2009	7546	289	7257
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005	490	39	451
	2009	447	30	417
w tym miasto	2005	350	33	317
	2009	321	24	297
Czerwieńsk	2005	653	43	610
	2009	637	36	601
w tym miasto	2005	367	34	333
	2009	346	27	319
Kargowa	2005	483	14	469
	2009	475	14	461
w tym miasto	2005	361	10	351
	2009	361	10	351
Nowogród Bobrzański	2005	453	23	430
	2009	534	27	516
w tym miasto	2005	295	18	277
	2009	350	22	328
Sulechów	2005	2481	197	2284
	2009	2393	116	2277
w tym miasto	2005	1872	175	1697
	2009	1711	101	1610
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005	159	13	146
	2009	175	11	164
Świdnica	2005	413	12	401
	2009	512	12	500
Trzebiechów	2005	162	8	154
	2009	174	9	165
Zabór	2005	238	15	223
	2009	274	17	257
Zielona Góra	2005	1665	18	1647
	2009	1916	17	1899

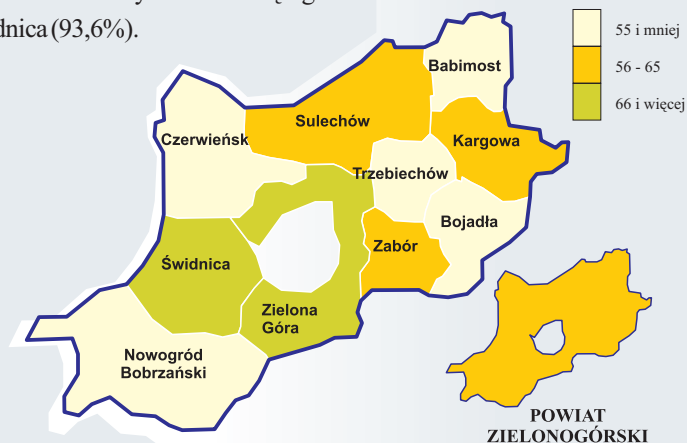
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Z ogółem			
	spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
	ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym		
Powiat zielonogórski	2005	366	141	5596
	2009	439	158	5749
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2005	10	6	383
	2009	9	6	330
w tym miasto	2005	9	5	259
	2009	8	5	224
Czerwieńsk	2005	36	11	490
	2009	36	13	461
w tym miasto	2005	25	5	264
	2009	23	6	232
Kargowa	2005	20	3	391
	2009	26	5	365
w tym miasto	2005	17	3	281
	2009	19	3	272
Nowogród Bobrzański	2005	24	11	344
	2009	32	14	394
w tym miasto	2005	17	6	223
	2009	19	8	249
Sulechów	2005	125	45	1863
	2009	147	47	1713
w tym miasto	2005	86	26	1393
	2009	100	28	1185
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2005	5	4	119
	2009	6	5	137
Świdnica	2005	22	8	332
	2009	34	11	408
Trzebiechów	2005	7	4	130
	2009	9	5	137
Zabór	2005	6	2	192
	2009	8	3	219
Zielona Góra	2005	111	47	1352
	2009	132	49	1585

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 5749 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 153 jednostek, tj. o 2,7%, w tym największy w gminach wiejskich: Świdnica (o 22,9%), Zielona Góra (o 17,2%), Bojadła (o 15,1%) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrzański (o 14,5%). Największy spadek wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Babimost (o 13,8%).

Na terenie powiatu zielonogórskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 94,8% (w 2005 r. - 95,0%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wyniósł 4,5% (w 2005 r. - 4,3%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,6% i 0,1% (tak jak w 2005 r.). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie Zielona Góra 95,8% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina Świdnica (93,6%).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

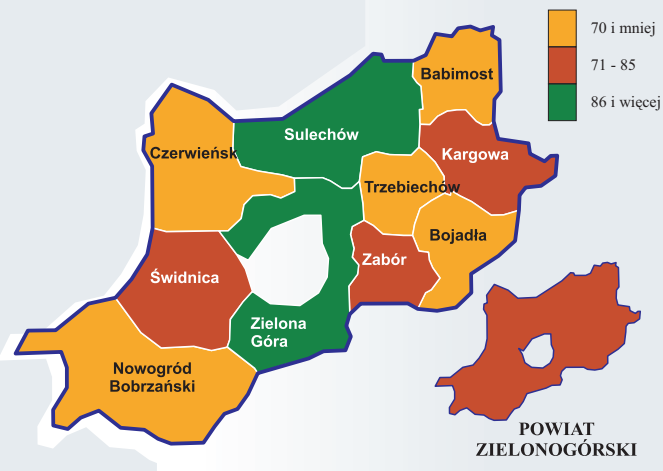
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat zielonogórski 2005	7197	6836	307	48	6
2009	7546	7156	337	43	10
Gminy miejsko-wiejskie					
Babimost	447	423	24	-	-
w tym miasto	321	302	19	-	-
Czerwieńsk	637	605	27	2	3
w tym miasto	346	324	19	1	2
Kargowa	475	447	26	2	-
w tym miasto	361	339	20	2	-
Nowogród Bobrzański	543	516	23	2	2
w tym miasto	350	333	15	1	1
Sulechów	2393	2262	103	24	4
w tym miasto	1711	1616	73	19	3
Gminy wiejskie:					
Bojadła	175	165	9	1	-
Świdnica	512	479	31	2	-
Trzebiechów	174	166	6	1	1
Zabór	274	258	15	1	-
Zielona Góra	1916	1835	73	8	-

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 26,9% ogółu podmiotów, budownictwo 13,8% i przemysł 9,5%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

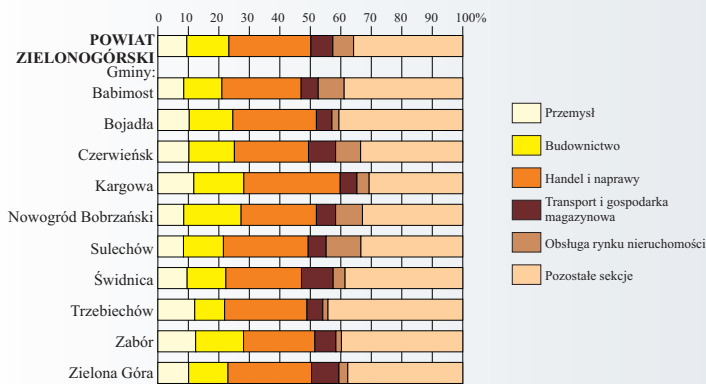
Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Zielona Góra (111) oraz gminie miejsko-wiejskiej Sulechów (90) a najniższy w gminie miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrzański i w gminie wiejskiej Trzebiechów (odpowiednio 58 i 53). Średnio w powiecie zielonogórskim na 1000 ludności przypadały 82 podmioty gospodarki narodowej.

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

POWIAT ŻAGAŃSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Usytuowany w południowej części województwa powiat żagański zajmuje powierzchnię 1132 km², którą zamieszkuje 81,7 tys. osób (8,1% ludności województwa). W miastach mieszka 61% populacji, z tego niemal 1 (47,5%) w gminach miejskich: Żagań (26,4 tys. osób) i Szprotawa (12,4 tys.). Spośród gmin wiejskich najbardziej zaludniona jest gmina Żagań licząca 7,0 tys. mieszkańców.

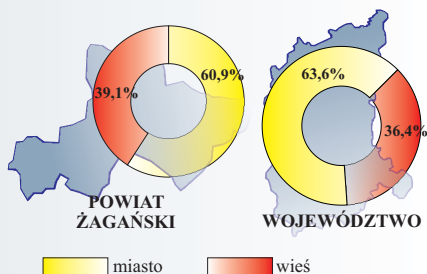
Populacja powiatu zmniejsza się progresywnie w wyniku relatywnie niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji na pobyt stały. Nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów, występująca w ostatnich 2 latach, nie jest w stanie skompensować deficytu migracyjnego ludności. W porównaniu do 2005 r. liczba ludności zmniejszyła się o 1%. Największy spadek (o 2%) liczby mieszkańców odnotowało miasto Szprotawa, największy wzrost – gmina wiejska Żagań (0,8%).

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat żagański	2005	1131	82423	42453	73	106
	2009	1132	81658	41998	72	106
Gminy miejskie:						
Gozdnic	2005	24	3490	1816	146	108
	2009	24	3371	1755	141	109
Żagań	2005	40	26635	13876	667	109
	2009	40	26346	13748	652	109
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	2005	153	7122	3634	47	104
	2009	153	7113	3631	46	104
w tym miasto	2005	9	3985	2059	437	107
	2009	9	4003	2073	436	107
Małomice	2005	79	5463	2812	69	106
	2009	80	5402	2767	68	105
w tym miasto	2005	5	3639	1889	700	108
	2009	5	3585	1867	668	109
Szprotawa	2005	233	21811	11255	94	107
	2009	233	21569	11113	93	106
w tym miasto	2005	11	12683	6620	1159	109
	2009	11	12432	6486	1135	109
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	2005	122	3767	1885	31	100
	2009	122	3722	1859	30	100
Niegosławice	2005	136	4705	2416	35	106
	2009	136	4684	2378	34	103
Wymiarki	2005	63	2442	1258	39	106
	2009	63	2410	1261	38	110
Żagań	2005	281	6988	3501	25	100
	2009	281	7041	3486	25	98

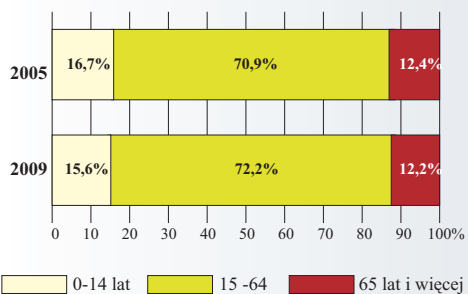
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

W powiecie zamieszkiwało 42 tys. kobiet, co stanowiło 51,4% ludności ogółem. Struktura ludności według płci wskazuje na równą wojewódzkiej dysproporcję: 106 kobiet przypadło na 100 mężczyzn. W miastach obserwowano większą dysproporcję płci niż na wsi;

współczynnik feminizacji wyniósł 109 (kobiet na 100 mężczyzn). W gminie wiejskiej Brzeźnica liczba kobiet i mężczyzn zrównoważyła się, a w gminie Żagań wystąpiła liczebna przewaga mężczyzn.

Ludność według biologicznych grup wieku

Struktura wieku ludności przedstawia spadek liczby (i udziału) osób młodych oraz jednocześnie starszych w stosunku do ogółu populacji. W 2009 r. w powiecie żagańskim było 12,8 tys. osób w wieku 0-14 lat i 10,0 tys. osób w wieku 65 lat i więcej. W porównaniu do 2005 r. liczba osób poniżej 15 lat zmniejszyła się o 1,0 tys., a udział o 1,1 pkt. proc. (do 15,6%). Natomiast o 0,3 tys. mniej było osób starszych, a ich udział zmniejszył się o 0,2 pkt. proc. (do 12,2%). Piramida wieku wskazuje, że populacja powiatu jest nieco starsza od średniej wojewódzkiej (odsetek osób młodych i starszych wyniósł odpowiednio: 15,5% i 11,8%). W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 37,3 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

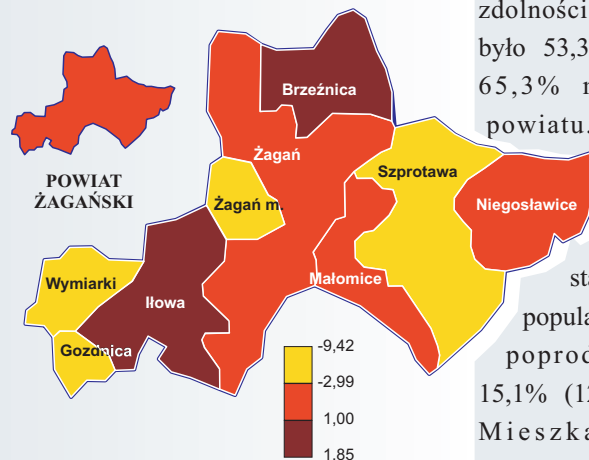
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat żagański	2005	21,3	64,5	14,1	55
	2009	19,6	65,3	15,1	53
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	21,2	63,0	15,8	59
	2009	19,0	64,0	17,0	56
Żagań	2005	19,2	66,8	14,0	50
	2009	17,9	66,6	15,4	50
Gminy miejsko-wiejskie:					
Hłowa	2005	20,7	63,6	15,7	57
	2009	19,1	64,5	16,4	55
w tym miasto	2005	20,8	63,5	15,7	58
	2009	19,4	64,3	16,4	56
Małomice	2005	20,0	64,4	15,6	55
	2009	18,1	65,3	16,5	53
w tym miasto	2005	20,0	65,0	15,1	54
	2009	18,4	65,4	16,2	53
Szprotawa	2005	22,0	64,1	13,9	56
	2009	20,2	64,6	15,2	55
w tym miasto	2005	19,6	65,8	14,7	52
	2009	18,0	65,7	16,3	52
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	24,9	63,2	11,9	58
	2009	21,9	64,9	13,2	54
Niegosławice	2005	24,0	60,9	15,0	64
	2009	22,5	63,0	14,5	59
Wymiarki	2005	21,3	63,8	14,9	57
	2009	18,4	67,1	14,5	49
Żagań	2005	25,1	62,6	12,3	60
	2009	22,6	65,1	12,3	54

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat żagański	2005	4,30	8,70	9,58	-0,88
	2009	6,62	11,08	10,09	0,99
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	4,77	8,42	7,86	0,56
	2009	6,40	10,47	10,18	0,29
Żagań	2005	4,87	7,77	8,40	-0,63
	2009	6,28	11,47	10,23	1,24
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	4,30	8,19	12,07	-3,89
	2009	7,26	9,63	10,05	-0,42
w tym miasto	2005	4,23	9,46	16,42	-6,97
	2009	8,00	9,00	11,01	-2,00
Małomice	2005	4,13	7,37	7,55	-0,18
	2009	8,75	10,93	9,84	1,09
w tym miasto	2005	2,69	5,11	8,34	-3,23
	2009	9,61	11,81	11,53	0,27
Szprotawa	2005	4,15	9,39	10,08	-0,68
	2009	6,39	10,39	9,15	1,24
w tym miasto	2005	4,21	9,66	10,13	-0,47
	2009	6,01	9,42	10,68	-1,27
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	6,18	10,05	9,28	0,77
	2009	6,86	9,76	12,40	-2,64
Niegostawice	2005	2,53	10,75	13,28	-2,53
	2009	7,60	14,15	10,77	3,38
Wymiarki	2005	2,81	6,02	11,24	-5,22
	2009	6,14	9,83	11,88	-2,05
Żagań	2005	3,13	10,66	9,52	1,14
	2009	5,78	12,69	10,29	2,40

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

W 2009 r. w wieku zdolności produkcyjnej było 53,3 tys. osób, tj. 65,3% mieszkańców powiatu. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (16,0 tys. osób) stanowiła 19,6% populacji, a w wieku poprodukcyjnym – 15,1% (12,4 tys. osób). Mieszkańcy gminy wiejskiej Żagań charak-

teryzowali się korzystniejszą od średniej powiatowej strukturą wieku ekonomicznego: odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wyniósł 22,6%, w wieku produkcyjnym było 65,1% populacji, a w wieku poprodukcyjnym – 12,3%. Natomiast relatywnie gorsza struktura demograficzna wystąpiła w Gozdnicy (udział odpowiednio: 19,0%, 64,0% i 17,0%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadają 53 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 55 osób), w tym 23 osoby

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. zwiększyło się natężenie małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności: zarejestrowano 7 małżeństw wobec 4 w 2005 r. Największy wzrost liczby zawieranych małżeństw (na 1000 ludności) wystąpił w gminie miejskiej Małomice (z 2,7% do 9,6%) i gminie wiejskiej Wymiarki (z 2,8% do 6,1%); jednocześnie w obu gminach odnotowano wzrost natężenia urodzeń (odpowiednio o: 7 i 4 pkt.). Nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów dała dodatni przyrost naturalny na poziomie 1%, niewystarczający jednak na pokrycie ubytku ludności wynikającego z progresji ujemnego salda migracyjnego.

Saldo migracji na pobyt stały ludności wyniosło minus 3 osoby na 1000 ludności (wobec 2 osób w 2005 r.). Wyższy od powiatowego deficyt migracyjny odnotowano w gminie Wymiarki (minus 9%) i w gminach miejskich: Gozdnicza i Szprotawa (po minus 5%).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu żagańskiego zajmowały obszar 54320,4 ha stanowiąc 7,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 52372,8 ha porastały 46,3% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy: miejska Żagań (13,5%) i Iłowa (9,0%), a najmniejszym gminy: Gozdnicza (1,4%) i miejska Żagań (1,9%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Gozdnicza (67,7%) i Iłowa (66,9%), a najniższy w gminie Niegosławice (21,8%).

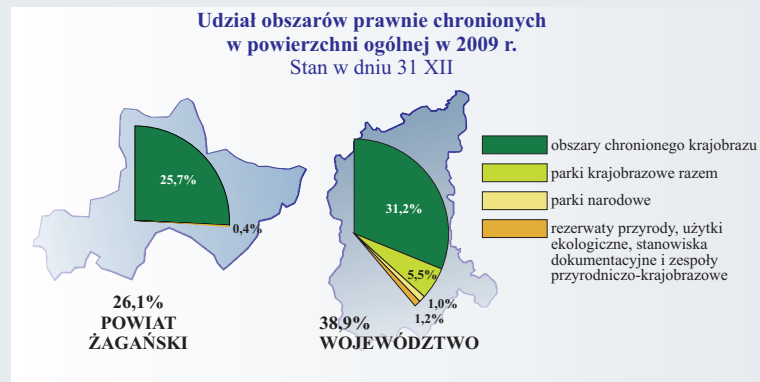
W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żagańskiego wynosiła 29500,1 ha, co stanowiło 2,1% powierzchni geograficznej województwa i 26,1% powierzchni geograficznej powiatu.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
w ha					
Powiat żagański	2005	29303,8	158,2	29071,1	74,5
	2009	29500,1	158,2	29040,1	214,8
Gminy miejskie:					
Gozdnicza	2005	1517,0	-	1517,0	-
	2009	1517,0	-	1517,0	-
Żagań	2009	150,0	-	150,0	-
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	7721,0	-	7721,0	-
	2009	7853,5	-	7721,0	132,5
Małomice	2005	804,7	-	759,0	45,7
	2009	804,7	-	759,0	45,7
Szprotawa	2005	2542,3	152,3	2390,0	-
	2009	2629,3	152,3	2390,0	-
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	1042,4	5,9	1034,1	2,4
	2009	1047,8	5,9	1034,1	7,8
Niegosławice	2005	5408,0	-	5408,0	-
	2009	5408,0	-	5408,0	-
Wymiarki	2005	1572,9	-	1571,0	1,9
	2009	1572,9	-	1571,0	1,9
Żagań	2005	8695,5	-	8671,0	24,5
	2009	8516,9	-	8490,0	26,9

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy wiejska Żagań (7,5%) i Iłowa (6,9%), a najmniejszą gminą miejską Żagań (0,1%).

W porównaniu do 2005 r. odnotowano wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,7%. W czterech gminach powiatu wystąpił wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (największy w mieście Żaganianu o 100,0%), spadek miał miejsce w gminie wiejskiej Żagań (o

2,1%) natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w pozostałych gminach powiatu żagańskiego nie uległa zmianie.

Spośród 71 pomników przyrody występujących w powiecie żagańskim, najczęściej zlokalizowanych jest w gminie Szprotawa – 27.

Żagański jest siódmym powiatem w województwie pod względem

zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 77,5 m³, tj. o 11,0 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 51,3% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 36,9% w gospodarstwach domowych, a 4,2% przemysłu.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najczęściej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (w gminie Iłowa – 90,6% ogółu zużytej wody) oraz przemysłu (w Gozdniczy – 42,9%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechani- cznie	chemicznie i biolo- gicznie	z pod- wyższonym usuwaniam biogenów	
						w % ogółem
		w dam ³	w % ogółem			
Powiat żagański	2005	2468	1658	0,1	5,6	61,5
	2009	2098	1469	-	7,1	62,9
Gminy miejskie:						
Gozdnicza	2005	199	-	-	-	-
	2009	200	-	-	-	-
Żagań	2005	1312	1296	-	-	98,8
	2009	1065	1064	-	-	99,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	2005	187	117	1,1	-	61,6
	2009	195	116	-	-	59,4
Małomice	2005	61	-	-	-	-
	2009	70	58	-	82,5	-
Szprotawa	2005	568	186	-	14,1	18,7
	2009	452	115	-	2,4	23,0
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	2005	13	-	-	-	-
	2009	13	13	-	97,7	-
Niegostawice	2005	69	-	-	-	-
	2009	36	36	-	-	100,0
Wymiarki	2005	8	8	-	100,0	-
	2009	17	17	-	100,0	-
Żagań	2005	51	51	-	100,0	-
	2009	50	50	-	100,0	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczone		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat żagański	2005	810	620	42,5
	2009	629	477	43,8
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	199	79	-
	2009	200	100	-
Żagań	2005	16	16	99,9
	2009	1	1	83,5
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005	70	-	54,8
	2009	79	27	52,2
Małomice	2005	61	61	-
	2009	12	12	55,5
Szprotawa	2005	382	382	17,1
	2009	337	337	17,4
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	13	13	-
	2009	0	0	10,0
Niegosławice	2005	69	69	-
	2009	-	-	39,3
Wymiarki	2005	-	-	-
	2009	-	-	-
Żagań	2005	-	-	11,4
	2009	-	-	15,6

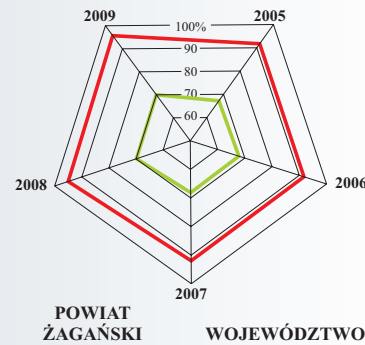
Wielkość zużycia wody w gminach Brzeźnica, wiejska Żagań i Niegosławice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 100,0%, 88,3% i 85,1% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2098,2 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 15,0% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w gminie miejskiej Żagań (50,7% ogółu), natomiast najmniej w Brzeźnicy (0,6% wartości ogółem). Oczyszczaniu poddano 70,0% ścieków, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (89,9% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz biologicznemu (10,1%).

W powiecie żagańskim 75,8% ścieków nieoczyszczanych, tj. 477,2 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 43,8% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 42,5%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żagański na ostatniej pozycji, po powiecie gorzowskim. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta Iłowa (92,7%), Małomice (83,7%) i Żagań (83,5%), a najniższym gmina Brzeźnica (10,0%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie żagańskim 606 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 2,2% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 32,4%. W

przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 0,5 tony (o 1,5 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

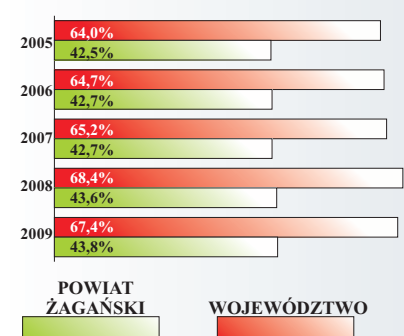

Ponad 87% całkowitej emisji przypadła na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 33,1% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 78,3% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

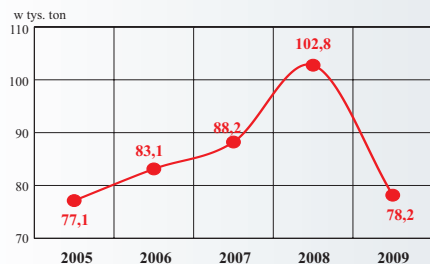
Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 77 ton (5,6% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 6,8 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 3,1 ton na 100 km² mniej niż przeciętnie w Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 78161 ton, tj. 4,0% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 69,0 tony (o 70,6 tony na km² mniej niż średnio w województwie). W powiecie żagańskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na szóstym miejscu w województwie (po miastach na prawach powiatu – Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze oraz po powiatach żarskim, gorzowskim i zielonogórskim).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat żagański	2005	14422,6	3315,2
	2009	7385,3	2153,4
Gminy miejskie:			
Gozdnica	2009	75,5	-
Żagań	2005	6389,5	585,8
	2009	1843,7	-
Gminy miejsko-wiejskie:			
Howa	2005	39,3	-
	2009	234,8	293,6
w tym miasto	2005	39,3	-
	2009	234,8	89,5
Małomice	2005	1945,6	-
	2009	3328,0	35,0
w tym miasto	2005	1945,6	-
	2009	3328,0	35,0
Szprotawa	2005	1485,6	483,0
	2009	1577,7	327,1
w tym miasto	2005	757,3	60,3
	2009	932,4	-
Gminy wiejskie:			
Brzeźnica	2005	50,0	272,0
Niegosławice	2005	945,0	-
	2009	55,0	655,7
Wymiarki	2005	19,3	-
	2009	92,0	733,0
Żagań	2005	3548,3	1974,4
	2009	178,6	109,0

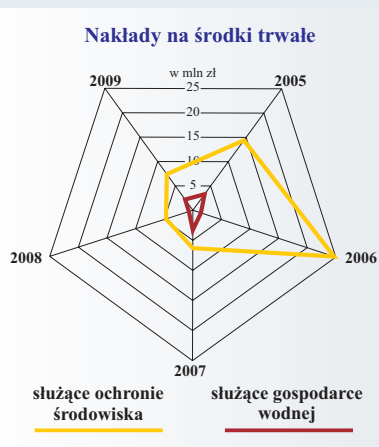
W ciągu 2009 r. w powiecie żagańskim wytworzono 34,4 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 99,4% poddano odzyskowi, a 0,6% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 30,4 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 21,8 ton na km² mniej niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zmniejszyła się o 44,9 tys. ton, tj. o 56,6%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 96,2% poddano odzyskowi, 2,5% unieszkodliwiono, a 1,3% magazynowano czasowo.

W 2009 r. w powiecie żagańskim zebrano 20879 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 18,4 tony w przeliczeniu na km² i 255 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 7,4 mln zł, tj. 90 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 70,6% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 16,2% - na gospodarkę odpadami, 7,6% na zmniejszenie hałasu i wibracji, 5,0% na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu, a pozostałe 0,6% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Małomice, w której wydano 45,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 615 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,2 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 26 zł. Najwięcej – 34,0% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Wymiarki.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 67,9% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej, na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 26,0% oraz na zbiorniki i stopnie wodne – 6,1%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 29,8% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 22,4% pochodziło z zagranicy, 21,3% stanowiły fundusze ekologiczne oraz kredyty i pożyczki krajowe, 17,1% środki z budżetu województwa i środki z budżetu gminy a 9,4% inne środki.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie żagańskim było 10,7 tys. pracujących, tj. 5,0% ogółu pracujących w Lubuskiem oraz 6,7 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 11,0% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących zmniejszyła się 1,2%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 25,8%.

W powiecie żagańskim blisko 3,6 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 4,8% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 33,4% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminie Wymiarki oraz w gminie Małomice.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	2005	10867	5597	204
	2009	10740	5784	201
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	251	121	114
	2009	413	209	191
Żagań	2005	4952	2669	278
	2009	4191	2414	239
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005	1007	401	222
	2009	1194	502	260
w tym miasto	2005	911	373	360
	2009	1113	478	433
Małomice	2005	443	188	126
	2009	452	236	128
w tym miasto	2005	371	140	157
	2009	328	160	140
Szprotawa	2005	3144	1706	225
	2009	2924	1626	210
w tym miasto	2005	2371	1376	284
	2009	2148	1294	263
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	168	104	71
	2009	169	111	70
Niegosławice	2005	171	98	60
	2009	209	118	71
Wymiarki	2005	368	181	236
	2009	358	184	221
Żagań	2005	363	129	83
	2009	830	384	181

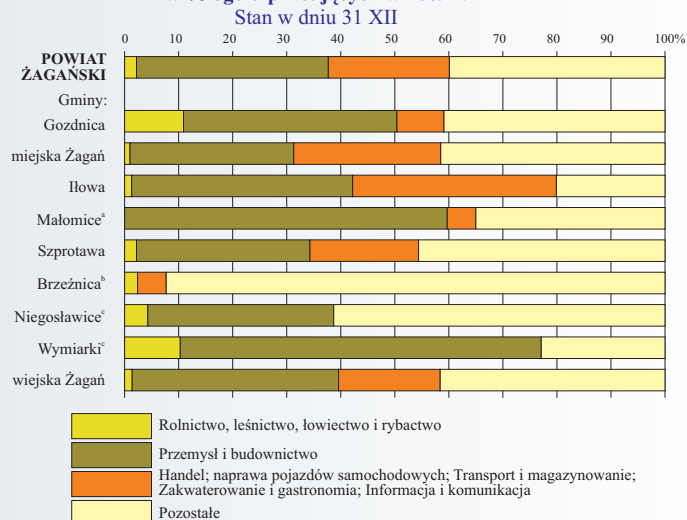
Sektor usługowy koncentruje 62,3% pracujących w powiecie żagańskim, w tym 17,7% przypada na edukację, 11,6% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 9,8% – na transport i gospodarkę magazynową. Dalsze 8,8% pracujących wykonuje pracę w administracji publicznej i obronie narodowej; w obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, a 5,7% – jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną. W sektorze rolniczym pracuje 2,2% ogółu pracujących w powiecie.

Bezrobotni zarejestrowani

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	2005	9036	4851	170
	2009	6706	3556	126
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	540	271	246
	2009	386	177	179
Żagań	2005	2402	1333	135
	2009	1890	1027	108
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005	836	469	185
	2009	608	324	132
Małomice	2005	774	376	220
	2009	512	260	145
Szprotawa	2005	2327	1209	166
	2009	1774	916	127
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	432	248	182
	2009	330	176	137
Niegosławice	2005	677	366	236
	2009	463	256	157
Wymiarki	2005	277	146	178
	2009	193	105	119
Żagań	2005	771	433	176
	2009	550	315	120

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ujęto w grupie pozostałych sekcji. b Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji przemysł i budownictwo ujęto w grupie pozostałych sekcji. c Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i magazynowanie; zakwaterowanie i gastronomia; Informacja i komunikacja ujęto w grupie pozostałych sekcji.

Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 12,6% (wobec 17,0% w 2005 r.), w tym najniższy był w Żaganiu – 10,8% oraz w gminie Wymiarki – 11,9%. Stopa bezrobocia rejestrowanego na poziomie 25,3% (wobec 32,7% przed czterema laty i 15,9% średnio w województwie) stawia powiat żagański wśród powiatów o wyższym niż przeciętnie w Lubuskiem udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo. Wyższą stopę bezrobocia notuje się w powiatach: nowosolskim i krośnieńskim.

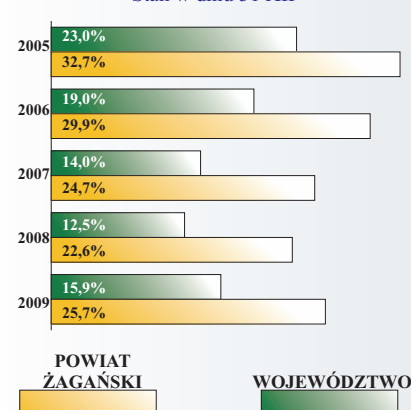
W 2009 r. 82,8% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 5,6% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (46,0% wobec 37,8% przeciętnie w Lubuskiem).

W relacji do 2005 r. struktura bezrobocia według wykształcenia nie zmieniła się znacząco.

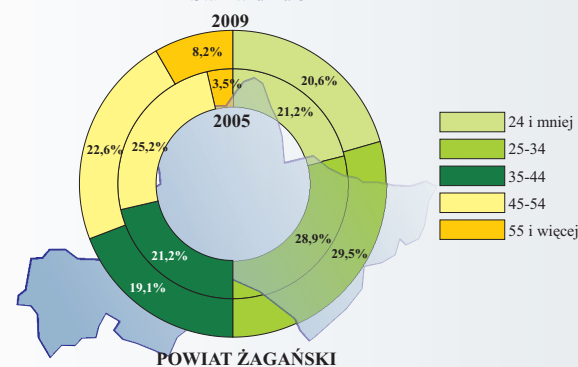
Zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Większy był natomiast udział osób z wykształceniem wyższym oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Nie zmienił się udział bezrobotnych z wykształceniem policealnym, średnim zawodowym.

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 20,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,0% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskiem). Niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (20,4% wobec 22,9% w województwie).

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

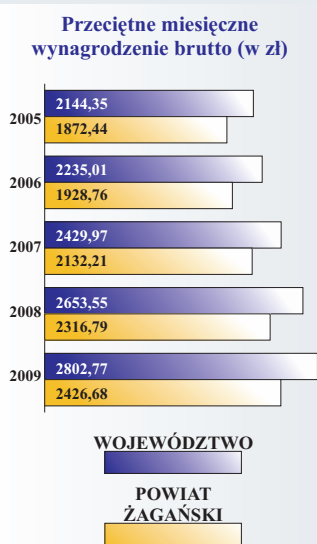

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

Żagański jest drugim powiatem w województwie o najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto, które w 2009 r. wyniosło 2426,68 zł i było o 13,4% niższe niż średnio w województwie. Dla porównania w 2005 r. przeciętna płaca stanowiła 87,3% średniego wynagrodzenia w województwie, a w ciągu czterech kolejnych lat wzrosła o 29,6%.

Najwyższe wynagrodzenia brutto notowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej. Najniższe były płace w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz administrowania i działalności wspierającej. W przemyśle, koncentrującym 38,1% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2211,74 zł, tj. o 8,9% mniej niż przeciętnie w powiecie i o 21,1% poniżej poziomu średniego wynagrodzenia w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie żagańskim funkcjonowało 29 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 11,2% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. ubyły 3 biblioteki publiczne (2 w gminie Hłowa, 1 w gminie Niegosławice) i przybyła 1 biblioteka w mieście Żagań.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ⁴	Księgozbiór w woluminach ⁵	Czytelnicy
Powiat żagański	2005	31	456336	18748
	2009	29	416967	14833
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	1	14341	740
	2009	1	14441	890
Żagań	2005	5	119948	6361
	2009	6	129438	4811
Gminy miejsko-wiejskie:				
Hłowa	2005	3	38115	924
	2009	1	20123	600
w tym miasto	2005	1	19498	756
	2009	1	20123	600
Małomice	2005	1	20947	1000
	2009	1	17751	649
w tym miasto	2005	1	20947	1000
	2009	1	17751	649
Szprotawa	2005	6	104351	5539
	2009	6	93076	4212
w tym miasto	2005	2	55879	4000
	2009	2	48722	3080
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	2	21728	586
	2009	2	21034	545
Niegosławice	2005	5	46153	1413
	2009	4	36568	1049
Wymiarki	2005	1	23807	698
	2009	1	12402	834
Żagań	2005	7	66946	1487
	2009	7	72134	1243

a Stan w dniu 31 XII.

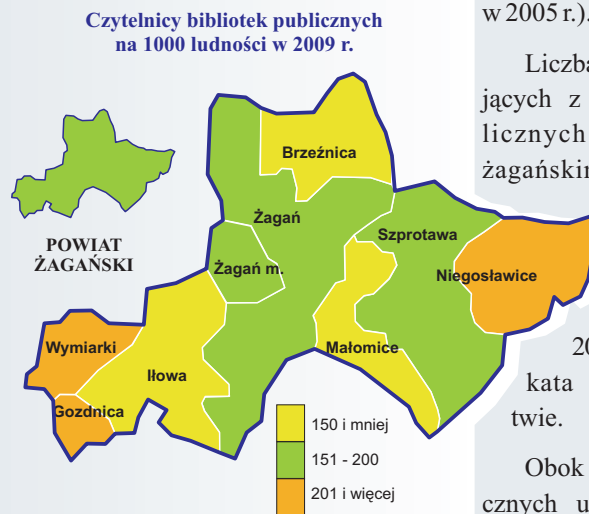
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat żagański	2005	395371	21,1
	2009	372308	25,1
Gminy miejskie:			
Gozdnica	2005	19162	25,9
	2009	15251	17,1
Żagań	2005	122672	19,3
	2009	165968	34,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Iłowa	2005	17251	18,7
	2009	16901	28,2
w tym miasto	2005	15617	20,7
	2009	16901	28,2
Małomice	2005	14086	14,1
	2009	11471	17,7
w tym miasto	2005	14086	14,1
	2009	11471	17,7
Szprotawa	2005	134726	24,3
	2009	94271	22,4
w tym miasto	2005	76188	19,0
	2009	60969	19,8
Gminy wiejskie:			
Brzeźnica	2005	13667	23,3
	2009	12159	22,3
Niegosławice	2005	18525	13,1
	2009	12390	11,8
Wymiarki	2005	12058	17,3
	2009	10384	12,5
Żagań	2005	43224	29,1
	2009	33513	27,0

W stosunku do 2005 r. ogólna liczba czytelników w powiecie żagańskim spadła o 20,9%. Wzrost liczby czytelników odnotowano jedynie w mieście Gozdnica (o 20,3%) i gminie wiejskiej Wymiarki (o 19,5%). Spadek liczby czytelników odnotowano we wszystkich pozostałych gminach powiatu, największy wystąpił w mieście Małomice – o 35,1%.

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 5,8% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano na obszarze wiejskim gminy Szprotawa (o 43,1%) i w gminie Niegosławice (o 33,1%). Natomiast wzrost wystąpił jedynie w miastach Żagań (o 35,5%) i Iłowa (o 8,2%).

W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 25,1 (21,1 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie żagańskim w 2009 r. stanowiła 18,1% populacji powiatu (22,7% w 2005 r.) i jest to 2. lokata w województwie.

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę

odgrywa działalność muzeów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat żagański	2005	15	802	84389
	2009	13	588	123515
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	1	26	6100
	2009	1	102	10223
Żagań	2005	1	413	34874
	2009	1	87	44104
Gminy miejsko- wiejskie:				
Iłowa	2005	1	27	12100
	w tym miasto	2005	1	27
Małomice	2005	5	65	3035
	2009	5	84	24120
w tym miasto	2005	1	23	2150
	2009	1	55	23000
Szprotawa	2005	1	174	24100
	2009	1	222	42450
w tym miasto	2005	1	174	24100
	2009	1	222	42450
Gminy wiejskie:				
Niegosławice	2005	1	78	1950
	2009	1	74	1418
Wymiarki	2005	5	19	2230
	2009	4	19	1200

a Stan w dniu 31 XII.

W powiecie żagańskim w 2009 r. działało 1 muzeum w mieście Żagań, które zaprezentowało 12 wystaw własnych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 1510 muzealiów. Muzeum zwiedziło 15398 osób, w tym 3672 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 23,8%.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żagański	2005	6	6	274	274
	2009	8	8	336	336
Gmina miejska					
Żagań	2005	3	3	137	137
	2009	4	4	165	165
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	1	1	41	41
	2009	2	2	75	75
w tym miasto	2009	1	1	37	37
	Szprotawa	2005	2	2	96
2009		2	2	96	96
w tym miasto	2005	1	1	46	46
	2009	1	1	46	46

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu żagańskiego instytucje spadła o 214, tj. o 26,7%.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Szprotawa 37,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Żagań – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 507 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu żagańskiego wyniósł w 2009 r. 210 osób (105 osób w 2005 r.).

Powiat położony na części Nizin Środkowopolskich i Sasko-Łużyckich, posiada interesujące walory przyrodnicze predestynujące ten obszar do rozwoju różnych form turystyki.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu żagańskiego funkcjonowało 8 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 2,6% wszystkich obiektów w województwie.

Bazę noclegową powiatu żagańskiego tworzyło 6 hoteli i 2 inne obiekty hotelowe. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie miasta Żagań 50,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

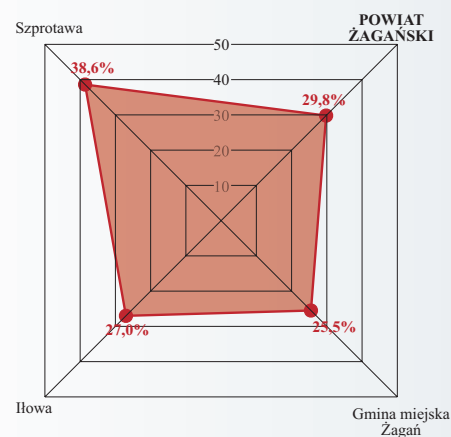
Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 336 miejsc noclegowych, tj. o 22,6% więcej niż w 2005 r. i były to miejsca całoroczne.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żagański	2005	21837	4094	30287	5258
	2009	25837	2687	35375	3715
Gmina miejska Żagań	2005	9443	1438	12419	1772
	2009	8488	265	13390	647
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	1480	562	6081	1392
	2009	6099	1636	8374	2133
w tym miasto	2009	2427	953	2606	1055
Szprotawa	2005	10914	2094	11787	2094
	2009	11250	786	13611	935
w tym miasto	2005	8276	1867	8276	1867
	2009	8446	645	10206	794

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie żagańskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w miastach Szprotawa i Żagań - na 1 km² przypadało odpowiednio 4,2 i 4,1 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzował się obszar wiejski gminy Szprotawa (0,2). W powiecie żagańskim w 2009 r. na 1 km² przypadało jedynie 0,3 miejsc noclegowych.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2009 r.

W 2009 r. z żagańskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 25,8 tys. turystów, w tym 10,4% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 18,3 %, natomiast liczba turystów zagranicznych spadła o 34,4%.

Najwyższy wzrost ogólnej liczby turystów korzystających z noclegów odnotowano na terenie wiejskim gminy Iłowa (o 148,1%). Spadek wystąpił jedynie w mieście Żagań (o 10,1%).

Podobnie jak w 2005 r. większość turystów wybierała nocleg w obiektach noclegowych w gminie Szprotawa, gdzie z noclegu skorzystało 43,5% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Natomiast większość turystów zagranicznych (60,9%) skorzystała z noclegu w gminie Iłowa.

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żagańskim wzrosła o 5,1 tys., tj. o 16,8%. Natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym spadła o 1,5 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wyniósł jedynie 10,5%, tj. o 6,9 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat żagański w 2009 r. wyniosła 1,4 dni i była identyczna jak w 2005 r. Również analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,4 dni (1,3 dni w 2005 r.). Najdłuższy czas pobytu był zbliżony do średniej wojewódzkiej i wyniósł w mieście Żagań 1,6 dni, a najkrótszy wystąpił w mieście Szprotawa - 1,2 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Szprotawa (38,6%), a najniższy w mieście Żagań (25,5%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie żagańskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 29,8% i zwiększył się o 1,0 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie żagańskim funkcjonowało 40 placówek wychowania przedszkolnego, co stanowiło 8,7% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 3 (o 8,1%). Nowe placówki utworzono w gminach: miejskiej Żagań, miejsko-wiejskiej Szprotawa oraz wiejskiej Wymiarki.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego podobnie, jak w roku 2005/2006, działało w gminach: miejskiej Żagań (11) oraz miejsko-wiejskiej Szprotawa (8). Przedszkola (10 z 13 zlokalizowanych na terenie powiatu) przedstawiały połowę tych placówek. Średnio na 1 przedszkole w Żaganii przypadało 108 miejsc, a w Szprotawie – 87. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w Żaganii skolaryzacja przedszkolną objętych było 865 dzieci, w Szprotawie – 581 (średnio w powiecie – 633).

Przedszkola stanowiły 32,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 100 miejsc. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 przybyły 2 nowe jednostki przedszkolne. Najwięcej przedszkoli działało w miastach: Żagań (6) i Szprotawa (4). Oferowały one łącznie więcej niż 3 (76,3%) wszystkich miejsc w przedszkolach.

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1913 dzieci, tj. o 13,7% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 65,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (o 1,4 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006). Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 48 dzieci.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat żagański	2005/06	37	11	1214
	2009/10	40	13	1303
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005/06	1	1	100
	2009/10	1	1	84
Żagań	2005/06	10	5	525
	2009/10	11	6	647
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005/06	3	1	120
	2009/10	3	1	125
w tym miasto	2005/06	1	1	120
	2009/10	1	1	125
Małomice	2005/06	2	1	109
	2009/10	2	1	100
w tym miasto	2005/06	1	1	109
	2009/10	1	1	100
Szprotawa	2005/06	7	3	360
	2009/10	8	4	347
w tym miasto	2005/06	3	3	360
	2009/10	4	4	347
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005/06	4	-	-
	2009/10	4	-	-
Niegosławice	2005/06	2	-	-
	2009/10	2	-	-
Wymiarki	2005/06	1	-	-
	2009/10	2	-	-
Żagań	2005/06	7	-	-
	2009/10	7	-	-

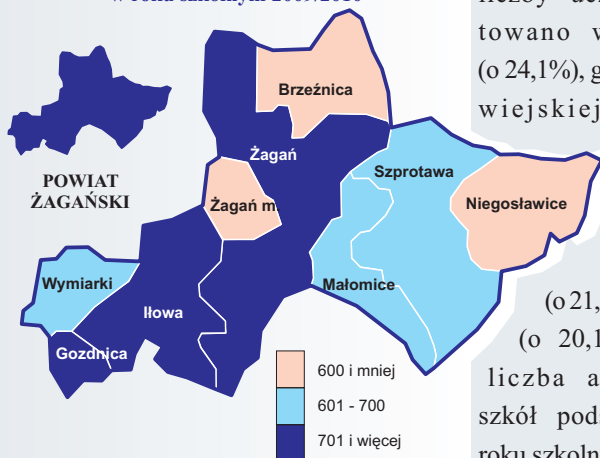
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat żagański	2005/06	1683	1123	804
	2009/10	1913	1249	628
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005/06	91	91	37
	2009/10	84	84	26
Żagań	2005/06	659	522	236
	2009/10	792	618	234
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005/06	152	113	60
	2009/10	174	133	64
w tym miasto	2005/06	113	113	47
	2009/10	133	133	51
Małomice	2005/06	96	79	37
	2009/10	101	82	41
w tym miasto	2005/06	79	79	29
	2009/10	82	82	32
Szprotawa	2005/06	454	318	233
	2009/10	469	332	147
w tym miasto	2005/06	318	318	120
	2009/10	332	332	106
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005/06	44	-	39
	2009/10	52	-	33
Niegosławice	2005/06	58	-	57
	2009/10	77	-	36
Wymiarki	2005/06	33	-	33
	2009/10	49	-	17
Żagań	2005/06	96	-	72
	2009/10	115	-	30

W powiecie żagańskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowały 33 szkoły podstawowe podobnie, jak w roku 2005/2006. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminach: miejskiej i wiejskiej Żagań oraz miejsko-wiejskiej Szprotawa (po 7).

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,9 tys. dzieci, tj. 8,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 16,7%.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat w roku szkolnym 2009/2010

Największy spadek liczby uczniów odnotowano w Gozdniczy (o 24,1%), gminie miejsko-wiejskiej Małomice (o 20,8%) oraz gminach wiejskich: Żagań (o 21,9%) i Brzeźnica (o 20,1%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o więcej niż

1/5 (22,6%) w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadało 147 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 15 gimnazjów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żagański	2005/06	33	5843	1104
	2009/10	33	4866	854
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005/06	1	270	39
	2009/10	1	205	42
Żagań	2005/06	7	1775	342
	2009/10	7	1517	265
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005/06	3	497	83
	2009/10	3	432	67
w tym miasto	2005/06	1	442	83
	2009/10	1	381	67
Małomice	2005/06	2	389	79
	2009/10	2	308	60
w tym miasto	2005/06	1	329	66
	2009/10	1	246	51
Szprotawa	2005/06	7	1585	319
	2009/10	7	1339	228
w tym miasto	2005/06	3	877	178
	2009/10	3	742	130
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005/06	4	343	55
	2009/10	4	274	53
Niegosławice	2005/06	1	325	64
	2009/10	1	267	44
Wymiarki	2005/06	1	157	30
	2009/10	1	132	22
Żagań	2005/06	7	502	93
	2009/10	7	392	73

a Z poprzedniego roku szkolnego.

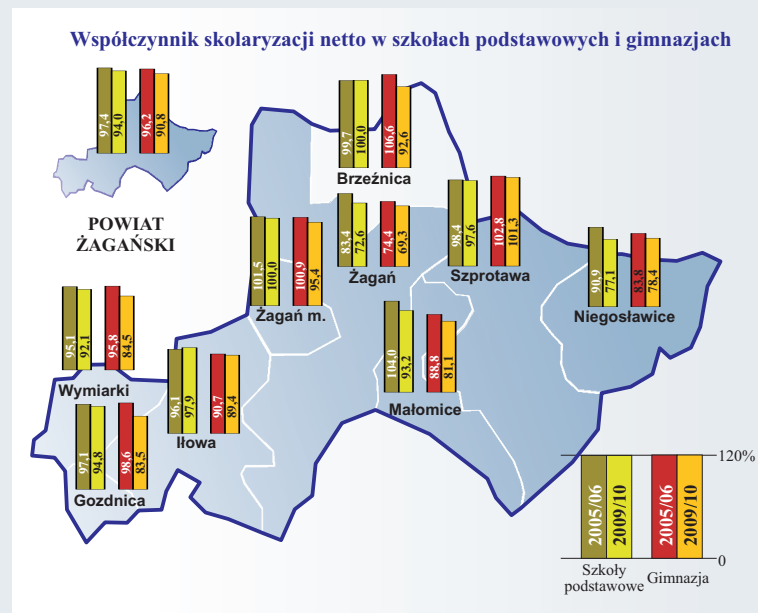

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żagański	2005/06	15	3631	1220
	2009/10	15	2919	999
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005/06	1	144	40
	2009/10	1	116	39
Żagań	2005/06	3	1057	382
	2009/10	3	873	319
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005/06	1	269	98
	2009/10	1	223	85
w tym miasto	2005/06	1	269	98
	2009/10	1	223	85
Małomice	2005/06	1	202	72
	2009/10	1	166	50
w tym miasto	2005/06	1	202	72
	2009/10	1	166	50
Szprotawa	2005/06	5	1186	368
	2009/10	5	929	303
w tym miasto	2005/06	3	806	244
	2009/10	3	599	203
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005/06	1	201	63
	2009/10	1	153	62
Niegostawice	2005/06	1	197	67
	2009/10	1	160	52
Wymiarki	2005/06	1	114	41
	2009/10	1	88	22
Żagań	2005/06	1	261	89
	2009/10	1	211	67

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 2,9 tys. uczniów. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (do roku 2004/2005) odpowiednio o 19,6% i 18,1%. Największy spadek

liczby uczniów gimnazjów dotyczy miasta Szprotawa (o 25,7%) oraz gmin Brzeźnica (o 23,9%) i Wymiarki (o 22,8%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 195 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie żagańskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 94,0% i był o 3,4 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 90,8% i był o 5,4 pkt proc. niższy niż pięć lat wcześniej.

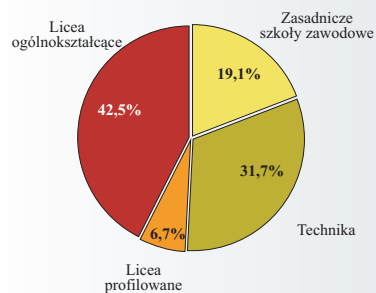

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie żagańskim pozostawało 20 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 2887 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu żagańskiego tworzyły 7 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 6 techników (łącznie z technikami

uzupełniającymi), 5 liceów ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 2 licea profilowane.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 1313 osób (1256 osób w roku 2005/2006), tj.

45,4% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 34,0% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 17,7%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 2,9% młodzieży (wobec 16,4% w roku 2005/2006).

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowały 4 szkoły policealne, w których kształciło się 81 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu było 320,0 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 307,8 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 28,3 m dróg powiatowych. Wskaźnik ten był wyższy od przeciętnego wojewódzkiego o 3,4 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało 5 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 176,8 km, a o nawierzchni ulepszonej było 143,0 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 15,6, (16,1 dla województwa). Była to 6 lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 35360 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie żagańskim liczba samochodów osobowych wzrosła o 29,2%, tj. o 0,1 pkt. proc. więcej niż przeciętnie w województwie. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 429 samochodów osobowych, tj. o 28,8% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest niższy niż przeciętna w województwie o 3,3% i najniższy wśród lubuskich powiatów ziemskich.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 4286 samochodów ciężarowych, tj. o 19,4% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców były to 54 pojazdy, tj. o 15 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to ostatnia, dwunasta lokata.

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2454, tj. o 19,0% więcej w relacji do 2005 r. Na 1000 mieszkańców było ich 30, tj. o 4,5% mniej niż województwie, co stawia powiat na 8 lokacie w województwie.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane w powiecie żagańskim

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	27,4	333
	2009	35,4	429
Samochody ciężarowe	2005	3,6	44
	2009	4,3	54
Motocykle	2005	2,1	25
	2009	2,5	30

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie żagańskim wynosiła 599,0 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 8,6%. Największy przyrost nastąpił w gminie miejskiej Żagań o 67,5%, gminie miejsko – wiejskiej Szprotawa 14,6% i gminie wiejskiej Wymiarki o 10,4%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 52,9 km sieci wodociągowej, tj. o 20,5% więcej niż średnio w województwie i o 8,4% więcej niż przed czterema laty. Zagęszczenie sieci najbardziej wzrosło w gminie miejskiej Żagań 65,6%. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: miasto Żagań 246,4 km na 100 km² oraz gminy Małomice 66,6 i Brzeźnica 59,9 km na 100 km². Najmniejsze zagęszczenie siecią wodociągową w końcu 2009 r. było w gminach Iłowa i Wymiarki, odpowiednio 28,7 i 33,6 km na 100 km².

Dostępność do sieci wodociągowej ludności systematycznie wzrasta w kolejnych latach. W 2009r. 89,8% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej. Widoczny jest zróżnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 94,1% i 83,1% ogółu.

Sieć wodociągowa

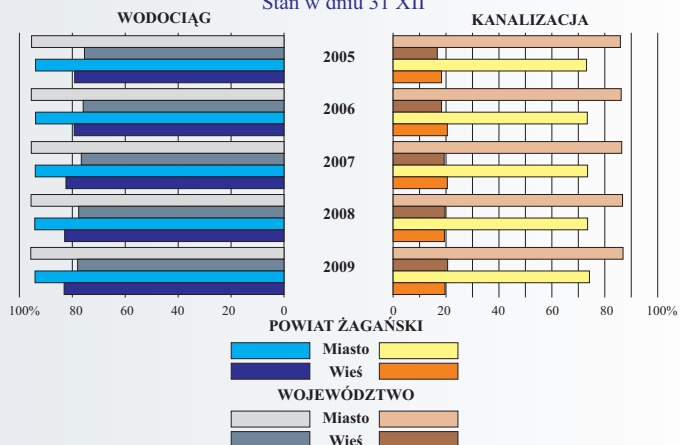
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Powiat żagański	2005	551,8	48,8	88,2	28,5
	2009	599,0	52,9	89,8	28,6
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	9,2	38,4	98,6	26,2
	2009	9,5	39,8	98,6	31,0
Żagań	2005	59,4	148,8	98,6	36,8
	2009	99,5	246,4	98,7	33,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	42,5	27,8	53,5	17,6
	2009	43,9	28,7	55,4	25,5
w tym miasto	2005	18,6	204,2	50,2	24,3
	2009	20,0	217,9	53,4	35,2
Małomice	2005	51,5	64,8	83,5	21,2
	2009	53,0	66,6	83,6	24,0
w tym miasto	2005	11,5	221,2	89,7	17,6
	2009	11,5	214,2	89,7	28,1
Szprotawa	2005	114,5	49,3	91,4	29,4
	2009	131,2	56,4	92,2	26,2
w tym miasto	2005	45,3	414,1	97,6	32,3
	2009	43,1	393,6	97,7	29,5
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	70,6	57,8	89,2	23,7
	2009	73,2	59,9	89,2	36,5
Niegosławice	2005	90,6	66,6	76,3	17,8
	2009	64,3	47,1	96,4	17,8
Wymiarki	2005	19,2	30,4	87,0	24,4
	2009	21,2	33,6	87,6	24,0
Żagań	2005	94,3	33,5	79,8	23,6
	2009	103,2	36,8	81,4	27,5

a W ciągu roku.

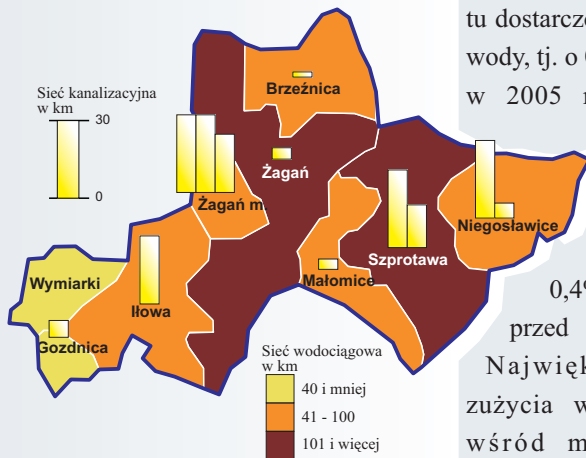
Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności

Stan w dniu 31 XII

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczone 2337 dam³ wody, tj. o 0,7% mniej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 28,6 m³ wody, tj. o 0,4% więcej niż przed czterema laty. Największy wzrost zużycia wody nastąpił wśród mieszkańców gminy Brzeźnica (54,0%)

i Iłowa (44,9%). Największe zmniejszenie zużycia wody w porównaniu do 2005 r. nastąpiło wśród mieszkańców gminy Szprotawa o 10,9%.

Sieć kanalizacyjna

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
		w km	na 100 km ²		
Powiat żagański	2005	168,4	14,9	51,8	2161,5
	2009	208,0	18,4	52,8	1910,2
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	6,5	27,1	81,0	79,2
	2009	6,5	27,2	81,0	99,9
Żagań	2005	55,9	140,0	77,8	1296,2
	2009	82,5	204,3	78,2	1064,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	25,7	16,8	43,6	114,7
	2009	26,3	17,2	39,3	143,2
w tym miasto	2005	25,7	282,1	69,3	114,7
	2009	26,3	286,5	69,7	143,2
Małomice	2005	4,0	5,0	30,4	60,7
	2009	4,0	5,0	32,0	70,3
w tym miasto	2005	4,0	76,9	45,6	60,7
	2009	4,0	74,5	48,3	70,3
Szprotawa	2005	35,0	15,1	53,6	487,6
	2009	46,5	20,0	58,2	441,2
w tym miasto	2005	17,5	160,0	70,1	375,8
	2009	17,5	159,8	72,7	332,0
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	2,0	1,6	10,3	13,2
	2009	2,0	1,6	10,3	13,3
Niegosławice	2005	35,8	26,3	24,8	68,9
	2009	35,8	26,2	25,4	36,0
Żagań	2005	3,5	1,2	16,4	41,0
	2009	4,4	1,6	16,5	41,8

a W ciągu roku.

W końcu 2009 r. w gminach powiatu żagańskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 208,0 km, co stanowiło 8,1% sieci w województwie. Najdłuższa była w gminie miejskiej Żagań - 82,5 km, co stanowiło prawie 40% długości sieci znajdującej się na terenie powiatu.

W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 1910,2 dam³ ścieków, tj. 6,4% ścieków odprowadzonych w województwie.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie powiatu 18,4 km, tj. 0,5% więcej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z większych wśród powiatów województwa, pozwolił uplasować powiat na 4 lokacie. Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenie gmin miejskich Żagań i Gozdnicza, odpowiednio 204,3 i 27,2 km na 100 km².

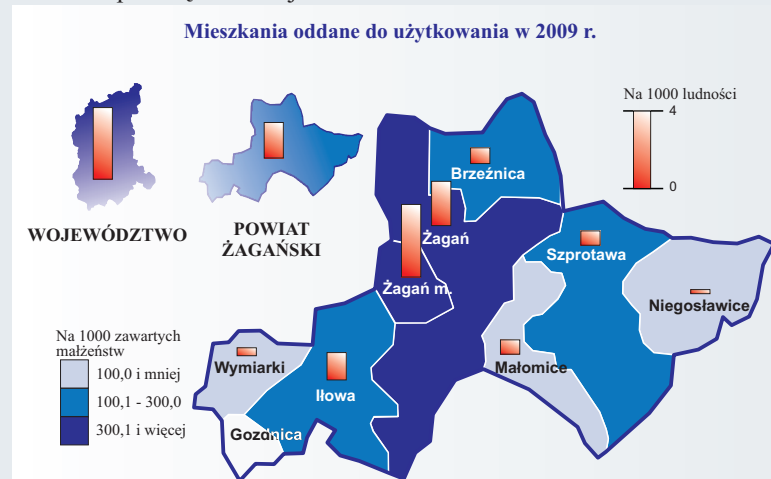
Z sieci kanalizacyjnej korzystało 52,8 % ogółu ludności powiatu. Pomimo wzrostu tego odsetka od 2005 r. jest to mniejszy udział korzystających niż średnio w województwie.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu żagańskiego 29,2 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 53,6 GW·h energii, tj. o 1,9% więcej niż w 2005r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 1835 kW·h. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było o 10,4% niższe niż na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 656,0 kW·h, czyli o 9,4% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 270,9 km, tj. o 10,3% więcej niż w 2005r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 3302, tj. o 13,7%. W powiecie żagańskim z sieci gazowej korzystało 16567 odbiorców, tj. o 4,8% więcej w stosunku do 2005r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 662,9 m³ gazu, tj. o 2,1% mniej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił spadek o 1,0%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w powiecie wyniosła 15,7 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 9,0%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 16,0%. Dostępność do sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 170,3 i 2,4 km na 100 km². Jest ona niższa niż przeciętnie w województwie.

W 2009 r. na terenie powiatu żagańskiego oddano do użytkowania 150 mieszkań, tj. o 50,0% więcej niż w poprzednim roku, ale o 1,3% mniej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w kolejnych latach stanowią ok. 5% wszystkich mieszkań oddawanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych. W gminie miejskiej Gozdnicza w 2009 r. nie oddano do użytkowania nowych mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
				w m ²	
Powiat żagański	2005	152	637	14547	95,7
	2009	150	638	14423	96,2
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	3	17	579	193,0
Żagań	2005	101	364	7645	75,7
	2009	99	365	7470	75,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	7	40	842	120,3
	2009	10	49	1406	140,6
w tym miasto	2005	5	29	631	126,2
	2009	8	37	1018	127,3
Małomice	2005	10	47	1071	107,1
	2009	4	19	592	148,0
w tym miasto	2005	8	36	765	95,6
	2009	1	5	102	102,0
Szprotawa	2005	17	97	2541	149,5
	2009	16	84	1831	114,4
w tym miasto	2005	13	73	1955	150,4
	2009	10	58	1258	125,8
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	1	7	105	105,0
	2009	3	18	440	146,7
Niegosławice	2005	1	6	111	111,0
	2009	1	6	111	111,0
Wymiarki	2005	1	6	95	95,0
	2009	1	7	214	214,0
Żagań	2005	11	53	1558	141,6
	2009	16	90	2359	147,4

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 274,7, wobec 562,9 w województwie. Zróżnicowanie aktywności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach wyraża rozpiętość wskaźnika od 27,8 w gminie Niegosławice do 592,8 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w gminie miejskiej Żagań.

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 1,83, tj. o 50,4% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie wyniosła w 2009 r. 96,2 m², tj. o 2,8% więcej. Największe mieszkania powstały w gminie Wymiarki (214,0 m²) i Małomice (148,0 m²), najmniejsze w mieście Żagań (75,5 m²) i w gminie Niegosławice (111,0 m²).

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,3 izb. Wielkość ta była taka sama jak w przeciętnym mieszkaniu w województwie. W gminie Wymiarki mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb (7 izb), najmniej było w gminie miejskiej Żagań (3,7). Przeciętna izba miała 22,6 m² powierzchni użytkowej, tj. niewiele mniej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Małomice (31,2 m²), a najmniejszą gminie Niegosławice (18,5 m²).

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu żagańskiego było 28,4 tys. mieszkań, tj. 8,2% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 2,0%, wobec 4,1%.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat żagański	2005	27897	1862,1	66,7	3,71
	2009	28445	1922,1	67,6	3,72
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	1244	70,9	57,0	3,34
	2009	1246	71,1	57,1	3,35
Żagań	2005	9739	583,6	59,9	3,45
	2009	10050	612,5	60,9	3,48
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	2407	165,1	68,6	3,95
	2009	2446	170,8	69,8	3,98
w tym miasto	2005	1431	94,8	66,3	3,82
	2009	1461	99,1	67,9	3,86
Małomice	2005	1668	124,8	74,8	4,03
	2009	1681	126,7	75,4	4,04
w tym miasto	2005	1184	81,9	69,2	3,77
	2009	1186	82,3	69,4	3,77
Szprotawa	2005	7487	490,9	65,6	3,63
	2009	7604	504,9	66,4	3,64
w tym miasto	2005	4531	284,0	62,7	3,48
	2009	4625	294,4	63,6	3,50
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	1003	84,0	83,7	4,18
	2009	1016	85,6	84,2	4,20
Niegosławice	2005	1319	114,9	87,1	4,39
	2009	1328	116,3	87,6	4,40
Wymiarki	2005	850	58,6	68,9	3,80
	2009	855	59,3	69,4	3,81
Żagań	2005	2180	169,3	77,6	4,12
	2009	2219	174,9	78,8	4,15

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 67,6 m² i była ona mniejsza niż przeciętnie w województwie o 3,0%. Największe mieszkania były w gminach wiejskich Niegosławice i Brzeźnica, odpowiednio 87,6 i 84,2 m². Najmniejsze mieszkania były w zasobach gmin miejskich Gozdnica 57,1 m² i Żagań 60,9 m².

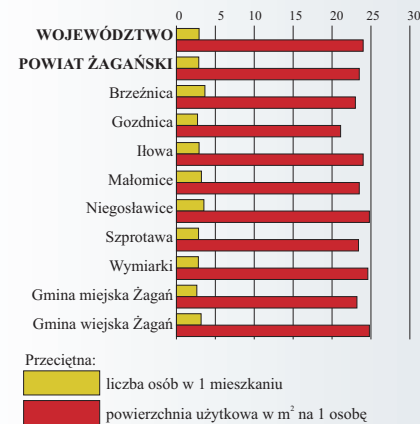
W przeciętnym mieszkaniu znajdowała się mniejsza od przeciętnej w województwie liczba izb – 3,72 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin o największej powierzchni użytkowej gmin Niegosławice i Brzeźnica miały również największą liczbę izb, odpowiednio 4,40 i 4,20 izby. W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie

powiatu żagańskiego zamieszkiwała mniejsza niż w województwie liczba osób, tj. 2,87 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie Brzeźnica 3,66 i Niegosławice 3,53. Najmniej osób mieszkało w gminie miejskiej Żagań – 2,62 w mieszkaniu.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,5 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 2,1% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gmin wiejskich Niegosławice i Żagań po 24,8 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Gozdnica i Brzeźnica odpowiednio 21,1 i 23,0 m² na 1 mieszkańca.

Zasoby mieszkaniowe w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetu powiatu żagańskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku o 29,1% przy wzroście wydatków o 46,5%. Saldo dochodów i wydatków było ujemne, na poziomie minus 5,1 mln zł.

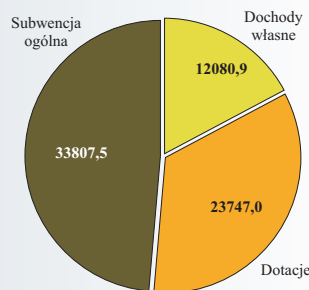
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody		Wydatki	
		ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat żagański	2005	46029,5	557,76	46248,8	560,42
	2009	69635,4	851,76	74737,2	914,16
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	155126,2	1879,75	155245,4	1881,19
	2009	201017,9	2458,78	215557,1	2636,62
Gminy miejskie:					
Gozdnica	2005	6571,5	1872,22	6423,4	1830,03
	2009	10385,8	3064,55	10865,9	3206,23
Żagań	2005	46167,9	1732,12	44783,5	1680,18
	2009	54425,0	2057,89	57371,3	2169,29
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	2005	15320,4	2143,01	13897,1	1943,93
	2009	22392,2	3148,07	22342,5	3141,08
Małomice	2005	11735,1	2131,33	11241,7	2041,72
	2009	16054,4	2968,09	17283,0	3195,23
Szprotawa	2005	40152,0	1847,09	43994,8	2023,87
	2009	52216,1	2421,56	60586,4	2809,74
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	2005	7047,0	1861,82	7267,0	1919,95
	2009	9930,1	2672,24	10466,4	2816,58
Niegosławice	2005	11279,2	2403,92	10099,2	2152,42
	2009	12244,8	2619,20	11672,9	2496,87
Wymiarki	2005	3935,3	1594,55	3894,9	1578,16
	2009	5516,9	2287,27	7182,9	2977,97
Żagań	2005	12917,9	1839,37	13643,8	1942,73
	2009	17852,8	2539,15	17785,9	2529,64

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu żagańskiego są o 2,9% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Powiat wyróżnia najniższy wśród powiatów lubuskich udział środków własnych w ogóle dochodów budżetu, które w 2009 r. stanowiły 17,3% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 147,77 zł, tj. o 35,3% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

W ramach dochodów własnych, 11,5% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

Dalsze 34,1% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 25,7% dotacje celowe, a 8,4% - dotacje rozwojowe. Pozostałe 48,5% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 66,2% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetu powiatu żagańskiego i wyniósł 9,2% (wobec 1,1% w 2008 r., 1,7% w 2007 r. i 0,7% w 2006 r.), przy czym 76,4% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

Z ogółu wydatków budżetu powiatu żagańskiego 68,9% (tj. 51,5 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 60,3% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 36,6% - na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 47,0% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 20,6% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 23,3 mln zł, tj. 31,1% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 8,4 pkt. proc. więcej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 284,72 zł, tj. blisko czterokrotnie więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu żagańskiego zamknęły się deficytem na poziomie 14,5 mln zł, przy czym największe saldo dochodów i wydatków notowano w gminie Szprotawa (minus 8,4 mln zł), a najmniejsze w gminie Niegosławice (0,6 mln zł).

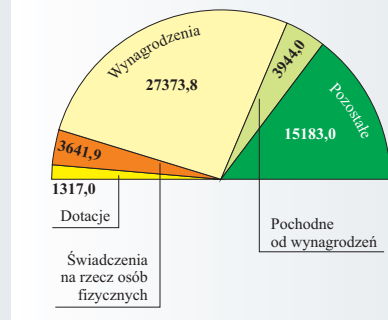
Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 29,6%, przy wzroście wydatków o 38,8%. W porównaniu do stanu sprzed 4

lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu Gozdnicy (o 58,0%) oraz gminy Iłowa (o 46,2%). Tym samym były to gminy o najwyższych dochodach w przeliczeniu na 1 mieszkańca: w gminie Iłowa – o 28,0% wyższe niż średnio w gminach powiatu żagańskiego, a w Gozdnicy – o 24,6% powyżej mediany w powiecie. Najmniejszy

dochód na 1 mieszkańca notowano w Żaganiu (o 16,3% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu żagańskiego).

W 2009 r. widoczny jest zdecydowany wzrost aktywności gmin powiatu żagańskiego w zakresie pozyskiwania środków z budżetu Unii Europejskiej. Gminy powiatu żagańskiego pozyskały łącznie ponad 10,1 mln zł, co stanowiło 5,0% ogółu dochodów budżetów gmin, w tym 76,7% stanowiły środki inwestycyjne. Najwięcej środków z budżetu Unii Europejskiej zasililo budżet gmin: Małomice (3,3 mln zł) i Iłowa (3,2 mln zł), co zapewniło odpowiednio 20,5% i 14,5% dochodów ich budżetów.

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy powiatu	2005	49,5	21,6	28,9
	2009	43,1	27,3	29,6
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2005	46,1	25,3	28,6
	2009	34,2	37,4	28,4
Żagań	2005	62,2	17,5	20,3
	2009	58,8	20,6	20,6
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2005	50,5	19,9	29,6
	2009	34,5	37,6	27,9
Małomice	2005	43,8	22,8	33,4
	2009	21,5	43,9	34,6
Szprotawa	2005	42,7	27,3	30,0
	2009	45,2	23,8	31,0
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	25,5	21,6	52,9
	2009	25,0	25,1	49,9
Niegosławice	2005	52,1	16,9	31,0
	2009	33,2	29,3	37,5
Wymiarki	2005	38,1	21,0	40,9
	2009	32,6	23,4	44,0
Żagań	2005	45,8	21,9	32,3
	2009	44,7	24,8	30,5

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 40,2%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Wymiarki (o 88,7%) oraz w Gozdnicy (o 75,2%), przy czym wydatki na mieszkańca Gozdnicy były najwyższe wśród gmin powiatu (na poziomie 3206,23 zł, tj. o 21,6% wyższe niż średnio w gminach powiatu). Najniższe wydatki na 1 mieszkańca zrealizowano w Żaganiu (17,7% poniżej średniej w powiecie).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	535,1	0,3	286,3
	2007	4407,7	2,5	3981,4
	2008	2458,7	1,3	669,9
	2009	10122,8	5,0	7764,2
Gminy miejskie:				
Gozdnica	2008	38,5	0,4	-
	2009	1786,3	17,2	1712,5
Żagań	2006	38,7	0,1	38,7
	2007	486,7	0,9	359,7
	2008	325,7	0,6	14,9
	2009	869,2	1,6	22,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	2006	28,8	0,2	28,8
	2007	2271,9	13,6	2198,5
	2008	219,6	1,4	145,3
	2009	3242,5	14,5	3146,3
Małomice	2007	97,0	0,9	-
	2008	271,5	2,0	-
	2009	3295,9	20,5	2853,4
Szprotawa	2006	8,3	0,0	-
	2007	21,4	0,0	-
	2008	1146,3	2,2	378,1
	2009	538,9	1,0	26,5
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2006	65,1	0,8	-
	2007	77,7	0,9	-
Niegosławice	2008	153,4	1,6	-
	2009	157,0	1,6	-
	2007	281,2	2,8	281,2
	2008	131,6	1,2	131,6
Wymiarki	2006	54,2	1,2	9,1
	2007	316,3	6,2	316,3
	2008	29,3	0,5	-
	2009	62,0	1,1	-
Żagań	2006	340,0	2,2	209,7
	2007	855,3	5,2	825,6
	2008	142,7	0,8	-
	2009	170,9	1,0	3,4

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie żagańskim zarejestrowanych było 7079 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 7,0% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 533, tj. o 7,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat żagański	2005	7612	643	6969
	2009	7079	478	6601
Gmina miejska				
Gozdnica	2005	287	52	235
	2009	237	26	211
Żagań	2005	3236	360	2876
	2009	3025	250	2775
Gminy miejsko - wiejskie				
Iłowa	2005	617	28	589
	2009	493	28	465
w tym miasto	2005	421	25	396
	2009	336	26	310
Małomice	2005	446	45	401
	2009	379	37	342
w tym miasto	2005	347	41	306
	2009	285	32	253
Szprotawa	2005	1998	118	1880
	2009	1959	98	1861
w tym miasto	2005	1413	100	1313
	2009	1387	86	1301
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	186	10	176
	2009	182	12	170
Niegosławice	2005	199	9	190
	2009	178	7	171
Wymiarki	2005	169	10	159
	2009	141	9	132
Żagań	2005	474	11	463
	2009	485	11	474

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat żagański	2005	244	83	5713
	2009	284	94	5058
Gmina miejska				
Gozdnicza	2005	13	3	185
	2009	17	2	126
Żagań	2005	115	29	2360
	2009	135	37	2091
Gminy miejsko - wiejskie				
Iłowa	2005	14	8	487
	2009	14	8	359
w tym miasto	2005	10	5	318
	2009	11	5	228
Małomice	2005	8	6	319
	2009	9	8	245
w tym miasto	2005	6	5	235
	2009	8	7	167
Szprotawa	2005	57	17	1516
	2009	67	21	1441
w tym miasto	2005	35	9	1051
	2009	42	11	1011
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	2005	1	1	153
	2009	1	1	143
Niegosławice	2005	4	-	163
	2009	6	1	146
Wymiarki	2005	4	2	132
	2009	5	2	104
Żagań	2005	28	17	398
	2009	30	14	403

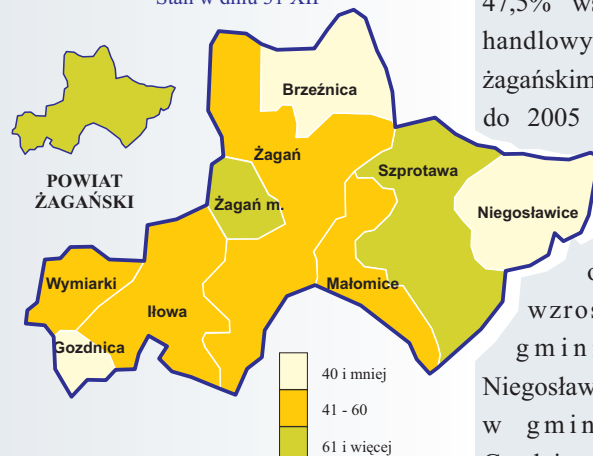
Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w 8 gminach powiatu żagańskiego, największy wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Iłowa (o 20,1%) oraz w gminie miejskiej Gozdnicza (o 17,4%). Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów o 2,3% nastąpił w gminie wiejskiej Żagań.

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań – 42,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie żagańskim 4,0% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 94 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,5% ogółu w województwie).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań 47,5% wszystkich spółek handlowych w powiecie żagańskim. W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 16,4%. Wyraźny wzrost wystąpił w gminie wiejskiej Niegosławice (o 50,0%) oraz w gminie miejskiej Gozdnicza (o 30,8%).

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 5058 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 655 jednostek, tj. o 11,5%, w tym największy w gminie miejskiej Gozdnicza (o 31,9%).

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat żagański 2005	7612	7286	271	49	6
2009	7079	6729	293	51	6
Gmina miejska					
Gozdnica	237	222	14	1	-
Żagań	3025	2881	114	27	3
Gmina miejsko - wiejska					
Iłowa	493	469	19	3	2
w tym miasto	336	316	15	3	2
Małomice	379	366	12	1	-
w tym miasto	285	275	9	1	-
Szprotawa	1959	1858	88	12	1
w tym miasto	1387	1314	63	9	1
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	182	175	7	-	-
Niegostawice	178	166	11	1	-
Wymiarki	141	130	9	2	-
Żagań	485	462	19	4	-

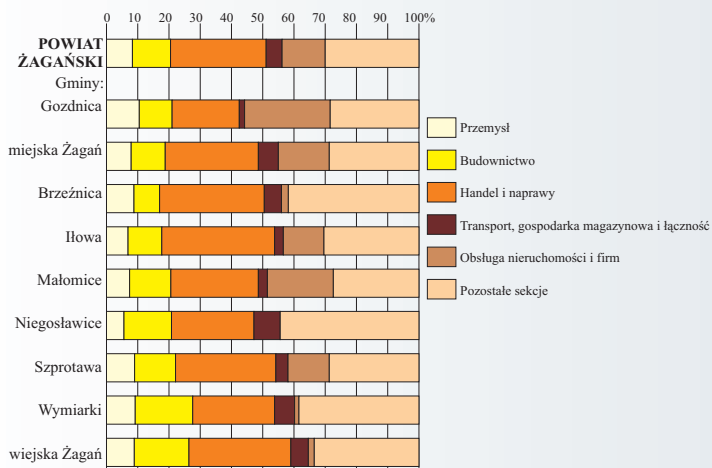
Na terenie powiatu żagańskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 95,1% (w 2005 r. - 95,7%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 4,1% (w 2005 r. - 3,8%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,7% i 0,1% (w porównaniu do 2005 r. nie uległ zmianie). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Małomice 96,6% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina wiejska Wymiarki (92,2%).

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 30,6% ogółu podmiotów, obsługa rynku nieruchomości 13,8% oraz budownictwo 12,2%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

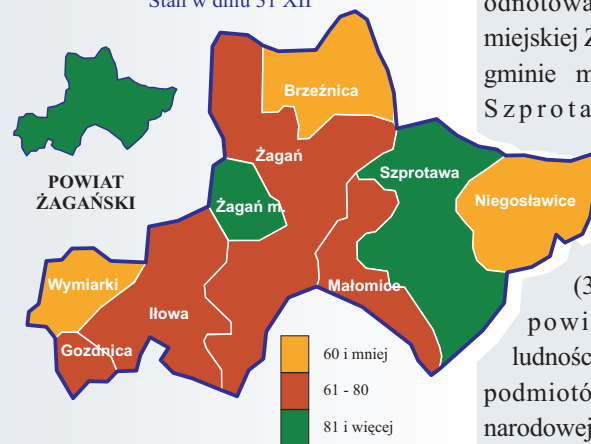
Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie miejskiej Żagań (115) oraz gminie miejsko-wiejskiej Szprotawa (91), a najniższy w gminie wiejskiej Niegostawice (38). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadało 87 podmiotów gospodarki narodowej.

POWIAT ŻARSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat żarski położony jest w południowo-zachodniej części województwa. Powierzchnię 1393 km² zamieszkuje 98,4 tys. osób, tj. 9,7% ludności województwa. Ludność miejska stanowi 61,3% populacji. Ogółem w gminach miejskich: Żary (38,7 tys. osób) i Lubsco (14,7 tys. osób) mieszka więcej niż 1 (54,3%) ludności powiatu. Największa gmina wiejska Żary liczy 11,7 tys. mieszkańców.

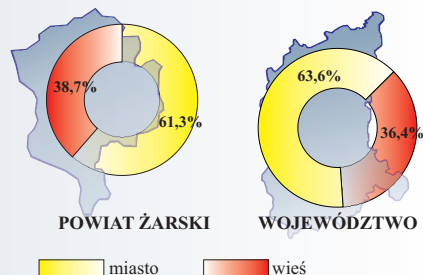
Wskutek relatywnie niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji wewnętrznych populacja powiatu nie powiększa się. Wzrost demograficzny ogranicza głównie deficyt migracyjny; co roku powiat opuszcza niemal 200 osób. W 2009 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 0,7% w porównaniu do 2005 r. Największy spadek liczby ludności odnotowała gmina miejska Jasień (o 3,4%), wśród gmin wiejskich Lipinki Łużyckie (o 1,6%). Wzrost liczby mieszkańców obserwowano tylko w gminie wiejskiej Żary (o 1,4%) w wyniku napływu ludności z innych gmin w celach osiedleńczych.

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Powiat żarski	2005	1394	99031	51129	71	107
	2009	1393	98364	50818	71	107
Gminy miejskie:						
Łęknica	2005	17	2649	1379	162	109
	2009	16	2517	1314	153	109
Żary	2005	33	39051	20613	1175	112
	2009	33	38719	20497	1156	112
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	2005	127	7325	3685	58	101
	2009	127	7140	3589	56	101
w tym miasto	2005	3	4538	2294	1488	102
	2009	5	4383	2212	915	102
Lubsco	2005	183	19335	9906	106	105
	2009	183	19292	9869	106	105
w tym miasto	2005	13	14737	7607	1173	107
	2009	13	14659	7536	1172	106
Gminy wiejskie:						
Brody	2005	240	3500	1793	15	105
	2009	241	3468	1766	14	104
Lipinki Łużyckie	2005	89	3260	1658	37	103
	2009	89	3208	1632	36	104
Przewóz	2005	178	3295	1675	18	103
	2009	178	3256	1649	18	103
Trzebieł	2005	167	5764	2922	35	103
	2009	166	5764	2929	35	103
Tuplice	2005	66	3298	1643	50	99
	2009	66	3281	1640	50	100
Żary	2005	294	11554	5855	39	103
	2009	294	11719	5933	40	103

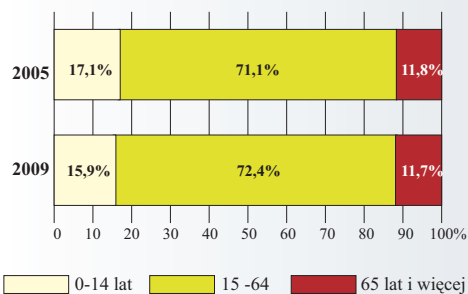
Wskaźnik urbanizacji w 2009 r.

Analiza struktury ludności według płci wskazuje na większą od średniej wojewódzkiej dysproporcję. Kobiety stanowią 51,7% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi 107 (kobiet na 100 mężczyzn); w województwie – 106.

Największa nierówność płci wystąpiła w gminie miejskiej Żary (112 kobiet na 100 mężczyzn), natomiast równowagę płci odnotowano w gminie wiejskiej Tuplice.

Ludność według biologicznych grup wieku

W 2009 r. w powiecie żarskim w wieku poniżej 15 lat było 15,6 tys. osób, powyżej 65 lat – 11,5 tys. osób. W porównaniu do 2005 r. liczba dzieci w wieku 0-14 lat zmniejszyła się o 1,3 tys. osób (o 8%), a jej udział

w l u d n o ś c i o g ó ł e m o 1,2 pkt. proc (do 15,9%). Również liczba i udział osób starszych w populacji nieznacznie zmniejszyły się, odpowiednio o: 0,2 tys. osób i 0,2 pkt. proc. (do 11,7%). Odsetek osób w wieku 0-14 lat oraz osób w wieku 65 lat i więcej wskazuje, że populacja powiatu jest nieco młodsza od średniej wojewódzkiej (udział odpowiednio: 15,5% i 11,8%), co potwierdza mediana wieku. W 2009 r. połowa mieszkańców miała więcej niż 36,9 lat (w województwie – więcej niż 37,1 lat).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

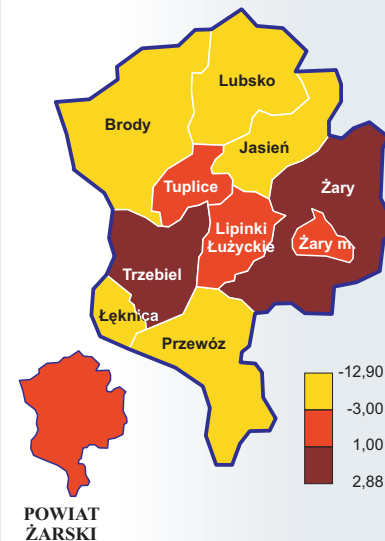
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Powiat żarski	2005	21,7	64,6	13,7	55
	2009	19,8	65,6	14,6	53
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	25,9	65,3	8,8	53
	2009	22,2	67,2	10,6	49
Żary	2005	20,1	65,7	14,2	52
	2009	18,5	65,8	15,6	52
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	22,4	63,6	14,0	57
	2009	20,2	65,1	14,8	54
w tym miasto	2005	21,6	64,6	13,8	55
	2009	19,4	65,7	15,0	52
Lubsko	2005	21,5	65,1	13,4	54
	2009	19,9	65,4	14,7	53
w tym miasto	2005	20,6	65,8	13,6	52
	2009	19,2	65,6	15,2	52
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	24,0	63,2	12,8	58
	2009	22,1	65,2	12,6	53
Lipinki Łużyckie	2005	22,6	62,6	14,8	60
	2009	19,9	65,6	14,6	53
Przewóz	2005	25,5	61,0	13,6	64
	2009	22,4	63,6	14,0	57
Trzebień	2005	23,0	62,5	14,6	60
	2009	21,4	64,1	14,5	56
Tuplice	2005	21,5	64,4	14,1	55
	2009	19,2	66,1	14,7	51
Żary	2005	23,8	63,6	12,6	57
	2009	21,2	66,1	12,7	51

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat żarski	2005	4,69	9,27	9,54	-0,27
	2009	6,35	11,35	10,36	0,99
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	6,64	11,33	6,64	4,69
	2009	5,08	11,34	8,60	2,74
Żary	2005	4,69	8,70	9,72	-1,02
	2009	6,45	10,79	10,12	0,67
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	4,70	8,32	8,46	-0,13
	2009	7,44	12,26	9,92	2,34
w tym miasto	2005	4,31	8,85	8,20	0,65
	2009	8,29	11,43	10,98	0,45
Lubsko	2005	3,99	9,43	10,29	-0,86
	2009	5,76	10,54	11,36	-0,81
w tym miasto	2005	3,70	9,45	10,71	-1,26
	2009	5,56	9,58	12,26	-2,68
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	6,14	11,73	8,66	3,07
	2009	5,05	12,64	8,99	3,65
Lipinki Łużyckie	2005	4,59	11,33	12,86	-1,53
	2009	4,02	12,05	8,96	3,09
Przewóz	2005	2,99	8,06	9,26	-1,19
	2009	6,93	12,36	10,25	2,11
Trzebieł	2005	4,93	8,84	8,50	0,34
	2009	7,72	12,35	11,32	1,03
Tuplice	2005	3,92	6,33	9,04	-2,71
	2009	4,88	12,21	12,52	-0,31
Żary	2005	5,60	11,11	9,04	2,07
	2009	7,19	12,35	9,90	2,45

Potencjał ekonomiczny powiatu stanowiło 65,6% ludności powiatu (2005 r. – 64,6%): 64,5 tys. mieszkańców było w wieku zdolności produkcyjnej w 2009 r. W wieku przedprodukcyjnym było 19,8% populacji, a w wieku poprodukcyjnym 14,6%. Najkorzystniejszą strukturę wieku ekonomicznego ludności obserwowano w gminie miejskiej Łęknica: zasób siły roboczej (67,2% populacji w wieku produkcyjnym) oraz dzieci i młodzieży (22,2%) był wyższy od poziomu powiatowego, a niższy – odsetek osób starszych, będących w wieku poprodukcyjnym (10,6%).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Równie korzystne proporcje udziału ludności według ekonomicznych grup wieku wystąpiły w gminie wiejskiej Żary (udziały odpowiednio: 21,2%, 66,1% i 12,7%). Obie gminy odnotowują wyższy

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

poziom urodzeń, co koresponduje z wyższym odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym i skutkuje wyższą zdolnością wytwórczą gmin. Mniej korzystna struktura demograficzna ludności

wystąpiła natomiast w gminie miejskiej Żary.

Miasto odnotowało najniższy w powiecie odsetek osób w wieku 0-17 lat (18,5%) i najwyższy osób w wieku 59/64 lata i więcej (15,6%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadały 53 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 55 osób), w tym 22 osoby w wieku poprodukcyjnym (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

W 2009 r. zwiększyło się natężenie ruchu naturalnego ludności. Współczynnik natężenia małżeństw osiągnął wartość 6,4‰ i był o 1,7 pkt wyższy w porównaniu do 2005 r. Większą niż średnio w powiecie liczbę zwartych małżeństw zarejestrowały gminy: miejska Jasień i wiejska Trzebiel (po 8 małżeństw na 1000 ludności). Nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów przyniosła dodatnie saldo naturalne (1‰), nie wystarczające jednak, aby pokryć deficyt migracyjny. Najwyższy współczynnik przyrostu naturalnego notowały gminy wiejskie: Brody (3,7‰) i Lipinki Łużyckie (3,1‰).

Wymiany migracyjne nie przynoszą dodatkowych mieszkańców. W 2009 r. wskutek ujemnego salda migracji na pobyt stały powiat stracił niemal 3 osoby na 1000 mieszkańców. Na poziomie gminnym Łęknica odnotowała największą skalę odpływu ludności (minus 12,9‰).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne powiatu żarskiego zajmowały obszar 76460,7 ha stanowiąc 10,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 74241,9 ha porastały 53,3% powierzchni powiatu. Największym udziałem lasów w powierzchni powiatu charakteryzowały się gminy Brody (11,1%) i wiejska Żary (10,1%), a najmniejszym miasta Żary (0,5%) i Łęknica (0,6%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Przewóz (67,8%) i Brody (64,4%), a najniższy w gminie miejskiej Żary (20,0%).

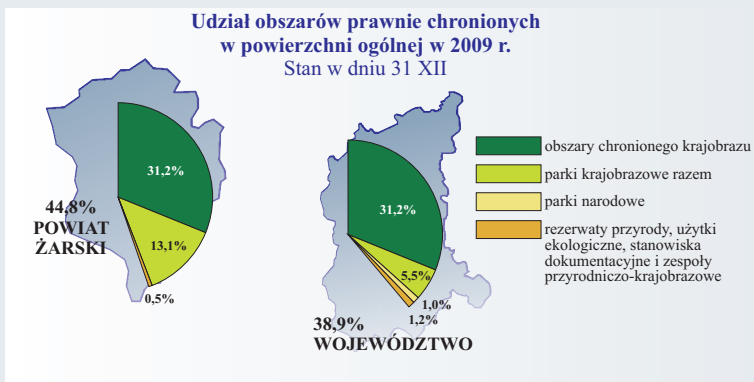
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym			
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat żarski	2005	62327,5	242,6	43646,5	238,4
	2009	62375,4	396,9	43492,2	262,4
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	1188,0	-	-	-
	2009	1188,0	-	-	-
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	5549,3	-	5438,0	111,3
	2009	5560,6	-	5438,0	122,6
Lubsko	2005	6253,4	-	6229,0	24,4
	2009	6253,4	149,8	6079,2	24,4
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	10110,5	0,5	9469,0	41,0
	2009	10126,5	1,0	9468,5	57,0
Lipinki Łużyckie	2005	2463,5	65,0	2383,0	15,5
	2009	2483,2	65,0	2383,0	11,3
Przewóz	2005	12940,4	177,1	10951,5	40,8
	2009	12940,4	177,1	10951,5	40,8
Trzebiel	2005	12501,1	-	849,0	2,1
	2009	12501,1	-	849,0	2,1
Tuplice	2005	4130,0	-	1139,0	-
	2009	4130,0	4,0	1135,0	-
Żary	2005	7191,3	-	7188,0	3,3
	2009	7192,2	-	7188,0	4,2

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żarskiego wynosiła 62375,4 ha, co stanowiło 4,5% powierzchni geograficznej województwa i 44,8% powierzchni geograficznej powiatu.

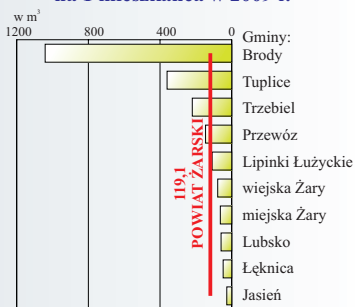

Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Przewóz (9,3%) i Trzebiel (9,0%), a najmniejszym gmina Łęknica (0,9%).

W porównaniu do 2005 r. odnotowano wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody w powiecie o 0,1%. W trzech gminach powiatu wystąpił wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody (największy w Lipinkach Łużyckich o 0,8%), natomiast powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody w pozostałych gminach nie uległa zmianie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

Spośród 103 pomników przyrody występujących w powiecie żarskim, najwięcej zlokalizowanych jest w gminie wiejskiej Żary – 34. Żarski jest czwartym powiatem w województwie (za krośnieńskim, gorzowskim i słubickim) pod względem zużycia wody.

W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 119,1 m³, tj. o 30,6 m³ więcej niż średnio w województwie.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki	Oczyszczane				
		razem	mechanicznie	chemicznie i biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
						w % ogółem
		w dm ³				
Powiat żarski	2005	3072	2444	-	31,6	47,9
	2009	2870	2828	0,2	53,5	44,9
Gminy miejskie:						
Łęknica	2005	93	92	-	98,9	-
	2009	97	94	-	97,2	-
Żary	2005	2329	2311	-	36,0	63,2
	2009	2127	2106	-	38,4	60,6
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasiień	2005	43	15	-	34,8	-
	2009	64	52	-	81,6	-
Lubsko	2005	541	-	-	-	-
	2009	469	469	1,1	98,9	-
Gminy wiejskie:						
Brody	2005	24	17	-	71,4	-
	2009	41	41	-	100,0	-
Lipinki Łużyckie	2005	7	-	-	-	-
	2009	12	12	-	100,0	-
Przewóz	2005	19	9	-	46,9	-
	2009	10	10	-	98,0	-
Tuplice	2005	16	-	-	-	-
	2009	45	39	-	86,7	-
Żary	2005	5	5	-	100,0	-
	2009	5	5	-	100,0	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat żarski	2005	628	627	45,7
	2009	42	42	59,0
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	1	1	99,3
	2009	3	3	100,0
Żary	2005	18	18	98,6
	2009	21	21	98,1
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005	28	28	47,8
	2009	12	12	33,4
Lubsko	2005	541	541	-
	2009	-	-	57,0
Gminy wiejskie:				
Brody	2005	7	6	-
	2009	-	-	34,0
Lipinki Łużyckie	2005	7	7	-
	2009	-	-	20,3
Przewóz	2005	10	10	18,8
	2009	0	0	19,0
Tuplice	2005	16	16	-
	2009	6	6	50,7

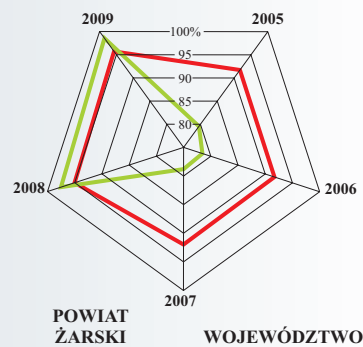
Najwięcej – 62,8% zużytej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 23,8% – wykorzystano w gospodarstwach domowych, a 7,7% w przemyśle.

W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (w Brodach – 97,3% ogółu zużytej wody).

Wielkość zużycia wody w gminach Jasień i Łęknica jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2009 r. na gospodarstwa domowe przypadło odpowiednio 93,2% i 73,5% zużytej wody.

W 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 2869,6 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 6,6% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Żary (74,1% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Lubsko oraz w gminie Żary (po 0,2% wartości ogółem).

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia

Ponad 98% ścieków poddano oczyszczaniu, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (45,6% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz biologicznemu (31,4%).

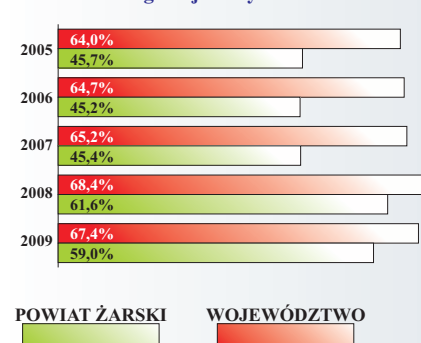
W powiecie żarskim 100,0% ścieków nie-oczyszczanych, tj. 41,6 dam³ odprowadzono siecią kanalizacyjną.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 59,0% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 45,7%). Stosunkowo niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żarski na 8 lokacie w Lubuskim. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta Łęknica (100,0%) i Żary (98,1%), a najniższym gmina Przewóz (19,0%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w powiecie żarskim 1864 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 6,8% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 26,6%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 1,3 tony (o 0,7 tony na km² mniej niż średnio w województwie).

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

Ponad 74% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 8,9% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 99,4% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych i 4,1% zanieczyszczeń gazowych.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 475 ton (34,4% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 34,1 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 24,2 tony na 100 km² więcej niż przeciętnie w Lubuskiem.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat żarski	2005	10260,6	5296,0
	2009	37090,3	11750,3
Gminy miejskie:			
Lęknica	2009	-	99,4
Żary	2005	9385,6	458,1
	2009	35468,5	994,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	2005	11,8	678,8
	2009	85,4	39,6
w tym miasto	2005	11,8	-
	2009	84,4	17,0
Lubsko	2005	299,5	478,9
	2009	1384,6	96,0
w tym miasto	2005	299,5	-
	2009	1384,6	-
Gminy wiejskie:			
Brody	2005	506,0	330,2
	2009	-	58,4
Lipinki Łużyckie	2005	-	1257,8
	2009	-	2,4
Przewóz	2005	-	1258,6
	2009	151,8	-
Trzebień	2005	-	449,3
	2009	-	7559,0
Żary	2005	57,7	384,3
	2009	-	2901,0

W 2009 r. emisja gazów wyniosła (łącznie z CO₂) 290718 ton, tj. 14,9% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie.

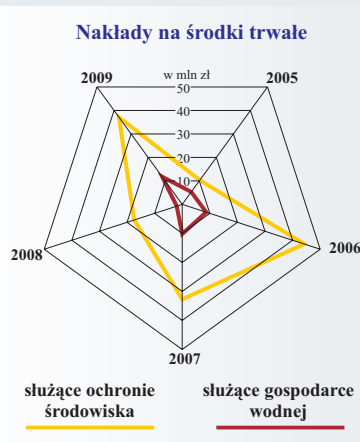
W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 208,7 tony (o 69,1 tony na km² więcej niż średnio w województwie). W powiecie żarskim wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była na trzecim miejscu w województwie (po miastach na prawach powiatu – Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze).

W ciągu 2009 r. w powiecie żarskim wytworzono 122,2 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 99,2% poddano odzyskowi, a 0,8% unieszkodliwiono. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 87,7 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. o 35,5 ton na km² więcej niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 13,9 tys. ton, tj. o 12,8%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 97,4% poddano odzyskowi, a 2,6% unieszkodliwiono.

W 2009 r. w powiecie żarskim zebrano 29519 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 21,2 tony w przeliczeniu na km² i 300 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 37,1 mln zł, tj. 377 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 73,4% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 17,8% - na gospodarkę odpadami, 8,6% - na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 0,2% - na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleby, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.

Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Żary, w którym wydano 95,6% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 916 zł.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 11,8 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 119 zł. Najwięcej – 64,3% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Trzebień.

Środki finansowe przeznaczono na zbiorniki i stopnie wodne – 61,2% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej, na ujęcia i doprowadzenia wody – 38,1% oraz na obwałowania przeciwpowodziowe – 0,7%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 80,8% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 12,3% pochodziło łącznie z budżetu centralnego, budżetu gminy i budżetu województwa, 6,2% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe, a 0,7% środków pochodziło z funduszy ekologicznych.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w powiecie żarskim było 18,7 tys. pracujących, tj. 8,7% ogółu pracujących w Lubuskiem oraz 6,5 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, co stanowi 10,7% ogółu bezrobotnych w województwie.

W relacji do 2005 r. liczba pracujących wzrosła o 8,3%, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 37,5%. Tym samym powiat żarski zajmuje drugą lokatę (za powiatem gorzowskim) zarówno ze względu na dynamikę przyrostu liczby pracujących, jak i na głęboki spadek liczby bezrobotnych.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	2005	17252	7959	270
	2009	18689	9049	290
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	426	236	246
	2009	403	234	238
Żary	2005	11437	5205	446
	2009	11492	5459	451
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005	867	301	186
	2009	995	334	214
w tym miasto	2005	771	264	263
	2009	852	294	296
Lubsko	2005	2604	1339	207
	2009	3083	1679	244
w tym miasto	2005	2345	1244	242
	2009	2871	1600	299
Gminy wiejskie:				
Brody	2005	252	78	114
	2009	192	93	85
Lipinki Łużyckie	2005	273	160	134
	2009	232	165	110
Przewóz	2005	293	108	146
	2009	189	106	91
Trzebieł	2005	424	256	118
	2009	566	330	153
Tuplice	2005	227	124	107
	2009	346	205	160
Żary	2005	449	152	61
	2009	1191	444	154

W powiecie żarskim blisko 8,3 tys. osób pracuje w przemyśle, co stanowi 11,1% ogółu pracujących w lubuskich przedsiębiorstwach przemysłowych i 44,4% pracujących w powiecie. Największy udział pracujących w przemyśle notuje się w gminie Jasień oraz w wiejskiej gminie Żary.

Bezrobotni zarejestrowani

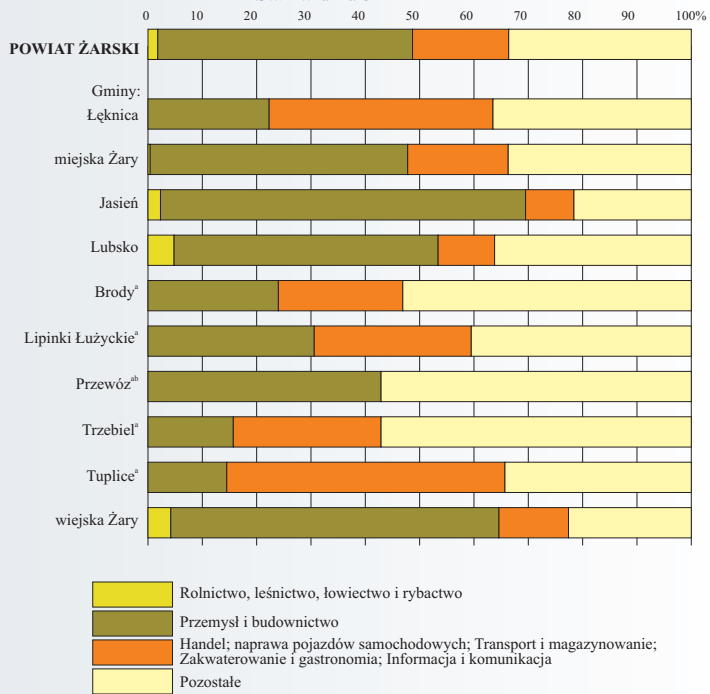
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	2005	10409	5489	163
	2009	6510	3251	101
Gmina miejska				
Łęknica	2005	341	174	197
	2009	142	72	84
Żary	2005	2756	1455	107
	2009	1874	1012	74
Gminy miejsko-wiejskie				
Jasień	2005	1035	541	222
	2009	742	362	160
Lubsko	2005	2731	1363	217
	2009	1673	758	133
Gminy wiejskie				
Brody	2005	584	314	264
	2009	409	176	181
Lipinki Łużyckie	2005	360	190	176
	2009	173	96	82
Przewóz	2005	401	252	200
	2009	216	126	104
Trzebieł	2005	679	352	189
	2009	366	191	99
Tuplice	2005	496	247	234
	2009	342	153	158
Żary	2005	1026	601	140
	2009	573	305	74

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

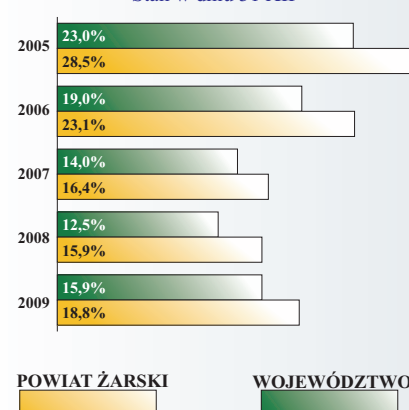

a Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ujęto w grupie pozostałych sekcji. b Ze względu na tajemnicę statystyczną pracujących w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i magazynowanie; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ujęto w grupie pozostałych sekcji.

Sektor usługowy koncentruje 51,3% pracujących w powiecie żarskim, w tym 12,5% przypada na edukację, 9,4% – na handel; naprawę pojazdów samochodowych, a 7,1% – na transport i gospodarkę magazynową. Dalsze 6,6% pracujących wykonuje pracę w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, a 6,5% w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych. W sektorze rolniczym pracuje 1,8% ogółu pracujących w powiecie.

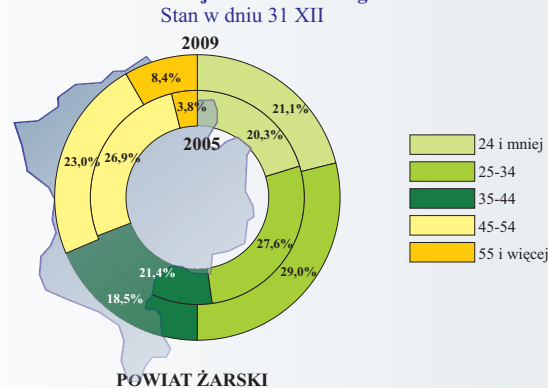
Udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w 2009 r. wyniósł 10,1% (wobec 16,3% w 2005 r.), w tym najniższy był w miejskiej i wiejskiej gminie Żary – po 7,4% w każdej, a najwyższy w gminie Brody – 18,1%. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 18,8% (wobec 28,5% przed czterema laty i 15,9% średnio w województwie), co stawia powiat żarski wśród powiatów o wyższym niż średnio w województwie udziale bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo.

Stopa bezrobocia rejestrowanego Stan w dniu 31 XII

W 2009 r. 81,8% zarejestrowanych w powiecie bezrobotnych stanowiły osoby uprzednio pracujące, w tym 1,8% to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wyższy niż średnio w województwie był udział długotrwale bezrobotnych (39,3% wobec 37,8% przeciętnie w Lubuskim).

Bezrobotni zarejestrowani według wieku Stan w dniu 31 XII

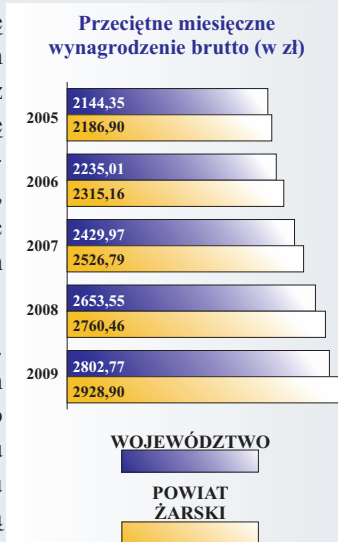

W relacji do 2005 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Zwiększył się natomiast udział osób z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym (21,0% wobec 19,8% w 2005 r.) oraz średnim ogólnokształcącym (9,7% wobec 5,8%).

Osoby w wieku do 25 lat w 2009 r. stanowiły 21,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 20,4% średnio w województwie), natomiast 1,1% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą (wobec 1,3% średnio w Lubuskim). Niższy niż przeciętnie w województwie był udział osób w wieku powyżej 50 roku życia (21,3% wobec 22,9% w województwie).

Żarski jest jednym z dwóch powiatów ziemskich (obok gorzowskiego), w którym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest wyższe niż średnio w województwie (o 4,5%). W 2009 r. wyniosło 2928,90 zł, tj. wzrosło w relacji do 2005 r. o 33,9%. Dla porównania w 2005 r. średnia płaca w powiecie stanowiła 102,0% przeciętnego wynagrodzenia w województwie.

Relatywnie wysokie wynagrodzenia brutto notowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w obsłudze rynku nieruchomości. Zdecydowanie niższe były wynagrodzenia w przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zakwaterowania i gastronomii oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych. W przemyśle, koncentrującym 46,0% zatrudnionych w powiecie, przeciętna płaca wyniosła 2985,17 zł, tj. o 1,9% więcej niż przeciętnie w powiecie i o 6,5% więcej niż średnio w Lubuskim.

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w powiecie żarskim funkcjonowało 30 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 11,5% wszystkich bibliotek w województwie.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami)*	Księgozbiór w woluminach*	Czytelnicy
Powiat żarski	2005 28	385400	19419
	2009 30	407447	17091
Gminy miejskie:			
Łęknica	2005 1	17982	604
	2009 1	18945	502
Żary	2005 4	115091	7365
	2009 4	123009	5480
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	2005 3	21870	1298
	2009 3	23544	1237
w tym miasto	2005 1	15973	1216
	2009 1	17541	1158
Lubsko	2005 6	96135	4890
	2009 6	100471	4589
w tym miasto	2005 3	67387	3769
	2009 3	71083	3522
Gminy wiejskie:			
Brody	2005 2	22889	887
	2009 2	23229	693
Lipinki Łużyckie	2005 1	13270	676
	2009 1	13423	627
Przewóz	2005 1	13110	312
	2009 1	12458	423
Tuplice	2005 1	14005	446
	2009 1	16270	327
Żary	2005 9	71048	2941
	2009 11	76098	3213

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Powiat żarski	2005	385122	19,8
	2009	356492	20,9
Gminy miejskie:			
Łęknica	2005	5750	9,5
	2009	4340	8,7
Żary	2005	120585	16,4
	2009	104640	19,1
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	2005	21823	16,8
	2009	25448	20,6
w tym miasto	2005	19661	16,2
	2009	23791	20,5
Lubsko	2005	125615	25,7
	2009	116747	25,4
w tym miasto	2005	78896	20,9
	2009	74611	21,2
Gminy wiejskie:			
Brody	2005	26260	29,6
	2009	20693	29,9
Lipinki Łużyckie	2005	7695	11,4
	2009	6994	11,2
Przewóz	2005	5280	16,9
	2009	6703	15,9
Tuplice	2005	5332	12,0
	2009	4870	14,9
Żary	2005	66782	22,7
	2009	66057	20,6

W porównaniu z 2005 r. przybyły 2 biblioteki publiczne w gminie wiejskiej Żary, natomiast liczba czytelników bibliotek spadła o 2328, tj. o 12,0%.

Wzrost liczby czytelników odnotowano jedynie w gminach wiejskich Przewóz (o 35,6%) i Żary (o 9,2%). We wszystkich pozostałych gminach powiatu żarskiego odnotowano spadek liczby czytelników, największy wystąpił w gminie Tuplice (o 26,7%) i mieście Żary (25,6%).

Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 7,4% w stosunku do 2005 r. Najwyższy spadek liczby wypożyczeń odnotowano w mieście Łęknica (o 24,5%) i na terenie wiejskim gminy Jasień (o 23,4%), natomiast wzrost wystąpił jedynie w gminie Przewóz (o 27,0%) i mieście Jasień (o 21,0%).

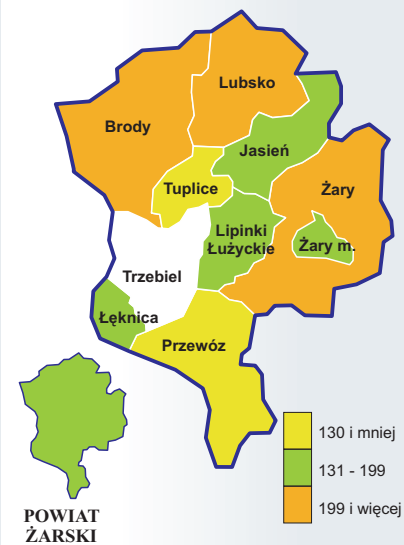
W stosunku do 2005 r. zwiększył się wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika i w 2009 r. osiągnął wartość 20,9 (19,8 w 2005 r.).

Liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w powiecie żarskim w 2009 r. stanowiła 17,4% populacji powiatu (19,6% w 2005 r.) i jest to jeden z wyższych wskaźników w województwie (3 lokata).

Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność kin.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w powiecie żarskim funkcjonowało 1 kino stałe w mieście Żary. Podobnie jak w 2005 r. do dyspozycji widzów pozostawały 334 miejsca na widowni, z których w ciągu 2009 r. skorzystało 9599 widzów, tj. o 51,0% więcej niż w 2005 r.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w 2009 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat żarski	2005	5	809	151562
	2009	5	797	145610
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	1	171	12430
Żary	2005	2	270	65966
	2009	3	292	77254
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005	1	10	700
	2009	1	22	970
w tym miasto	2005	1	10	700
	2009	1	22	970
Lubsko	2005	1	358	72466
	2009	1	483	67386
w tym miasto	2005	1	358	72466
	2009	1	483	67386

a Stan w dniu 31 XII.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2005 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu żarskiego instytucje spadła o 12, tj. o 1,5%.

Większość różnorodnych imprez zorganizowanych było w mieście Lubsko 60,6% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w mieście Żary – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 265 osób. Analogiczny wskaźnik dla powiatu żarskiego wyniósł w 2009 r. 183 osoby i był niższy o 2,1% w porównaniu z 2005 r.

Bogactwem powiatu żarskiego są lasy zajmujące przeszło połowę całej powierzchni, które wraz z Parkiem Mużakowskim stanowią doskonałą bazą dla rozwoju turystyki.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żarski	2005	17	16	705	605
	2009	18	17	803	703
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	1	1	60	60
	2009	1	1	50	50
Żary	2005	4	4	241	241
	2009	7	7	340	340
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	1	1	49	49
	2009	1	1	51	51
w tym miasto	2005	1	1	49	49
	2009	1	1	51	51
Lubsko	2005	6	6	123	123
	2009	4	4	103	103
w tym miasto	2005	6	6	123	123
	2009	4	4	103	103
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	2	1	148	48
	2009	1	-	100	-
Trzebień	2005	1	1	18	18
	2009	1	1	43	43
Tuplice	2009	1	1	50	50
Żary	2005	2	2	66	66
	2009	2	2	66	66

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach powiatu żarskiego funkcjonowało 18 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. 5,9% wszystkich obiektów w województwie.

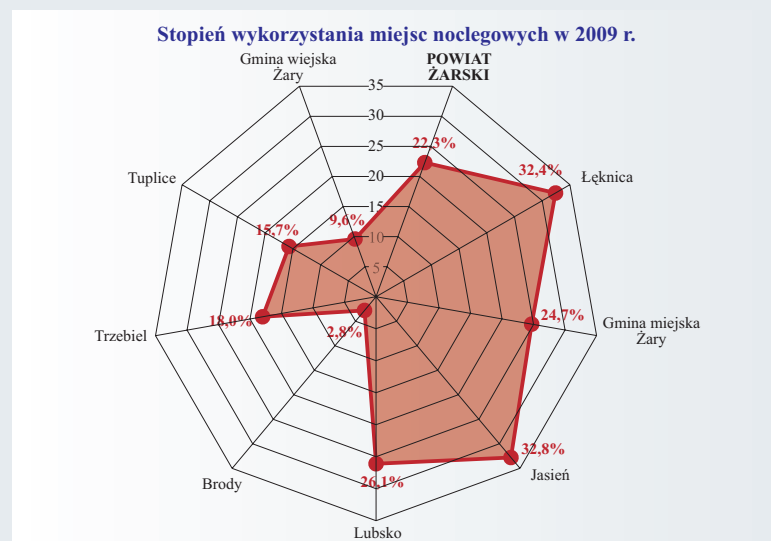
Bazę noclegową powiatu żarskiego tworzyło 16 obiektów hotelowych (10 innych obiektów hotelowych oraz 6 hoteli) i 2 pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania (1 ośrodek szkoleniowo - wypoczynkowy oraz 1 pole biwakowe). Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie miasta Żary 38,9% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żarski	2005	29654	9457	53029	13886
	2009	39535	9753	55493	15005
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	5094	2749	5094	2749
	2009	5950	3299	6155	3311
Żary	2005	13380	4655	25807	8207
	2009	17480	3801	27466	7465
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	1499	64	5839	204
	2009	1872	48	4365	528
Lubsko	2005	3562	405	7537	577
	2009	6566	335	9085	1017
w tym miasto	2005	3562	405	7537	577
	2009	6566	335	9085	1017
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	486	3	1179	3
	2009	99	-	349	-
Trzebiel	2005	2794	1197	3204	1207
	2009	2842	815	2879	815
Tuplice	2009	2814	1060	2871	1063
Żary	2005	2805	384	4033	939
	2009	1912	395	2323	806

Do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 803 miejsc noclegowych, tj. o 13,9% więcej niż w 2005 r. Miejsca całoroczne stanowiły 87,5% wszystkich miejsc noclegowych.

Rozmieszczenie bazy noclegowej w powiecie żarskim jest nierównomierne. Największe skupisko miejsc noclegowych występowało w mieście Żary - na 1 km² przypadało 10,3 miejsc, natomiast najniższą gęstością miejsc charakteryzowały się gminy wiejskie Żary (0,2) i Trzebiel (0,3). W powiecie żarskim w 2009 r. na 1 km² przypadało jedynie 0,6 miejsc noclegowych.

W 2009 r. z żarskich obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 39,5 tys. turystów, w tym 24,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 33,3%, w tym o 3,1% turystów zagranicznych. Najwyższy wzrost liczby turystów korzystających z noclegów odnotowano w mieście Lubsko (o 84,3%). Spadek wystąpił jedynie w gminach wiejskich Brody (o 79,6%) i Żary (o 31,8%).

Podobnie jak w 2005 r. najczęściej turystów wybierało nocleg w obiektach noclegowych w mieście Żary, gdzie z noclegu skorzystało 44,2% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat. Również najczęściej turystów zagranicznych (39,0%) skorzystała z noclegu właśnie w tym mieście.

Wzrost liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował wzrost liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żarskim wzrosła o 2,5 tys., tj. o 4,6%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,1 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2009 r. wynosił 27,0%, tj. o 0,8 pkt proc. więcej niż w 2005 r.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających powiat żarski w 2009 r. wyniosła 1,4 dni i zmalała nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,4 dni. Analogiczny wskaźnik dla turystów zagranicznych wyniósł 1,5 dni i był identyczny jak w 2005 r. Najdłuższy czas pobytu charakteryzował gminę Brody, w której wyniósł 3,5 dni.

O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Jasień (32,8%) i Łęknica (32,4%), a najniższy w gminach wiejskich Brody (2,8%) i Żary (9,6%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie żarskim w 2009 r. kształtował się na poziomie 22,3% i był niższy o 0,5 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie żarskim funkcjonowało 41 placówek wychowania przedszkolnego, co stanowiło 8,9% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 4 (o 10,8%) – w gminie miejskiej i wiejskiej Żary (odpowiednio o 1 i 3).

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2009/2010 działało w gminie miejskiej (8) i wiejskiej Żary (12). W mieście Żary wszystkie placówki to przedszkola, do których uczęszcza 1,1 tys. dzieci (średnio na 1 przedszkole przypada 143 dzieci). Natomiast placówki zlokalizowane w gminie, to funkcjonujące przy szkołach podstawowych oddziały przedszkolne, w których opieką przedszkolną objętych było łącznie 209 dzieci. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat skolaryzacją przedszkolną w powiecie objętych było 670 dzieci.

Przedszkola stanowiły 46,3% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 109 miejsc. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 liczba przedszkoli wzrosła z 18 do 19 (o 1 więcej w gminie miejskiej Żary). Najwięcej przedszkoli działało w Żarach (8). Oferowały one łącznie połowę (50,2%) wszystkich miejsc w przedszkolach.

W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2538 dzieci, tj. o 13,7% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 82,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (o 3,0 pkt proc. mniej niż w roku szkolnym 2005/2006). Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 62 dzieci.

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Powiat żarski	2005/06	37	18	1915
	2009/10	41	19	2078
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005/06	1	1	100
	2009/10	1	1	100
Żary	2005/06	7	7	862
	2009/10	8	8	1043
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005/06	3	1	150
	2009/10	3	1	150
w tym miasto	2005/06	1	1	150
	2009/10	1	1	150
Lubsko	2005/06	7	4	385
	2009/10	7	4	386
w tym miasto	2005/06	5	4	385
	2009/10	5	4	386
Gminy wiejskie:				
Brody	2005/06	1	1	99
	2009/10	1	1	100
Lipinki Łużyckie	2005/06	1	1	120
	2009/10	1	1	100
Przewóz	2005/06	3	1	60
	2009/10	3	1	50
Trzebieł	2005/06	4	1	74
	2009/10	4	1	74
Tuplice	2005/06	1	1	65
	2009/10	1	1	75
Żary	2005/06	9	-	-
	2009/10	12	-	-

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Powiat żarski	2005/06	2232	1908	1053
	2009/10	2538	2095	857
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005/06	95	95	34
	2009/10	92	92	20
Żary	2005/06	967	967	424
	2009/10	1145	1145	343
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005/06	149	112	81
	2009/10	168	143	79
w tym miasto	2005/06	112	112	53
	2009/10	143	143	54
Lubsko	2005/06	498	403	196
	2009/10	494	384	162
w tym miasto	2005/06	450	403	176
	2009/10	434	384	139
Gminy wiejskie:				
Brody	2005/06	84	84	33
	2009/10	104	104	21
Lipinki Łużyckie	2005/06	70	70	46
	2009/10	48	48	20
Przewóz	2005/06	67	51	37
	2009/10	87	42	39
Trzebieł	2005/06	134	62	76
	2009/10	119	65	53
Tuplice	2005/06	64	64	26
	2009/10	72	72	31
Żary	2005/06	104	-	100
	2009/10	209	-	83

W powiecie żarskim w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało 39 szkół podstawowych. W porównaniu do roku 2005/2006 liczba szkół ogółem nie zmieniła się, przy czym na poziomie gmin odnotowano – o 1 placówkę więcej w mieście Lubsko i 1 mniej w gminie Żary. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej i wiejskiej Żary (odpowiednio 10 i 8).

Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 6,0 tys. dzieci, tj. 10,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 17,4%.

Największy spadek liczby uczniów odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Jasień (o 25,9%) oraz gminach wiejskich: Żary (o 23,7%), Brody i Tuplice (po 22,0%). Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 16,4% w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w powiecie przypadają 155 uczniów.

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowały 24 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 przybyły 3 – w miastach Żary (1) i Lubsko (2).

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żarski	2005/06	39	7307	1345
	2009/10	39	6034	1125
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005/06	1	240	43
	2009/10	1	187	40
Żary	2005/06	10	2728	503
	2009/10	10	2352	428
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005/06	3	544	100
	2009/10	3	403	76
w tym miasto	2005/06	1	358	64
	2009/10	1	267	55
Lubsko	2005/06	6	1459	285
	2009/10	7	1245	231
w tym miasto	2005/06	4	1249	256
	2009/10	5	1081	199
Gminy wiejskie:				
Brody	2005/06	1	296	51
	2009/10	1	231	48
Lipinki Łużyckie	2005/06	1	230	45
	2009/10	1	185	35
Przewóz	2005/06	3	273	49
	2009/10	3	226	48
Trzebień	2005/06	4	441	79
	2009/10	4	364	64
Tuplice	2005/06	1	266	50
	2009/10	1	208	38
Żary	2005/06	9	830	140
	2009/10	8	633	117

a Z poprzedniego roku szkolnego.

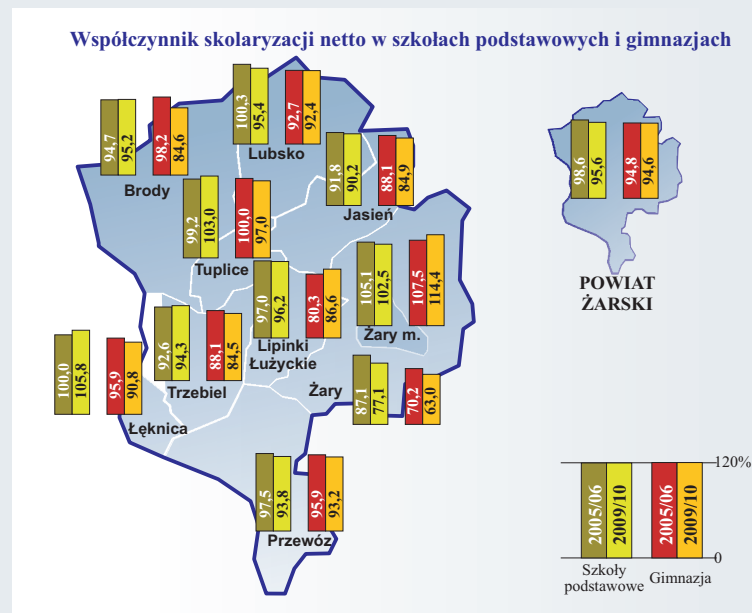

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żarski	2005/06	21	4323	1459
	2009/10	24	3767	1254
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005/06	1	145	49
	2009/10	1	99	27
Żary	2005/06	8	1775	616
	2009/10	9	1585	539
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005/06	1	294	92
	2009/10	1	253	80
w tym miasto	2005/06	1	294	92
	2009/10	1	253	80
Lubsko	2005/06	3	846	254
	2009/10	5	801	248
w tym miasto	2005/06	3	846	254
	2009/10	5	801	248
Gminy wiejskie:				
Brody	2005/06	1	169	49
	2009/10	1	131	49
Lipinki Łużyckie	2005/06	1	126	56
	2009/10	1	113	34
Przewóz	2005/06	1	167	70
	2009/10	1	137	42
Trzebień	2005/06	1	236	74
	2009/10	1	203	78
Tuplice	2005/06	1	164	67
	2009/10	1	134	42
Żary	2005/06	3	401	132
	2009/10	3	311	115

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W gimnazjach kształciło się 3,8 tys. uczniów, co stanowiło 10,5% ogółu gimnazjalistów w województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (w odniesieniu do roku 2004/2005) odpowiednio o 12,9% i 14,1%.

Niemal o 1/3 (31,7%) zmniejszyła się liczba uczniów gimnazjów w mieście Łęknica. Wyższy spadek obserwowano także w gminach wiejskich Brody i Żary (po 22,5%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 157 uczniów.

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. Średnio w powiecie żarskim stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku wynosił 95,6% i był o 3,0 pkt proc. niższy niż w roku szkolnym 2005/2006.

Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie 94,6% i był nieznacznie (o 0,2 pkt proc.) niższy niż pięć lat wcześniej.

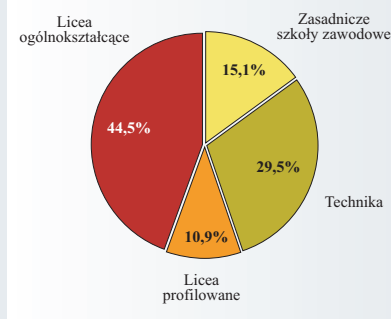
Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w powiecie żarskim pozostawało 31 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 4375 uczniów.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu żarskiego tworzyły 9 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 12 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi), 7 liceów ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 3 licea profilowane.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 1975 osób

(1902 osoby w roku 2005/2006), tj. 45,2% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. Licea ogólnokształcące wybrało 36,2% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 17,3%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 1,3% młodzieży (wobec 18,1% w roku 2005/2006).

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 w powiecie żarskim wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o niemal 3 (74,3%) wyższa niż pięć lat wcześniej

W roku szkolnym 2009/2010 w powiecie funkcjonowało 9 szkół policealnych, w których kształciło się 211 osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach powiatu żarskiego było 415,4 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, w tym 367,6 km miało nawierzchnię ulepszoną. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 29,8 km dróg powiatowych. Wskaźnik ten był wyższy od przeciętnego wojewódzkiego o 4,9 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km), co dało drugą lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Drogi o charakterze gminnym miały długość 381,2 km, a o nawierzchni ulepszonej było 273,1 km. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł 27,4, (16,1 dla województwa). Była to pierwsza lokata wśród powiatów.

W posiadaniu mieszkańców powiatu w końcu 2009 r. było 46921 samochodów osobowych. W porównaniu do 2005 r. w powiecie żarskim liczba samochodów osobowych wzrosła najmniej w województwie. Wzrost wyniósł 17,3%, tj. o 11,8 pkt. proc. mniej od przeciętnej wojewódzkiej. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadały 473 samochody osobowe, tj. o 17,1% więcej niż w 2005 r. Wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętna w województwie o 6,6%.

W końcu 2009 r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 6013 samochodów ciężarowych, tj. o 13,2% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 65 pojazdów, tj. o 4 mniej niż średnio województwie. Wśród powiatów ziemskich była to siódma lokata.

Pojazdy samochodowe zarejestrowane

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe	2005	40,0	404
	2009	46,9	473
Samochody ciężarowe	2005	5,3	53
	2009	6,0	65
Motocykle	2005	3,0	30
	2009	3,4	35

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 3438, tj. o 13,3% więcej w relacji do 2005 r. Ich liczba była najwyższa wśród lubuskich powiatów. Na 1000 mieszkańców było ich 35, tj. o 10,9% więcej niż województwie, co stawia powiat na 6 lokacie w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie żarskim wynosiła 755,6 km, w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 3,0%. Największy przyrost długości sieci nastąpił w gminie miejsko-wiejskiej Jasień o 18,7 % i gminie wiejskiej Żary o 18,3%. Na 100 km² powierzchni powiatu w 2009 r. przypadało 54,3 km sieci wodociągowej, tj. o 23,7% więcej niż średnio w województwie i o 3,2% więcej niż przed czterema laty. Gminy o najwyższej gęstości wodociągowej to: miejskie Żary 424,3 km i Łęknica 84,0 km oraz gmina wiejska Tuplice 87,8 km na 100 km².

W 2009r. 88,5% ogółu mieszkańców powiatu korzystało z sieci wodociągowej, a w 2005 r. było to 88,0% ogółu ludności. Widoczny jest różnicowany dostęp do wodociągu ludności w miastach i na wsi, odpowiednio 96,2% i 76,4% ogółu.

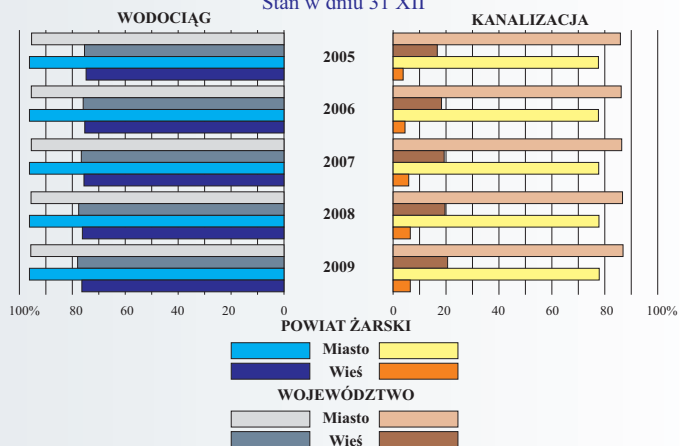
Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³ a
		w km	na 100 km ²		
Powiat żarski	2005	733,4	52,6	88,0	30,6
	2009	755,6	54,3	88,5	28,3
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	13,4	81,7	95,8	34,1
	2009	13,8	84,0	96,2	35,0
Żary	2005	135,1	406,4	95,2	33,3
	2009	142,1	424,3	95,2	30,8
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	49,2	38,7	84,0	27,2
	2009	58,4	46,1	85,0	25,6
w tym miasto	2005	13,5	442,6	99,4	35,3
	2009	13,5	281,8	99,4	31,2
Lubsko	2005	109,0	59,7	89,9	31,9
	2009	80,5	44,1	90,6	27,1
w tym miasto	2005	42,2	336,0	98,0	35,4
	2009	42,2	337,3	98,0	28,2
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	33,0	13,7	73,8	22,2
	2009	36,0	15,0	74,0	20,9
Lipinki Łużyckie	2005	39,2	44,3	68,3	20,3
	2009	42,8	48,3	70,7	22,3
Przewóz	2005	84,3	47,3	80,3	30,3
	2009	84,3	47,3	82,3	25,3
Trzebień	2005	63,6	38,2	73,5	25,4
	2009	63,9	38,4	74,3	26,5
Tuplice	2005	57,7	87,6	94,4	48,7
	2009	57,7	87,8	94,5	34,2
Żary	2005	148,9	50,6	78,7	23,6
	2009	176,1	60,0	79,9	26,0

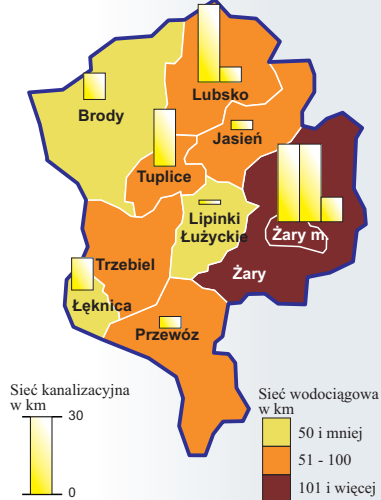
a W ciągu roku.

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności Stan w dniu 31 XII

W 2009 r. do gospodarstw domowych powiatu dostarczono 2785 dam³ wody, tj. o 8,1% mniej niż w 2005 r. Przeciętnie każdy mieszkaniec zużył 28,3m³ wody, tj. o 7,5% mniej niż przed czterema laty. Największe zmniejszenie zużycia wody wystąpiło wśród mieszkańców gminy Tuplice o 29,8% i Przewóz 16,5%. Najwięcej wzrosło zużycie wody wśród mieszkańców gminy wiejskiej Żary o 10,2% i Lipinki Łużyckie o 9,9%.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r. Stan w dniu 31 XII

W końcu 2009 r. w gminach powiatu żarskiego długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 169,6 km, co stanowiło 6,6% sieci w województwie.

Sieć kanalizacyjna Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a	
	w km	na 100 km ²			
Powiat żarski	2005	121,7	8,7	49,2	2215,4
	2009	169,6	12,2	50,2	2028,6
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	12,1	73,8	88,1	93,0
	2009	12,4	75,5	89,0	96,7
Żary	2005	68,3	205,5	82,6	1490,4
	2009	79,5	237,4	82,9	1310,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	3,0	2,4	18,0	43,1
	2009	3,6	2,8	18,0	63,7
w tym miasto	2005	3,0	98,4	29,1	43,1
	2009	3,6	75,2	29,3	63,7
Lubsko	2005	28,7	15,7	58,8	541,1
	2009	35,8	19,6	58,7	463,8
w tym miasto	2005	28,7	228,5	77,1	541,1
	2009	35,8	286,2	77,2	463,8
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	0,3	0,1	12,7	5,8
	2009	10,2	4,2	28,0	27,0
Lipinki Łużyckie	2005	1,6	1,8	3,5	6,8
	2009	1,6	1,8	3,5	12,0
Przewóz	2005	7,0	3,9	13,3	19,2
	2009	4,5	2,5	13,3	10,2
Tuplice	2005	0,7	1,1	13,7	16,0
	2009	22,0	33,5	29,2	45,0

a W ciągu roku.

Najdłuższa była w gminie miejskiej Żary 79,5 km. Jej długość stanowiła prawie połowę długości sieci znajdującej się na terenie powiatu. Gminy wiejskie Trzebiel i Żary nie posiadały sieci kanalizacyjnej. W 2009 r. użytkownicy odprowadzili do sieci kanalizacyjnej łącznie 2028,6 dam^3 ścieków, tj. 6,8% ścieków odprowadzonych w województwie.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km^2 wyniosła na terenie powiatu 12,2 km, tj. 33,3% mniej niż przeciętnie w województwie. Wskaźnik ten był jednym z niższych wśród powiatów województwa, 9 lokata wśród ziemskich powiatów (spośród 12). Najbardziej zagęszczona sieć kanalizacyjna była na terenach gmin miejskich Żary i Łęknica odpowiednio 237,4 i 75,5 km na 100 km^2 .

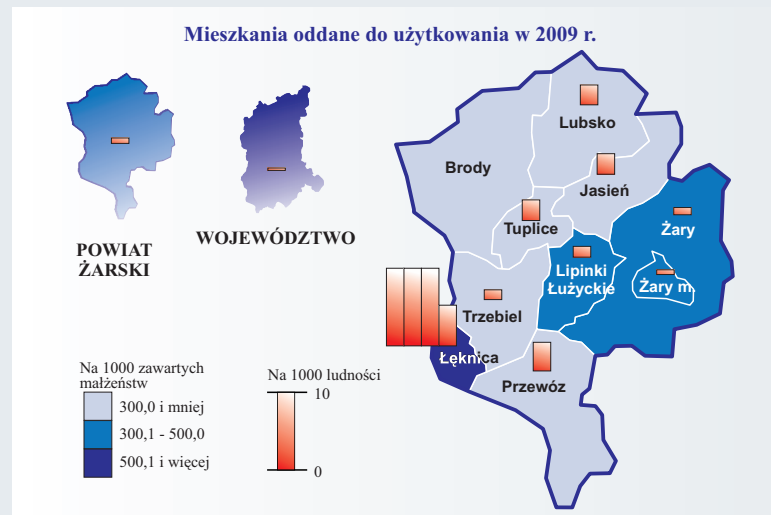
Jedynie 50,2% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Jest to jedna z mniejszych dostępności do kanalizacji wśród lubuskich powiatów. W województwie w 2009 r. wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 62,8% ogółu ludności.

W 2009 r. w gospodarstwach domowych powiatu żarskiego 33,3 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 68,6 $\text{GW}\cdot\text{h}$ energii, tj. o 4,4% więcej niż w 2005 r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 2058 $\text{kW}\cdot\text{h}$, czyli o 2,0% więcej w porównaniu do 2005 r. Przeciętne zużycie na 1 odbiorcę w powiecie było na poziomie przeciętnego zużycia na 1 odbiorcę w województwie. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 696,8 $\text{kW}\cdot\text{h}$, czyli o 3,8% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych miała długość 196,7 km, tj. o 10,1% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 3706, tj. o 9,4%. W powiecie żarskim z sieci gazowej korzystało 18515 odbiorców, tj. o 2,0% więcej w stosunku do 2005 r.

Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 658,5 m^3 gazu, tj. o 2,7% mniej niż przeciętna w województwie. W stosunku do zużycia gazu w 2005 r. nastąpił spadek o 3,9%.

Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km^2 w powiecie wyniosła 10,4 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 13,0%. Wskaźnik ten był niższy niż w województwie o 44,4%. Dostępność do

sieci gazowej jest zdecydowanie wyższa w miastach niż na terenach wiejskich, wyniosła ona odpowiednio 210,8 i 0,2 km na 100 km^2 .

W 2009 r. na terenie powiatu żarskiego oddano do użytkowania 261 mieszkań, tj. o 50,9% więcej niż w poprzednim roku i o 29,9% więcej w porównaniu do 2005 r. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w 2009 r. stanowiły 7% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w województwie. W gminach powiatu dominuje budownictwo inwestorów indywidualnych.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw była dla powiatu mniej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w powiecie wskaźnik wyniósł 413,6, wobec 562,9 w województwie.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
					w m ²
Powiat żarski	2005	201	962	21655	107,7
	2009	261	1246	24000	92,0
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	2	10	308	154,0
	2009	90	391	4919	54,7
Żary	2005	113	447	9715	86,0
	2009	103	469	10246	99,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	4	24	489	122,3
	2009	5	26	587	117,4
w tym miasto	2005	4	24	489	122,3
	2009	5	26	587	117,4
Lubsko	2005	26	155	3318	127,6
	2009	18	95	1989	110,5
w tym miasto	2005	25	150	3211	128,4
	2009	15	81	1678	111,9
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	3	10	206	68,7
Lipinki Łużyckie	2005	3	20	399	133,0
	2009	4	23	603	150,8
Przewóz	2005	3	18	481	160,3
	2009	1	7	182	182,0
Trzebiel	2005	10	57	1271	127,1
	2009	8	53	1034	129,3
Tuplice	2005	2	12	290	145,0
	2009	2	9	286	143,0
Żary	2005	35	209	5178	147,9
	2009	30	173	4154	138,5

Podobnie mniej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla powiatu w 2009 r. wyniosła ona 2,65, tj. o 28,2% mniej niż dla województwa.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w powiecie w kolejnych latach była mniejsza od przeciętnej w województwie i wyniosła w 2009 r. 92,0 m², tj. o 7,1% mniej. Największe mieszkania powstały w gminie Przewóz 182,0 m² i Lipinki Łużyckie 150,8 m², najmniejsze w miejskich gminach Łęknica 54,7 m² i Żary 99,5 m².

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. składało się przeciętnie z 4,8 izb. Było to o 11,6% więcej niż w przeciętnym mieszkaniu w województwie. Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat. W gminie Przewóz i Trzebiel mieszkania miały największą przeciętną liczbę izb, odpowiednio 7,0 i 6,6 izb w mieszkaniu. Najmniej izb było w mieszkaniach gminy Łęknica (4,3 izby). Przeciętna izba miała 19,3 m² powierzchni użytkowej, tj. o 15,4% mniej niż w województwie. Największą przeciętną powierzchnię miały izby mieszkań w gminie Tuplice 31,8 m² i Lipinki Łużyckie 26,2 m².

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych gmin powiatu żarskiego było 33,3 tys. mieszkań, tj. 9,6% ogółu zasobów województwa. Przyrost w stosunku do 2005 r. był w powiecie niższy niż w województwie i wyniósł 2,3%, wobec 4,1%.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie wyniosła w 2009 r. 69,8 m² i była ona porównywalna do przeciętnej powierzchni użytkowej w mieszkaniach w województwie (69,7 m²). Największe mieszkania były w gminach wiejskich Żary 86,1 m² i Lipinki Łużyckie 80,7 m², a najmniejsze w gminach miejskich Łęknica 63,9 m² i Żary 64,6 m².

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

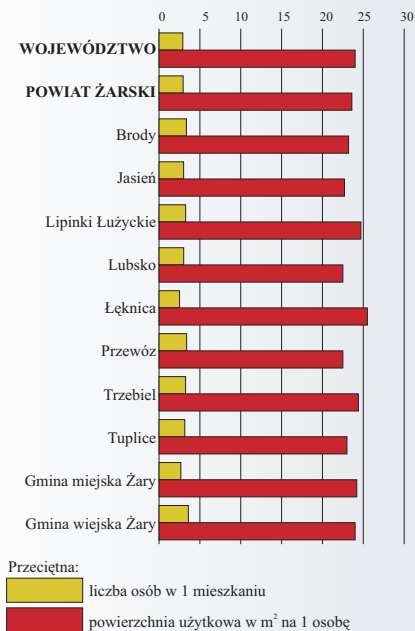
WYSZCZEGÓLNIENIE		Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
Powiat żarski	2005	32544	2244,7	69,0	3,83
	2009	33305	2326,0	69,8	3,85
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	905	58,9	65,1	3,64
	2009	1003	64,1	63,9	3,69
Żary	2005	14087	896,8	63,7	3,60
	2009	14475	935,1	64,6	3,62
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	2355	159,8	67,8	3,81
	2009	2372	162,3	68,4	3,83
w tym miasto	2005	1549	95,2	61,5	3,56
	2009	1565	97,4	62,2	3,58
Lubsko	2005	6324	426,1	67,4	3,71
	2009	6393	434,4	68,0	3,73
w tym miasto	2005	4965	318,9	64,2	3,61
	2009	5022	325,6	64,8	3,62
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	1033	80,4	77,8	4,17
	2009	1034	80,5	77,8	4,17
Lipinki Łużyckie	2005	966	76,8	79,5	4,26
	2009	983	79,4	80,7	4,29
Przewóz	2005	957	72,4	75,6	4,25
	2009	962	73,1	76,0	4,26
Trzebień	2005	1748	136,9	78,3	4,29
	2009	1772	140,4	79,2	4,32
Tuplice	2005	1032	73,7	71,4	4,19
	2009	1043	75,4	72,3	4,21
Żary	2005	3137	263,1	83,9	4,39
	2009	3268	281,4	86,1	4,44

W każdym mieszkaniu znajdowała się większa niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,85 w powiecie, wobec 3,80 w województwie. Mieszkania gmin wiejskich Żary i Trzebień miały największą przeciętną liczbę izb, odpowiednio 4,44 i 4,32.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie powiatu żarskiego zamieszkiwała większa niż w województwie liczba osób, tj. 2,95 osób w powiecie, wobec 2,91 osób w województwie. Najwięcej osób w mieszkaniu było w gminie wiejskiej Żary 3,59, a najmniej w gminie miejskiej Łęknica 2,51.

Każdy mieszkaniec miał do swojej dyspozycji 23,6 m² powierzchni użytkowej mieszkania, wielkość ta była o 1,7% mniejsza niż w województwie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 osobę przypadała na mieszkańca gminy miejskiej Łęknica 25,5 m² i gminy wiejskiej Lipinki Łużyckie 24,7 m². Najmniejsza powierzchnia była w gminie Lubsko i Przewóz, po 22,5 m².

Zasoby mieszkaniowe w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

FINANSE PUBLICZNE

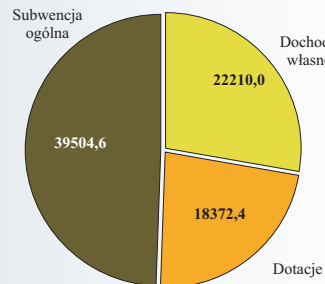
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat żarski	2005	67229,4	679,22	65772,5	664,50
	2009	80087,0	814,12	86319,8	877,47
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy razem	2005	188759,6	1907,03	191694,1	1936,68
	2009	250635,1	2547,80	263811,0	2681,74
Gminy miejskie:					
Łęknica	2005	10445,2	3980,63	9536,2	3634,23
	2009	10621,6	4158,80	9695,6	3796,25
Żary	2005	71117,1	1824,50	75773,9	1943,97
	2009	91942,5	2375,16	95648,1	2470,89
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	2005	14004,6	1906,68	13315,1	1812,81
	2009	16135,9	2251,42	16697,4	2329,76
Lubsko	2005	31443,0	1621,61	31517,5	1625,45
	2009	53003,7	2747,30	63110,3	3271,15
Gminy wiejskie:					
Brody	2005	6509,0	1866,66	6340,1	1818,20
	2009	8729,5	2518,61	8698,2	2509,58
Lipinki Łużyckie	2005	8747,6	2692,41	8859,5	2726,84
	2009	8035,3	2525,22	8165,3	2566,10
Przewóz	2005	8452,1	2565,91	8342,6	2532,66
	2009	9882,0	3040,61	10160,0	3126,15
Trzebiel	2005	11364,6	1958,73	11157,4	1923,03
	2009	14130,8	2450,28	13093,5	2270,42
Tuplice	2005	6278,1	1907,08	6624,2	2012,23
	2009	8315,4	2537,49	8162,7	2490,90
Żary	2005	20398,3	1770,84	20227,6	1756,02
	2009	29838,5	2548,78	30379,9	2595,02

W 2009 r. dochody budżetu powiatu żarskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku o 12,6% przy wzroście wydatków o 16,0%. Podobnie jak w poprzednich latach saldo dochodów i wydatków w 2009 r. było ujemne, jednak na niższym niż w latach 2006-2008 poziomie, tj. minus 6,2 mln zł.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu powiatu żarskiego są o 7,2% niższe niż przeciętnie w powiatach ziemskich. Środki własne zapewniały 27,7% wpływów budżetu (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich), co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 225,77 zł, tj. o 1,2% mniej niż przeciętnie w powiatach ziemskich.

Dochody budżetu powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

W ramach dochodów własnych 14,2% dochodów budżetu powiatu stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych dochody z majątku.

Dalsze 22,9% wpływów budżetu zapewniły dotacje, w tym 18,7% dotacje celowe, a 4,2% - dotacje rozwojowe.

Pozostałe 49,3% dochodów budżetu stanowiła subwencja ogólna, z której 84,9% przypadało na część oświatową.

W 2009 r. do budżetu powiatu żarskiego wpłynęło 3,6 mln zł z budżetu Unii Europejskiej, co stanowiło 4,6% ogółu dochodów powiatu (wobec 0,4% w 2008 r., 2,8% w 2007 r. i 4,8% w 2006 r.), przy czym 69,3% tych środków miało charakter inwestycyjny.

Powiat żarski miał najwyższy wśród powiatów lubuskich udział wydatków bieżących w ogóle wydatków budżetu – na poziomie 91,0% (tj. 78,5 mln zł). W ramach wydatków bieżących 77,4% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 46,5% – na wynagrodzenia.

Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 46,2% środków wydatkowanych z budżetu powiatu, a kwotowo było to o 24,2% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 7,5 mln zł, tj. 8,7% wydatków budżetu, przeznaczono na wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym. Było to o 14,0 pkt. proc. mniej niż średnio w lubuskich powiatach ziemskich. W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wydatki inwestycyjne wyniosły 76,31 zł, tj. o 23,1% więcej niż przed czterema laty.

W 2009 r. budżety gmin powiatu żarskiego zamknęły się deficytem na poziomie 13,2 mln zł. W największym stopniu wydatki przekroczyły dochody budżetu gminy Lubsko (osiągając saldo na poziomie minus 10,1 mln zł).

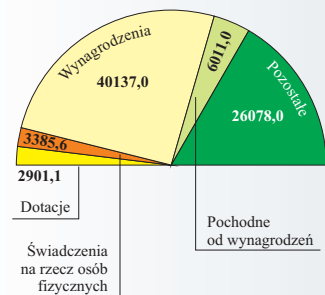
Dochody budżetów gmin zbiorczo były wyższe w relacji do 2005 r. o 32,8%, przy wzroście wydatków o 37,6%. W ciągu 4 lat najbardziej znacząco wzrosły dochody budżetu

gminy Lubsko (o 68,6%) oraz gminy wiejskiej Żary (o 46,3%).

W 2009 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe dochody uzyskała gmina miejska Łęknica (o 63,2% wyższe niż średnio w gminach powiatu żarskiego) oraz gmina Przewóz (19,3% powyżej średniej w powiecie). Najmniejszy dochód na 1 mieszkańca notowano w gminie Jasień (o 11,6% niższy niż średnio w budżetach gmin powiatu żarskiego).

W 2009 r. gminy powiatu żarskiego pozyskały z budżetu Unii Europejskiej łącznie ponad 10,8 mln zł, co stanowiło łącznie 4,3% ogółu dochodów budżetów gmin. W 2009 r. najwięcej środków zasililo budżet gminy Lubsko (ponad 7,9 mln zł, co stanowiło 14,9% dochodów budżetu gminy).

Wydatki bieżące budżetu powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

Dochody budżetów gmin powiatu według rodzajów (w % dochodów ogółem)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
Gminy razem	2005	50,3	19,4	30,3
	2009	47,0	23,5	29,5
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	70,9	9,3	19,8
	2009	61,4	13,6	25,0
Żary	2005	62,9	17,1	20,0
	2009	63,2	17,9	18,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2005	41,2	21,4	37,4
	2009	37,7	24,0	38,3
Lubsko	2005	39,1	23,2	37,7
	2009	31,2	38,2	30,6
Gminy wiejskie:				
Brody	2005	38,0	21,9	40,2
	2009	34,1	24,6	41,3
Lipinki Łużyckie	2005	32,5	36,4	31,2
	2009	30,0	26,4	43,6
Przewóz	2005	51,2	17,3	31,6
	2009	47,9	24,2	27,9
Trzebień	2005	39,6	18,9	41,5
	2009	33,1	22,8	44,1
Tuplice	2005	32,6	22,3	45,1
	2009	32,4	20,7	46,9
Żary	2005	42,3	17,9	39,8
	2009	44,0	17,6	38,4

Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w relacji do 2005 r. o 38,5%. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na 1 mieszkańca w gminie Lubsko (o 101,2%) oraz w gminie wiejskiej Żary (o 47,8%).

Najwięcej wydatków w przeliczeniu na mieszkańca poniosła gmina Łęknica (o 41,6% więcej niż średnio w powiecie), gmina Lubsko (o 22,0% powyżej średniej wartości w gminach powiatu) oraz gmina Przewóz (16,6% powyżej przeciętnej w powiecie).

Środki z budżetu Unii Europejskiej według gmin

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Gminy razem	2006	9156,3	4,2	8948,9
	2007	4522,7	1,9	3959,1
	2008	2688,6	1,1	1342,6
	2009	10820,3	4,3	9373,0
Gminy miejskie:				
Łęknica	2007	3745,4	26,9	3605,4
	2008	954,3	8,5	863,3
	2009	80,0	0,8	-
Żary	2006	8112,6	9,3	8078,2
	2008	845,3	0,9	479,3
	2009	292,3	0,3	-
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2006	178,8	1,2	178,8
	2008	54,5	0,3	-
	2009	151,6	0,9	-
Lubsko	2006	65,9	0,2	65,9
	2007	298,1	0,8	152,3
	2008	397,8	0,9	-
2009	7905,1	14,9	7380,8	
Gminy wiejskie:				
Brody	2007	134,9	1,5	-
	2008	52,2	0,6	-
	2009	74,0	0,8	-
Lipinki Łużyckie	2006	228,1	3,4	223,0
	2007	56,7	0,8	56,7
	2009	524,6	6,5	424,3
Przewóz	2006	5,4	0,1	-
	2007	180,8	2,2	144,7
	2008	40,1	0,5	-
	2009	3,9	0,0	-
Trzebieł	2006	455,6	3,9	402,9
	2007	34,8	0,3	-
	2008	110,3	0,8	-
	2009	50,1	0,4	-
Tuplice	2007	5,3	0,1	-
	2008	52,2	0,7	-
	2009	63,0	0,8	-
Żary	2006	110,0	0,5	-
	2007	66,6	0,2	-
	2008	182,0	0,6	-
	2009	1675,7	5,6	1567,9

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie żarskim zarejestrowanych było 9006 podmiotów gospodarki narodowej, tj. 8,9% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 966, tj. o 9,7%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat żarski	2005	9972	726	9246
	2009	9006	590	8416
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	468	11	457
	2009	470	22	448
Żary	2005	4959	399	4560
	2009	4503	259	4244
Gminy miejsko - wiejskie:				
Jasień	2005	518	15	503
	2009	545	47	498
w tym miasto	2005	391	13	378
	2009	412	45	367
Lubsko	2005	1752	230	1522
	2009	1575	193	1382
w tym miasto	2005	1545	225	1320
	2009	1381	192	1189
Gminy wiejskie:				
Brody	2005	218	10	208
	2009	186	10	176
Lipinki Łużyckie	2005	221	10	211
	2009	206	8	198
Przewóz	2005	290	16	274
	2009	242	16	226
Trzebieł	2005	430	12	418
	2009	365	12	344
Tuplice	2005	297	10	287
	2009	219	10	209
Żary	2005	819	13	806
	2009	704	13	691

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Powiat żagański	2005	518	278	7536
	2009	572	300	6337
Gminy miejskie:				
Łęknica	2005	81	70	342
	2009	87	73	303
Żary	2005	236	93	3669
	2009	268	100	3136
Gminy miejsko - wiejskie:				
Jasień	2005	17	7	438
	2009	21	8	397
w tym miasto	2005	16	6	323
	2009	20	8	281
Lubsko	2005	75	38	1167
	2009	78	43	969
w tym miasto	2005	65	30	993
	2009	65	35	815
Gminy wiejskie:				
Brody	2005	10	4	186
	2009	13	7	148
Lipinki Łużyckie	2005	13	8	172
	2009	13	7	154
Przewóz	2005	9	7	250
	2009	9	6	196
Trzebieł	2005	35	20	347
	2009	36	24	275
Tuplice	2005	12	8	244
	2009	15	8	161
Żary	2005	30	23	721
	2009	32	24	598

Wśród gmin powiatu największy spadek liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminach wiejskich Tuplice (o 26,3%) i Trzebieł (o 17,2%) i Wzrost zarejestrowano w gminie miejsko-wiejskiej Jasień (o 5,2%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żary – 50,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

Spółki handlowe stanowiły w powiecie żarskim 6,4% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym 300 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (11,3% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żary 46,9% wszystkich spółek handlowych w powiecie żagańskim. W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w powiecie zwiększyła się o 10,4%. Wyraźny wzrost wystąpił w gminach wiejskich Brody (o 30,0%) i Tuplice (o 25,0%).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

W końcu grudnia 2009 r. w powiecie zarejestrowanych było 6337 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano spadek o 1199 jednostek, tj. o 15,9%, w tym największy w gminie wiejskiej Tuplice (o 34,0%).

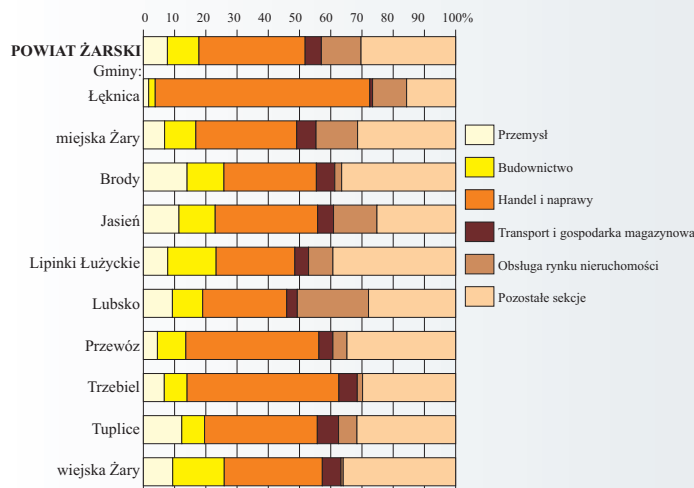
Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Powiat żarski	2005	9972	9575	312	78	7
	2009	9006	8586	341	71	8
Gminy miejskie:						
	Łęknica	470	458	11	1	-
	Żary	4503	4286	169	40	8
Gminy miejsko-wiejskie:						
	Jasień	545	522	18	5	-
	w tym miasto	412	393	14	5	-
	Lubsko	1575	1500	57	18	-
	w tym miasto	1381	1315	48	18	-
Gminy wiejskie:						
	Brody	186	176	9	1	-
	Lipinki Łużyckie	206	198	8	-	-
	Przewóz	242	232	9	1	-
	Trzebiel	356	336	19	1	-
	Tuplice	219	204	14	1	-
	Żary	704	674	27	3	-

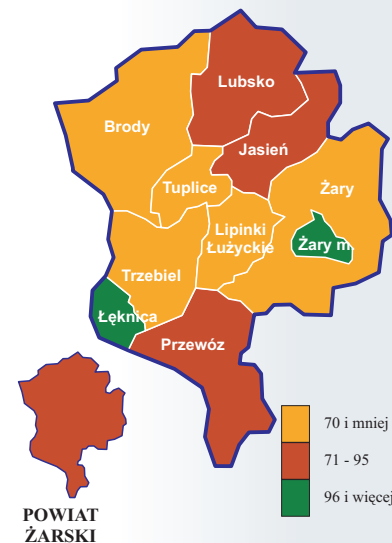
Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Na terenie powiatu żarskiego przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły 95,3% (w 2005 - r. 96,0%) ogółu zarejestrowanych jednostek. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 3,8% (w 2005 - r. 3,1%), a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 osób i więcej) odpowiednio 0,8% i 0,1% (w porównaniu do 2005 r. nie uległ zmianie). Największy udział mikro-przedsiębiorstw odnotowano w gminie miejskiej Łęknica 97,4% w ogólnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw, natomiast najmniejszym udziałem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób charakteryzowała się gmina wiejska Tuplice (93,2%).

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r. Stan w dniu 31 XII

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 34,0% ogółu podmiotów, obsługa rynku nieruchomości 12,7% oraz budownictwo 10,1%. W przemyśle działało 7,7% podmiotów w powiecie.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie miejskiej Łęknica (187) oraz gminie miejskiej Żary (116), a najniższy w gminie wiejskiej Brody (54). Średnio w powiecie na 1000 ludności przypadały 92 podmioty gospodarki narodowej.

MIASTA NA PRAWACH POWIATU GORZÓW WIELKOPOLSKI ZIELONA GÓRA

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Usytuowane na dwóch przeciwległych biegunach (północ-południe) województwa, miasta na prawach powiatu, pełnią funkcję administracyjną stolic regionu. Aglomeracje są siedzibą organów samorządu wojewódzkiego: wojewody (Gorzów Wielkopolski) oraz zarządu i sejmiku (Zielona Góra). Gorzów Wielkopolski (86 km²) zamieszkuje 125,4 tys. osób, Zieloną Górę (58 km²) – 117,5 tys., co stanowi odpowiednio: 12,4% i 11,6% ludności województwa.

Od 10 lat, Gorzów Wielkopolski, każdego roku, odnotowuje więcej urodzeń niż zgonów. Niemniej jednak, utrzymujący się deficyt migracyjny ogranicza przyrost ludności. Również w Zielonej Górze, w ciągu dekady, liczba mieszkańców istotnie się nie zmieniła, mimo iż nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów kompensowała deficyt migracyjny.

Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	
		ogółem	w tym kobiety	na km ²		
Gorzów Wielkopolski	2005	86	125416	65695	1458	110
	2009	86	125383	65849	1463	111
Zielona Góra	2005	58	118221	62794	2027	113
	2009	58	117503	62481	2014	114

W 2009 r. populacja Zielonej Góry zmniejszyła się o 0,7 tys. osób, tj. o 0,6% w porównaniu do 2005 r., natomiast w Gorzowie Wielkopolskim – liczba ludności pozostała na relatywnie stałym poziomie.

Struktura ludności według płci wskazuje na większą od średniej wojewódzkiej dysproporcję. W Gorzowie Wielkopolskim zamieszkiwało 65,8 tys. kobiet, w Zielonej Górze – 62,5 tys. Kobiety stanowiły odpowiednio: 52,5% i 53,2% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji wynosi odpowiednio: 111 i 114 (kobiet na 100 mężczyzn); w województwie – 106.

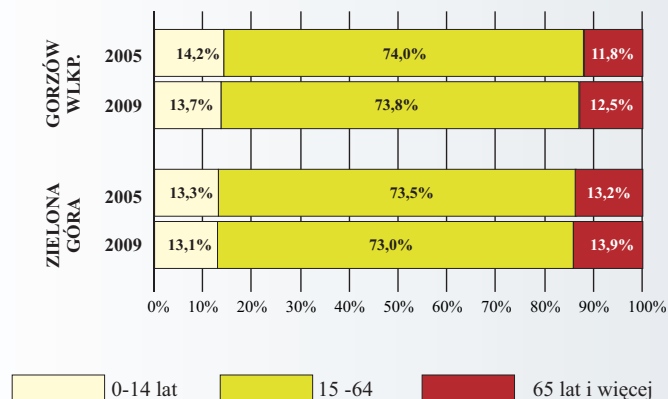
Zmianie uległa struktura wieku ludności w obu stolicach. W 2009 r. w Gorzowie Wielkopolskim w wieku poniżej 15 lat było 17,2 tys. osób, powyżej 65 lat – 15,6 tys. osób. W porównaniu do 2005 r. liczba dzieci w wieku 0-14 lat zmniejszyła się o 0,7 tys. osób (o ok. 4%), a jej udział z 14,2% do 13,7%. Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej zwiększył się o 0,7 pkt. proc. i wyniósł 12,5% (wobec 11,8% w 2005 r.). W Zielonej Górze liczba osób starszych (16,3 tys. osób) była o niemal 1 tys. (894 osoby) większa od populacji dzieci w wieku poniżej 15 lat (15,4 tys. osób). Udział ludności w tych grupach wieku w ogólnej liczbie mieszkańców miasta kształtował się odpowiednio: 13,9% i 13,1%.

Relatywnie wyższy od średniej wojewódzkiej udział osób starszych oraz niższy udział dzieci w wieku 0-14 lat (w województwie odpowiednio: 11,8% i 15,5%) w populacji obu miast powoduje, iż mediana wieku (wiek środkowy) mieszkańców jest wyższa od średniej wojewódzkiej (37,1 lat). W 2009 r. połowa mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego miała więcej niż 38,7 lat, Zielonej Góry – więcej niż 39,0 lat.

W porównaniu do 2005 r. zmniejszył się potencjał ekonomiczny miast na prawach powiatu. Liczba ludności w wieku wytwórczym

Ludność według biologicznych grup wieku

wyniosła łącznie 161,4 tys. osób (w 2005 r. 164,6 tys.), co stanowiło blisko 1 (24,3%) populacji w wieku produkcyjnym w województwie. Odsetek ludności w wieku zdolności produkcyjnej w Gorzowie Wielkopolskim spadł o 0,9 pkt. proc. (do 66,8%), a w Zielonej Górze – o 1,5 pkt. proc. (do 66,0%).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność w % ogółu ludności w wieku			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	
Gorzów Wielkopolski	2005	18,4	67,7	14,0
	2009	17,1	66,8	16,0
Zielona Góra	2005	17,1	67,5	15,4
	2009	16,5	66,0	17,5

Niemal 17% mieszkańców, w każdym z miast, było w wieku przedprodukcyjnym; w Gorzowie Wielkopolskim spadek odsetka ludności w wieku 0-17 lat w 2009 r. był dwukrotnie wyższy niż w Zielonej Górze (1,3 pkt. proc. wobec 0,6 pkt. proc.). Dalszy spadek ludności w wieku poniżej 18 lat spowoduje, iż zmniejszy się zasilający rynek pracy strumień (młodej) siły roboczej, co w przyszłych latach może osłabić moc wytwórczą obu aglomeracji. W okresie pięciu lat odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 2 pkt. proc. tak w Gorzowie Wielkopolskim (do 16,0%), jak i w Zielonej Górze (do 17,5%).

Na 100 osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) przypadają 50-51 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2005 r. – 48 osób), w tym 24 osoby w wieku poprodukcyjnym w Gorzowie Wielkopolskim oraz w Zielonej Górze – 26 osób (współczynnik obciążenia osobami starszymi).

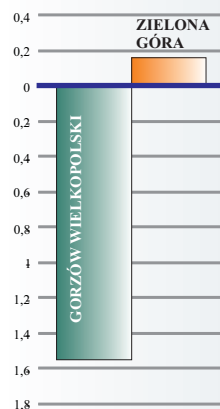
Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Gorzów Wielkopolski	2005	4,79	9,41	8,46	0,95
	2009	6,44	10,97	9,23	1,74
Zielona Góra	2005	5,12	9,19	8,69	0,50
	2009	6,28	10,81	9,91	0,90

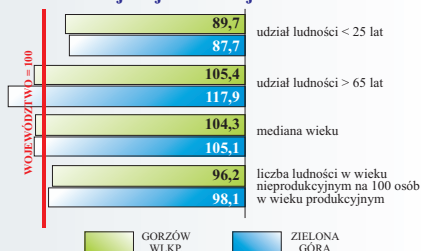
W 2009 r. natężenie ruchu naturalnego ludności było wyższe niż w 2005 r. Wzrosła liczba zawieranych małżeństw; w przeliczeniu na 1000 ludności zarejestrowano po 6 małżeństw (wobec 5 w 2005 r.) w obu miastach. Wyższy od zgonów poziom urodzeń implikował dodatni przyrost naturalny: na poziomie średniej wojewódzkiej (1,7‰) w Gorzowie Wielkopolskim oraz niemal dwukrotnie niższy w Zielonej Górze (0,9‰).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2009 r.

Dodatknie saldo naturalne nie kompensuje jednak ubytku liczby ludności spowodowanego odpływem mieszkańców poza granice administracyjne obu aglomeracji. Ruchy migracyjne wykazują zróżnicowane natężenie. W Gorzowie Wielkopolskim deficyt migracyjny pogłębił się; natężenie migracji stałej w 2009 r. wyniosło minus 1,6‰ (wobec minus 1,4‰ w 2005 r.). Natomiast w Zielonej Górze saldo ruchów wędrowniczych było dodatnie i oscylowało wokół wartości zero (w 2005 r. wyniosło minus 0,6‰); miasto pozostaje atrakcyjne dla osób młodych, saldo stałej migracji w grupie wieku 25-29 lat w 2009 r. wyniosło 112 osób.

Wybrane wskaźniki w relacji do średniej wojewódzkiej w 2009 r.

W Gorzowie Wielkopolskim deficyt migracyjny pogłębił się; natężenie migracji stałej w 2009 r. wyniosło minus 1,6‰ (wobec minus 1,4‰ w 2005 r.). Natomiast w Zielonej Górze saldo ruchów wędrowniczych było dodatnie i oscylowało wokół wartości zero (w 2005 r. wyniosło minus 0,6‰); miasto pozostaje atrakcyjne dla osób młodych, saldo stałej migracji w grupie wieku 25-29 lat w 2009 r. wyniosło 112 osób.

dla osób młodych, saldo stałej migracji w grupie wieku 25-29 lat w 2009 r. wyniosło 112 osób.

Dla porównania w województwie w 2009 r. współczynnik salda migracji na pobyt stały ludności wyniósł minus 0,5‰.

Rejestrowany w miastach na prawach powiatu deficyt migracyjny (w ruchu wewnętrznym) można częściowo tłumaczyć osiedlaniem się obecnych mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry na obrzeżach miast. W przyległych powiatach: gorzowskim i zielonogórskim obserwuje się systematyczny napływ ludności w celach osiedleńczych. Nowi osadnicy często nie rezygnują ze swoich miejsc pracy w miastach. W 2006 r. wśród gmin miejskich z największą liczbą osób przyjeżdżających do pracy wymienia się min. Zieloną Górę (12,9 tys. osób) oraz Gorzów Wielkopolski (3,9 tys.).

ŚRODOWISKO I EKOLOGIA

W końcu 2009 r. grunty leśne miast na prawach powiatu – Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry – zajmowały łącznie obszar 3092,1 ha stanowiąc 0,4% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 2956,7 ha porastały 43,9% powierzchni Zielonej Góry i 4,6% powierzchni Gorzowa Wielkopolskiego.

W 2009 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie Gorzowa Wielkopolskiego wynosiła 441,4 ha, co stanowiło 0,03% powierzchni geograficznej województwa i 5,1% powierzchni geograficznej miasta. W porównaniu do 2005 r. odnotowano spadek powierzchni obszarów prawnie chronionej przyrody o 24,9%.

Na terenie Zielonej Góry nie odnotowano występowania obszarów prawnie chronionej przyrody.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

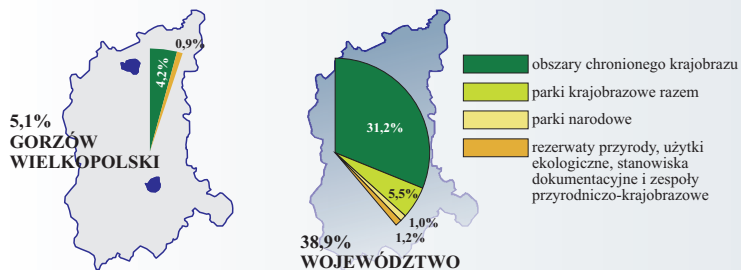
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym		
			rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne
		w ha			
Gorzów Wielkopolski	2005	587,4	-	585,4	2,0
	2009	441,4	79,4	360,0	2,0

W Gorzowie Wielkopolskim zlokalizowanych było 56 pomników przyrody, a w Zielonej Górze – 38.

Gorzów Wielkopolski zajmuje 8. lokatę w województwie pod względem zużycia wody. W 2009 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 64,2 m³, tj. o 24,3 m³ mniej niż średnio w województwie.

Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogólnej w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Najwięcej – 50,4% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, natomiast 39,8% w przemyśle.

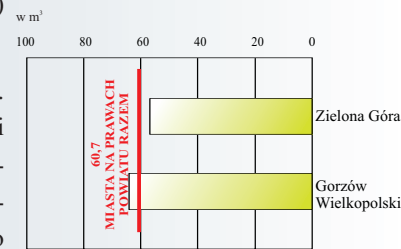
Zużycie wody w Zielonej Górze w 2009 r. lokuje miasto na 10. miejscu województwa. Na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wykorzystano 57,0 m³, tj. o 31,5 m³ mniej niż średnio w województwie.

Najwięcej – 62,3% zużytej wody – wykorzystano w gospodarstwach domowych, natomiast 4,5% w przemyśle.

W 2009 r. odprowadzono w Gorzowie Wielkopolskim do wód lub do ziemi 5820,8 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 12,3% ilości ścieków odprowadzonych.

Oczyszczaniu poddano 100,0% ścieków, głównie z podwyższonym usuwaniem biogenów (86,8% ogółu oczyszczonych ścieków) oraz mechaniczemu (12,5%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 r.

W Zielonej Górze w 2009 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 5420,3 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu do 2005 r. nastąpił spadek o 12,6% ilości ścieków odprowadzonych. Oczyszczaniu poddano 100,0% ścieków, wyłącznie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ścieki	Oczyszczane			
			razem	mechanicznie	chemicznie i biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		w dam ³		w % ogółem		
Miasta na prawach powiatu	2005	12834	12726	6,9	3,2	89,0
	2009	11241	11241	6,5	0,4	93,1
Gorzów Wielkopolski	2005	6634	6526	13,4	6,2	78,8
	2009	5821	5821	12,5	0,7	86,8
Zielona Góra	2005	6200	6200	-	-	100,0
	2009	5420	5420	-	-	100,0

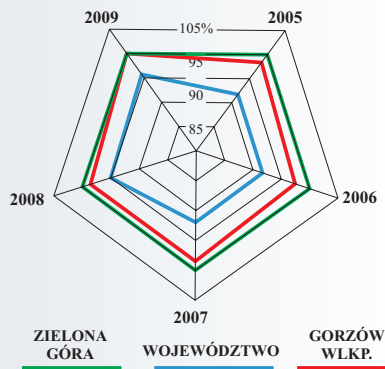
(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nieoczyszczone		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
				w dam ³
Miasta na prawach powiatu	2005	108	108	98,9
	2009	-	-	99,4
Gorzów Wielkopolski	2005	108	108	99,7
	2009	-	-	98,9
Zielona Góra	2005	-	-	98,1
	2009	-	-	100,0

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wielkopolskim stanowiła 98,9% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 99,7%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia miasto na 2 lokacie, przed Zieloną Górą.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Zielonej Górze stanowiła 100,0% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2005 r. 98,1%). Pod względem udziału ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia

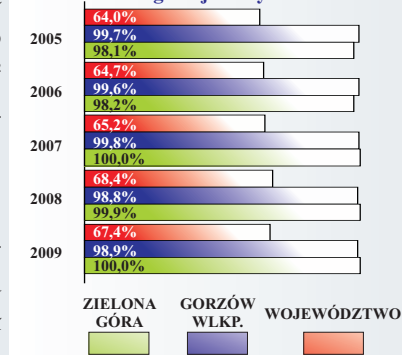
w ogóle ludności miasto zajmuje 1. miejsce w województwie lubuskim.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w Gorzowie Wielkopolskim 1917 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 7,0% emisji województwa.

Od 2005 r. zmniejszyła się o 30,6%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 22,3 tony (o 20,3 tony na km² więcej niż średnio w województwie).

Ponad 97% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia gazowe, wśród których 59,6% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 99,6% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych i 0,1 zanieczyszczeń gazowych.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności

Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2009 r. ukształtowała się w Gorzowie Wielkopolskim na poziomie 53 ton (3,8% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 61,6 ton pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 51,7 ton na 100 km² więcej niż przeciętnie w Lubuskiem.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła w Gorzowie Wielkopolskim (łącznie z CO₂) 482471 ton, tj. 24,7% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie.

W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 5610,1 tony (ponad 40 razy więcej na km² niż średnio w województwie). Wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była w Gorzowie Wielkopolskim na drugim miejscu w województwie (po Zielonej Górze).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wyniosła w 2009 r. w Zielonej Górze 781 ton (bez dwutlenku węgla) i stanowiła 2,8% emisji województwa. Od 2005 r. zmniejszyła się o 41,3%. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 13,5 tony (o 11,5 tony na km² więcej niż średnio w województwie).

Prawie 84% całkowitej emisji przypadało na zanieczyszczenia

gazowe, wśród których 23,8% stanowił dwutlenek siarki. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymały 84,1% wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych.

Emisja pyłowych zanieczyszczeń po-

wietrza w 2009 r. ukształtowała się w Zielonej Górze na poziomie 126 ton (9,1% emisji pyłów w województwie). Oznacza to emisję 217,2 tony pyłów na 100 km² powierzchni, tj. o 207,3 ton na 100 km² więcej niż przeciętnie w Lubuskim.

W 2009 r. emisja gazów wyniosła w Zielonej Górze (łącznie z CO₂) 544105 ton, tj. 27,9% emisji zanieczyszczeń gazowych w województwie. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni było to 9381,1 tony (prawie 70 razy więcej na km² niż średnio w województwie). Wielkość emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza (łącznie z dwutlenkiem węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska była w Zielonej Górze na pierwszym miejscu w województwie.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)

W ciągu 2009 r. w Gorzowie Wielkopolskim wytworzono 106,4 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 56,1% unieszkodliwiono, 32,5% poddano odzyskowi, a 11,4% magazynowano czasowo. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 1237,2 tony odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. prawie 24 razy więcej na km² niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 32,3 tys. ton, tj. o 43,6%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 52,9% poddano odzyskowi, a 47,1% unieszkodliwiono.

W ciągu 2009 r. w Zielonej Górze wytworzono 97,1 tys. ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych), z których 83,2% unieszkodliwiono, a 16,8% poddano odzyskowi. W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wytworzono 1674,1 ton odpadów (wyłączając odpady komunalne), tj. 32 razy więcej na km² niż przeciętnie w województwie.

Od 2005 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 40,8 tys. ton, tj. o 72,5%. Spośród wytworzonych w 2005 r. odpadów 55,6% unieszkodliwiono, 43,0% poddano odzyskowi, a 1,4% magazynowano czasowo.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

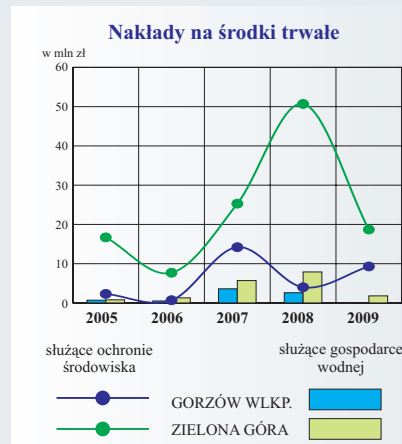
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Miasta na prawach powiatu	2005	19061,2	2005	1448,3
	2009	28011,7	2009	1821,9
Gorzów Wielkopolski	2005	2342,1	2005	696,4
	2009	9277,2	2009	-
Zielona Góra	2005	16719,1	2005	751,9
	2009	18734,5	2009	1821,9

W 2009 r. zebrano w Gorzowie Wielkopolskim 53952 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 627,3 tony w przeliczeniu na km² i 431 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W Zielonej Górze zebrano 41661 ton zmieszanych odpadów komunalnych, tj. 718,3 tony w przeliczeniu na km² i 354 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Gorzowie Wielkopolskim 9,3 mln zł, tj. 74 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 53,1% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 34,7% - na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a 12,2% - na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska w Gorzowie Wielkopolskim były środki własne (stanowiące 98,2% ogółu zainwestowanych środków) oraz środki z budżetu gminy (1,8%).

W 2009 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Zielonej Górze

18,7 mln zł, tj. 159 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Najwięcej – 89,0% poniesionych nakładów – przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 9,7% – na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, 0,8% – na gospodarkę odpadami, 0,3% – na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleby, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, a 0,2% – na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły w Zielonej Górze łącznie 1,8 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca 15 zł.

Środki finansowe przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody – 92,3% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 7,7%.

Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Zielonej Górze były środki własne (stanowiące 43,5% ogółu zainwestowanych środków). Dalsze 42,8% pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych, 13,0% ze środków zagranicznych, a 0,7% z funduszy ekologicznych.

RYNEK PRACY

W końcu 2009 r. w lubuskich miastach na prawach powiatu było łącznie 80,5 tys. pracujących, tj. 37,6% ogółu pracujących w Lubuskiem, z tego 19,4% w Zielonej Górze, a pozostałe 18,2% – w Gorzowie Wielkopolskim. W relacji do 2005 r. liczba pracujących w Zielonej Górze wzrosła o 12,3%, a w Gorzowie Wielkopolskim – o 15,4%.

Pracujący w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Gorzów Wielkopolski	2005	33723	18250	397
	2009	38933	21016	465
Zielona Góra	2005	37040	18468	464
	2009	41613	21162	536

Według danych z 2009 r., blisko 55,2 tys. pracujących (tj. 68,5% ogółu pracujących w miastach na prawach powiatu) związanych było z sektorem usługowym, z tego 30,9 tys. osób pracowało w przedsiębiorstwach usługowych w Zielonej Górze, co stanowi 74,3% ogółu pracujących w mieście. Najwięcej miejsc pracy dostarczały przedsiębiorstwa związane z handlem; naprawą pojazdów samochodowych (dla 18,9% pracujących w Zielonej Górze). W edukacji pracowało 11,6% pracujących w Zielonej Górze, w administracji i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 10,2%, w transporcie i gospodarce magazynowej – 6,6%, w opiece zdrowotnej – 6,5%, a w administrowaniu i działalności wspierającej – 5,3%. W Gorzowie Wielkopolskim sektor usługowy koncentrował mniej pracujących w porównaniu do Zielonej Góry. Było to 24,2 tys. osób, tj. 62,3% pracujących w mieście, w tym w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 12,3% ogółu pracujących, w edukacji – 9,7%, w administracji i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 9,1%, w administrowaniu i działalności wspierającej – 8,5%, w opiece zdrowotnej – 6,4%, a w transporcie i gospodarce magazynowej – 5,9%. Tym samym Gorzów Wielkopolski wyróżnia się liczbą pracujących w przedsiębiorstwach przemysłowych. Spośród 21,2 tys. osób pracujących w przemyśle w lubuskich miastach na prawach powiatu, aż 12,9 tys. związanych było z przemysłem w Gorzowie Wielkopolskim. Było to 33,2% ogółu pracujących w mieście. Dla porównania w Zielonej Górze przedsiębiorstwa przemysłowe skupiały 8,3 tys. pracujących (co stanowiło 19,9% ogółu pracujących w mieście).

W 2009 r. w lubuskich miastach na prawach powiatu było łącznie 8,8 tys. zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 14,4% ogółu bezrobotnych w województwie, z tego 7,3% w Gorzowie Wielkopolskim, a pozostałe 7,1% - w Zielonej Górze.

Bezrobotni zarejestrowani

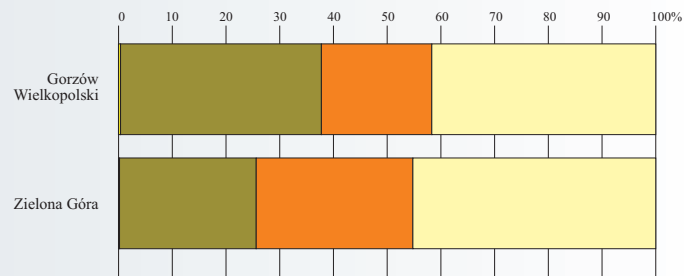
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Gorzów Wielkopolski	2005	8 175	4 272	96
	2009	4 443	2 244	53
Zielona Góra	2005	6 690	3 684	84
	2009	4 363	2 171	56

W relacji do 2005 r. liczba bezrobotnych w miastach: Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski łącznie zmniejszyła się o 40,8%, z tego w Gorzowie Wielkopolskim – o 45,7% (był to najgłębszy spadek liczby bezrobotnych w województwie), a w Zielonej Górze – o 34,8%. Tym samym w 2009 r. udział bezrobotnych w grupie ludności w wieku produkcyjnym w Zielonej Górze wyniósł 5,6% (wobec 8,4% w 2005 r.), a w Gorzowie Wielkopolskim 5,3% (wobec 9,6% przed czterema laty).

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD, w % ogółu pracujących w 2009 r.

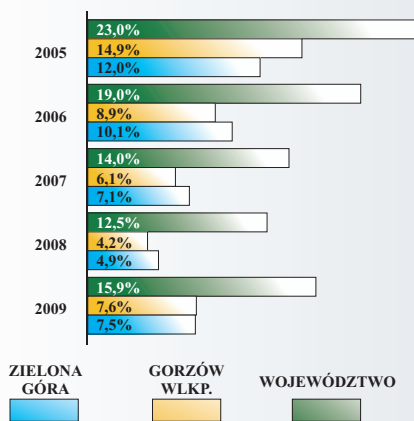
Stan w dniu 31 XII

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- Przemysł i budownictwo
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych; Transport i magazynowanie; Zakwaterowanie i gastronomia; Informacja i komunikacja
- Pozostałe

Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII

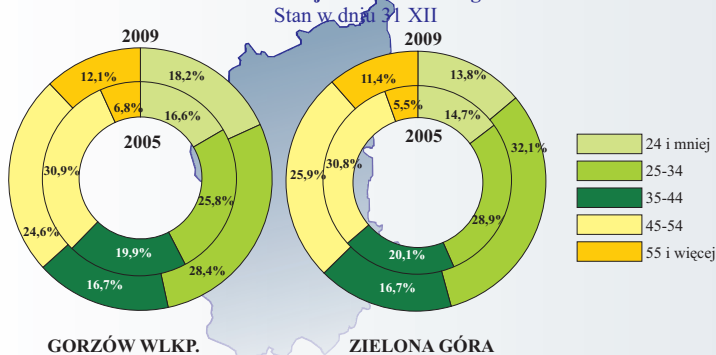

Stopa bezrobocia rejestrowanego w obu miastach kształtowała się na zbliżonym poziomie: 7,5% – w Zielonej Górze oraz 7,6% – w Gorzowie Wielkopolskim (wobec odpowiednio 12,0% i 14,9% w 2005 r.)

W 2009 r. aż 31,7% zarejestrowanych w Zielonej Górze bezrobotnych stanowiły

osoby dotychczas niepracujące, 33,8% – to osoby bez doświadczenia zawodowego, a 30,2% – bez kwalifikacji zawodowych. Struktura ta korzystniej kształtuje się w Gorzowie Wielkopolskim: osoby dotychczas niepracujące stanowiły 14,9%, bez doświadczenia zawodowego – 20,6%, a 24,3% zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

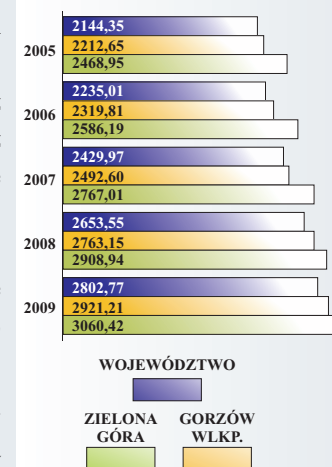
Bezrobotni zarejestrowani według wieku
Stan w dniu 31 XII

W Zielonej Górze niższy jest z kolei udział osób w wieku do 25 lat – 13,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 18,2% w Gorzowie Wielkopolskim oraz 20,4% średnio w województwie) oraz udział osób w wieku do 27 lat, które ukończyły szkołę wyższą – w 2009 r. kształtował się na poziomie 1,9% wobec 2,7% w Gorzowie Wielkopolskim i 1,3% średnio w Lubuskim.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia w lubuskich miastach na prawach powiatu utrzymują się na wyższym poziomie niż w większości powiatów w województwie. W 2009 r. przecięta płaca w Zielonej Górze wyniosła 3060,42 zł, tj. o 9,2% więcej niż średnio w Lubuskim, a w Gorzowie Wielkopolskim 2921,21 zł – 4,2% powyżej przeciętnej płacy w województwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)

W relacji do 2005 r. przeciętne wynagrodzenie w Gorzowie Wielkopolskim wzrosło o 32,0%, tj. bardziej dynamicznie niż średnio w Lubuskim. W Zielonej Górze wzrost średniej płacy był niższy niż w Gorzowie Wielkopolskim i w pozostałych powiatach lubuskich i wyniósł 24,0%.

W Zielonej Górze najwyższe płace notuje się w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (wyższe od średniego wynagrodzenia w województwie o 106,1%), a najniższe, podobnie jak w Gorzowie Wielkopolskim, w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (niższe od średniej płacy w Lubuskim o 42,9% – w Zielonej Górze i o 41,0% – w Gorzowie Wielkopolskim).

Na gorzowskim rynku pracy najwyższe wynagrodzenia wypłacano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie informacji i komunikacji oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (odpowiednio 86,7% i 42,0% powyżej średniej płacy w województwie).

KULTURA I TURYSTYKA

Najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W końcu grudnia 2009 r. w mieście Gorzów Wielkopolski funkcjonowało 15 bibliotek publicznych i ich filii, tj. 5,8% wszystkich bibliotek w województwie. Natomiast w mieście Zielona Góra działało 14 bibliotek publicznych wraz z filiami, tj. 5,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z 2005 r. ubyła 1 biblioteka publiczna w Gorzowie Wielkopolskim. Natomiast znaczny spadek liczby czytelników odnotowano w Zielonej Górze – o 1739, tj. o 5,9%. Wraz ze zmniejszeniem się zbiorowości czytelników zielonogórskich bibliotek publicznych zmniejszyła się również liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz o 15,2% w stosunku do 2005 r. oraz wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika z 16,6 w 2005 r. na 15,0 w 2009 r.

Biblioteki publiczne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Biblioteki publiczne (łącznie z filiami) ^a	Księgozbiór w woluminach ^a	Czytelnicy
Gorzów Wielkopolski	2005	16	409739	34720
	2009	15	423057	34633
Zielona Góra	2005	14	435323	29274
	2009	14	436044	27535

a Stan w dniu 31 XII.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wypożyczenia księgozbioru w woluminach	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Gorzów Wielkopolski	2005	486325	19,5
	2009	516444	20,1
Zielona Góra	2005	486514	16,6
	2009	412375	15,0

W Gorzowie Wielkopolskim spadek liczby czytelników był niewielki i wynosił 0,3%. Znacznie wzrosła natomiast liczba wypożyczeń (o 6,2%), co skutkowało wzrostem wskaźnika wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika, który w 2009 r. osiągnął wartość 20,1 (19,5 w 2005 r.).

Odsetek osób korzystających z bibliotek publicznych w Gorzowie Wielkopolskim w 2009 r. stanowił 27,7% populacji miasta i nie zmienił się w stosunku do 2005 r. Natomiast liczba osób korzystających z bibliotek publicznych w Zielonej Górze w 2009 r. stanowiła 23,4% populacji miasta, tj. o 1,3 pkt proc. mniej niż w 2005 r.

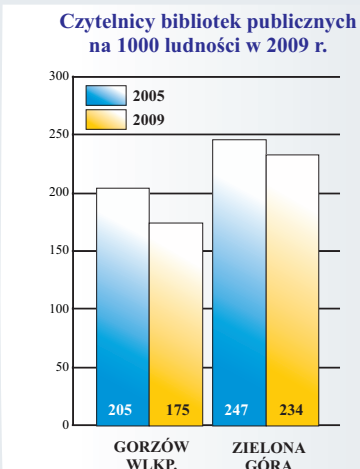
Obok bibliotek publicznych umożliwiających ludności uczestnictwo w kulturze, istotną rolę odgrywa działalność muzeów oraz coraz nowocześniejszych kin.

W Gorzowie Wielkopolskim w 2009 r. działało 1 muzeum, które zaprezentowało 8 wystaw własnych i 11 obcych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 21721 muzealiów. Muzeum zwiedziło 27449 osób, w tym 6573 młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach. Odsetek młodzieży szkolnej wśród zwiedzających wyniósł 23,9%.

Również w Zielonej Górze funkcjonowało 1 muzeum, które w 2009 r. zaprezentowało aż 23 wystawy własne i 6 obcych, udostępniając zwiedzającym według stanu na dzień 31 XII 17236 muzealiów. Muzeum zwiedziło 17217 osób, tj. o 37,2% mniej niż muzeum gorzowskie. Natomiast odsetek młodzieży szkolnej w zorganizowanych grupach wśród zwiedzających zielonogórskie muzeum był wyższy o 3,7 pkt proc. i wyniósł 27,6%.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 XII 2009 r. w miastach na prawach powiatu funkcjonowało 5 kin stałych – 2 w Gorzowie Wielkopolskim i 3 w Zielonej Górze. Do dyspozycji widzów gorzowskich kin pozostawały 1102 miejsca na widowni (o 81,5% więcej niż w 2005 r.), z których w ciągu 2009 r. skorzystało 345,1 tys. widzów. Zielonogórskie kina oferowały 1825 miejsc na widowni (o 90,1% więcej niż w 2005 r.), z których w ciągu 2009 r. skorzystało 546,4 tys. widzów. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano pięciokrotny wzrost widzów, zarówno w gorzowskich, jak i zielonogórskich kinach.

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W 2009 r. w miastach na prawach powiatu działało 13 instytucji, które łącznie zorganizowały 1770 imprez.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a	Imprezy	Uczestnicy imprez
Gorzów Wielkopolski	2005	8	788	64400
	2009	10	1452	114508
Zielona Góra	2005	3	254	100946
	2009	3	318	105970

a Stan w dniu 31 XII.

W porównaniu z 2005 r. przybyły 2 instytucje w Gorzowie Wielkopolskim, a liczba zorganizowanych imprez wzrosła o 728, tj. o 84,3% w Gorzowie Wielkopolskim i o 25,2% w Zielonej Górze.

Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w Gorzowie Wielkopolskim – średnio w jednej instytucji odbyło się 145 imprez, tj. o 39 więcej niż w zielonogórskich instytucjach. Jednak najwyższą frekwencję odnotowano w Zielonej Górze – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 333 osoby, tj. o 16,1% mniej niż w 2005 r. Analogiczny wskaźnik dla Gorzowa Wielkopolskiego wyniósł w 2009 r. 79 osób i był niższy o 3,7% w porównaniu z 2005 r.

Liczne imprezy kulturalne, odbywające się w lubuskich miastach na prawach powiatu przyciągają turystów z kraju i z zagranicy.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty		Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Gorzów Wielkopolski	2005	13	12	1123	1069
	2009	12	11	1046	866
Zielona Góra	2005	13	12	1114	964
	2009	17	15	1117	956

Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2009 r. w granicach miasta Gorzów Wielkopolski funkcjonowało 12 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, a w mieście Zielona Góra 17, tj. odpowiednio 3,9% i 5,6% wszystkich obiektów w województwie.

W 2009 r. w Gorzowie Wielkopolskim działało 6 hoteli, 4 inne obiekty hotelowe, 1 schronisko młodzieżowe i 1 ośrodek szkoleniowo – wypoczynkowy. Natomiast bazę noclegową Zielonej Góry tworzyło 10 hoteli, 2 inne obiekty hotelowe, 1 motel, 1 pensjonat, 1 szkolne schronisko młodzieżowe, 1 kemping i 1 pozostały obiekt niesklasyfikowany.

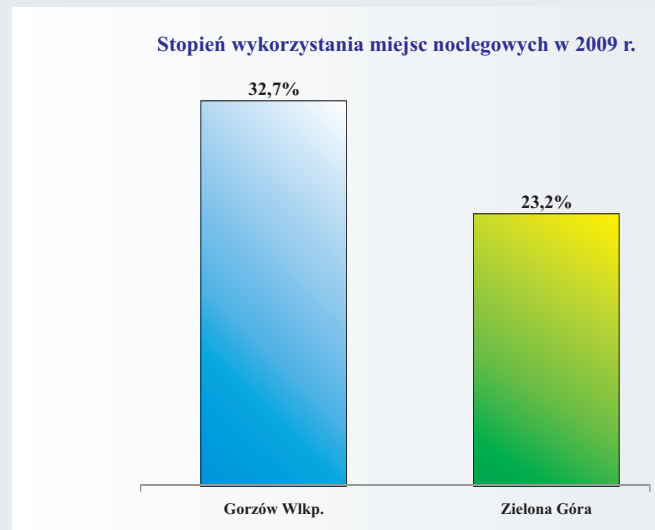
Do dyspozycji turystów w lubuskich miastach na prawach powiatu przygotowanych było łącznie 2163 miejsc noclegowych i były to głównie miejsca całoroczne - 84,2%. W porównaniu z 2005 r. odnotowano spadek liczby miejsc noclegowych w Gorzowie Wielkopolskim o 6,9% i niewielki wzrost liczby miejsc w Zielonej Górze (o 0,3%).

Zarówno Gorzów Wielkopolski jak i Zielona Góra charakteryzowały się dużą gęstością miejsc noclegowych. Większe skupisko miejsc noclegowych występowało w Zielonej Górze - na 1 km² przypadało 19,3 miejsc, natomiast w Gorzowie Wielkopolskim 12,2 miejsc. W województwie lubuskim w 2009 r. na 1 km² przypadało 1,7 miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający		Udzielone noclegi		
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Gorzów Wielkopolski	2005	72765	18432	123520	28826
	2009	56158	10105	105546	19316
Zielona Góra	2005	49853	12533	102508	21569
	2009	47730	8943	75451	16211

W 2009 r. gorzowskie obiekty zbiorowego zakwaterowania cieszyły się większą popularnością niż zielonogórskie, skorzystało z nich 56,2 tys. turystów, w tym 18,0% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2005 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 22,8%, w tym znaczny (o 45,2%) turystów zagranicznych. Zielonogórskie obiekty zbiorowego zakwaterowania przyjęły 47,7 tys. osób korzystających z noclegu, w tym 18,7% stanowili turyści zagraniczni. W odniesieniu do 2005 r. również w Zielonej Górze odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu o 4,3%, w tym o 28,6% turystów zagranicznych.

Spadek liczby osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania spowodował spadek liczby udzielonych noclegów.

W stosunku do 2005 r. odnotowano spadek liczby udzielonych noclegów w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze odpowiednio o 14,6% i 26,4%.

W porównaniu do 2005 r. również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym była niższa – o 33,0% w Gorzowie Wielkopolskim i o 24,8% w Zielonej Górze.

Średnia długość pobytu turystów odwiedzających Gorzów Wielkopolski w 2009 r. wyniosła 1,9 dni i wzrosła nieznacznie w stosunku do 2005 r. o 0,2 dni. Również turyści zagranicznych średnio przebywali w mieście 1,9 dni (1,6 dni w 2005 r.). Analogiczny wskaźnik dla turystów korzystających z noclegu w Zielonej Górze wyniósł 1,6 dni w 2009 r. i 2,1 dni w 2005 r. Średnia długość pobytu turystów zagranicznych wyniosła 1,8 dni (1,7 dni w 2005 r.)

O turystycznej atrakcyjności danego miasta świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych.

Najwyższy wskaźnik odnotowano w Gorzowie Wielkopolskim – 32,7%, tj. o 0,7 pkt proc. wyższy niż w 2005 r. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Zielonej Górze w 2009 r. kształtował się na poziomie 23,2% i zmniejszył się znacznie o 5,6 pkt proc. w porównaniu z 2005 r.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2009/2010 w miastach na prawach powiatu funkcjonowało łącznie 85 placówek wychowania przedszkolnego, co stanowiło 18,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba placówek wzrosła o 15 (o 21,4%), w tym o 6 przedszkoli (2 w Gorzowie Wielkopolskim i 4 w Zielonej Górze).

Wychowanie przedszkolne

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki		Miejsca w przedszkolach
		ogółem	w tym przedszkola	
Gorzów Wielkopolski	2005/06	37	30	2903
	2009/10	44	32	3435
Zielona Góra	2005/06	33	26	2651
	2009/10	41	30	3370

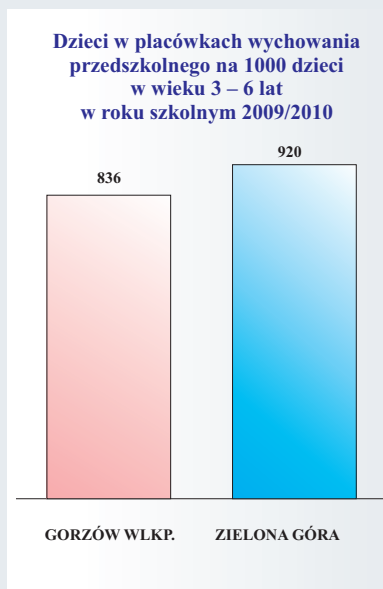
Placówki wychowania przedszkolnego Gorzowa Wielkopolskiego tworzyły 32 przedszkola (w tym 2 specjalne) i 12 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, Zielonej Góry odpowiednio: 30 przedszkoli (w tym 1 specjalne) i 11 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2009/2010 499 dzieci (6,7% wszystkich dzieci w placówkach) objętych było edukacją przedszkolną w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych. Do oddziałów tych uczęszczają przede wszystkim dzieci w wieku 6 lat; w Gorzowie Wielkopolskim odsetek 6 latków wyniósł 88,2%, w Zielonej Górze – 79,2%.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Dzieci ogółem	W tym	
			w przedszkolach	w wieku 6 lat
Gorzów Wielkopolski	2005/06	3115	3002	1157
	2009/10	3759	3496	985
Zielona Góra	2005/06	3050	2766	984
	2009/10	3737	3501	881

Przedszkola stanowiły niemal 3 (72,9%) wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w miastach na prawach powiatu. Średnio na 1 przedszkole w Gorzowie Wielkopolskim przypadało 107 miejsc, w Zielonej Górze –112. Oferowały one łącznie 30,6% wszystkich miejsc w przedszkolach w województwie. W roku szkolnym 2009/2010 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 7496 dzieci, tj. o 21,6% więcej niż pięć lat wcześniej. Przedszkolaki stanowiły 93,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (93,6% w roku szkolnym 2005/2006). Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wielkopolskim przypadało 85 dzieci, w Zielonej Górze –91.

Wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej – stosunek (procentowy) liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do liczby dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2009/2010 kształtował się na poziomie 83,6% w Gorzowie Wielkopolskim i 92,0% w Zielonej Górze (w województwie – 69,3%). Dla porównania w roku 2005/2006 skolaryzacją przedszkolną objętych było odpowiednio: 71,6% i 81,2% dzieci, co w przeliczeniu na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat stanowiło 716 dzieci w Gorzowie Wielkopolskim i w Zielonej Górze –812 dzieci.

Obserwowany w ostatnich latach wzrost liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego jest skutkiem zmian we wzorcu płodności lubuskich kobiet. Od 2004 r. systematycznie rośnie liczba urodzeń w województwie. Odwrotna sytuacja występuje dzisiaj w szkołach podstawowych i gimnazjach. Spadek liczby urodzeń w dekadzie 1993-2003 implikuje ubytek ludności w grupach wieku 7-12 lat i 13-15 lat, zmniejsza się więc liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Progresa liczby dzieci w wieku przedszkolnym wkrótce odwróci tę tendencję. Niemniej jednak spodziewany przyrost populacji w edukacyjnych grupach wieku nie będzie trwał zbyt długo, gdyż prognozy demograficzne zakładają spadek liczby urodzeń w nadchodzących dziesięcioleciach.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wielkopolski	2005/06	22	7503	1488
	2009/10	22	6585	1174
Zielona Góra	2005/06	16	6770	1278
	2009/10	17	5863	1051

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze w roku szkolnym 2009/2010 funkcjonowało łącznie 39 szkół podstawowych, o 1 placówkę więcej w porównaniu do roku 2005/2006. Ogółem w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie miast na prawach powiatu uczyło się 12,4 tys. dzieci, tj. 21,0% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,8 tys. osób (o 12,8%).

Również liczba absolwentów szkół podstawowych z roku szkolnego 2008/2009 była niższa o 0,5 tys. osób (o 19,6%) w porównaniu z rokiem szkolnym 2004/2005. Średnio na 1 szkołę podstawową w Gorzowie Wielkopolskim przypadało 299 uczniów, w Zielonej Górze – 345 (w województwie – 173).

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wielkopolski	2005/06	18	4964	1662
	2009/10	20	3986	1268
Zielona Góra	2005/06	16	4456	1522
	2009/10	14	3778	1209

a Z poprzedniego roku szkolnego.

W roku szkolnym 2009/2010 w miastach na prawach powiatu funkcjonowały 34 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 ich liczba nie zmieniła się. W gimnazjach kształciło się łącznie 7,8 tys. uczniów, tj. 21,7% wszystkich gimnazjalistów województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2005/2006 zmniejszyła się liczba uczniów i absolwentów (w odniesieniu do roku 2004/2005) odpowiednio o 17,6% i 22,2%. Średnio na 1 gimnazjum w Gorzowie Wielkopolskim przypadało 199 uczniów, w Zielonej Górze – 270 (w województwie – 198).

Miarą powszechności nauczania jest współczynnik skolaryzacji. W roku szkolnym 2009/2010 średnio w miastach na prawach powiatu stosunek (procentowy) liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7 – 12 lat do liczby ludności w tym wieku oscylował wokół 100%; w Gorzowie Wielkopolskim wynosił 99,2%, w Zielonej Górze – 101,8%.

W okresie pięciu lat wskaźnik skolaryzacji dla szkół podstawowych zmniejszył się odpowiednio o 3,4 i 1,2 pkt proc. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) w obu miastach wynosił 103,0% oraz 112,6%, i był odpowiednio o 0,5 i 1,7 pkt proc. wyższy niż w roku szkolnym 2005/2006. Wskaźnik skolaryzacji (netto) kształtujący

Współczynnik skolaryzacji netto w szkołach podstawowych i gimnazjach

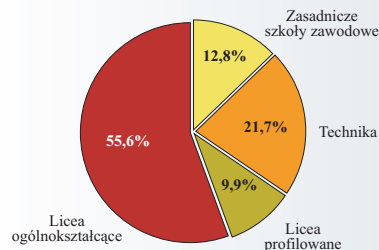
się w gimnazjach powyżej 100% wskazuje na fakt, iż obowiązek szkolny spełniało więcej dzieci w wieku 13 – 15 lat niż ludności w tym wieku zamieszkałej w obu miastach. Co wskazuje na fakt, iż w roku szkolnym 2009/2010 gimnazja zlokalizowane na terenie Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry przygotowały odpowiednio o 3,0% i 12,6% więcej miejsc dla uczniów zamieszkałych poza granicami administracyjnymi obu miast.

Poziom skolaryzacji w szkołach podstawowych średnio w województwie wynosił 95,6%, a w gimnazjach – 92,9% (wobec odpowiednio 98,1% i 94,9% w roku 2005/2006).

Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 w miastach na prawach powiatu pozostawały 62 szkoły ponadgimnazjalne, do których uczęszczało łącznie 14,8 tys. uczniów (17,0 tys. uczniów w roku 2005/2006).

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w roku szkolnym 2008/2009

Szkoły ponadgimnazjalne Gorzowa Wielkopolskiego tworzyły 8 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 12 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi

uprawnienia zawodowe), 10 liceów ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 3 licea profilowane. Jednocześnie w Zielonej Górze funkcjonowały: 5 zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 9 techników (łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe), 10 liceów ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi) i 5 liceów profilowanych.

Największą popularnością wśród młodzieży cieszyły się technika, w których naukę po ukończeniu gimnazjum kontynuowało 6,1 tys. osób (5,1 tys. osób w roku 2005/2006), tj. 41,2% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w obu miastach.

Licea ogólnokształcące wybrało 43,5% uczniów, a zasadnicze szkoły zawodowe – 13,5%. Natomiast w liceach profilowanych kształciło się zaledwie 1,8% młodzieży (wobec 16,5% w roku 2005/2006).

W porównaniu z rokiem szkolnym 2005/2006 zarówno w Gorzowie Wielkopolskim, jak i Zielonej Górze wzrosło zainteresowanie szkołami umożliwiającymi naukę zawodu. Liczba uczniów ogółem zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 była o 16,1% wyższa niż pięć lat wcześniej. Jeszcze mocniej wzrosła ich liczba w technikach – o 20,5% więcej niż w roku 2005/2006.

W roku szkolnym 2009/2010 w Gorzowie Wielkopolskim funkcjonowało 18 szkół policealnych, w których kształciło się 1,5 tys. osób, w Zielonej Górze – 30 szkół policealnych skupiało 4,3 tys. osób.

TRANSPORT

W końcu 2008 r. w granicach Zielonej Góry było 45,1 km dróg powiatowych o twardej nawierzchni, wszystkie drogi miały nawierzchnię ulepszoną. Gorzów Wielkopolski miał w swoich granicach 60,8 km dróg powiatowych, również wszystkie były o nawierzchni ulepszonej. Na każde 100 km² powierzchni przypadało odpowiednio 77,8 km i 70,7 km dróg. Wskaźniki te były wyższe od przeciętnego wojewódzkiego: w Zielonej Górze o 52,9 km, a w Gorzowie Wielkopolskim o 45,8 km (w lubuskim wyniósł 24,9 km). Drogi o charakterze gminnym miały długość 106,5 km w Zielonej Górze i 59,4 km w Gorzowie Wielkopolskim. W przeliczeniu na 100 km² wskaźnik dla dróg gminnych wyniósł odpowiednio 183,6 i 69,1 km (16,1 dla województwa).

Pojazdy samochodowe zarejestrowane w lubuskich miastach na prawach powiatu

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem w tys.	Na 1000 ludności
Samochody osobowe			
Gorzów Wielkopolski	2005	38,5	307
	2009	49,8	399
Zielona Góra	2005	39,8	337
	2009	50,6	439
Samochody ciężarowe			
Gorzów Wielkopolski	2005	6,6	53
	2009	7,9	69
Zielona Góra	2005	9,0	76
	2009	9,8	94
Motocykle			
Gorzów Wielkopolski	2005	1,9	15
	2009	2,4	20
Zielona Góra	2005	1,3	11
	2009	1,8	16

W końcu 2009 r. w posiadaniu mieszkańców było: 50553 samochodów osobowych w Zielonej Górze i 49825 w Gorzowie Wielkopolskim. W porównaniu do 2005 r. w liczba samochodów osobowych w Gorzowie Wielkopolskim wzrosła o 29,4%, a w Zielonej Górze o 27,1%, przy przeciętnej w województwie 29,1%. W przeliczeniu na każde 1000 mieszkańców przypadało 439 pojazdów w Zielonej Górze i 399 w Gorzowie Wielkopolskim. Wskaźniki te były odpowiednio o 4 i 45 niższe od przeciętnego w województwie. W końcu 2009 r. na terenie miast na prawach powiatu zarejestrowanych było odpowiednio 9784 w Zielonej Górze i 7932 w Gorzowie Wielkopolskim samochodów ciężarowych, tj. o 8,9% i 19,7% więcej niż w 2005 r. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców były to 94 pojazdy w Zielonej Górze (tj. o 25 pojazdów więcej niż średnio w województwie) i 69 w Gorzowie Wielkopolskim (podobnie jak przeciętna wojewódzka).

Zwiększyła się również liczba motocykli będąca w posiadaniu mieszkańców i wyniosła 2433 w Gorzowie Wielkopolskim (w relacji do 2005 r. o 26,3% więcej) oraz 1804 w Zielonej Górze (o 38,5% więcej). Na 1000 mieszkańców było ich odpowiednio 20 i 16, tj. o 37,5% i 49,7% mniej niż średnio w województwie.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

W końcu 2009 r. długość czynnej sieci wodociągowej w Gorzowie Wielkopolskim wyniosła 329,9 km, w porównaniu do 2005 r. jej długość wzrosła o 73,1%. Zielona Góra miała na swoim terenie 218,8 km sieci wodociągowej, tj. o 6,3% więcej niż w 2005 r. W skali województwa długość sieci wodociągowej wzrosła w okresie czterech lat o 11,8%. Na 100 km² powierzchni miast w 2009 r. przypadało 384,9 km w Gorzowie Wielkopolskim i 375,0 km na 100 km² w Zielonej Górze, przy średniej wojewódzkiej 43,0 km.

Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

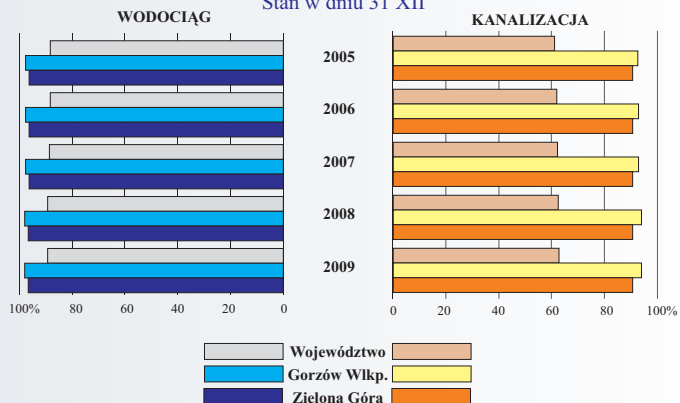
WYSZCZEGÓLNIENIE		Długość sieci		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ^{3a}
		w km	na 100 km ²		
Gorzów Wielkopolski	2005	190,6	221,6	97,6	32,8
	2009	329,9	384,9	98,0	32,4
Zielona Góra	2005	205,9	353,1	96,4	37,2
	2009	218,8	375,0	96,5	35,5

a W ciągu roku.

Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miastach i na wsi w % ogółu ludności

Stan w dniu 31 XII

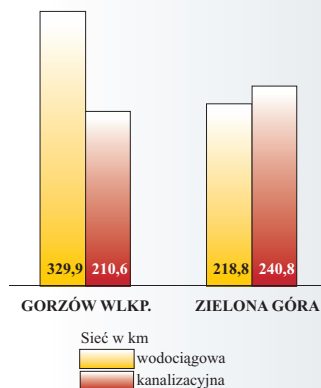

W miastach na prawach powiatu była wyższa dostępność do sieci wodociągowej niż przeciętnie w województwie. W końcu 2009 r. 98,0% ogółu ludności Gorzowa Wielkopolskiego korzystało z wodociągu, w Zielonej Górze było to 96,5 % ogółu mieszkańców. Wskaźnik dla województwa wyniósł 89,2% ogółu ludności korzystającej z sieci wodociągowej.

W 2009 r. do gospodarstw domowych Gorzowa Wielkopolskiego dostarczono 4049 dam³ wody, tj. o 1,6% mniej niż w 2005r. W Zielonej Górze mieszkańcy zużyli o 5,2% wody mniej, wykorzystali 4174 dam³.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2009 r.

Stan w dniu 31 XII

Przeciętnie każdy mieszkaniec miast zużył odpowiednio 32,4 m³ i 35,5 m³ wody, tj. o 1,2% i 4,6% mniej niż przed czterema laty.

W końcu 2009 r. łączna długość sieci kanalizacyjnej lubuskich miast na prawach powiatu stanowiła 17,6% długości sieci w województwie, z czego 8,2% (210,6 km) przypadało na sieć Gorzowa Wielkopolskiego, a 9,4 % (240,8 km) znajdowało się w Zielonej Górze. W porównaniu do 2005 r. sieć kanalizacyjna zwiększyła się o 31,8% w Zielonej Górze i o 15,7% w Gorzowie Wielkopolskim. W 2009 r. użytkownicy sieci odprowadzili do sieci kanalizacyjnej 5049,8 dam³ ścieków w Gorzowie Wielkopolskim i 5420,3 dam³ w Zielonej Górze.

Sieć kanalizacyjna

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość sieci		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	Ścieki odprowadzone ^a
	w km	na 100 km ²		
Gorzów Wielkopolski 2005	182,0	211,6	92,5	5 332,8
2009	210,6	245,7	94,0	5 049,8
Zielona Góra 2005	182,7	313,3	90,4	6 199,7
2009	240,8	412,8	90,6	5 420,3

a W ciągu roku.

Gęstość sieci kanalizacyjnej na 100 km² wyniosła na terenie Gorzowa Wielkopolskiego 245,7 km, a w Zielonej Górze 412,8 km na 100 km². W miastach na prawach powiatu wskaźnik ten jest wielokrotnie większy niż przeciętna w województwie. Zdecydowana większość mieszkańców miast korzystała z sieci kanalizacyjnej, 94,0% ogółu mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego i 90,6% Zielonej Góry. W województwie w 2009 r. wskaźnik ludności korzystającej z kanalizacji wyniósł 62,8% ogółu ludności.

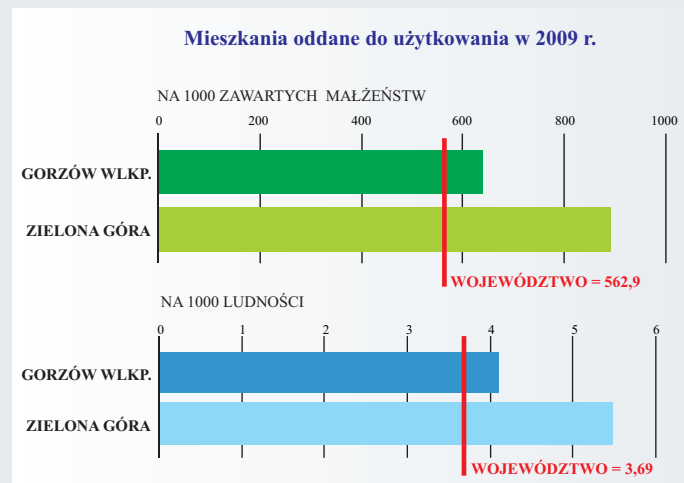
W 2009 r. w gospodarstwach domowych Gorzowa Wielkopolskiego 48,3 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 93,2 GW·h energii, tj. o 4,8% więcej niż w 2005r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 1931 kW·h, czyli o 1,0% więcej w porównaniu do 2005 r. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny mieszkaniec w 2009 r. zużył 745 kW·h, czyli o 2,8% więcej niż przeciętny Lubuszanin.

Z kolei w 2009 r. w gospodarstwach domowych Zielonej Góry 45,7 tys. odbiorców korzystało z energii elektrycznej. Zużyli oni łącznie 84,6 GW·h energii, tj. o 7,6% więcej niż w 2005r. W ciągu roku każdy odbiorca zużył przeciętnie 1853 kW·h, czyli o 2,5% więcej w porównaniu do 2005 r. W przeliczeniu na 1 osobę statystyczny zielonogórzanin w 2009 r. zużył 720 kW·h, czyli o 0,6% mniej niż przeciętny Lubuszanin.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych Gorzowa Wielkopolskiego miała długość 253,6 km, tj. o 5,5% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 7014, tj. o 6,0%. W mieście z sieci gazowej korzystało 39495 odbiorców, tj. o 1,7% więcej w stosunku do 2005 r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 386 m³ gazu, tj. o 42,9% mniej niż przeciętna w województwie. Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w mieście wyniosła 281,4 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 3,9%.

W końcu 2009 r. sieć gazowa prowadzona do gospodarstw domowych Zielonej Góry miała długość 213,2 km, tj. o 11,3% więcej niż w 2005 r. Liczba połączeń prowadzących do budynków wzrosła w tym czasie do 4609, tj. o 17,9%. W mieście z sieci gazowej korzystało 41299 odbiorców, tj. o 0,2% mniej w stosunku do 2005r. Średnio każde gospodarstwo domowe zużyło 601 m³ gazu, tj. o 11,2% więcej niż przeciętna w województwie. Według danych z końca 2008 r. gęstość sieci gazowej na 100 km² w mieście wyniosła 339,0 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 7,4%.

Co trzecie mieszkanie oddane do użytkowania w województwie w 2009 r. powstało na terenie miast na prawach powiatu. W Zielonej Górze oddano do użytkowania 645 mieszkań, tj. mniej w porównaniu do poprzedniego roku i do 2005 r. o 15,0% i 17,7%. W Gorzowie Wielkopolskim powstało 516 mieszkań, tj. o 49,6% mniej niż w poprzednim roku i o 20,5% mniej niż przed czterema laty.

W przeciwieństwie do powiatów ziemskich, w których dominowało budownictwo inwestorów indywidualnych, w ostatnich latach w miastach na prawach powiatu więcej mieszkań powstało w ramach budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem. W Zielonej Górze było to 429 mieszkań (66,5% ogółu), a w Gorzowie Wielkopolskim 336 (65,1% ogółu). W budownictwie indywidualnym powstało 59 mieszkań (11,4%) w Gorzowie Wielkopolskim i 139 (21,6%) w Zielonej Górze.

Liczba oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw jest w miastach powiatowych bardziej korzystna niż średnia dla województwa. W 2009 r. w Zielonej Górze wskaźnik wyniósł 893,4, w Gorzowie Wielkopolskim 641,0, wobec 562,9 w województwie.

Mieszkania oddane do użytkowania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	
			w m ²		
Gorzów Wielkopolski	2005	649	2 228	50 605	78,0
	2009	516	1 620	38 214	74,1
Zielona Góra	2005	784	3 075	60 928	77,7
	2009	645	2 330	49 801	77,2

Podobnie bardziej korzystnie niż w województwie kształtuje się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności. Dla Zielonej Góry w 2009 r. wyniósł on 5,49, tj. o 48,8% więcej niż dla województwa. W Gorzowie Wlkp. wskaźnik wyniósł 4,12, o 11,7% więcej niż w lubuskim.

Większe mieszkania powstały w Zielonej Górze, przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 77,2 m² i była ona o 22,0% mniejsza niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w województwie. W Gorzowie Wielkopolskim mieszkania miały przeciętną powierzchnię 74,1 m², tj. o 25,2% mniej od przeciętnej wojewódzkiej.

Każde mieszkanie oddane do użytkowania w 2009 r. W Gorzowie Wielkopolskim składało się przeciętnie z 3,1 izb, a w Zielonej Górze 3,6 izb. Mieszkania w miastach na prawach powiatu miały najmniejszą powierzchnię użytkową i przeciętną liczbę izb spośród lubuskich powiatów. Przeciętna izba nowych mieszkań Gorzowa Wielkopolskiego miała 23,6 m² (o 3,5% więcej niż przeciętna w województwie), a w mieszkaniach Zielonej Góry 21,4 m² powierzchni użytkowej, tj. o 6,1% mniej niż w województwie.

Według bilansów mieszkaniowych na koniec 2009 r. w zasobach mieszkaniowych miast na prawach powiatu znajdowało się łącznie 27,6% ogółu zasobów mieszkaniowych w województwie.

Zasoby mieszkaniowe

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	
					Gorzów Wielkopolski
	2009	48599	2948,6	60,7	3,56
Zielona Góra	2005	44769	2705,9	60,4	3,45
	2009	47086	2893,9	61,5	3,46

W Gorzowie Wielkopolskim w zasobach mieszkaniowych było 48599 mieszkań, a w Zielonej Górze 47086. Przyrost w porównaniu do 2005 r. był wyższy niż przeciętnie w województwie, w Gorzowie wzrost wyniósł 5,9%, w Zielonej Górze 5,2%, wobec 4,1% w województwie.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wniosła 60,7 m² w Gorzowie Wielkopolskim i 61,5 m² w Zielonej Górze, mieszkania były mniejsze od przeciętnego znajdującego się w zasobach województwa o odpowiednio 12,9% i 11,8%.

W każdym mieszkaniu znajdowała się mniejsza niż przeciętnie w województwie liczba izb – 3,56 w Gorzowie Wielkopolskim, 3,46 w Zielonej Górze, wobec 3,80 w województwie.

W końcu 2009 r. przeciętne mieszkanie lubuskiego miasta na prawach powiatu zamieszkiwała mniejsza niż w województwie liczba osób, tj. 2,58 osób w Gorzowie Wielkopolskim i 2,50 w Zielonej Górze, wobec 2,91 osób w województwie.

Każdy mieszkaniec Gorzowa Wielkopolskiego miał do swojej dyspozycji 23,5 m² powierzchni użytkowej mieszkania, a mieszkaniec Zielonej Góry 24,6 m², wielkości te były odpowiednio o 2,1% mniejsze i o 2,5% większe niż w województwie.

FINANSE PUBLICZNE

W 2009 r. dochody budżetów lubuskich miast na prawach powiatu wzrosły w relacji do poprzedniego roku (o 8,6%), przy wzroście wydatków (o 18,9%). Tym samym saldo dochodów i wydatków było ujemne, na poziomie minus 120,8 mln zł.

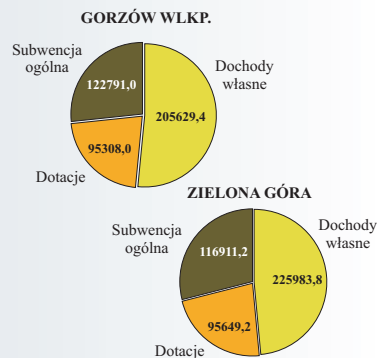
W większym stopniu wzrosły dochody budżetu Zielonej Góry niż Gorzowa Wielkopolskiego (odpowiednio o 9,8% i 7,5%). Z kolei wydatki bardziej znacząco wzrosły w Gorzowie Wielkopolskim (o 23,3%). W Zielonej Górze wydatki przekroczyły poziom z 2008 r. o 14,9%.

Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody		Wydatki		
	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	ogółem w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
Miasta na prawach powiatu razem	2005	620057,3	2541,65	619948,3	2541,20
	2009	862272,6	3552,75	983047,0	4050,36
Gorzów Wielkopolski	2005	322992,4	2572,66	300074,8	2390,12
	2009	423728,4	3385,79	482036,5	3851,70
Zielona Góra	2005	297064,9	2508,76	319873,6	2701,38
	2009	438544,2	3730,48	501010,5	4261,85

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetów miast na prawach powiatu zbiorczo były o 35,4% wyższe niż dochody budżetów gmin oraz trzykrotnie wyższe niż dochody budżetów powiatów ziemskich na jednego mieszkańca. Miasta wyróżnia wysoki udział środków własnych w ogóle dochodów budżetów, które w 2009 r. stanowiły 50,1% ogółu dochodów (wobec 26,0% przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich i 46,2% średnio w budżetach gmin), co

Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2009 r. (w tys. zł)

w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 1778,34 zł.

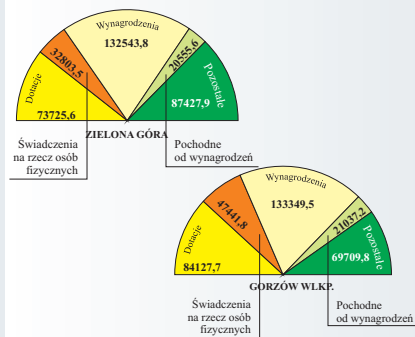
W ramach dochodów własnych, 24,8% dochodów budżetów miast stanowiły dochody z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, przy czym w Zielonej Górze dochody te zapewniły aż 27,4% ogółu dochodów budżetu miasta, a w Gorzowie Wielkopolskim – 22,4%. Ponadto 11,2%

dochodów budżetów miast stanowiły dochody z tytułu podatku od nieruchomości, a 3,5% - dochody z majątku.

Dalsze 22,1% wpływów budżetów lubuskich miast na prawach powiatu zapewniły dotacje, w tym 14,5% – dotacje celowe, a 7,6% – dotacje rozwojowe. Pozostałe 27,8% dochodów budżetów miast stanowiła subwencja ogólna, z której 92,5% przypadało na część oświatową.

Wydatki bieżące budżetów miast na prawach powiatu w 2009 r. (w tys. zł)

W 2009 r. znacząco wzrósł udział środków z budżetu Unii Europejskiej w ogóle dochodów budżetów miast na prawach powiatu i wyniósł 8,1%, przy czym 88,2% tych środków stanowiły środki inwestycyjne.

Środki inwestycyjne, pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w Gorzowie

Wielkopolskim wyniosły 32,3 mln zł, tj. 93,9% środków pozyskanych z funduszy Unii Europejskiej, natomiast w Zielonej Górze było to 29,6 mln zł, tj. 82,7% środków z budżetu Unii zasilających budżet miasta.

Środki z budżetu Unii Europejskiej

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym inwestycyjne w tys. zł
		w tys. zł	w % dochodów budżetu gminy	
Miasta na prawach powiatu razem	2006	22 381,0	3,4	21 443,5
	2007	57 614,4	6,9	20 854,5
	2008	11 267,8	1,4	7 410,9
	2009	70 237,7	8,1	61 927,6
Gorzów Wielkopolski	2006	12829,5	3,8	12659,8
	2007	12756,1	3,1	11837,2
	2008	2656,9	0,7	1749,9
	2009	34416,7	8,1	32313,8
Zielona Góra	2006	9 551,5	2,9	8 783,6
	2007	44 858,3	10,4	9 017,3
	2008	8 610,8	2,2	5 661,1
	2009	35 821,0	8,2	29 613,8

Z ogółu wydatków budżetów miast na prawach powiatu 71,5% (tj. 702,7 mln zł) stanowiły wydatki bieżące, w ramach których 45,7% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym 27,0% – na wynagrodzenia. Dla porównania w 2005 r. wynagrodzenia stanowiły 30,9% środków wydatkowanych z budżetów miast, a kwotowo było to o 28,0% mniej niż w 2009 r.

Pozostałe 280,3 mln zł, tj. 28,5% wydatków budżetów miast, przeznaczono na wydatki majątkowe, przy czym 98,3% z nich stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym. W Gorzowie Wielkopolskim na wydatki majątkowe przeznaczono 26,2% ogółu wydatków budżetu a w Zielonej Górze – 30,7%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta wydatki inwestycyjne wyniosły 1134,90 zł, przy czym były wyższe w Zielonej Górze – na poziomie 1268,12 zł, a w Gorzowie Wielkopolskim – 1009,76 zł.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2009 r. w Gorzowie Wlkp. zarejestrowanych było 17660 podmiotów gospodarki narodowej, a w Zielonej Górze 15 444 tj. odpowiednio 17,4% i 15,2% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu do 2005 r. liczba podmiotów w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze wzrosła odpowiednio o 697 i 225., tj. o 4,1% i 1,5%.

Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Gorzów Wielkopolski	2005	16963	1019	15944
	2009	17660	730	16930
Zielona Góra	2005	15219	283	14936
	2009	15444	248	15196

(dok.)

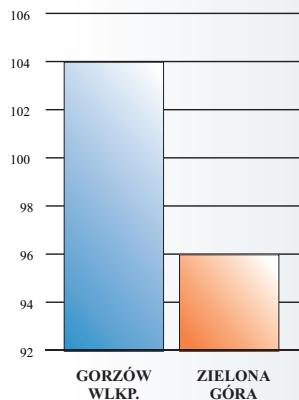
WYSZCZEGÓLNIENIE		Z ogółem		
		spółki handlowe		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		ogółem	w tym z kapitałem zagranicznym	
Gorzów Wielkopolski	2005	1176	384	12643
	2009	1406	485	12984
Zielona Góra	2005	1541	415	11354
	2009	1814	465	11255

Spółki handlowe stanowiły w Gorzowie Wlkp. 8,0% (19,7% ogółu w województwie), a w Zielonej Górze 11,7% (25,5% ogółu w województwie) osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym odpowiednio 485 i 465 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

W porównaniu do 2005 r. liczba spółek handlowych w Gorzowie Wlkp. zwiększyła się o 19,6%, a Zielonej Górze o 17,7%.

W końcu grudnia 2009 r. w miastach na prawach powiatu było 24239 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z tego 12984 w Gorzowie Wlkp. i 11255 w Zielonej Górze). W stosunku do grudnia 2005 r. odnotowano wzrost o 341 jednostek w Gorzowie Wlkp., tj. o 2,7%, a w Zielonej Górze spadek o 99 jednostek, tj o 0,9%.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości

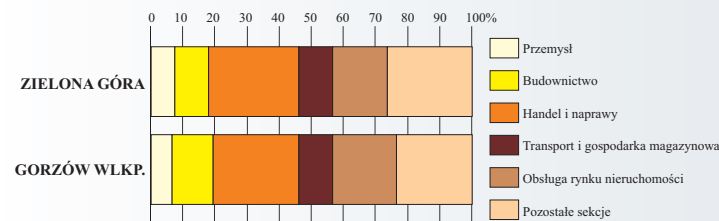
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250 i więcej
Gorzów Wielkopolski	2005	16963	16179	631	126	27
	2009	17660	16841	661	138	20
Zielona Góra	2005	15219	14450	588	156	25
	2009	15444	14649	617	150	28

W miastach na prawach powiatu przeważały podmioty należące do grupy mikro-przedsiębiorstw tzn. o liczbie pracujących do 9 osób, które stanowiły w Gorzowie Wlkp. 95,4% ogółu zarejestrowanych jednostek, a w Zielonej Górze 94,9%. W Gorzowie Wlkp. udział podmiotów małych, o liczbie pracujących 10-49 osób wynosił 3,7%, a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej) odpowiedni o 0,8% i 0,1%.

W Zielonej Górze struktura podmiotów gospodarczych według klas wielkości kształtowała się podobnie. Udział podmiotów małych wynosił 4,0% , a podmiotów średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej) odpowiedni 1,0% i 0,2%.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gorzowie Wlkp. dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 26,7% ogółu podmiotów, budownictwo 12,9%, obsługa rynku nieruchomości 8,5%, transport i gospodarka magazynowa 8,4% i przemysł 6,9%. W Zielonej Górze dominowały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel i naprawy 28,0%, działalność profesjonalna naukowa i techniczna 11,2%, budownictwo 11,2%, przemysł 7,9% oraz transport i gospodarka magazynowa 7,7%.

O poziomie przedsiębiorczości w danym rejonie świadczy liczba podmiotów przypadająca na 1000 ludności zamieszkałej na tym terenie. Zarówno dla Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góra wskaźnik ten kształtuje się znacznie powyżej średniej wojewódzkiej. W Gorzowie Wlkp. na 1000 ludności przypada 141 podmiotów gospodarczych, a w Zielonej Górze 131.

Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2009 r.
Stan w dniu 31 XII

